I 720.950

OSKAR Kolberg

DZIEŁA WSZYSTKIE

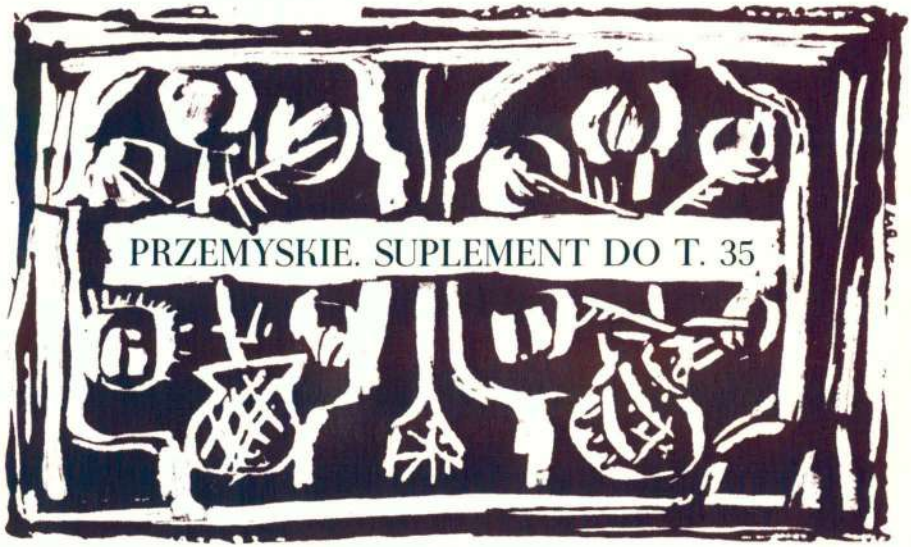

OSKAR KOLBERG

Dzieła wszystkie
Tomy 1-36

REEDYCJA WYDANIA XIX-WIECZNEGO

Pieśni ludu polskiego
Sandomierskie
Kujawy cz. I-II
Krakowskie cz. I-IV
W. Ks. Poznańskie cz. I-VII
Lubelskie cz. I-II
Kieleckie cz. I-II
Radomskie cz. I-II
Łęczyckie
Kaliskie cz. I
Mazowsze cz. I-IV
Pokucie cz. I-IV
Chełmskie cz. I-II
Przemyskie
Wołyń

Kolberg

83

II

II 920.950

OSKAR KOLBERG

DZIEŁA WSZYSTKIE

O S K A R K O L B E R G

DZIEŁA WSZYSTKIE

TOM 83/II

POLSKIE TOWARZYSTWO LUDOZNAWCZE
Wrocław

INSTYTUT im. OSKARA KOLBERGA
Poznań

O S K A R K O L B E R G

PRZEMYSKIE

SUPLEMENT DO TOMU 35

INSTYTUT im. OSKARA KOLBERGA
Poznań 2011

WYDANO POD OPIEKĄ NAUKOWĄ POLSKIEJ AKADEMII NAUK
ZE ŚRODKÓW MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO
I MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Z rękopisów i ze źródeł drukowanych zebrała i opracowała
ELŻBIETA MILLEROWA

Opracowanie muzykologiczne
MACIEJ PROCHASKA

Biblioteka Narodowa
Warszawa
30001015712736

Copyright by:
Instytut im. Oskara Kolberga
Poznań 2011

T. 83/2, supl. do t. 35
BIBLIOTEKA BN

ISBN 978-83-921727-9-6
ISBN 978-83-62298-26-6

II 720.950

A

K O M I T E T R E D A K C Y J N Y

Aleksander Posern-Zieliński – przewodniczący, członkowie:
Jerzy Bartmiński, Ludwik Bielawski, Wojciech Burszta,
Zbigniew Jasiewicz, Bronisława Kopczyńska-Jaworska,
Bogusław Linette, Czesław Robotycki, Jan Stęszewski

Nr inw.: 1,433.310

2012 E

PIEŚNI SZLACHECKIE I MIESZCZAŃSKIE

653

od Przemyśla, Mościsk

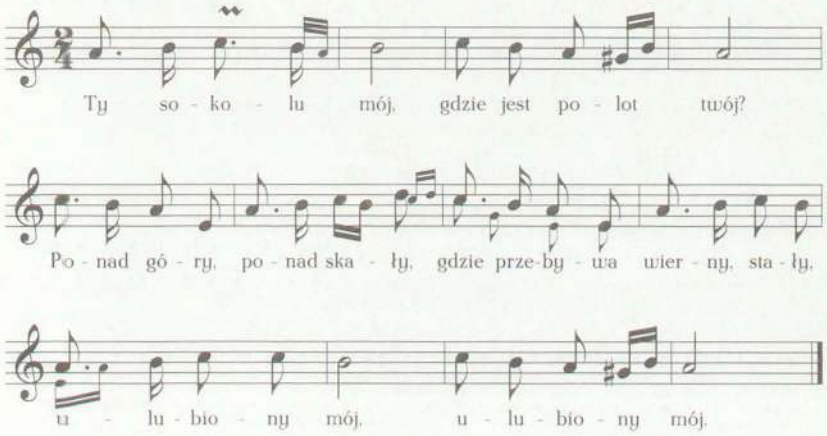

Ty sokolu mój,
gdzie jest polot twój?
Ponad góry, ponad skały,
gdzie przebywa wierny, stały,
ulubiony mój, ulubiony mój.

653. [Czystopis Kolberga, teka 36, sygn. 1320, k. 74, z lokalizacją bezpośrednią, rkp. terenowy, sygn. 465, k. 347, z niepewną lokalizacją ogólną: „Sielnica pod Dubieckiem" (nota zapisana w rkp. niejednoznacznie). W rkp. terenowym, w t. 8 i 9 równe ósemki zamiast rytmu punktowanego, dla t. 6 są jeszcze dwie alternatywne wersje: pierwsza , w drugiej, na drugą miarę dwie szesnastki c^2 h^1 i ósemka d^2.]

654

Przemyśl

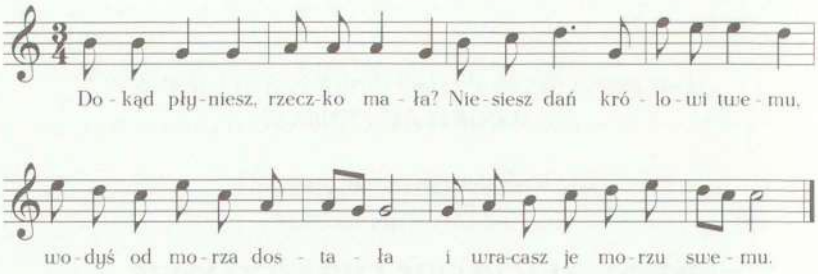

Dokąd płyniesz, rzeczko mała?
Niesiesz dań królowi twemu,
wodyś od morza dostała
i wracasz ją morzu swemu.

654. [Czystopis Kolberga, teka 36, sygn. 1320, k. 52, rkp. terenowy, teka 19, sygn. 1242, k. 403. W czystopisie pierwotnie Kolberg oznaczył lokalizację: „Lwów, Przemyśl", potem skreślił pierwszą miejscowość, pozostawiając: „Przemyśl". W rkp. terenowym prawdopodobna lokalizacja ogólna: „Lubsza", melodia zanotowana w metrum 3/8, a pod tekstem wskazówka: „Karpiński". Jest to początkowy fragment (pierwsza zwrotka) sielanki F. Karpińskiego pt. *Do Justyny. O wdzięczności*, opublikowanej po raz pierwszy w części I *Zabawek wierszem i przykładów obyczajnych* we Lwowie, w 1780 roku. Utwór ten otwierający cykl sielanek poety zawiera 6 dalszych zwrotek i należy do najwcześniejszych wierszy w jego twórczości. Zob. F. Karpiński *Sielanka: Do Justyny. O wdzięczności*, w: tegoż *Poezje wybrane*, Bibl. Nar., ser. I, nr 89, Wrocław 1997, s. 3-4.]

655

Przemyśl

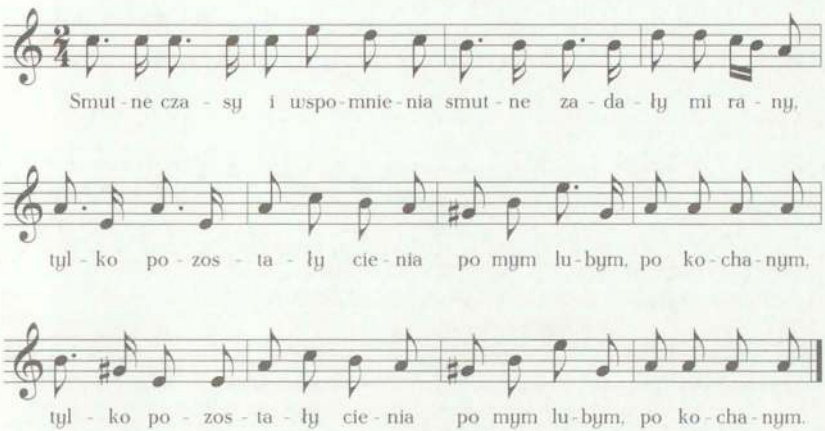

Smutne czasy i wspomnienia
smutne zadały mi rany,
|: tylko pozostały cienia
po mym lubym, po kochanym :|.

Piérwszej wiosny piérwszy kwiatek,
pierwsze jabłko co dozrałe,
piérwszy on się witał ze mną,
on ostatni żegnał ze mną.

Któż mi teraz przy żniwie
porżnie zagony poczęte,
albo tak jak on troskliwie
powiąże snopy pożęte?

A gdy wilk zajdzie cichaczem
i gdy me owce rozgoni,
któż zabłąkaną[1] wynajdzie
albo porwaną obroni?

---

655. [Rkp. terenowy, sygn. 465, k. 347, z lokalizacją bezpośrednią, czystopis, teka 36, sygn. 1320, k. 74, z lokalizacją: „od Przemyśla". W czystopisie, w t. 1 i 3, na drugą miarę równe ósemki zamiast rytmu punktowanego. W obu rkp. repetycja nieoznaczona, uzupełniono ją w tekście ze względu na budowę melodii.]

[1] [Tu w rkp. terenowym: „obłąkaną", z nadpisanym powyżej przedrostkiem: „za-", w czystopisie natomiast: „zabłakaną", z nadpisaną powyżej samogłoską: „o-".]

656

[Babice]

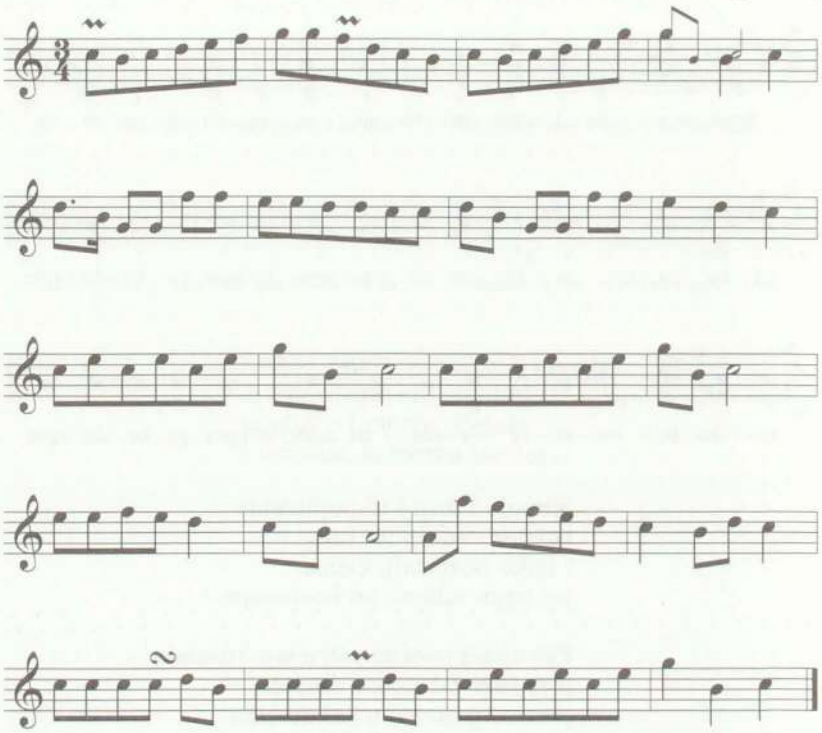

Z wysokich Parnasów
od zbyt dawnych czasów
wysokie są moje intenta.
O, jakżeś okrutna,
srodze bałamutna,
prędzej by się skała
uprosić dała,
a pfe, m[ościa] p[anno], być taką!

Powiedzże mi, proszę,
szczerym dokumentem,
czy ja też być mogę
twoim konkurentem.
Powiedzże mi, proszę, co ważę,

656. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 352, z lokalizacją ogólną. Tekst niezgodny z melodią, w końcowej partii niepełny i nieuporządkowany.]

czy się ciebie kochać odważę,
a pfe, [mościa panno być taką]!

Niech koni moich nie trudzę
i sam siebie nie nudzę [...][1],
przez użalenie więc proszę,
niechaj turtur[2] nie znoszę,
a pfe, [mościa panno, być taką]!

Fora ze dwora i z serca mojego,
nie potrzebuję kochania twojego[3],
serce jak w zegarze tyk, tyk, tyk [...]

657

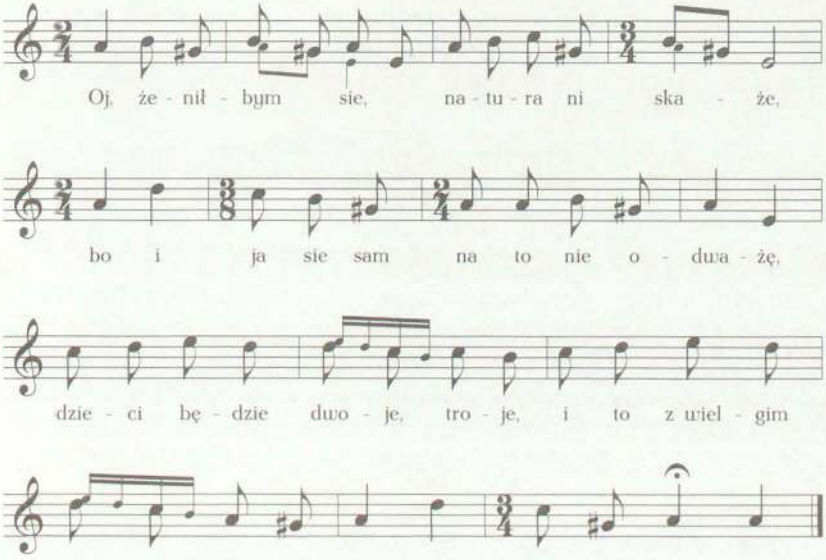

[1] [Tu w rkp. puste miejsce, tekst niewpisany.]

[2] [Tamże zapis: „turtur tur".]

[3] [Tamże słowo nieczytelne, prawdopodobnie zasygnalizowany powtarzający się wers: „a pfe, mościa panno, być taką".]

657. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 337, bez lokalizacji, lecz wśród zapisów przemyskich. Tam takty zanotowane w innej kolejności, lecz ze wskazówkami Kolberga, pozwalającymi odtworzyć prawidłowy przebieg melodii. Według notek Kolberga wprowadzono też w druku oznaczenia zmiennego metrum.]

Oj, żeniłbym sie, natura ni skaże,
bo i ja sie sam na to nie odważę,
dzieci będzie dwoje, troje,
i to z wielgim niespokojem,
ni to źle, ni dobrze.

Jedno woła: Tatu, tatu,
drugie woła: Papu, papu,
trzecie woła: Chleba, chleba,
żona woła: I mnie trzeba,
[ni to źle, ni dobrze.]

Żeby ja był na polu rolnikiem,
jest to dobrze, a mnie nie ze smakiem,
bo gazdowa rano wstaje,
koło gruntu obrabiaje,
ni to źle, ni dobrze.

Żeby ja był księdzem kapelanem,
dobrze i to, ja na to nie przystanę,
bo księdzowe rano wstają
i pacierze odmawiają,
ni to źle, ni dobrze.

Żeby ja był w mieście kapitanem,
dobrze i to, ja na to nie przystanę,
jak się wojsko zeceruje[1]
i mnie też tego nie daruje,
ni to źle, ni dobrze.

Żeby ja był w lesie puścielnikiem,
dobrze to je, a mnie nie ze smakiem,
kaduczek do mnie przychodzi,
a do grzechu mnie przywodzi,
ni to źle, ni dobrze.

[1] [W rkp. wyjaśnienie Kolberga: "egzercyruje"; egzercerować, ćwiczyć, musztrować.]

658

[Iskań]

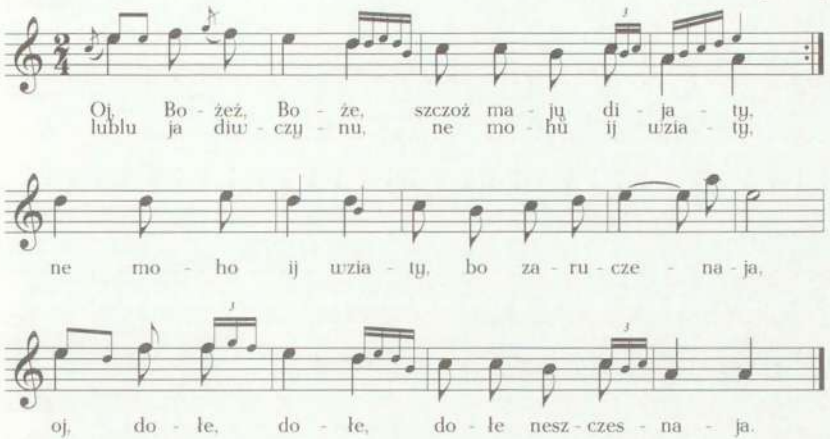

Oj, Bożeż, Boże, szczoż maju dijaty,
lublu ja diwczynu, ne mohů ij[1] wziaty,
ne moho ij wziaty, bo zaruczenaja[2],
oj, dołe, dołe, dołe neszczesnaja[3].

---

658. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 344a, z prawdopodobną lokalizacją ogólną: „Iskań", czystopis Kolberga tamże, k. 194, z lokalizacją bezpośrednią: „Iskań". W rkp. terenowym, dla pierwszej miary t. 1 jeszcze jedna wersja: ósemka e^2 i triola szesnastkowa e^2 d^2 e^2. W czystopisie melodia zredagowana przez Kolberga, z uproszczonymi ozdobnikami, z pominięciem t. 9, ponadto skreślona ręką Kopernickiego i opatrzona jego notatką: „Przekręcenie bardzo znanej pieśni". Pełny tekst opublikował Kopernicki w T. 35, s. 192, nr 110 (zob. odpowiedni przypis źródłowy w tym tomie). Pieśń tę umieszczono wśród szlacheckich, sugerując się przydziałem Kopernickiego w T. 35 („Pieśni dworskie"), dokonanym bądź pod kierunkiem Kolberga, bądź dzięki wiedzy o środowisku wykonawczym, którego współcześnie nie da się w świetle rkp. zweryfikować.]

[1] [W czystopisie: „ne mohó ji wziaty", niżej: „ne moho".]

[2] [Poprawiono według czystopisu, w rkp. terenowym: „zaruczenia".]

[3] [W czystopisie: „oj, dołeż, dołe, dołe neszczasnaja".]

659

[Iskań?]

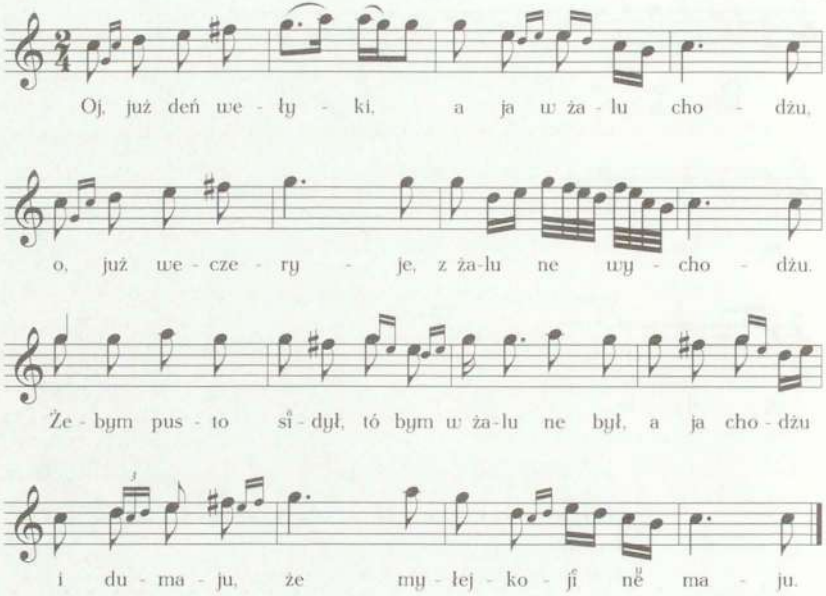

Oj, już deń wełyki,
a ja w żalu chodżu,
o, już[1] weczeryje,
z żalu ne wychodżu.

---

659. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 344a, z prawdopodobną lokalizacją ogólną: „Iskań", czystopis tamże, k. 195, bez lokalizacji. W czystopisie melodia skreślona przez Kopernickiego i nad nią komentarz: „Głupia równie jak i treść wszystkich dworskich". Pełny tekst opublikował Kopernicki w T. 35, s. 192, nr 111 (zob. odpowiedni przypis źródłowy w tym tomie). Tekst por. też T. 35, s. 164, nr 63. O zaklasyfikowaniu pieśni do tego rozdziału zob. informacja w przypisie do pieśni poprzedniej.]

W rkp. terenowym Kolberg zanotował także alternatywne wersje t. 15, nie wiadomo jednak, których zwrotek tekstu dotyczą: 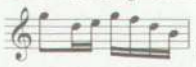 ; .

W czystopisie melodia zapisana kwartę czystą niżej, zredagowana i pozbawiona wersji bardziej ozdobnych: w t. 1 mała nuta g^1 zamieniona na krótką przednutkę, w t. 2, w wersji dużych nut dwie ćwierćnuty, w t. 8 ostatnia szesnastka to h^1, w t. 9, przy drugiej nucie, w wersji małych nut dwie szesnastki d^2 e^2, przy ostatniej nucie w tym takcie triola szesnastkowa fis^2 e^2 fis^2. W tym zapisie brak cytowanych wersji t. 15.]

[1] [W czystopisie: „a choć" (jak w druku).]

Żebym pusto sidył,
tó bym w żalu ne był,
a ja chodżu i dumaju,
że myłejkoji nĕ maju.

660

[Iskań, Serednica]

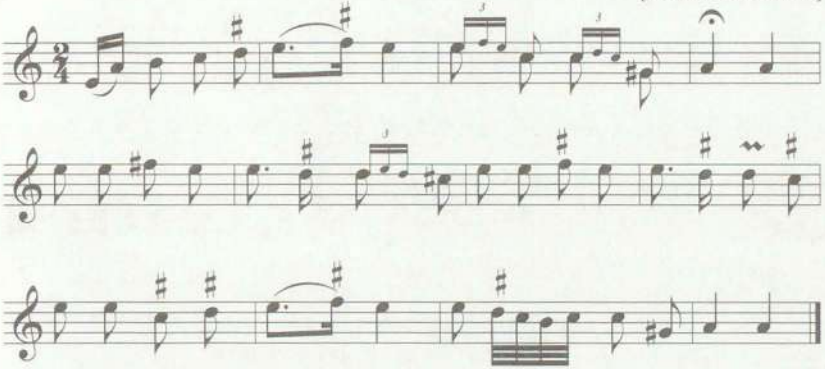

O, jak deń wełyki,
tak ja w żalu chodżu,
już sońce zachodyt,
z żalu ne wychod[żu][1].
Żebym w puszczy sediw,
to bym w żalu ne bŭw,
bo bym pered sobo nykoho ne wydiw.
A ja po świecie chodiaszczy
i po ludech pohladaszczy,
żal to serciu momu i mnie mołodomu.

---

660. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 347, z niepewną lokalizacją ogólną: „Serednica" (nota zapisana niejednoznacznie; uszkodzenie rkp.), czystopis tamże, k. 196, z lokalizacją bezpośrednią: „Iskań" i niżej: „Serednica". W czystopisie melodia skreślona, a pod tekstem notatka Kopernickiego: „Waryjant już zapisany". Pełny tekst opublikował Kopernicki w T. 35, s. 193, nr 112 (zob. odpowiedni przypis źródłowy w tym tomie). Tekst por. też T. 35, s. 164, nr 63. O zaklasyfikowaniu pieśni do tego rozdziału zob. informacja w przypisie do pieśni nr 658.

W rkp. terenowym dla t. 3 jeszcze jedna wersja niemieszcząca się w metrum podanym przez Kolberga: 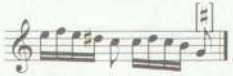 , podobnie dla t. 11: 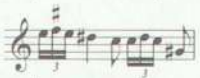 . W czystopisie melodia zredagowana w metrum 2/4 i pozbawiona odnotowanych w zapisie terenowym ozdobników i zmian metrycznych. Tekst niezgodny z melodią tak zapisaną w obu rkp.; być może t. 5-12 powinny być objęte repetycją, wówczas melodia odpowiadałaby całej zwrotce tekstu.]

[1] [W rkp. terenowym: "z żalu ne wychodyt"; poprawiono za czystopisem.]

BIBLIOTEKA NARODOWA BN

661

Przemyśl

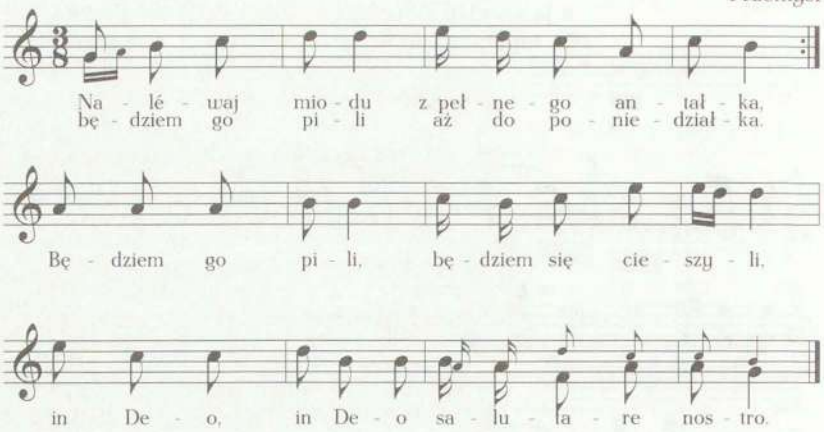

Naléwaj miodu z pełnego antałka,
będziem go pili aż do poniedziałka.
Będziem go pili, będziem się cieszyli,
in Deo, in Deo salutare nostro.

Nalewaj miodu, są pieniążki w worku,
będziem go pili do samego wtorku.
Będziem go pili, [będziem się cieszyli,
in Deo, in Deo salutare nostro.]

Naléwaj miodu, nie róbże sé szkody,
będziem go pili aż do samej środy.
Będziem go pili, [będziem się cieszyli,
in Deo, in Deo salutare nostro.]

Nalewaj miodu, ach, mój miły bratku,
będziem go pili do samego czwartku.
Będziem go pili, [będziem się cieszyli,
in Deo, in Deo salutare nostro.]

Naléwaj miodu, co tam stoji w kątku,
będziem go pili do samego piątku.
Będziem go pili, [będziem się cieszyli,
in Deo, in Deo salutare nostro.]

---

661. [Czystopis Kolberga, sygn. 465, k. 270, z lokalizacją bezpośrednią, rkp. terenowy tamże, k. 335, z prawdopodobną lokalizacją ogólną: „Wyszatyce". W czystopisie notatki Kopernickiego: „Polska" oraz „Pijatyka". W rkp. terenowym, w t. 7 trzy ósemki c^2 (w czystopisie rozbite zapewne we względu na prozodię), w t. 11-12 tylko wersja małych nut. Zob. ilustr. 1.]

Naléwaj miodu przemyskiej róboty,
będziem go pili do samej sóboty.
Będziem go pili, [będziem się cieszyli,
in Deo, in Deo salutare nostro.]

Nalewaj miodu, by wszyscy widzieli,
będziem go pili do samej niedzieli.
Będziem go pili, będziem się cieszyli,
in Deo, in Deo salutare nostro.

662

[Wyszatyce]

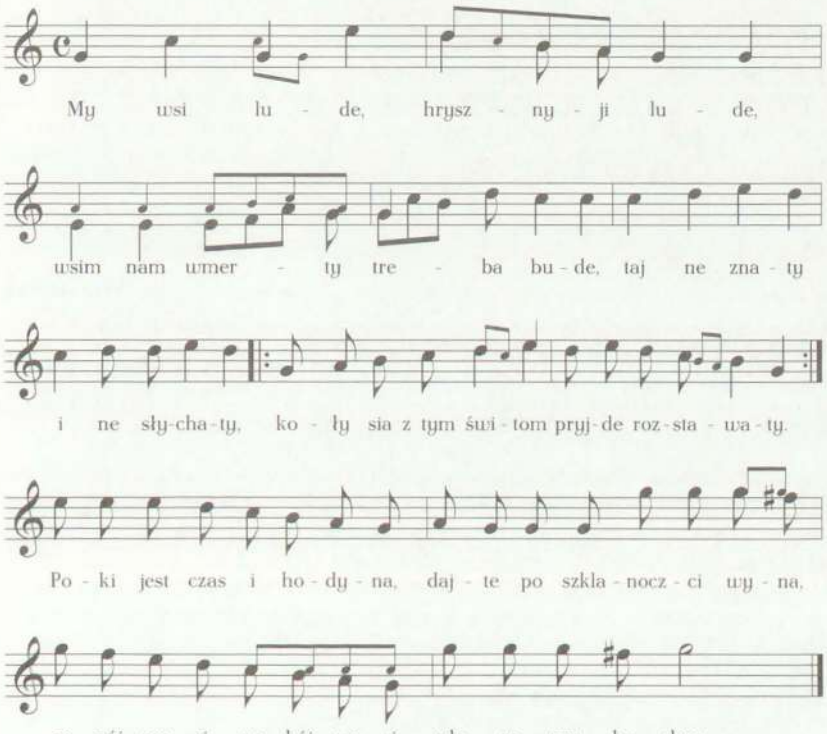

662. [Czystopis Kolberga, sygn. 465, k. 304, bez lokalizacji, rkp. terenowy tamże, k. 335, z lokalizacją ogólną: „Wyszatyce". W czystopisie notatki Kopernickiego: „Kompozycje sztuczne, nieludowe" oraz: „Pijatyka", odnoszące się również do pieśni następnej (nr 663), zapisanej na tej samej karcie. Rkp. terenowy uszkodzony: melodia urwana na ósmym takcie, brak końcówek wierszy.]

My wsi lude, hrysznyji lude,
wsim nam wmerty treba bude,
taj ne znaty i ne słychaty,
|: koły sia z tym świtom
pryjde rozstawaty :|.
Poki jest czas i hodyna,
dajte po szklanoczci wyna,
napýjmo si, ne býjmo si[1],
zdorowy budem.

A czyżby smert óduryła,
szczob nyńka pryjty chotiła,
ne wsio prawda, szczo ludy każut,
szczo wsiudy smerty
po hostynach łażut.
Wszakże i my hdeś buwały,
toho łycha ne słychały,
ne pomremo, chot' budemo
pyty i teper.

663

[Wyszatyce]

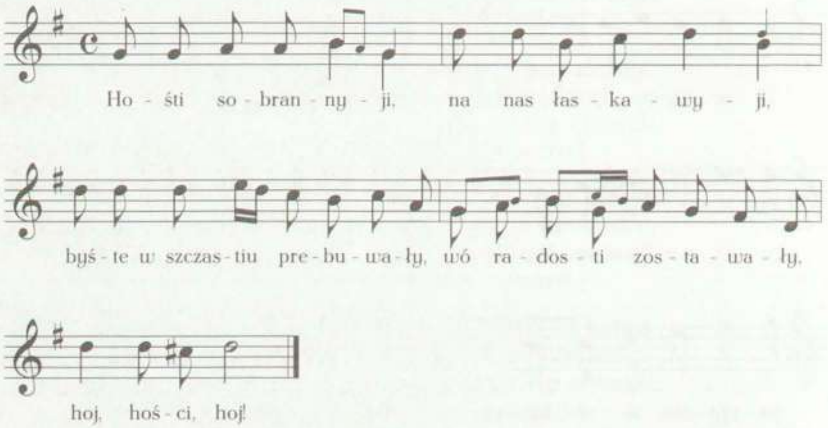

[1] [Tu w czystopisie wyjaśnienie Kolberga: „nie bójmy się"].

663. [Czystopis Kolberga, sygn. 465, k. 304, bez lokalizacji. rkp. terenowy tamże, k. 335, z lokalizacją ogólną: „Wyszatyce". W czystopisie tekst skreślony przez Kopernickiego oraz jego notatki: „Kompozycje sztuczne, nieludowe", „Pijatyka", odnoszące się również do pieśni poprzedniej (nr 662), zapisanej na tej samej karcie.]

Hośti[1] sobrannyji,
na nas łaskawyji,
byśte w szczastiu prebuwały,
wó radosti zostawały,
hoj, hości, hoj!

Żeste tu préspiły
i nas nawidyły,
szczastia w zåstaw oddajemo,
wam umylno[2] diakujemo,
hoj, hości, hoj!

Szczo je(st), zażywajte,
a nam prebaczajte,
szczo ne zdaryt możność nasza,
niej pokryjet łaska wasza,
hoj, hości, hoj!

Kiélichy społniajte,
druhym podawajte,
wypywajte za zdráwýje,
wiwat sława i pinýje[3],
hoj, hości, hoj!

Skóńczywszy pytyje[4],
nacznyte pinýje,
Bohu dajte chwałenýje
za mýłoje wsich zdráwýje,
hoj, hości, hoj!

[1] [Tu w czystopisie dopisek Kolberga: „lub: hości". W rkp. terenowym, w tym miejscu: „Hości", niżej: „hosti".

[2] [W obu rkp. wyjaśnienie Kolberga: „pokornie".]

[3] [Tamże wyjaśnienie: „pianie (!), śpiew".]

[4] [W czystopisie wyjaśnienie: „picie".]

664 [Wyszatyce]

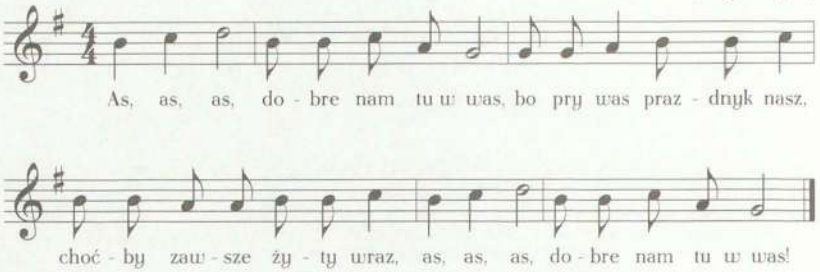

As, as, as,
dobre nam tu w was,
bo pry was prazdnyk nasz,
choćby zawsze żyty wraz,
as, as, as,
dobre nam tu w was!

Je, je, je,
dobre nam tu je,
radość', radość', zdrawyje
i wam za pryjatyje,
je, je, je,
dobre nam tu je(st)[1]!

O, o, o,
tylko[2] naszoho
z prybytyja waszoho,
na pam(n)iatku dnia toho.
[O, o, o,
tylko naszoho!]

U, u, u,
dobre nam je tu,
w ciłym, ciłym okruhu,
hej, to-śmo tam, to-śmo tu,
u, [u, u,
dobre nam je tu!]

---

664. [Czystopis Kolberga, sygn. 465, k. 303, bez lokalizacji, rkp. terenowy tamże, k. 335, z lokalizacją ogólną: „Wyszatyce". W czystopisie, pod tekstem notatki Kopernickiego: „Pijatyka" oraz: „Utwór nieludowy, popowski, zostawić na ..." (wyraz nieczytelny), nad nutami uwaga: „Melodyja również niemądra". Pod tekstem niedokończony odsyłacz Kolberga do cz. II *Krakowskiego*: *„Lud* VI nr ...", którego nie udało się uzupełnić. W rkp. terenowym tekst nieuporządkowany i niepełny.]

[1] [W rkp. terenowym Kolberg zapisał tę zwrotkę tak: „Jest, (j)e, (j)em radost', zdrawyje i wam za pryjatyje Boh daj dołho żytyje, (j)e, (j)e, (j)e, radost', zdrawyje!"]

[2] [Tu w obu rkp. wyjaśnienie Kolberga: „tyle".]

Ju, ju, ju,
po wsém żytyju
tuju piśń wopiju[1],
byśmo bylý w carstwuju,
ju, [ju, ju,
po wsém żytyju!]

Ja, ja, ja
i wsia bratyja,
kleryja i ararchija[2],
i z monarchoju[3] armija,
ja, ja, ja
i wsia bratyja!

665

Pieśń przy uczcie (miejskiej): Wyszatyce

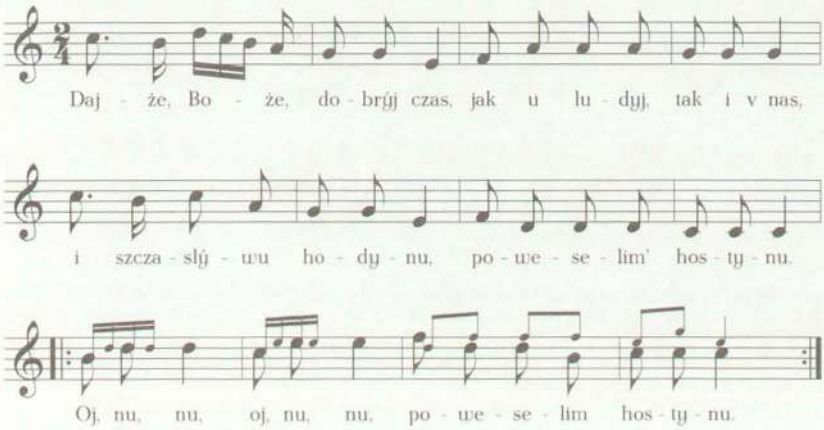

[1] [W czystopisie wyjaśnienie tego wyrazu: „śpiewam".]

[2] [Tamże wyjaśnienie: „hierarchija."]

[3] [W rkp. terenowym: „iz monarcho armija".]

665. [Czystopis Kolberga, sygn. 465, k. 312, z lokalizacją bezpośrednią, rkp. terenowy tamże, k. 335, z lokalizacją ogólną: „Wyszatyce". W czystopisie pieśń opatrzona notatką Kopernickiego: „Nieludowe", odnoszącą się także do pieśni następnej (nr 666), zapisanej na tej samej karcie.]

W czystopisie t. 1-8 zanotowane w czterech taktach, w formie zapisu piętrowego, z oznaczeniem kolejności wykonania. W rkp. terenowym, w t. 9, w wersji małych nut pierwszą szesnastką jest c^2, a trzecią e^2.]

Dajże, Boże, dobrýj czas,
jak u ludyj, tak i v nas,
i szczaslýwu hodynu,
poweselim' hostynu[1].
|: Oj, nu, nu[2], oj, nu, nu,
poweselim hostynu :|.

Wy małyji pembraki[3],
wytynajte hopaki,
nuż żywo, nuż żywo,
poweselim hostynu.
Oj, nu, nu, [oj, nu, nu,
poweselim' hostynu].

Wy diwczata z chłopciamy,
postawajte wraz z namy,
wożte bukiet w séredynu,
poweselit' hostynu.
Oj, nu, [nu, oj, nu, nu,
poweselit' hostynu].

Wy mużowe z żinkamy,
postawajte wraz z namy,
wożte flaszku w séredynu,
poweselit hostynu.
[Oj, nu, nu, oj, nu, nu,
poweselit hostynu.]

Wy didowe z babkamy,
postawajte wraz z namy,
dajte chliba z hawedynou[4],
poweselit' hostynu.
[Oj, nu, nu, oj, nu, nu,
poweselit' hostynu.]

Wy szynkare z szynkarkamy,
postawajte wraz z namy,
wożte dzbanky ze szklankamy,
posiedajte wraz z namy.
[Oj, nu, nu, oj, nu, nu,
poweselit' hostynu.]

[1] [Tu w czystopisie: „v. ródynu".]

[2] [W czystopisie tu i niżej Kolberg zapisał: „itd."; kolejne zwrotki uzupełniono na podstawie tekstu pod nutami.]

[3] [W czystopisie wyjaśnienie Kolberga: „pędraki".]

[4] [Tamże wyjaśnienie: „z mięsem".]

A tak stańmo wokoło,
zaśpiwajmo wesoło:
Oj, nuże, nu, oj, nu, nu,
poweselim' hostynu.
Oj, nu, nu, oj, nu, nu,
poweselim' hostynu.

666

[Wyszatyce]

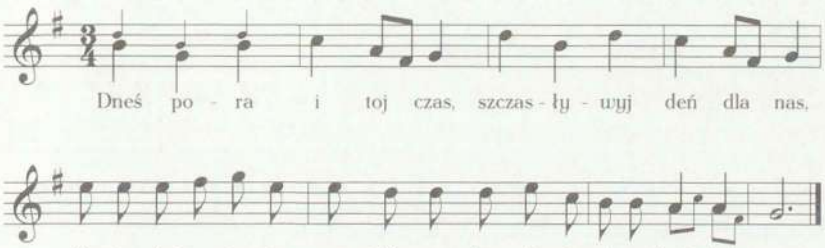

Dneś pora i toj czas,
szczasływyj deń dla nas,
Boże, daj prożyty,
w nem Tia woschwalóny
i na każdyj czas.

Boh nam toj dziś deń dav,
razom nas (tu) wsich sobrav,
wraz prosymo Joho,
by nam téż swojoho
ducha darowav.

O toj! Tia prosym wraz itd.

---

666. [Czystopis Kolberga, sygn. 465, k. 312, z lokalizacją: „Wyszatyce", wpisaną nad pieśnią poprzednią (nr 665; dwa zapisy na tej karcie), rkp. terenowy tamże, k. 335, z lokalizacją ogólną: „Wyszatyce". W czystopisie uwaga Kopernickiego dotycząca obu pieśni: „Nieludowe". Tam ponadto jeszcze jedna wersja dla dwu ostatnich taktów: 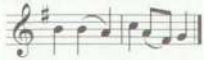 . W rkp. terenowym tekst na końcu urwany (w czystopisie dodał Kolberg „itd"). Pełniejszy wariant tekstu por. *Ruś Czerwona* cz. II (DWOK T. 57/II/1), s. 543, nr 1498.]

667

[Kozak czy tropak (dworski, kuligowy)] [Przemyśl]

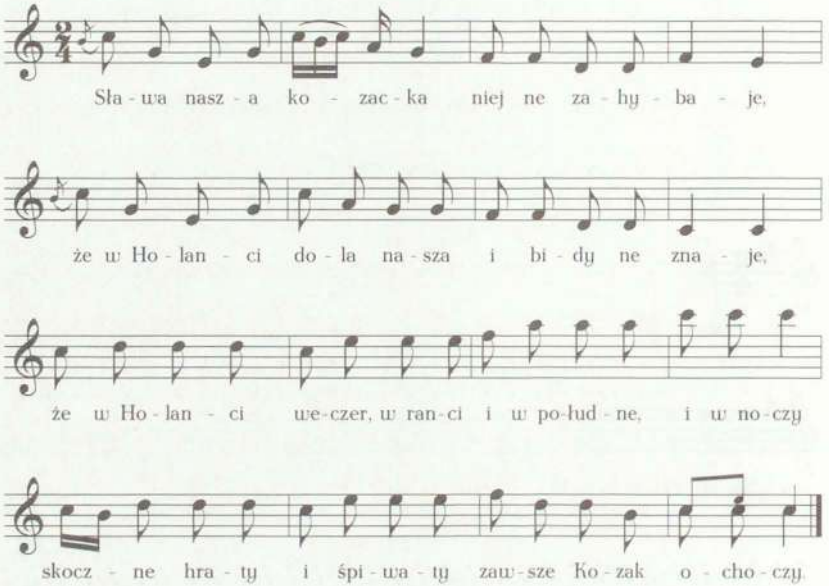

Sława nasza kozacka
niej ne zahybaje,
że w Holanci dola nasza
i bidy ne znaje,
że w Holanci weczer, w ranci
i w południe, i w noczy
skoczne hraty i śpiwaty
zawsze Kozak ochoczy.

---

667. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 335, z lokalizacją ogólną: „Wyszatyce", czystopis tamże, k. 321, z lokalizacją bezpośrednią: „Przemyśl" i nazwą tańca nad melodią. W czystopisie notatka Kopernickiego: „Pachnie Padurą" oraz wskazówka: „Opuścić". Pieśń skreślona przez wydawcę i pominięta w T. 35. Bezpośredniego związku z utworami Padury nie ustalono.

W rkp. terenowym t. 1-8 oraz 5-12 zanotowane w dwu czterotaktach. Ponadto dla dla drugiej i trzeciej ósemki t. 3 i 6 alternatywnie d^1 h. Natomiast w czystopisie melodia zredagowana w formie zapisu piętrowego, z oznaczeniem kolejności wykonań i podpisanym pierwszym wierszem pod t. 1-4. W tym rkp. 6 numerowanych zwrotek czterowierszowych; ze względu na próbę przystosowania melodii do tekstu widoczne tam drobne zmiany w melodyce i rytmice. Kolejność wykonań w drukowanej tu wersji ustalono na podstawie czystopisu.]

Kozak małyj [i] hulajet,
bradczat[1] u neho hroszy,
sam motornyj, wołos czornyj
i łycem horoszy.
[W]predy[2] wusy, czupman kusy,
powykida wyloty,
sam hulaje, nas wzywaje
i dodaje ochoty.

Hulaj, hulaj, Kozacze[ńko],
hulaj razem z namy,
to tropaka, to w prysidy
wykidaj nohamy.
Nechaj znajut, że hulajut
mołodczany Kozaki,
i hulajut, i śpiwajut,
wytynajut hopaki.

[1] [W czystopisie: „braczat", w obu rkp. wyjaśnienie Kolberga: „brzęczą".]
[2] [W rkp. terenowym: „predy"; poprawiono za czystopisem.]

PIEŚNI Z REPERTUARU JÓZEFY WUNSCH Z SANOCZAN[1]

668

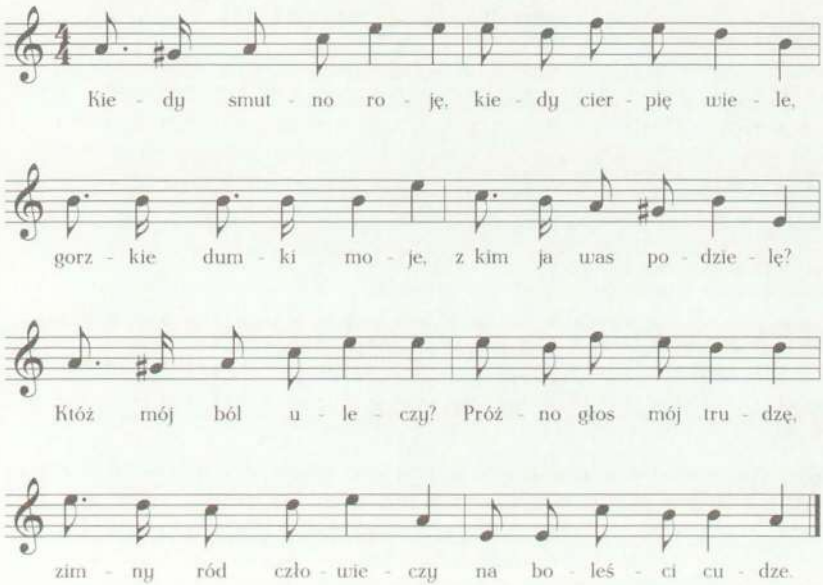

[1] [Rkp. Kolberga, teka 35, sygn. 1315/B, k. (8)-(12), opatrzony jego notatką: „Panna Józefa Wunsch w Sanoczanach", wskazującą zapewne na wykonawczynię tych pieśni, oraz notą Kopernickiego: „Pieśni dworskie". Bliżej nieznana Józefa Wunsch, osoba wykształcona i muzykująca, była najprawdopodobniej związana ze środowiskiem dworskim w Sanoczanach, może w charakterze nauczycielki domowej. Ze względu na specyfikę repertuarowo-artystyczną i walor zbiorku jako dokumentu określonego środowiska publikuje się go tutaj jako całość i w pierwotnym porządku, nie klasyfikując poszczególnych pieśni zgodnie z praktyką Kolberga.]

668. [W rkp., nad zapisem nutowym notatka Kolberga: „z *Halki*"; melodia jest trawestacją arii Halki „Gdybym rannym słonkiem" z II aktu opery Moniuszki.]

Kiedy smutno roję,
kiedy cierpię wiele,
gorzkie dumki moje,
z kim ja was podzielę?
Któż mój ból uleczy?
Próżno głos mój trudzę,
zimny ród człowieczy
na boleści cudze.

Czy się matce zwierzyć?
Lękam się jej złości,
powiem siostrze szczerze,
siostra pozazdrości.
Brat nie pojmie rzeczy,
próżno głos swój trudzę,
zimny ród człowieczy
na boleści cudze.

Gdy mnie duch upada,
kiedy łza się leje,
sąsiadka ogada,
a sąsiad ośmieje.
Któż się śmiać zaprzeczy,
próżno głos mój trudzę,
zimny ród [człowieczy
na boleści cudze.]

Luby mój, jedyny,
cała ma otucha,
on dumkę dziewczyny
zrozumie, wysłucha.
On serce uleczy,
głosu nie utrudzę,
zimny ród człowieczy
[na boleści cudze.]

669

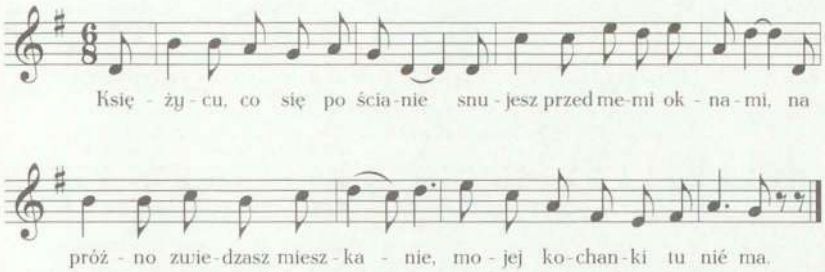

Księżycu, co się po ścianie snujesz
przed memi oknami,
na próżno zwiedzasz mieszkanie,
mojej kochanki tu nié ma.

Odwróć swe blade promienie
do okien kochanki mojej,
powiedz jej z mego westchnienia,
że mnie tu tęskno jest bez niej.

Ona już o innym myśli,
o mnie już nie dbać zaczyna,
z pamięci swojej wykryśli,
to smutku mego przyczyna.

O Stwórco radości i smutku,
co rządzisz jawnie i skrycie,
prowadź me myśli do skutku
lub pozwól, niech skończę życie.

Nim śmierć zamknie moje oczy,
nim życia mego pozbędę,
nim krew się moja wysączy,
kochać i wielbić ją będę.

669. [W t. 2 i 4 uzupełniono drugą miarę o brakującą ćwierćnutę. Por. też pieśń nr 674 w tym rodziale. Wariant melodii i tekstu por. *Krakowskie* cz. II (DWOK T. 6), s. 312, nr 550a, melodia por. też *Sandomierskie* (DWOK T. 2), s. 178, nr 21, tekst por. tamże nr 550b, Wacław z Oleska *Pieśni...* T. 1, s. 271-271, nr 82 oraz *Spiewnik warszawski, składający się przeważnie z śpiewek popularnych i niektórych deklamacyi* zebranych i ułożonych przez Józefa Cybulskiego, wyd. nowe, Warszawa 1883, s. 118-119 („Do księżyca").]

670

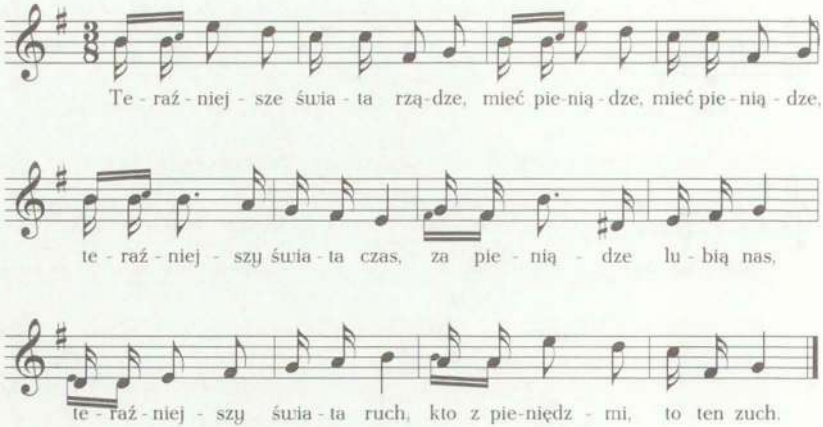

Teraźniejsze świata rządze,
mieć pieniądze, mieć pieniądze,
teraźniejszy świata czas,
za pieniądze lubią nas,
teraźniejszy świata ruch,
kto z pieniędzmi, to ten zuch.

Za piniądze ksiądz się modli,
za piniądze ludzie podli,
za piniądze wszystko będzie,
honor, sława na urzędzie.
Teraźniejszy świata czas,
[za pieniądze lubią nas],
teraźniejszy świata ruch,
[kto z pieniędzmi, to ten zuch].

Gdy na przykład słyszeć da się,
że panienka dobrze ma się,
zaraz piękna i uczona,
choć wygląda gdyby wrona.
Teraźniejszy świata czas,
[za pieniądze lubią nas],
teraźniejszy świata ruch,
[kto z pieniędzmi, to ten zuch].

---

670. [Tekst zwr. 2-4 niezgodny z melodią; być może dla tych strof wykonawca powtarzał t. 1-4, wraz ze słowami wiersza 3 i 4 w repetycji. Tekst por. *W. Ks. Poznańskie* cz. V (DWOK T. 13), s. 4-5, nr 4.]

A gdy chłopczyk ładny, rześki
ma pieniążków pełne kieski,
każda panienka z kolei
wzdycha do niego w nadziei.
Teraźniejszy świata czas,
[za pieniądze lubią nas],
teraźniejszy świata ruch,
[kto z pieniędzmi, to ten zuch].

671

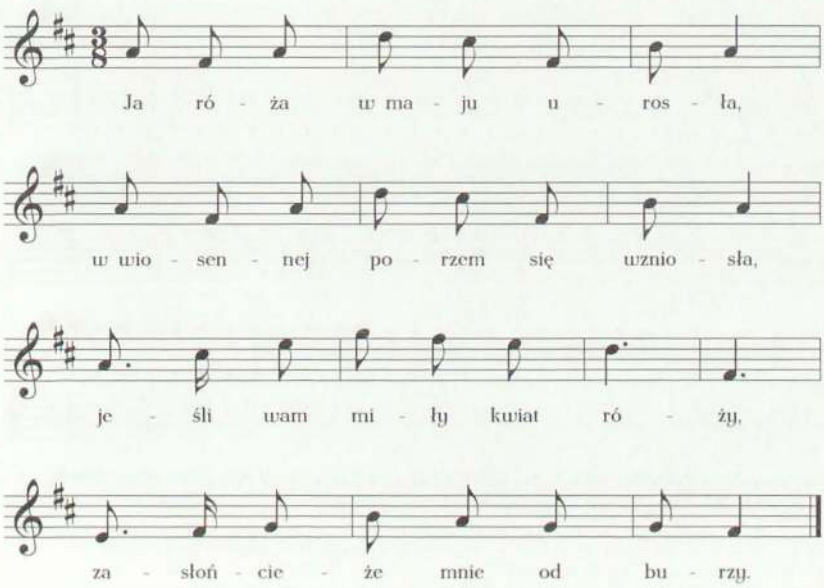

Ja róża w maju urosła,
w wiosennej porzem się wzniosła,
jeśli wam miły kwiat róży,
zasłońcie-że mnie od burzy.

Moja latorość jest młoda,
na każdą stronę się podda,
jeśli wam miły kwiat róży,
zasłońcie-że [mnie od burzy].

Kiedy mroźny wiatr dowieje[1],
promień słońca nie dogrzeje,
brońcie mnie od tej zarazy,
bom młoda, mogę mieć skazy.

Chociaż ja cierniem ukolę,
jednak się zerwać pozwolę,
lecz tylko temu w ofierze,
kto zerwie wiernie i szczerze.

672

Cyganka

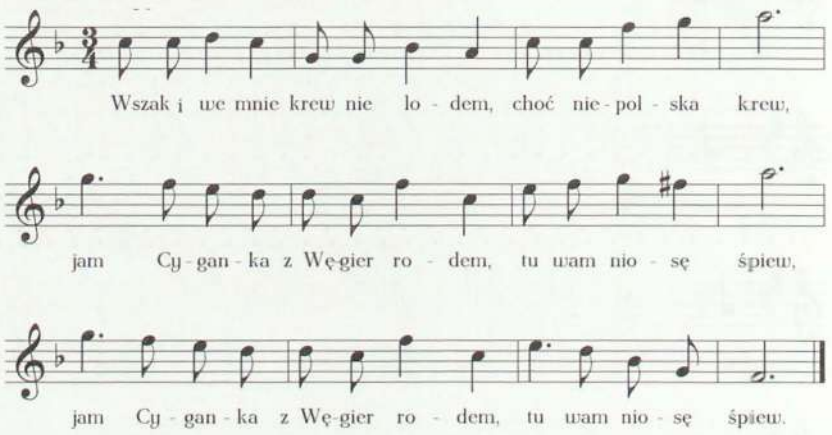

Wszak i we mnie krew nie lodem,
choć niepolska krew,
|: jam Cyganka z Węgier rodem,
tu wam niosę śpiew :|.

Jam tu z wami od dzieciństwa,
przyjęliście mnie,
wasza nuta mazowiecka,
co wam w sercach tkwie.

[1] [W rkp. nad przedrostkiem „do-" zanotował Kolberg: „za-" (zawieje).]

673

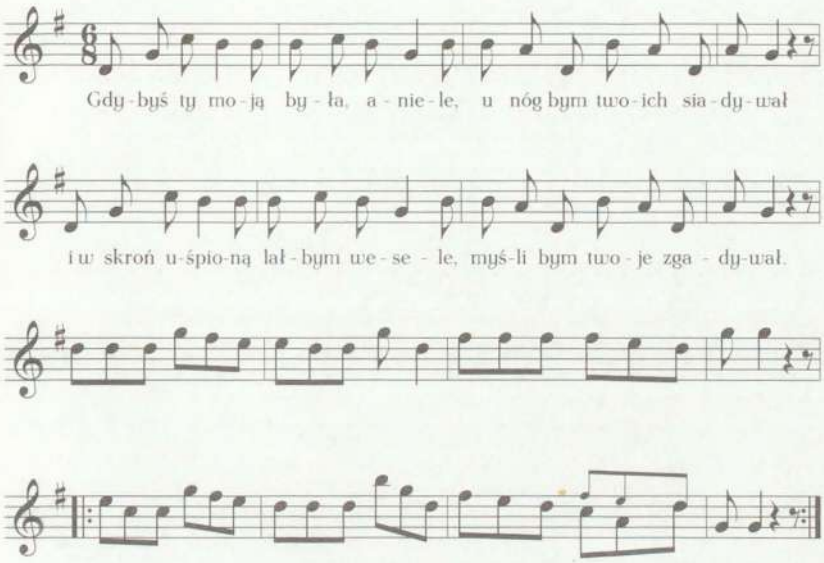

Gdybyś ty moją była, aniele,
u nóg bym twoich siadywał
i w skroń uśpioną lałbym wesele,
myśli bym twoje zgadywał.

Gdybyś ty moją była, aniele,
ja bym twym stróżem, aniołem,
jako dwaj bracia, dwaj przyjaciele,
czuwał nad sennem twem czołem.

Rankiem z ogrodu przed słońca przyjściem
z bogatą wracałbym dłonią
i obsypując cię kwietnym liściem,
budziłbym rosą i wonią.

Gdybyś ty moją była, aniele,
ja bym ci z wiosną w noc jasną
śpiewał jak dawni ognia czciciele,
dopóki gwiazdy nie zgasną.

673. [Takty 9-17 zgodne wprawdzie z dalszym tekstem zwr. 2, nie wiadomo jednak, czy nie stanowiły przygrywki instrumentalnej.]

I rad bym wielkim czynem po sobie
jaką pamiątkę zostawić,
aby lud płakał na moim grobie
i imię moje mógł sławić.

674

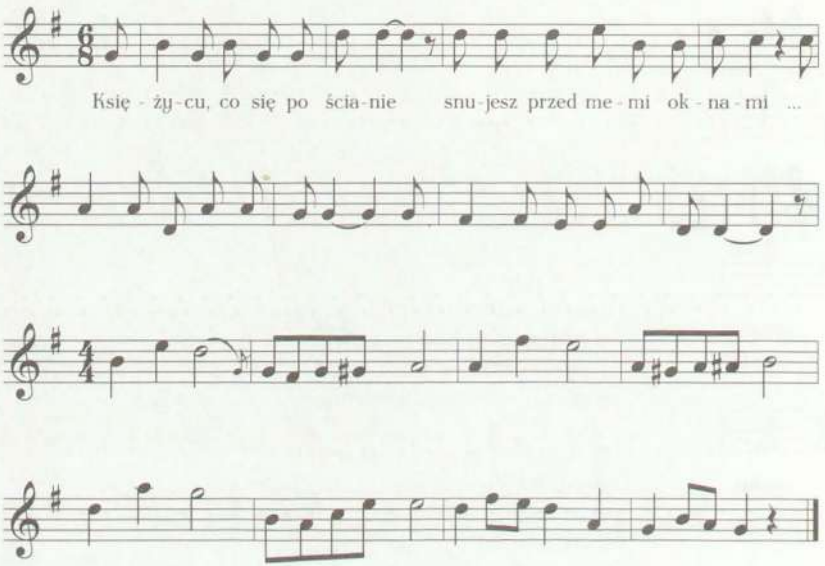

Księżycu, co się po ścianie snujesz
przed memi oknami...

674. [W rkp. tekst niedokończony, prawdopodobnie identyczny jak w pieśni nr 669, przy czym wówczas zwrotka pierwsza obejmowałaby t. 1-8. Dalsze takty są, być może, wokalizą lub przygrywką instrumentalną.]

675

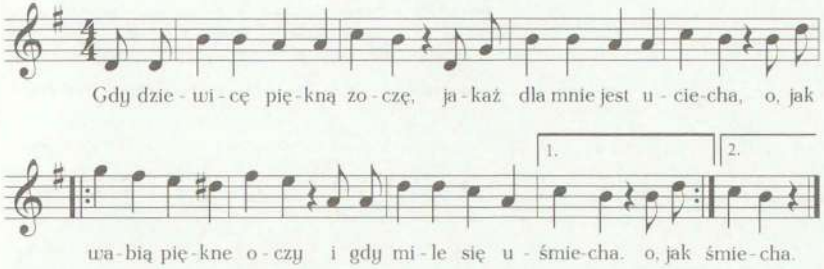

Gdy dziewicę piękną zoczę,
jakaż dla mnie jest uciecha,
|: o, jak wabią piękne oczy
i gdy mile się uśmiecha :|.

Gdy ma piękny profil twarzy
i czaruje swoim wzrokiem,
a w jej wdziękach ogień żarzy,
cóż piękniejszym jest widokiem?

Dla młodzieńca, któren w szale
pierwszy zachwyt uczuć roji,
o dziewico, ideale,
jakież serca niespokoje!

O, jakże mnie serce boli,
chciej uwierzyć, dziewczę hoże,
choćbym nie chciał, mimo woli
kochać muszę, ach, mój Boże.

Gdyby ona moją była
i chociażby w biednym stanie
jej źrenica łezkę kryła,
ja wynagrodziłbym za nie.

Nie odmawiaj mi swej ręki,
nie zadawaj sercu bólu,
wszak powodem twoje wdzięki,
ach, aniele, ach, sokole.

676

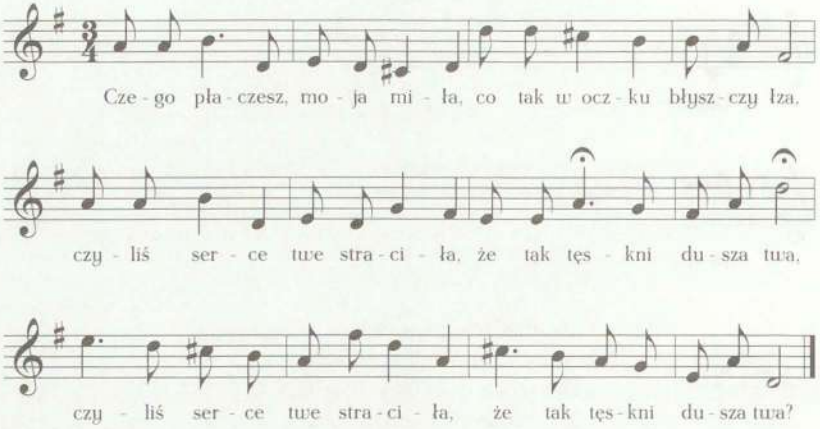

Czego płaczesz, moja miła,
co tak w oczku błyszczy łza,
|: czyliś serce twe straciła,
że tak tęskni dusza twa:|?

Przestań płakać, przestań szlochać
i uspokój umysł twój,
ja cię będę zawsze kochać
i na wieki będę twój.

Tobie może wyrok nieba
z innym każe dzielić los,
ulec przeznaczeniom trzeba,
zadać sercu ciężki cios.

Niechaj bierze rękę twoją,
szczęście twoje, wszystko twe,
ale czułe serce twoje
to zachowaj tylko mnie.

Chociaż ludzie temu sprzeczni,
bym ja ciebie swoją zwał,
chcą, bym już na czasy wieczne
innej rękę moją dał.

Niechaj bierze rękę moją
i to wszystko, co ja mam,
ale czułe serce moje
tobie jednej tylko dam.

677

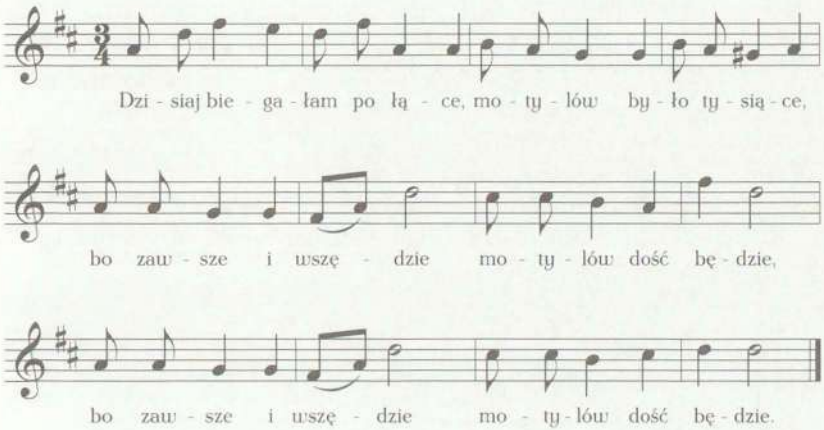

Dzisiaj biegałam po łące,
motylów było tysiące,
|: bo zawsze i wszędzie
motylów dość będzie :|.

Zawszem żyła w niepewności,
którego z tych jegomości
złapać w swoją klatkę,
w bawełnianą siatkę.

Aż tu jeden z nich przybywa,
leci, a nie odpoczywa,
i już po raz trzeci
do innych róż leci.

A ja za nim prędko gonię,
on poleciał poza błonie,
alem go spostrzegła
i za nim pobiegła.

Trzymam siatkę w swojej dłoni,
wszak mi tego nikt nie wzbroni,
ukarać motylka,
co zdradził róż kilka.

678

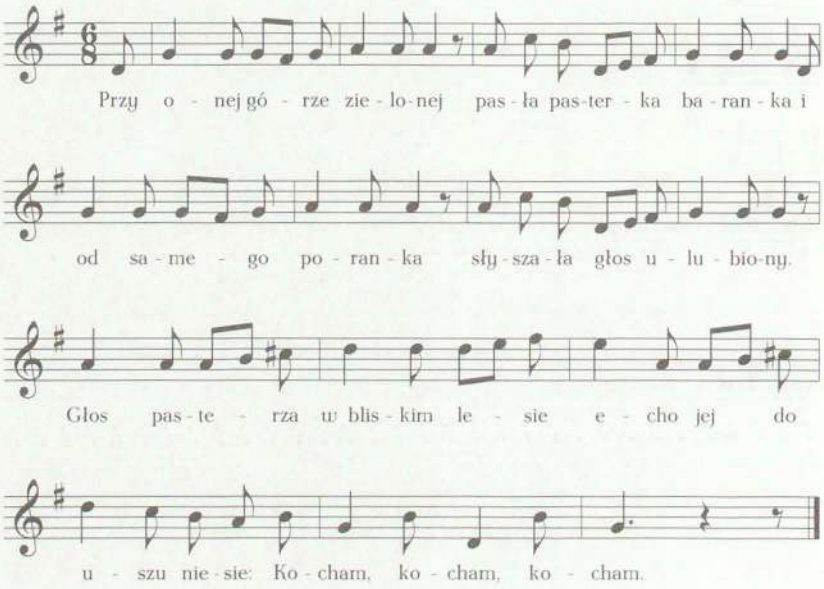

Przy onej górze zielonej
pasła pasterka baranka
i od samego poranka
słyszała głos ulubiony.
Głos pasterza w bliskim lesie
echo jej do uszu niesie:
Kocham, kocham, kocham.

Nie wiem, jak długo żyć będę,
będę uważać kukania,
na tej murawie usiędę,
dopóki to nie ustanie.
Więcej jak sto rachowała,
kukułka jej wciąż kukała:
Kochaj, kochaj, kochaj.

679

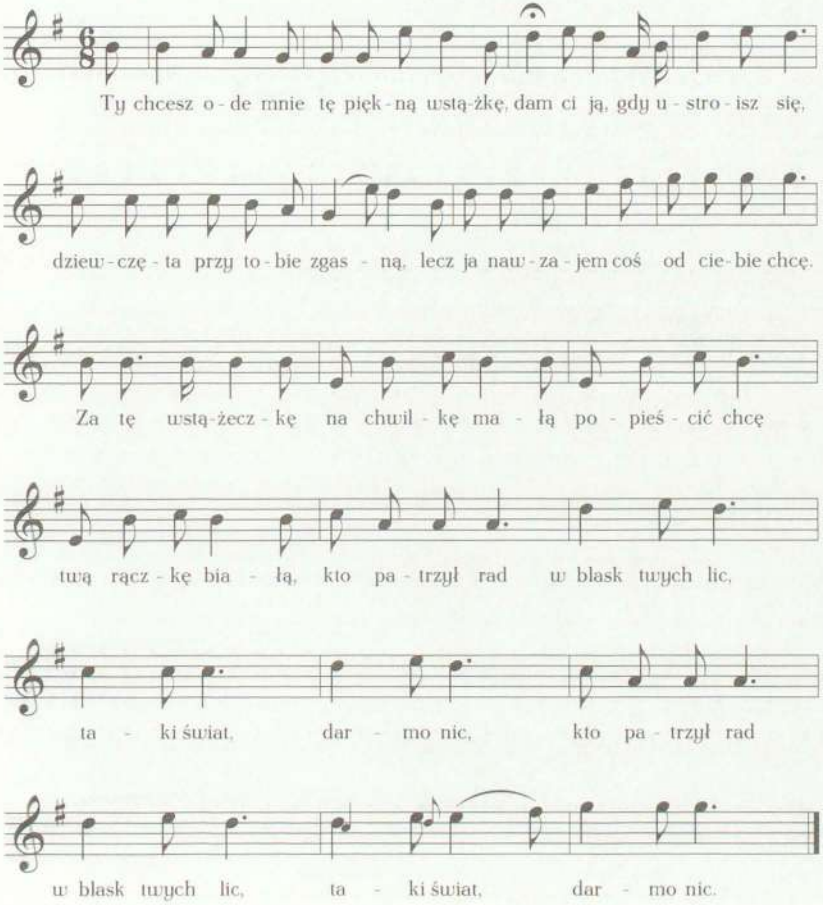

Ty chcesz ode mnie tę piękną wstążkę,
dam ci ją, gdy ustroisz się,
dziewczęta przy tobie zgasną,
lecz ja nawzajem coś od ciebie chcę.
Za tę wstążeczkę na chwilkę małą
popieścić chcę twą rączkę białą,
|: kto patrzył rad w blask twych lic,
taki świat, darmo nic :|.

679. [W rkp., pod t. 5 i 13 podpisał Kolberg odpowiednie fragmenty tekstu.]

Ty chcesz ode mnie tę piękną różę,
dam ci ją, ale dobrze zważę,
jeśli mnie dłużej prosić nie chcesz,
to coś nawzajem od siebie dasz.
Za tę różyczkę, za ten bławatek,
ja ciebie błagam o inny kwiatek,
przyjmę rad kwiat za kwiat,
przyjmę rad kwiat za kwiat.

Gdy się ich mowa ukończyła,
on patrzył w swej kochanki lic,
ona się w piękną różę stroiła
i coś szeptali, jam nie słyszał nic.
Co ich rozmowa miała oznaczyć,
łatwo sobie wytłumaczyć:
Serce chcesz, dam ci je,
w zamian także serce chcę.

680

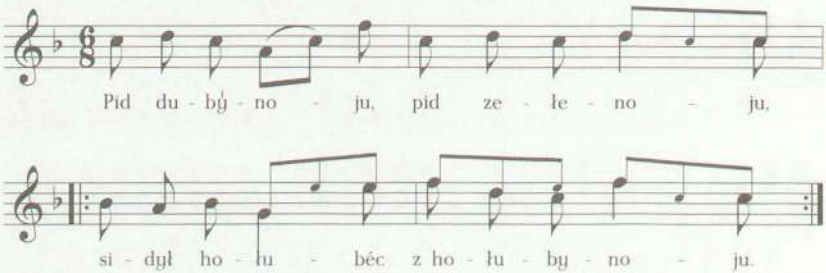

Pid dubýnoju, pid zełenoju,
|: sidył hołubéc z hołubynoju :|.

680. [Wariant tekstu i melodii por. nr 511 w T. 83/I, tekst por. *Sanockie-Krośnieńskie* cz. II (DWOK T. 50), s. 147-148, nr 292 i 293.]

681

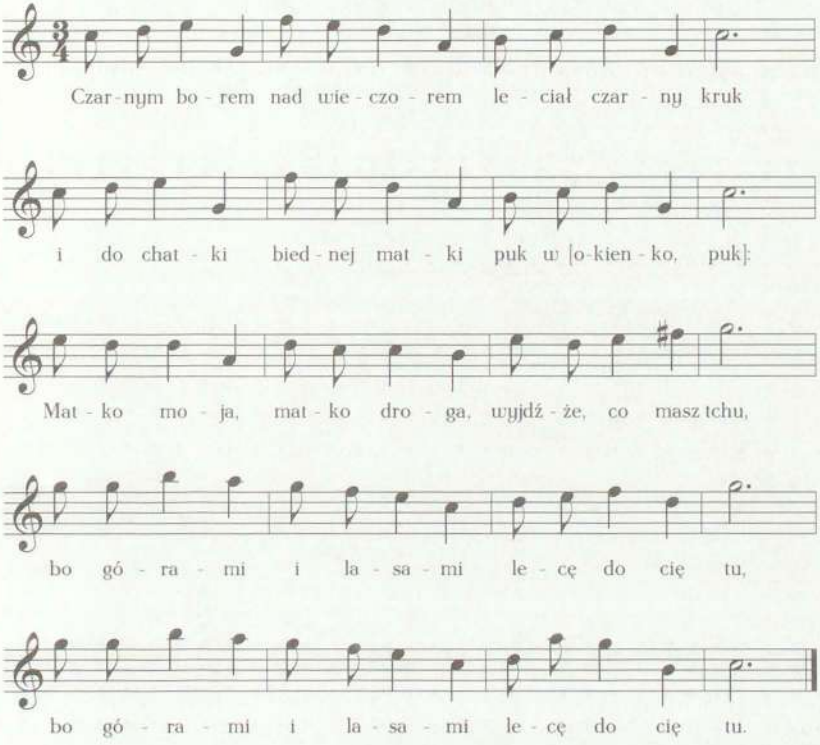

Czarnym borem nad wieczorem
leciał czarny kruk
i do chatki biednej matki
puk w [okienko, puk]:

Matko moja, matko droga,
wyjdźże, co masz tchu,
|: bo górami i lasami
lecę do cię tu :|.

681. [Tekst por. *Śpiewnik warszawski...*, s. 28-29 („Czarny kruk"). Na podstawie tej wersji uzupełniono luki w tekście spowodowane uszkodzeniem rkp. (margines postrzępiony i urwany).]

Czarne pióra, czarna skóra,
to żałoby znak,
gdy z boleścią, smutną wieścią
lecisz [do mnie tak].

Matko moja, starość twoja
będzie dla cię [raj,
syn] twój drogi pobił wrogi,
sam p[oległ za kraj].

Matka słucha, a po chwili
pada martwy trup,
[tam nad sy]nem słowik kwili,
a nad m[atką kruk].

682

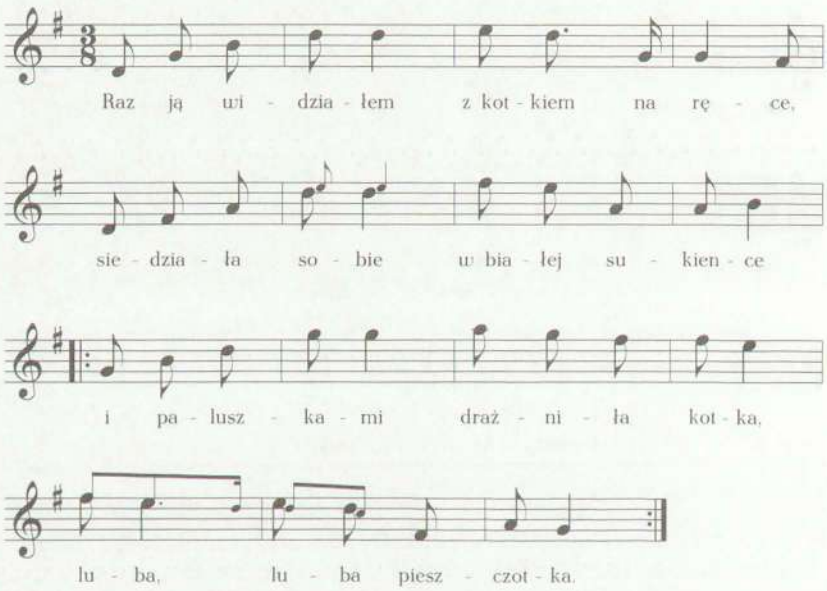

Raz ją widziałem z kotkiem na ręce,
siedziała sobie w białej sukience
|: i paluszkami drażniła kotka,
luba, luba pieszczotka :|.

Siedzę i czekam godzinę całą,
by dziewcze z kotkiem igrać przestało
i pomówiło słów kilka ze mną,
ale, ale daremno.

Ani nié widzi, ani nié słyszy,
kotek jej rączkę chwyta jak myszy,
i choć zadraśnie, aż ją to boli[1],
ona, ona to woli.

Więc pomyślałem: Trocha za wcześnie
budzić serduszko, co jeszcze we śnie,
i unikałem dziewczynki białej
prawie, prawie rok cały.

A gdy wróciłem, znów w tym pokoju,
przy tém okienku pełnym powoju
siedziała sobie moja pieszczotka,
ale, ale bez kotka.

Lecz jakoś dziwnie zmienioną była,
oczka wstydliwiej w ziemię spuściła
i rumieniła się jak jabłuszko
aże, aże po uszko.

Byłem pewniutki, że z mej przyczyny,
wtem wiatr firanek ruszył muszliny
i zobaczyłem sprawcę rumieńca,
tamże, ach, tam, młodzieńca.

I znów panienka jako przed rokiem,
choć siedzę blisko, nie rzuci okiem,
lecz już tą razą nie kotek winny,
ale, ale kto inny.

Ktoś inny szepcze miłośnie w uszko,
ktoś inny śpiącej zbudził serduszko,
więc pomyślałem: Za późno trocha,
ona, ona już kocha.

[1] [W rkp. nad wyrazem „boli" dopisany przedrostek „za-" (zaboli).]

683

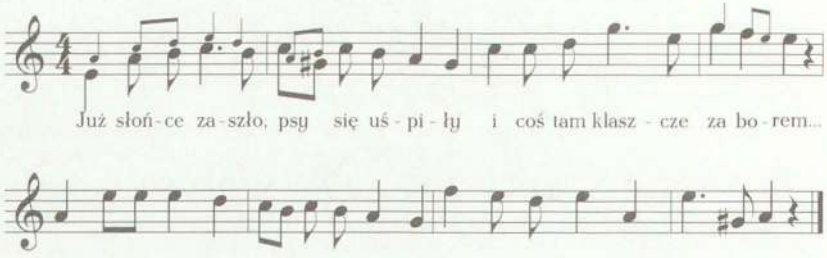

Już słońce zaszło,
psy się uśpiły
i coś tam klaszcze za borem...

684

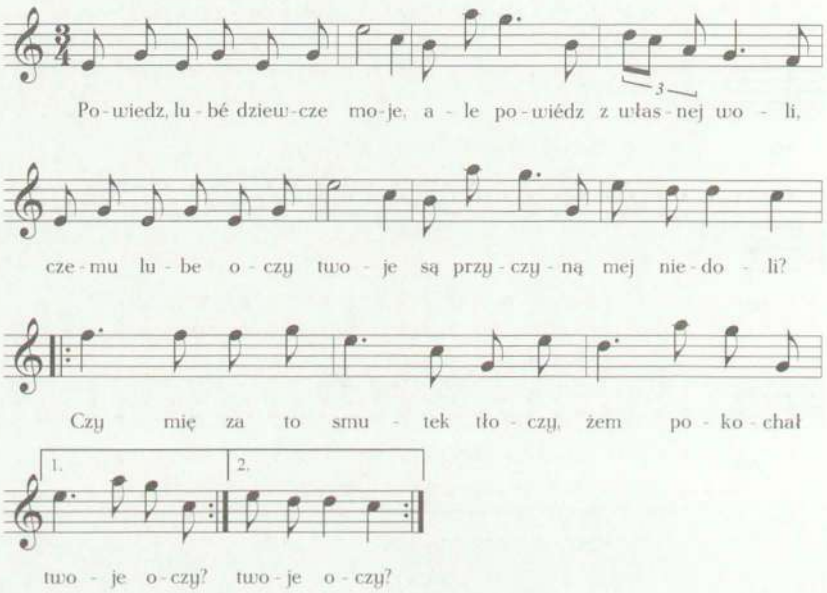

Powiedz, lubé dziewcze moje,
ale powiédz z własnej woli,
czemu lube oczy twoje

683. [Tekst w rkp. urwany. Początek znanej pieśni F. Karpińskiego *Laura i Filon*; melodia nie jest wariantem klasycznej wersji.]

684. [Tekst por. *Śpiewnik warszawski...*, s. 81-82.]

są przyczyną mej niedoli?
|: Czy mię za to smutek tłoczy,
żem pokochał twoje oczy :|?

Tam nad brzegiem starej Wisły,
kędy naszych ojców chatka,
dawno takie oczka błysły,
gdym młodzieńcze spędzał latka.
|: Tam gdzie wzrok się mój zatoczy,
wszędzie widzę twoje oczy :|.

Lecz pomimo ciężkiej doli,
mimo chęci narzekania,
powiedz, dziewcze, żem kochany,
a usłyszysz wnet[1] wzdychania,
|: że nad wszelki blask uroczy
najmilsze mi twoje oczy :|.

685

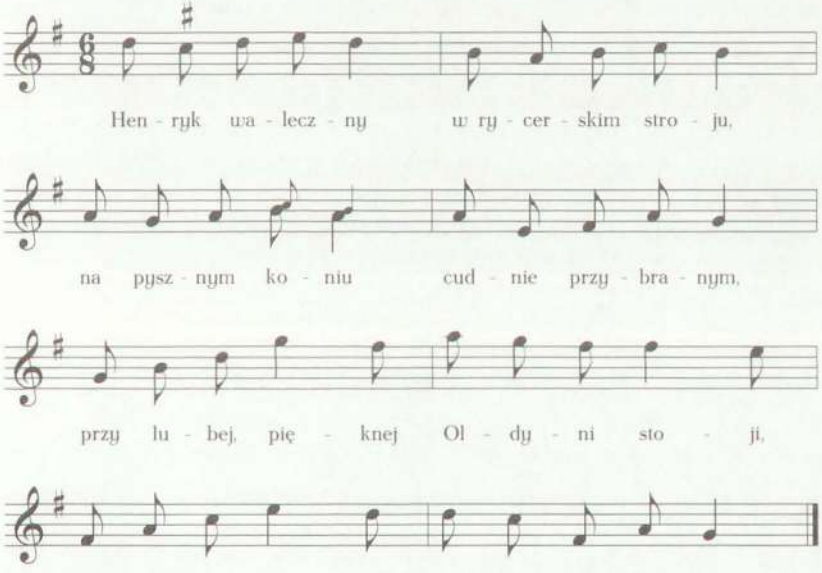

[1] [W rkp., nad tym wyrazem dopisane: „me".]

Henryk waleczny w rycerskim stroju,
na pysznym koniu cudnie przybranym,
przy lubej, pięknej Oldyni stoji,
ona się żegna ze swym kochanym.

Ach, ty odjeżdżasz tam, gdzie bój krwawy,
jeździsz i więcej nie powrócisz może,
może tam legniesz na tej murawie,
broń cię od tego, wszechmocny Boże.

A gdy odjechał i nie powraca,
dwa lata czeka piękna Oldyna,
a gdy w dwa lata on nie powraca
płochość zajęła serce bogacza.

Przyjechał bogacz przybrany w klejnoty,
prosi o rękę Oldyny młodej,
Olda już wtenczas nie dba na[1] cnotę,
oddaje rękę młodemu bogaczu.

Już w zamku huczne, pyszne wesele,
zewsząd się tutaj goście zjeżdżają,
w kaplicy mnóstwo świateł goreje,
Olda z bogaczem do ślubu stają.

A gdy wyrzekła tę przysięgę drogą,
wtem się zatrzęsły mury kaplicy,
i zobaczyła tę postać drugą,
i w niej ujrzała wybladłe lica.

Ach, to mój pierwszy Henryk kochany,
jak on mnie porwie,
w nim zabłysną rany.

Oldo fałszywa, przypomnij sobie,
jakąś przysięgę mi uczyniła,
teraz pójdź ze mną, legnij w tym grobie,
jakoś sé dawniej sama życzyła.

[1] [W rkp., nad przyimkiem „na" dopisał Kolberg: „o" (o cnotę).]

686

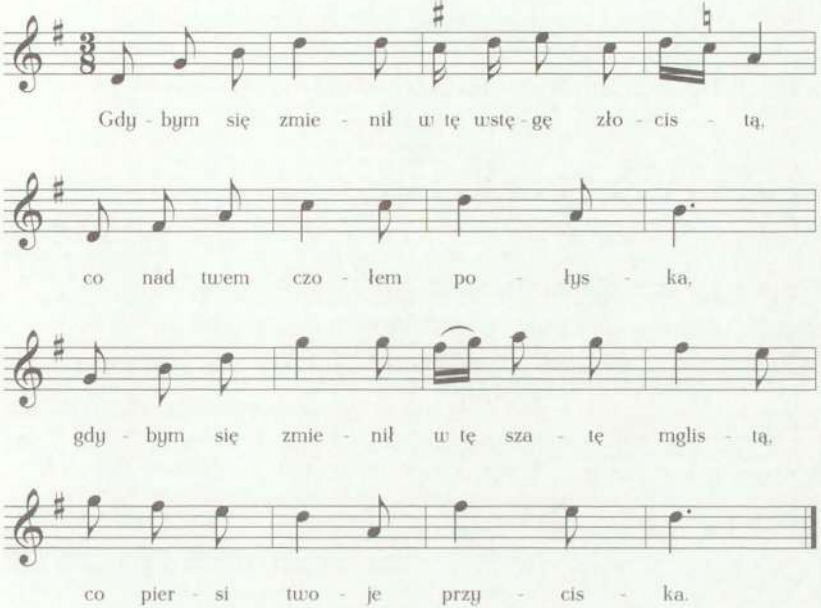

Gdybym się zmienił w tę wstęgę złocistą,
co nad twem czołem połyska,
gdybym się zmienił w tę szatę mglistą,
co piersi twoje przyciska.

Drżenia bym serca twojego badał,
czy nie odpowie mojemu,
z łonem się twojem wznosił i spadał,
posłuszny tchnieniu twojemu.

Gdybym się zmienił w wietrzyk skrzydlaty,
co dyszy w pogodném niebie,
w drodze bym mijał najświeższe kwiaty,
a pieścił różę i ciebie.

---

686. [W rkp., nad melodią Kolberg zanotował: „Mickiewicz". Jest to informacja błędna. Nie jest to wiersz Mickiewicza, choć w XIX wieku za taki uchodził. Nie wiadomo, skąd w „Noworoczniku Litewskim na rok 1831" Hipolita Klimaszewskiego znalazł się ten tekst pt. *Do...* (z identycznym incipitem) oraz drugi pt. „Dziewica na rozdrożu", z podpisem Mickiewicza (zob. H. Markiewicz *O polskich mistyfikacjach literackich*, „Dekada Literacka" 1994, nr 8). Wiersz ten jako Mickiewiczowski znalazł się jeszcze w lipskiej edycji *Pism* poety z 1887 roku, w T. 1 pt. *Wiersze różne*, w cz. IV, na s. 208 (wraz z wymienionym wyżej pt. „Dziewica na rozdrożu").]

Może na koniec Bóg litościwy
pracę by moją ocenił,
może na koniec byłbym szczęśliwy
i w twe się serce przemienił.

687

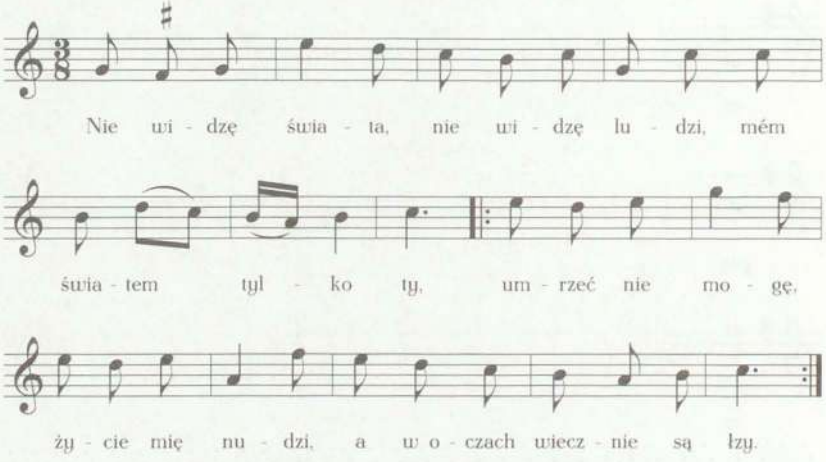

Nie widzę świata, nie widzę ludzi,
mém światem tylko ty,
|: umrzeć nie mogę, życie mię nudzi,
a w oczach wiecznie są łzy :|.

Od chwili, gdy cię poznałem,
już prawie nie znam sam siebie,
me czucia tobie oddałem,
bo któżby nie kochał ciebie.

Cieszyłem się w duszy mej skrycie,
iż będziesz dla mnie wzajemną,
chciałem poświęcić me życie,
byś go dzieliła wraz ze mną.

Ale ty ze swym ulubionym
mile przepędzasz godziny,
ja zawsze smutkiem dręczony,
wołam: Boże jedyny!

Nic więcej nie życzę temu,
kto mi twe serce wydziera,
niech nędza dokuczy jemu,
niech ze zgryzoty umiera.

688

Sierota

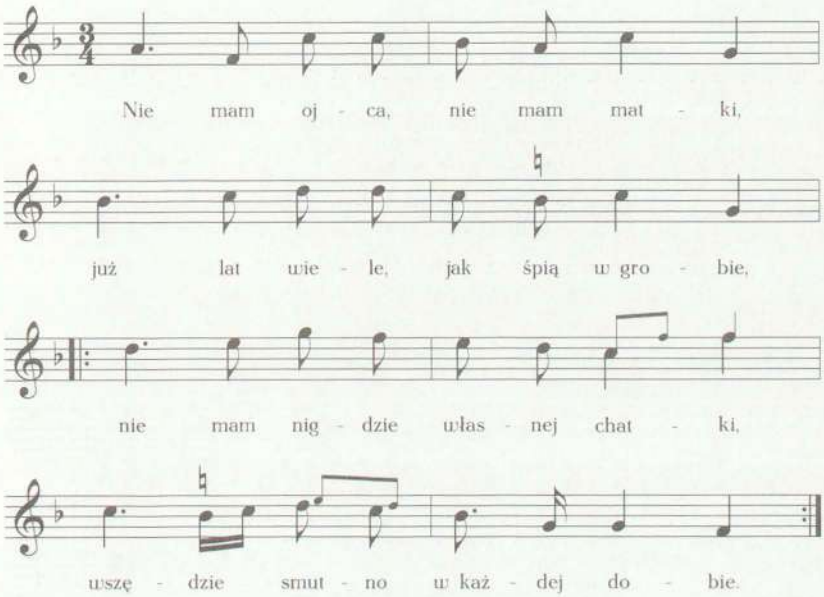

Nie mam ojca, nie mam matki,
już lat wiele, jak śpią w grobie,
|: nie mam nigdzie własnej chatki,
wszędzie smutno w każdej dobie :|.

Dawniej, gdym się obudziła,
droga matka mię pieściła,
czule swą córkę ściskała
i do piersi przytulała.

688. [Tekst por. *W. Ks. Poznańskie* cz. V (DWOK T. 130), s. 8, nr 9.]

Dziś, gdzie tylko spojrzę okiem,
wszędzie na mnie wzgarda czyha,
dziś, gdzie tylko wstąpię krokiem,
świat z ojczyzny mię odpycha.

Świat okrutny, świat bez czucia,
jak lód zimny, jak głaz twardy,
chleba skibkę, gdy mnie rzuca,
strasznem truje okiem wzgardy.

Pójdę precz od ludzi sobie,
niech się o mnie nie kłopoczą,
tam na ojca, matki grobie
płakać będę dniem i nocą.

Może zmarłych prędzej wzruszę
albo serca do nich skruszę,
każą się ziemi roztworzyć
i mnie się przy nich położyć.

689

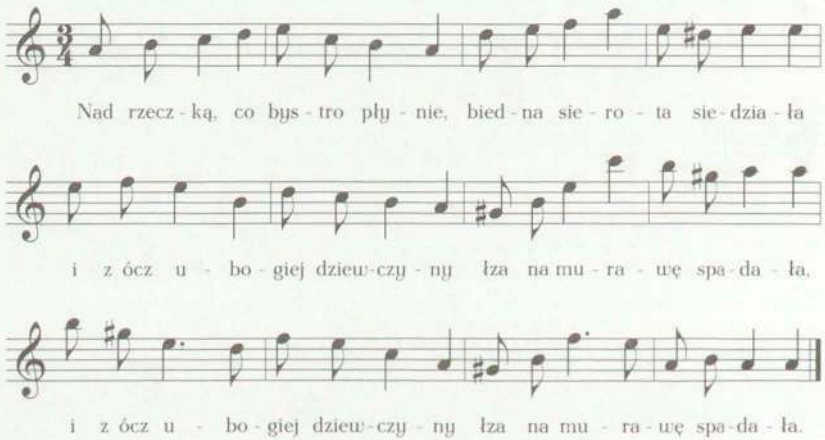

Nad rzeczką, co bystro płynie,
biedna sierota siedziała
|: i z ócz ubogiej dziewczyny
łza na murawę spadała :|.

689. [Tekst por. *Mazowsze* cz. VII (DWOK T. 42), s. 278-279, nr 1888 i 1889, *Litwa* (DWOK T. 53), s. 348-349, nr 268] .

Bogacz, przechodząc w tej porze,
ujrzał, że płacze dziewczyna,
i pyta: Co ci, nieboże,
powiedz, ach, powiedz, jedyna.

Nie pytaj mię, pani[e] o to,
łzami zalana zawoła,
jestem ja biedną sierotą,
Bóg tylko dopomóc mi zdoła.

Patrz, oto matki mogiły,
ojciec utonął w tej rzece
i bratam tu też straciła,
samam na ludzkiej opiece.

Gdy się uwolnię na chwilę
lub opiekunka pozwoli,
spieszę tu, na ich mogile,
tu się napłaczę do woli.

Cyt, nie płacz, dziecię kochane,
twe czucia godne nadgrody,
ja ojcem twoim zostanę,
w troskach twych doznasz osłody.

690

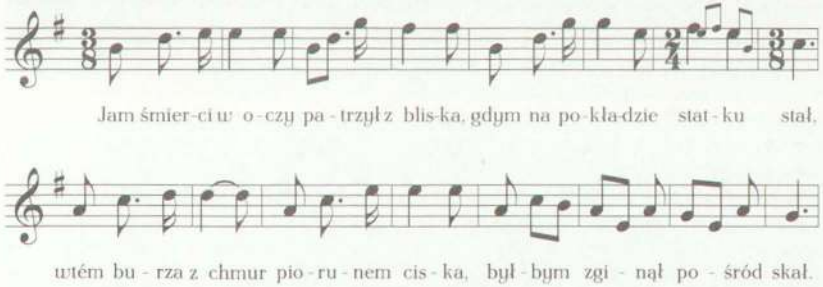

690. [W rkp., nad melodią notatka Kolberga: „w D-dur", być może, sugerująca oryginalną tonację wykonania. Zaznaczone w rkp. repetycje w zapisie nutowym tu rozpisano ze względu na tekst, który wówczas obejmuje całą melodię.]

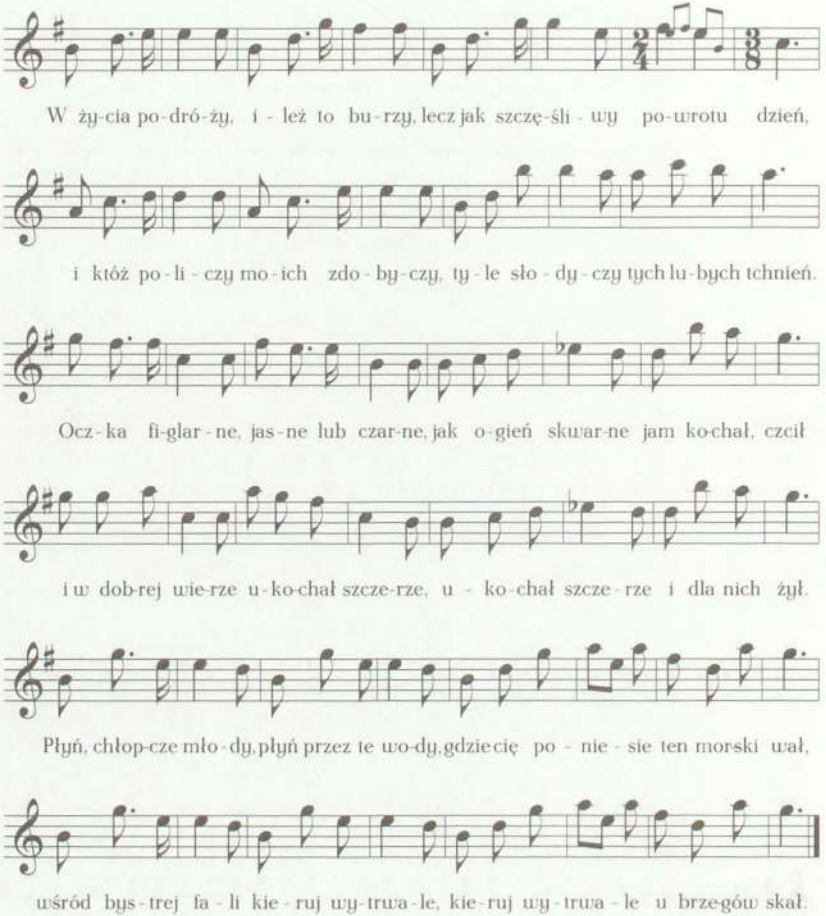

Jam śmierci w oczy patrzył z bliska,
gdym na pokładzie statku stał,
wtém burza z chmur piorunem ciska,
byłbym zginął pośród skał.

W życia podróży, ileż to burzy,
lecz jak szczęśliwy powrotu dzień,
i któż policzy moich zdobyczy,
tyle słodyczy tych lubych tchnień.

Oczka figlarne, jasne lub czarne,
jak ogień skwarne jam kochał, czcił
i w dobrej wierze ukochał szczerze,
ukochał szczerze i dla nich żył.

Płyń, chłopcze młody, płyń przez te wody,
gdzie cię poniesie ten morski wał,
wśród bystrej fali kieruj wytrwale,
kieruj wytrwale u brzegów skał.

691

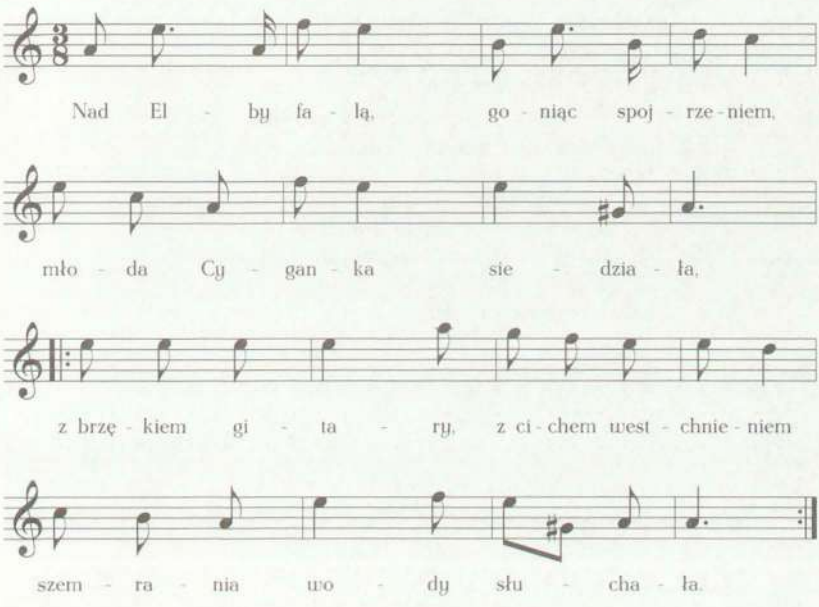

Nad Elby falą, goniąc spojrzeniem,
młoda Cyganka siedziała,
|: z brzękiem gitary, z cichem westchnieniem
szemrania wody słuchała :|.

Na jej to licu ściemniałem od słońca
wyraz cierpienia nieznany,
a na jej twarzy smutek bez końca
jedną łzę po drugiej strąca.

691. [Tekst por. *Śpiewnik warszawski...*, s. 139-140 („Cyganka").]

Na drżącej strunie oparła rękę,
w niebo utkwiła spojrzenie
i z łezką w oku, z cichem westchnieniem
taką nuciła piosenkę:

Żegnam was, góry, skały i doliny,
i ciebie, echo kochane,
co płacz sieroty a śpiew ptaszyny
w nieznaną niesiesz krainę.

Żegnam was, ojcze, żegnam was, matko,
was, których nigdy nie znałam,
nikt mej kolebki nie ubrał w kwiatki,
obca dłoń pierś mi podała.

Żegnam was, żegnam, tu między wami
na próżno błądzę oczyma,
chcę się powitać z braćmi, siostrami,
sierota, rodzeństwa tu nié ma[1].

Już was opuszczam, błądząc po świecie,
szukając matki, rodziny,
na jej to grobie wspomnę, żem dziécie,
dziécie swej matki jedynéj.

692

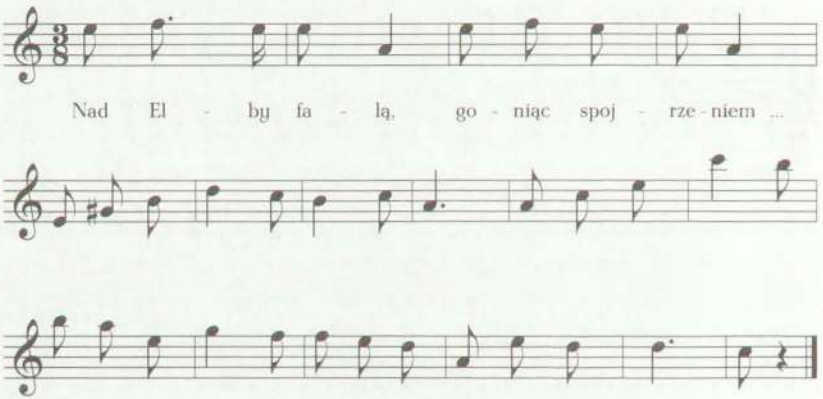

Nad Elby falą, goniąc spojrzeniem...

[1] [Pierwotnie Kolberg zanotował w rkp.: „mam", potem wprowadził poprawkę.]
692. [W rkp. tekst niedokończony, zapewne ten sam co w pieśni poprzedniej.]

693

Każut ludy, szczom szczasływa,
ja z toho śmiju sia,
bo ne znajut, jak ja neraz
ślozmy zaleju sia.

Płynut moji dny za dniamy̆,
lita za litamy̆,
a ja szczastia ne zaznała,
żal myni za wamy̆.

Litaz moji mołodeji,
lita mołodeńki,
matéż bu̯ty neszczasływy,
bud´też koroteńki.

Boże z neba wysokoho,
skorot´ żytia moho,
kto ode mnia jest szczasływszy,
to dodaj do toho.

Deś ty mene, moja maty,
w cerkwu ne nosyła,
żeś ty myni szczastia, doły
w Boga ne wprosyła.

693. [W rkp., nad melodią notka Kolberga: „lepiej 4/4", za melodią zapis t. 5-8 w tym metrum, a w. t. 1-4 korekta nanosząca poprawki według tej notki. Zgodnie z tymi wskazówkami zapis melodii w metrum 4/4 mógłby wyglądać tak:

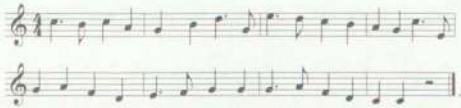

Tekst por. *Wołyń* (DWOK T. 36), s. 257, nr 405.]

Lipszé buło, maty,
w kupili zaliaty,
niż takoju neszczasnoju
na świt wydawaty.

694

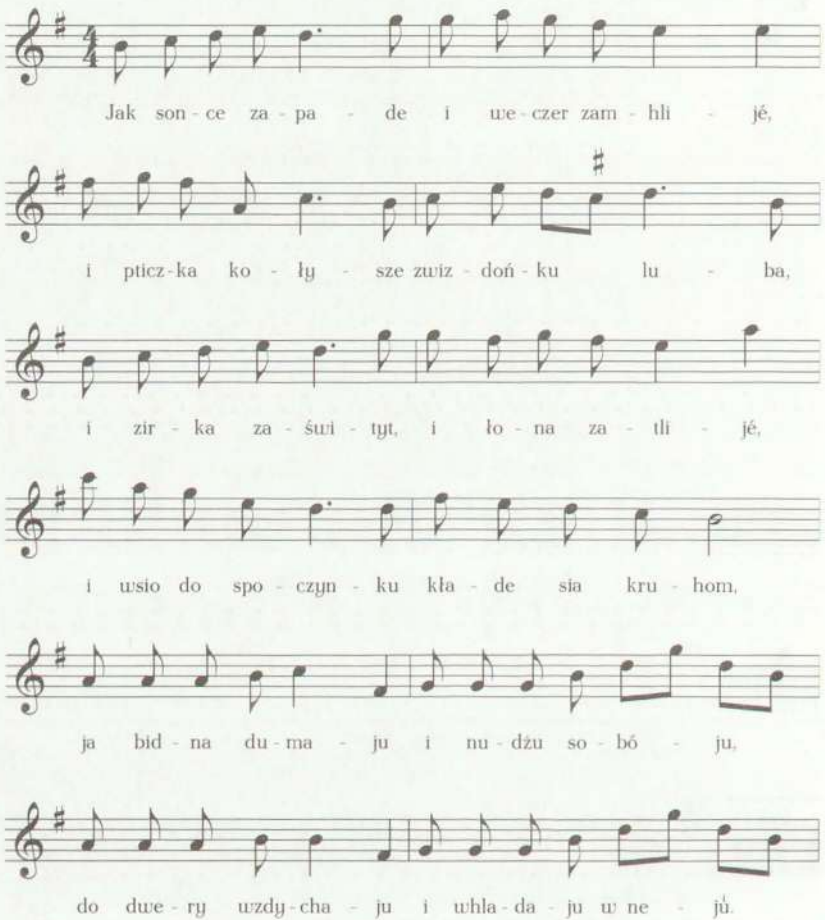

694. [W rkp. Kolberg pozostawił pod tekstem wolne miejsce, może z zamiarem uzupełnienia dalszego ciągu. Oddzielił też kreską od poprzednich dwa ostatnie wersy tekstu.]

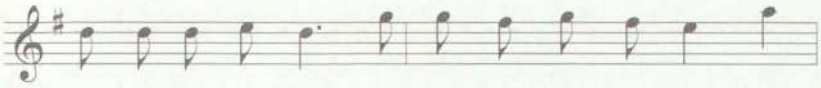

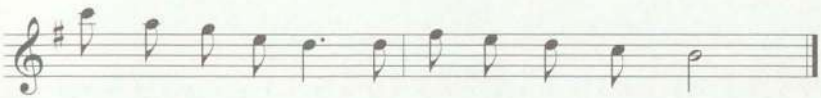

Jak sonce zapade i weczer zamhlije,
i pticzka kołysze zwizdońku luba,
i zirka zaśwityt, i łona zatlijé,
i wsio do spoczynku kłade sia kruhom,
ja bidna dumaju i nudżu sobóju,
do dwery wzdychaju i whladaju w nejú.
Bo myni szczoś tiażko, szczoś mni ne staje,
och, bijtez sia Boha, szczoś to myni je.

695

Jak sonce zapade i weczer zamhlije...

695. [W rkp. tekst niedokończony, zapewne ten sam, co w pieśni poprzedniej.]

696

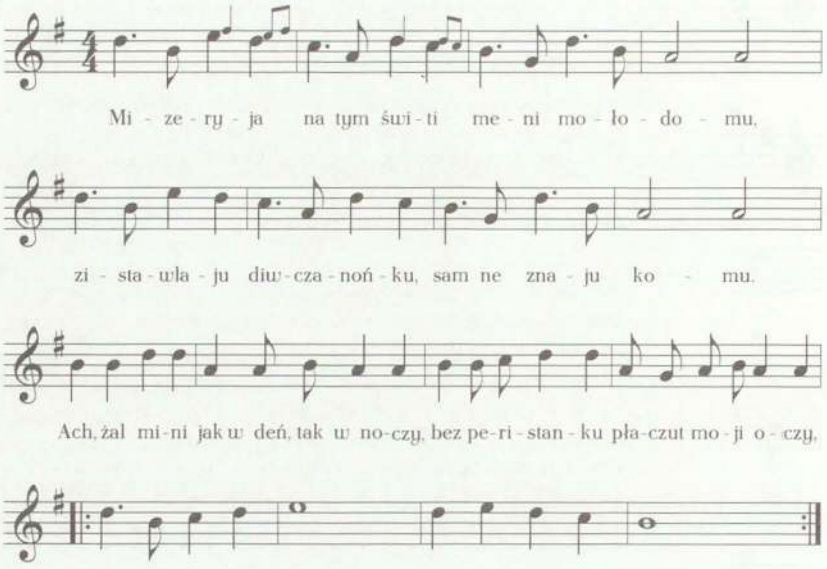

Mizeryja na tym świti meni mołodomu,
zistawlaju diwczanońku, sam ne znaju komu.
Ach, żal mini jak w deń, tak w noczy,
bez peristanku płaczut moji oczy,
|: wse za toboju, za mołodoju :|.

A tam w lisi, pry dołyni trawa wylihaje,
neszczasływa diwczanońka z żalu omdliwaje.
Ne płacz, diwcze, ne psuj sobie oczy,
prosým Boha, Boh nam dopomoże,
ja sia powernu, to ja tia woźmu.

Oj, skażu ti szczeru prawdu, majatku ny maju,
ja sie tebe, diwczanońku, toho ne pytaju.
Bo majatók to wsio-j fraszki,
dorobym' sia z Bożoj łaski,
szcześ-my mołody, szcześ-my mołody.

Oj, piduż ja w lisy, hory, w dałekóju puszczu,
oj, tam ja sia zamuruju, nykoho ne wpuszczu.
Chyba by mi moja myła pryjszła
i ona mene tutaj znajszła,
to ja ji wpuszczu, bo ja ji lubiu.

Dwa hołuby wodu pyły i dwaj kołotyły,
bohdaj toji ne skonały, szczo nas rozłuczyły.
Rozłuczyły mene z toboju
jak tu rybońku z wodoju,
mene z toboju, mene z toboju.

697

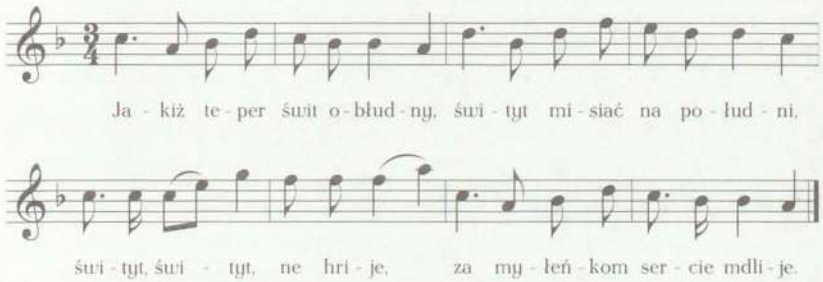

Jakiż teper świt obłudny,
śwityt misiać na południi,
śwityt, śwityt, ne hrije,
za myłeńkom sercie mdlije.

Czy ja w polu urodył sia,
czy ja w lisi ochrystył sia,
czy taki kumy trymały,
szczaśtia, doły ne zhadały?

Jakże lubysz, luby duże,
jak ne lubysz, ne żartujże,
ne zadawaj serciu tuhy,
ne woźmesz ty, woźme druhy.

Och, Bożeż mij, szczoż ja wynen,
czym ne kochał jak powynen?
Skaraj toho, chto rozłuczył,
bohdaj win sia sam tak muczył.

698

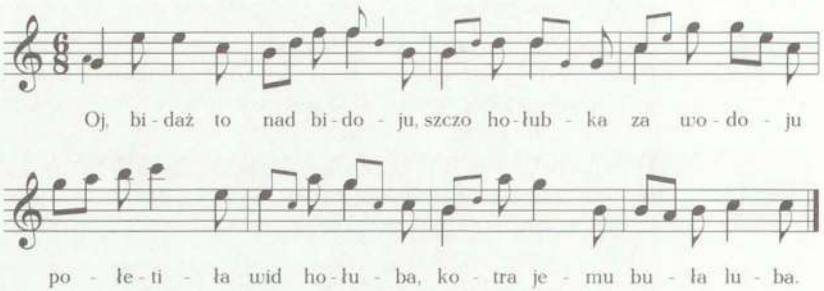

Oj, bidaż to nad bidoju,
szczo hołubka za wodoju
połetiła wid hołuba,
kotra jemu buła luba.

Ne żury sia, hołubońku,
pryłeczuż ja w nedilońku,
nedilońka wże mynaje,
hołub hołubki ne majé.

Połeczuż ja w lisy, hory,
tam szukaty szczastia, doły,
buduż żałébno kłykaty[1],
hołubońku prykłykaty.

Chodysz, nudysz, jak sam schoczész,
ty wże mene ne prykłyczesz,
kołyś chotił mene maty,
treba buło szanowaty.

Och, Bożeż, szczoż ja wynen,
czym ne kochał jak powynen?
Skaraj toho, kto rozłuczył,
bodaj win sie sam tak muczył.

698. [Tekst por. *Ruś Czerwona* cz. II (DWOK T. 57/1), s. 470-471, nr 1414 i 1415.]

699

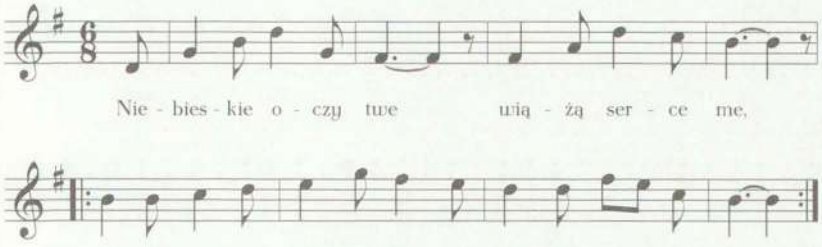

Niebieskie oczy twe
wiążą serce me,
|: o nich marzę w dzień i w nocy,
we śnie widzę je :|.

Twoich ustek róż
zmysł mi odjął już,
twemi usty na mej skroni
pocałunek złóż.

I nie szczędź mi słów,
że mię kochasz, mów,
będę szczęśliw miał nadzieję,
będę wesół, zdrów.

Wszak mi wolno żyć,
o swem szczęściu śnić,
wolno kochać, mieć nadzieję
i szczęśliwym być.

699. [Ze względu na skrótowy zapis melodii w rkp. tu w t. 2, 4 i 8 uzupełniono brakujące miary.]

700

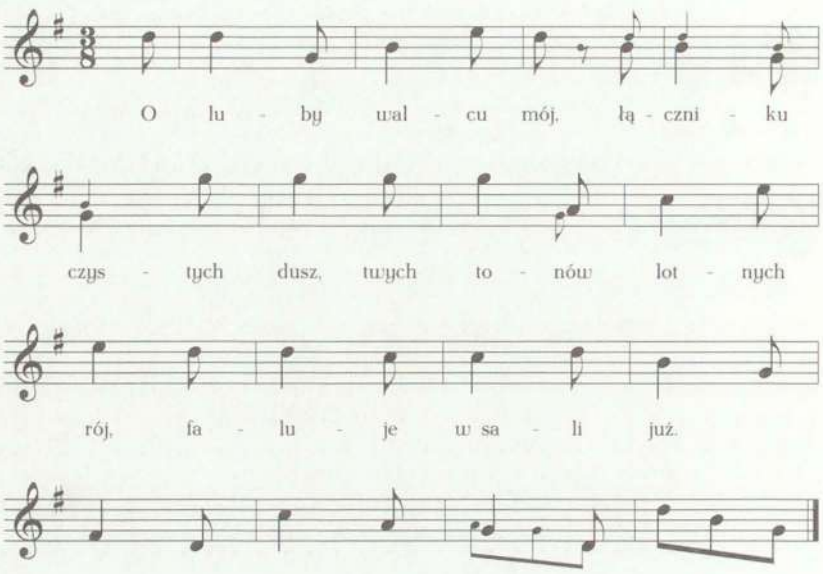

O luby walcu mój,
łączniku czystych dusz,
twych tonów lotnych rój
faluje w sali już.

Dziewicy strojnej w biel
ja spieszę podać dłoń,
w jej oczkach życia cel,
o luby walcu, dzwoń.

Jej uśmiech jakby w śnie
zarzuca zdradną sieć,
uśmiechy łączą się,
zaczynam cały drżeć.

Jej uśmiech wiedzie bój
i uczuć miłych zdrad,
o walcu luby, stój,
bo w przepaść runie świat.

700. [W rkp., nad t. 13-16 nota Kolberga: „gra się", zatem ten fragment (niewokalny) melodii był prawdopodobnie wykonywany na instrumencie.]

701

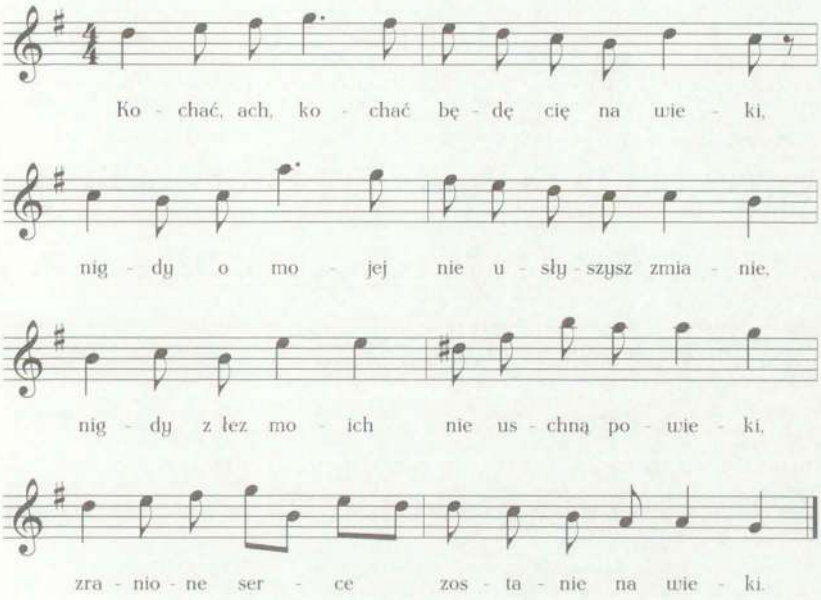

Kochać, ach, kochać będę cię na wieki,
nigdy o mojej nie usłyszysz zmianie,
nigdy z łez moich nie uschną powieki,
zranione serce zostanie na wieki.

Zranione serce już kochać nie może,
nikt go uleczyć nie znajdzie sposobu,
śmierć tylko, ach, śmierć dopomóc mnie może,
wspomnienia twoje zaniosę do grobu.

Ty w oddaleniu będąc ode mnie,
może zapomnisz o biednej dziewczynie,
może zapomnisz nawet o imnieniu,
które dla ciebie tak samotnie żyje.

Po cóż się smucę, po cóż rozpaczam,
Bóg tylko jeden moją miłość ceni,
może pozwoli, że ja cię zobaczę,
kiedy na wieki będziemy złączeni?

702

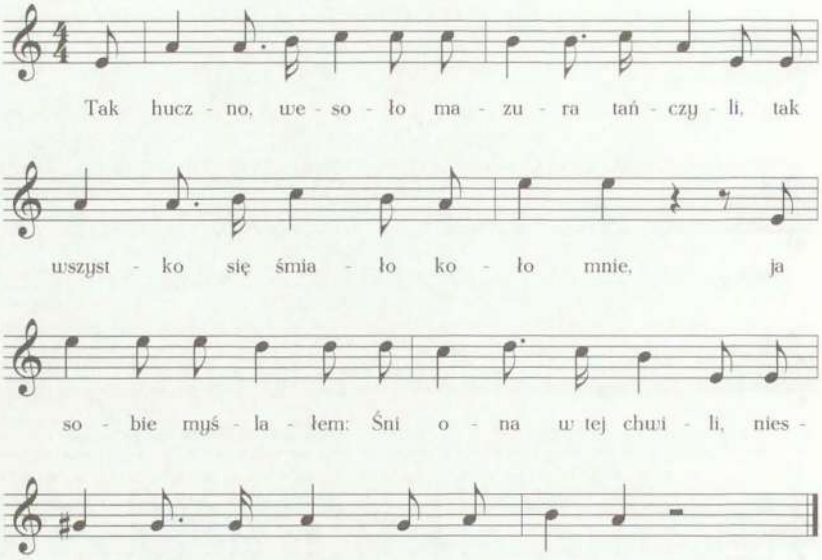

Tak huczno, wesoło mazura tańczyli,
tak wszystko się śmiało koło mnie,
ja sobie myślałem: Śni ona w tej chwili,
niestety, ach, może nie o mnie.

Tak strojne dziewicy tak pięknie mówiły,
jam przecie nie spojrzał w ich lica,
bo ona tam śpiąca piękniejsza w tej chwili
niż każda na balu dziewica.

---

702. [W rkp., nad nutami późniejszy niedokończony przez Kolberga zapis melodii innym (czarnym) atramentem (całość zbiorku notowana fioletowym):

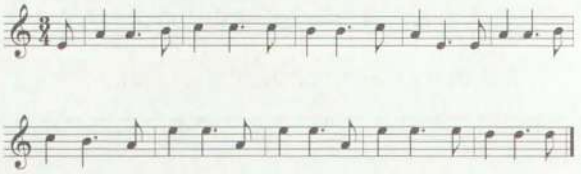

Ja sobie myślałem, a może, a może
tam sen jej przypomni i o mnie,
i w tęsknem marzeniu westchnąłem, o Boże,
a tutaj tak tańczą koło mnie.

Szaleństwo tak tańczyć, na Boga was proszę,
gdyż ze snów ją miłych zbudzicie,
daremne są dla was już one rozkosze,
wy nawet i we śnie tańczycie.

Wam wino, wam taniec jest wszystko na świecie,
jak jej sen jest dla mnie marzenie,
lecz jednak, o bliźni, wy dobrze to wiecie,
jak smutne po szale zbudzenie.

Jak szaleć, to szaleć, na wieki utonąć,
nie tylko na małą tam chwilę,
jak kochać, to ogniem wulkana zapłonąć,
zapomnąć aż w zimnej mogile.

I smutno mi było samemu w tém kółku,
gdyż kocham płomieniem anioła,
i łezka spod serca zawisła na oku,
i tęskność wybladła mi z czoła.

Patrzyłem, a smutki tańczyły mi w głowie,
łza w wina kieliszek spłynęła,
ja sobie myślałem, że piłem twe zdrowie,
tyś może w tej chwili westchnęła.

703

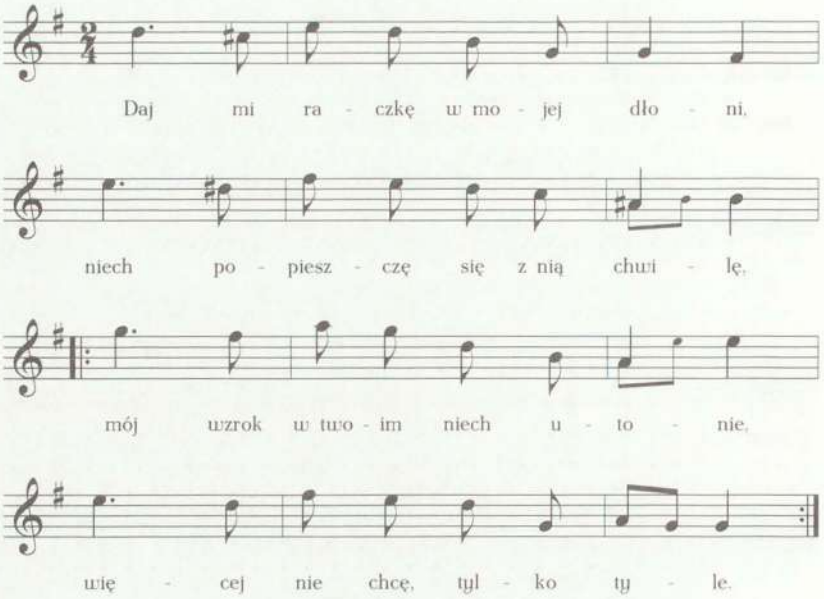

Daj mi rączkę w mojej dłoni,
niech popieszczę się z nią chwilę,
|: mój wzrok w twoim niech utonie,
więcej nie chcę, tylko tyle :|.

Szepnij do mnie słówko jedno,
popatrz na mnie czule, mile,
a pokrzepisz duszę biedną,
więcej nie chcę, tylko tyle.

Skłoń twą główkę, nadstaw uszko,
ja ku tobie się nachylę,
szepnę tylko: Kocham, duszko,
więcej nie chcę, tylko tyle.

A gdy umrę, przyjdź, ma droga,
zmów „Ojcze nasz" na mogile,
westchnij za mną[1] tam do Boga,
więcej nie chcę, tylko tyle.

[1] [Nad tym wyrazem Kolberg dopisał końcówkę: „-ie" (mnie).]

704

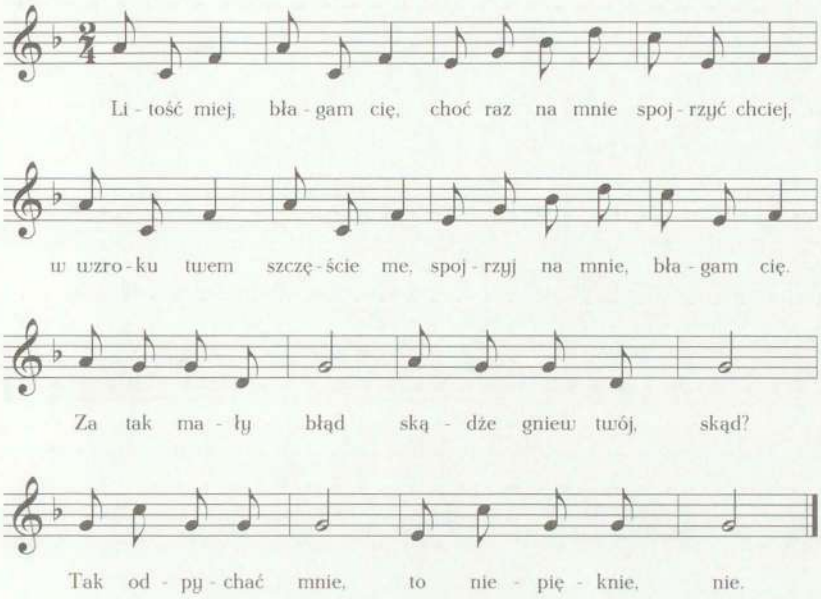

Litość miej, błagam cię,
choć raz na mnie[1] spojrzyć chciej,
w wzroku twem szczęście me,
spojrzyj na mnie, błagam cię.
Za tak mały błąd
skądże gniew twój, skąd?
Tak odpychać mnie,
to niepięknie, nie.

Błagam cię, litość miej,
choć raz na mnie spojrzyć chciej,
w wzroku [twem szczęście me,
spojrzyj na mnie, błagam cię.]
Za tak mały grzech,
skąd tak wielki gniew?
Żem odważył się
pocałować [cię].

[1] [Tu w rkp. dopisane wyżej: „odcałować" (?)].

705

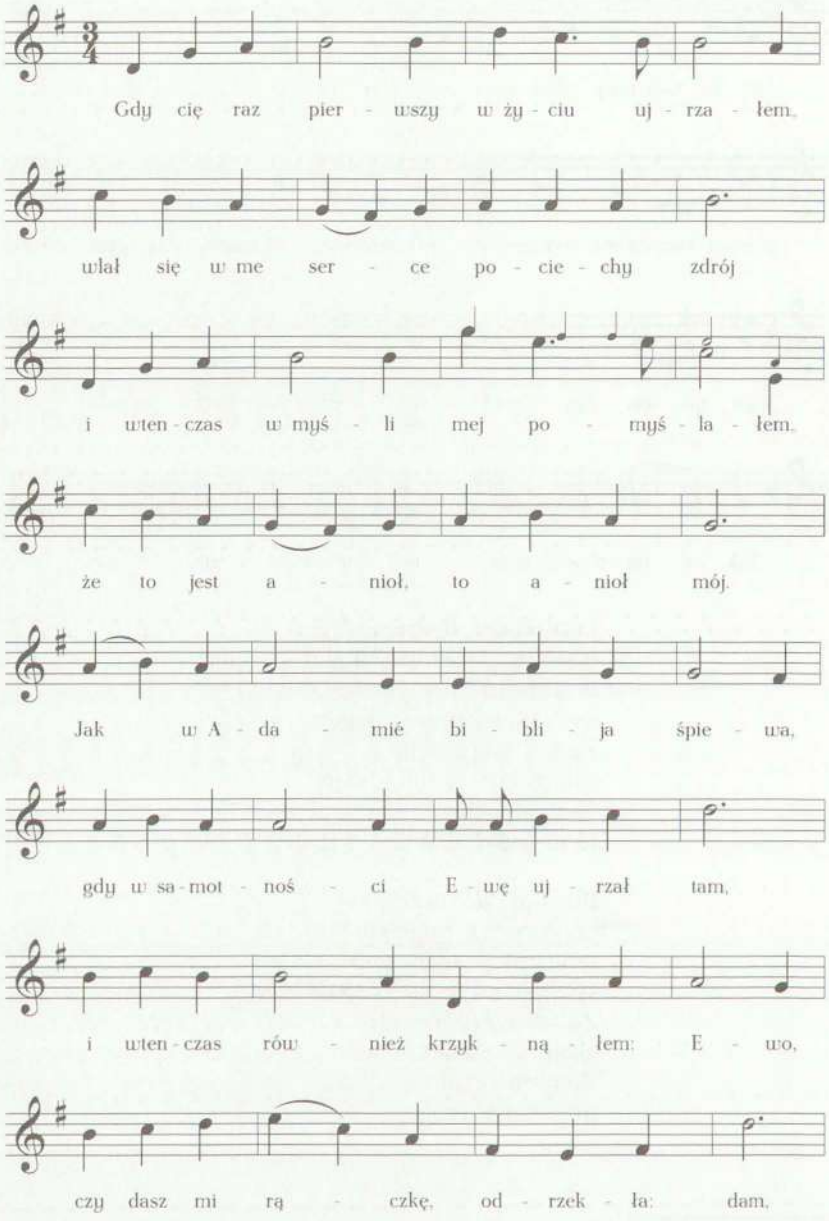
Gdy cię raz pier - wszy w ży - ciu uj - rza - łem,
wlał się w me ser - ce po - cie - chy zdrój
i wten - czas w myś - li mej po - myś - la - łem,
że to jest a - nioł, to a - nioł mój.
Jak w A - da - mié bi - bli - ja śpie - wa,
gdy w sa - mot - noś - ci E - wę uj - rzał tam,
i wten - czas rów - nież krzyk - ną - łem: E - wo,
czy dasz mi rą - czkę, od - rzek - ła: dam,

Gdy cię raz pierwszy w życiu ujrzałem,
wlał się w me serce pociechy zdrój
i wtenczas w myśli mej pomyślałem,
że to jest anioł, to anioł mój.
Jak w Adamié biblija śpiewa,
gdy w samotności Ewę ujrzał tam,
i wtenczas również krzyknąłem: Ewo,
|: czy dasz mi rączkę? Odrzekła: dam:|.

Oj, nie wydzieraj skarb mi ten drogi,
szanuj go tylko, on zawsze twój,
o Ewo moja, skarbie mój drogi,
o mój Adamie, Adamie mój!
Jak Adam w raju przed tobą klęknę,
litości w raju, Ewa kocha cię,
gdybym był kamień, przed tobą zmięknę,
o mój Adamie, tyś wiecznie mój.

Gdy w domu cierpisz ciągłą niedolę,
za tobą bieda już idzie w ślad,
uprawiasz grunta, uprawiasz role,
co ci nie zgniło, wybije grad.
A tu płacz srogi, czynsza, podatki,
nakarm żołnierza, rekruta daj,
jeszcze sąd ziemski habza ostatki
i to jest rozkosz, i to jest raj.

Przyjdziesz do domu spocząć na ławie,
żona ci strawę smutkiem zatruje,
a gdy znużony zasypiasz prawie,
ona ci w uszy ciągle pytluje.
Ty mężem jesteś, a ona władnie,
chciej posłuszeństwa, sam, wara, znaj,
po tym opisie to każden zgadnie,
że to jest Ewa, a z Ewą raj.

706

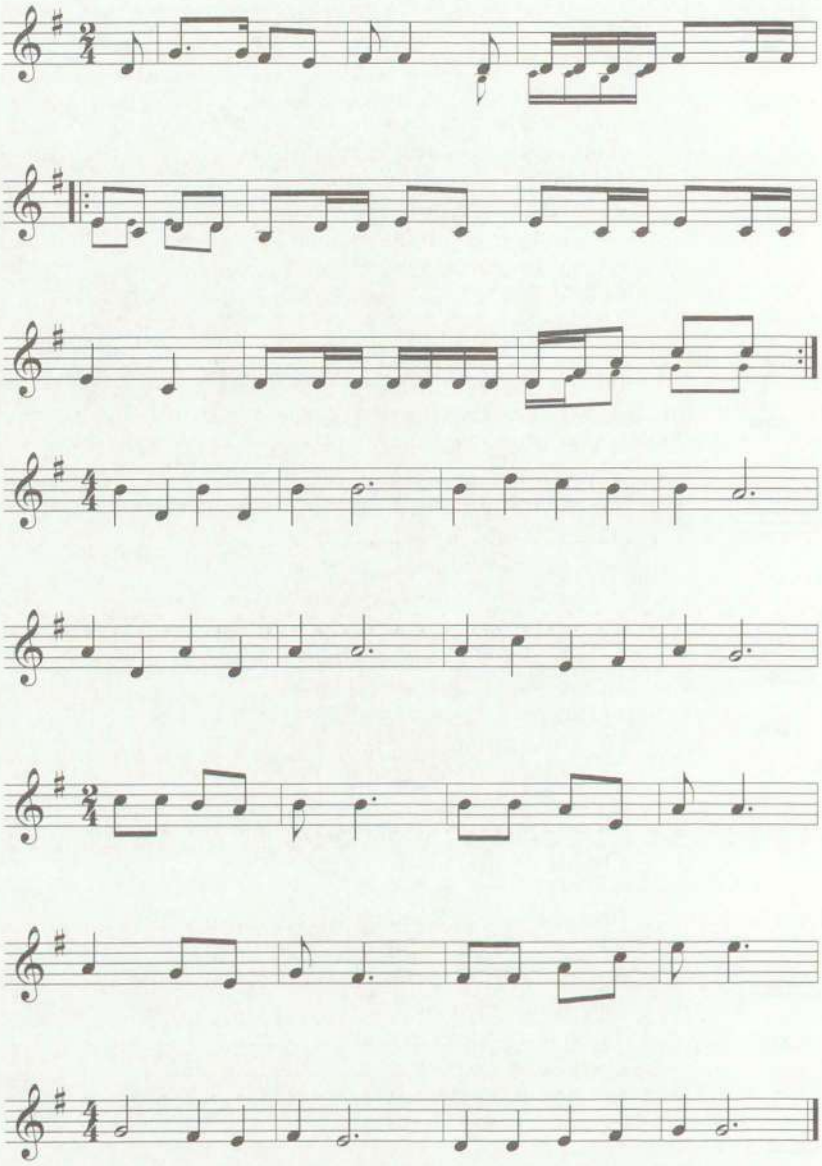

706. [Tekst niezgodny z melodią.]

Bądź zdrów i nie przychodź do mnie,
szukaj sobie innej i zapomnij o mnie,
ja mam amanta, który odszuka mię sobie,
więc przebacz, że nie myślę odtąd o tobie.

Puść w niepamięć wszystko, com kiedyś mówiła,
jeślim kiedyś na cię mem oczkiem strzeliła,
niech ci szczęście sprzyja w każdej życia dobie,
bądź zdrów, co było, wybij z głowy sobie.

Jeszcze raz ostatni, nim rzucisz me progi,
podaję ci rękę na szczęśliwą drogę,
niech ci szczęście [sprzyja w każdej życia dobie,
bądź zdrów, co było, wybij z głowy sobie].

707

Z *Okrężnego* (teatralna)

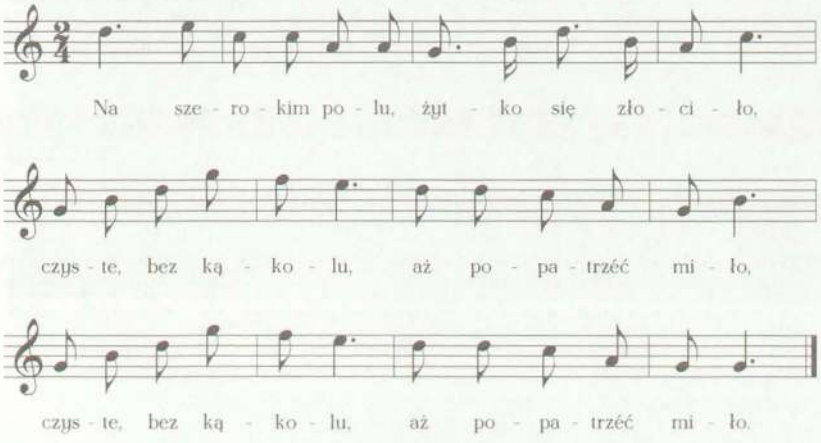

707. [Jest to „Śpiew Kachny" („Śpiew nr 3") ze sceny VIII, aktu II utworu *Okrężne, komedya w dwóch aktach ze śpiewami* Józefa Korzeniowskiego (1797-1863), dramatopisarza i powieściopisarza. Zob. J. Korzeniowski *Okrężne*, Poznań 1898, wyd. J. Cybulskiego, seria *Naród Sobie*, s. 75-76. Sztuka wystawiona została po raz pierwszy we Lwowie w roku 1848, pierwsze wydanie w: *Dramata i komedie mniejsze*, Wilno 1851, T. 1. Tekst ten był też przedrukowywany w różnych popularnych zbiorkach, zob. m. in. *Zbiór piosnek teatralnych ofiarowany protektorom i lubownikom sztuki na pamiątkę zgonu śp. Stanisława Moniuszki*, zebrany i wydany przez J. Cybulskiego, Kraków 1872, s. 14, nr XI.]

Na szerokim polu
żytko się złociło,
|: czyste, bez kąkolu,
aż popatrzéć miło :|.

My je sierpem ścięli,
powiązali w snopy,
teraz ścierń się bieli,
a czernieją kopy.

I to dobro wasze,
wianko wam przynosi[1],
a za trudy nasze
o okrężne prosi.

708

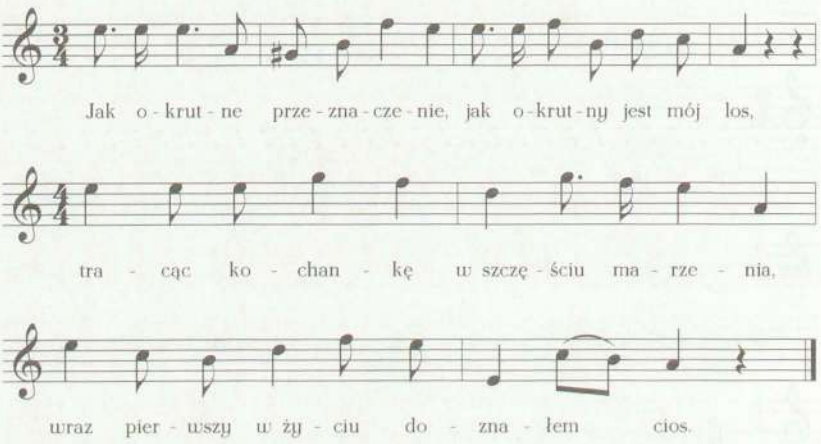

Jak okrutne przeznaczenie,
jak okrutny jest mój los,
tracąc kochankę w szczęściu marzenia,
wraz pierwszy w życiu doznałem cios.

[1] [U Korzeniowskiego: „w wianku wam przynosim".]

708. [W rkp., nad t. 1 notka Kolberga: „4/4". Tu zachowano pierwotnie zanotowane metrum 3/4, a wprowadzono zmianę metryczną dopiero od t. 5, według wcześniejszego zapisu Kolberga. Tekst por. *Śpiewnik warszawski...*, s. 118.]

Kochaliśmy się wzajemnie
przez tyle szczęśliwych lat,
ona swe szczęście widziała we mnie,
a ja w jej oku cały świat.

Gdy mi ją dziś los wyrywa,
na próżno w nadziei trwam,
niech ona z innym żyje szczęśliwa,
ja cierpiąc wiele, niech umrę sam.

709

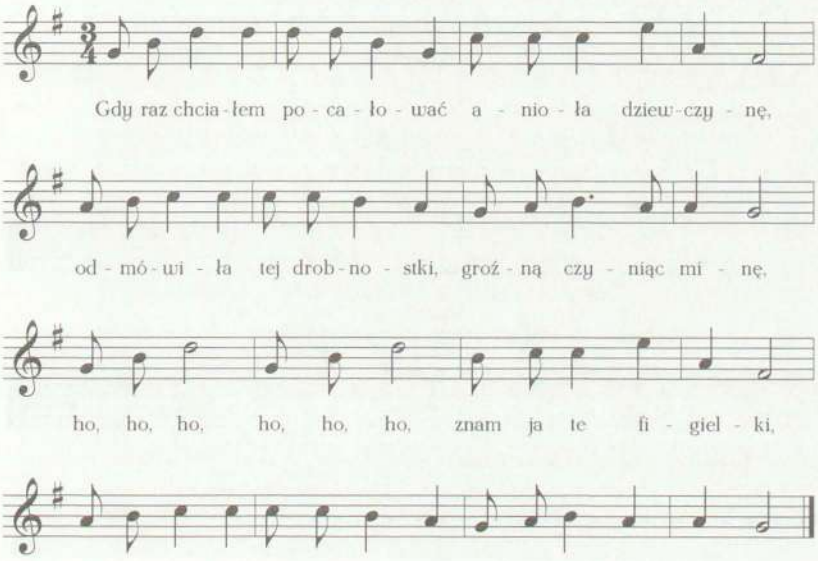

Gdy raz chciałem pocałować anioła dziewczynę,
odmówiła tej drobnostki, groźną czyniąc minę,
ho, ho, ho, ho, ho, ho, znam ja te figielki,
wiem, że u was pocałować nie jest to grzech wielki.

Powiedziała, że mnie kochać nie przestanie przecie,
że jej pięknych, cudnych ustek nikt nie dotknie w świecie,
ej, ej, ej, ej, ej, ej, słówka te są zdradne,
bo na cnotę tak surową masz oczka za [ładne][1].

[1] [Tu i niżej luki w tekście z powodu uszkodzenia rkp. (wydarty i wystrzępiony prawy i dolny brzeg karty).]

Myślę sobie, wiem, co powiem, zaraz dziewczę zmięknie:
Ach, aniele, wracam z boju, popatrz na mnie pięknie,
no, no, no, no, no, no, już wpada w me sieci,
już z jej pięknych, cudnych oczek litość dla mnie leci.

A więc, luby, ty walczyłeś w ojczystym sz[eregu]
i wtem wzniosła pierś wysoko, pierś [bielszą] od śniegu,
no, no, no, no, no, no, jużem bl[isko raju],
ach, aniele, daj buziaka dla miłości kraju.

Dziew[czę], nie chcąc [taką] prośbę nosić na sumieniu,
zezwoliła na buziaka w ojczystem imieniu,
ha, ha, ha, ha, ha, ha, zaśmiałem się szczerze,
och, bodaj to za kraj walczyć, niech żyją żołnierze!

710

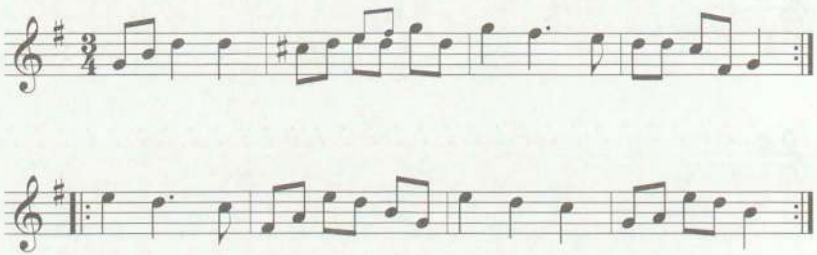

Tam w dolinie, pod cienistym borem
wytryska zimnej wody zdrój,
pod zielonym, szumiącym jaworem
na trawie usiadł luby mój.

I trzyma w ręku kwiatek polny,
i nuci miłej lutni dźwięk,
piosnkę nuci głos jego powolny
i uśmiech lubej twarzy wdzięk.

Ach, gdybym ja orle skrzydła miała
lub wzięła lekkiej sarny skok,
pewnie bym ja miłego ujrzała,
zanim zapadnie w tej dolinie zmrok.

710. [Tekst niezgodny z melodią.]

Ty chłopczyno, widzisz stałość we mnie,
jednak ja się muszę matki bać,
nie oczekuj dłużej nadaremnie,
rzuć lutnię, sam udaj się spać.

Moja matka twarda jak opoka,
uważa na mój każdy krok,
w dzień nie spuszcza ze mnie swego oka,
a tem bardziej, jak zapadnie zmrok.

711

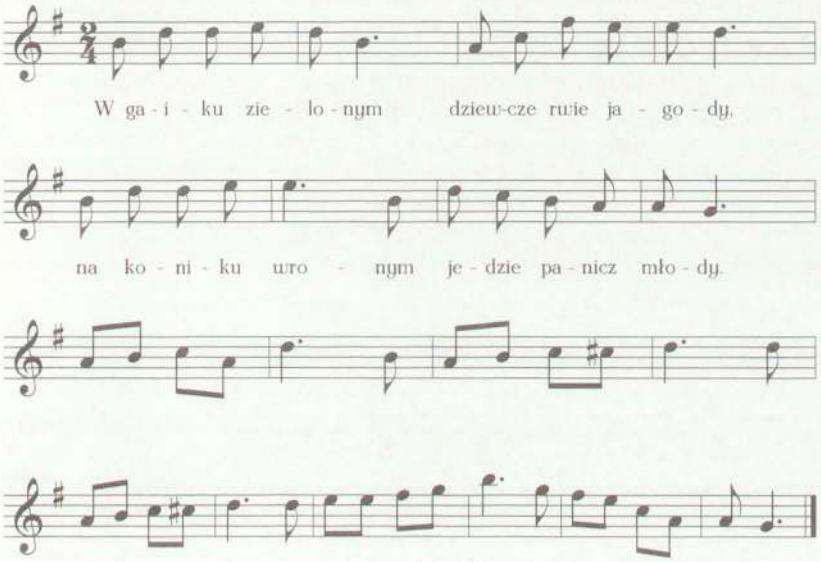

W gajiku zielonym
dziewcze rwie jagody,
na koniku wronym
jedzie panicz młody.

711. [Tekst ten stanowi początkową zwrotkę utworu *Panicz i dziewczyna*, którego część I (9 zwrotek) jest pióra Antoniego Edwarda Odyńca (1804-1885), filarety, poety i przyjaciela Mickiewicza od lat wileńskich. Dalsze dwie części tego utworu (14 zwrotek) są autorstwa Mickiewicza. Zob. A. Mickiewicz *Panicz i dziewczyna*, w: tegoż *Wiersze*, T. 1 *Dzieł*, Wyd. Narodowe, Warszawa 1949, s. 115-118. Tekst por. też *Wołyń* (DWOK T. 36), s. 252, nr 275.]

KOŁOMYJKI, SZUMKI, CZABARASZKI ZACZERPNIĘTE PRZEZ KOLBERGA ZE ŹRÓDEŁ DRUKOWANYCH[1]

Kołomyjki ze zbioru Wacława z Oleska[2]

712

Sambor

Poki ja buła u mamki,
ta oweczki pasła,
syr jiła. dzer pyła,
buła w łyczku krasna.

[1] [Teksty zebrane w tym rodziale pochodzą w większości (z wyjątkiem nr 763-775) z rękopisu Kolberga pt. „Kołomyjki" zachowanego w tece 21/22, sygn. 1259, k. 24-50. Jest to zbiór przyśpiewek z całej Galicji, wypisanych przez Kolberga ze zbiorów poprzedników. W rękopisie Kolberg wskazał źródła swoich odpisów, a także podał za autorami proweniencję geograficzną, jeśli była przez nich oznaczona. Znaczną cześć tekstów opatrzył też własnymi notami lokalizacyjnymi, bądź bezpośrednio odnoszącymi się do pojedynczych przyśpiewek czy ich grup, bądź też określającymi generalnie cały zespół źródłowy. Materiał przemyski wybrano z całego zbioru na podstawie analizy tych wskazówek proweniencyjnych. Zachowano osobną numerację poszczególnych tekstów jak w rękopisie i w źródłach, także wówczas gdy sąsiadujące teksty wykazywały związki treściowe, sugerujące układanie się ich w większe tematyczne całostki (zob. np. nr 754 i 755, 1185 i 1186, 1215 i 1216, 1286 i 1287). Zadecydowała o tym obserwowana przez Kolberga i wcześniejszych badaczy praktyka wykonawcza, która dowodziła, że w różnych sytuacjach i zależnie od inwencji śpiewającego przyśpiewki te mogą występować samodzielnie lub w dowolnie łączonych aglutynatach. Swój pogląd na odmienny od pieśni sposób funkcjonowania tego gatunku wyraził Kolberg m.in. w replice na recenzję III części *Pokucia* (DWOK T. 31), napisaną przez I. Frankę. Zob. *Pokucie. Suplement do T. 29-32* (DWOK T. 81), aneks VIII, s. 286-287 i 288-289.]

[2] [Rkp. Kolberga jw., k. 28, nr 360 i k. 29, nr 295. Źródło: Wacław z Oleska *Pieśni polskie i ruskie ludu galicyjskiego*, Lwów 1833, s. 196, nr 120 i s. 188, nr 52 (rozdział: „Kołomyjki"). W źródle lokalizacja nieoznaczona, uzupełnił ją w rkp. Kolberg.]

A jak piszła za tkaczyka
cywoczki sukaty,
dywyła sia w czużyj horod
natyny nabraty.

713

Sambor

Oj, szepka[1] my marmazynka,
oj, czorne my hunie[2],
oj, czobit mij załupczesty
i żinka Marunie.

Kołomyjki ze zbioru Ż. Paulego[3]

z Przemyskiego

714

Kałynojko, matynojko,
czomuś ne zrodyła?
Zyma buła studenejka,
ta mia zmorozyła.

715

Dobre buło kałynojci
taj pry dołynojci,
dobre buło diwczynojci
taj pry matinojci.

Kałynojka odcwytaje,
cwitok odpadaje,
hde diwczynka wid matinke
harazd ji menaje.

713. Obok pierwotnej noty lokalizacyjnej: „Sambor" dopisał Kolberg później ołówkiem: „Stryj".]

[1] [W rkp. wyjaśnienie Kolberga: „czapka".]

[2] [Tamże wyjaśnienie Kolberga: „gunia".]

[3] [Rkp. Kolberga pt. „Kołomyjki", teka 21/22, sygn. 1259, k. 24, nr 1-26. Źródło: Ż. Pauli *Pieśni ludu ruskiego w Galicji*, T. 2, Lwów 1840, s. 166-170 nr 1-26 (rozdział X, „Kołomyjki"). W rkp. Kolberg opatrzył ten zespół notą generalną powtórzoną za Paulim.]

716

Oj, na hori stoi sadok,
a w tim sadu sosna,
jakaż bo ja neszczasływa
na tym świti zrosła.

717

Oczy moji bidneńkji,
bida meni z wamy,
ino wyjdu za worota
mruhajete samy.

718

A w noszoho panońka
wse połe riwnejke,
każdoji piddanoi
liczko rumienejke.

Oj, bodaj-że wam, panońku,
wyhoriły łuhy,
oj, jaki wy sami ładni,
taki waszy słuhy.

719

Jak wyszeńka, czereszeńka
ze spodu hładojka,
wydyt my sia, diwczynońko,
szo ty sołodojka.

720

Tam na hori żurawli,
na dołyni huśky,
jakij takij do diwczyny,
a ja do Hanuśky.

W Hanuśky try poduszki,
malowany dwery,
kłyczy, kłyczy, Hanuseńko,
do swoji weczery.

721

A wczora z weczera,
szcze kury ne piły,
za naszymy parobkamy
hołuby łetiły.

Oj, łetiły, taj łetiły
na mid, na horiwku,
zakłykały, zapraszały
Romanowu diwku.

722

Ne budu ja żyta żaw,
ino pszenyczońku,
ne budu ja wdowy braw,
ino diwczynońku.

Bo u wdowy dwa syny,
budut mene byty,
a w diwczyny czorni oczy,
budesz sia lubyty.

Bo u wdowy dwa syny,
oba ne żenaty,
a w diwczyny biłe łyczko,
budesz ciułowaty.

723

Chtiłby ja sia żenytojki,
chtiłbym żinku maty,
pryjde zyma, sina ny ma
ni czem hodowaty.

724

Na szczoż meni żenyty sia,
na szczoż meni żinki,
koły meni wsi diwczata
kupujut horywki?

Ne tak diwki, ne tak diwki,
jako mołodyci,
kupujut meni horywki
jak wody w kyrnyci.

725

Płyne kaczor, płyne kaczor
po tychym dunaju,
oj, wżeż toho ne zobaczu,
szczo wirne kochaju.

726

A w horodi wynohrad,
czerwonyi jabka,
oj, ju ne ma i ne bude,
o kim buła hadka.

A w horodi wynohrad,
czerwonyi sływki,
oj, ju ne ma i ne bude
moji czornobrywki.

727

Letiła pawa,
pered worot'my wpała,
oj, ju ne ma i ne bude,
koho ja kochała.

Letiła ptycia,
rozpustyła krylcia,
oj, ju ne ma i ne bude
moho czornobrywcia.

Łetiła kaniuka
z popowoho łuka,
nikto bo nas ne rozłuczyw
jak susida suka.

728

Hołosoczku mij toneńki,
daleko tia czuty,
oj, mij myły czornobrywy,
tiażko tia zabuty.

Oj, maju ja takie zile
błyśko perełazu,
ja ti si dam napytojki,
zabudesz wid razu.

729

Mene maty hodowała,
w papyr zawywała,
za bohacza wystroiła,
a za draba dała.

730

Szkoda trawy szowkowyi
tomu obłohowy,
szkoda mene mołodoi
tomu durakowy.

Szkoda mene mołodoi,
szkoda moho stanu,
ta jak ja sia lada bidi
u ruczki distanu.

731

Dała mene moja maty
za Bojka, za Bojka,
bude meni szcze za Bojkom
hołowa hładojka.

732

Ne budu ja wody pyty,
woda łuhowaja,
ne budu ja żinki byty,
żinka mołodaja.

733

Mowlat lude, szczo sud bude,
sudu ne boju sia,
oj, jak pryjdut suditojki,
to ja schowaju sia.

734

Piszow by ja, moja maty,
z kosoju kosyty,
dały mene mołodomu
karabin nosyty.

Bodaj tyj karabiny
w ohni pohoriły,
szczoby mene mołodoho
płeczy ne boliły.

735

Oj, kumojku, hołubojku,
pryjatilu błyśki,
jak do tebe ne chodyty,
perełazok nyski.

736

Oj, kumojku, hołubojku,
bud´ na mene łaskaw
i na tyi kaczatojka,
szo popłyły na staw.

737

Maty moja stareńkaja
hanczara lubyła,
mołodomu hanczarewi
opańczu kupyła.

738

A ty stary za wołamy,
tebe woły znajut,
ja mołoda do karczmońki,
de muzyki hrajut.

739

Zaspiwaw-jem spiwanoczku,
ta ne wmiju daty,
a w czużyj storonojci
budut sia śmijaty.

Kołomyjki, szumki, czabaraszki ze zbioru J. F. Hołowackiego

Kołomyjki[1]

740

Sambor, Przemyśl

Oj, upju sia, powalu sia
i tak ne jało sia,
wydyt mi sia, moja lubko,
szczo poswarymo sia.

741

[Sambor, Przemyśl]

Oj, zgoriła[2] styrta sina
na biłym pisoczku,
tata ne ma, mamy ne ma,
bidna hołowoczko.

742

[Sambor, Przemyśl]

Koły my sia ne pobrały,
to pokumajmo sia,
a my dwoje, serce moje,
ne poczużajmo sia.

---

[1] [Rkp. Kolberga pt. „Kołomyjki", teka 21/22, sygn. 1259, k. 39, nr 42-45, 50, 51, nr 1-4, k. 30, nr 88, 100, 108, 528-531, 567, 572, k. 39, nr 579-581, 654. Źródło: J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II, Moskwa 1878, dział „Pieśni taneczne. Kołomyjki", odpowiednio: s. 254-255, nr 42-45 (tu nr 740-743), s. 256, nr 50 i 51 (tu nr 744 i 745), s. 257, nr 59 (w rkp. nr 1, tu nr 746), s. 258, nr 61, 62, 64 (w rkp. nr 2-4, tu nr 747-749), s. 262, nr 88 (tu nr 750), s. 264, nr 100 (niżej nr 751), s. 266, nr 107 (tu nr 752), s. 344, nr 528-531 (tu nr 753-756), s. 351, nr 567 (tu nr 757), s. 352, nr 572 (tu nr 758), s. 353, nr 579-581 (tu nr 759-761), s. 370, nr 654 (tu nr 762). U Hołowackiego kołomyjki te nie mają oznaczonej lokalizacji, noty proweniencyjne uzupełnił w rkp. Kolberg.]

[2] [W rkp. Kolberg zapisał błędnie: „zrodyła"; poprawiono za Hołowackim.]

743

[Sambor, Przemyśl]

A de-ż ty sia tak zabawyw,
małyj, newełyczkij?
Na majdani, mostia pani,
koło mołodyczki.

744

[Sambor, Przemyśl]

Na szczo meni żenyty sia,
na szczo meni żinki,
koły meni druhy żinki
kupujut horiwki?

Na szczo meni żenyty sia,
na szczo meni żinki?
Oj, jak meni nawtiamyt sia,
idu do susidki.

745

[Sambor, Przemyśl]

Oj, ottwory, maty, chatu,
naj wody napju sia,
czy choroszu dońku majesz,
nechaj podywlu sia.

Ottworyła maty chatu,
ja wody napyw sia,
nechorosza dońka buła,
a ja ne dywyw sia.

746

Przemyśl

Kuda idu, tuda idu,
korczmy ne mynaju,
daj, szenkarko, horiłoczki,
choť hroszej ne maju.

Daj-że meni horiłoczki,
ty Żydyku, Żyde,
nech sia napju do myłoi,
zakim żinka pryjde.

746. [Ten i następne trzy teksty opatrzył Kolberg w rkp. wyjątkowo odrębnymi numerami od 1 do 4, rezygnując z systematycznie stosowanej w swoich wypisach numeracji bieżącej, zgodnej ze źródłem.]

747

[Przemyśl]

Oj, jak ja sia ta-j ożeniu,
to czołowik budu,
kożdu korczmu ne mynu-ż ja,
jak do cerkwy pidu.

Choť pidu ja ta do cerkwy,
stanu sobi w kutku,
podywlu sia raz na popa,
desiat raz na lubku.

748

[Przemyśl]

Oj, Hospody myłoserdnyj,
za szczo mia karajesz?
Oj, „Otcze nasz" ne howorysz,
jak spaty lahajesz.

749

[Przemyśl]

Oj, a nyni nediłeńka,
a zaůtra budnyj deń,
ide myła po pry mene,
ne każe: dobry-deń.

750

Sambor

Oj, kum piszow dołynoju,
a kuma horoju,
oj, kum zacwiw kałynoju,
a kuma różoju.

751

Sambor

Mołodyi orłeniata,
pozyczte mi krylat,
nechaj-że ja tam polecu[1],
de nichto ne buwa't.

747. [Zob. przypis do nr 746]
748. [Zob. przypis do nr 746.]
749. [Zob. przypis do nr 746.]
[1] [W źródle i pierwotnie w rkp.: „polenu", potem Kolberg wprowadził poprawkę, dopisując „c" nad „n" (polecu).]

752

Sambor

Oj dana-że, moja dana,
ne pidu za Juwana,
ałe pidu za Danyła,
szczobym ne robyła.

Bo w Danyła budut dity,
ta budut robyty,
a my m'jemo[1] z Danyłoczkom
horiłoczku pyty.

753

Sambor, Starasól

Oj, na szczo nam, moja mamciu,
sobaki trymaty,
kol my m'jeme susidońki,
szczo znajut brechaty?

754

[Sambor, Starasól]

Za mojimi worotami
otesana łata,
ta już mene obbrechała
bidońka warhata.

755

[Sambor, Starasól]

Za mojimi worotami
zełenaja hrusza,
ta już mene obbrechały[2],
ja newynna dusza.

756

[Sambor, Starasól]

Nasijałam krutoj ruty
medże berehami,
a jak meni tiażko żyty
medże worohami!

[1] [W rkp. Kolberga wyjaśnienie: „mamy".]
[2] [U Hołowackiego: „obbrechali".]

757

[Sambor, Starasól]

Łetyt pawa, łetyt pawa,
sered seła wpała,
ne pidu-ż ja taj za toho,
kotrohom kochała.

758

[Sambor, Starasól]

Koły mene, lubciu, lubysz,
luby-ż mia jednuju,
ne pohladaj oczeńkami
na diwcza druhuju.

759

Przemyśl

Płyne łebid´ koło młyna,
koło moho domu,
oj, koho ja >wirne<[1] lubiu,
ne skażu nikomu.

760

[Przemyśl]

Oj, Boże-ż mij myłoserdnyj,
daj-że meni radu,
ta szczoby ja u kochaniu
ne diznała zradu.

761

[Przemyśl]

Oj, ne chody, żurawleńku,
do ozera pyty,
bo tam stoit dwa Kozaki,
chotiat tebe wbyty.

762

Przemyśl

Oj, u poli riczka,
czerez riczku kładka,
ne pokidaj, mij myłeńkij,
ne kazała matka.

[1] [Wyraz ten Kolberg w rkp. opuścił; uzupełniono go na podstawie źródła.]

Szumki. Czabaraszki[1]

763

Przemyśl

Koby-ś ne pyw, mnia ne byw,
ja b' tebe lubyła,
ja by tobi szczo suboty
hołowońku zmyła.

Zmyła bym hołowońku,
zmyła, rozczesała,
ta-j do sebe prytułyła,
szcze-j pociłowała.

A ty pes, mene bjesz,
jak tebe lubyty,
jak tobi szo suboty
hołowońku zmyty?

764

[Przemyśl]

Oj, tam na hori
malowały malary,
malowały czerewyczki
dla choroszyj mołodyczki,
ta ne znaty dla kotry.

Oj, maty-ż moja,
pozycz meni talara,
pidu sobi wyberu,
czerewyczku wykuplu
w[2] mołodoho malara.

Oj, doniu-ż moja,
buło lito i zyma,
buło sobi zarobyty,
czerewyczki wykupyty
w mołodoho malara.

---

[1] [Rkp. Kolberga pt. „Szumki. Czabaraszki", teka 19, sygn. 1238, k. 74, nr 56-58, 66-75. Nad tekstami notatka Kolberga: „Cztienia". Źródło: J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II, Moskwa 1878, s. 209-210, nr 56-58, s. 215-217, nr 66-75.]

764. [Por. nr 500 w T. 83/I.]

[2] [W rkp. Kolberg pomyłkowo zanotował tu „z"; poprawiono za Hołowackim (tak też w następnej zwrotce).]

765

[Przemyśl]

Hej, bida nad bidami,
moja myła za horami,
kłyczu, kłyczu, ne czuje,
nechaj z Bohom noczuje.
Kłyczu, kłyczu, ne wydaty,
treba z żalu umeraty.

766

[Przemyśl]

Czerez riczku, czerez staw,
lubyw mene Stanisław
i ja jeho lubyła,
bom do neho chodyła.

767

[Przemyśl]

Kozak: Hop[1], czuk, babko, szo sia dije?
Baba: Za Kozakom serce mlije.
Kozak: Hop, czuk, babko, kożuch hyne.
Baba: Za Kozakom serce wiane.

768

[Przemyśl]

Hop, czuk, baranczuk,
prodaw konia za kanczuch,
a kulbaku za tabaku,
a udyło za kapczuk.

769

[Przemyśl]

Oj, koby ja muża mała,
toby ja ho szanowała,
wid nediły do nediły
jisty bym mu ne dawała.

770

[Przemyśl]

Oj, ne stij pid wiknom,
ne machaj rukawom,
jak ja budu maty czas,
to ja wyjdu tam do was.

[1] [Tu i niżej, także w następnym tekście w rkp. błędnie: „hon".]

771

[Przemyśl]

Oj, jichała Kateryna
szist'ma kińmi iz Wołynia,
pytała sia Wasyla:
Cy dałeko do seła?
Nedałeko, ino myla,
Kateryno mułostywa.

772

[Przemyśl]

To Kostiuszka, to Moskal,
swaryły sia za ryskal,
ne buło tam ta za szczo,
ryskały szcze ledaszczo.

773

[Przemyśl]

A mij bat'ko
strilaw hładko:
Sered toku
ubyw soroku.
Pryjszow Dmytro,
izjiw[1] chytro.

774

[Przemyśl]

A w naszoi Ołeny
wse pacerki zełeny,
to na[2] sztyry, to na piat',
wse na szyi cyrkotiat.

775

[Przemyśl]

Czełowicze bisnowatyj,
na szczo żinku prodawaty?
Pryjszła meni karta z neba,
na podatok hroszej treba.

[1] [Tu w rkp wyjaśnienie Kolberga: „zjadł".]
[2] [Tak w rkp. Kolberga, u Hołowackiego dwukrotnie w tym wierszu: „po".]

Szczo zystane wid podatku,
kuplu sobi staru babku,
babka zdochne, ja obłuplu,
a za skiru diwcza kuplu

Kołomyjki i szumki ze zbioru S. Sałamona[1]

Sambor, Stryj

Kołomyjki miłosne

Męskie (Mołodeckii)[2]

776

Hej, płynu ja po dunaju
i tak sy dumaju:
Ne ma krasszych spiewanoczok
jak u naszym kraju.

Oj, ne ma-ż to, oj, ne ma-ż to
jak ruska kraina,
tam spiéwaje kołomyjki
kożdaja diwczyna.

---

[1] [Rkp. Kolberga pt. „Kołomyjki", teka 21/22, sygn. 1259, k. 41-50, nr 1-3, 5-200, 202-595. Zespół ten opatrzył Kolberg w rkp. tytułem: „Kołomyjki i szumki zebrane głównie na Podgórzu Karpackim przez Szczęsnego Sałamona i wydane we Lwowie r. 1864 („Cztienia", Moskwa 1867, T. 2, s. 739-841)". Źródło: S. Sałamon *Kołomyjki i szumki sobrał z ust naroda..., z nutami 4 arij narodnich*, Lwów 1863, przedruk (wskazany w rkp. przez Kolberga) w „Cztienijach", zob. też w wydaniu: J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II, Moskwa 1878, s. 739-841 (tam błędna paginacja). Z edycji Hołowackiego korzystał Kolberg. W swoim rkp. obok tytułu dopisał ołówkiem generalną notę lokalizacyjną: „Sambor, Stryj", dziś zatartą i słabo czytelną. Jedenaście tekstów z tego zbioru (w rkp. nr 201, 596-599, 604, 606-610) opublikował Kolberg w cz. III *Pokucia* (DWOK T. 31, zob. nr 7, 138-141, 514, 195-198), jeden (w rkp. nr 4) z lokalizacją bezpośrednią: „Horodenka" znalazł się w suplemencie do *Pokucia* (DWOK T. 81, zob. nr 32). Zachowano układ (za źródłem) i pisownię jak w rękopisie, z wyjątkiem osobliwego w tym zespole zapisu wymowy pośredniej samogłoski „y" jako: „ɟ", tj. z kropką nad lewą laseczką, który zamieniono na piętrowy: „ɟ" (również w tym rkp. stosowany).]

[2] [Rkp. Kolberga jw., k. 41-43, nr 1-123, u Hołowackiego s. 739-760, nr 1-123.]

777

Sołowiju nasz myłeńkij,
kuda ty litajesz?
Czomu-ż ty nam, jak buwało,
w haju ne spiéwajesz?

Oj, haju nasz zełenenkij,
haju nasz temneńkij,
ne ma twoho sołowija,
tomu-ś tak smutneńkij.

778

Czom ty, myłyj sołowiju,
w haju ne spiéwajesz,
ta hde twoji spiwanoczki
teper podiwajesz?

Kołomyjki moi luby,
hde-ż ja was podiju?
Zbiraw ja was w lisach, horach,
po polu rozsiju.

779

Oj, pojdu ja meże hory,
tam hde żyjut Bojki,
hde muzyka dribno hraje,
skaczut po łehojki.

Oj, ne ma to jak u horach
diwczata spiwajut,
oj, ne ma to jak u horach
mołodcy hulajut.

780

Ruska nasza kołomyjka,
chot´ ona dribojka,
ona myła, a wse szczyra,
myni[1] sołodojka.

[1] [Zapis tego wyrazu poprawiany, niewyraźny, może: „mẏni"(?)]

Kaj ja wozmu kołomyjku
spiwaty, spiwaty,
zatużysz ty i zapłaczesz,
ta-j stanesz dumaty.

781

Ne ma tanciu na wsim switi
jak ta kołomyjka,
ona duszu wyrawaje
iz moho serdejka.

Jak zahraju, zaspiwaju,
tuha izczezaje,
bo ta nasza kołomyjka
taku syłu maje.

782

Jak ja tyi kołomyjki
zaczuju, zaczuju,
czerez tyi kołomyjki
doma ne noczuju.

Kołomyjki moi luby,
szczo w was take myłe?
Ta ne smutit, rozweselte
serce nesczasływe.

783

Ta bo-j twoja fujaroczka
żałysneńko hraje,
ne odnaja diwczynońka
z żalu omliwaje.

Ty hadajesz, diwczynońko,
szczo ja sobi hraju,
a ja sobi it[1] serdeńka
tuhu ithaniaju.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „od".]

784

Jak by ne ty kołomyjki,
buw bym wże zahynuw,
buw bym z horia ta z nedoły
dawno swit pokynuw.

No wże[1] serce moje tużyt,
horiuje, sumuje,
ta jak sobi zaspiwaju,
uże ne banuje.

785

Zahraj-że mi, muzyczeńku,
biłymi palciami,
naj ja sobi potanciuju
s czornymi browami.

Oj, u tebe, muzyczeńku,
ruki zołotyi,
toż ty duszu potiahajesz
w swity dałekii.

786

Zahraj-że mi, muzyczeńku,
jaku rozumijesz,
czy ty ruki pokrutyło,
czy lipsze ne wmijesz?

Zahraj-że mi, muzyczeńku,
ja sy potanciuju,
niaj sia worohy ne tiszat,
szczo ja wse banuju.

787

Oj, skrypoczki iz lipoczki,
a struny z barwinku,
jak zahraju, bude czuty
aż na Ukrainku.

Teper ja sobi zahraju,
teper zaszczebeczu,
a jak pryjde łycha dola,
ptaszkoju itleczu.

[1] [U Hołowackiego: „jak".]

788

Tecze riczka po kaminiu,
hodi ju sperety,
myni rybku polubyty,
chot'by umerety.

Stoit werba nad wodoju
koriniem w dołynu,
szczoś mi, rybko, uczynyła,
szczo za tobow hynu?

789

Oj, kałyna biło cwite,
a czerwono rodyt,
wełykoje zakochanie
do bidy prywodyt.

Cwite ternie, cwite ternie,
bo korỳnie maje,
kto kochania ne zaznawaw,
toj żalu ne znaje.

790

Z-itti[1] hora, z-itti hora,
posered dołyna,
meże tymi horońkami
lubaja diwczyna.

Treba hory rozkopaty,
dołynu zriwnaty,
szczoby mỳ sia wydno buło
do myłoi chaty.

791

Czerez horu wysokuju
czerwona mereżka,
ta skaży mi, moja myła,
kuda k tobi steżka?

Mene taja ukarała
wysokaja hora,
szczo ne wydno myłeńkoi
z biłeńkoho dwora.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „stąd".]

792

Wysoko tŷ, hołubońku,
z duba wodu pyty,
oj, dałeko ti, myłeńkij,
do mene chodyty.

Czy nyzeńko, czy wysoko,
zleczu taj napju sia,
siadu ja na woronoho,
taj itwidaju sia.

793

Sły[1] by ne ty, diwczynońko,
i ne twoi oczy,
ne stojałyb' moi kony
do temnoi noczy.

Ne stojałyb' moi kony,
kony woronyi,
jakby ne ty, diwczynońko,
ta browy czornyi.

794

Oj, misiaciu, misiaczeńku,
zajdy wże za horu,
naj ja sobi z myłeńkoju
troszki pohoworu.

Oj, jak myła zahoworyt,
to jak dzwinok dzwonyt,
a teper ja ij ne wýżu,
hołowońka bołyt.

795

Oj, diwczyno, diwczynońko,
taka-ś mi myłeńka,
jak u liti[2] na nywońci
woda studeneńka.

Jak u liti na nywońci
wody sia napyty,
tak s toboju postojaty,
ta-j pohoworyty.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „jeśli".]
[2] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „w lecie".]

796

Oj, hadaw ja, myłyj brate,
szczo to skrypka hraje,
a to moja czernobrywa
po sadu spiwaje.

Ta hadaw ja, myłyj brate,
szczo to sońce schodyt,
a to moja myłeńkaja
po podwir'u chodyt.

797

Oj, siad' sobi koło mene,
howory do mene,
piznaju tia po hołosi,
czy lubysz ty mene.

Oj, siad' sobi koło mene,
prysuń sia błyzeńko,
koły my sia polubyły,
bude nam myłeńko.

798

W tebe oczka czorneńkii
jak terń na haluzi,
łyczko take rumianeńkie
jak kałyna w łuzi.

W tebe oczka czorneńkii
jak tereń sadżenyj,
a browońki taki krasny
jak sznurok płetenyj.

799

Koły moja myłeńkaja
po sadoczku chodyt,
wydyt mi sia, szczo za neju
biła roża schodyt.

Łyczko twoje, myłyseńka,
krasnijsze nad rożu,
ja tia bidnyj mołodeńkij
zabuty ne możu.

800

Tiażko bołyt, jak ukusyt
luta hadynońka,
no szcze tiaższe, jak wczaruje
luba diwczynońka.

Jak ukusyt hadynońka,
znajdesz w zilu liki,
jak wczaruje diwczynońka,
propaw jeś na wiki.

801

Swaryt na mnia rodynońka,
szczobym tia ne lubyw,
chyba by ja neszczasływyj,
żytija swoje zhubyw.

Ta naj swaryt rodynońka,
chot'by i pobyła,
szczo-ż ja wynen, szczo tak myłu
dusza polubyła?

802

Tuda łozy chyłyły sia,
kuda im pochyło,
tuda oczy dywyły sia,
kuda serciu myło.

Hnet sia łystok na łozyni,
w wodu sia schylaje,
hirsza lubow it słabosty,
kto sia na tym znaje.

803

A wże-ż ja sia ne dywuju,
czomu myła krasna,
koło neji wczera rano
wpała zor'a jasna.

Jak letiła zor'a z neba,
ta-j rozsypała sia,
myła zor'u pozberała,
ta-j namaiła sia.

804

Posijaw ja pszenyczeńku
ridojko[1], ridojko,
pryjde duszu zahubyty
za tobow, rybojko.

Oj, zacwiła pszenyczeńka
it łuha do łuha,
ne znajesz ty, moja myła,
jaka myni tuha.

805

Oj, kowała zazułeńka
u dubowym lisi:
Oj ty, smutku, z moho sercia
idy, ustupy sia!

Oj, kowała zazułeńka,
ta na bezdorożu:
A za tobow, fajna rybko,
hołowow nałożu.

806

Ta daj mi sia, diwczynońko,
wodyczy napyty,
a czej że ja perestanu
za tobow tużyty.

Oj, maju ja takie zile
błyźko perełazu,
jak ja ti sia dam napyty,
zabudesz it razu.

807

Wże itcwiła kałynoczka
koło perełazu,
oj, sołodki buły w lubki
huboczki it razu.

Jaki buły, taki buły,
wże sia promynuły,
bo uże sia do luboczki
ynszi prywernuły.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „rzadko".]

808

Oj, sołodka, fajna rybko,
tebe lubiat lude,
ta ne stawaj koło mene,
bo myni żal bude.

Poki ja tia, rybko, lublu,
lubiat tebe lude,
a jak ja wże perestanu,
to-j nykto ne bude.

809

Oj, pijdu ja iz Komarnyk,
ta pijdu, ta pijdu,
ta kto bude prypadaty
koło moho slidu?

Czej że bude prypadaty,
moja rybka myła,
czy powerne toj do mene,
szczom jiho lubyła?

810

Zystawlaju, moje rybcza,
na Boha swiatoho,
czej ne budesz, moje rybcza,
lubyty nykoho.

Ta ja znaju moju myłu,
wiriu[1] iji cnoti,
wna inszoho ne polubyt,
chot'by buw w zołoti.

811

Oj, zawysły syni chmary
ponad Komarniki[2],
oj, za tobow, fajna rybko,
żal myni wełykij.

Oj, zawysły syni chmary,
zawysły, zawysły,
ne schodysz mi, moja myła
nykoły iz mysły[3].

[1] [W rkp. tu wyjaśnienie Kolberga: „wierzę".]
[2] [W rkp. Kolberg zanotował błędnie: „Komarynki"; poprawiono na Hołowackim.]
[3] [Tu wyjaśnienie Kolberga w rkp.: „myśli".]

812

Stoit jawir nad wodoju,
chytaje soboju:
Czy tużysz ty tak za mnoju,
jak ja za toboju?

Jak ty tużysz tak za mnoju,
jak ja za toboju,
my tohdy sia rozyjdemo
jak ryba s wodoju.

813

Popid horu wysokuju
roste brazyłyja,
ta szczo myła poroblaje,
jak pryjde nedila?

Ona chodyt po rynoczku,
dumoczki dumaje,
szczo wna swoho myłeńkoho
łyczka ne wydaje[1].

814

Oj, kowała zazułeńka
ta na zarinoczku,
oj, spiwała diwczynońka
krasnu spiwanoczku.

Spiwaj, spiwaj, diwczynońko,
lehcze serciu bude,
niaj sia smutiat worożeńki,
niaj zawydiat lude.

815

Każut myni dobry lude,
szczo wse spiwawaju,
maju tuhu na serdeńku,
ta ju rozbywaju.

Kudy idu, tudy idu,
wse ja sy spiwaju,
a jak pryjdu do domońku,
stanu, taj dumaju.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „liczka nie widzi".]

816

Stoit jawor nad wodoju,
w wodu pochyływsia,
czohoś myłyj czornobrywyj
tiażko zażurywsia.

Jak myni sia ne chyłyty,
woda koryń myje,
jak myni sia ne żuryty,
same serce mlije.

817

Ta jak ty sia, diwczynońko,
ta jakże sia majesz?
Czy ty o mni, hołubońko,
uże ne hadajesz?

Ja sia maju, ja sia maju
jak rybka w dunaju,
tylko mi żal, moje serce,
szczo tia ne wydaju[1].

818

Oj, diwczyno, diwczynońko,
ne zadawaj tuhy,
na dawaj sia na pidmowu,
jak tia schocze druhyj!

Bo ja inszoi ne znaju,
tebe łysz kochaju,
jak ne maw bym s tobow żyty,
to niaj umiraju.

819

Szczo ty myni, diwczynońko,
takoho zrobyła,
szczo ty myni mołodomu
nad wsich teper myła?

Oj, diwczyno, diwczynońko,
jak ja tebe lublu,
jak itkażesz serciu momu,
to ja sia zahublu.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „widzę".]

820

Sonce nyzko, weczer błyzko,
czej do mýłoj zajdu,
czej ja swoju bilawoczku
zdoroweńku najdu.

Koby moja bilawoczka
zdorowa, zdorowa,
ta bułaby meże nami
lubaja rozmowa.

821

Hołowyno moja bidna,
szczo diłaty maju,
ta hde-ż moja diwczynońka,
szczo ij ne wydaju?

Podywlusia siudy, tudy,
ne wydżu nykoho,
pryjde mi sia rozbolity
z żalu wełykoho.

822

Oj, do huty dorożeńka,
do huty, do huty,
ne możu tia, diwczynońko,
nykoły zabuty.

Chyba tohdi, diwczynońko,
ja tebe zabudu,
jak na wiki is tym switom
proszczaty sia budu.

823

Stoit lipa nad wodoju:
Lipkoż moja, lipko,
wsi diwczata na hulanci,
łysz moij ne wydko.

Oj, irlata[1], sokolata,
skińte po peroczku,
prynesit mi iz Podila
moju bilawoczku.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „orlęta".]

824

Ne hulaju, ta-j ne znaju,
z jakoj pryczynońki,
wydysz tomu, szczo tu ne ma
mojej diwczynońki.

Oj, kowała zazułeńka
w łozyni, w łozyni:
Koły ne ma myłoj tutki,
ne jty buło j myni.

825

Oj, staw Kozak nad mohyłow,
taj dumku dumaje,
na Wkrainu pohladaje,
tiażenko wzdychaje:

Hej, ny witer tu ne wije,
ni sonce ne hrije,
i ne tak tu na mohyli
trawa zełenije.

826

Oj, wyjdu ja na horboczok,
swysnu u łystoczok:
Piznaj, piznaj, diwczynońko,
czyj to hołosoczok.

Oj, wyjdu ja na horboczok,
taj stanu dumaty:
Rybko-ż moja sołodeńka,
wże-ż tebe ne maty.

827

Prylетiło saranczatko[1]
ta popid dubrowu,
wydziubało pszenyczeńku,
łyszyło połowu.

Ta szczo-ż myni po połowi
– ne ma pszenyczeńki,
ta szczo-ż myni po wesilu
– ne ma diwczynońki.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „sarniątko".]

828

Oj, zahudiw sywyj hołub
w zełenyj liszczyni,
oj, zatużyw Kozaczeńko
po swojej diwczyni.

Oj, pojdu ja na Wkrainu,
tam znajdu rodynu,
tam znajdu ja, koho lublu
– moju czornobrywu.

829

Cwiły łozy pry dorozi
synẏseńkim[1] cwitom,
iszow Kozak do myłoi
biłyseńkim switom.

Oj, na hori cerkow stoit,
taj nowa dzwinycia,
wyjdy, wyjdy, diwczynońko,
jak zyjde zyrnycia!

830

Oj, zyjdy, jasna zyrnyczko,
bo jakoś temneńko,
wyjdy, wyjdy, diwczynońko,
bo meni sumneńko.

Zyjszła zora, zyjszła zora,
weś swit oswityła,
wyjszła moja myłeńkaja,
wsich rozwesełyła.

831

To buw ja raz na wesilu,
tam myła spiwała,
tam-to ona czornym okom
mene wczarowała.

Oj, Boże-ż mij myłostywyj,
jaka-ż twoja syła,
ne bude wże taka druha,
jak ona mi myła.

[1] [Zapis samogłoski „ẏ" niewyraźny, poprawiany, może „synіseńskim" (?)]

832

Ta chot' buwaw ja u switi,
krasnych wydaw syła,
ne buła mi żadna insza
ta jak moja myła.

Krasna-ś, krasna, diwczynońko,
oczy w tebe sywi,
ino twoi po pry moich
bułyby sczastływi.

833

Oj, ne chody, hde ja chodżu
diwczynu lubyty,
oj, skaży sy, myłyj brate,
trunowciu zrobyty.

Oj, skaży sy ju zrobyty,
kedrynow obbyty,
abo myni, abo tobi
na switi ne żyty.

834

Oba jednu polubyły,
czyja-ż ona bude?
Ta czy twoja abo moja,
ne rozsudiat lude.

Ne treba sia, pane brate,
na diwczyni byty,
sama skaże, koho chocze
z meże nas lubyty.

835

Oj, pływało biłe husia
po wodi, po wodi,
lubyłaby mnia myłeńka,
czerez ludej hodi.

Oj, worohy, worożenki,
na was narikaju,
czerez was mi swit nemyłyj
i doli ne maju.

836

Oj, wydytsia, szczo chamrytsia,
doszczyk pokraplaje,
oj, wydytsia, szczo z ukosa
myła pohladaje

Oj, wydytsia, szczo serdytsia
myłeńka na mene,
a jak hlane, serce wiane
w neji ta-j u mene.

837

My sia ino polubyły
na wełyki[1] żali,
ty myłeńka tu zystanesz,
a ja pijdu dalij.

Powerżu tia, moja myła,
powerżu, powerżu,
zawziały sia worożeńki,
w seli sia ne wderżu.

838

Nesczastływi koni moi,
treba itjizdżaty,
a szczo buło serciu myło,
treba zanechaty.

Naj na mene wsi nesczastia
razom spadut z neba,
rozstaty sia is toboju,
hirszoho ne treba.

[1] [W rkp. błędnie: „ne wełyki"; poprawiono za Hołowackim.]

839

Porad´ myni, moja myła,
ta jak ridna maty,
czy maju sia ożenyty,
czy na tebe żdaty?

Żdy na mene, mij myłeńkij,
tak ja tobi radżu,
otec, maty jak ne schocze,
ja nycz ne poradżu.

840

Tam na hori, na wysokij,
oreł hnizdo wyne,
skaży myni, moja myła,
czy pijdesz za mene?

Czy wydiw jeś, mij myłeńkij,
kamiń nad wodoju?
Koły kamiń toj popłyne,
tohdy budu twoju.

841

Jeden rik my sia lubyły,
a dwa ne wydiły,
skoro sia znow uwydiły,
z żalu poboliły.

Hej, koły my sia lubyły,
suchy duby cwiły,
a jak my wże perestały,
duby powsychały.

842

Jak ja sobi zdohadaju,
jak my sia lubyły,
neraz mi sia doływ łyczkom
slezy pokotyły.

Jak ja sobi zdohadaju
moi dawni lita,
slozami sia załywaju,
ne wydaju swita.

843

Ta czerwona kałynoczka
weś lis prykrasyła,
łysze moja diwczynońka
usich zasmutyła.

Hej, umerła uże tota,
szczo dla mene żyła,
kochanie jej ne złuczyło,
złuczyt ju mohyła.

844

A w horodi wynohrad,
czerwonyi jabka,
oj, ne ma uże i ne bude,
o kim buła hadka.

A w horodi wynohrad,
czerwonyi sływki,
oj, ne ma uże i ne bude
mojéj czernobrywki.

845

Podywlu sia u ikońce,
czy wysoko sońce,
ne ma mojéj myłeńkoi,
treba mi dokończe.

Ne ma mojéj myłeńkoi,
ne ma mojéj cwitki,
wyhladaw bym myłeńkuju,
ta ne znaju z itki[1].

846

Ne ma mojéj myłeńkoi,
ne ma zakochania,
a ja chodżu, wyzyraju
it samoho rania.

Oj, wyjdu ja na horońku,
tiażeńko zapłaczu,
uże-ż ja tebe, moja myła,
bilsze ne obaczu.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „skąd".]

847

Hde ty, myła czornobrywa,
hde ty, itozwysia!
Za tobow ja bidnyj tużu,
pryjdy, podywy sia!

Do koho-ż ja pryhornusia,
kto-ż mnia pryhołubyt,
koły ne ma toi tutki,
kotra mene lubyt?

848

A hde taja kernyczeńka,
szczo hołubka pyła,
a hde-ż taja diwczynońka,
szczo mene lubyła?

Uże-ż tuju kernyczeńku
hołubki wypyły,
ta wże-ż moju diwczynońku
inszy polubyły.

849

Oj, kowała zazułeńka,
kowała, kowała,
ta hde-ż taja diwczynońka,
szczo mene kochała?

Ne ma-ż toi diwczynońki,
wże jéi ne bude,
buła krasna, buła szczyra,
ta-j wziały ju lude.

850

Ta hde-ż taja kernyczeńka,
szczo ja w nei kupaw sia?
A hde-ż taja diwczynońka,
szczo ja zalicaw sia?

Uże-ż taja kernyczeńka
trawoju zarosła,
uże-ż moja diwczynońka
dawno za muż pojszła.

851

Oj, sokole, sokołońko,
kuda ty litajesz?
Skaży myni szczyru prawdu,
hde lubku wydajesz?

Oj, sokole, sokołońku,
pożycz myni nyżok,
naj ja myłu itwidaju,
zaki wpade sniżok.

852

Oj, iszow ja w połonynu,
studeno poduło,
oj, jakoś moje kochanie
na mnia pryzabuło.

Oj, pijdu ja w połonynu,
ta chot´ na hodynku,
ja u tojej połonyni
maju bilawynku.

853

Oj, pijdu ja w połonynu,
ta szczo tam sia dije,
kałyna sia rozwywaje,
jawir zełenije.

Oj, pijdu ja w połonynu,
u połonynoczku,
czy ne wwaływ bujnyj witer
moju kałynoczku.

854

Ponad horu wysokuju
żurawki sia krutiat,
lubyła mene myłeńka,
lude bałamutiat.

Oj, zojszły sia bujni witry,
złomyły kałynku,
zawziały sia worożeńki,
wziały bilawynku.

855

Oj, powijaw bujnyj witer,
powijaw, powijaw,
szczo-ż ja budu bez myłoi
w tych storonach dijaw?

Oj, powijaw bujnyj witer,
ta zwaływ kałynku,
ja ne budu bez myłoi
i jednu hodynku.

856

Tuha myni w tych storonach,
tuha ne małeńka,
myni tuju tuhu dała
rybka sołodeńka.

Oj, pojdu ja na Wkrainu,
na Wkraini budu,
a[1] tam ja moju myłeńku,
wydysz, ne zabudu.

857

Ta pijdu ja na Wkrainu,
a tam ja zahynu,
tam każu sia posadyty
w hołowach kałynu.

Budut ptaszki prylitaty
kałynońku jisty,
budut myni prynosyty
it myłoi wisty.

858

Płyne czowen wody powen,
ta-j sia rozływaje,
kożdyj bidnyj, nesczasływyj,
kotryj sia kochaje.

Siju rożu po morozu,
po snihowỳ schodyt,
wełykoje zakochanie
do bidy prywodyt.

[1] [U Hołowackiego: „i".]

859

Prysnyw mi sia son dywneńkij,
jak Boh dast', tak bude,
ja sia dywlu u ikońce,
wedut myłu lude.

Abo hory rozstupitsia,
abo mnia pokryjte,
majete mnia rozłuczaty,
lipsze mnia zabyjte.

860

Jak iszow jem do myłoi,
łetiw hołub sywyj,
jak iszow jem it myłoi,
smutok nesczasływyj.

Hej, horońko kreminnaja,
czom sia ne łupajesz?
Oj, diwczyno mołodaja,
kamiń-serce majesz.

861

Namowyw bym bystru riku,
namowyw kaminia,
tebe, rybko, ne namowlu,
twerdohoś sumlinia[1].

Jakby mį sia mołodeńki
oboje pobrały
tohdy by wże-j suchy duby
w nas pozacwitały.

862

Oj, diwczyno, diwczynońko,
ne boisz sia Boha,
odprawyłaś myłeńkoho
it twoho poroha.

Oj, diwczyno, diwczynońko,
zhordyłaś ty mnoju,
pryjde, pryjde hodynońka,
zhordżu ja toboju.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „sumienia".]

863

Oj, czomu sia tak ne stane,
jak sia howoryło
pid jaworom zełeneńkim,
hde sia wodu pyło?

Oj, zradływa-ś, diwczynońko,
zradływi ti oczy,
bodaj ony ne wsypały[1]
ny u deń, ny w noczy.

864

I szczo z toho, szczo tia lublu,
'słym tobi ne myłyj,
uże twoi sywi oczy
inszoho zlubyły.

Ta pijdu ja w czużynońku
czerez tebe, myła,
taj tam naj ja z tuhy zhynu,
koły-ś mia zradyła.

865

Ne chody uże koło wody,
niaj tia uże zabudu,
niaj uże tebe inszyj lubyt,
bo ja uże ne budu.

W tebe tylko[2] uctywosty
jak w kaminiu wody,
szkoda twojéj, diwczynońko,
krasnoi urody.

866

Oj, diwczyno, diwczynońko,
ja w tobi kochaw sia,
a tyś mene łysz zwodyła,
ja ne spodiwaw sia.

Ta bodaj ty, diwczynońko,
tohdy itdała sia,
jak u mori na kaminiu
werba pryjała sia.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „usypiały".]
[2] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „tyle".]

867

Persze-ś mene hołubyła,
persze-ś mnia lubyła,
teper choczesz, szczobyś bilsze
mene ne wydiła.

Ta-j ja tebe nad wsich lubyw,
tyś mi buła myła,
ne budesz wże tak i s druhym,
jak so mnow sczasływa.

868

Oj, chot' hudy, chot' ne hudy,
hołube-nebože,
ta koho ja wirne lubyw,
ne sudyw'ś mi, Boże.

Dwa hołuby wodu pyły,
a dwa kołotyły,
bodaj toti ne skonały,
szczo nas rozłuczyły.

869

Płyne czowen wody powen,
ni komu zwernuty,
oj, jak tiażko momu serciu
o tobi zabuty.

Kudy ino powernu sia,
tiń[1] twoja za mnoju,
czy wstaju ja, czy lihaju,
ne maju spokoju.

870

Oj, lublu tia, moja myła,
oj, lublu tia, lublu,
czerez tebe, moja myła,
lita moji hublu.

Lubyw jem tia, diwczynońkow,
budu mołodyciow,
budu na tia doty żdaty,
aż budesz wdowyciow.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „cień".]

871

Oj, sołodka, fajna rybko,
dorohyj krystalu,
każut lude, oż' tia lublu,
ta ja sia ne taju.

Oj, ne wydko toho seła,
ino wydko hruszu,
tam to moje zakochanie
tiahne z mene duszu.

872

Chodżu, nudżu na tym switi,
tiażeńko wzdychaju,
bidna-ż moja hołowońka,
szczo doli ne maju.

Lita-ż moji, lita moji,
lita-ż mołodeńki,
koły dola nesczasływa,
bud'te koroteńki.

873

Oj, puszczu ja łychu dolu,
ta doliw wodoju,
ja dywlu sia poza sebe,
a płyne za mnoju.

Nesczasływyj wrodyw jem sia,
nesczasływyj zhynu,
porodyła mene maty
w nesczastnu hodynu.

874

Oj, iszow ja hori sełom,
wsiudy sia swityło,
a hdem hadaw nawernuty,
tam sia zahasyło.

Oj, zaswity, misiaczeńku,
i ty, zore jasna,
pered tymi worotami,
hde diwczyna krasna.

875

Rozwywaj sia, suchyj dube,
zawtra moroz bude,
ne mohu sia ożenyty,
bo zawydiat lude.

Ja morozu ne boju sia,
zawtra rozwynusia,
ja worohiw ne boju sia,
ta czej ożeniusia.

876

Każut lude, szczo sud bude,
a sudu ne bude,
bo wże mene osudyły
w tych storonach lude.

Każut lude, szczo sud bude,
sudu ne boju sia,
niaj na toho sud upade,
s kim ja hniwaju sia.

877

Oj, worohy, worożenki,
ta ne worohujte,
ta na mene mołodoho
czary ne hotujte.

Sami czary hotujete,
sami pożyjete[1],
oj, wy mene mołodoho
wże ne sczarujete.

878

Oj, czas sia wże, moja maty,
myni ożenyty,
ale-ż hodi taku najty,
szczoby moż' lubyty.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „spożyjecie".]

Mamko moja stareńkaja,
to-ś sia mnow żyryła,
czomu-ś mene mołodoho
szcze ne ożenyła?

879

Tam na hori woły w jarmi,
a konyki w sidli[1],
ne bery sy jedynaczku,
chot'by buła w srybli.

Bo na jedynaczku maty
jak na ohoń duje,
ona swoju jedynaczku
za krila[2] hotuje.

880

Oj, ne rubaj kałynoczku,
niaj horiszki rodyt,
ta ne swataj wdowy doczku,
niaj diwkoju chodyt.

Szkoda toi kałynoczki
horichy rodyty,
szkoda doczki wdowynoi
tak diwkow chodyty.

881

Toś mi, luba diwczynońko,
toś mi do spodoby,
ne każut tia lude braty,
ne majesz chudoby.

Tebe lude ne hodujut,
ne pryodiwajut,
niaj że tobi chudobońku
ne wypomynajut.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „siodle".]
[2] [W rkp. wyjaśnienie Kolberga: „króla".]

882

Chot´ mi lude otmawlajut,
szczo posahu mało,
koły myni diwcza myłe
do sercia prypało.

Ne tam sczastia, ne tam sczastia,
hde bohati lude,
kto z kochania ne żenywsia,
taj sczastływ ne bude.

883

Żenyła mnia moja maty,
żenyła, żenyła,
wybrała mi taku żonku,
szczo myni ne myła.

Ta ja tobi, mij synońku,
taj ne boronyła,
buło sobi totu braty,
szczo serdeńku myła.

884

Tam hłuboko more hraje,
wodu rozływaje,
rad bym ja sia utopyty,
more ne pryjmaje.

Oj, stij, chłopcze, ne topy sia,
bo duszu zahubysz,
musysz s bidow w switi żyty,
chot´ ty ju ne lubysz.

885

Ja spiwaju, ja spiwaju,
a za myłow dumka,
koby ne wy, worożeńki,
ne żyw by ja tutka.

Koby ne wy, worożeńki,
ja by ożenyw sia,
iz myłoju, s jedynoju,
szczom s neju lubywsia.

886

Czy zli lude tak chotiły,
czy myni tak Boh daw,
szczobym ja sy w tych storonach
diwczynu ne wybraw?

Koło młyna jaworyna,
jawor pochyływ sia,
kotru myni Hospod sudyw,
s tow ja ożenywsia.

887

Oj, u horach snihy wpały,
hory pobiliły,
bodaj naszych worożeńkiw
zuby zaboliły.

Oj, worohy, worożeńki,
wstupit sia z dorohy,
bo wże-śte nas obmowyły
it nih do hołowy.

888

Oj, zyhny sia, ne złomy sia,
ty wysokij wersze[1],
zawsze myni tota mylsza,
kotrum lubyw persze.

Ta je w mene rybcza fajne,
nowoje, nowoje,
aj, wse mene serce prahne
za starodawnoje.

889

Oj, u mojim horodoczku
zmarniła kałynka,
ne raz, ne dwa pobanuje
za mnow czernobrywka.

Ne raz, ne dwa pobanuje,
wse bude tużyty,
ne znajde wże tak szczyroho,
doki bude żyty.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „wierzchołku".]

890

Biżut lita, biżut lita
i wse sia mynaje,
łysze moje wirne serce
szczyro sia kochaje.

Oj, kochaje, taj kochaje
i kochaty bude,
poki łysze moje serce
wo mni byty bude.

891

Oj, bołyt mnia hołowońka
ót maku dribnoho,
a ja rybku ne zabudu
poki żytia moho.

Oj, sokole, sokołońku,
pożycz myni kryła,
niaj połeczu, tam hde znaju,
tam hde moja myła.

892

Łety, łety, sywyj koniu,
bo wże weczerije,
oj, tam sydyt moja myła,
hde z lisa zorije.

Wydżu myłu, wydżu lubku,
dywyt sia w ikońce,
chot´ jak temno, chot´ ne wydno,
swityt sia jak sońce.

893

Ne dla toho ja spiwaju,
szczo harazd sia maju,
tiażkij tiahar na serdeńku,
ja ho sia zbuwaju.

Myslat lude, myslat lude,
szczo ja ne żuriu sia,
a ja taku żuru maju,
łysz ne podajusia.

894

Każut myni lude dobri,
szczo ja sy hulaju,
a ja pryjdu do domońku,
taj dumku dumaju.

Dumku ja sobi dumaju,
doli wyhladaju,
pijszły lita mołodeńki,
harazdu ne maju.

895

Mynuły mnia spiwanoczki,
mynuły mnia tańci,
koły moja nadijejka
u hrobowyj jamci.

Mynuła mnia persza lubow,
persze zakochanie,
łysz nykoły ne mynesia
tiażeńke wzdychanie.

896

Stoit werba nad wodoju,
schyłyłasia w toniu,
ne moż' buty, myłyj Boże,
dwiczy[1] mołodomu.

Oj, ja bym daw, jak by można,
i piw[2] toho swita,
koby mi sia powernuły
mołodyi lita.

897

Woły moji stareńkyi,
ne oraty wami,
lita moji mołodeńki,
toż mi żal za wami.

Powernit sia, lita moji,
szcze czas w hrobi hnyty,
czy-ż myni uże na wiki
za wami tużyty?

[1] [W rkp. Kolberg nad samogłoską „-i-" w tym wyrazie dopisał wyżej: „-ie-".]
[2] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „pół".]

898

Teper ja sy zaspiwaju,
teper moja wola,
ne stoit mi pred oczyma
hir'ka moja dola.

Teper ja szcze mołodeńka,
ne znaju tużyty,
oj, teper ja szcze nykoho
ne wmiju lubyty.

899

Oj, na stawi, na stawońku,
tam husy pływajut,
toż to mene serce tiahne,
jak muzyki hrajut.

Oj, wże weczer weczerije,
soneńko zachodyt,
pusty, maty, pohulaty,
bo dusza zachodyt.

900

Ja spiwaju i hulaju,
nyczym-ś ne hadaju,
a jeszcze sia itdawaty[2]
i hadki ne maju.

Teper ja sobi szcze wolna,
teper ja szczasływa,
teper meni usi każut:
krasna-ś czornobrywa.

[1] [Rkp. Kolberga pt. „Kołomyjki", teka 20/21, sygn. 1259, k. 43-47, nr 124 (1) - 200 (77) i 202 (79) - 343 (220). Źródło: J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II, Moskwa 1878, s. 761-795, nr 1-77 i 79-220. Nr 201 (78) z rkp. Kolberga, tj. nr 78 u Hołowackiego, opublikował Kolberg w III *Pokucia* (DWOK T. 31) na s. 11, pod nr 7.]

[2] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „wydać".]

901

Teper ja sy zaspiwaju,
teper mołodeńka,
za rik, za dwa, za czotyre
ne budu wilneńka[1].

Ta tobi ja zaspiwaju,
myłeńkyj, tobi to,
oj, uże nam ne nadyjde
druhe take lito.

902

Zahraj meni, muzyczeńku,
w jaworowyj skrypki,
pijdu s myłym pohulaty,
woroham na zbytki.

A tam w poli dwi topoli,
tretia zełeneńka,
ne budu sia itdawaty,
bom szcze mołodeńka.

903

Tecze woda iz horoda,
tecze mała riczka,
oj, mij myłyj takij krasnyj
jak u trawy cziczka.

Jak sia jało u Rusalu
cziczeczki zberaty,
tak sia jało, mij myłeńkij,
nam dwoim kochaty.

904

Ja hadała mołodeńka,
szczo sonińko schodyt,
a to myłyj czornobrywyj
po horodi chodyt.

Ja hadała mołodeńka,
szczo sokił litaje,
a to mij czornobryweńkij
na kony hulaje.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „wolna".]

905

Porodyła mene maty
temneńkoi noczy,
dała myni biłe tiło
i czornyi oczy.

Budu ja sia myłeńkomu
wse w oczy dywyty,
jeho czorni[1], moji czorni,
budut sia lubyty.

906

Koby riczka newełyczka,
ja bym perebriła,
koby mi buw myłyj wirnym,
ja bym ho lubyła.

Ale tobi, mij myłeńkij,
ne ma szczo wiryty,
ty tak s innow, jak i so mnow
budesz howoryty.

907

Hej, ty dube zełeneńkij,
łyst'ia twoji riasnýj,
ty Kozacze mołodeńkij,
słowa twoji krasnýj.

Słowa twoji chot' prekrasnýj,
a czortowa dumka,
pokim tebe ne lubyła,
byłam jak hołubka.

908

Koby riczka szyrůczka,
ja bym ne brodyła,
koby lubko ne buw krasnyj,
ja bym ne lubyła.

Ałe riczka szyrokaja,
to budu brodyty,
a mij lubko mołodeńkyj,
budu ho lubyty.

[1] [W rkp., pod samogłoską „i" w tym wyrazie Kolberg dopisał: „y".]

909

Ta ja żyta ne sijała,
samo żyto schodyt,
ja lubka ne czarowała,
sam do mene chodyt.

Ja ne umiła czarowaty
any moja maty,
jaka dola mi sużena,
taku budu maty.

910

My sia ino polubyły,
maty sia dyznała,
daj-że, Boże, rozyjty sia
jak czornaja chmara.

Czorna chmara rozyjdesia,
a doszczu ne bude,
i z naszoho zakochania
Boh znaje, szczo bude.

911

Oj, była mnia moja maty,
oj, była mnia, była,
neraz moja weczerońka
na rano oswiła.

Neraz moja weczerońka
buła na snidania,
czerez tebe, mij myłeńkij,
moje zakochanie.

912

Oj, ne dumaj, mij myłeńkij,
ne dumaj, ne dumaj,
perebryłam bystru riczku,
perebrydu dunaj.

Ta jak budesz, mij myłeńkij,
dumaty, dumaty,
bude ti sia pszenyczeńka
w poli zymowaty.

913

Ta ne treba, mij myłeńkij,
doli narikaty,
pamiataj łysz swoho słowa
wirno doderżaty.

Ja ti dała, mij myłeńkij,
raz słowo wirnoje,
budem żyty aż do smerty
w wirnosty oboje.

914

Bołyt mene hołowońka,
ja j ne powidaju,
koby mi sia szczo ne stało
z wełykoho żalu.

Bołyt mene hołowońka,
j ne dotułytysia,
koby dały na myłoho
chot' podywyty sia.

915

Ne znajesz ty, moja maty,
i ne budesz znaty,
za kim moje serce tużyt
i bude wmeraty.

Oj, Boże mij myłostywyj,
ja tia szczyre proszu:
Zdyjmy tiahar z sercia moho,
bo wże ho ne znoszu.

916

Oj, dymno sia w Czornyj-hori,
oj, dymno sia, dymno,
ta jakoś moho myłoho
ïttam szcze ne wydno.

Oj, w piwnoczy z Czornyj-hory
jszło mołodciw mnoho,
ja z dałeka ispiznała
swoho myłeńkoho.

917

Koby borzo weczeriło,
koby misiać switыw,
koby mene mij myłeńkij
na dorozi strityw.

Strityw mene mij myłeńkij
prosto kowałejka,
taj wziaw mene za ruczeńku:
Hde idesz, myłejka?

918

Oj, jak budesz w połonyni,
mij myłyj, spiwaty,
puskaj hołos po dubrowi,
szczoby tia piznaty.

Puskaj hołos po dubrowi,
puskaj po jałyni,
szczoby buło lubo, myło
wsiéj mojéj rodyni.

919

Wyjszow myłyj na horboczok,
zahraw na łystoczok:
Piznaj, piznaj, moja myła,
czyj to hołosoczok?

Ne piznaju, ne piznaju,
bo duże toneńkij,
zdaje mi sia, wydyt mi sia,
szczo to mij myłeńkij.

920

Rosty, chmelu, nad wodoju,
riwno s tyczynoju,
dałeko tia, mij myłeńkij,
czuty s sopiwkoju.

Na sopiwci krasno hrajesz,
szcze kraszcze spiwajesz,
ty to serciu ino tuhy
ta żalu zadajesz.

921

Ta jak idesz, rybko, domiw,
zahraj-że w sopiwku,
a ja wyjdu, posłuchaju,
czy ty tam, sokiłku.

Ta jak idesz, lubko, domiw,
zahraj u łystoczok,
a ja wyjdu, posłuchaju,
czy twij hołosoczok.

922

Swity, zore, na wse pole,
zakił misiać zyjde,
zakil myłyj czornobrywyj
do myłeńkoj pryjde.

Zyjdy, zyjdy, misiaczeńku,
zyjdy, perekroju,
ta chotiaj nas lude sudiat,
toho sia ne boju.

923

Ty, soneńko, swity za dnia,
misiaczeńku w noczy,
szczobym ja sia nadywyła
myłeńkomu w oczy.

Oj, mij lubko sołodeńkij,
zhynu za toboju,
ta zhynu ja jak rybońka
za zymnow wodoju.

924

Ta ty myłyj czornobrywyj,
takij-ś mi myłeńkij,
jak u liti w połonyni
witer studeneńkij.

Taj ty fajna moja rybko,
taka-ś mi myłeńka,
jak u liti na Podilu
woda studeneńka.

925

Rosty, dube, kraj dorohy
hylom na dołynu,
ja myłoho lipsze lublu
jak maty ditynu.

Oj, lublu tia, mij myłeńkij,
w duszu tia ne włożu,
a o tobi, mij myłeńkij,
zabuty ne możu.

926

Witer wije, szełewije,
taj porochom sije,
koby to sia dowidaty,
szczo mij myłyj dije?

Witer wije, szełewije,
ta-j porochom mecze,
hdeś mij myłyj w dubrywońci
w sopiwku szczebecze.

927

Czomu myła izmarniła,
jak połotno biła?
Za toboju, mij myłeńkij,
szczom tebe ne zriła.

Myni temnyj swit weś biłyj,
na duszy tiażeńko,
jak ne wydżu, koho lublu,
ta tużyt serdeńko.

928

Bołyt mene hołowońka,
ja chusteczkow zwiażu,
za toboju, mij myłeńkij,
prawdoczku ti skażu.

Kuda hlanu, tuda hlanu,
wsiuda mi temneńko,
jak ne wydżu myłeńkoho,
wse sumne serdeńko.

929

Oj, kowała zazułeńka
hdeś tam na ostrozi:
Ne ma moho myłeńkoho,
hdeś jeszcze w dorozi.

Ne ma moho myłeńkoho,
ne ma mojéj cwitki,
a ja chodżu, wyzeraju,
czy ne ide ïtki.

930

Hej, zacwiła pszenyczeńka
na zerno, na kołos,
oj, dawno wże ja ne czuła
myłeńkoho hołos.

Oj, zacwiła pszenyczeńka
od łuha do łuha,
ne znajesz ty, mij myłeńkij[1],
jaka myni tuha.

931

Hej, jak myłyj zahoworyt,
to jak w dzwin zadzwonyt,
a teper ja ho ne wydżu,
hołowońka bołyt.

Oj, bołyt mnia hołowońka,
ne wychodżu z chaty,
oj, dałeko mij myłeńkij[2],
ta ne bude znaty.

932

Zdaje mi sia, ne żuriu sia,
w tuhu ne wdaju sia,
a jak wyjdu na horońku,
it witru walusia.

Oj, tuha mi na serdeńku,
tuha myni, tuha,
ne wydiłam myłeńkoho,
wże nedila druha.

[1] [Tu Kolberg Kolberg zanotował w rkp.: „mołodeńkii".]
[2] [Jw.]

933

Oj, wże weczer weczerije,
wże sonyńko krużyt,
oj, wże try dni, try nedili,
jak serdeńko tużyt.

Tużyt serce za myłeńkim,
bom ho polubyła,
a teper mi swit ne myłyj,
wże ja sia zhubyła.

934

Popływ czowen wody powen,
koby ne schybnuw sia,
oj, pojichaw mij myłeńkij,
koby powernuw sia.

Ja o swoim myłeseńkim
deń i nycz dumaju,
oj, werny, werny, myłeńkij,
bo z tuhy wmeraju.

935

Powij, witre, bujneseńkij,
ůtki ja tia proszu,
rozwij tuhu, rozwij tuhu,
szczo na serci noszu.

Powij, witre, iz za hory,
itki tia żadaju,
a to z toi storonońki,
hde myłoho maju.

936

Jakoś misiać dneś ne schodyt,
a czej-że in[1] zyjde,
hej, mij myłyj ne prychodyt,
ta czej-że in pryjde?

Posłałabym posłanczyka,
chłopcia mołodoho,
czej sidłaje wże myłeńkij
konia woronoho.

[1] [W rkp. Kolberga powyżej dopisek: „on".]

937

Koło młyna, koło młyna,
koło witrowoho,
wsi myłeńki tu hulajut,
ino ne ma moho.

Ne ma-ż (moha moho myłeńkoho,
pijszow deś u hory,
zaczesaw sy kuczeryki
ponad czorny browy.

938

Kowaj, kowaj, zazułeńko,
ót rana do noczy,
ta skaży mi, czy obaczu
myłeńkoho oczy.

Bodaj-że ty, zazułeńko,
sim lit ne kowała,
szczo ty myni mołodeńkij
prawdu ne skazała.

939

Ta chot´ szczo deń sońce swityt,
szczo nýcz misiać schodyt,
ne ma moho myłeńkoho,
czomu-ś ne prychodyt.

Oj, zarosły toti steżki
mochom i trawoju,
hdem chodyła, howoryła,
serdeńko, s toboju.

940

Oj, kudy ja pochożała
małow diwczynoju,
szczebetałam, aż dzweniła
zemla pido mnoju.

Oj, wże-ż myni ne chodyty,
kudy ja chodyła,
ta wże-ż myni ne lubyty,
koho ja lubyła.

941

Stojat werby ponad hrebli,
szczom ich nasadyła,
ne ma moho myłeńkoho,
szczom joho lubyła.

Ne ma-ż >moho<[1] myłeńkoho,
ta-j zaraz ne bude,
chyba ja mu sia pokłoniu
czerez dobry lude.

942

Ne ma moho myłeńkoho,
rożowoho cwita,
oj, ne ma s kim rozmawlaty
do biłoho swita.

Ne ma-ż >moho< myłeńkoho,
tuha ne małaja,
na steżeńci, kuda chodyw,
trawa zełenaja.

943

Hołosoczku mij toneńkij,
dałeko tia czuty,
oj, mij myłyj czornobrywyj,
ne moż' tia zabuty.

Oj, wyjdu ja na horońku,
tiażeńko zapłaczu,
pryjdy, pryjdy, mij myłeńkij,
naj tia chot' obaczu.

944

Bez myłoho doli ne ma,
w switim syrotoju,
bez myłoho sczastia ne ma,
ne ma i pokoju.

Hde ty, myłyj, wże deń biłyj,
wże wziało switaty,
och, jak tiażko i jak nudno,
szczo tia ne wydaty.

[1] [Wyraz pominięty w rkp.; uzupełniono go za Hołowackim.]

945

Ne ma-ż moho myłeńkoho,
sercia moho pana,
ne maju s kim howoryty
z weczera do rana.

Ne ma moho myłeńkoho,
ne ma moho lubka,
ne ma komu poprawyty
na soroczci rubka.

946

Pryjid', pryjid', mij myłeńkij,
raneńko s rosoju,
bo ja sochnu jak cwitoczka,
myłyj, za toboju.

Ja dumaju, ta-j wse tużu,
prynesy ho, Boże,
moje serce bez myłoho
dychaty ne może.

947

Stratyła ja swij wik marne,
ta-j i swoju dolu,
zystałam sia nesczastływa
jak byłynka w polu.

Jakże myni ne płakaty,
samy slozy ljut sia,
ót sokoła ne ma słowa,
it neluba szlut sia?

948

Oj, koho ja wirne lublu,
za toho mnia dajte,
a koho ja nenawydżu,
i ne wspomynajte.

Ta koho ja wirne lublu,
toj mi za płeczyma,
a koho ja nenawydżu,
toj pered oczyma.

949

Ta szczo buło serciu myło,
popłyło s wodoju,
a szczo hirsze it pełunu,
howoryt so mnoju.

Bodaj-że wam, worożeńki,
na duszy tiażeńko,
szczo wy mene rozłuczyły,
s kim buło myłeńko.

950

O, nudno mi na serdeńku,
oj, nudno, nudnycia,
oj, koho ja wirne lublu,
toj i w noczy snytsia.

Ta koho ja wirne lublu,
toho ne wydaty,
a koho ja nenawydżu,
sam lize do chaty.

951

Oj, sywaja zozułeńko,
szczo rano litajesz,
skaży meni, zozułeńko,
hde lubka wydajesz[1]?

Oj, wydaju kraj dunaju,
nad tychow wodoju,
obteraje czorni oczy
chustkow szowkowoju.

952

Kob' ja buła rybojkoju,
ja bym popłynuła,
ja bym swoho myłeńkoho
nazad zawernuła.

Ja bym joho zawernuła,
koło neho siła,
ja bym tohdy myłeńkomu
wsiu prawdu powiła.

[1] [Tu w rkp. objaśnienie Kolberga: „widzisz".]

953

Ta koby-ś ty, mamciu, znała,
jakij ja żal maju,
wypustyłam sokołońka,
wże ho ne spůjmaju.

A chotiajbym ho spyjmała,
to wże ne takoho,
wże in meni ne prystane
do serdeńka moho.

954

Jak ja sobi zahadaju
ta za myłeńkoho,
to ne wydżu pered sobow
switka biłeńkoho.

Oj, ne tak dneś sońce swityt,
jak kołyś buwało,
koły myni fajne diwcza
do sercia prystało.

955

Hej, pojichaw mij myłeńkij
w dałeku dorohu,
ja za nioho nesczasływa
zabuty ne mohu.

Oj, kuplu ja paru swiczok,
ta poszlu do Boha,
szczoby buła myłeńkomu
sczasływa doroha.

956

Oj, wysoko, ta ne nyzko
horich na liszczyni,
oj, dałeko, ta ne błyzko
myłyj na Wkraini.

Pojszow myłyj na Wkrainu,
taj ja-jdu, taj ja-jdu,
bidna-ż moja hołowońka,
jak ja ho ne najdu.

957

Ot koły tia, mij myłeńkij,
ja uże ne wydżu,
mene taki nudy berut,
szczo ja ledwy sydżu.

Ot koły tia, mij myłeńkij,
ne wydżu, ne wydżu,
ot tohdy ja, mij myłeńkij,
weś swit nenawydżu.

958

Mowlat myni dobry lude,
szczo ja schorowała,
a ja tako j za myłeńkim
duże zbanowała.

Ja tużyła i wse tużu,
rady myni dajte,
myni myłyj łysz pomoże,
za nym posyłajte.

959

Pytałam sia toho witru,
szczo z tych storon wije:
Skaży myni, hde mij myłyj,
ta szczo sia s nym dije?

Tam na hori, na wysokij,
hde czerczykiw mnoho,
tam sia prawyt służba Boża
za twoho myłoho.

960

Ne ma moho myłeńkoho,
uże ne prychodyt,
z itty joho wyhladaju,
z itky sońce schodyt.

Oj, ne itty sońce schodyt,
itky zoria jasna,
stratyła-ż ja myłeńkoho,
teper ja nesczasna.

961

Oczka moji syweńkyi,
toż to wy błudyte,
oj, ne ma wże toho tutki,
koho wy lubyte.

Oczka moji syweńkyi,
w hołowu 'śte wpały,
wy by-śte wże slozońkami
wse more zalały.

962

Łety, witre, do myłoho,
hde joho mohyła,
skaży jomu it myłoji,
że sia ne zminyła.

Skaży jomu it myłoji,
szczo sama bidneńka,
koły ne ma koło neji
luboho serdeńka.

963

Powij, witre, powij, witre,
zo wschodu soneczka,
any wydno, any wydno[1]
moho kochaneczka.

Połowyna sadu cwite,
połowyna wiane,
tiażko-ż myni na serdeńku,
jak weczer nastane.

964

Oj, zyjszła wże zoria jasna,
a sońce ne schodyt,
ja myłoho wyzeraju,
myłyj ne prychodyt.

Szczoś sia sońce zachmaryło,
ne chocze swityty,
pohniwawsia mij myłeńkij,
ne chocze lubyty.

[1] [Tak w rkp. Kolberga, u Hołowackiego: „ani widno, ani czuti".]

965

Oj, łystoczku jaworowyj,
wyny sia kruhłeńko,
tako j za mojim myłeńkim
bołyt mnia serdeńko.

Sumna hora bez jawora,
bez zełeneńkoho,
szcze sumnijsze diwczynońci
ta bez myłeńkoho.

966

Oj, pojichaw mij myłeńkij,
myni za nym tuha,
oj, koby ho ne lubyła
w dorożeńci druha.

Oj, pojichaw mij myłeńkij,
ta j wże sia ne werne,
sczasływa mu dorożeńka,
kudy sia powerne.

967

Hej, mij myłyj czornobrywyj,
hde sia zabawlajesz,
czy tia lude otradżujut,
czy inszu wże majesz?

Mene nychto ne otradyt,
inszoji ne maju,
za tobow ja hynu, tużu,
o tobi dumaju.

968

Oj, tam w poli konopelki
werchom zełeneńki,
mene myłyj pokydaje,
worohy radeńki.

Ne tisztesia, worożeńki,
szczo-ż wam z toho bude?
Ta szczo komu Hospod sudyw,
ne rozsudiat lude.

969

Ja myłoho utratyła,
ta-j szcze ne żuriu sia,
chot´ wełyku tuhu maju,
ja ne podaju sia.

Ta chot´bym sia jak żuryła,
żura ne pomoże,
ino moju hołowońku
bilsze roznemoże.

970

Oj, kałyna howoryła,
lisczyna spiwała,
szczo diwczyna za myłeńkim
try razy wmliwała.

Bodaj tebe, mij myłeńkij,
s twojeju krasoju,
na szczo mene otływały
try razy wodoju.

971

A kałyna biło cwiła,
czerwono rodyła,
aż teper sia ja dyznała,
koho ja lubyła.

Aż teper sia ja dyznała,
ta aż teper znaju,
szczo jno tebe ja lubyła,
tebe łysz kochaju.

972

Chot´ raneńko sońce schodyt
i pizno zachodyt,
otradyły worożeńki,
myłyj ne prychodyt.

Bodaj wy sia, worożeńki,
nykomu ne snyły,
wy-śte mene is myłeńkim
na wik rozłuczyły.

973

Koby witry ne wijały
i tuczy ne buły,
koby, lubku, ne worohy,
my by sia lubyły.

Oj, pijdu ja u sadoczok,
stanu na horboczok,
ne ma moho myłeńkoho,
no joho slidoczok.

974

Oj, jak tiażko na bezwodi
rybi[1] prebuwaty,
bez myłoho na czużyni
tiaższe prożywaty.

Hej, ty orłe czornokryłyj,
dam ti sercia swoho,
zanesy mia z czużynońki
do moho myłoho.

975

Ne boronit, worożeńki,
bym na switi żyła,
abym swoho myłeńkoho
nad żytia lubyła.

Poki oczy switło baczut,
dusza żyje w tili,
wse in myni bude lubyj,
wse in myni myłyj.

976

Oj, sudyły sudywnycy
kaminia s wodoju,
łysze mene ne rozsudiat,
mij myłyj, s toboju.

Kreszit, kreszit, kreminoczki,
ta j sia pospadajte,
sudit, sudit, worożeńki,
ta j sia rospukajte.

[1] [Tu w rkp. Kolberg dopisał powyżej końcowkę: „-ie" (rybie).]

977

Bodaj tebe, bodaj mene,
bodaj nas oboje,
na szczo-ż my sia polubyły,
na nesczastia swoje.

Ta choť ja tia wirne lublu
i maty radeńka,
ne chocze mnia oteć daty,
bom szcze mołodeńka.

978

Mij myłyj buw takij krasnyj
jak toj misiać jasnyj,
ale dola ho łyszyła,
teper in nesczasnyj.

Oj, zyjszow-że misiaczeńko,
ta j obhorodywsia,
w nesczasływu hodynońku
mij myłyj wrodyw sia.

979

Oj, perestań, mij myłeńkij,
mene wże lubyty,
bo nas wziały zo wsich storon
worohy sudyty.

Oj, naj sudiat worożeńki,
ta jak rozumijut,
pryjde, pryjde hodynońka,
ony ponimijut.

980

Oj, ja tuju zymu borzo
ne perezymuju,
oj, ja swoho myłeńkoho
ne perebanuju.

Jak zacwine kałynoczka,
bereza zahuczyt,
aż tohdy nas, mij myłeńkij,
nychto ne rozłuczyt.

981

Lubyw mene myłyj duże
i ja ho lubyła,
nejednu ja hodynońku
o nym peresnyła.

O worohy, worożeńki,
wy nas rozłuczyły,
bodaj i was tak jakby nas
wse lude sudyły.

982

Zhadaj, myłyj, zahadoczku,
ta j ty dawny słowa,
jaka buła meże namy
lubaja rozmowa.

Jake buło zapiznanie,
jake zakochanie,
a jak tiażke i sumneńke
buło rozstawanie.

983

Oj, zacwiła kałynońka,
cwiła nad skałoju,
oj, wże-ż myni, mij myłeńkij,
rozłuka s toboju.

Oj, rozłuka, mij myłeńkij,
rozłuka, rozłuka,
komuś bude potiszeńka,
a myni rozpuka.

984

Witer wije, witer wije,
witrec powiwaje,
toż to myni za myłeńkim
serce omliwaje.

Serce moje, serce moje
z kaminia twerdoho,
czomu-ż ty sia ne rozpadesz
z żalu wełykoho?

985

Oj, Boże-ż mij myłoserdnyj,
szczom ti zawynyła,
czomuś mene s tym rozłuczyw,
kotrohom lubyła?

Oj, rozłuczyw jeś Ty mene
s tym, kohom lubyła,
pijdut marne moji lita,
wse budu tużyła.

986

Oj, dumije[1], mij myłeńkij,
dumije, dumije,
on polubyw uże druhu,
a mene hde dije?

Ta dumije, mij myłeńkij,
dumije, dumije,
oj, za tobow, mij myłeńkij,
serce moje mlije.

987

Oj, u moim horodoczku
zileńko wysz' mene,
ne znajdesz ty, mij myłeńkij,
szczyréjszoj it mene.

A chot' znajdesz, mij myłeńkij,
krasszu, rumianijszu,
to nykoły ty ne znajdesz
it mene szczyréjszu.

988

Oj, tebe ja polubyła,
ty lubysz inszuju,
bodaj-ś tużyw tak za neju,
jak ja za toboju.

Ja inszoho ne lubyła,
chot' ich buło syła,
bodaj ja tia buła nyhde
nykoły ne zriła.

[1] [Tu w rkp. Kolberg dopisał nad „-i-" samogłoskową wersję: „ie-" (dumieje).]

989

Bodaj że tia Hospod skaraw
ta za moju tuhu,
ja hadała, szczo mnia lubysz,
a ty majesz druhu.

Bodaj tebe, mij myłeńkij,
spaływ snih biłeńkij,
zczarowaw jeś moju duszu,
mij czornobryweńkij.

990

Tuha myni, moja maty,
tuha-ż myni, tuha,
lubyła ja myłeńkoho,
ĭtobrała druha.

Ta szczo czynysz, mij myłeńkij,
mysłysz sia żenyty,
ne beresz tu, szczo tia lubyt,
s kim hadajesz żyty?

991

Oj, do łuha dorŭżeńka,
do łuha, do łuha,
oj, mała ja myłeńkoho,
ĭtobrała druha.

Ta daj, Boże, doczekaty
do dnia biłeńkoho,
ne mohu ja darowaty
swoho myłeńkoho.

992

Oczka moji sywŭ, sywŭ,
a twoji rudiatsia,
czomu moji czerez twoji
ne rozweselat sia?

Czomu oczy ne płaczete,
żalu ne majete?
Moje serce zawsze w tuzi,
a wy ne znajete.

993

Lubyłyśmo sia, myłeńkij,
it Pokrŏw do Jura[1],
aż poki sia ne rozwyło
w Mahori jawŏria.

Teper, luby, kotru choczesz,
kotra tobi myła,
bo wże wydysz, nas na wiki
dola rozłuczyła.

994

Oj, nudno mi na serdeńku
i żal ne małeńkij,
szczo lubyw mnia, a ne wziaw mnia
Kozak mołodeńkij.

Sydyt hołub na dubońci,
hołubka na wodi,
oj, wże-ż nam sia, mij myłeńkij,
lubytońki hodi.

995

Oj, na ruti żowtyj cwitok,
sama zełeneńka,
ne zrad´ mene, mij myłeńkij,
bo ja mołodeńka.

Ty ne witer bujnyj w polu,
a ja ne byłyna,
je u tebe oteć, maty,
w mene je rodyna.

996

Oj, ne znaju ja bidneńka,
hde mij myłyj diw sia[2],
jakby myłyj u haj pijszow,
haj by zełeniwsia.

Ne spałam ja ciłu nyczku,
uże deń biłeńkij,
oj, ne znaju ja, de diw sia
mij czornobryweńkij.

[1] [Tu w rkp. Kolberg dopisał końcówkę: „-ia" (Juria).]
[2] [W rkp. wyjaśnienie Kolberga: „podział się".]

997

Ne spała ja toji noczy,
oj, any na wołos,
ja hadała, szczo mnia zajde
myłeńkoho hołos.

Ne spała ja toji noczy,
ne budu i druhy,
bo ja maju na serdeńku
wełykuju tuhu.

998

Ne spała ja ciłu nyczku,
a wstałam raneńko,
oj, zradyw mnia mij myłeńkij,
ta bołyt serdeńko.

Bodaj że ty, mij myłeńkij,
tohdy ożenyw sia,
jak u moriu na kaminiu
suchyj dub rozwyw sia.

999

Bodaj tobi, mij myłeńkij,
sońce ne swityło,
ta kołyś mene ne lubyw,
zwodyty ne było.

Sońce uże tak ne swityt,
witer zymnyj wije,
tako j za moim myłeńkim
serce moje mlije.

1000

Oj, worohy, worożeńki,
ta ne worohujte,
ja waszoho ne lubyła,
moho ne czarujte.

Ałe moji worożeńki
tako j wrażdowały,
chot' inszohom ne lubyła,
moho wczarowały.

1001

Sokoły sobi litajut,
sumneńko hukajut,
ino myni mołodeńkij
tiażkyj żal zadajut.

Ne rospuszczaj, sokołońku,
jak toj oreł kryła,
oj, znaju ja, znaju dobre,
szczom tobi ne myła.

1002

Swityt misiać, swityt misiać,
swityt, a nie hrije,
tako j meni za myłeńkim
serce moje mlije.

Polubyłam myłeńkoho,
tiażko sia otperty,
chot' on mnia sia otrikaje,
lublu ho do smerty.

1003

Jak mnia budesz pokydaty,
perestań chlib jisty,
szczoby tobi trudno, nudno
koło inszoj sisty.

Jak mnia budesz pokydaty,
pokiń wodu pyty,
aby tobi trudno, nudno
inszuju lubyty.

1004

Czy ja tobi ne kazała,
czym tia ne prosyła:
Skaży myni szczyru prawdu,
czy ja tobi myła?

Ta ja tobi zawiryła
na nedolu swoju,
a ty-ś mnia teper pozbawyw
luboho spokoju.

1005

Choť ja ti nycz[1] ne kazała,
kazały ti lude,
szczo s naszoho zakochania
nyczoho ne bude.

Ne usi toty sady rodiat,
kotry zacwitajut,
ne usi toty poberutsia,
kotry sia kochajut.

1006

Oj, spiwała na byłynci
jakaś ptaszka sywa,
oj, kotra szcze ne lubyła,
u Boga szczastływa.

Bo ne usi sady rodiat,
kotry wże zacwiły,
ta ne usi pobrały sia,
kotry sia lubyły.

1007

Połowyna sadu rodyt,
połowyna wiane,
połowyna szluby berut,
połowyna marne.

Połowyna sadu rodyt,
połowyna wschnesia,
połowyna pobere sia,
reszta rozyjdesia.

1008

Hej, mij myłyj czornobrywyj,
krasnyj-ś, urodływyj,
choť ne choczesz mnia lubyty,
wse ty myni myłyj.

Zawsze Boha toho proszu,
szczobyś buł szczasływyj,
choť s inoju, ne so mnoju,
bo ty-ś myni myłyj.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „nic".]

1009

Na szczo-ż myni ruku dajesz,
koły mnia kidajesz?
Sczastływa ti dorożeńka,
hde ty hadku majesz.

Koły budut, mij myłeńkij,
zaruczyny twoji,
daj mi znaty, ja ti poszlu
dribnŷ slozy swoji.

1010

Oj, u sadu, u sadoczku
łystoczok sia stełyt,
bidna-ż moja hołowońka,
mij myłyj sia żenyt.

Oczy moji syweńkii,
nyhde ne wsychajte,
ta koho wy polubyły,
teper itwykajte.

1011

Oj, Boże-ż mij myłostywyj,
jaka ja nesczasna,
uże-ż moja zoria jasna
ne nebi zahasła.

Moja zoria uże zhasła,
druha zaswityła,
oj, Boże mij myłostywyj,
to-ż ja nesczasływa.

1012

Zradyw jeś mnia, mij myłeńkij,
zradyw jeś mnia, zradyw,
bodaj jeś sy u horkosty
weś wik doprowadyw.

Bodaj że ty usich lubyw,
a tebe żadnaja,
ta naj że tia tota zradyt,
kotra ti myłaja.

1013

Oj, zasuity, misiaczeńku,
ta j ty, zore jasna,
ta naj usi lude znajut,
jaka ja nesczasna.

Posadit mi, moji sestry,
u hołowach kałynu,
nechaj o tom kożdyj znaje,
szczo z kochania hynu.

1014

Jak ja stanu pered Bohom
na tebe płakaty,
szczo ja z twojéj pryczynońki
muszu umeraty.

Ta jak stanesz na tym misti,
hde moja mohyła,
pohadaj-że, podumaj-że:
Wirne mnia lubyła.

1015

Ja u twoij mamuneńci
jedyna, jedyna,
mene lude obmawlajut,
a ja nycz ne wynna.

Oczka moji syweńkii,
ja sia wami dywlu,
mene lude obmawlajut,
ja sia ne protywlu.

1016

Oj, mała ja dobryj rozum,
ta pustyłam u wodu,
dywiaczy sia, mij myłeńkij,
na twoju urodu.

Koło młyna dubowyna,
ta j pochyłyła sia,
czy ty, myłyj, takij krasnyj,
czy ja wdywyłasia?

1017

Z toho boku na tamtoj bik
ne zajdu, ne zajdu,
zahubyłam sczastie, dolu,
ne znajdu, ne znajdu.

Zahubyłam sczastie, dolu
ta czerez swawolu,
a teper ja nesczasływa,
ne maju spokoju.

1018

Czy na tebe, czy na mene,
nesławońka wpała,
czy na tuju kernyczeńku,
szczom w nej wodu brała?

Ja sia toji nesławońki,
newynna, ne boju,
a s kim myni lubo, myło,
s tym ja sy postoju.

1019

Żuryły sia worożeńki,
żuryły sia lude,
szczo na mojj hołowońci
winojka ne bude.

A ja sobi u Bohojka
tylko uprosyła,
szczom na mojéj hołowońci
winok donosyła.

1020

Żuryły sia worożeńki,
szczo ja tako j chodżu,
a ja swojow żowtow kosow
płoty ne horodżu.

Ta żurit sia, worożeńki,
woskom, ładanojkom,
a ne mojow żowtow kosow,
ne moim winojkom.

1021

Susidońki moji błyzki,
łukawi wy lude,
ta koho-ż wy obmowyte,
jak mene ne bude?

Taże wy-śte obmawlały
kaminia i wodu,
a ne to wże diwczynońku,
jahodu mołodu.

1022

Oj, u lisi pid jaworom
wybrały kernyciu,
otdaj, maty, swoju doniu,
swoju jedynyciu.

Ta choť u toj kernyczeńci
woda prybuwaje,
naj sy moja jedynaczka
jeszcze pohulaje.

1023

Oj, czas by wże żyto żaty,
wże perestyhaje,
czomu mene moja maty
za muż ne itdaje?

Oj, czas, maty, żyto żaty,
kołos pochyływ sia,
oj, czas mene za muż daty,
hołos itminyw sia.

1024

Maty moja stareńkaja,
szczo ty sy hadajesz,
czomu myni mołodeńkiéj
ludéj ne szukajesz?

Pożal-że sia, micnyj Boże,
urodońki mojéj,
ta jak w ruki sia dystanu
paskudi jakoji.

1025

Mowlat lude, szczo ja krasna,
szczo-ż myni po tomu?
Dałabym ja biłu ruczku,
ta ja ne znaju komu.

Teper mene każdyj każe:
Ty, zoreńko jasna!
A potomu myni skaże:
Dołe ty nesczasna!

1026

Stoit werba nad wodoju,
maju ju na hadci,
myszlat lude pidrubaty
diwczynu na kładci.

Pijszła by ja na kładońku,
kobym ne upała,
pijszła bym ja za neluba,
kobym ne propała.

1027

Ta u poli sama stoit
nesczasna byłyna,
oj, ne budu ti newistkow,
bo ne lublu syna.

Wtohdy ja ti, susidońku,
newistkoju budu,
jak pid kaminiom w horodi
barwinku dobudu.

1028

Oj, ne chody, bohaczyku,
horoju za mnoju,
ty bohatyj, a ja bidna,
ne para s toboju.

Ty bohatyj, a ja bidna,
ne poberemo sia,
naj ne bude serciu żalu,
że lubyłyśmo sia.

1029

Tecze woda z pid horoda,
z wyszniowho sadu,
ta ja nycz tomu ne wynnna,
szczo ne ma posahu.

Choť ne maju ja posahu,
ne maju i domu,
ne daj mene, tatunejku,
ne daj łeda komu.

1030

Oj, tatuniu mij myłeńkij,
tatuniu sokołe,
ne daj mene w temnýj hory,
daj mnia w czyste pole.

Woliju ja w czystym poli
sołomow pałyty,
a niż maju w temnych horach
switońka ne[1] zrity.

1031

Oj, tatu mij lubeseńkij,
tatu nebohaczu,
ne daj mene za pjanyciu,
bo ja tia propłaczu.

Woliwbyś mene, mij tatu,
za złodija daty,
bo złodija ta j powisiat,
ja mohu hulaty.

1032

Dołom, dołom, dołynoju
trawa zełeneńka,
a za dobrym czołowikom
żinka mołodeńka.

Dołom, dołom, dołynoju
trawa wyhladaje,
a za dobrym czołowikom
żinka pohulaje.

[1] [W rkp.: „na zrity"; poprawiono za Hołowackim.]

1033

Oj, tam u sadi zełenaja
trawa po kolina,
oj, za dobrym czołowikom
żinka jak kałyna.

Oj, tam u poli na horboczku
uże trawa żowknije,
oj, za łychym czełowikom
żinka pomarnije.

1034

Zełenaja czeremszyna,
jahidki dribneńki,
na szczo-ż my sia polubyły
taki mołodeńki?

Tuha meni, moja maty,
z tuhy rozbolu sia,
dozwol, maty, szlub uziaty,
ta s kim ja lublu sia.

1035

Doniu moja, doniu moja,
ty-ś myni myłeńka,
ne daj-że sia na pidmowu,
bo szcze-ś mołodeńka.

Ne daj-że sia na pidmowu,
ne daj sia zradyty,
ta bo tobi szcze jałosia
diwczynow chodyty.

1036

Ne spuskaj sia, diwczynońko,
na wełyki wina[1],
podywy sia siudy tudy,
ne jdy za itmina[2].

Bo to to twoje bohatstwo
bude i ne bude,
a s kim-że ty, mołodeńka,
wyjdesz meże lude?

[1] [Tu u rkp. wyjaśnienie Kolberga: „wiana".]
[2] [W rkp. wyjaśnienie Kolberga: „odmieńca".]

1037

Oj, trudno to ta, nełetko
piznaty, whadaty,
kotryj hůdnyj, by ho szczyro
iz sercia kochaty.

Ja bym rada, mołodeńka,
łysz toho lubyty,
s kotrym mi Boh myłoserdnyj
wże prysudyt żyty.

1038

Powij, witre bujneseńkij,
to z hory, to z dołu,
czej rozwijesz, bujnyj witre,
moju łychu dolu.

Ta budu ja wse wijaty,
ne budu stawaty,
wże-ż ja toho ne rozwiju,
szczo maje Boh daty.

1039

Oj, Hospody myłoserdnyj,
ja tia szczyre molu,
choť ne dasz myni bohatstwa,
daj łysz dobru dolu!

Łychu dolu ny prodaty
any zaminiaty,
łysze treba s łychow dolew
sej swit kołataty.

1040

Szkoda trawki i murawki
tomu obłohowi,
szkoda mene mołodoji
tomu nerobowi.

Szkoda mene mołodoji,
szkoda moho stanu,
ta jak ja sia leda bidi
u ruki dystanu.

1041

Maty moja myłeńkaja,
maty-ż moja luba,
proszu-ż tebe, ne daj mene
za toho neluba.

Bo w neluba hir'ka huba,
hircza połynońku[1],
bude byty, zneważaty
czużu dityńońku.

1042

Ta daj mene, moja mamciu,
za koho ja skażu,
ta chot' myni łycho bude,
nykomu ne skażu.

Chot' ne bude, moja mamciu,
ny pyty, ny jisty,
koby buło, moja mamciu,
koło koho sisty.

1043

Tecze riczka newełyczka,
bez niu pereskoczu,
otdaj mene, moja mamo,
za koho ja choczu.

Ne dałaś mnia, moja maty,
za koho ja chtiła,
teper szumyt nahajoczka
koło moho tiła.

1044

Moja luba matinoczka
po polu chodyła,
wsim ditoczkam dolu znajszła,
moju zahubyła.

Luby moji sosidoczki,
prosit mojéj neńki,
naj mi pijde, ta naj znajde,
sczastia ta j dołeńki.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „gorsza od piołuna".]

1045

Mene maty porodyła
temneńkoji noczy,
dała myni krasne łyczko
i czornyi oczy.

Buło myni, moja maty,
krasy ne dawaty,
łysz mi buło, moja maty,
sczastia, dolu daty.

1046

Kotyłosia s witrom łystia
it pola do pola,
skaży myni, ty łystoczku,
jaka moja dola?

Taka twoja, jak i moja,
stoit nad wodoju,
wteraje sy czorny oczy
chustkow szowkowoju.

1047

Łycha dołe, łycha dołe,
pijdy, utopy sia,
a za mnoju mołodoju
ta ne wołoczy sia.

Ta choť ja sy w dunaj pijdu
i tam sia utoplu,
to jak wyjdesz po wodońku,
ja sia tebe wchoplu.

1048

Ludski dity dolu majut,
ja jeji ne mała,
tak jakby ja u Bohojka
kaminiom metała.

Moja dola utonuła,
sczastia sia ne werne,
och, Boże-ż mij myłostywyj,
to żytia myzerne.

1049

Oj, haju mij zełeneńkij,
ta haju mij, haju,
ny ja persza, ny poślidna
dołeńki ne maju.

Najwysszomu derewońku
werszok usychaje,
najkrasszomu ditiatońku
Boh doli ne daje.

1050

Oj, koby-śte, lude, znały,
jaka meni bida:
Syłuje mnia moja maty
za staroho dida.

Ta ne daj mnia, moja mamciu,
ne daj za staroho,
bo ja uże polubyła
chłopcia mołodoho.

1051

Oj, kałyna biło cwiła,
czerwono rodyła,
de-ż bym swoji oczy diła,
żebym ho lubyła!

De-ż bym swoji oczy diła,
de-ż bym sia dywyła,
jak bym pijszła za staroho,
ja bym sia wtopyła.

1052

Zełenaja czeremszyno,
szczo nad wodow stoisz,
mołodaja diwczynońko,
czom sia starcia[1] boisz?

Oj, jakby ja ne zełena,
tu bym ne stojała,
ta jakby ja ne mołoda,
ja b' sia ne bojała.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „starca".]

1053

Wyłetiło potia z lisa,
ta siło na młaku,
czom ne złuczysz, myłyj Boże,
drużynu jednaku?

Chot' czas, maty, żyto żaty,
kołosia sberaty,
ne pijdu ja za udůwcia,
budu růwnů żdaty.

1054

Oj, na hori poorano,
a ne wołoczeno,
oj, za wdywcem chlib hotowyj,
serce zasmuczeno.

Ta za wdywcem chlib hotowyj,
łysze by ho jisty,
aj, neraz by popłakaty,
niż do neho sisty.

1055

Oj, wpaw sniżok na obłůżok,
taj popływ wodoju,
jak-że myni ne płakaty,
buwszy mołodoju?

Ta ne daj mnia, moja maty,
za wdůwcia, ne daj mnia,
do nowoji komoroński
schowaj mnia, schowaj mnia!

1056

Oj, wolu ja, mołodeńka,
w komůrci sydity,
łysz ne daj mnia, moja mamciu,
na czużyja dity.

Bo to czużyi ditońki
schotiat roskoszońki,
ja mołoda jak jahoda,
ne dam im radońki.

1057

Jeszcze riczka newełyczka,
a ne ma jéj kińcia,
uże tota nesczasływa,
szczo ide za wdywcia.

Szkoda totu diwczynońku,
szkoda mołodeńku,
bo wdoweć wse wspomynaje,
swoju nebížejku[1].

1058

Rozwywaj sia, suchyj dube,
ta j ty, krychyj wersze,
oj, uże sia ne powerne
zakochanie persze.

Woliłam tia, mij myłeńkij,
nykoły ne znaty,
niż teperka na serdeńku
taku tuhu maty.

1059

Myło buło zaspiwaty,
ta-j pohoworyty,
a teper sia na mer-zeńku
tiażko-j podywyty.

Ta majete mnia winczaty
s jakoju bidoju,
zawiażit mi chustkow oczy,
ta-j pustit wodoju.

1060

Oj, szumiła liszczynońka,
jak sia rozwywała,
ta płakała diwczynońka,
jak sia itdawała.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „niebogę, niebożę".]

1060. [W rkp., pod tym tekstem późniejsza, zatarta, ołówkowa notatka Kolberga: „Lublin, zbiór mój, 1842". Chodzi zapewne o pracę Kolberga *Pieśni ludu polskiego*, wydaną w Poznaniu w latach 1842-1845 (zob. przedruk w: *Pieśni i melodie ludowe w opracowaniu fortepianowym* cz. I, DWOK T. 67/I, s. 1-349). Jednak ani w tym zbiorze, ani w *Lubelskiem* (DWOK T. 16, 17 i 75) brak takiego lub podobnego tekstu.]

Oj, ne szumy, liszczynońko,
ta-j ne rozwywaj sia,
ne płacz, ne płacz, diwczynońko,
ta-j ne itdawaj sia.

1061

Stoit werba nad wodoju,
rozpustyła hylia,
uberaj sia, diwczynońko,
dneś twoje wesilia.

Lipsze buło mene, mamciu,
u zemlu schowaty,
a niż mene, mołodeńku,
s nelubom winczaty.

1062

Woliłam sia namaity
tow rutow zełenow,
niż mi mały swit wiazaty
tow bidow mer-zenow.

Majete-ż mi swit wiazaty,
wiażite-ż korotko,
bo ja znaju, szczo mi bude
hir'ko, ne sołodko.

1063

Hadaj, maty, hadaj, maty,
szczobyś ithadała,
szczobyś mene iz roskoszy
w nedolu ne dała.

Ja hulała, mołodeńka,
ne spynała maty,
spynyła mia łycha dola,
jak pryjszła do chaty.

1064

Pȯpid horu wysokuju
ziłeńkom sadyła,
sudyw myni Hospod toho,
kohom ne lubyła.

Sudyw myni Hospod toho,
kohom i ne znała,
z wełykoho pereboru,
szczom pereberała.

1065

Zaplitaj mnia, moja maty,
poki ja szcze diwka,
zaplitaj mnia, moja mamo,
chot' do ponediłka.

A w piatnyciu u dribnyciu,
a w subotu siak, tak,
a w nedilu po podwiriu
moji slezy kap, kap.

1066

Pid jaworom zełeneńkim
diwczyna płakała,
tam to ona zołotuju
kosu rosplitała.

Rosplitała, rosplitała,
krasno rozczesała,
krasna bude mołodycia,
jno szlubu ne brała.

1067

Zakowała zozułeńka
u lisi, na dubi,
zapłakała diwczynońka
u cerkwi, pry szlubi.

Ne płacz, ne płacz, diwczynońko,
dobre tobi bude,
umyjesz sia slozońkami
jak wody ne bude.

1068

Prysiahaju pered Bohom,
pered obrazami,
a ne znaju, czy szcze bude
harazd meże nami.

Ta jak-że nam dobre bude,
budem sia lubyty,
a jak-że nam łycho bude,
na wiki tużyty.

1069

Oj, czerwona kałynoczka
it sońcia pałyt sia,
moje serce uże bilsze
ne rozwesełytsia.

Woliły mnia namaity
barwynkom-kupkamy,
niż małam sia obmywaty
dribnymi slezami.

1070

Oj, kałyno, kałynoczko,
czoho w łuzi stoisz,
czy sonýńka wyhladajesz,
czy sia witru boisz?

Ny sonýńka wyhladaju,
ny witru sia boju,
tu mnia maty porodyła,
tu ja sy postoju.

1071

Oj, poki ja mołodeńka
pry mamunci była,
ta-j czerwona kałynoczka
na podwiriu cwiła.

A jak mene mołodeńku
it mamunci wziato,
to-j czerwonu kałynońku
iz podwiria stiato.

1072

Pokim buła pry mamunci,
dzweniw hołosoczok,
jakem pijszła it mamunci,
pijszow u lisoczok.

Dzweny, dzweny, hołosoczku
bidnyj, po lisoczku,
czej uczuje moja maty,
stoit na rynoczku.

1073

Oj, haju mij zełeneńkij,
ta haju, mij haju,
otdałam sia, mołodeńka,
a teper sia kaju.

Oj, szcze buła podoboczka
diwczynow chodyty,
ta za swojow hołowońkow
kosyczku nosyty.

1074

Dobre buło kałynońci
ta pry dołynońci,
dobre buło diwczynońci
ta pry matynońci.

Kałynońka itcwytaje,
cwitok itpadaje,
jak jde diwcza it matońki,
harazd ju mynaje.

1075

Łetyt woron z czużych storon,
żałybneńko kracze,
oddała mnia moja maty,
teper za mnow płacze.

Oj, ta naj sobi popłacze,
a czej-że zabude,
ta wse myni howoryła,
szczo mnia sia ne zbude.

1076

Oj, koby ja buła znała,
szczo myni tak bude,
bułabym sia utopyła,
chot´ wody ne bude.

Bułabym sia utopyła,
żalu narobyła,
naj by za mnow, mołodoju,
rodyna tużyła.

1077

Cwiła w łuzi kałynońka,
witer istrias cwity,
hde-ż myni sia, mołodeńkij,
teperki podity?

Hej, Boże mij myłostywyj,
szczo ja uczynyła?
Dałam dolu za nedolu,
samam sia wtopyła.

1078

Oj, koby ja buła znała,
szczo s nelubom łycho,
bułażby ja sy sydiła
pry mamunci tycho.

Ta buła ja mołodeńka,
dałam serciu wolu,
wziaw nemyłyj biłe tiło,
ta-j oczy w newolu.

1079

Dałaś mene, moja mamciu,
za muż mołodoju,
ta jak totu konopelku
w wodu zełenuju.

Oj, jak tiażko konopelci
w syrŷj wody hnyty,
jeszcze tiaższe mołodyci
na czużyni żyty.

1080

Oj, na hîri sadok stoit,
a w tym sadku sosna,
jaka-ż to ja nesczasływa
na tym switi zrosła.

Czy ja w switi łysz samaja,
czy ne ma druhoji,
s kotrow by ja podiłyła
dribnŷ slezy moji?

1081

Oj, blida[1] ja, moja mamko,
oj, blida ja, blida[2],
ne znajesz ty, moja mamciu,
jaka moja bida.

Oj, koby-ś ty, mamko, znała,
jak myni tiażeńko,
sama byś sia rozboliła,
ta-j twoje serdeńko.

1082

Mene maty powywała
w tonki pełenoczki,
a teper ja zaznawaju
tiażkoi bidoczki.

Rubaj duba, rubaj duba,
a u dubi jawir,
woliw by sia urodyty
w misto diwku kamiń.

1083

Koły-ś mene, moja maty,
na toj swit rodyła,
czomu-ś myni tam u Boha
doli ne wprosyła?

Ja do cerkwy tia nosyła,
dolim ti prosyła,
ja ti tomu nycz ne wynna,
szczo ty nesczasływa.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „blada".]
[2] [W tym wyrazie, nad „-i-" dopisał Kolberg: „-ie-" (blieda).]

1084

Oj, upała zwizda z neba,
u wodu upała,
rozwiażу mi, mamko, switok,
jak jeś zawiazała.

Oj, jak tiażko kaminewi
po wodi pływaty,
tiąższe jeszcze, moja doniu,
switok rozwiazaty.

1085

Zełenaja kałynońko,
łystia ti zẏwiało,
hej, diwczatko mołodeńkie
swit sy zawiazało.

Mołodaja diwczynońko,
pijszły twoji lita,
mołodaja-ś itdałasia,
ne prożyłaś swita.

1086

Otdała mnia moja maty
za jakujuś bidu,
a ja teper bidu łyszu,
a sama w swit pijdu.

Jak bułaś mnia, mamciu, dała
za toho mołodcia,
bułaby ja procwitała
jak roża w horodci.

1087

Mene maty hodowała,
w papir obwywała,
za sokoła obiciała,
a za sowu dała.

Maty-ż moja myłeńkaja,
ty ptaszku syweńkij,
neszczasływu-ś mnia zrodyła
na toj swit biłeńkij.

1088

Żuryła sia maty mnoju
jak ryba wodoju,
dała mene w newołeńku,
ta j tużyt za mnoju.

Mamko moja zołoteńka,
mamko moja myła,
tyś to mene w nesczasływu
hodynu wrodyła.

1089

Mene maty jednu mała,
jednu, jedynyciu,
myni dołu wyberała,
dała za pjanyciu.

O Boże mij myłostywyj,
szczo maju czynyty?
Wozmy mene z toho swita,
ne maju s kim żyty.

1090

Oj, kob' bułaś, maty, znała,
taku moju dolu,
ty bułaś mnia utopyła
małow ditynoju.

Koby-ś buła utopyła,
buła bym wtonuła,
deń buła byś zapłakała,
a druhyj zabuła.

1091

Koso moja żowteńkaja,
koso-ż moja, koso,
toż to ja tia rozczesała
pid barwinok borzo.

Koso-ż moja żowteńkaja,
to ja tia czesała,
teper jeś sia nehýdnomu
u ruki dystała.

1092

Oj, ne siczy[1], oj, ne rubaj
zełenoho duba,
ta ne ciłuj, ne obyjmaj,
kołym ti ne luba.

Ta kołym tobie ne luba,
buło mnia ne braty,
buło myni mołodeńkij
switok ne wiazaty.

1093

Oj, koły-ś mene ne lubyw,
buło mnia ne braty,
bo ja tobi ne hruszoczka
w sadi kosztowaty.

Bo hruszoczku pokosztujesz,
ta-j dalij hde kynesz,
a it mene mołodoji
marne z swita zhynesz.

1094

Oj, kowała zozułeńka,
teper ne czuwaty,
oj, hde ja sia ne rodyła,
muszu prywykaty.

Ta hde ja sia ne rodyła,
w czużyj storonońci,
tu muszu ja whodżuwaty
czużyj matinońci.

1095

Oj, na hori roste sosna,
pszenycia ne bude,
wże u czużyj mamuneńki
roskoszu ne bude.

Oj, tychymi dołynami
pszenycia łanami,
nyhde ne ma roskoszońki,
ino w swojj mamy.

[1] [W tym wyrazie, nad „-i-"dopisał Kolberg „-ie-" (sieczy).]

1096

Swoja mama postełyła,
spaty położyła,
a w swekrochy spania trochy,
taj szczem ij ne myła,

W swoij mamy do południa,
taj szcze prykrywaje,
a w swekrochy spania trochy,
taj szcze prokłynaje.

1097

Szumyt myni jak u młyni
w mojéj hołowońci,
szczo ne możu prywyknuty
w czużyj storonońci.

Tuha myni w toj storoni,
tuha w czużynońci,
idut lita z toho swita
jak łyst po wodojci.

1098

Oj, kowała zozułeńka
w chati na zahati,
tiażko myni prywyknuty
u swekrynoj chaty.

Oj, pijdu ja do swekrochy,
stanu na porozi,
moji myły spiwanoczki
w dałekij dorozi.

1099

Moji myły spiwanoczki
składany, składany,
oj, hde-ż ja was naskładała,
ta pry swojéj mami.

Ta pry swoij naskładała,
u czużyj zabudu,
moji luby spiwanoczki,
ja was ne zabudu.

1100

Moji luby kołomyjki,
hde ja was podiju?
Zanesu was u czyste połe,
tam ja was rozsiju.

Ta jak bude dobra dola,
to was pozberaju,
a jak bude dola łycha,
to was zanechaju.

1101

Posijałam rutu krutu
meże berehami,
tiażko żyty na czużyni
meże worohami.

A ja rutońci zełenyj
werchy pozsczybaju,
jak worohy pijdut spaty,
ja sy zaspiwaju.

1102

Ja sobi raz zaspiwaju,
a desiat' zapłaczu,
szczo ja marno swoji lita
po switoczku traczu.

Szkoda mojéj mołodosty,
szkoda moho zrostu,
woliłam sia utopyty
z wysokoho mostu.

1103

O, sumneńko zakowała
zozułeńka sywa:
Czy je u switi taka druha
jak ja nesczasływa?

Ta ja roblu, ja haruju,
mene ruczka bołyt,
a jak pryjdu do domońku,
nykto ne howoryt.

1104

Ponad horu wysokuju
hołuby litajut,
ja harazdu ne zaznała,
lita sia mynajut.

Ja harazdu ne zaznała
i ne budu znaty,
po czym ja was, moji lita,
budu wspomynaty?

1105

Lita moji mołodyi,
lita mołodosty,
aj, to wy mi ischodyte
w smutku, ne w radosty.

Szcze ja sobi ne whulała,
krasno ne wchodyła,
tylko budu pamiataty,
szczom sia narobyła.

1106

Hospody mij myłoserdnyj,
swiatyj Mykołaju,
wynesy mnia z toj storony,
bo worohiw maju.

Oj, Hospody mij łaskawyj,
budu tia prosyty,
daj mi, Boże, jak najborsze
z itty sia wstupyty.

1107

Lita moji mołodeńki,
toż mi żal za wami,
oj, tak mi sia zawsze zdaje,
szczom ne buła s wami.

Lita moji mołodeńki,
na zawsze straczeny,
hej, wernytsia, spiwanoczki
moji ulubleny.

1108

Lita-ż moji mołodyi,
toż mi żal za wami,
toż to ja sia nahulała
koło swojéj mamy.

Pijszły lita mołodeńki
w sczastii, w wesełosty,
a teper ja zaznawaju
smutku i hirkosty.

1109

Jak ja sobi zdohadaju
dawnyi litejka,
pijdyt slozy doły łyczkom
jak bystra riczejka.

Jak ja sobi zdohadaju,
koho ja lubyła,
jakby myni ne duszejka,
ja bym sia zhubyła.

1110

Ta jak ja sy nahadaju
dawnuju dawnynu,
zabołyt mnia hołowońka,
szczo trochy ne zhynu.

Powij, witre, powij, witre,
powij, witre hajnyj,
oj, ne ma wże i ne bude,
jak buw myłyj dawnyj.

1111

Oj, chora ja, moja maty,
sama sebe hublu,
bo kohom dawno lubyła
i dneś toho lublu.

Oj, koho ja szczyre lublu,
woliłam ne znaty,
niż nas mały łychý lude
na wik rozłuczaty.

1112

Zawziały sia worożeńki,
szczobym wse tużyła,
szczobym swoho myłeńkoho
bilsze ne lubyła.

Kuda chodżu, wse hadaju,
wse dumka o tobi,
wydysz, ja tia ne zabudu,
chyba w temnym hrobi.

1113

Oj, mała ja myłeńkoho,
jak cuker sołodkij,
otmowyły worożenki,
swit by im korotkij.

Bodaj-że wy, worożenki,
tiażeńko konały,
oj, z waszoj to pryczynońki
my sia ne pobrały.

1114

Bodaj-że wy ne wydiły
swita biłeńkoho,
szczoby myni itobrały
moho myłeńkoho.

Oj, worohy, worożeńki,
i wam konec bude,
ta chot' ne wziaw mene myłyj,
in mnia ne zabude.

1115

Ta bo naszy worożeńki
sosidy błyzeńki,
na dały nam lubyty sia,
a my mołodeńki.

Ta bodaj was, worożeńkiw,
ludy ne lubyły,
bodaj i was, tak jak wy nas,
wsi nenawydiły.

1116

Ta bodaj was Hospod´ pobyw
i Bożaja Maty,
szczo wy myni myłeńkoho
smiły itobraty!

Oj, mała ja myłeńkoho,
teper wże ne maju,
uże ja sia itdawaty
bilsze ne hadaju.

Kołomyjki sierocińskie[1]

1117

Oj, wyjdu ja rano w połe,
howoriu s rosoju,
ta-j wraz s neju narikaju
na nesczasnu dolu.

Oj, wyjdu ja na horońku,
ta-j sia zadumaju,
zystałam sia syrotoju,
nykoho ne maju.

[1] [Rkp. Kolberga pt. „Kołomyjki", teka 21/22, sygn. 1259, k. 47, nr 344 (1)-370 (27). Źródło: J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni*... cz. II, Moskwa 1878, s. 796-801, nr 1-27. W rkp., między dwiema kolumnami tekstów nr 1117-1121 (w lewej kolumnie) i nr 1130-1124 (w prawej kolumnie) zanotowana prostopadle do nich melodia. Jest zapewne związana z wypisanymi z Sałamona kołomyjkami lub jedną z nich. Ponieważ Kolberg nie połączył jej z konkretnym tekstem lub tekstami, publikuje się ją tutaj osobno:

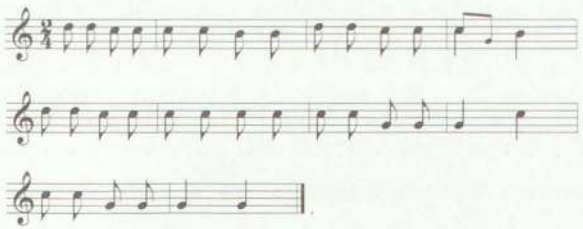

1118

Oj, u mojim horodczyku
roste łelitoczka,
szczo-ż my z toho, szczom mołoda,
kołym syritoczka?

Ta jak toji konopelci
u bołoti hnyty,
tak to myni, syritońci,
na tym switi żyty.

1119

Maty-ż moja myłeńkaja,
ty syweńkij ptaszku,
ty-ż to mene zhodowała
na bidoczku tiażku.

Mamo-ż moja zołoteńka,
ty sywyj hołube,
tyś mene samu łyszała,
służatsia mnow lude.

1120

Szczo-ż ja tobi, moja mamciu,
takoho zrobyła,
szczo ty mene pustennyczkow
takoju łyszyła?

Kob' bułaś mnia, moja maty,
w kupeli zalała,
buła bym sia i s korola
dolow ne miniała.

1121

Jaki toty kwitki krasnỳ,
kotrỳ zakwytajut,
jaki toty dity sczasnỳ,
kotrỳ matir' majut.

Ludski dity jak ditojki,
a ja syritojka,
ludski dity matir' majut,
moja u Bohojka.

1122

Hej, umerła moja maty,
bidojko-ż, bidojko,
wże ne skaże, ne promowyt:
Szczo czynysz, diwojko?

Ta jak ja sy zdohadaju
matuneńku swoju,
mene taki żali wozmut,
szczo ja ledwe stoju.

1123

Ne ma cwitku na wsim switku
jak na tyj kałynci,
nykto ne je takij myłyj
jak maty ditynci.

Aj, bo w naszyj połonynci
żytejko wzrastaje,
aj, bo moja mamunejka
w Bohojka swytaje.

1124

Ne je mojéj matuneńki,
ta ne je jéj, ne je,
ta bo moja matuneńka
w syryj zemły hnyje.

Moja mamcia uże w hrobi,
on de jéj mohyła,
po szczo-ż ja sia tak nesczasna
na sej swit wrodyła?

1125

Ta bratia sia pożenyły
j sestra sia itdała,
łysze ja sia, syritońka,
na bidu zystała.

Oj, pijdu ja w swit dałeko,
stanu na horońci,
czom ne zwiażesz, myłyj Boże,
switok syritońci?

1126

Czy to w switi, czy to w switi
tylko ja jednaja,
szczo ja taka, szczo ja taka
za wsich nesczasnaja?

Mene lude nenawydiat,
jakaja-ż pryczyna?
I dola mnia opustyła,
bo ja syrotyna.

1127

Oj, syroty, syritońki,
wam harazd ne bude,
bo j swoji was nenawydiat,
jeszcze sudiat lude.

Jake sino w oborozi,
take sino w stozi,
ne ma w nykim nadijejki,
łysze w jednym Bozi.

1128

Ótty hora, itty druha,
w seredyni rowiń,
nycz ne zroblu, łysz sia wtoplu,
jak nadyjde powyń.

Oj, zyjditsia, bystrỳ riczki,
ta wtopit mnia w sobi,
maje maty hirku dolu,
wolu hnyty w hrobi.

1129

Oj, zozułe syweńkaja,
szczo-ż teper ne kujesz?
Maty moja myłeńkaja,
szczo-ż mnia ne żałujesz?

Tohdy ja tia, moja doniu,
budu żałowaty,
koły bude zozułeńka
w oseny kowati.

1130

Kilkam zrosła mołodeńka,
tohom ne czuwała,
szczoby sywa zozułeńka
w oseny kowała.

Oj, kowała zozułeńka,
ta teper ne kuje,
teper mene moja maty
uże ne żałuje.

1131

Ne maju ja itcia[1], mamy
any myłeńkoji,
nykto mnia ne pożałuje
hodynki jednoji.

Jak-że myni ne płakaty,
jak-że ne tużyty?
Pijszła moja wsia nadija
w syru zemlu hnyty.

1132

Usi łuhy zaszumiły,
zabryniły riki,
umer oteć, wmerła maty,
syrotam na wiki.

Stratyła-ż ja itcia, matir',
ta-j usiu nadiju,
hde-ż ja sia teper bidneńka
u switi podiju?

1133

Czy ja taka nesczasływa,
czy ja uże najhirsza,
szczo ja taka mołodeńka
na syritstwo pryjszła?

Oj, Hospody myłostywyj,
zmiłuj sia nad nami,
nad bidnymi syrotami
bez itcia, bez mamy.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „ojca".]

1134

Ja syrota błukaju sia,
ne maju rodyny,
bidna-ż moja hołowońka
myni na czużyni.

Woliłam sia ne rodyty,
jakij swit, ne znaty,
jak mnia mała na nesczastia
porodyty maty.

1135

W czużym kraju, w czużym kraju
marno propadaju,
bidna-ż moja hołowońka,
szczo rodu ne maju.

Oj, stoju ja w czużym kraju
jak na pożaryni,
nykto-ż mene ne pryhorne
pry łychyj hodyni.

1136

Oj, roblu ja, tiażko roblu,
robota ny za szczo,
lude każut i howoriut:
Syrota ŀedaszczo!

A syrota utomyw sia,
na tyn pochyływ sia,
lude każut i howoriut:
On mabut´ upyw sia.

1137

Oj, koby ja matir´ mała,
ja bym nycz ne dbała,
ciłyj tyżdeń pry mamunci
w nedilu hulała.

A ja bidna syritońka
mamuncy ne maju,
ciłyj tyżdeń hirko roblu,
w nedilu dumaju.

1138

Lita moji mołodeńki,
bud'te koroteńki,
oj, toż-to ja ne whulała
koło swojéj neńki.

Koło swojéj ne whulała,
u czużyj ne budu,
po czym ja was, moji lita,
pamiatatу budu?

1139

Mamciu moja neridnaja,
ja tobi kazała,
szczo-że ja sia slizeńkami
budu umywała.

Ta jak ja sia umywała
studenow wodoju,
lipsze myni tohda buło
jak teper s toboju.

1140

Oj, hirkaja wże hirczycia,
hirkaja, hirkaja,
jeszcze myni hirczyjszaja
mamunia czużaja.

Oj, jak byś ty, mamunejko,
tam u hrobi znała,
jak twoju ditynku krywdiat,
nazad byś wmerała.

1141

Żuryły sia worożeńki,
żuryły sia lude,
ta kto mene, syritońku,
winowaty[1] bude.

Ne żurit sia, worożeńki,
ne żurit sia, lude,
ótwinuje mene Hospod,
ta jak łaskaw bude.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „wianować".]

1142

Szkoda trawy zełenoji,
szczo popołowiła[1],
szkoda mene mołodoji,
szczom posyrotiła.

Szkoda trawy szowkowoji
tomu berehowi,
szkoda by mnia mołodeńkoj
leda worohowi.

1143

Oj, pijdu ja, syrotońka,
na horu krutuju,
stanu-że ja, podywlu sia
na riczku bystruju.

Oj, ty riczko bystreńkaja,
na tebe dywlu sia,
dumki myni serce dawlat,
pijdu, utoplu sia.

Kołomyjki wojackie[2]

1144

Na szczo myni żenyty sia,
na szczo myni doli?
Stoit myni u Sambori
karabyn na stoli.

Oj, Sambore, Samborońku,
bodaj-ś zawaływ sia,
ja czerez tebe myłeńkoji
swobody pozbyw sia.

[1] [W rkp. wyjaśnienie Kolberga: „popłowiała".]

[2] [Rkp. Kolberga pt. „Kołomyjki", teka 21/22, sygn. 1259, k. 48, nr 371 (1)-398 (28). Źródło: J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni*... cz. II, Moskwa 1878, s. 802-807, nr 1-28.]

1145

Oj, dube mij zełeneńkij,
oj, dube mij, dube,
hej, ja chłopeć mołodeńkij,
z mene żownir bude.

Maty moja stareńkaja,
ta ja twij synoczok,
to-ś to mene wychowała
pid karabynoczok.

1146

Oj, zapłaczesz, moja matko,
drybnymi słezami,
jak ja budu prysiahaty
pered obrazami.

Oj, zapłaczesz, moja maty,
zapłaczesz, zapłaczesz,
jak ty mene na cisarskim
konyku zobaczysz.

1147

Oj, zapłaczesz, moja maty,
z nediłeńki toji,
jak uwydysz biłyj remiń
czerez płeczy moji.

Oj, zapłaczesz, moja maty,
riasnymi słezami,
jak mne budesz piznawaty
meże żownirami.

1148

Pane brate, towaryszu,
hde sia hrywa diła?
Oj, w Sambori, w porucznyka
u peczy zhoriła.

I ty drużba, i ja drużba,
oba-śmo sy drużby,
oj, wże my sia dodrużbyły
wojackoji służby.

1149

Hej, w Sambori, w krajnóm domi
murowanŷ stiny,
tam to moho myłeńkoho
kuczery utiły.

Oj, kowała zozułeńka
nad makom, nad makom:
Zystało sia kochaniczko
w Sambori wojakom.

1150

Snihy wpały, ledy stały,
potoki sia zduły,
oj, wże moho myłeńkoho
w czerewyczki wbuły.

Jak ubuły w czerewyki,
ta-j karabyn dały,
oj, zajały myłeńkoho
aż het do Mołdawy.

1151

Oj, do Stryja dorŷżeńka,
do Stryja, do Stryja,
obstryhły mi kuczeryki,
teper hoła szyja.

Czy budesz ty, moja myła,
za mnow żałowaty,
jak mi budut czerewyki
nyżeńki hłodaty?

1152

Letiw oreł ponad more,
żałybneńko kracze:
Wziały syna u żowniry,
maty za nym płacze.

Płacze maty, płaczut sestry,
ta-j usia rodyna,
teper wże ne nasza bude,
aj, carska dityna.

1153

Otobrały myłeńkoho
ta na żownirejka,
ne tak maty za nym płacze,
jak jeho myłejka.

Pytaje sia mamuneńka,
szczo myni sia stało,
mene bołyt tak serdeńko,
na switi mnia mało.

1154

Ne płacz, maty, ne płacz, myła,
ne płacz, ne żury sia,
maju ja sia w szczo ubraty,
pryjdy, podywy sia.

Oj, maju ja kabat, zbroju,
bude w czym chodyty,
pijde krowcia riczeńkami,
ta bude szczo pyty.

1155

Oj, u łuzi zełeneńkim
zacwiła kałyna,
na żownira porodyła
maty swoho syna.

Bodaj-że wy, worożeńki,
wsi razom propały,
na szczo wy my ditynońku
do wijska zabrały.

1156

Porodyła mene maty
temneńkoji noczy,
dała myni biłe łyczko,
czorneńkii oczy.

Woliłaś mi, moja maty,
czorne łyczko daty,
niż mały mnia mołodoho
na żownira wziaty.

1157

Stupaj, koniu, pido mnoju,
czerez krwawŷ riki,
bud´ zdorowa, matinońko,
wżem propaw na wiki.

Stupaj, koniu, pido mnoju,
ta rozbywaj hrudu,
bud´ zdorowa, rodynońko,
wże ja tu ne budu.

1158

Wyjszła rybka na horońku,
ta stała, ta-j tużyt,
ne ma moho myłeńkoho,
cisarewi służyt.

Ta jak myni ne płakaty,
ta jak ne tużyty,
pijszow myłyj hdeś dałeko
karabyn nosyty.

1159

Oj, kowała zozułeńka
nad wyrom, nad wyrom,
oj, hdeś moje zakochanie
izwywaje hwerom.

Krasyła bym pysanoczku,
ne ma brazyłyi,
pijszło moje zakochanie
aż do Italii.

1160

Wyprawyła maty syna
na wijnu raneńko,
siła sobi pid ikońce,
płacze żałysneńko.

Wyprawlała maty syna
ta na worożeńka,
sczasływa by momu synu
buła doryżeńka.

1161

Oj, nejedna maty płacze,
zołůstno hołosyt,
ne ma moho sokołyka,
hdeś karabyn nosyt.

Karabyne, karabyne,
muczysz moju duszu,
chot'bym ne rad, mołodeńkij,
nosyty tia muszu.

1162

Oj, ne treba, diwczynońko,
żownira lubyty,
bo in musyt cisarewi
desiat' lit służyty.

Oj, diwyci, mołodyci,
skyńte sia po hroszu,
ta zapłatit cisarewi,
niaj mundur ne noszu.

1163

Sama ty sy, diwczynońko,
toto narobyła,
bo ty znała, szczo ja żownir,
na szczo-ś mnia lubyła?

Oj, diwczyno, diwczynońko,
żal mi za toboju,
budu prosyw kapytana,
woźmu tia s soboju.

1164

Żownirskyi karabyny
bodaj pohoriły,
szczoby mene mołodoho
płeczy ne boliły.

Prosy Boha, diwczynońko,
j ja budu prosyty,
szczoby uże toj karabyn
dowho ne nosyty.

1165

Wziały mene u żowniry,
ja szcze ne żuriu sia,
kiń woronyj, ja mołodyj,
ta szcze wysłużu sia.

Wysłużu sia u cisara,
ta-j pijdu do domu,
kotra mi sia spodobała,
woźmu sy za żonu.

1166

Oj, służyw ja u żownirach,
zasłużyw jem łasku,
czerez płeczy dwa rámeni,
ta znaczok na daszku.

Oj, wtikaw ja it żowniriw
z tiażkoji nedołý[1],
tam rozłomyw kajdanoczki
na wysokij hori.

1167

Oj, hulajte, fajny chłopci,
zawtra ne budete,
pryjszła karta it cisara,
na wijnu pijdete.

Budete wy swojow krowciow
moria dopowniaty,
budete wy biłym tiłom
orły hodowaty.

1168

Oj, cisaru, cisarońku,
na szczo nas werbujesz?
Zabraw Francuz mahazyny,
czym nas wyhodujesz?

Ne żurit sia, ne żurit sia,
bohatskii syny,
maju ja szcze pido Lwowom
cztyry mahazyny.

[1] [W rkp. Kolberga, obok tego wyrazu inny jego zapis: „nedoli".]

1169

Oj, kowała zozułeńka,
teper ne czuwaty:
Hde mnia maty ne rodyła,
tam treba wmeraty.

Tam to meni jak zadzwoniat
ta w usi kanony,
oj, dałeko lipsze wczujesz,
ta jak naszy dzwony.

1170

Rodynońko, rodynońko,
czy żal tobi bude,
jak ja pijdu umeraty
meże czuży lude?

Oj, u poli, kraj dorohy
wysoka mohyła,
tam na wijni umer chłopeć,
szczo ja ho lubyła.

1171

Pryłetiła zozułeńka,
ta-j skazała: ku-ku,
podaj, myłyj, podaj, orłe,
ta chot' prawu ruku!

Oj, rad by ja, moja myła,
obydwi podaty,
ta nalahła syra zemla,
szczo ne moż' pidniaty.

Kołomyjki żartobliwe

Męskie (Mołodeckii)[1]

1172

Oczy moji sywŷ, sywŷ,
to-śte zamysływŷ,
ta na tyi diwczatońka,
kotrŷ czornobrywŷ.

1173

Koby ja tak konia maw,
jak kulbaku maju,
pojichaw bym do diwczyny,
do kotroji znaju.

1174

Ty hadajesz, diwczynońko,
szczo do tebe ja-jdu,
choť-j ty byś mnow ne zhordyła,
ja sy inszu najdu.

1175

Kotra stoit na peredi,
ta-j sia zapyszyła,
na niu, chłopcy, uważajte,
aby sia łyszyła.

1176

Kotra diwka na peredi
stoit duże wbrana,
ne berit ju, chłopcy, w taneć,
naj czekaje pana.

1177

Czej, czyje to wesileńko?
– Pana mołodoho.
Myni wĭlno pohulaty,
szczo komu do toho?

[1] [Rkp. Kolberga pt. „Kołomyjki", teka 21/22, sygn. 1259, k. 48-49, nr 399 (1)-475 (77). Źródło: J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni*... cz. II, Moskwa 1878, s. 808-819, nr 1-77.]

1178

Ja wesełyj, diwczynońko,
z wesołohom domu,
oj, weseło usim ludiom,
ta-j mni mołodomu.

1179

Oj, szczo-ż to mi za zileńko,
szczo sia ne posije?
Oj, szczo-ż to myni za chłopeć,
szczo sia-j ne zasmije?

1180

Ta ja sobi zaspiwaju:
Oj, du du du, dajna,
koby mene ne zradyła
moja rybka fajna!

1181

Ne daj-że sia, diwczynońko,
nykomu zwodyty,
poki mene, poki tebe,
budem sia lubyty.

1182

Oj, ja budu spiwatońki,
a ty konotuj sy,
jak-że nam sia rozchodyty,
sama pomirkuj sy!

1183

Zełenaja liszczynońka
ne horyt, aj, kuryt,
mołodaja diwczynońka
ne lubyt, aj, duryt.

1184

Zełenaja liszczynońka
łysz sia prypałyła,
nasza lubow ne propała,
łysz sia prytaiła.

1185

Z pid jawora zełenoho
wodycia sia lije,
aj, bo moja diwczynońka
lubyty ne wmije.

1186

Z pid jawora zełenoho
wodycia ciopocze,
aj, bo moja diwczynońka
lubyty ne chocze.

1187

Pane brate, towaryszu,
zrada nado mnoju,
wże ne chocze howoryty
diwczyna so mnoju.

1188

Wżem tia, lubko, nalubyw sia,
ta-j naciłowaw sia,
jak sołowij po sadoczku
jahid nadziobawsia.

1189

Kaczki żyto istłumyły,
kto-ż ho bude żaty?
Chłopcy diwcza zciłowały,
kto-ż ju schocze wziaty?

1190

Pasut ïtcý w połonynci,
hde sia zełenije,
toje diwcza chłopcy lubiat,
szczo sia rumianije.

1191

Podywlu sia u dołynu,
w tuju rozdołynu,
ta kto myni zarywaje
moju czornobrywu?

1192

Ta niaj wże ju zarywaje,
no niaj ne ciłuje,
ta niaj myni mołodomu
serdeńka ne truje.

1193

Tecze woda iz horoda,
ta-j kryżoczka ledu,
oj, sołodsza moja lubka
it cukru, it medu.

1194

Oj, czom w tebe, diwczynońko,
hubki sołodejki?
Smarowała maty medom,
jeszcze mołodejki.

1195

Oj, sołodka-ś, krasna-ś, rybko,
ruczki do niczoho,
szkoda ino toji krasy
j łyczka rumianoho.

1196

Oj, diwczyno sołodeńka,
czom ty taka biła,
czy ty w poli ne robyła,
czy chliba-ś ne jiła?

1197

Ta chot' moja bilawyna
na nyżejku chramle,
to jak woźme tanciowaty,
jak husiatko pławle.

1198

Ta ty wmijesz, diwczynońko,
hołowku zawyty,
a ne wmijesz, diwczynońko,
rubcia zarubyty.

1199

Ja neroba, j ty neroba,
ne budem robyty,
ta kupymo sy wizoczok,
budem sia wozyty.

1200

Powéły sia kuczeryki,
powyły, powyły,
koło swojéj matinońki
łehońko robyły.

1201

Oj, czoho ty poskrypujesz,
smerehowa chato?
Ne ma dobra w naszym kraju,
bo panów bohato.

1202

Hej, pijdu ja sy do lisa,
narubaju kłynia,
z bohatskoji diwczynońki
wse zła hospodynia.

1203

A z bidnoji diwczynońki
hospodynia bude,
ne nawczyw ju otec, maty,
ta nawczat ju lude.

1204

Choť ja teper nycz ne maju,
ja nycz ne pytaju,
koby myła mnia lubyła,
o bilsze ne dbaju.

1205

Mołodaja diwczynońka
na mene dywytsia,
czy ona mnia duże lubyt,
czy jno z mene kpyt sia?

1206

Nesczasływe zakochanie,
jak sia koho wlipyt,
i rozum jemu itbere,
i oczy zaslipyt.

1207

Ponad horu wysokuju
żurawel sia krutyt,
chot'by jakij rozum mudryj,
diwcza zbałamutyt.

1208

Oj, diwczata, diwczatońka,
na Boha zhadajte,
jak jeste mnia zczarowały,
tak mi rady dajte!

1209

A wże-ż myni na zawadi
u sadoczku hruszka,
ja ne wydżu, kuda chodyt
sołodeńka duszka.

1210

Oj, dribneńka kołomyjka,
dribneńka, dribneńka,
kazała mi prychodyty
rybka sołodeńka.

1211

Oj, misiaciu krużowanciu,
oj, misiaciu Marta,
ne pijdu ja do diwczyny,
bo w diwczyny warta.

1212

Oj, ne ma to, oj, ne ma to
jak na Bukowyni,
tam to winoczok zełenyj
na każdyj diwczyni.

1213

Abo mene jakij ubje,
abo ja jakoho,
ja do swojéj diwczynońki
ne puszczu nykoho.

1214

Diwońko, pereborońko,
toż pereberajesz,
wsi sokoły żenesz w połe,
swoho ne puskajesz.

1215

Chot'by pryjszło pohybaty
po samyi ucha,
taki-j pijdu do myłoji,
chotiaj zawerucha.

1216

Chot'by pryjszło pohybaty
po samyi oczy,
taki-j pijdu do myłoji
temneńkoji noczy.

1217

Oj, u lisi, pry dorozi,
tam wyrosły huby,
kto na mene worohuje,
naj sy wyrwe zuby.

1218

Ta uże sia worożeńki
dost' nahoworyły,
aż myni sia z toji bidy
kuczery powyły.

1219

Oj, uże sia nasudyły
naszy worożeńki,
szczo my sobi postojały
błyźko dorożeńki.

1220

Obmawlajte, worożeńki,
ne perestawajte,
potom swoji jazyczeńki
na pidoszwy dajte.

1221

Dajte jazyk na pidoszwy,
zuby na pidkowy,
bo wże-śte mnia obmowyły
it nyh do hołowy.

1222

Ta naj naszy worożeńki
propadut do łycha,
a my sobi jidżme, pyjme,
ta-j lubim sia z tycha.

1223

Komu sino, komu sino,
zełena otawa,
lude rybcza polubyły,
łysze moja sława.

1224

Toto mene z swita żene,
toto mene hubyt,
ta szczo moju diwczynońku
leda jakij lubyt.

1225

Oj, siw ja sy pry diwczyni,
jena sia itsuwaje,
teper ja wże dobre znaju,
szczo inszoho maje.

1226

Ta ja mysływ mołodeńkij,
szczo ona mnia lubyt,
a ona mnia ino taki-j
słowami hołubyt.

1227

Oj, dumaw ja mołodeńkij
try dni i try noczy,
czomu myła usich lubyt,
łysz mene ne chocze.

1228

Oj, z tepłoji połonyny
witer sia namaha't,
luby lubko, koho choczesz,
naj Boh dopomaha't.

1229

Koły my sia ne pobrały
z ludskoji namowy,
to ja ruki do kiszeni:
Bud´mo sy zdorowy!

1230

Ja uzojke pereskoczu,
szeroke obyjdu,
ne żurit sia, worożeńki,
szcze ja z toho wyjdu.

1231

Oj, du du du, oj, du du du,
ja tu wże ne budu,
za rik, za dwa, za czotyre
za lubku zabudu.

1232

Ne płacz, myła, ne płacz myła,
ne tuży za mnoju,
ty zhubyła, a ja znajszow
desiat´ za jednoju.

1233

Skażu ja sy na mohyli
ty[1] słowa wyryty:
Umer chłopeć, ne chtiła ho
diwczyna lubyty.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „te".]

1234

Pryjszła karta od cisara,
ta-j szcze it carycy,
szczoby diwczat ne lubyty,
łysze mołodycy.

1235

Oj, dr'ybojka jaczmenyna,
dr'ybojka, drybojka,
ne każe sia żenytońki
rybka sołodońka.

1236

Pane brate, towaryszu,
jednu hadku majme,
z toho boku na tamtoj bik
diwczynu ne dajme.

1237

Z toho boku na tamtoj bik
dałeko chodyty,
ne je lipsze jak iz błyźka
diwczynu lubyty.

1238

Oj, dudare, dudarczyku,
jak ty krasno hrajesz,
tylko ino dohanoczki,
szczo ż'ynki ne majesz.

1239

Hadaw jem sia ożenyty,
ta-j uże ne budu,
bo tak jem sobi rozdumaw:
Swit ne perebudu.

1240

Ty sia żenysz, towaryszu,
a ja ne hadaju,
ta na swoju hołowońku
bidy ne hladaju.

1241

Oj, na hori oheń horyt,
na dołyni hreczka,
ne bery sy inowirku,
bude supereczka.

1242

Na Wkrainu ne pojidu
i doma ne budu,
diwcza mi sia spodobało,
żenyty sia budu.

1243

Oj, u tebe oczy czorny,
w mene murianystý,
ta jak mi sia poberemo,
budemo parystý[1].

1244

Oj, lublu tia, fajna rybko,
lublu tia, lublu tia,
pożdy na mnia do osený,
w oseny woźmu tia.

1245

Pereskoczu potoczynu,
ta-j ne dotulu sia,
jak ne oźmu, kotru lublu,
to ne ożeniu sia.

1246

Oj, wpaw sniżok na obłyżok
wtoryćznyj, wtorycznyj,
ożenit mnia, lude dobry,
bom syrota wicznyj.

1247

Oj, upaw ja z konia w wodu,
ta-j ne utopyw sia,
taki-j ja sy jeszcze żwawyj,
choć ja ożenyw sia.

[1] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „do pary".]

1248

Oj, tam w bori dwa jawory,
ta-j dub zełeneńkij,
chot' dawno ja ożenyw sia,
a wse wesełeńkij.

Żeńskie (Diwockii)[1]

1249

Teper ja sy zaspiwaju,
teper maju wolu,
teper ja sia, mołodeńka,
nykoho ne boju.

1250

Teper ja sy zaspiwaju,
teper mi sia chocze,
koły moju hołowońku
nykto ne kłopocze.

1251

Jeszczem w peczy ne nakłała,
triski[2] izhoriły,
szczem nykoho ne lubyła,
ludé wże zbahnuły.

1252

Jeszczem w peczy ne nakłała,
a uże sia kurno,
ja nykoho ne lubyła,
ludy breszut durno.

1253

Tecze woda z pid horoda,
tecze woda zymna,
polubyw mnia mij myłeńkij,
ja tomu ne wynna.

[1] [Rkp. Kolberga pt. „Kołomyjki", teka 21/22, sygn. 1259, k. 49-50, nr 476 (1)-595 (120). Źródło: J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni*... cz. II, Moskwa 1878, s. 820-837, nr 1-120.]

[2] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „trzaski".]

1254

Oj, ty rodu wełykoho,
a ja ne małoho,
oj, ty lubysz żartowaty,
a-j ja ne it toho.

1255

Płyne woda iz horoda,
ide w perewerty,
to mnia lude wziały w zuby
czerez twoji żarty.

1256

Rybko moja sołodeńka,
rybko moja srybna,
pijszła za nas besidojka
duże nepotribna.

1257

Koły mene, lubko, lubysz,
ne każy nykomu,
bo to lude poroznosiat
jak witer sołomu.

1258

Pokim buła mołodeńka,
ne znałam nyczoho,
ja hadała, szczo ne budu
lubyty nykoho.

1259

A teper ja wże wyrosła,
na stanoczku stała,
nejednomu-m mołodciowi
do sercia prypała.

1260

Oj, ja by sia utopyła,
ałe bo sia boju,
szczobym hde ne zawadyła
w kamiń hołowoju.

1261

Oj, u moho myłeńkoho
sywỳ oczka duże,
każut lude, oż' ho lublu,
Bih me, ne budu wże!

1262

Oj, możˈ znatỳ i zpiznatỳ,
jak kto koho lubỳt,
bo jak ide dorożeńkow,
oczeńkami błudỳt.

1263

Sołodeńkij, mỳłyneńkij,
łysz by tia lubỳty,
takỳ majesz oczka krasnỳ,
wyciapkały by ti.

1264

Popid totỳ synỳ hory,
popid totỳ terna
kusaj, mỳłyj, horiszeńki,
myni dawaj zerna.

1265

Pustỳ, matỳ, pohulatỳ,
ja ne zabawlu sia,
tylko chłopciw rozweselu,
nazad powernu sia.

1266

Tato dobryj, tato dobryj,
matỳ ne łychaja,
ne boroniat pohulatỳ,
pokim mołodaja.

1267

Ta jak tota woda czysta
tam na hori[1] hraje,
tak krasno mij czornobrywyj
kozaka[2] hulaje.

[1] [Nad końcówką „-i" w tym wyrazie dopisał Kolberg: „-ie" (horie).]
[2] [Tu w rkp. wyjaśnienie Kolberga: „taniec".]

1268

A mij myłyj czornobrywyj,
a mij myłyj ładnyj,
kuda tylko podywlu sia,
ne jest´ takij żadnyj.

1269

Jeden krasnyj, druhyj krasnyj,
tretyj ne pohanyj,
a mij myłyj meże nymy
jak namalowanyj.

1270

Ta ty wmijesz, Kozaczeńku,
hołubcia kresaty,
a ne wmijesz koła woza
kiłka zatesaty.

1271

Oj, ne czupkaj, mij myłeńkij,
ne czupkaj, ne czupkaj,
ja ti neraz howoryła:
Inszoji sy szukaj.

1272

Oj, ne czupkaj, mij myłeńkij,
ne czupkaj nohoju,
ne budesz ty myni mużom,
ja tobi żenoju.

1273

Lipsze polom, lipsze polom,
niżli oranyciow,
myni lipsze fajnow diwkow,
niżli mołodyciow.

1274

Bo ja sobi diwkow fajnow
chot´ hde pohulaju,
a tow sławnow mołodyciow
bidoczku zaznaju.

1275

Oj, na hrebły szumiat werby,
ta-j dub zeleneńkij,
chotiw mene zmudrowaty
Kozak mołodeńkij.

1276

Oj, u poli kernyczeńka
dylom dylowana,
skazaw myni krasnyj chłopczyk,
szczom namalowana.

1277

Malowana, fajnyj chłopcze,
ałe ne dla tebe,
tylko buły miasnyczeńki,
ne buw jeś u mene.

1278

Mynuły sia miasnyczeńki,
mynajesia wesna,
aż teper tia łycha dola
do mene prynesła.

1279

Oczy moji czorneńkii,
bida myni s wamy̆,
chot´ ne dywlu sia na chłopciw,
morhajete samy.

1280

Samam trawu stołoczyła,
sama ju i skoszu,
samam rybwa rozhniwała,
sama pereproszu.

1281

Daj no, Boże, doczekaty
nediły swiatoji,
maju ja wże take zila,
że wsi chłopcy moji.

1282

Oj, maju ja take zilie,
szczo zowe sia: toja,
jak ti ju dam napyty sia,
zaraz budu twoja.

1283

Oj, na hori, na wysokij,
biła komanyczka,
lublat mene krasnyj chłopcyj,
choť ja newełyczka.

1284

Ta choť ja sy newełyczka,
rumianoho łyczka,
prystałam ti do serdeńka
jak perepełyczka.

1285

Czyja chata w seredyni,
moja chata krajna,
lublat mene krasnyj chłopcyj,
aj, bo-ż ja sy fajna.

1286

Oj, toho ja chłopcia lublu
w żowtym kapelusi,
szczoby mene pociłowaw
i prystaw do duszy.

1287

Oj, toho ja chłopcia lublu
w żowtyj krysanyni,
oj, jak mene pociłowaw,
maju znak do nyni.

1288

Ne daj, Boże, szczob myłoho
stylko raz kołoło,
kilko razy jeho łyczko
buło koło moho.

1289

Oj, toj myni spodobaw sia
w sukmani korotkij,
jak mnia wczeraj pociłowaw,
szcze huby sołodkŷ.

1290

Oj, jeden mak na horodi
zacwiw po wołoski,
ta toho ja chłopcia lublu,
szczo dziubatyj troszki.

1291

Oj, i szczo komu do toho,
szczo ja lublu toho?
Moji oczy ne morhajut
ta na łeda koho.

1292

Ta ja tebe pociłuju
iz prawoho boku,
naj worohiw kolki kolat
chot' za piwtora roku!

1293

Koło moho horodeńka
zacwiła rożeńka,
bilawoho chłopcia maju,
samam bilaweńka.

1294

A wże sońce sia spustyło
z hory na dołynu,
ja tak toho chłopcia lublu,
szczo trochy ne zhynu.

1295

Oj, lubim sia, mij myłeńkij,
taki-j potajemno,
hde najbilsze ludej bude,
na stawajmo w jedno.

1296

Koło młyna jaworyna,
koło młyna kładka,
ja s nemyłym howoryła,
a o myłym hadka.

1297

Oj, dobra nȯcz usim na nicz,
a wy, lude, czujte,
naj pohany idut domiw,
krasnẏ tu noczujte.

1298

Ny ja pjana, ny ja pjana,
ny ja twerezeńka,
taka w mene wże natura,
szczom wse weseleńka.

1299

Upaw doszczyk is rosoju
na biłu berezu,
lubyw jeś mnia pjaneseńku,
luby mnia twerezu.

1300

Ne protyw sia, mij myłeńkij,
j ja sia ne protywlu,
chot´ s inszym ja rozmowlaju,
za tobow sia dywlu.

1301

Ne żury sia, mij myłeńkij,
szczo mnia sudiat lude,
chot´ jakijś mnia pociłuje,
szcze i tobi bude.

1302

Jedno mi sia płecze, mecze,
a druhe ne chocze,
oj, wże mene mij myłeńkij
lubyty ne chocze.

1303

Oj, u lisi w dubyni
soroka skrehocze,
oj, wże mene mij myłeńkij
pokynuty chocze.

1304

Ta naj in mnia pokydaje,
koły inszu maje,
i ja maju krasnijszoho,
szczo mene kochaje.

1305

Dajut myni, moja mamciu,
dohanu, dohanu,
szczo ty mene porodyła
takuju pohanu.

1306

Mamciu moja zołoteńka,
mamciu moja myła,
dajut myni dohanoczku,
szczom ne czornobrywa.

1307

Kropyt doszczyk dorýżejku,
szczob' sia ne kuryła,
chyba bym bezumna buła,
żebym sia żuryła.

1308

Kotyły sia snihy z hory,
na dołyni stały,
lubyły sia sywý oczka,
teper perestały.

1309

Oj, tam mało zaswitało,
a tam pobiliło,
uże-ż nasze zakochanie
s witrom połetiło.

1310

Hrije sońce, hrije sońce,
a misiać ne kończe,
koby mene Hospod lubyw,
lubko jak sy chocze.

1311

Oj, u sadu, tam na zadu,
płoty horożeny̍,
wydysz myni w tych storonach
chłopcy̍ ne sudżeny̍.

1312

Oj, kowała zozułeńka
na zełenyj hati,
ta szczo myni sudyw Hospod,
to ja budu maty.

1313

Ta sy mysłysz, durnyj chłopcze,
szczo ja tebe lublu,
a ja tebe ino taky̍
j słowami hołublu.

1314

Ty, durnyj, darunki dawaw,
ja, rozumna, brała,
ty wże mysływ, szczo tia lublu,
a ja sia smijała.

1315

Ty hadajesz, durnyj chlopcze,
szczo ja za tia pijdu,
kinu roskosz popid nohy,
a kuplu sy bidu.

1316

Oj, w zełenym horodoczku
dwa jawory hnut sia,
czerez diwcza mołodeńke
dwa mołodcy̍ bjut sia.

1317

Ja ne choczu, ta-j ne budu
dwa brody brodyty,
ja ne choczu. ta-j ne budu
dwoch razom lubyty.

1318

Bołyt mene hołowońka,
ta-j meże płeczyma,
prywedit mi, koho lublu,
s czornymi oczyma.

1319

No mi toho ne wedite,
szczom wpered kochała,
aj, my toho prywedite,
szczom teper zaczała.

1320

Bołyt mene hołowońka,
bołyt mene duże,
zwiaży myni hołowońku,
newinczanyj druże.

1321

Sama ja sy, mołodeńka,
łycha narobyła,
szczo ja z ciłoho serdeńka
chłopcia polubyła.

1322

Lubyła ja myłeńkoho,
lubyłam ho dosyt',
teper naj ho tota lubyt,
szczo perstenj nosyt.

1323

Tecze woda z pid horoda,
ta-j kałamutyt sia,
poza oczy obmawlaje,
a w oczy łestyt sia.

1324

Oj, teper ja zaspiwaju,
no ne znaju komu,
chyba momu myłeńkomu,
jak pijde do domu.

1325

Oj, pojichaw mij myłeńkij,
pojichaw, pojichaw,
takůj by ho rozum zajszow,
szczoby ne pryjichaw.

1326

Ponechaw mnia mij myłeńkij,
szczo (w)in sy hadaje?
Maju w Bozi nadijeńku,
inszyj pokochaje.

1327

Kłyczyt mene weczeraty,
weczerajte samů,
ne ma moho myłeńkoho,
ne budu-j ja s wami.

1328

Oj, u poli dwi dorohy,
jedna popereczna,
a hde-ż my sia izyjdeme,
ryboczko serdeczna?

1329

Woliłam sy postojaty
w hustym malinnyczku,
niż małam sia prychylaty
nehůdnomu łyczku.

1330

Lita moji mołodeńki,
lita moji bujnů,
toż-to wami sia obchodiat
łeda jaků durni.

1331

Podywlu sia na jawora,
a jawor zełenyj,
neraz na tia pobanuju,
rozumciu szałenyj.

1332

Oj, szałenyj rozumojku,
ta na tia banuju,
szczom lubyła oś dwa roki
bidoczku durnuju.

1333

Prysyław raz bohaczyk
do bidnoj syrůtki,
ta-j pytaw sia czerez ludej,
czy maje prysiwki.

1334

A ona mu, mołodeńka,
znała itpowisty:
Ja do tebe, bohaczyku,
ne idu chlib jisty.

1335

Any jisty, any pyty,
ny pryodiwaty,
a jak budu ti sudżena,
musysz mene wziaty.

1336

Ta chotia-j ja syritońka,
uctywa diwczyna,
ja itważu i zneważu
bohatskoho syna.

1337

A jakij ty hydkij, brydkij,
a jaka ja pyszna,
a hde-ż by ja oczy mała,
szczobym za tia pijszła.

1338

Ta bo wdoweć ne mołodeć,
żartoczku ne znaje,
tebe woźme, niby lubyt,
perszu spomynaje.

1339

Ta-j i stareć ne mołodeć,
żartoczku ne znaje,
twoje łyczko rumianeńke
swomu pryriwnaje.

1340

Oj, popid haj zełeneńkij,
ta popid liszczynu,
wede staryj starcunyszcze
mołodu diwczynu.

1341

Oj, szcze sia s niow ne ożenyw,
zberaje sia byty,
składaje sy po hroszewi
nahajku kupyty.

1342

Oj, ty didu stareneńkij,
myni ne protyw sia,
ja szcze buła w pełenoczkach,
koły ty żenyw sia.

1343

Ne protyw sia myni, didu,
szczo ja swawilneńka,
ty wże dwiczy ożenyw sia,
ja szcze mołodeńka.

1344

Toji noczy o piwnoczy,
jak misiać minyw sia,
iszow krywyj na zaloty,
slipyj prydywyw sia.

1345

Ożeny sia, fajnyj chłopcze,
ożeny, neboże,
bo wże tobi s mołodciami
chodyty ne hoże.

1346

Oj, na stawi, na stawońku,
woda skołoczena,
wtohdy mene chłopcy lubiat,
jak ja zaruczena.

1347

Sama ja sy zapriahaju,
ta-j sama pojidu,
koho ja sy polubyła,
za toho ja pijdu.

1348

Ta ja sobi zaspiwaju:
Oj, du du, du du du,
myłeńkomu dałam ruczku,
myłeńkoho budu.

1349

Czomu-ś mene tohdy ne braw,
jak bułam diwyciow,
a teper tia i̊czka bolat,
kołym mołodyciow?

1350

Koby myni ne czypeć,
ne czerwona chustka,
ja bym sobi pohulała
jak na stawi huska.

1351

Oj, pijszła bym raz na taneć,
ałe ja sia boju,
podywlu sia poza sebe,
czy lubko za mnoju.

1352

Ta czy ide, czy ne ide,
wże ho sia ne boju,
sut' u mene oczy czornŷ,
czej sia oboroniu.

1353

Ne bude mnia myłyj byty,
ne bude, ne bude,
za jedno mi podaruje,
za druhe zabude.

1354

Oj, u wyru wodu beru,
na kameni stoju,
ja takoho muża maju,
szczo ho sia ne boju.

1355

Ja takoho muża maju
jak hreczana paska,
ja tohdy ho pociłuju,
koły moja łaska.

1356

Oj, na wyru wodu beru,
na spodi kałuża,
ja myłoho lipsze lublu
niż swojoho muża.

1357

Ja choczu takoho muża,
szczoby mene słuchaw,
czużych żinok ne lubyw,
tabaki ne niuchaw.

1358

Oj, i z duba kora hruba,
a z jawira dribna,
oj, kazały myni lude,
szczo ja ne potribna.

1359

Na szczo-ś braw, koły-ś znaw,
ja ne twoja riwna,
ta bo ty prostyj popowycz,
a ja dekanůwna.

1360

Na szczo-ś braw, koły-ś znaw
miszczanoczku z mista,
ja ne jiła i ne budu
jaczminnoho tista.

1361

Oj, ty-ś znaw, na szczo-ś braw,
ja ne wmiła żaty,
bude ty sia pszenyczeńka
w poli zymowaty.

1362

Czy ja tobi ne kazała:
Ne bery ty mene,
bo ja rodu swawilnoho,
ne nawczysz ty mene.

1363

Dała mene moja maty
za Bojka, za Bojka,
bude myni szcze za Bojkom
hołowa hładojka.

1364

O, ne chody koło wody,
bo sia w wodu zsunesz,
oj, ne luby czużu żenu,
bo sia swojéj zbudesz.

1365

Oj, chotiła stara baba
mołodoju buty,
natykała za hołowu
zełenoji ruty.

1366

Ruto-ż moja, ruto-ż moja,
ruto zełeneńka,
ja dumała, szczo ja stara,
a ja mołodeńka.

1367

Choť zełena liszczynońka,
zełena, zełena,
ne wrodiat sia horiszejki,
bo wesna studena.

1368

Oj, sławnaja kołomyjka
po hori chodyła,
a jak zyjszła z hory na dył,
wsich rozwesełyła.

Szumki[1]

1369

Hej, siw, zażuryw sia,
jak na husku podywyw sia,
taka buła moja myła,
jak ta huska czornobrywa.

1370

Ty diwczyno czornooka,
ne chody ty do potoka,
oj, bo tam hłuboka woda,
jak sia wtopysz, bude szkoda.

[1] [Rkp. Kolberga pt. „Kołomyjki", teka 21/22, sygn. 1259, k. 50, nr 600-603 (5-8), 605 (10), 611 i 612 (16 i 17). Źródło: J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni*... cz. II, Moskwa 1878, s. 839-841, nr 5-8, 10, 16 i 17. Cały zespół u Hołowackiego na s. 838-841, nr 1-17, w rkp. nr 595 (1) – 612 (17). Dziesięć tekstów z tego źródła opublikował Kolberg w cz. III *Pokucia* (DWOK T. 31) na s. 22-23, nr 138-141, s. 58, nr 514, s. 27, nr 198, 197, 195, 199, 196.]

1371

Prysnyw mi sia son dywneńkij,
szczo pryjichaw mij myłeńkij,
a ja wstała, zaswityła,
oj, ne toj-to, szczom lubyła.

1372

Oj, zaswity, myła, swiczku,
naj perejdu bystru riczku,
oj, zaswity, myła, obi,
naj perejdu, rybko, k' tobi.

1373

Oj, lubyw ja diwczat sorok,
a mołodyć trysta,
ta-j szcze w Bozi je nadija,
dusza moja czysta.

1374

Sońce hrije, witer wije,
a diwczyna z żalu mlije.
Znaty, znaty po tym łyczku,
szczo tużyła ciłu niczku.

1375

Pryjid', myłyj, utiszu sia,
obyjmu tia, prytulu sia,
perestanut moji oczy
slezy laty w deń i w noczy.

TAŃCE I MELODIE BEZ TEKSTU

1376

Kołomyjka [Sanoczany]

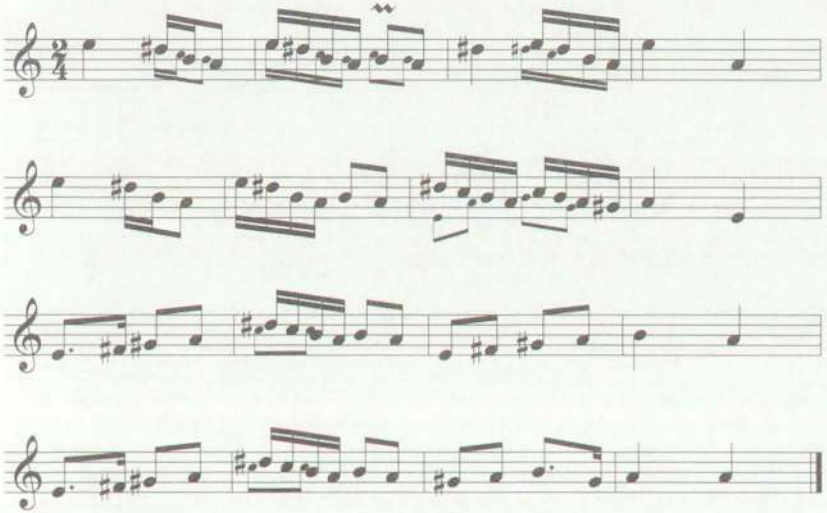

1376.. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn.465, k. 202. W rkp., nad melodią nota Kopernickiego: „Dobra do przypisków".]

1377

Kołomyj[ka] [Sanoczany]

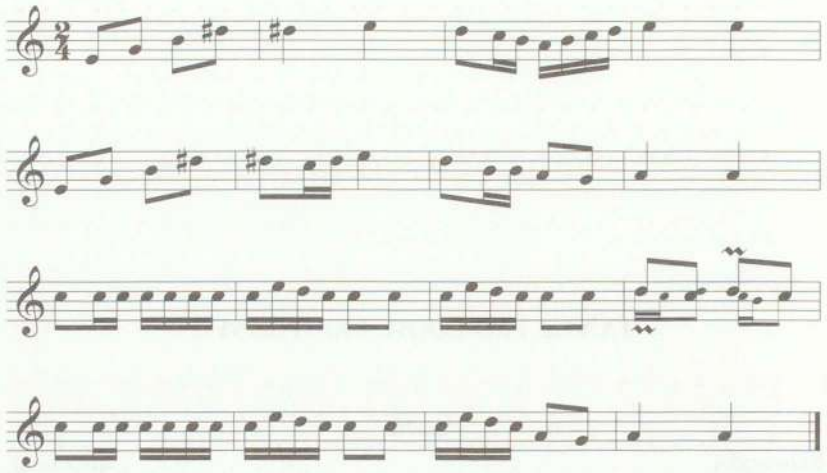

1378

Kołomyjka [Sanoczany]

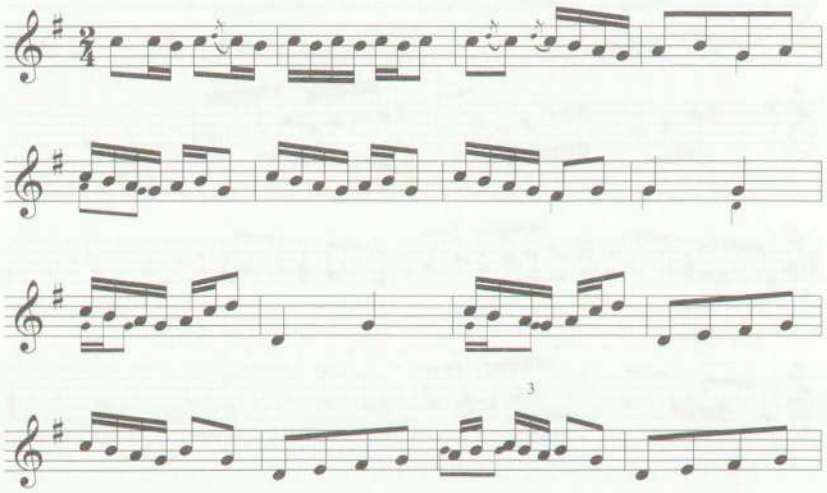

1377. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 203. W rkp., nad melodią nota Kopernickiego: „Przybłęda rumuńska", t. 1-8 zanotowane w czterech taktach, w t. 9 dwie volty w formie zapisu piętrowego. Tu rozpisano takty 1-8 oraz obie volty i wprowadzono znak repetycji.]

1378. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 203. Nad melodią nota Kopernickiego: „Niezrozumiała".]

1379

Kołomyjka [Sanoczany]

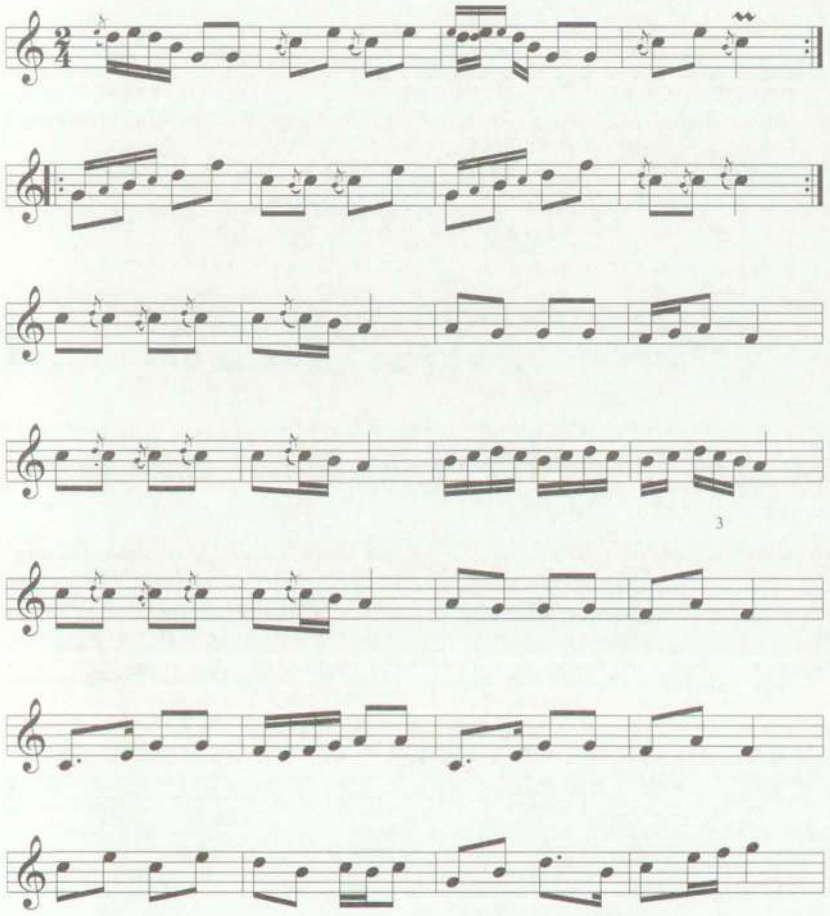

1379. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. Nad melodią nota Kopernickiego: „Nic szczególnego, bałamutna, ale taniec". W rkp. t. 9-20 zanotowane w sześciu taktach, z adnotacjami wskazującymi na budowę melodii; podobną notację zastosował Kolberg dla t. 21-24, 25-32. Tu wszystkie te takty zostały rozpisane. Zob. ilustr. 2.]

1380

Kołomyjka [Sambor]

1381

[Kołomyjka] [Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

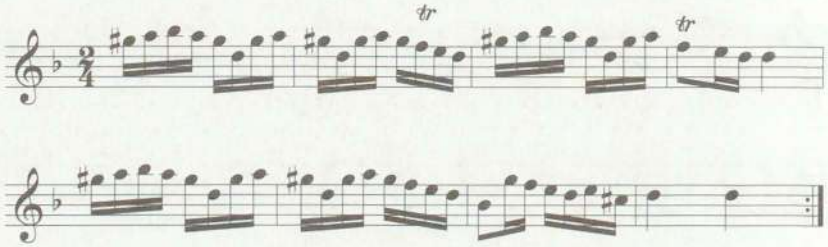

1382

[Kołomyjka] [Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

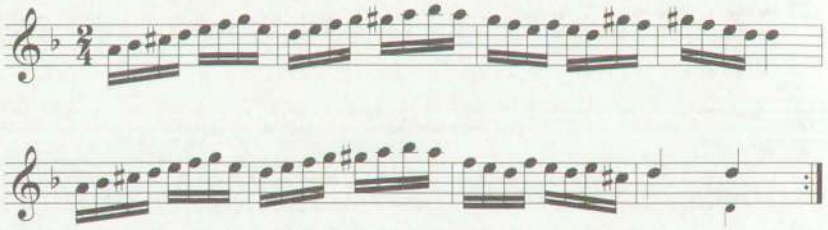

1380. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 3197, k. 31.]

1381. [Rkp. nieznanego autora, sygn. 465, k. 290. Ta melodia oraz kolejnych pięć zanotowane zostały na tej karcie wśród zapisów terenowych Kolberga. Publikuje się je tu jako zespół sześciu kołomyjek, zachowując porządek rękopisu (zob. nr 1382-1386.]

1382. [Rkp. nieznanego autora (wśród zapisów terenowych Kolberga), sygn. 465, k. 290.]

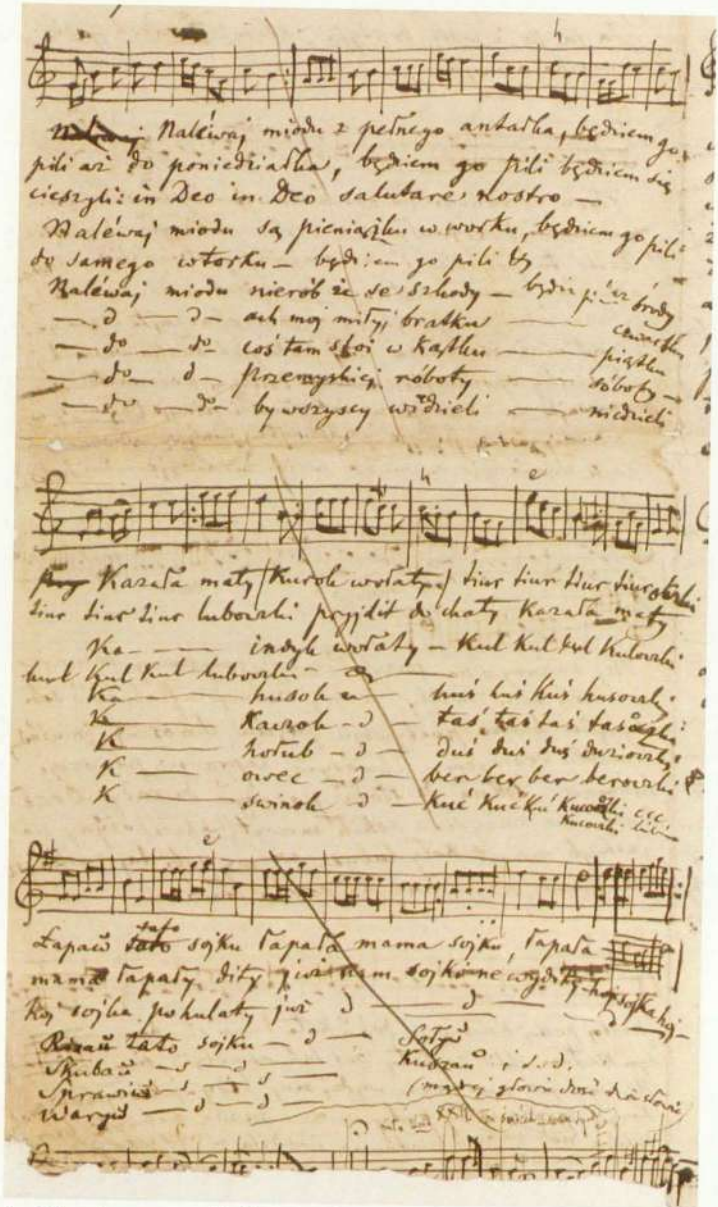

1. Rkp. terenowy Kolberga, fragment (sygn. 465, k. 335), zob. w tym tomie pieśń nr 661 oraz T. 35, s. 11, nr 1 i s. 177, nr 91.

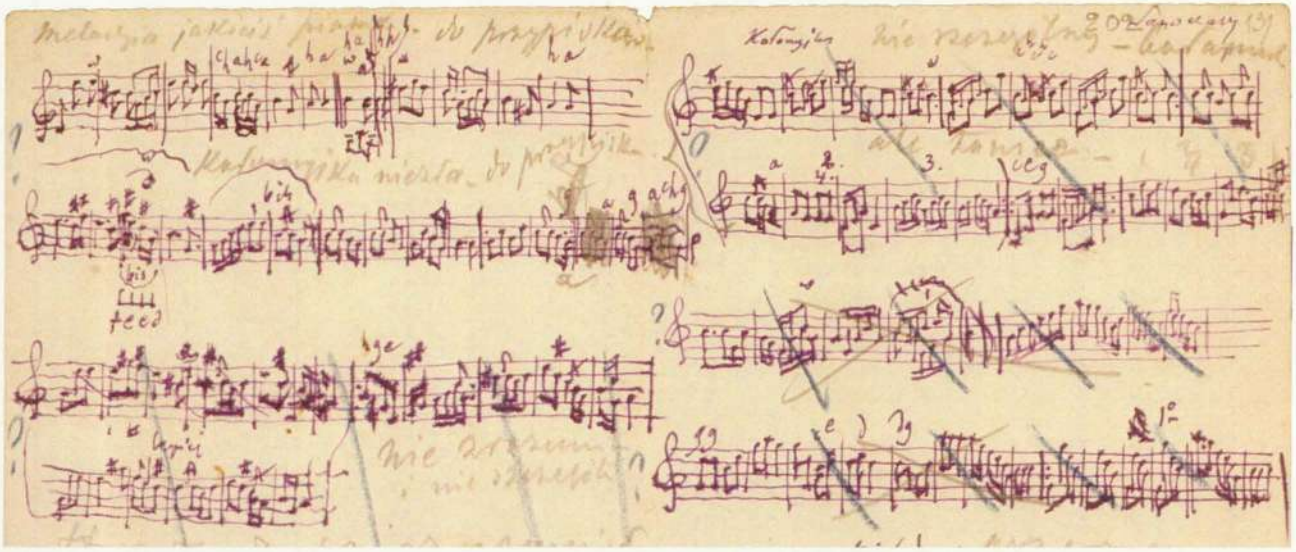

2. Fragment rkp. terenowego Kolberga z Sanoczan (sygn. 465, k. 202) z zapisami melodii bez tekstu i notatkami Kopernickiego, zob. w tym tomie nr 1548, 1379, 1402, 1500, 1543, 1425.

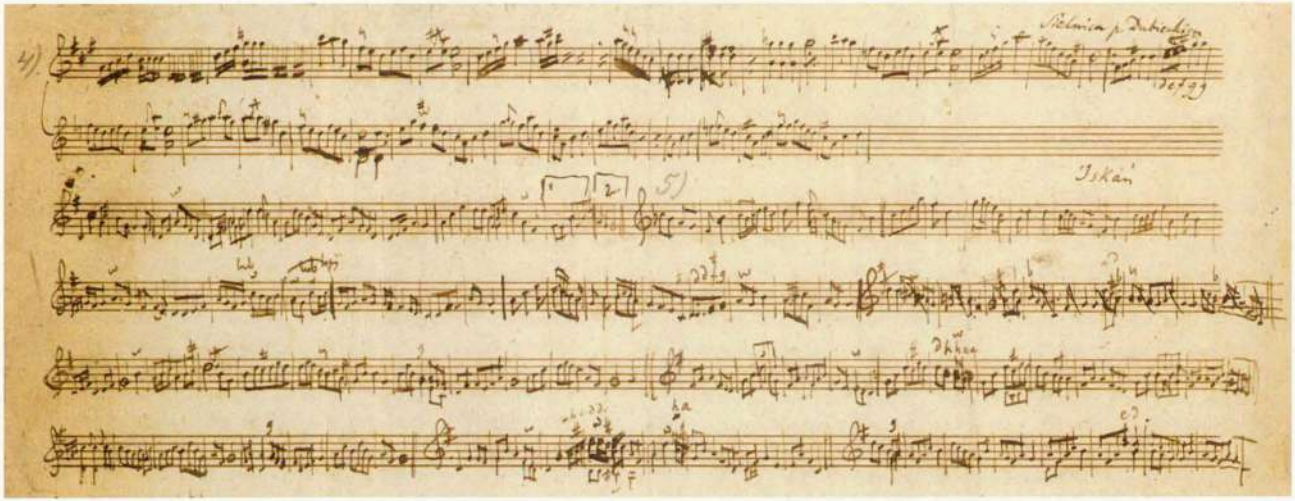

3. Fragment rkp. terenowego Kolberga z zapisami melodii bez tekstu z Sielnicy i z Iskani (sygn. 465, k. 291), zob. w tym tomie nr 1580, 1565, 1414, 1467, 1497, 1539, 1531, 1558, 1559, 1528.

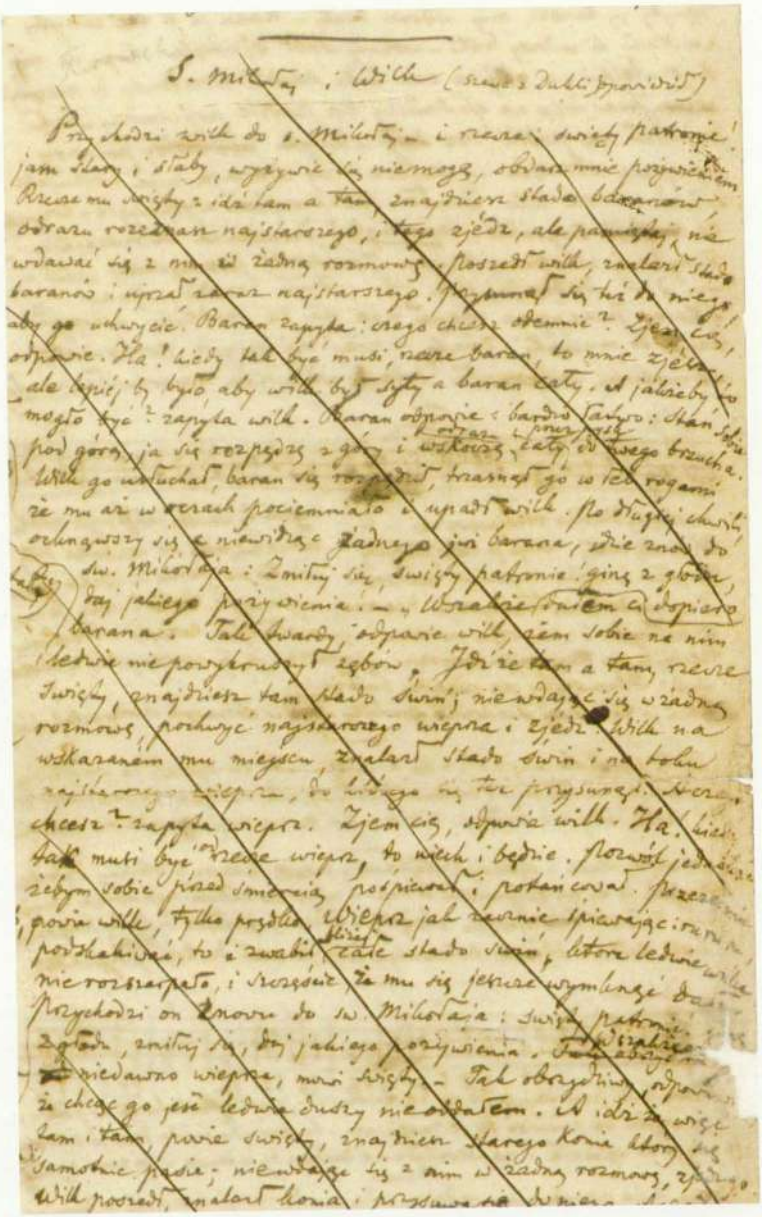

4. Rkp. terenowy Kolberga, fragment bajki o św. Mikołaju i wilku (sygn. 465, k. 223), zob. T. 35, s. 202-203, nr 3.

1383

[Kołomyjka

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

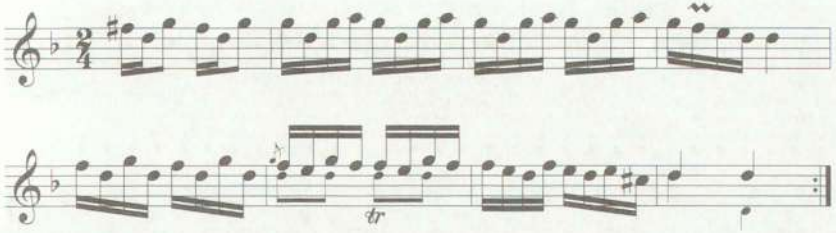

1384

[Kołomyjka]

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

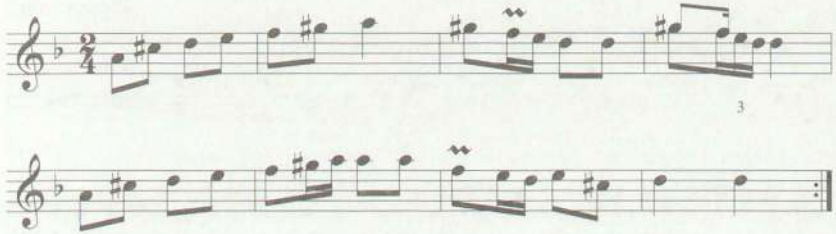

1385

[Kołomyjka]

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

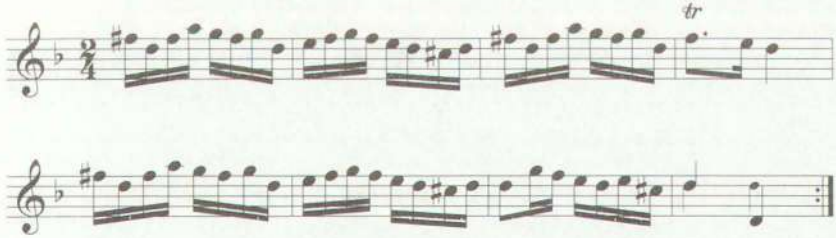

1383. [Rkp. nieznanego autora (wśród zapisów terenowych Kolberga), sygn. 465, k. 290.]
1384. [Rkp. nieznanego autora (wśród zapisów terenowych Kolberga), sygn. 465, k. 290.]
1385. [Rkp. nieznanego autora (wśród zapisów terenowych Kolberga), sygn. 465, k. 290.]

1386

[Kołomyjka]

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

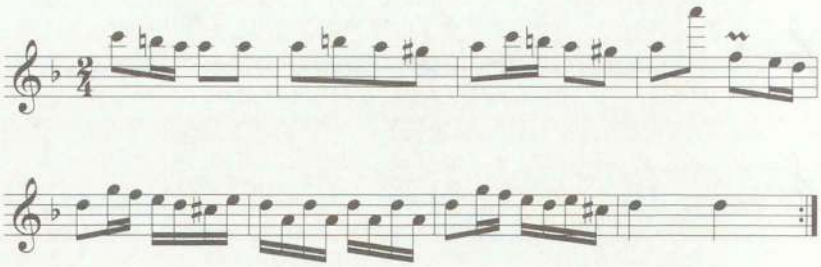

1387

Kozak

[Sanoczany]

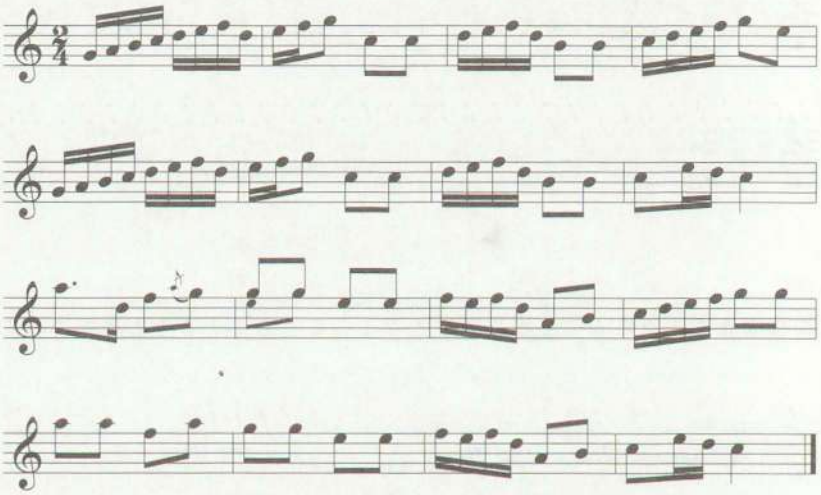

1386. [Rkp. nieznanego autora (wśród zapisów terenowych Kolberga), sygn. 465, k. 290.]

1387. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. W rkp., nad melodią notka Kopernickiego: „niejasny", t. 15-16 niewypełnione, uzupełniono je na podstawie t. 11 i 8.]

1388

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

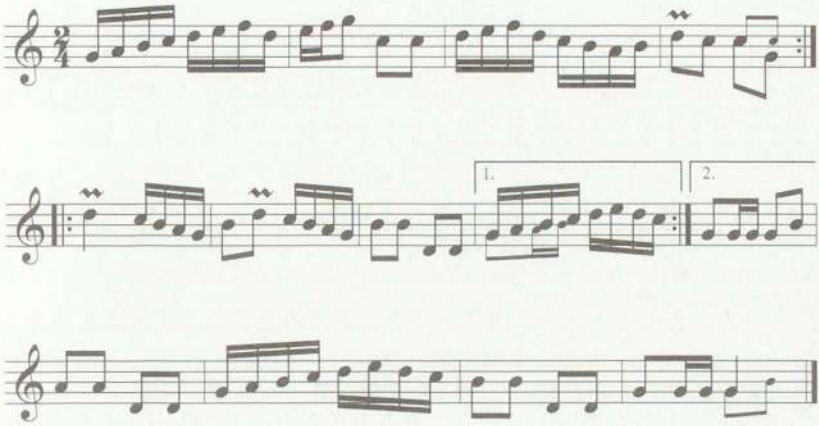

1389

Madziar [Sanoczany]

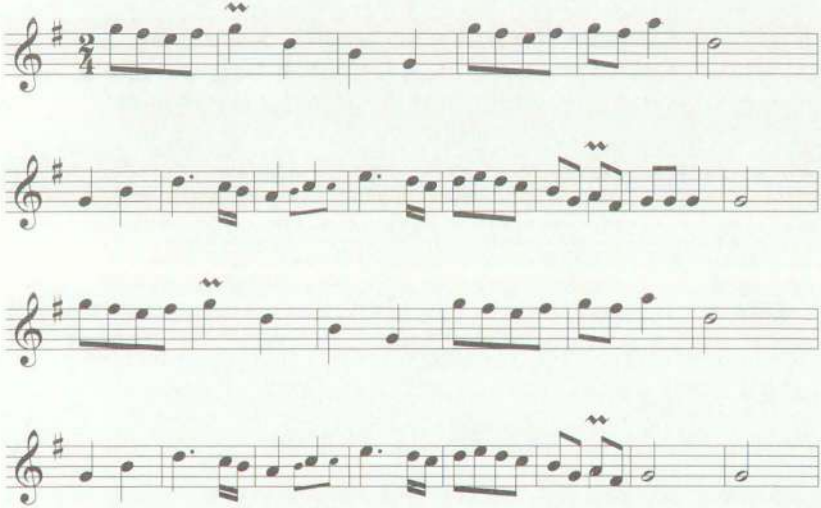

1388. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. Jest to wariant melodii poprzedniej.]
1389. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200.]

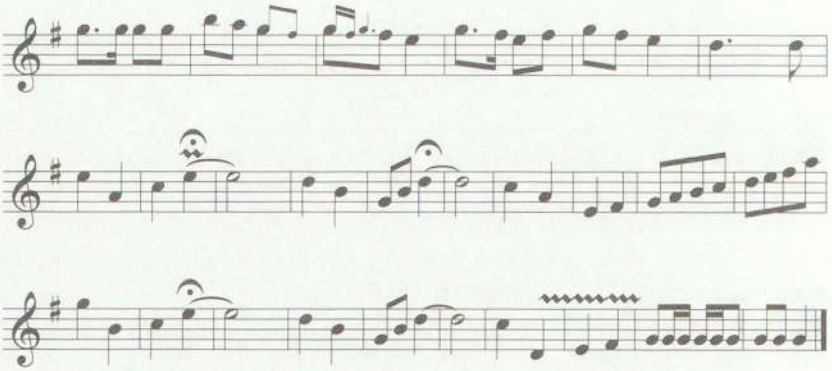

1390

Żyd [Rakowa, Sambor]

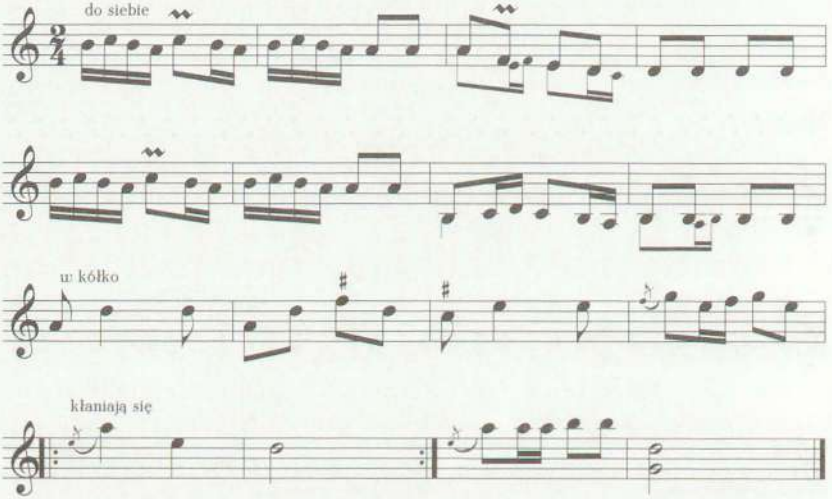

1390. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292. W rkp., nad t. 9 nota Kolberga: „O 4 tony niżej", Melodia zanotowana w rkp. ze szkicowymi oznaczeniami volt i repetycjami została tu rozpisana.]

1391

Góralski, węgier [Rakowa, Sambor]

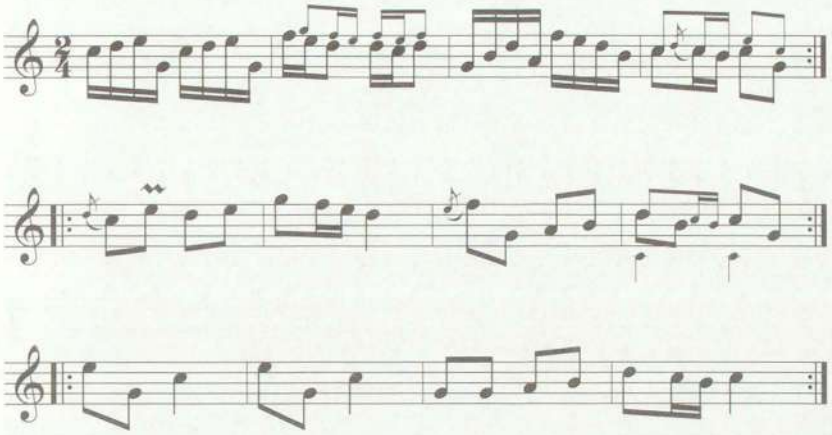

1392

Polka żydowska [Sanoczany]

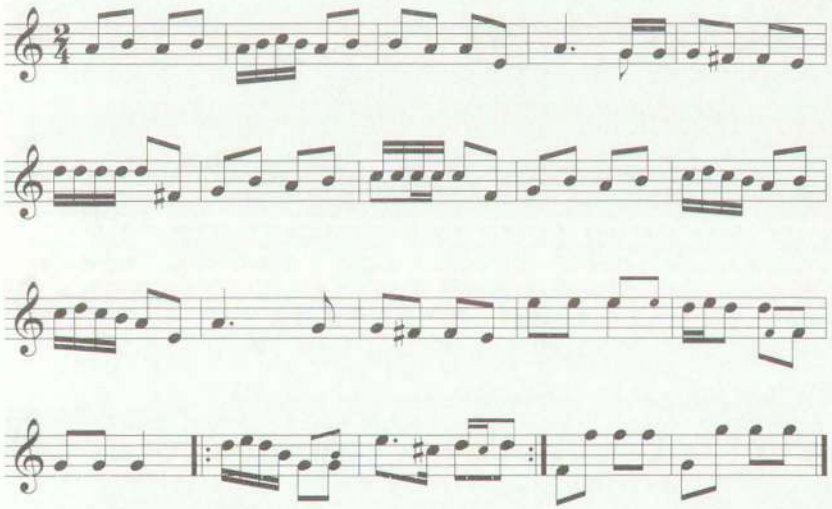

1391. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]
1392. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202.]

1393

Polka 3 [Sanoczany]

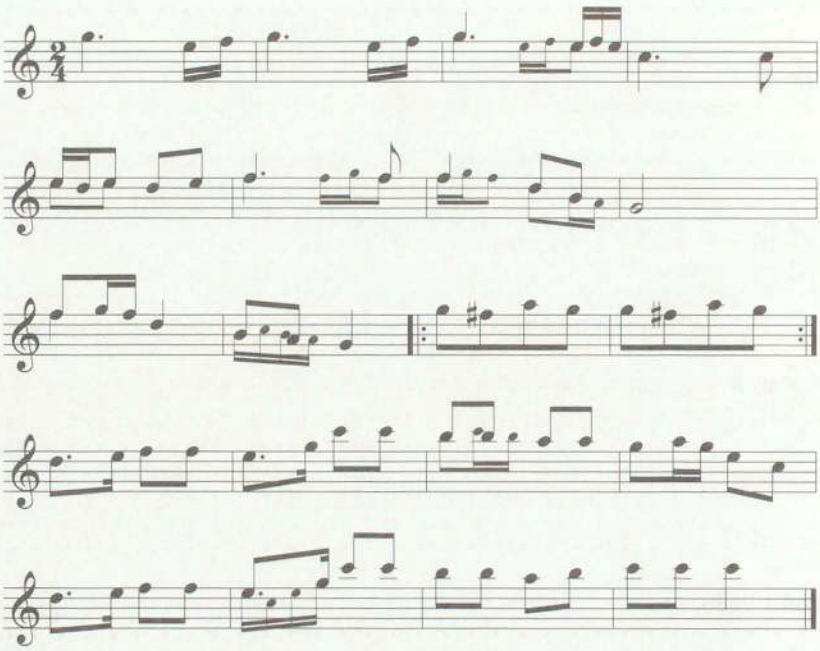

1394

Polka [Sanoczany]

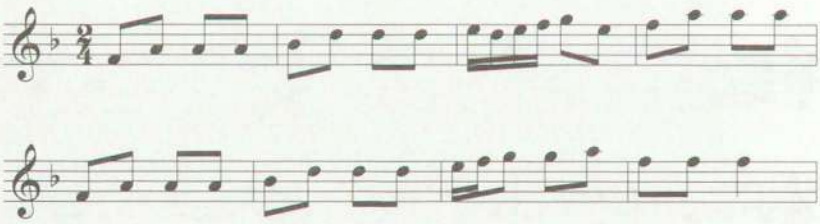

1393. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. W rkp. nota Kolberga: „Polka" przekreślona prawdopodobnie ręką Kopernickiego i poprawiona na: „Krakowiak."]

1394. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. Rozpisano repetycję w t. 1-8.]

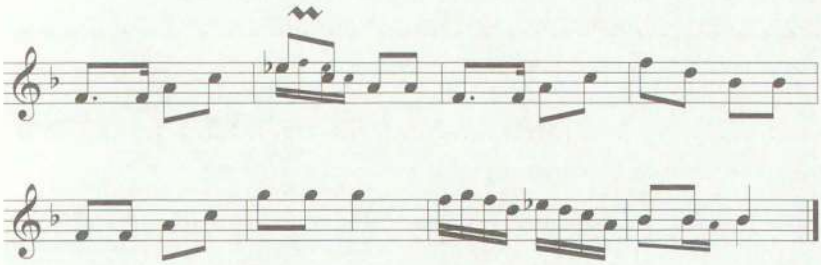

1395

Polka [Sanoczany]

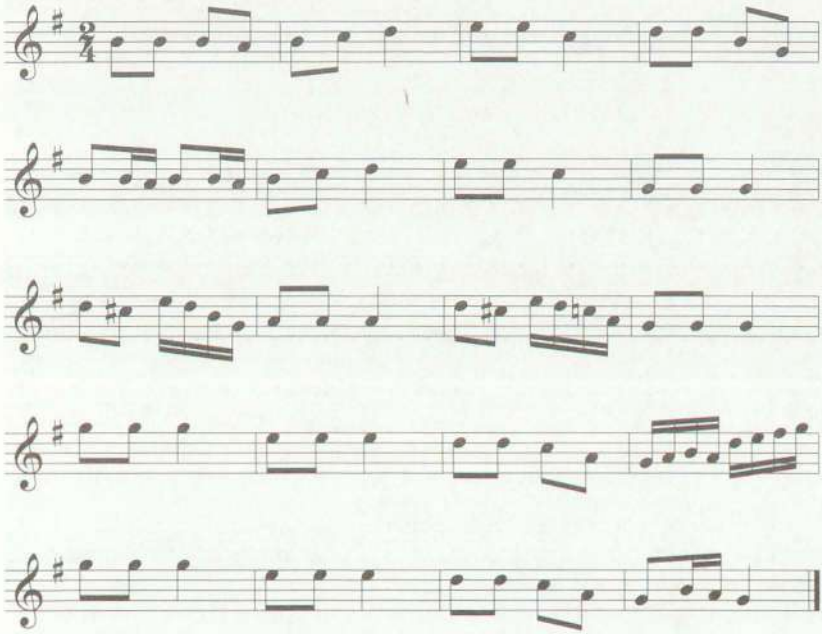

1395. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200. Rozpisano repetycje w t. 1-8 i 13-20.]

1396

Polka [Sanoczany]

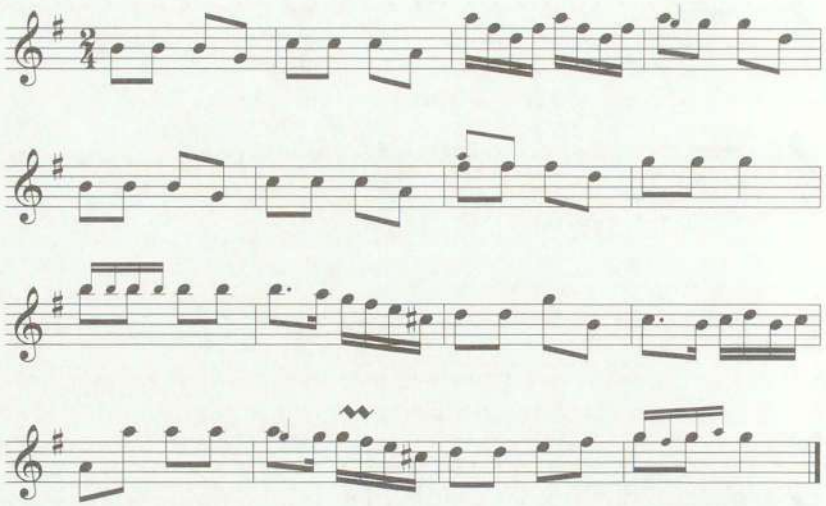

1397

Krak[owiak] [Sanoczany]

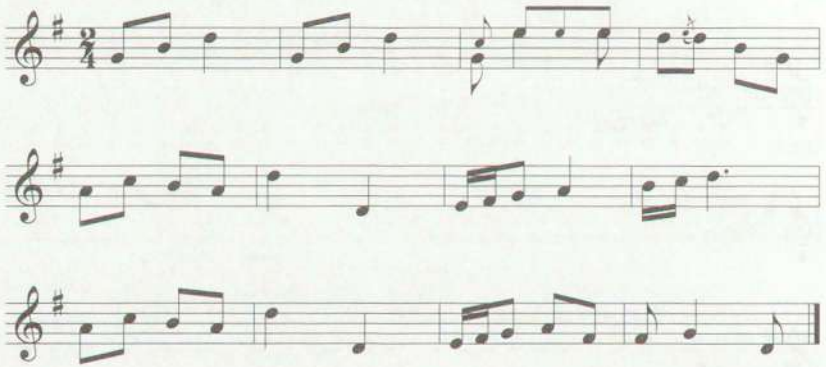

1396. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 203. Rozpisano repetycje w t. 1-8, dla t. 7 jest jeszcze jedna wersja: 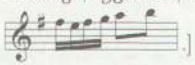 .]

1397. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200. Warianty por. nr 1398 i 1399.]

1398

[Iskań]

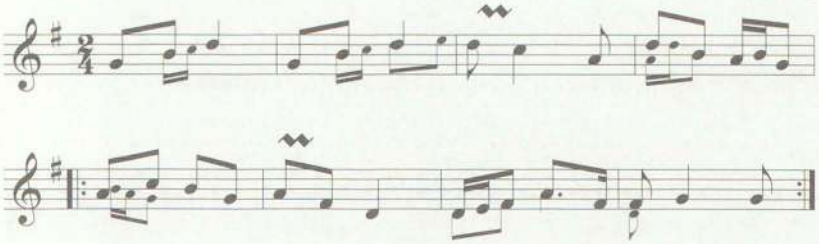

1399

[Iskań]

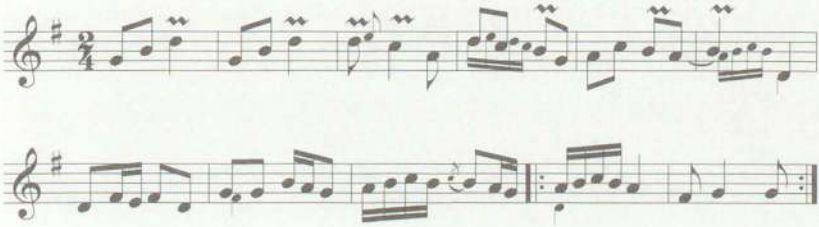

1400

Sztajer, szląski flisak [Sanoczany]

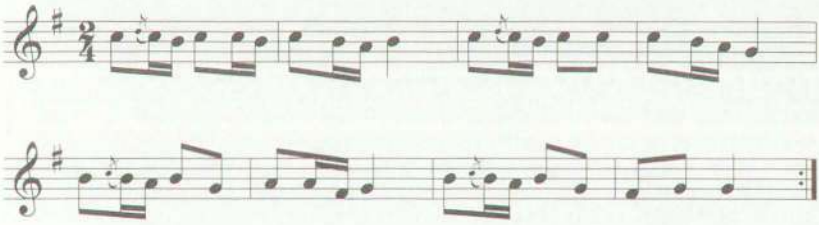

1398. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. Warianty por nr 1397 i 1399.]

1399. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 289. Zapis wśród melodii weselnych, dla t. 12-13 jest jeszcze jedna wersja rozszerzona o jeden takt, z notką Kolberga „lub": 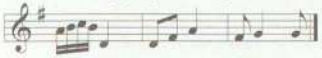 . Jest to wariant melodii nr 1397 i 1398.]

1400. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200. W rkp., w t. 6, na pierwszą miarę alternatywnie ósemka c^2, dwie szesnastki h^1 a^1.]

1401

Taniec [Iskań]

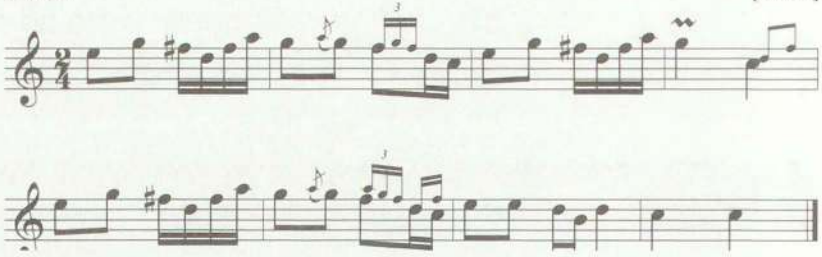

1402

[Sanoczany]

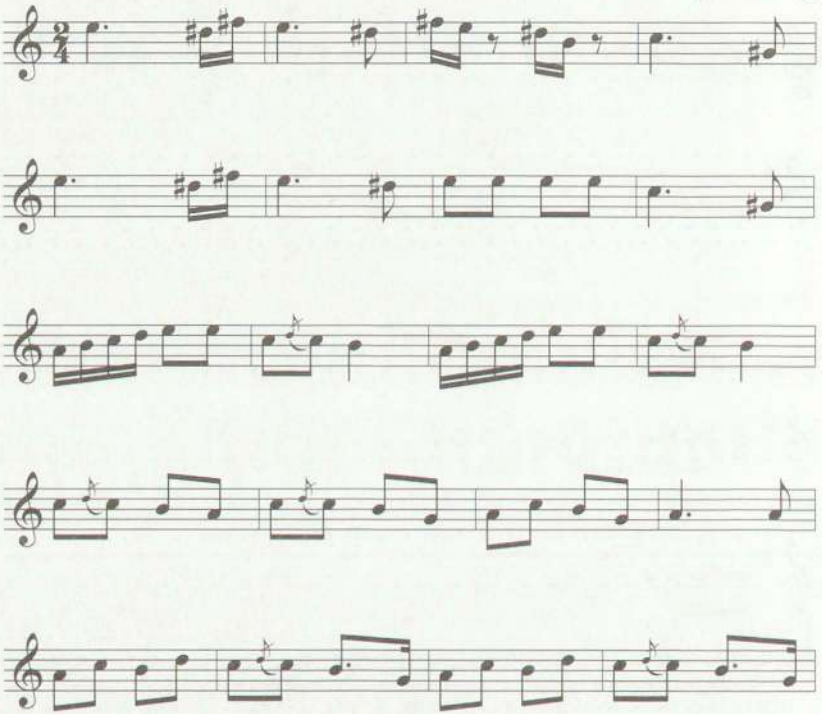

1401. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 289, zapis wśród melodii weselnych. W rkp., w t. 2, na drugą miarę alternatywnie ósemka f^2 i dwie szesnastki d^2 f^2.]

1402. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. W rkp. nota Kopernickiego: „Kołomyjka niezła do przypisków". Zob. ilustr. 2.]

1403

[Iskań]

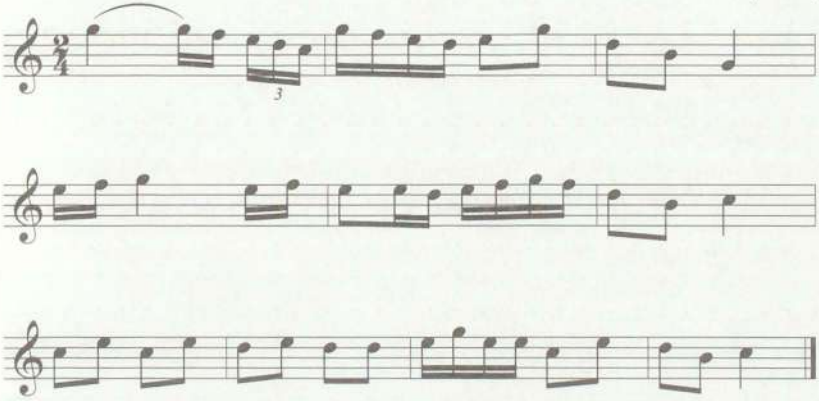

1404

[Rakowa, Sambor]

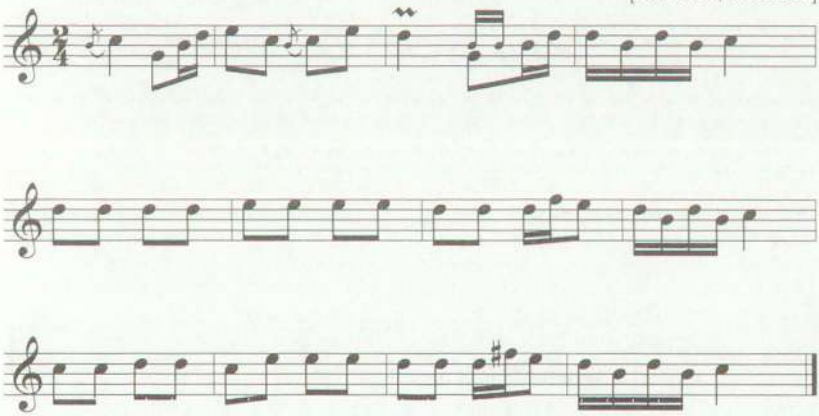

1403. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 289, zapis wśród melodii weselnych. W rkp. t. 4-6 wpisane w t. 1-3; tu zostały rozpisane.]

1404. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]

1405

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

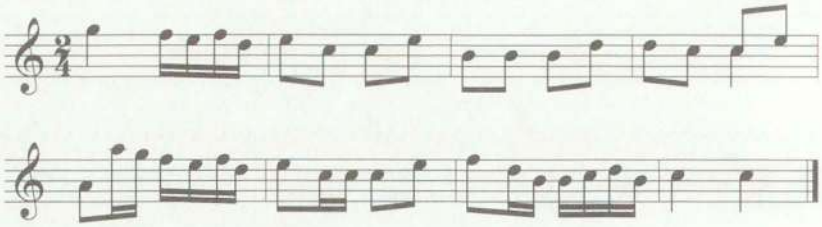

1406

[Rakowa, Sambor]

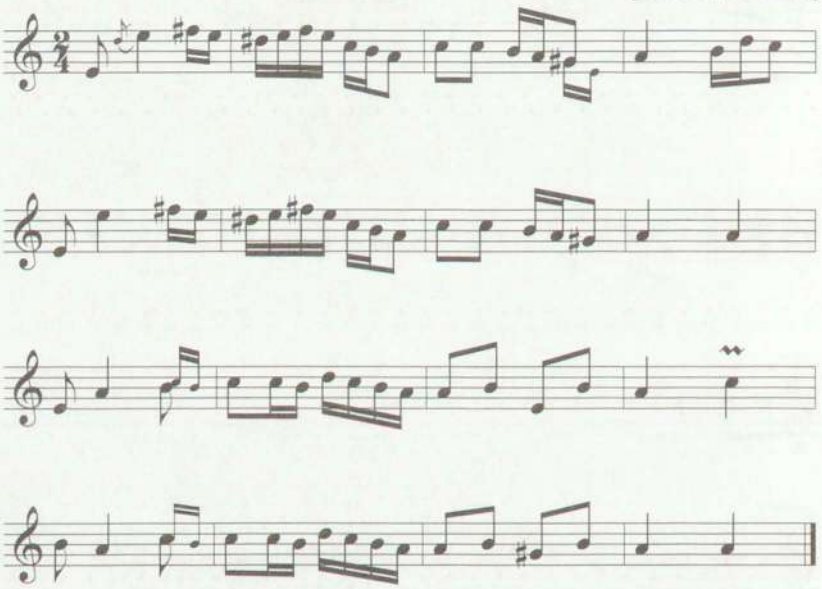

1405. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1406. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]

1407

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

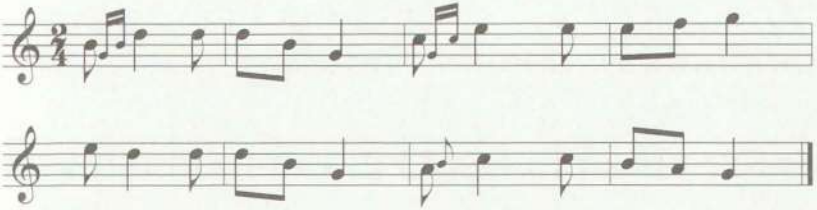

1408

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

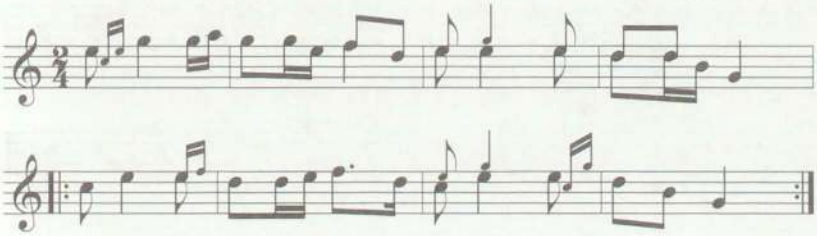

1409

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

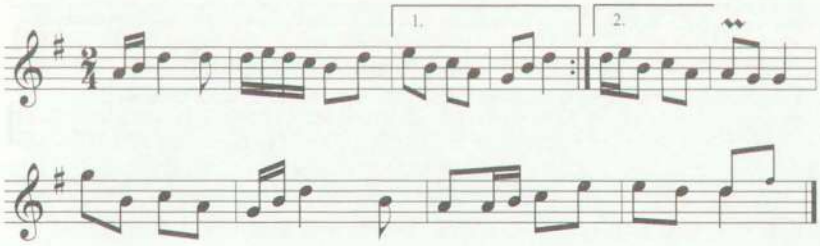

1407. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1408. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1409. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1410

[Rakowa, Sambor]

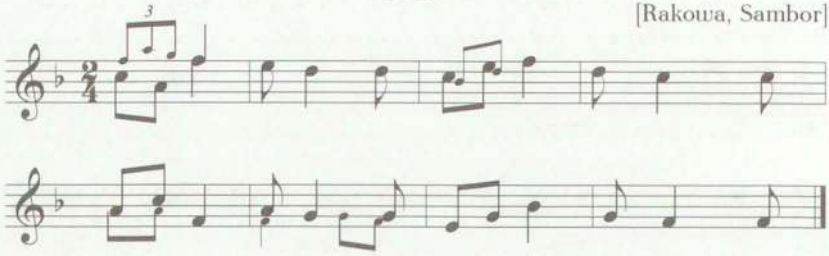

1411

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

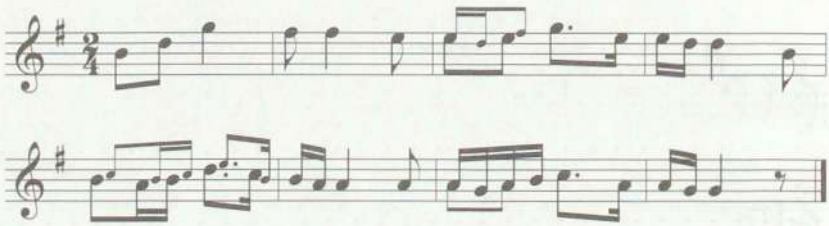

1412

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

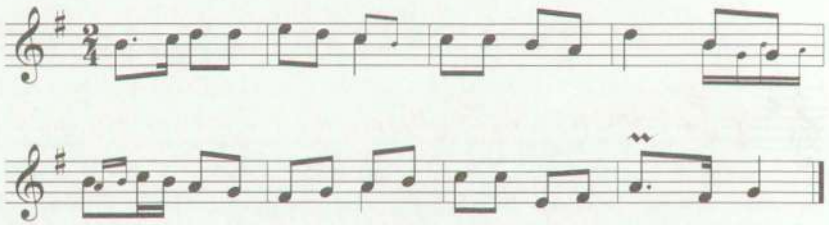

1410. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292. W rkp. triola w t. 1 zanotowana oktawę niżej.]

1411. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1412. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. W rkp. dla ostatniego taktu jest jeszcze jedna wersja: ćwierćnuta a^1 i dwie ósemki fis^1 g^1.]

1413

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

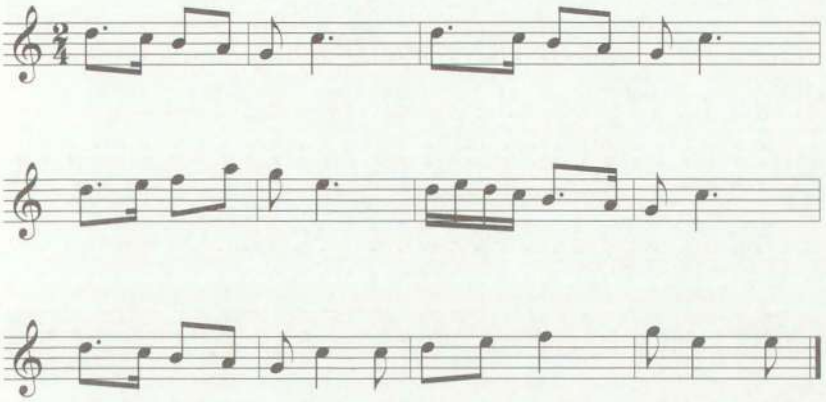

1414

Iskań

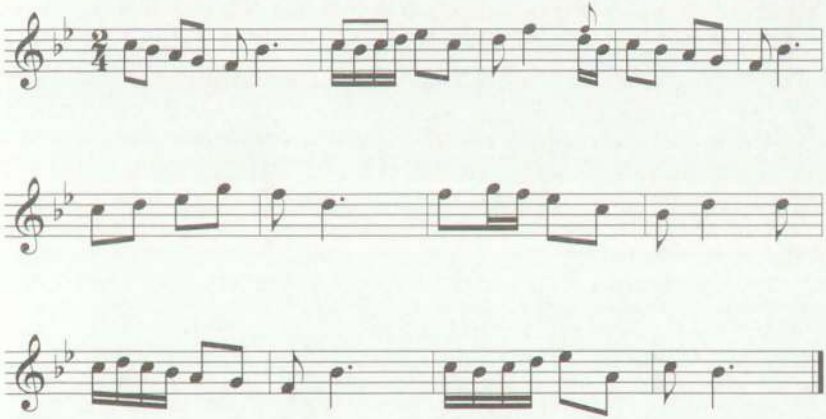

1413. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1414. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. Zob. ilustr. 3.]

1415

[Iskań]

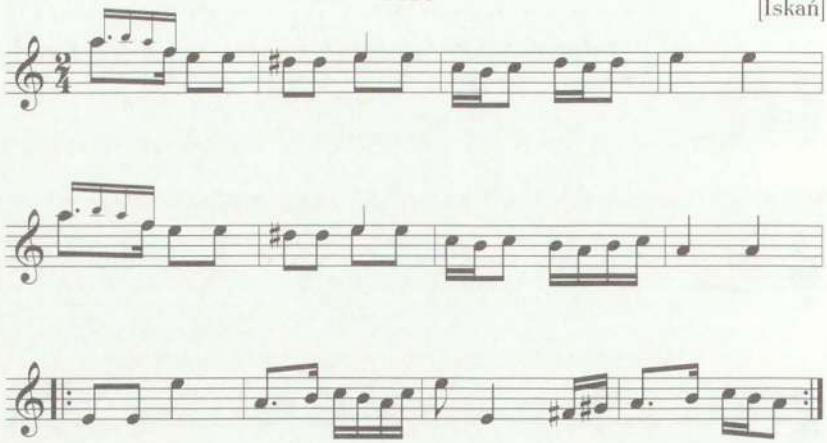

1416

[Sanoczany]

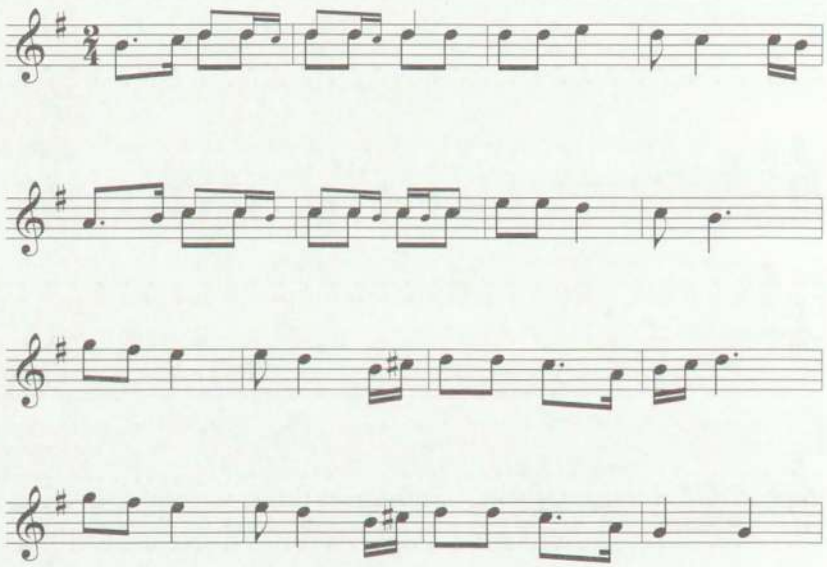

1415. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 289. Tu uzupełniono t. 5-6 według t. 1-2 zgodnie ze wskazówkami w zapisie Kolberga.]

1416. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 203. W rkp. kolejne frazy oznaczył Kolberg cyframi, na tej podstawie uporządkowano całą formę tańca.]

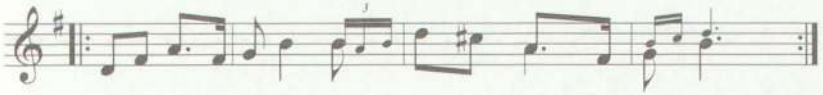

1417

[Sanoczany]

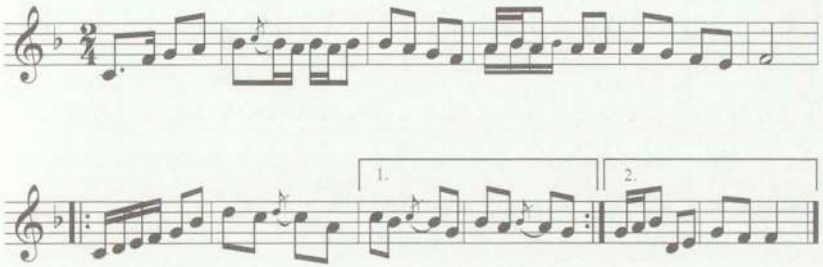

1418

[Sanoczany]

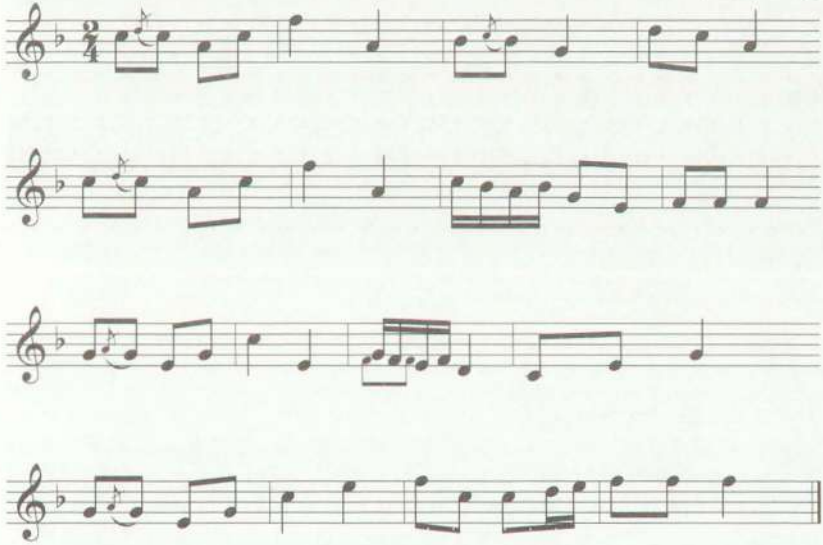

1417. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 289. W rkp. dla pierwszej miary ostatniego taktu jest jeszcze jedna wersja: cztery szesnastki g^1 f^1 e^1 g^1.]

1418. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200.]

1419

Sambor, Stryj

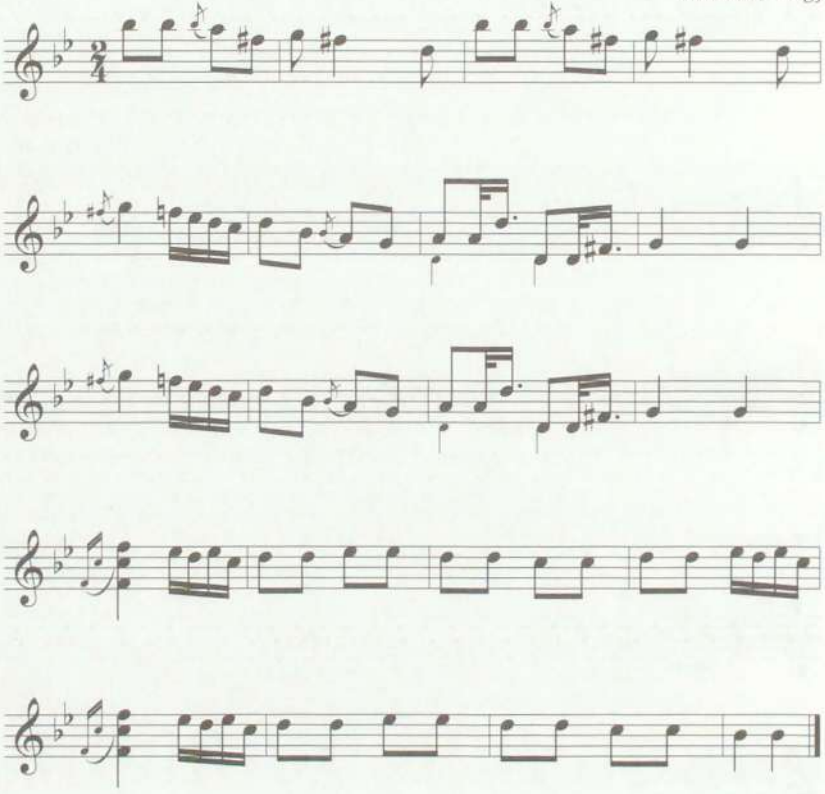

1420

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

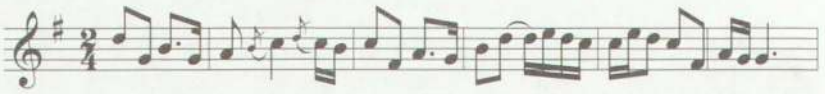

1419. [Rkp. Kolberga, (prawdopodobnie czystopis), sygn. 3196, k. 31. Tu rozpisano repetycje w t. 1-2, 5-8 i 13-16. Pod melodią nota Kolberga: „ob. Krakowiak od Bochni". Nie udało się odnaleźć związku tego tańca z zapisami Kolberga z Bochni.]

1420. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

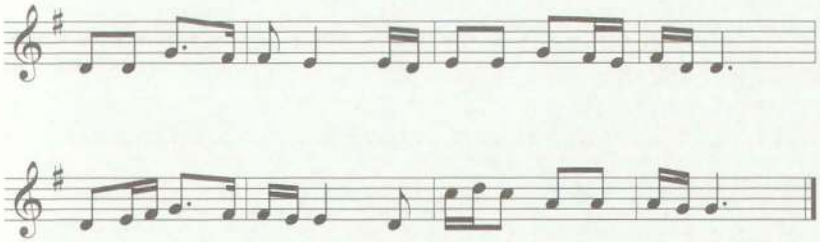

1421

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

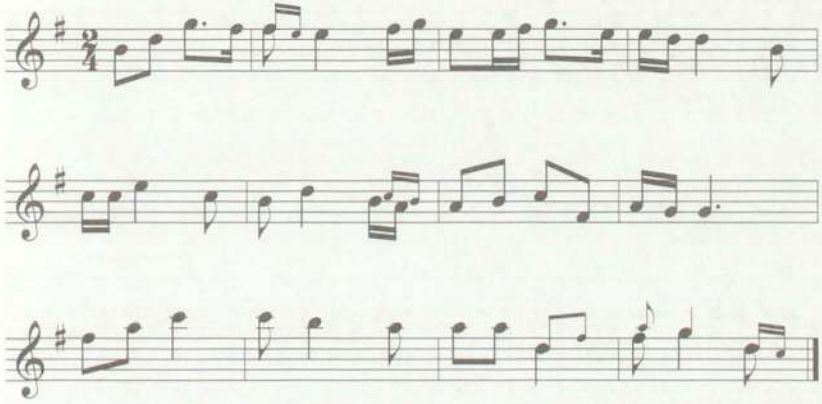

1422

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

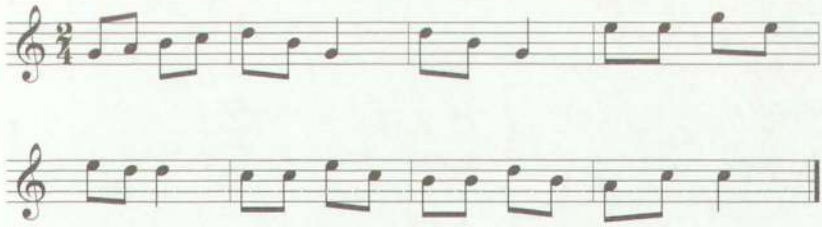

1421. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1422. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. Zapis melodii prawdopodobnie niepełny.]

1423

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

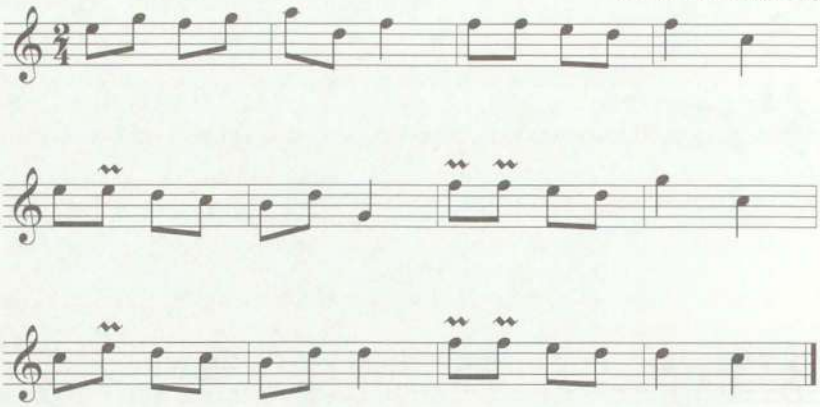

1424

[Sanoczany]

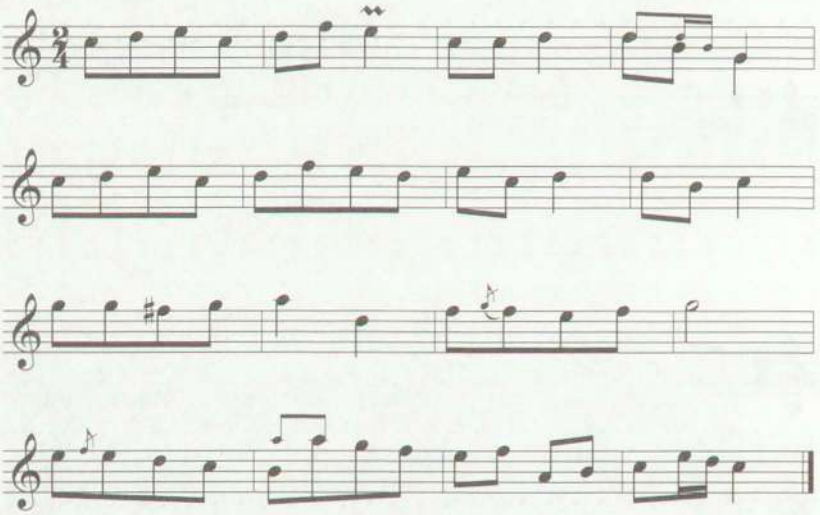

1423. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1424. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200. W rkp. t. 1-8 zanotowane w czterech, rozdzielono je według notki Kolberga i ujęto w osiem taktów.]

1425

[Sanoczany]

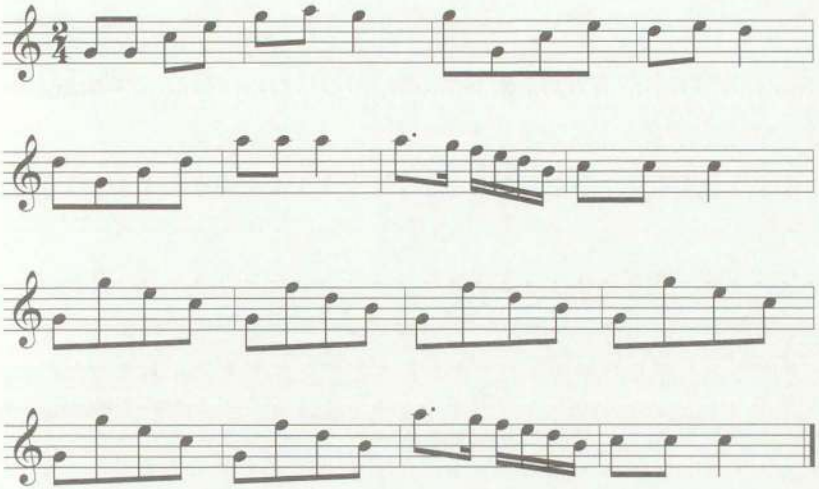

1426

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

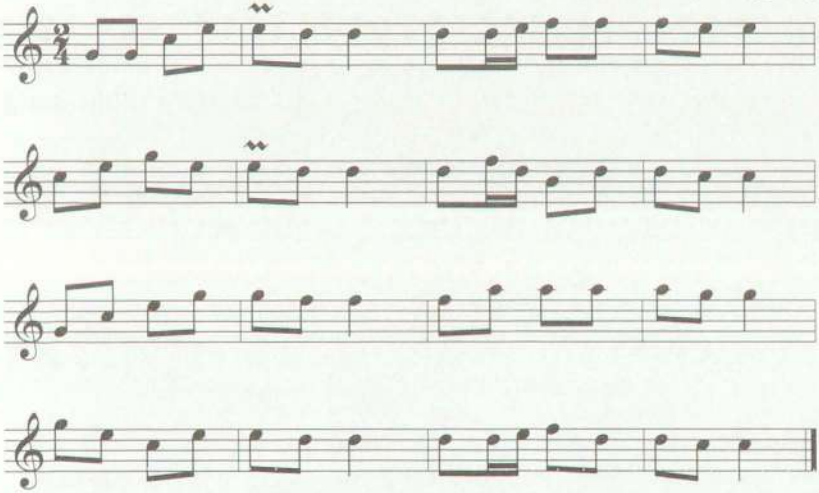

1425. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. Zob. ilustr. 2.]
1426. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1427

[Iskań]

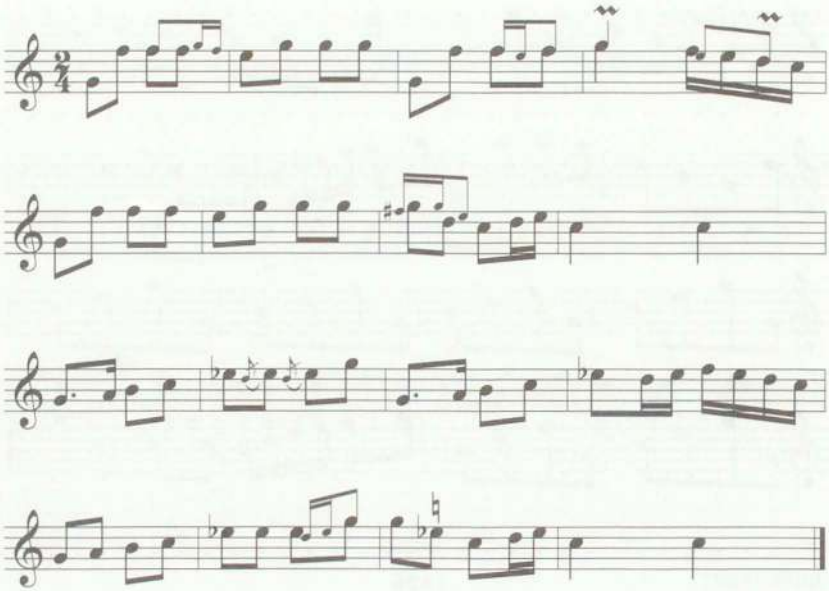

1428

[Sanoczany]

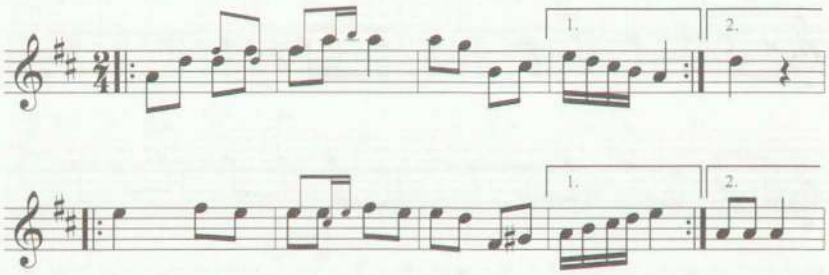

1427. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 289, zapis wśród melodii weselnych.]

1428. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 201. Taniec zanotowany w formie szkicowej. Zrekonstruowano przebieg melodii według wskazówek Kolberga. Nad melodią notka Kolberga: „mój" oraz nota Kopernickiego dotycząca tej oraz sąsiedniej w rkp. melodii (zob. nr 1470): „Nie wiadomo, co to jest, i niezrozumiałe".]

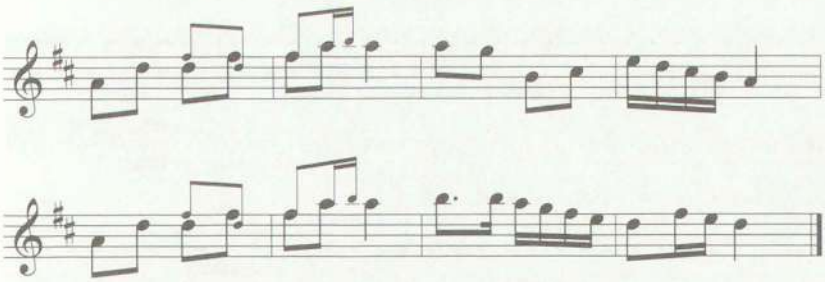

1429

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

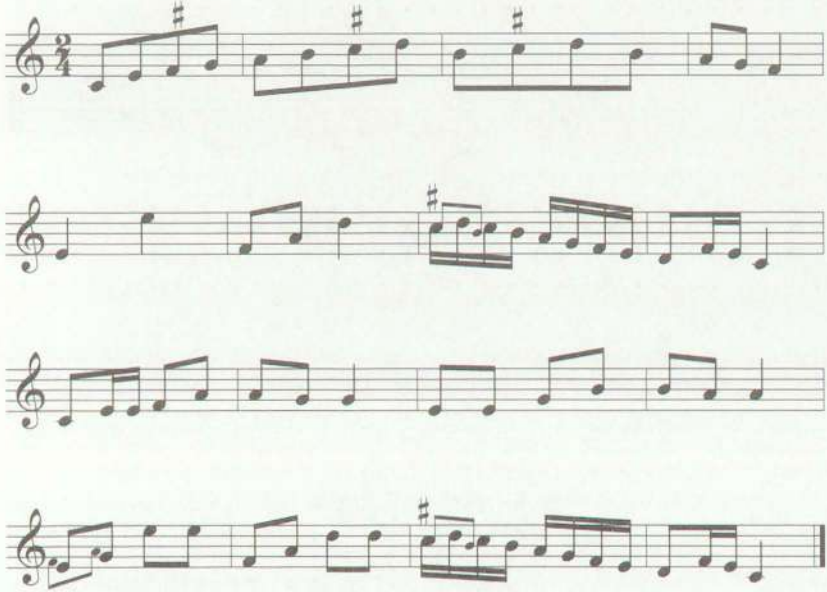

1429. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1430

[Rakowa, Sambor]

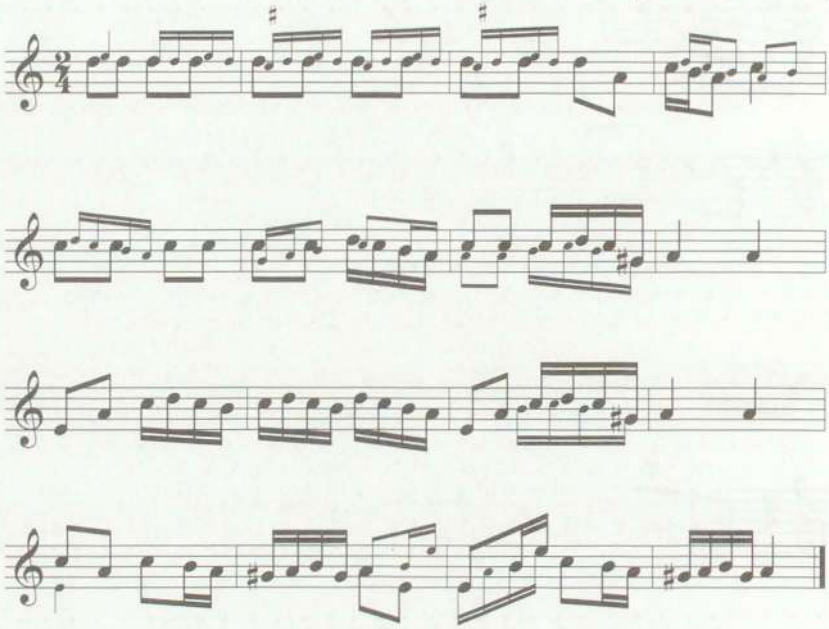

1430. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292. W rkp. Kolberg zanotował dwie wersje; tej melodii tu publikuje się bardziej rozbudowaną. W niej dla t. 5-7 jest jeszcze jedna wersja: 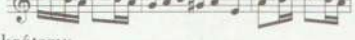 . Drugi, wariantowy zapis tej melodii jest znacznie krótszy:

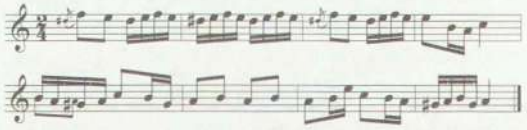

1431

[Rakowa]

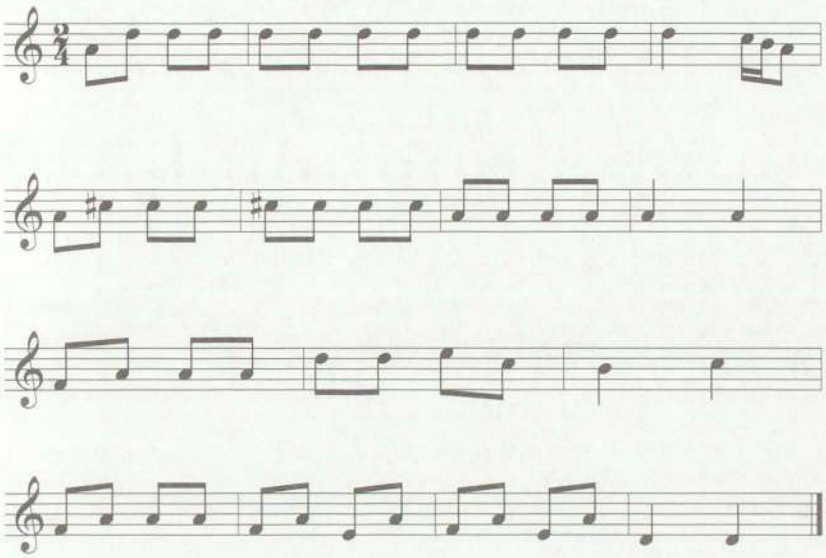

1432

[Sanoczany]

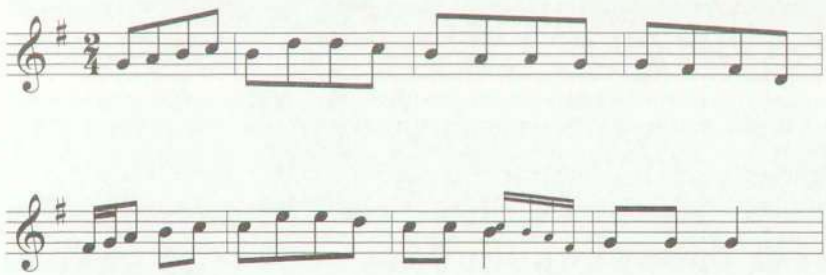

1431. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 223. Jest to wariant melodyczny pieśni „Ide Kozak dorohoju" (zob. T. 83/I, nr 534).]

1432. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 203. W rkp. t. 17-24 ujęte były w czterech taktach; rozpisano je w ośmiu, zgodnie ze wskazówką Kolberga.]

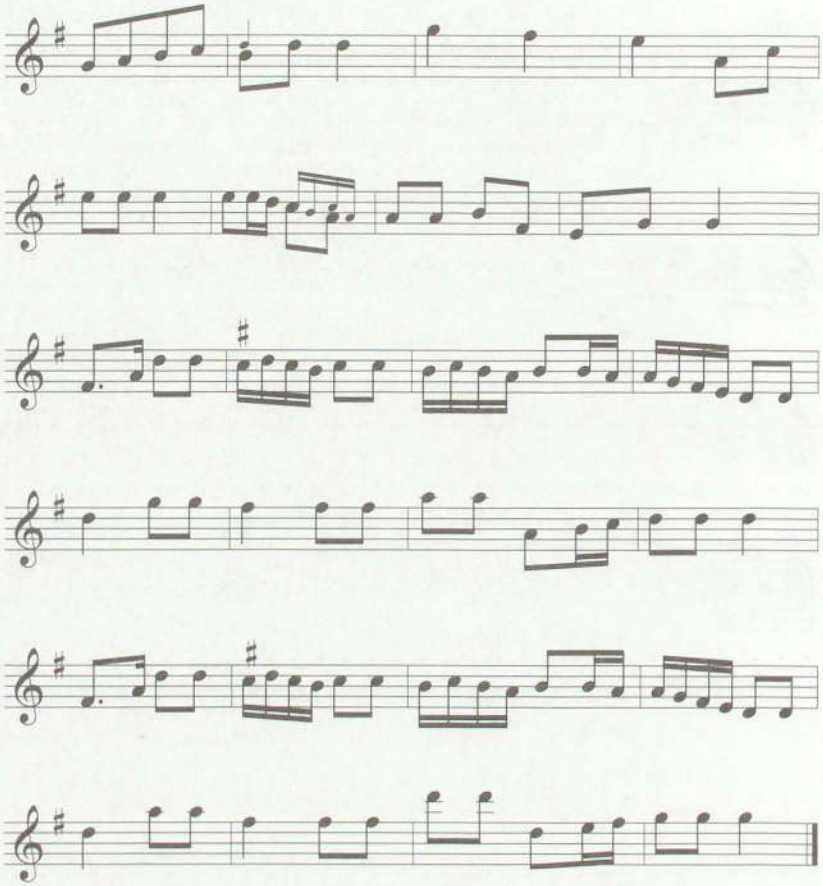

1433

[Rakowa, Sambor]

1433. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]

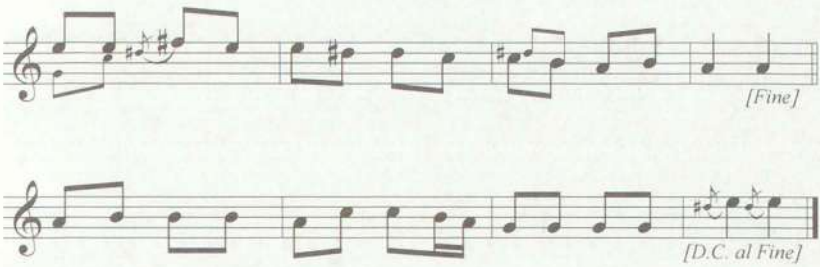

1434

[Rakowa, Sambor]

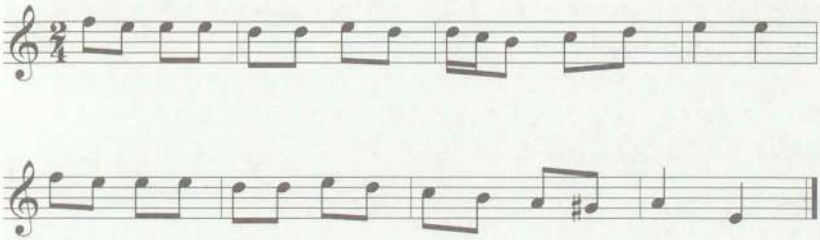

1435

[Sanoczany]

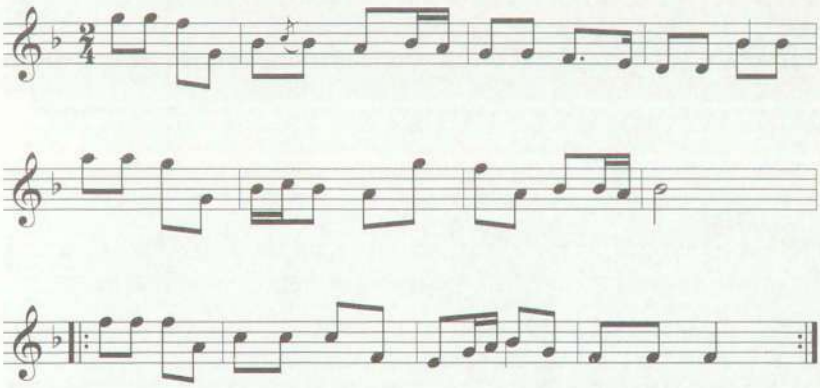

1434. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]

1435. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. W rkp. nota Kopernickiego: „Kołomyjka zupełnie niezrozumiała".]

1436

[Rakowa, Sambor]

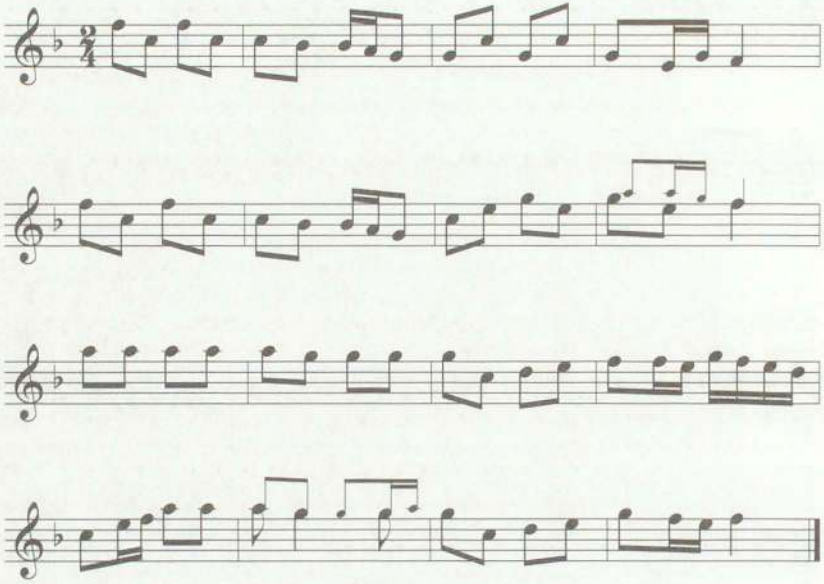

1437

Przemyśl

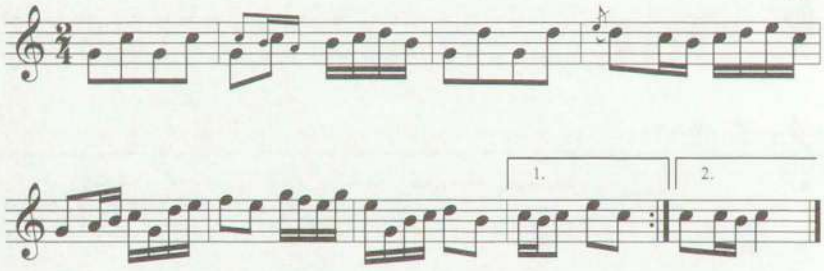

1436. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292. W rkp. dla t. 7-8 jest jeszcze jedna wersja: 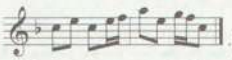 .]

1437. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]

1438

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

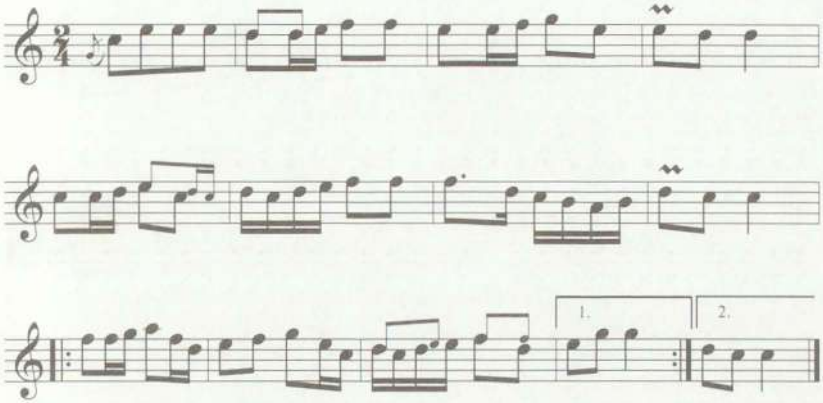

1439

[Rakowa, Sambor]

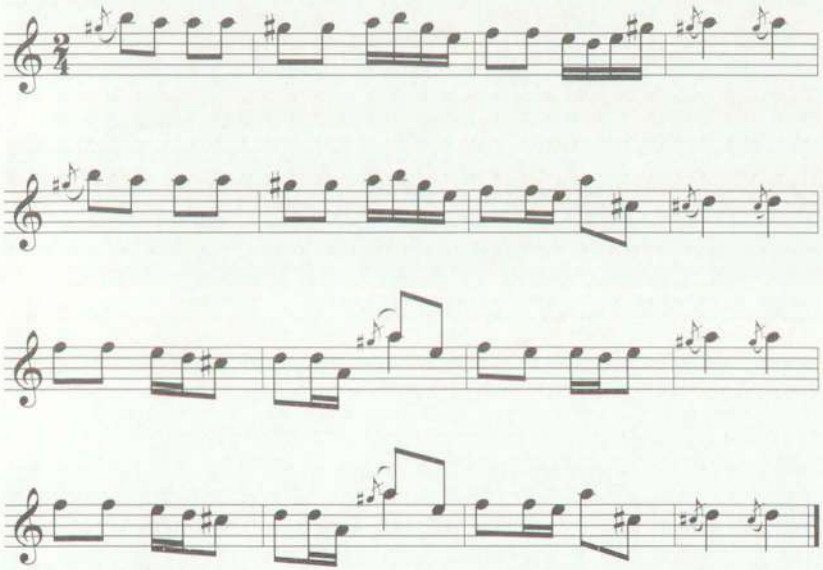

1438. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1439. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292. W rkp. t. 5-6 oraz 13-14 niewypełnione; uzupełniono je odpowiednio według t. 1-2 i t. 9-10.]

1440

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

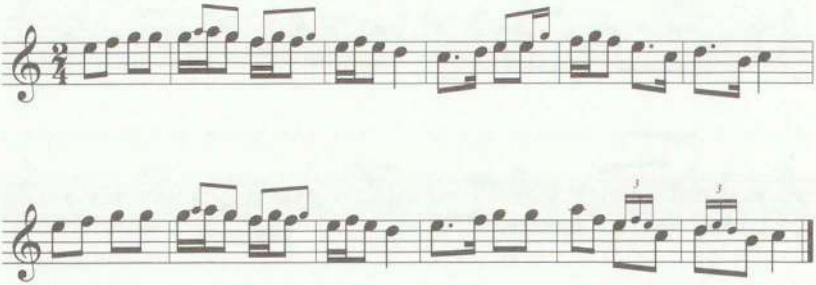

1441

[Iskań]

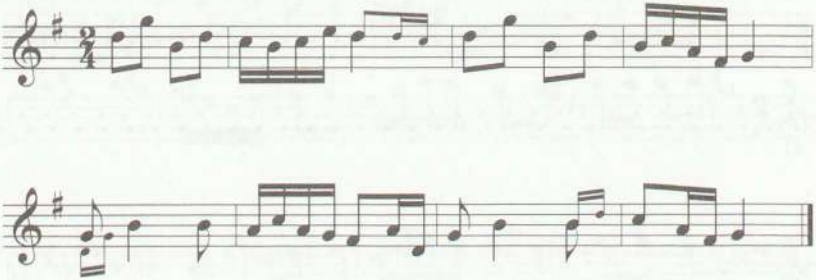

1440. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. W rkp. dla t. 2 jest jeszcze jedna wersja: .]

1441. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291.]

1442

[Rakowa, Sambor]

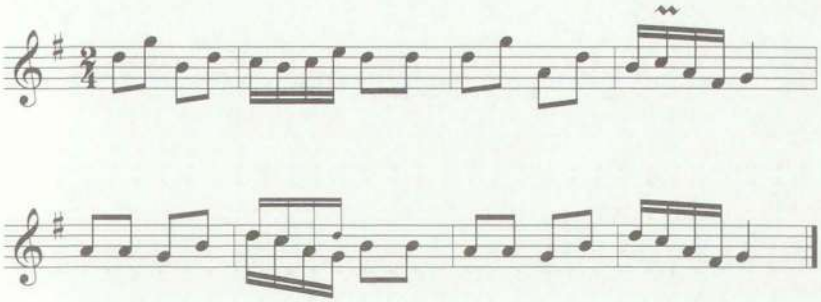

1443

[Rakowa, Sambor]

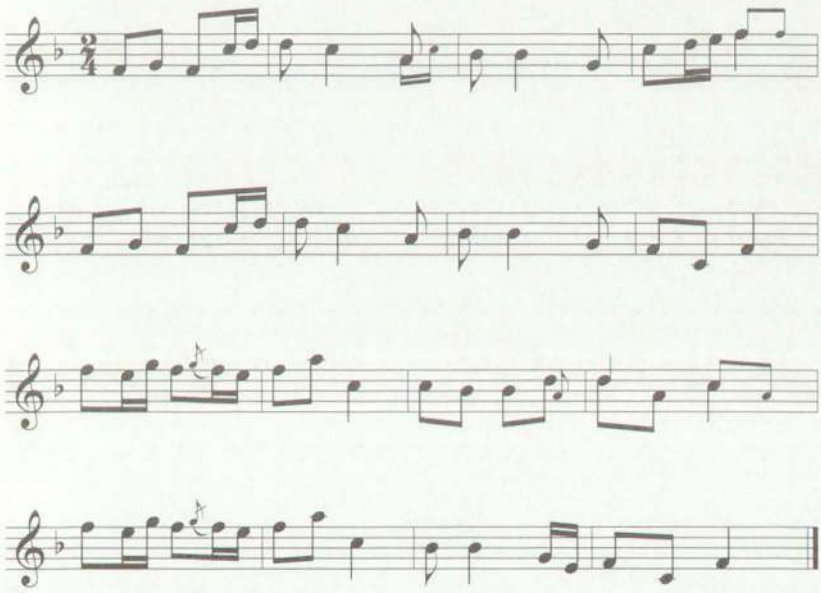

1442. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]
1443. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]

1444

[Sanoczany]

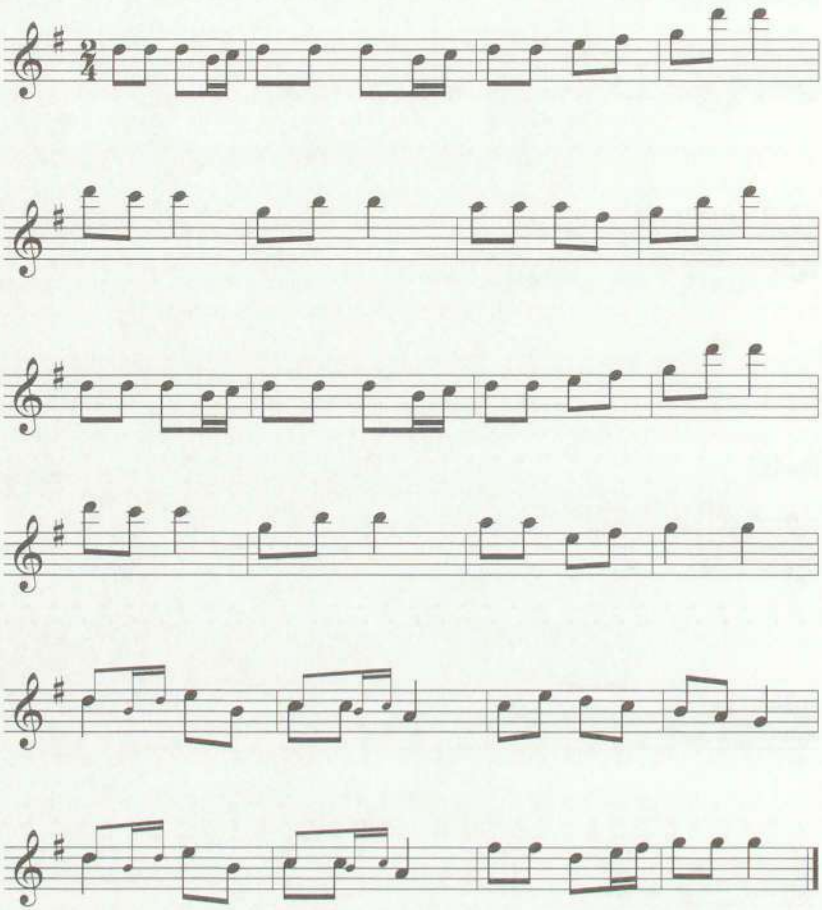

1445

[Sanoczany]

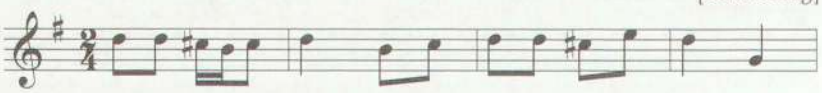

1444. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 203. W rkp. nota Kopernickiego: „przybłęda".]
1445. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 203.]

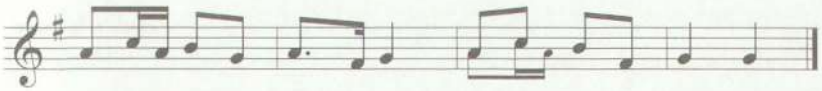

1446

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

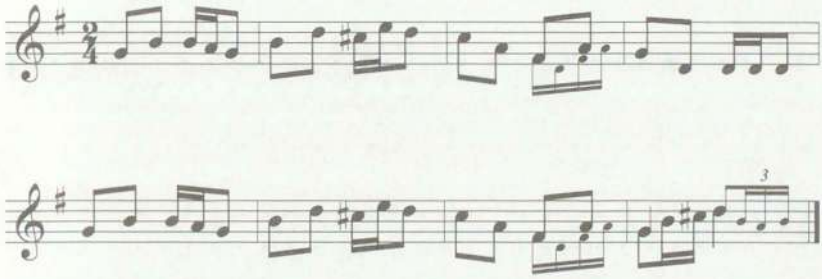

1447

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

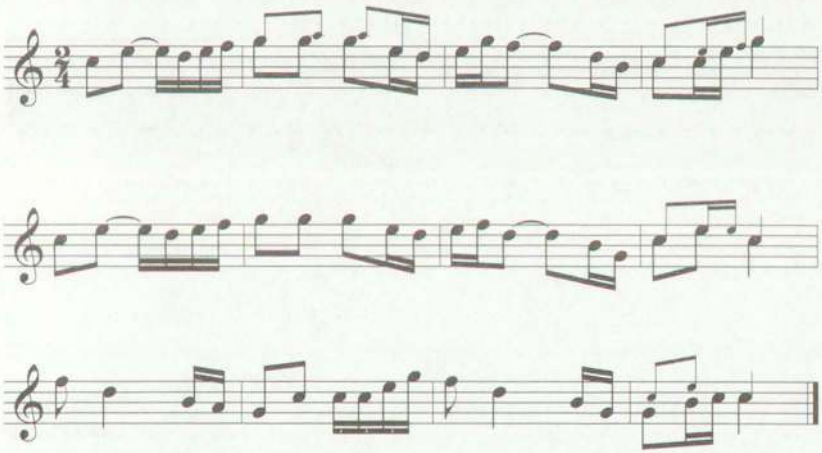

1446. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1447. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. W rkp. dla t. 2 Kolberg zanotował jeszcze jedną wersję: dwie ósemki g^2 a^2 i ćwierćnutę g^2.]

1448

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

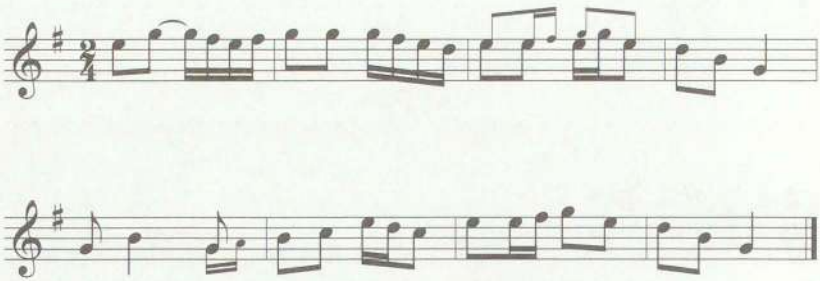

1449

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

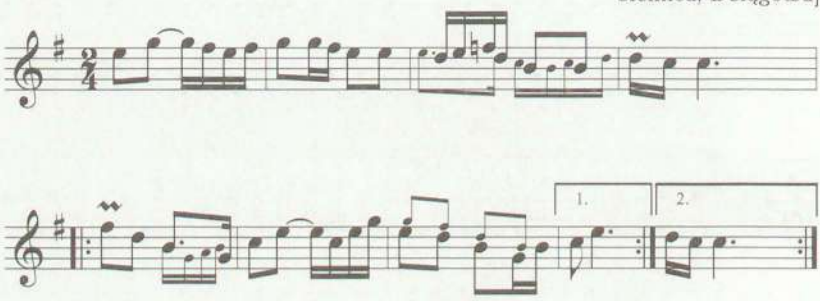

1448. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. W rkp. dla t. 2-3 jest jeszcze jedna wersja: 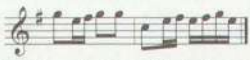 , podobnie dla t. 5: , również dla t. 7 zapis alternatywny: dwie ósemki e^2, dwie szesnastki g^2 f^2 oraz ósemka d^2.]

1449. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1450

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

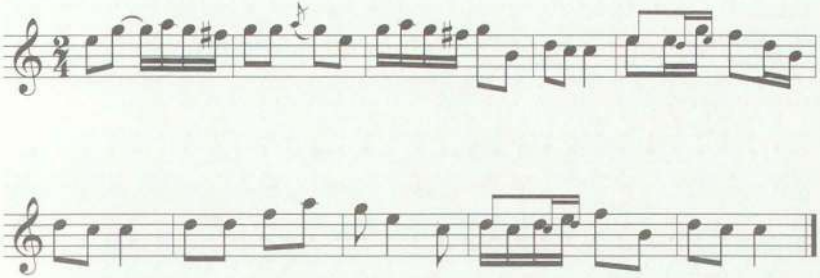

1451

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

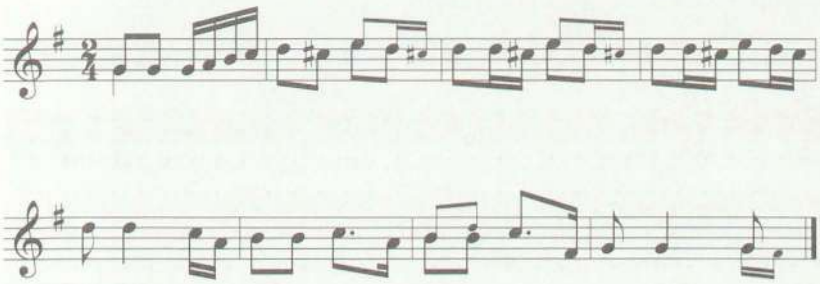

1450. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. W rkp. dla t. 2-3 jest jeszcze jedna wersja: 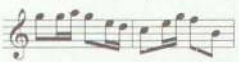 , podobnie dla t. 7-8: 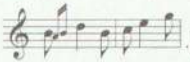 .]

1451. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. W rkp. dla t. 6-8 jest jeszcze jedna wersja: 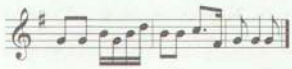 .]

1452

[Iskań]

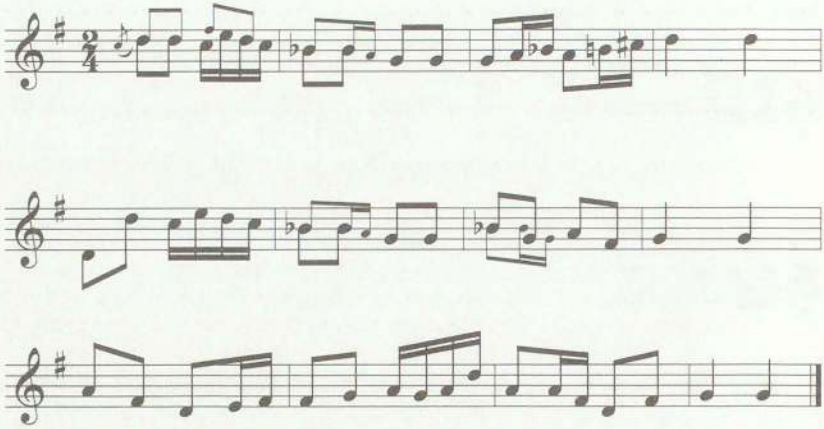

1453

[Rakowa, Sambor]

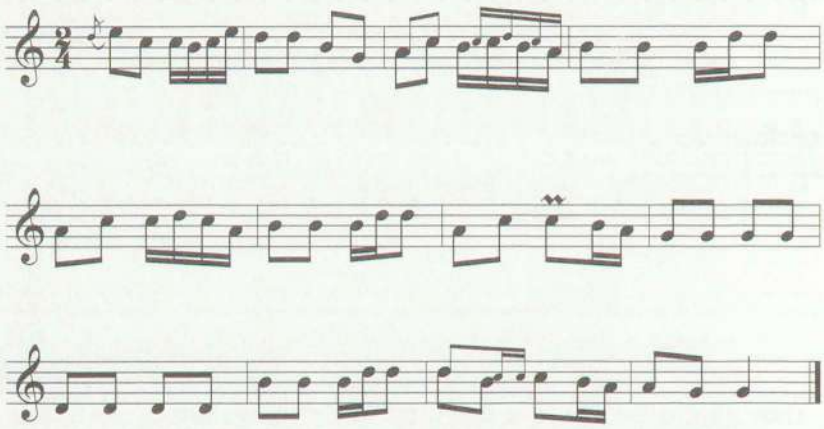

1452. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. W rkp. połowa t. 5 oraz cały t. 6 niewypełnione; uzupełniono je według t. 1-2.]

1453. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]

1454

[Sanoczany]

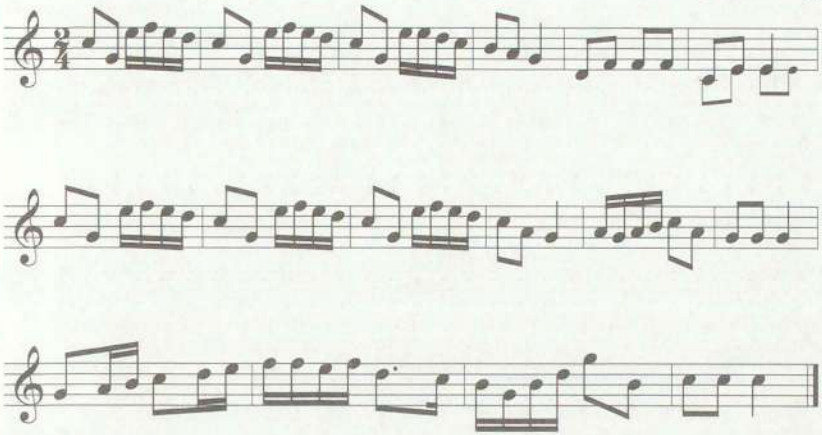

1455

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

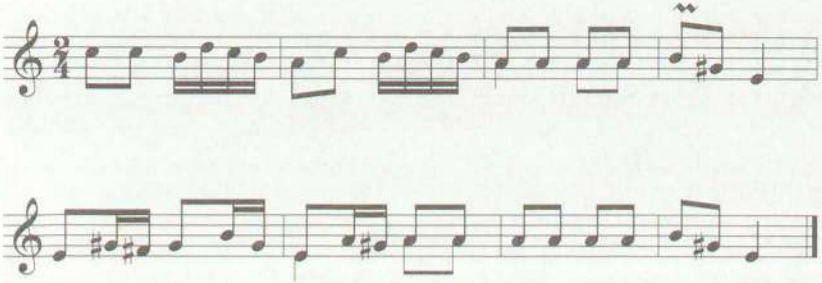

1454. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. W rkp., nad melodią zanotowany przez Kolberga incipit tekstu „I szumył, i hudył" oraz uwaga Kopernickiego: „przerwana". Mimo zbieżności dwu pierwszych taktów nie jest to wariant melodyczny pieśni nr 594 (zob. T. 83/I, s. 382) o tym incipicie. W rkp. t. 7-8 niewypełnione; uzupełniono je według t. 1-2.]

1455. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. W rkp., w t. 3, dla trzeciej ósemki alternatywne h^1, dla t. 5-6 jest jeszcze jedna wersja z notą „lub": 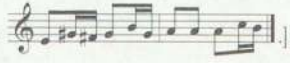 .]

1456

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

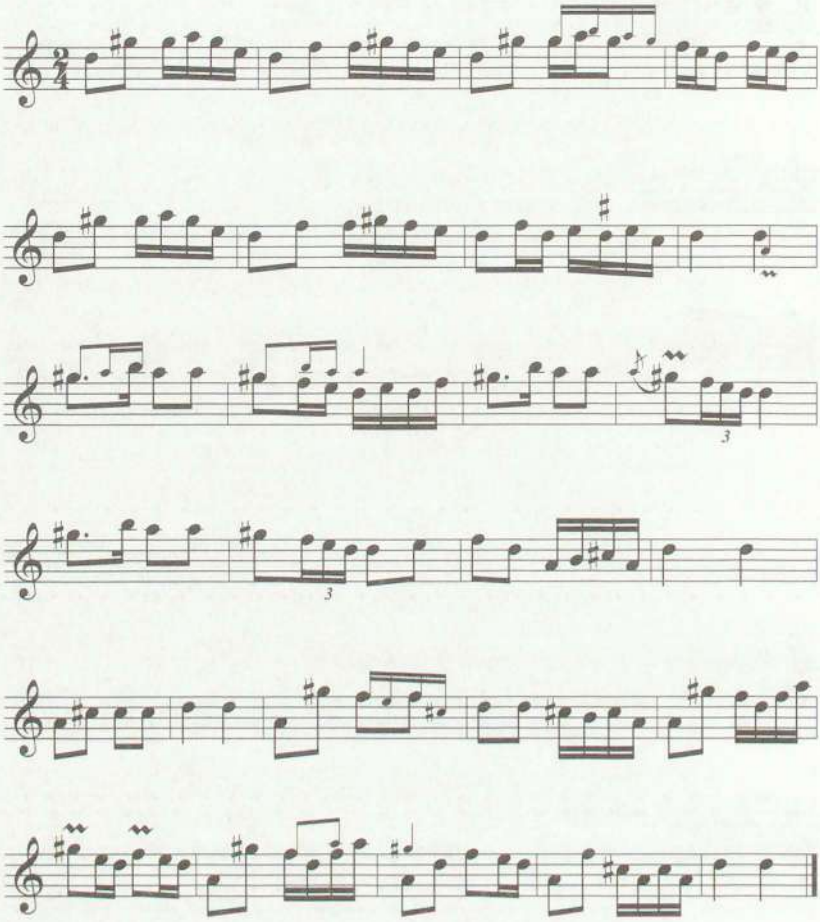

1456. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. Niewypełnione w rkp. t. 5-6 uzupełniono na podstawie t. 1-2.]

1457

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

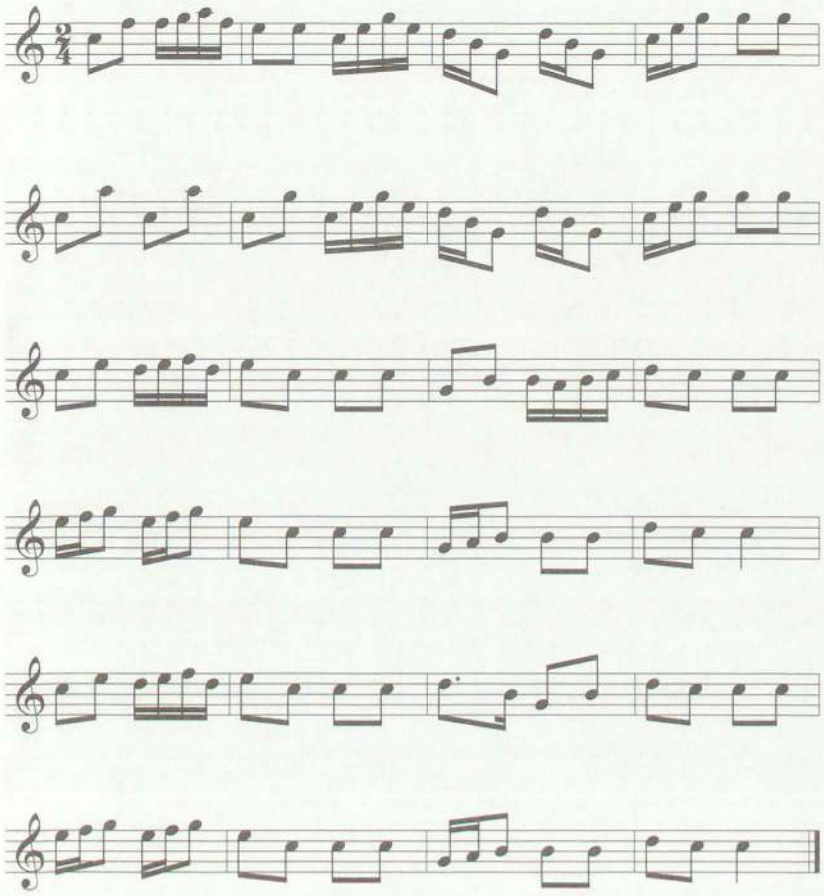

1457. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. Melodia została zanotowana w formie szkicowej. Kolberg zapisał poszczególne jej odcinki w innej kolejności, a następnie ponumerował je. Według tej wskazówki zredagowano i opublikowano ten zapis.]

1458

[Rakowa, Sambor]

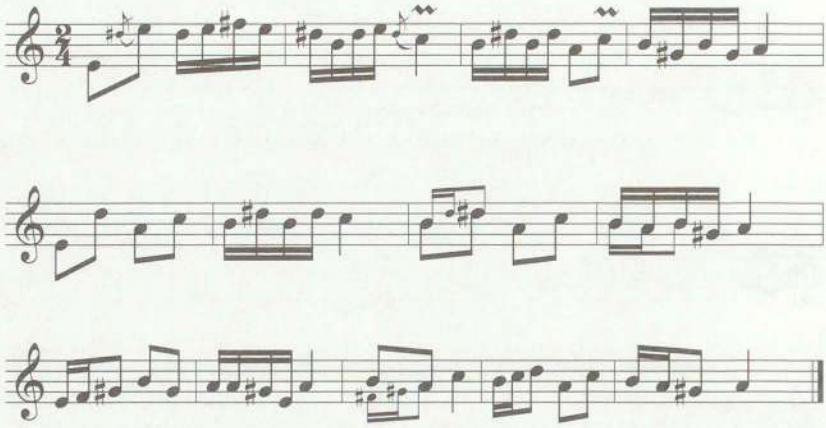

1459

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

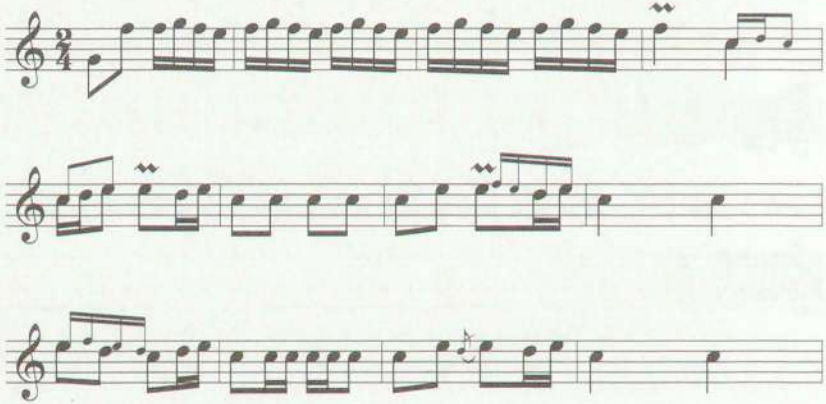

1458. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292. Dla t. 1 Kolberg zanotował jeszcze jedną wersję: 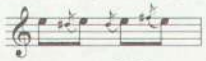 .]

1459. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. W rkp., w t. 21 nota Kolberga: „o kwartę niżej". Tu nie zastosowano się do tej uwagi, ponieważ nie jest jasne, czy dotyczy ona tylko t. 21, czy także pozostałych taktów. Nad t. 10 nota Kolberga: „lepiej".]

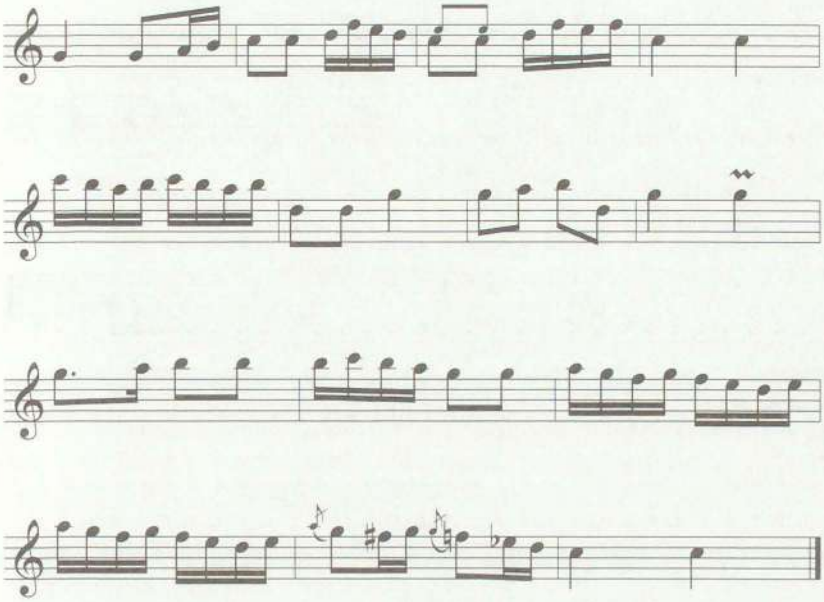

1460

Rakowa, Sambor

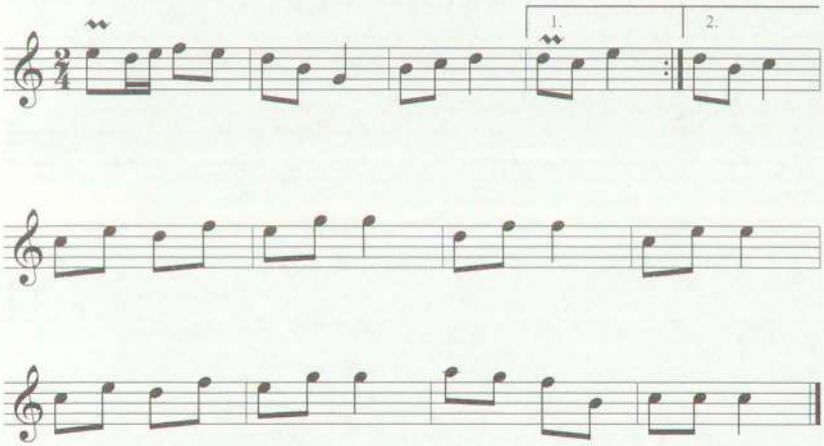

1460. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292. Niewypełnione w rkp. t.10-11 uzupełniono według t. 6-7.]

1461

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

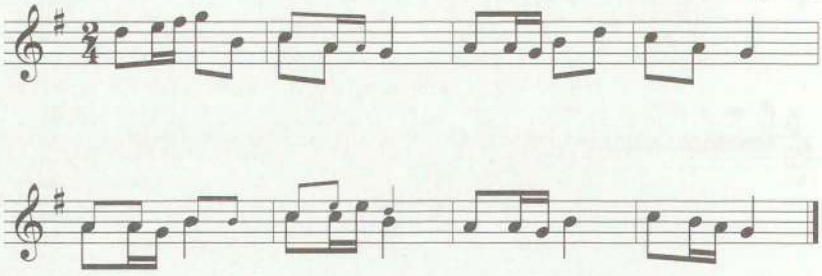

1462

[Rakowa, Sambor]

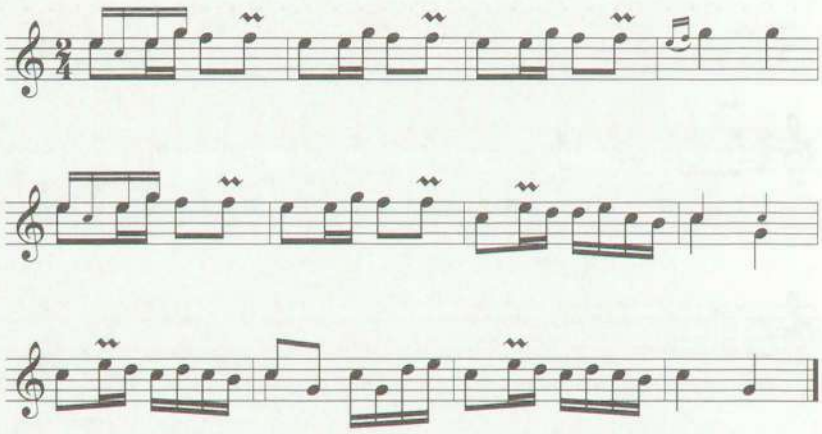

1461. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1462. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]

1463

[Rakowa, Sambor]

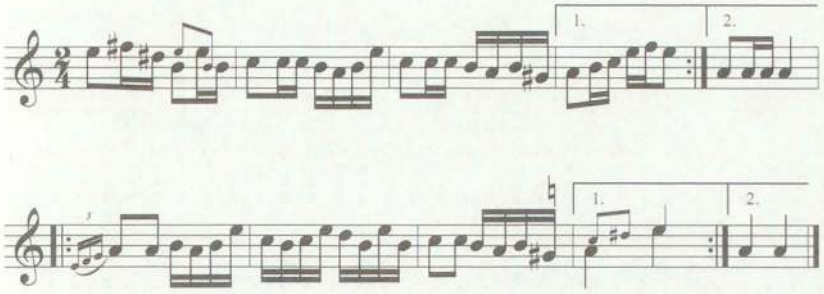

1464

[Rakowa, Sambor]

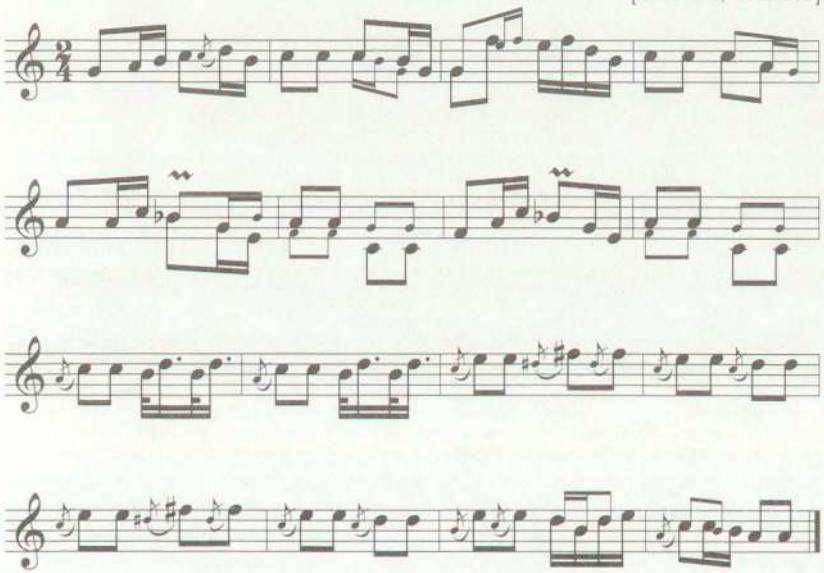

1463. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]

1464. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292. W rkp., nad t. 9-10 nota Kolberga: „lub g-moll".]

1465

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

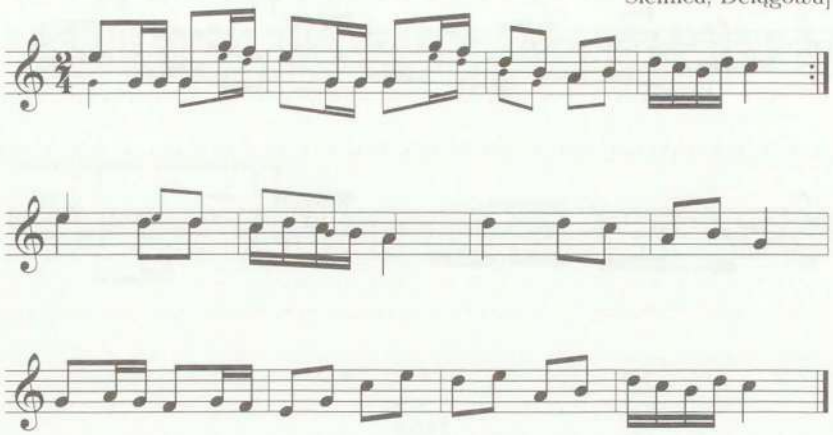

1466

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

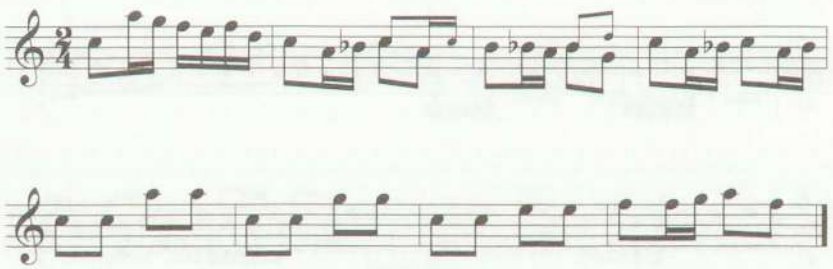

1465. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. W rkp. poszczególne czterotaktowe odcinki zanotowane w innej kolejności i ponumerowane następnie przez Kolberga. Tu publikuje się wersję uporządkowaną według tych wskazówek.]

1466. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1467

[Iskań]

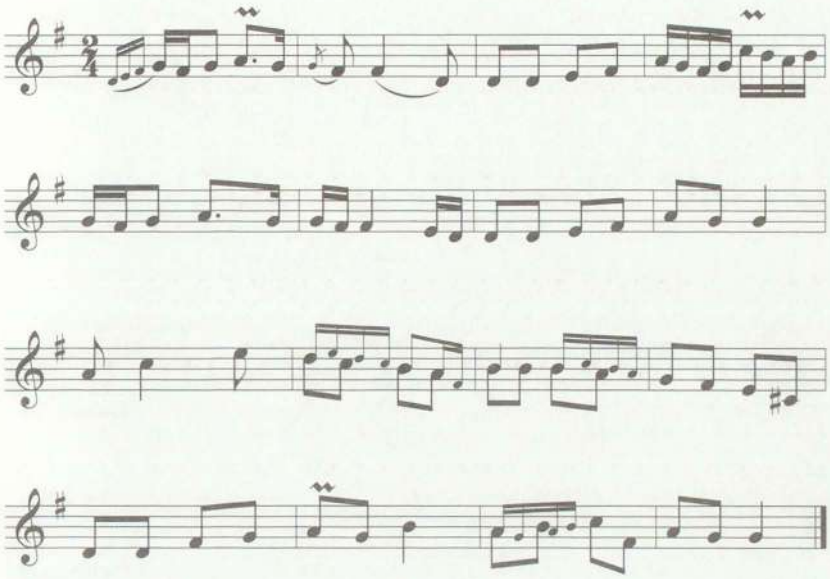

1468

[Iskań]

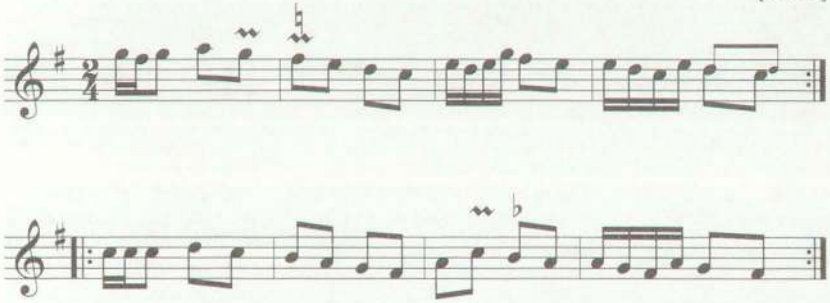

1467. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. W rkp. dla t. 4 jest jeszcze jedna wersja z notą Kolberga: „lub lepiej" - dwie ósemki a^1 z mordentem, g^1, ósemka c^2 z mordentem i dwie szesnastki h^1 c^2. Zob. ilustr. 3.]

1468. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 289, zapis wśród melodii weselnych.]

1469

[Sanoczany]

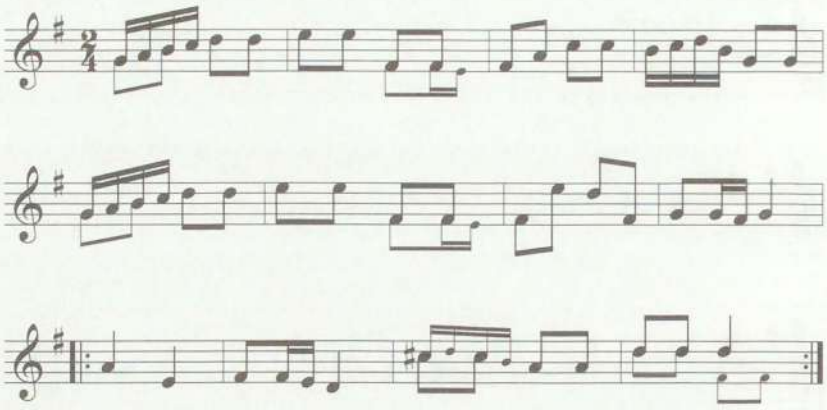

1470

[Sanoczany]

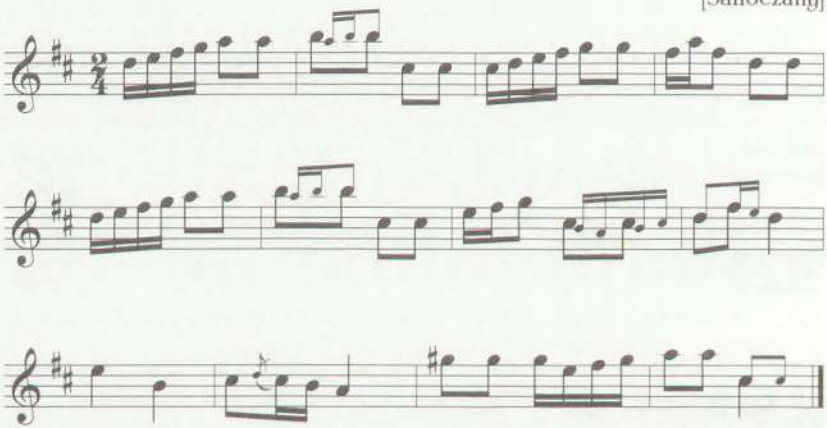

1469. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 203. Niewypełnione w rkp. t. 5-6 uzupełniono według t. 1-2.]

1470. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 201. W rkp. t. 5-6 niewypełnione; uzupełniono je według t. 1-2. Nad nutami nota Kopernickiego dotycząca dwu melodii, tj. tej i sąsiedniej w rkp. (zob. nr 1428): „Nie wiadomo, co to jest, i niezrozumiałe". Zapis jest wariantem nr 1469.]

1471

[Sanoczany]

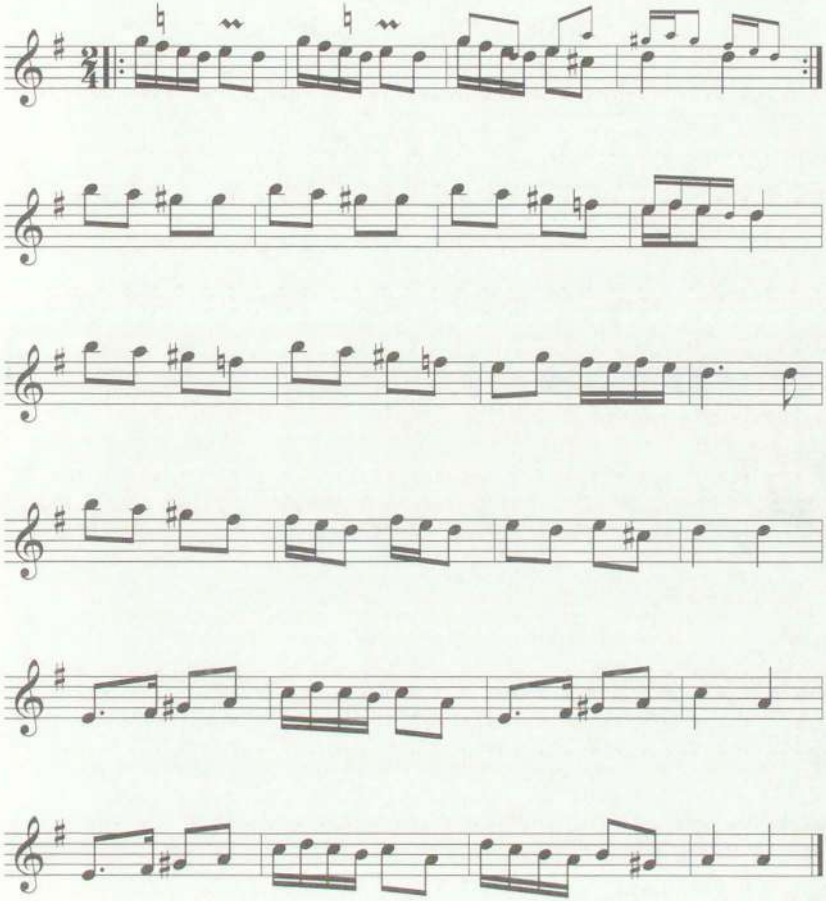

1471. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. Niewypełniony w rkp. t. 28 uzupełniono według t. 24, dla t. 28-30 jest jeszcze alternatywny zapis z notką Kolberga „vel": 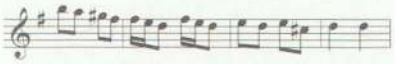 . Ponadto w rkp. dwie wersje

1472

[Sanoczany]

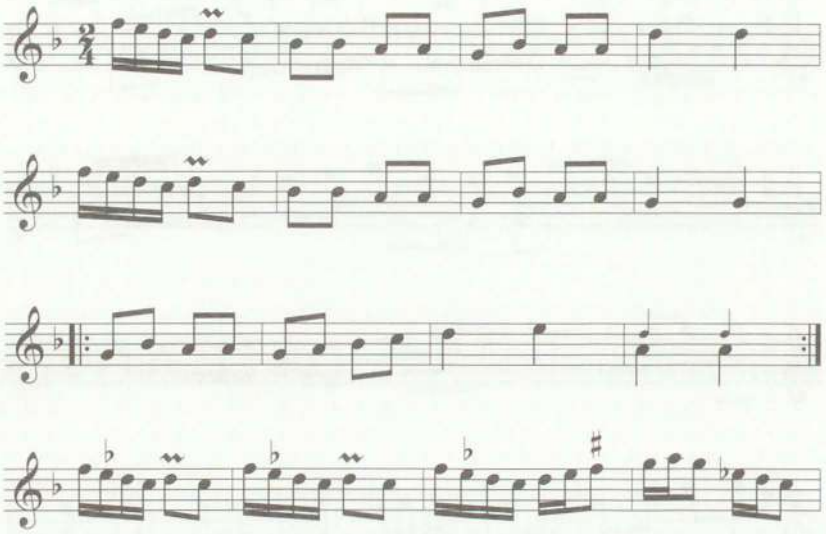

tej melodii. Tu publikuje się drugą jako bardziej rozbudowaną. Pierwsza, krótsza różni się nieco strukturą formy i przebiegiem melodycznym (por. także nr 1472):

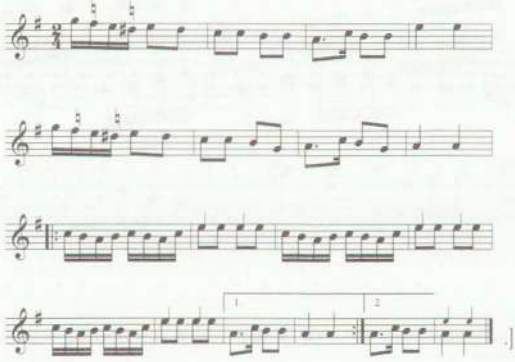

1472. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. Zapis ten jest wariantem numeru poprzedniego; różni się tonacją i szczegółami w przebiegu melodii. W rkp. dla t. 16 jest jeszcze jedna wersja: cztery szesnastki *es*^{2} *d*^{2} *es*^{2} *d*^{2} i ćwierćnuta *c*^{2}, także w t. 27 dla pierwszej miary alternatywnie: cztery szesnastki *d*^{2} *e(es)*^{2} *d*^{2} *h(b)*^{2}.]

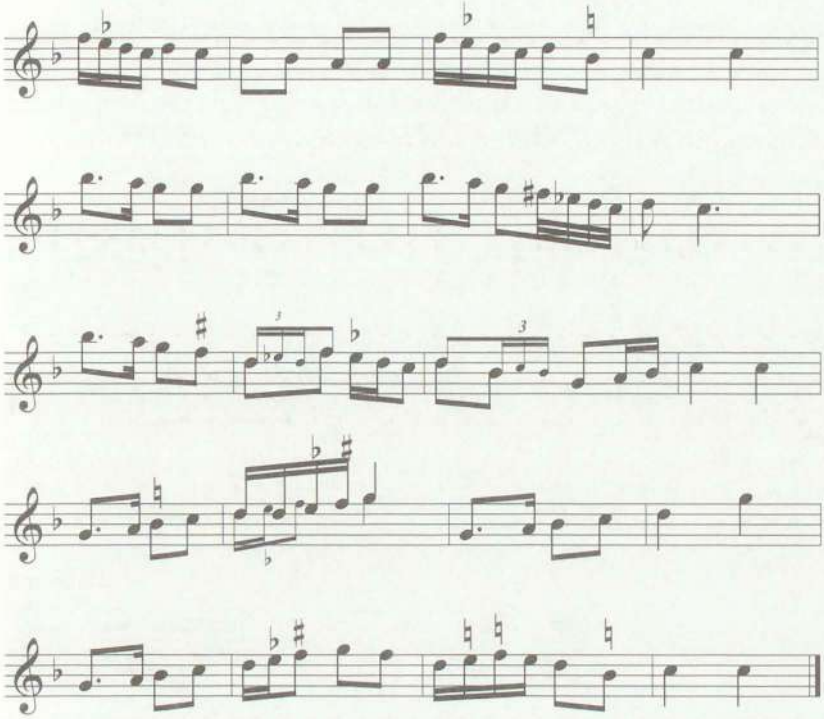

1473

Dobromil

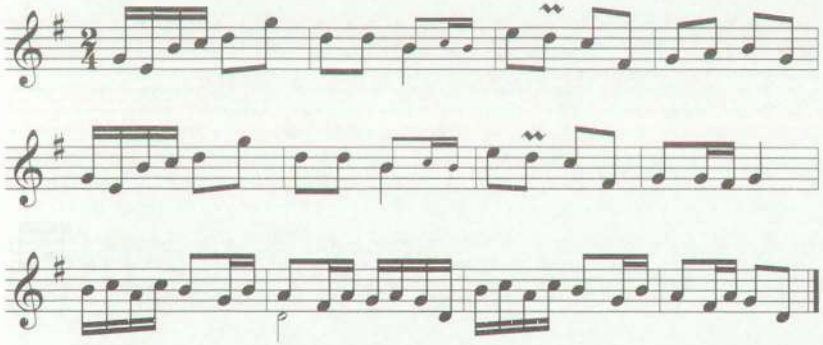

1473. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292. W rkp. t. 11 niewypełniony; uzupełniono go według t. 9 zgodnie ze wskazówką Kolberga.]

1474

Mościska

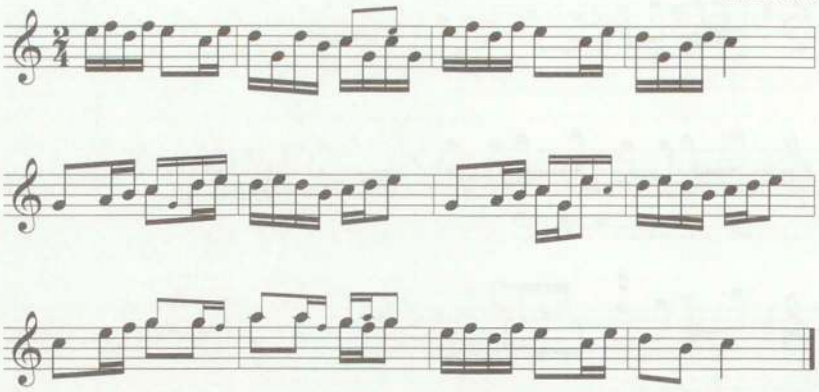

1475

Dobromil

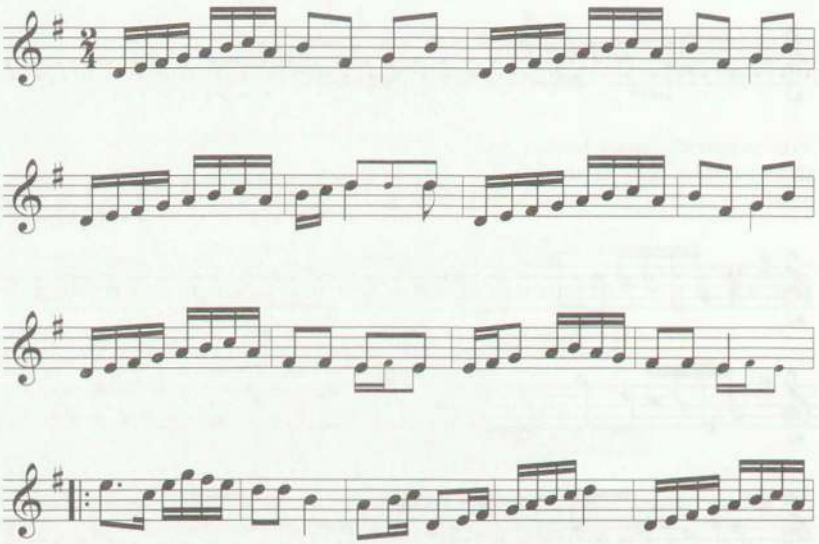

1474. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292. W rkp. t. 3 niewypełniony; uzupełniono go według t. 1 zgodnie ze wskazówką Kolberga.]

1475. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. W rkp. t. 7-8 niewypełnione; uzupełniono je według t. 1-2 na podstawie notki Kolberga.]

1476

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

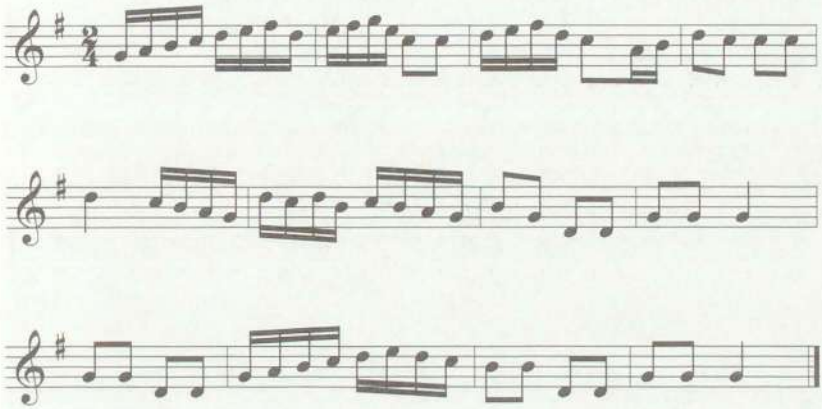

1477

Polonez

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

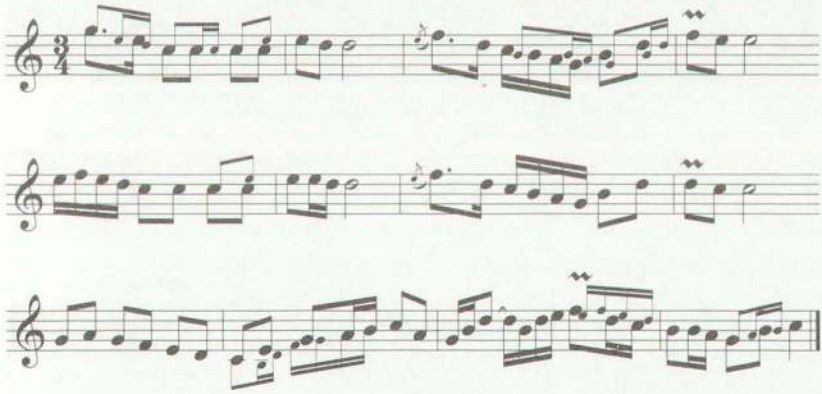

1476. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1477. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1478

Polski (koło) [Rakowa, Sambor]

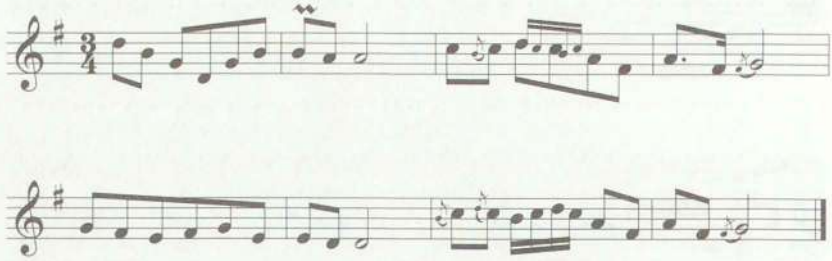

1479

Mazur [Sanoczany]

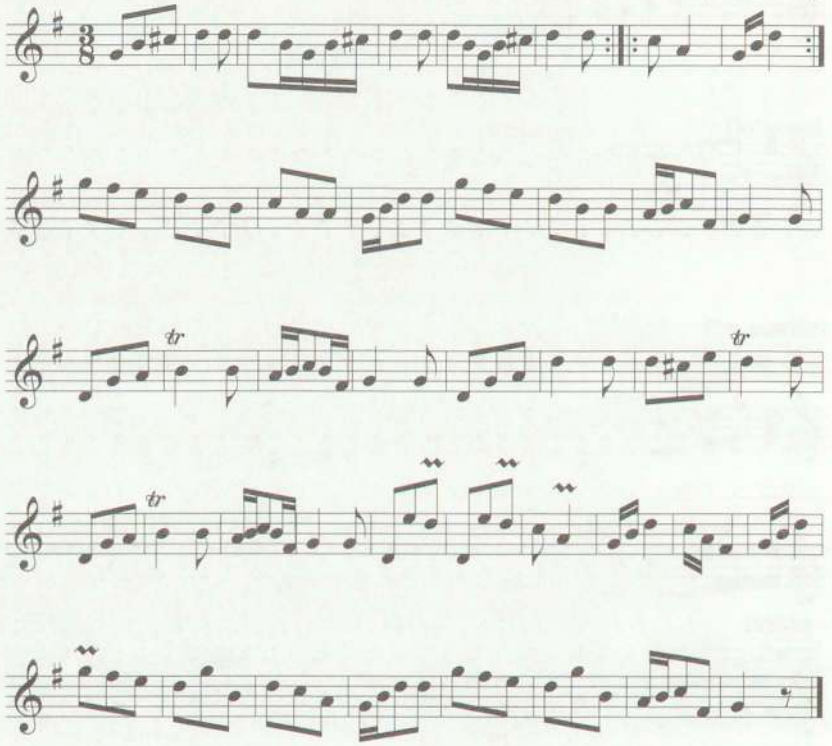

1478. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]
1479. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 203.]

1480

Mazur [Sanoczany]

1481

Mazur [Sanoczany]

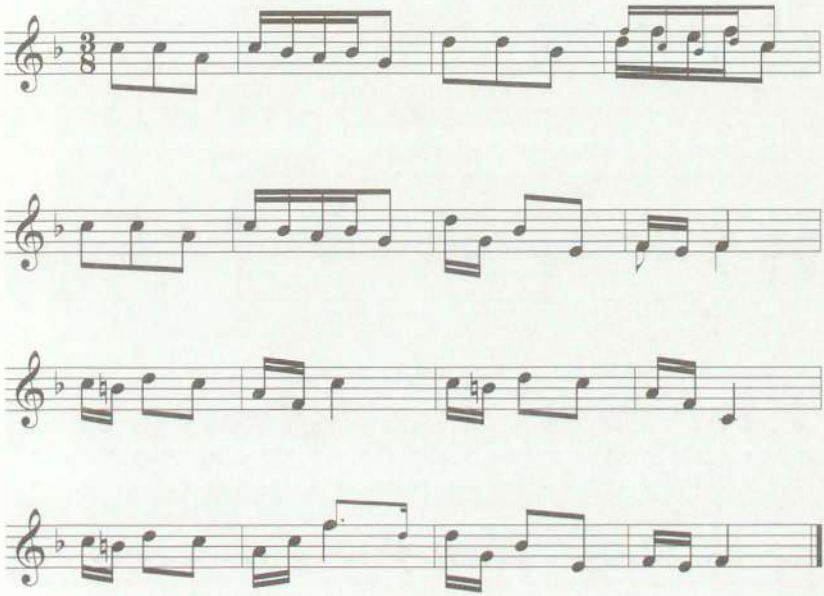

1480. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200. W rkp. dla t. 7 jest jeszcze jedna wersja: dwie szesnastki d^2 c *(cis)*^{2}, dwie ósemki a^1 f^1.]

1481. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 203. Niewypełnione w rkp. t. 5-6 uzupełniono według t. 1-2.]

1482

Mazur [Sanoczany]

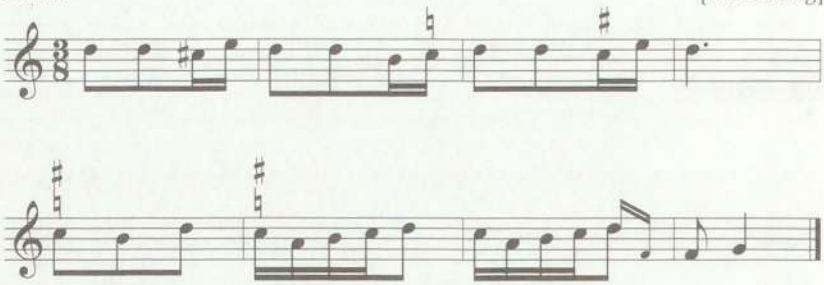

1483

Mazur [Sanoczany]

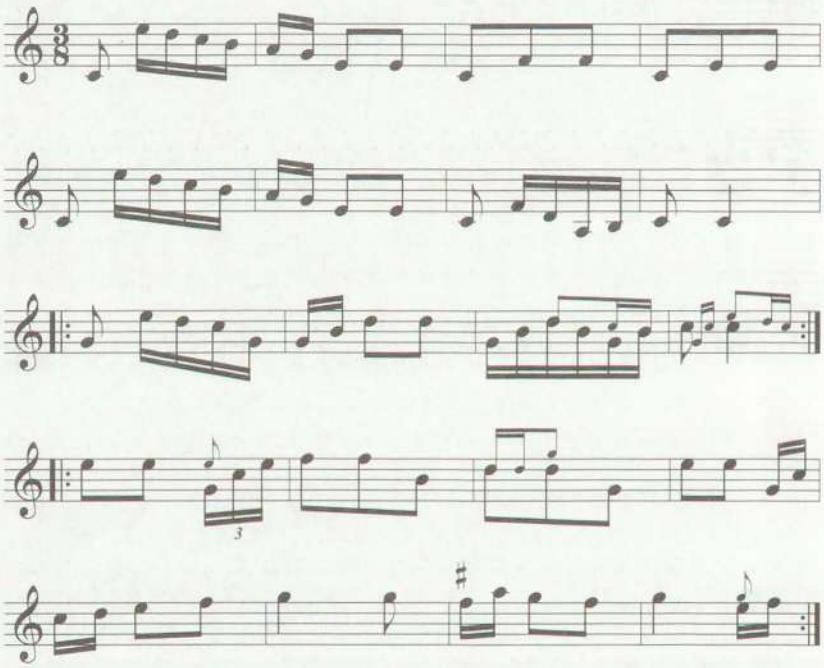

1482. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200.]
1483. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200.]

1484

Mazur [Sanoczany]

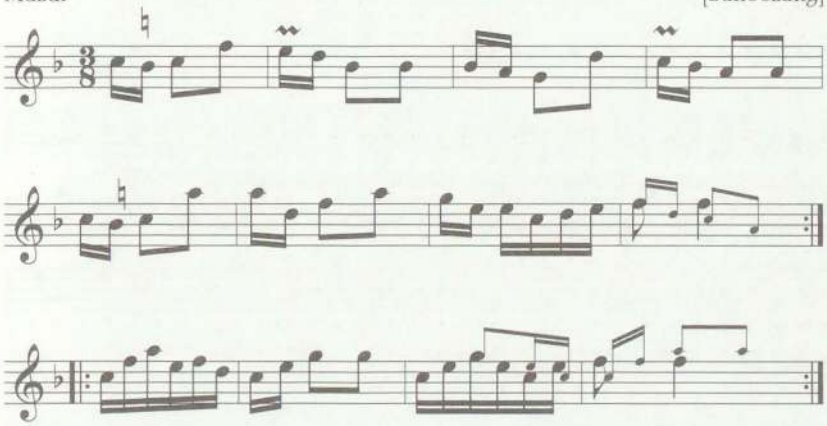

1485

Mazur [Sanoczany]

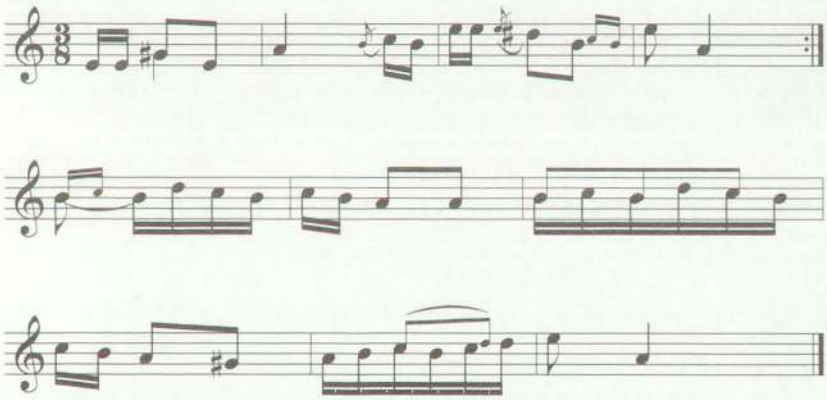

1484. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200.]

1485. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200. W rkp., dla pierwszej miary t. 5 jest jeszcze jedna wersja: cztery trzydziestodwójki h^1 c^2 h^1 c^2.]

1486

Mazur Michała Dydyńskiego
Perpetuum mobile [Iskań]

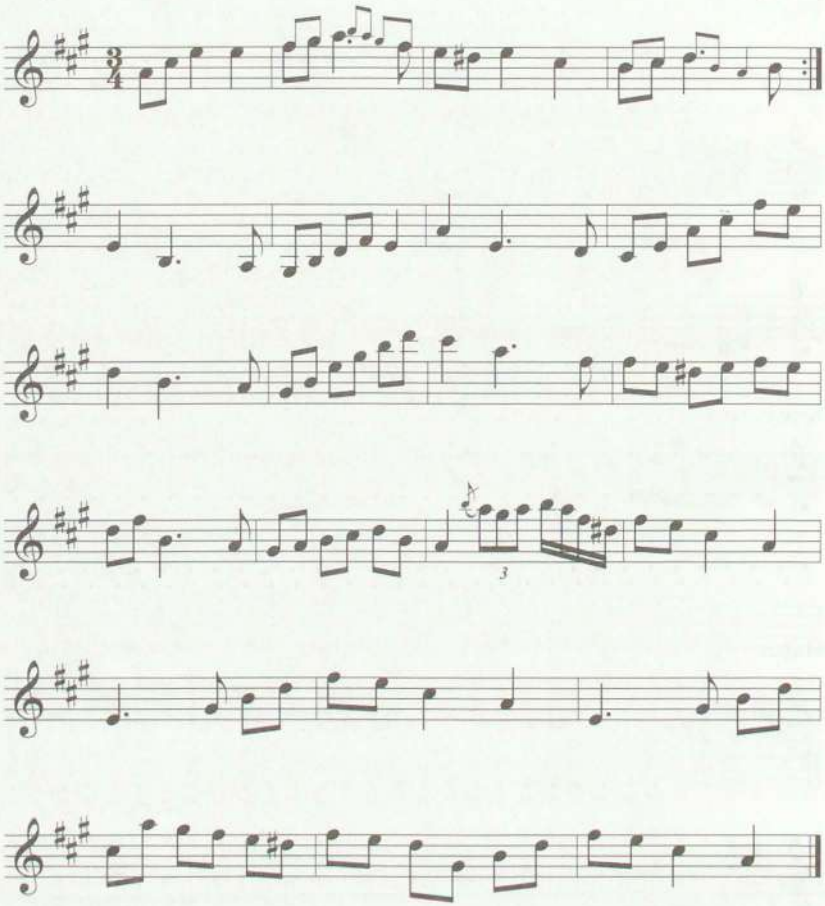

1486. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 289. W rkp. t. 7-9 zanotowane w metrum 3/8; ze względu na regularną budowę tańca i nieludowy charakter sprowadzono je do metrum 3/4. Nazwisko Dydyńskiego (bez imienia) odnotował Kolberg w spisie kompozytorów tańców polskich (teka 31, sygn. 1304, k. 40). Widnieje ono także przy jednym z tańców z Serednicy, zob. *Sanockie-Krośnieńskie* cz. II (DWOK T. 50), s. 428, nr 733). Nie udało się odnaleźć bliższych informacji o kompozytorze Michale Dydyńskim.]

1487

[Mazur] z krakowiaka [Sanoczany]

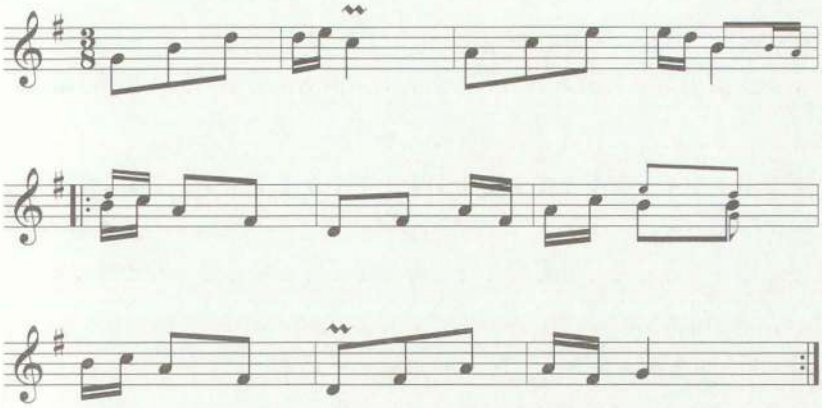

1488

Walc [Sanoczany]

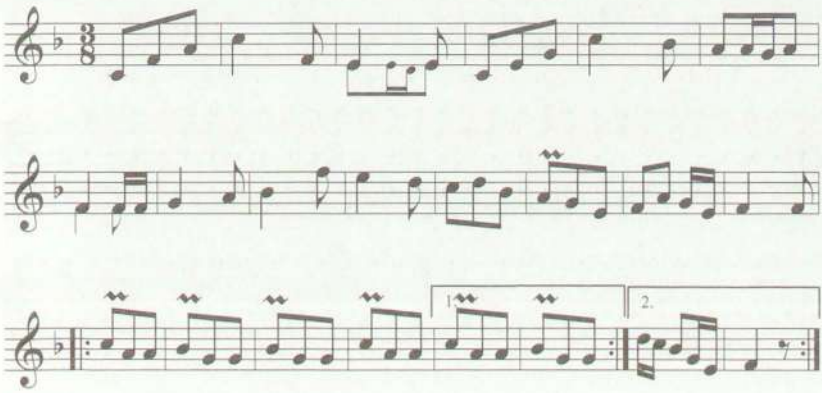

1487. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 203.]
1488. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 203.]

1489

Sztajer [Iskań]

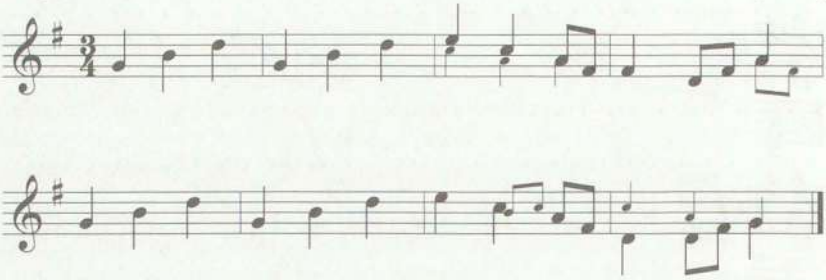

1490

Sztaler (Stayer) [Przemyśl]

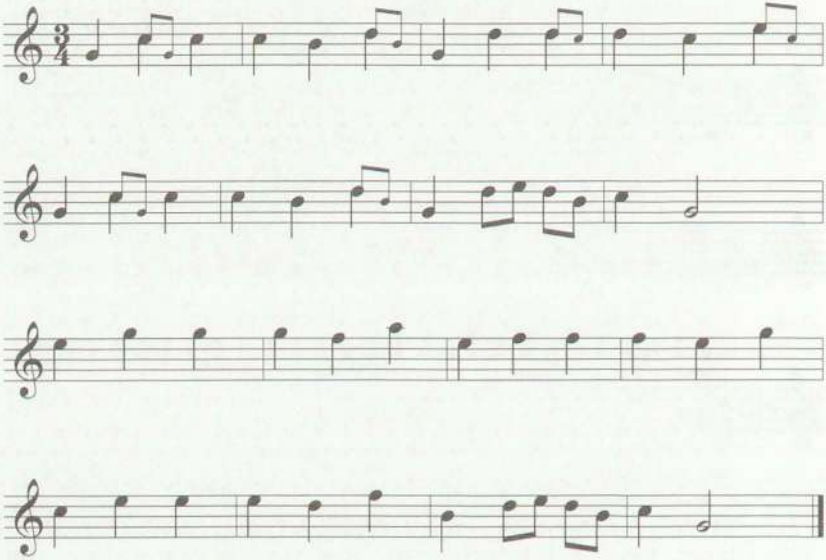

1489. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291.]

1490. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292. Niewypełnione w rkp. t. 5-6 uzupełniono według t. 1-2 zgodnie z oznaczeniem Kolebrga.]

1491

Sztajer [Sanoczany]

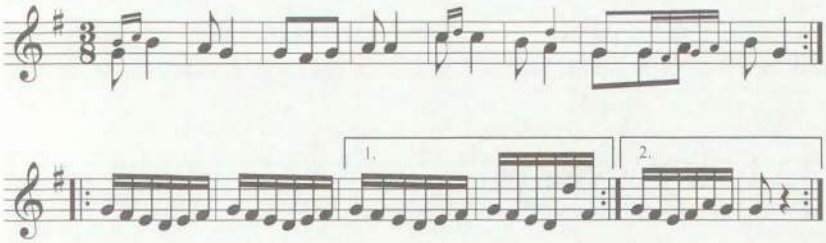

1492

[Przemyśl]

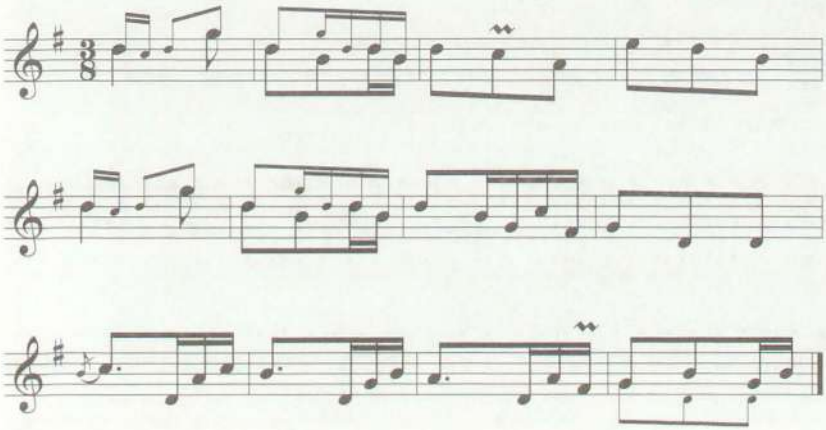

1491. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200.]

1492. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292. W rkp. t. 5-6 niewypełnione; uzupełniono je według t. 1-2 zgodnie z oznaczeniem Kolberga. W t. 9, dla drugiej nuty alternatywnie *fis*^{2}.]

1493

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

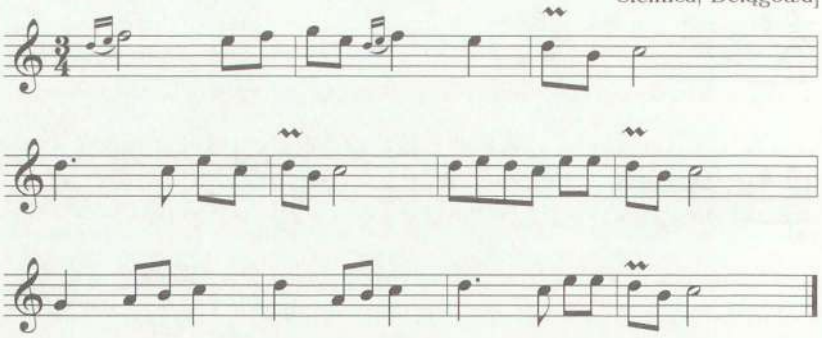

1494

[Rakowa, Sambor]

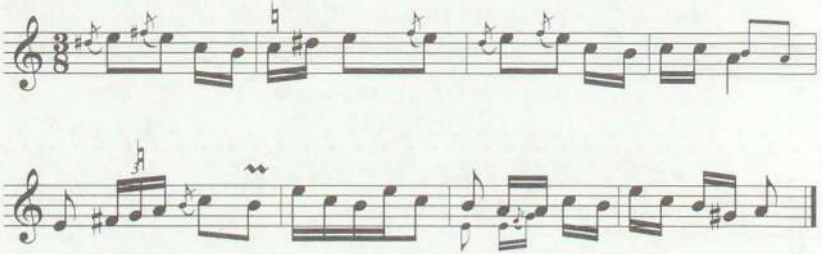

1495

[Iskań]

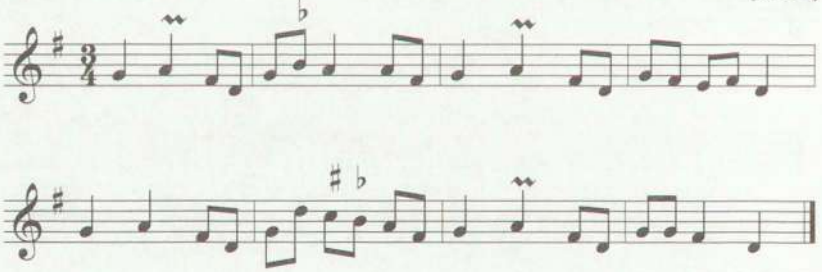

1493. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1494. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]
1495. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291.]

1496

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

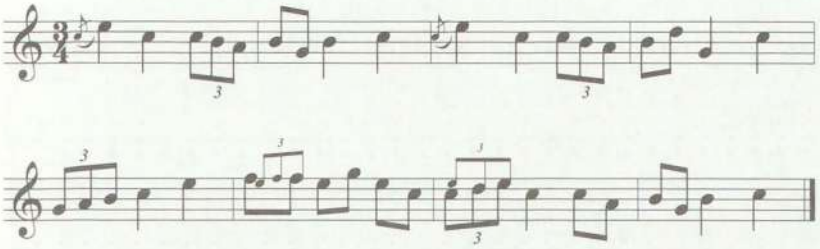

1497

[Iskań]

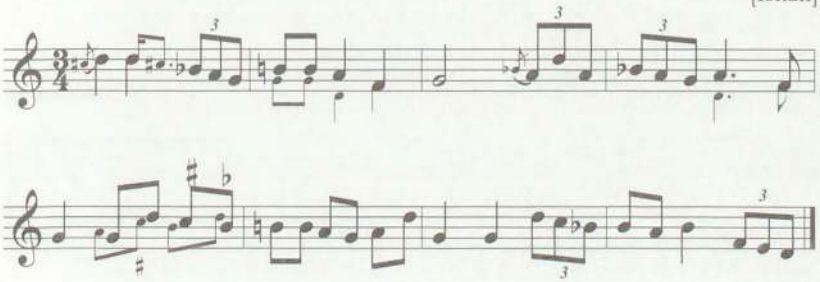

1498

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

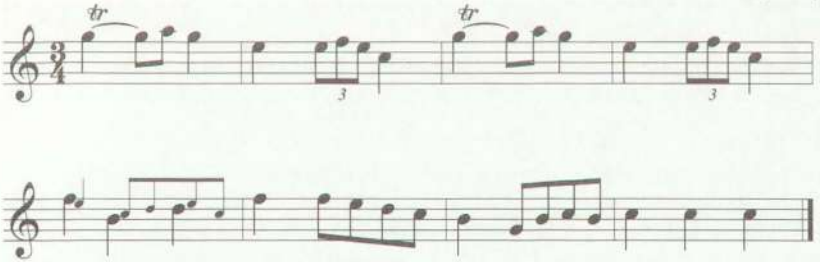

1496. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1497. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. Zob. ilustr. 3.]
1498. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1499

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

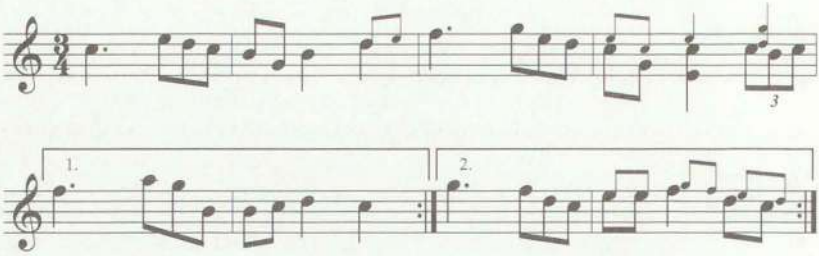

1500

[Sanoczany]

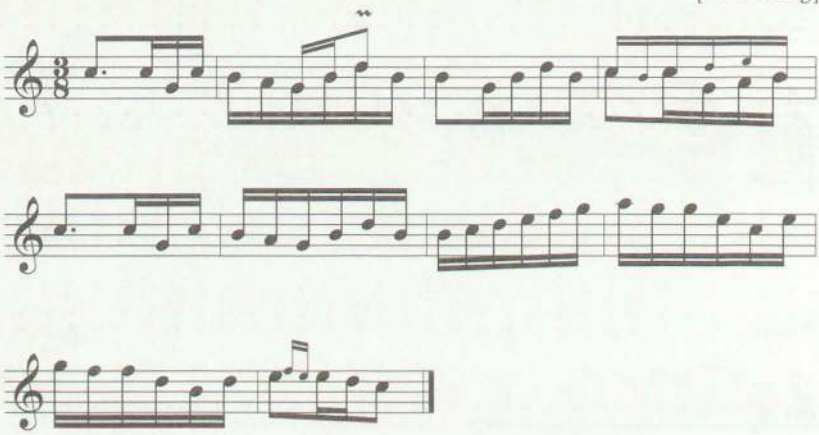

1499. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1500. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. W rkp. t. 5-6 niewypełnione; uzupełniono je według t. 1-2. Zob. ilustr. 2.]

1501

[Sanoczany]

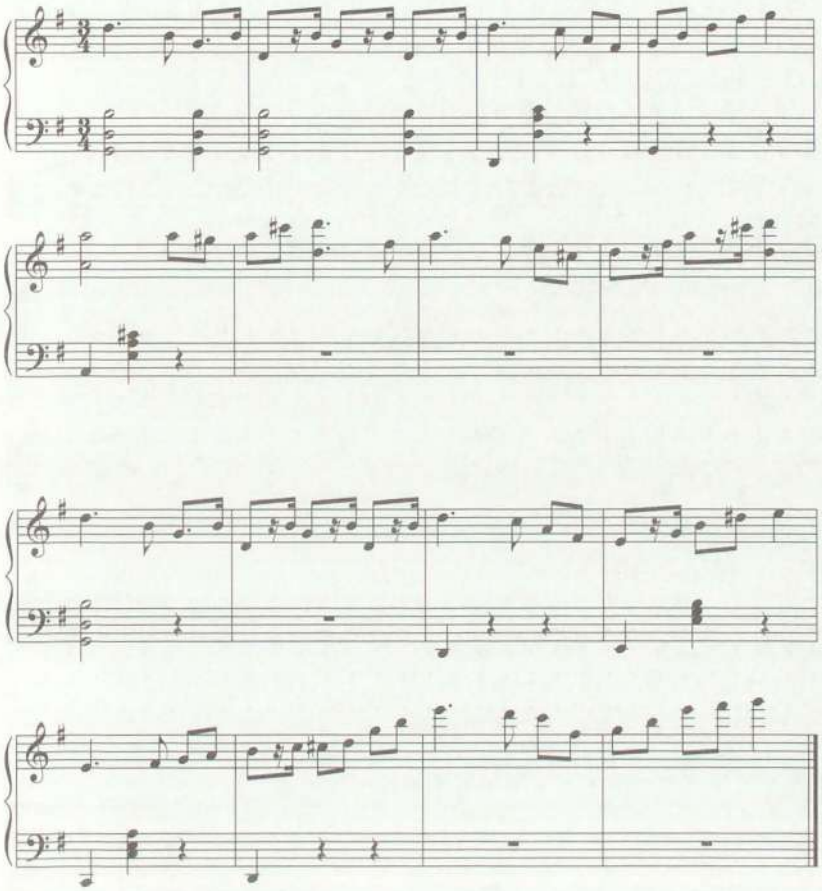

1501. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200. Jest to prawdopodobnie nieludowy taniec, być może, szkic własnej kompozycji Kolberga bądź melodia z repertuaru dworskiego, z naszkicowanym fragmentarycznie akompaniamentem. Ponieważ jednak autor nie zanotował tu żadnej wskazówki dotyczącej genezy tego zapisu, a wśród zachowanych kompozycji Kolberga nie odnaleziono utworu, który wykazywałby cechy z nim wspólne, został on włączony do grupy melodii przemyskich ze względu na miejsce dokonania zapisu. Por też nr 1564.]

1502

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

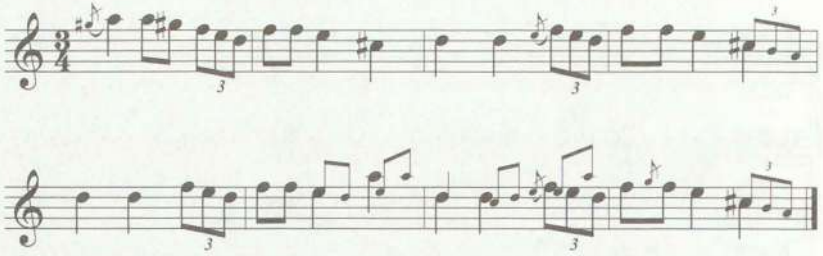

1503

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

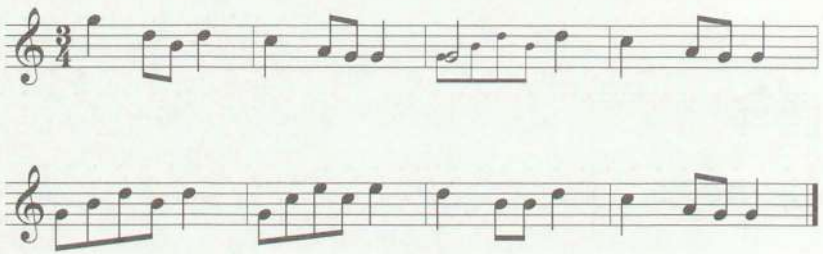

1504

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

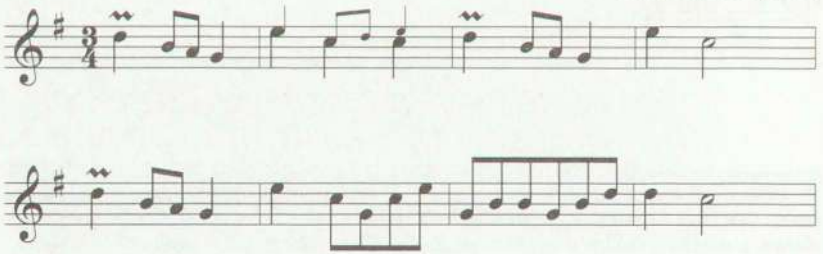

1502. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1503. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1504. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1505

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

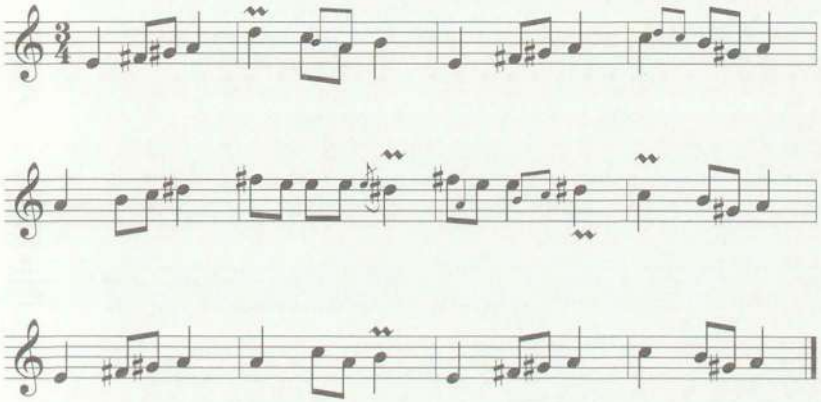

1506

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

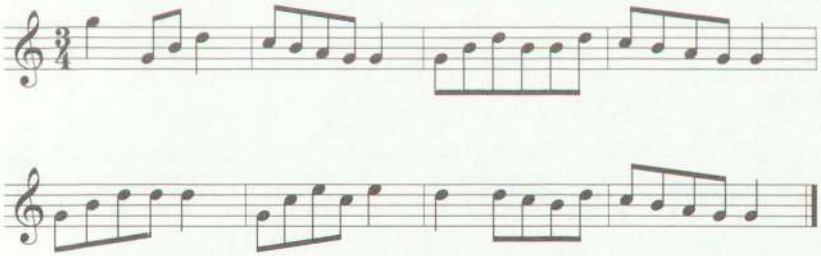

1505. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1506. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1507

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

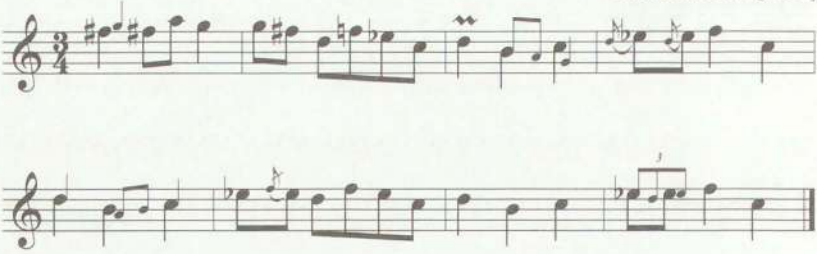

1508

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

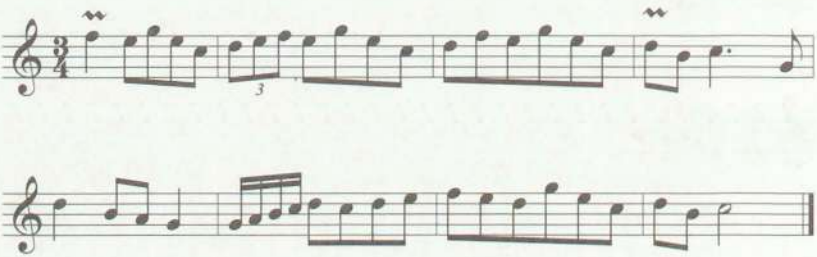

1509

[Iskań]

1507. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1508. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1509. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 289. Taniec zanotowany wśród melodii weselnych. W rkp., w t. 1 i 3, na drugą miarę alternatywnie cztery ósemki: g^2 fis^2 e^2 d^2.]

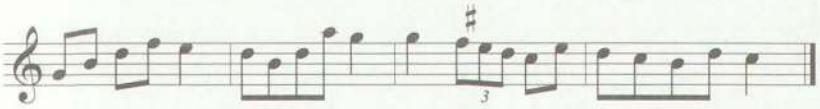

1510

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

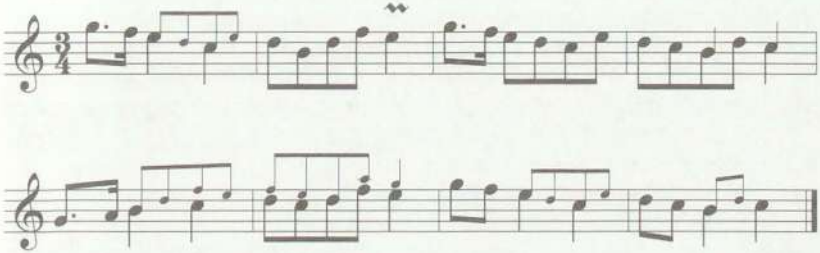

1511

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

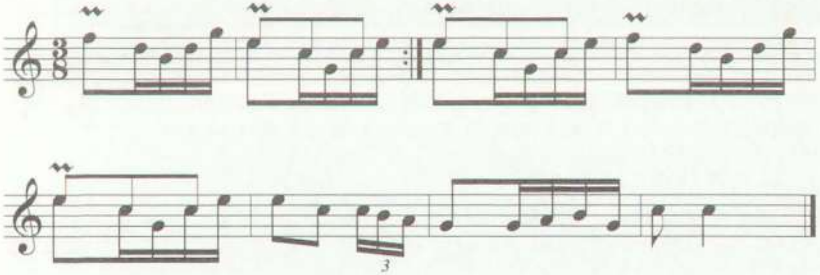

1510. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1511. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. W rkp. t. 3-5 niewypełnione; uzupełniono je według t. 1-2 na podstawie wskazówki Kolberga.]

1512

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

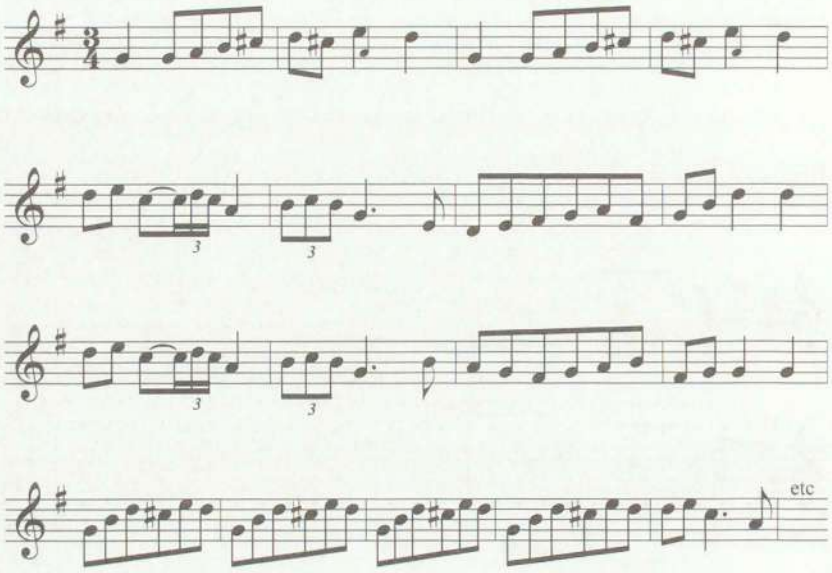

1513

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

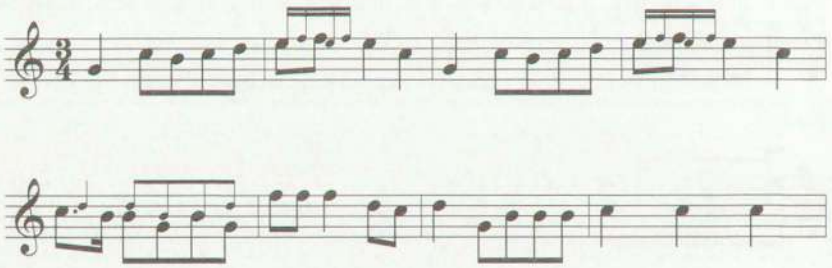

1512. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. W rkp. t. 3-4 niewypełnione; uzupełniono je według t. 1-2.]

1513. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

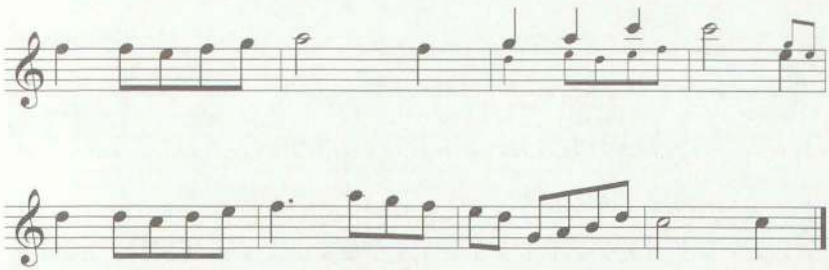

1514

[Sanoczany]

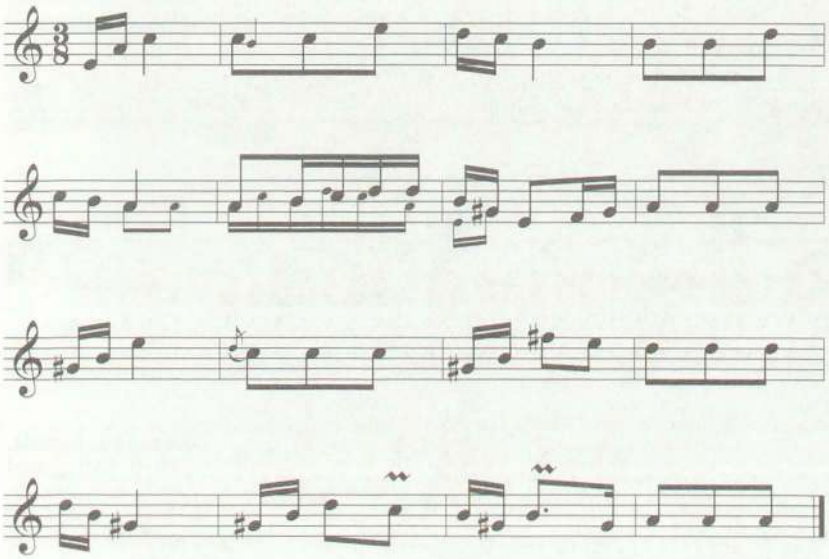

1514. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200.]

1515

[Sanoczany]

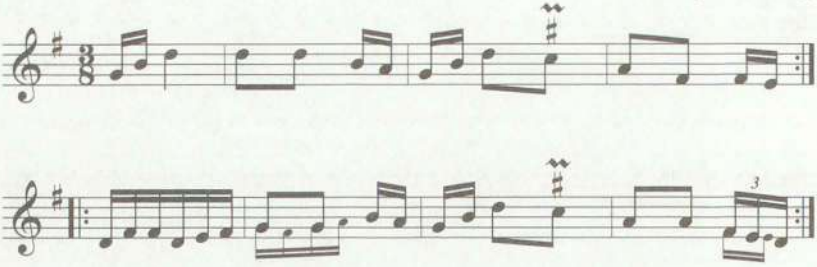

1516

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

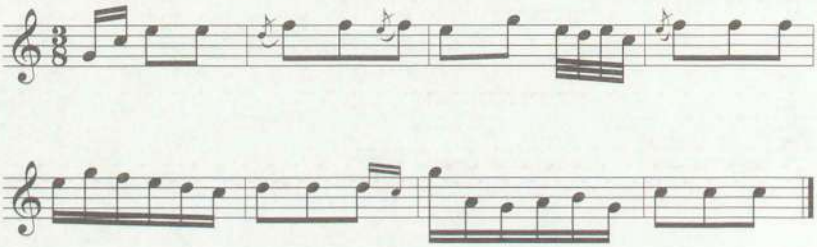

1517

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

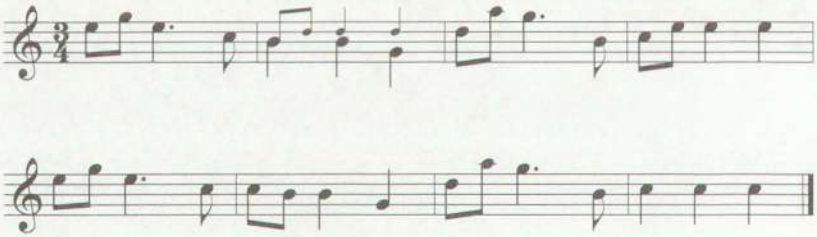

1515. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200.]
1516. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1517. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1518

[Iskań?]

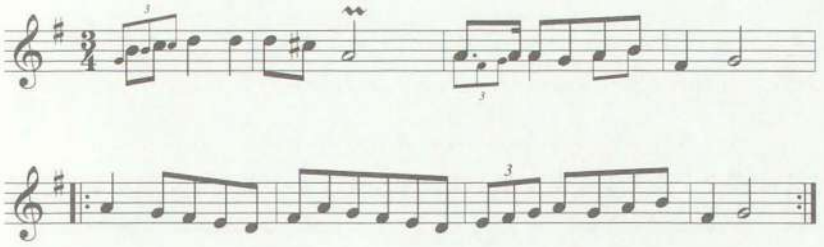

1519

[Sanoczany]

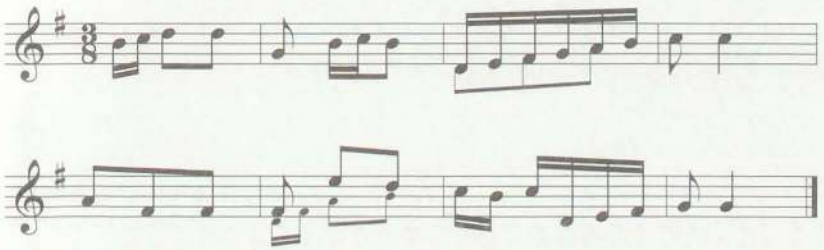

1520

[Sanoczany]

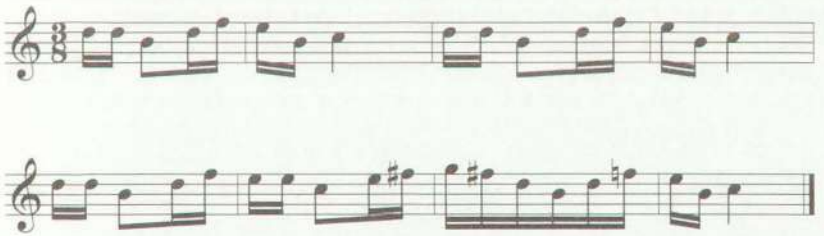

1518. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291.]

1519. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200.]

1520. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. W rkp., nad melodią nota Kopernickiego: „nieszczególna".]

1521

[Rakowa, Sambor]

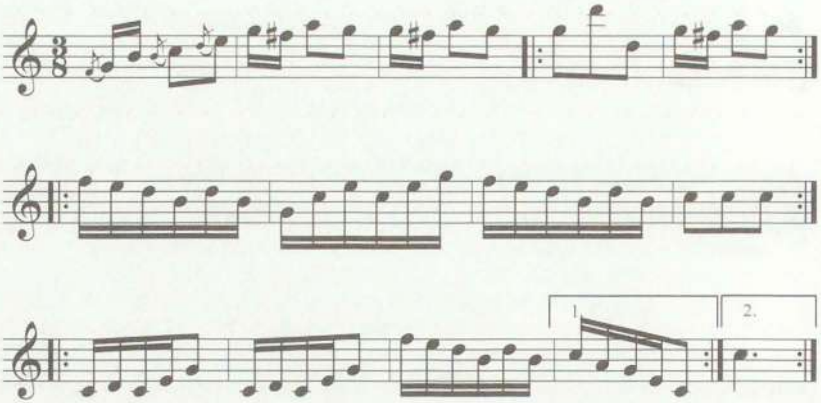

1522

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

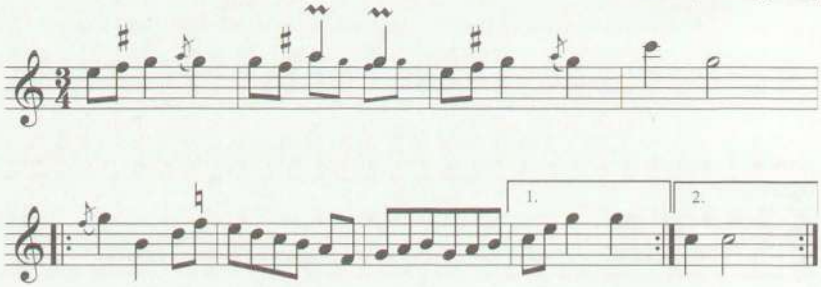

1521. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]

1522. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. W rkp., za melodią nota Kolberga: „teraz w G-dur", wskazująca, być może, kolejne wykonanie tej melodii o kwartę niżej.]

1523

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

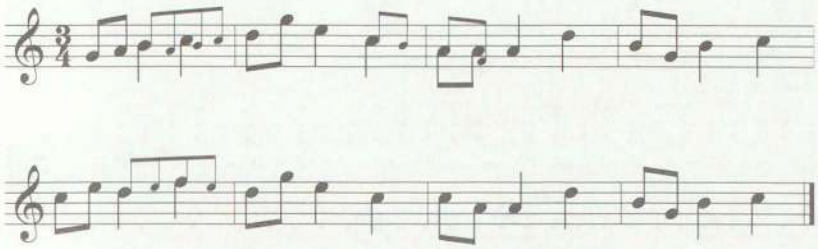

1524

[Przemyśl?]

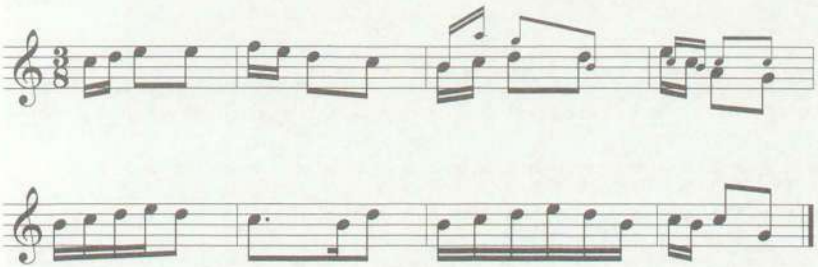

1525

[Iskań]

1523. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1524. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]
1525. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 289, zapis wśród melodii weselnych.]

1526

[Iskań]

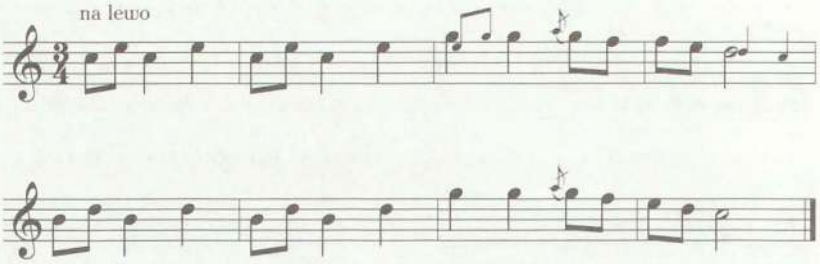

1527

[Iskań]

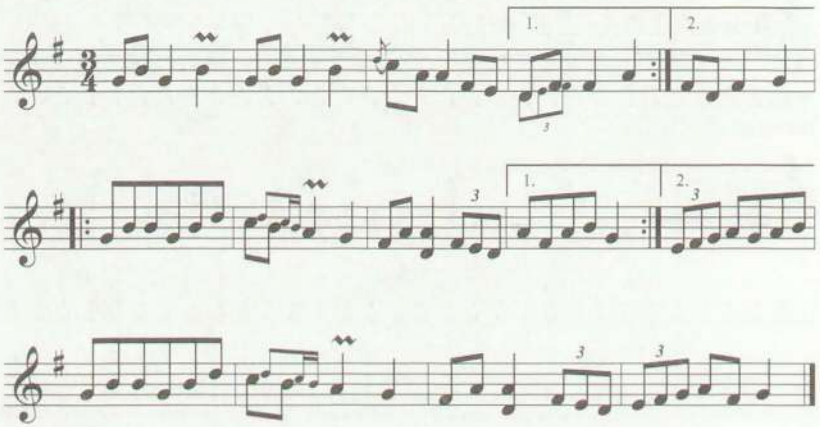

1526. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 289, zapis wśród melodii weselnych.]

1527. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. W rkp. t. 11-13 niewypełnione; uzupełniono je według t. 6-8.]

1528

[Iskań]

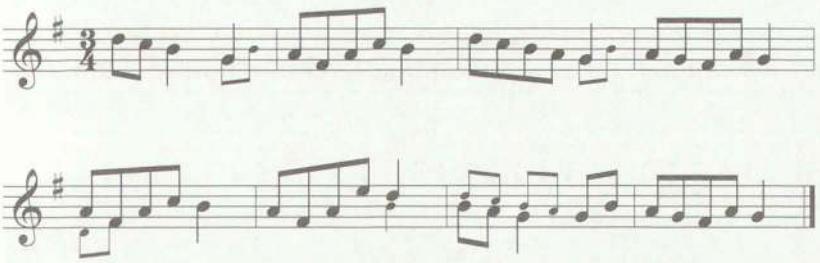

1529

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

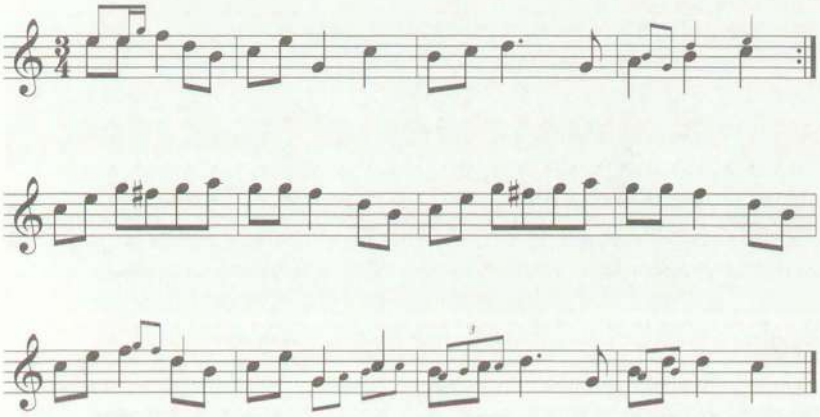

1528. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. Zob. ilustr. 3.]
1529. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1530

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

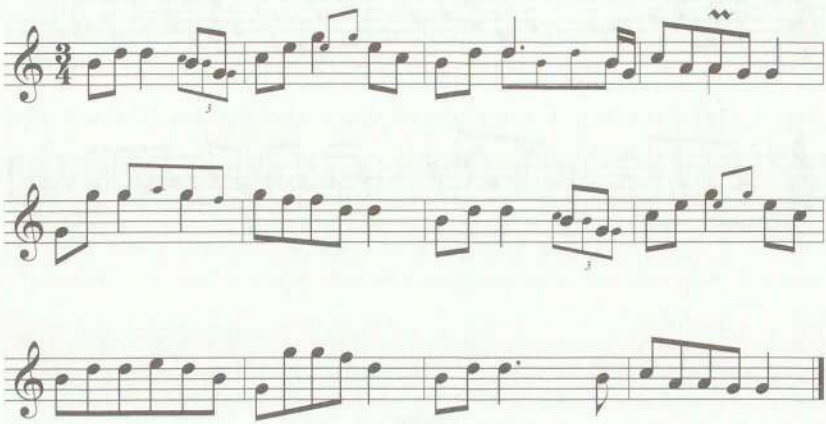

1531

[Iskań]

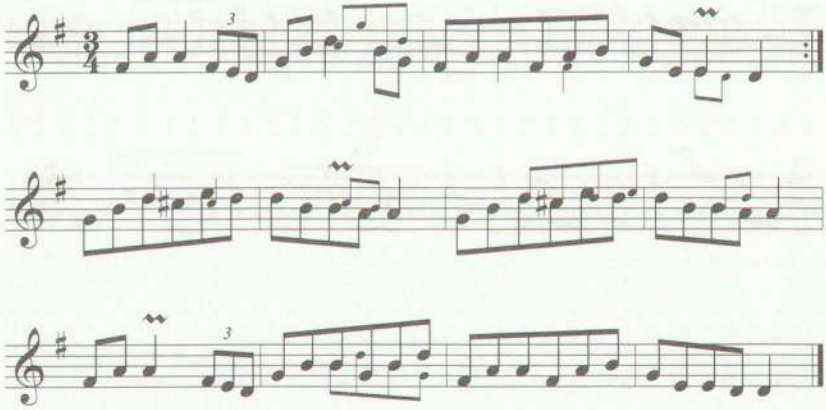

1530. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. W rkp. t. 7-8 niewypełnione; uzupełniono je według t. 5-6 zgodnie ze wskazówką Kolberga.]

1531. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. Zob. ilustr. 3.]

1532

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

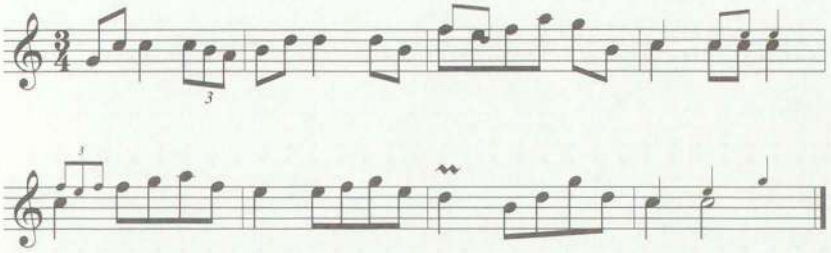

1533

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

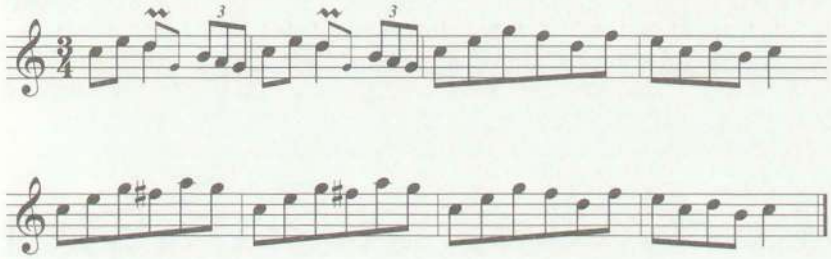

1534

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

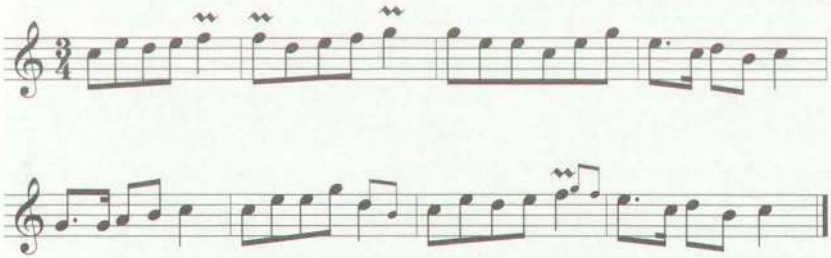

1532. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1533. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1534. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1535

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

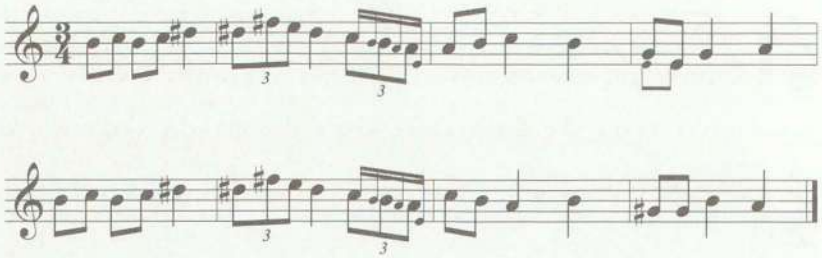

1536

[Rakowa, Sambor]

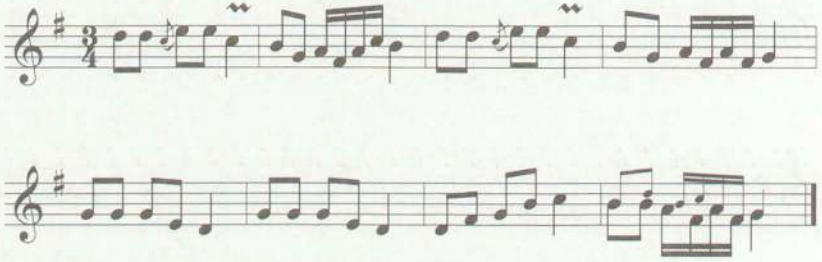

1537

[Iskań]

1535. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. Niewypełnione w rkp. t. 5-6 uzupełniono według t. 1-2. Za melodią zanotowana jeszcze jedna wersja, prawdopodobnie dla t. 7-8, z notką „lub": 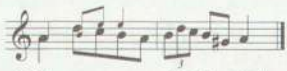 .]

1536. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]

1537. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291.]

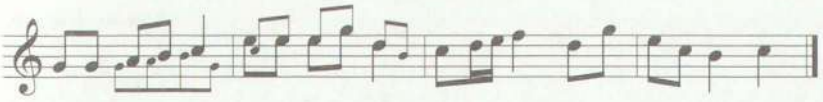

1538

[Iskań, Dubiecko]

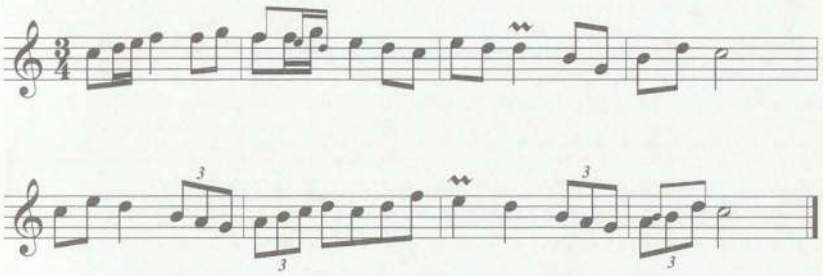

1539

[Iskań]

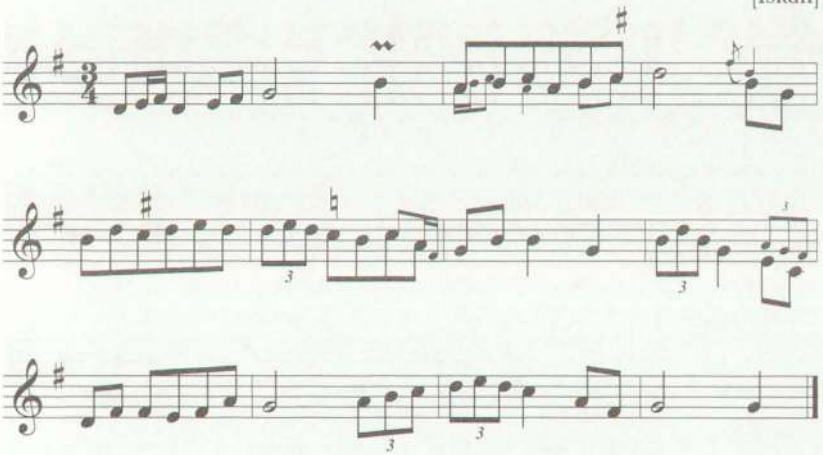

1538. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1539. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. Zob. ilustr. 3.]

1540

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

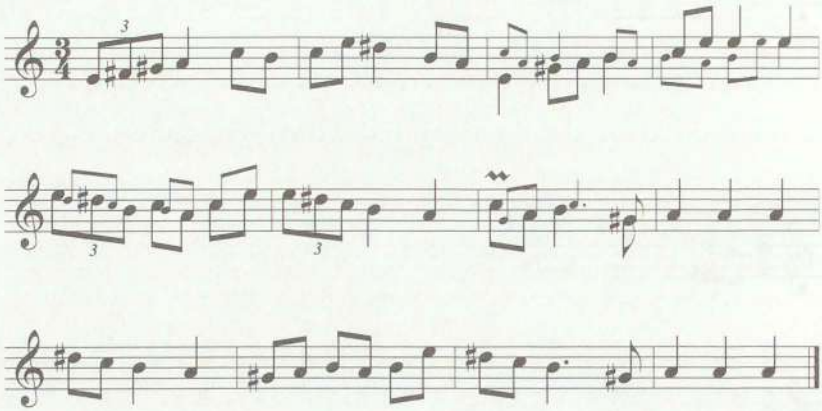

1541

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

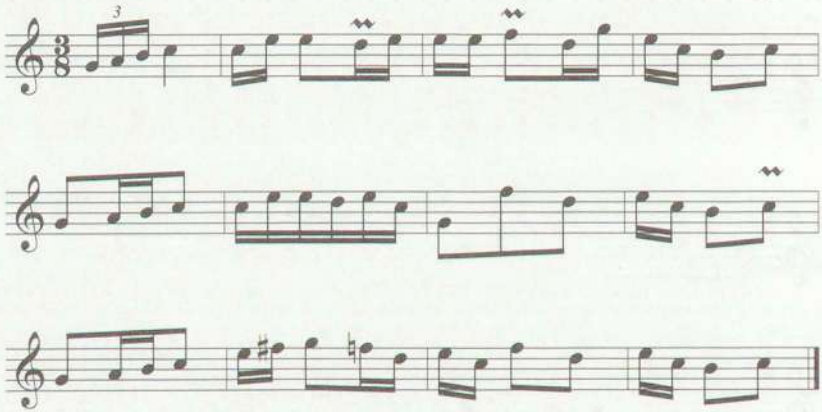

1540. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. W rkp., za melodią zanotowana alternatywna wersja dla t. 3-4 z notką „lub": .]

1541. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1542

[Przemyśl?]

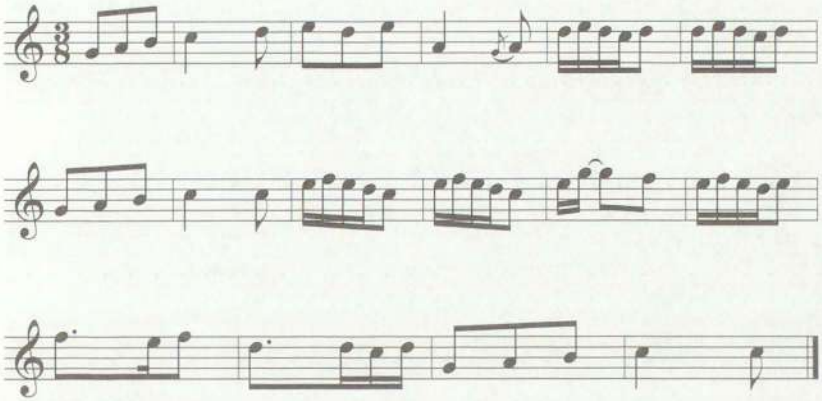

1543

[Sanoczany]

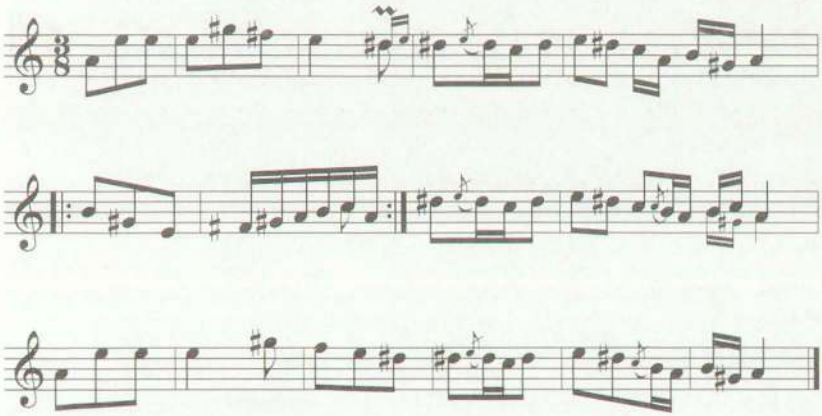

1542. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292. W rkp., w ostatnim takcie alternatywnie trzy ósemki c^2 g^1 c^2.]

1543. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. W rkp., nad melodią nota Kopernickiego: „niezrozumiała i nieszczególna". Tu dla t. 5 i 9 zachowano nieregularny podział metrorytmiczny jak w zapisie Kolberga. Zob. ilustr. 2.]

1544

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

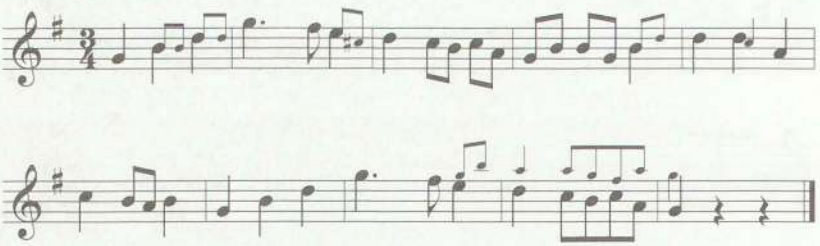

1545

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

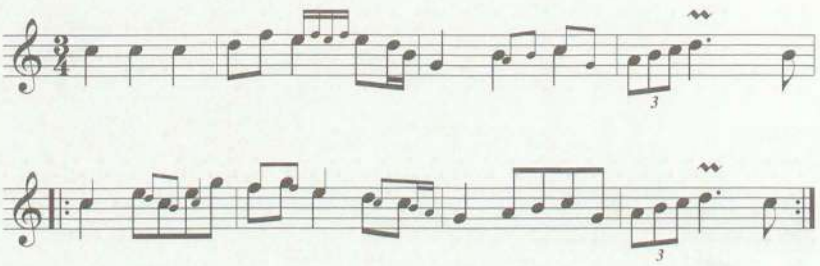

1546

[Iskań?]

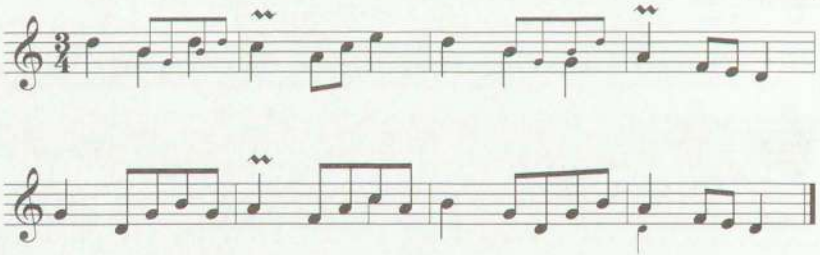

1544. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1545. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. W rkp., w t. 6 alternatywnie cztery szesnastki: e^2 f^2 e^2 f^2.]

1546. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291.]

1547

[Iskań?]

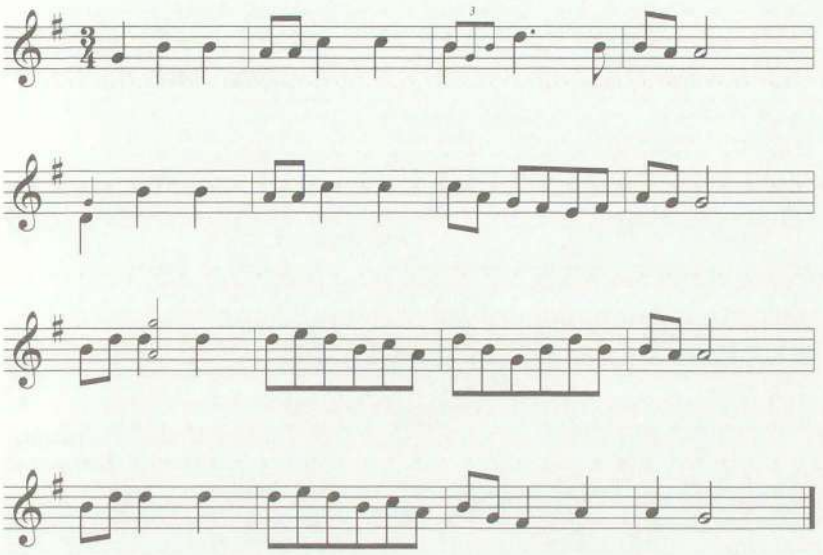

1548

[Sanoczany]

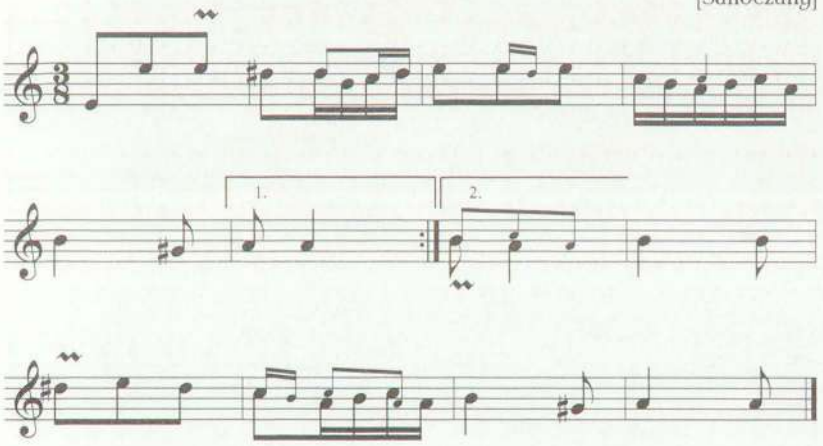

1547. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. W rkp. dla t. 3 jest jeszcze jedna wersja: sześć ósemek d^2 h^1 g^1 h^1 d^2 h^1.]

1548. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. W rkp., nad melodią nota Kopernickiego: „Melodyja jakiejś piosenki – do przypisków". Zob. ilustr. 2.]

1549

[Rakowa, Sambor]

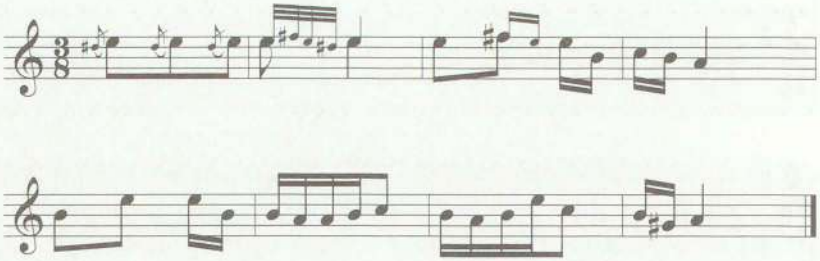

1550

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

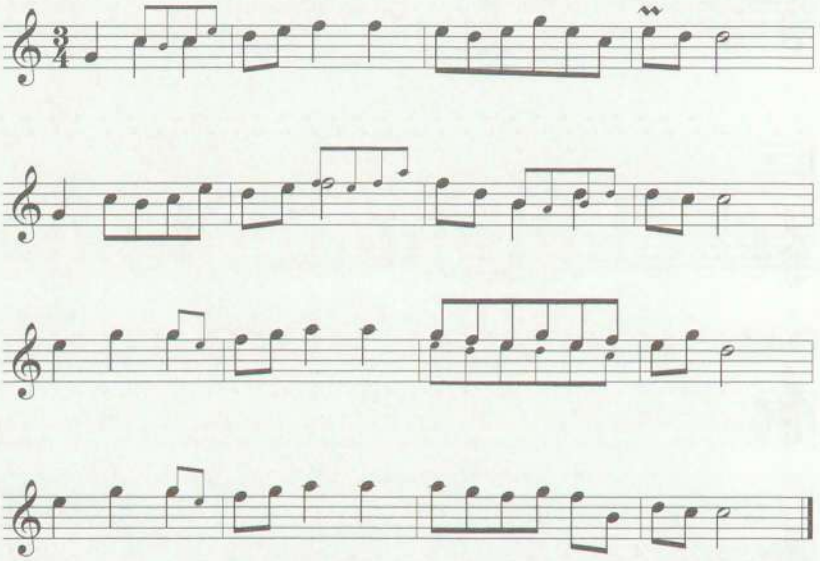

1549. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292. W rkp. dla t. 5-6 zanotował Kolberg jeszcze jedną wersję oznaczoną notką „lub": 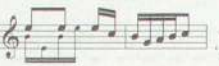 .]

1550. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1551

[Sanoczany]

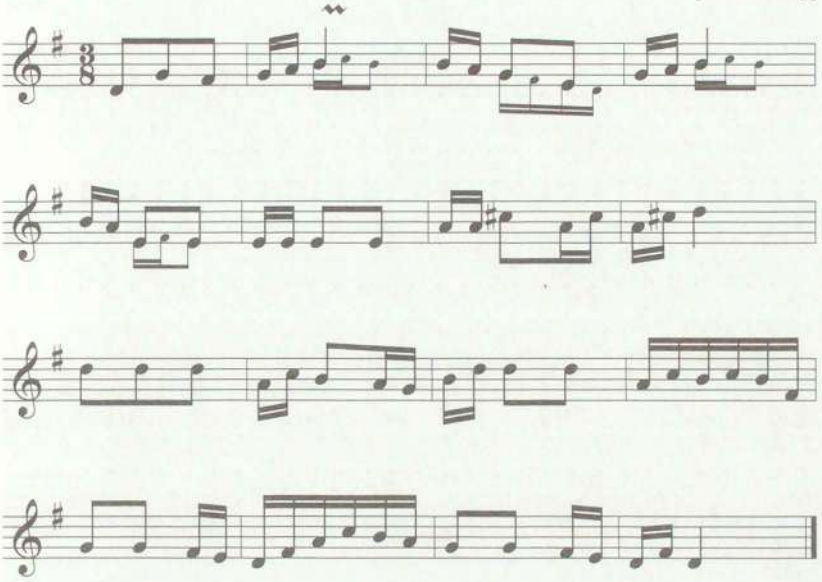

1552

[Rakowa, Sambor]

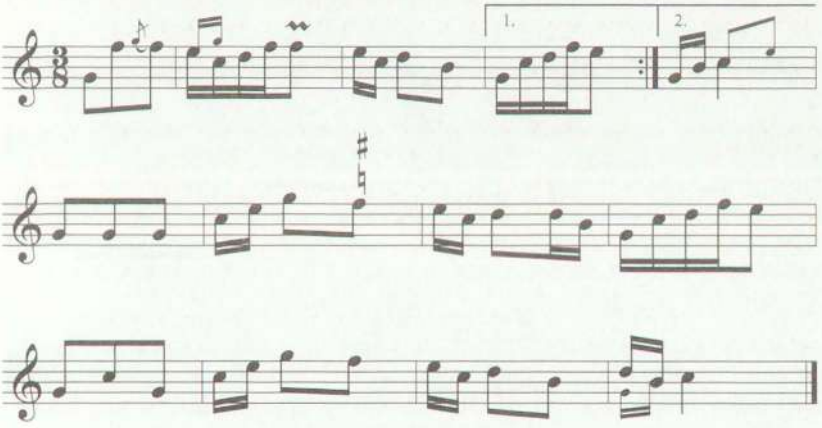

1551. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200, zapis wśród melodii weselnych. W rkp., pod melodią dopisany przez Kolberga ołówkiem, prawdopodobnie później incipit „A skądżeście, od Szkalmierza".]

1552. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292.]

1553

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

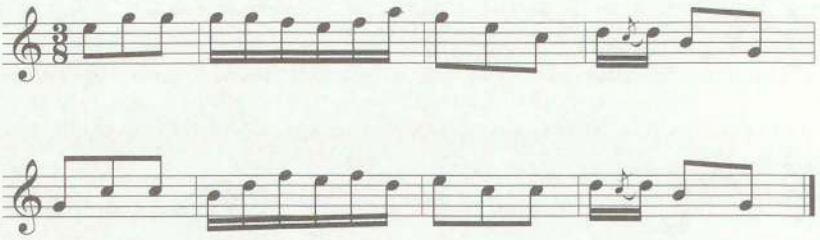

1554

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

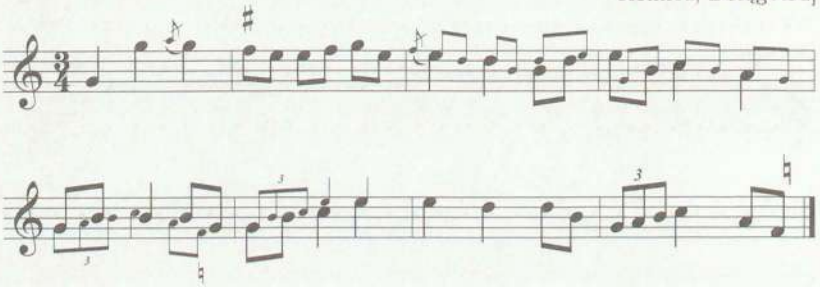

1555

[Sanoczany]

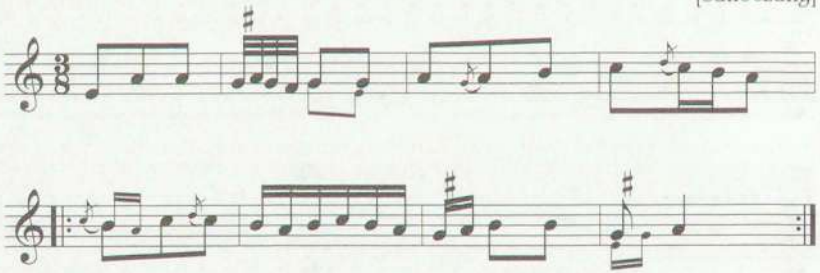

1553. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1554. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1555. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. W rkp., nad melodią nota Kopernickiego: „Melodyjka jakaś jeszcze, wsadzić do przypisków".]

1557

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

1558

[Iskań?]

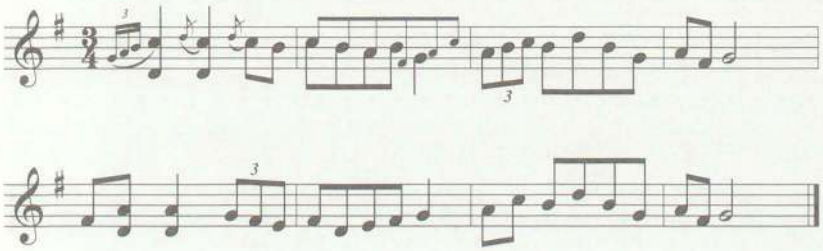

1559

[Iskań?]

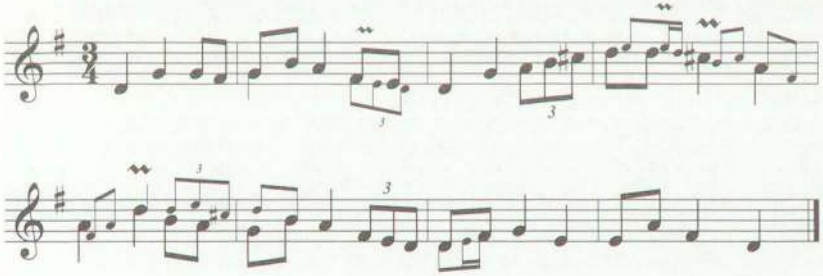

1557. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1558. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. Zob. ilustr. 3.]
1559. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. Zob. ilustr. 3.]

1560

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

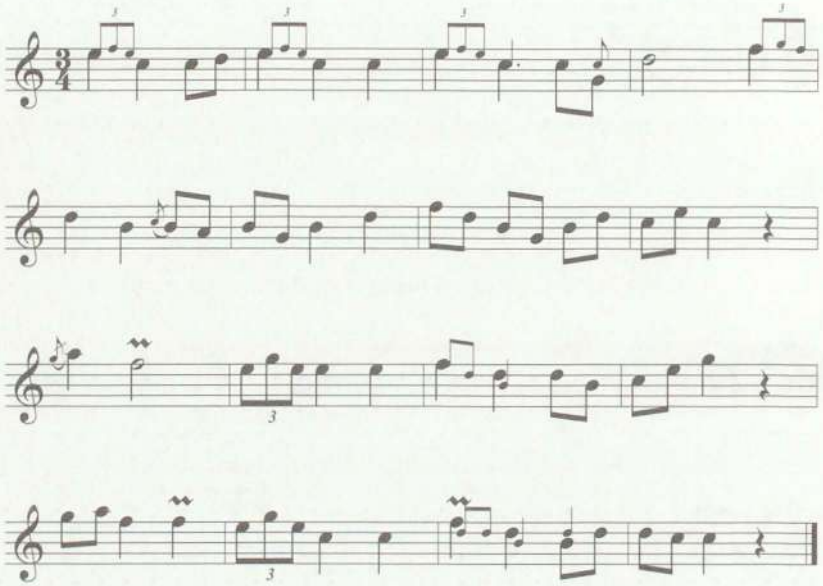

1561

[Iskań?]

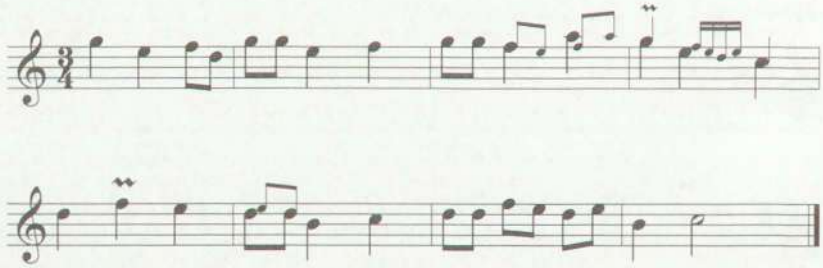

1560. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1561. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291.]

1562

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

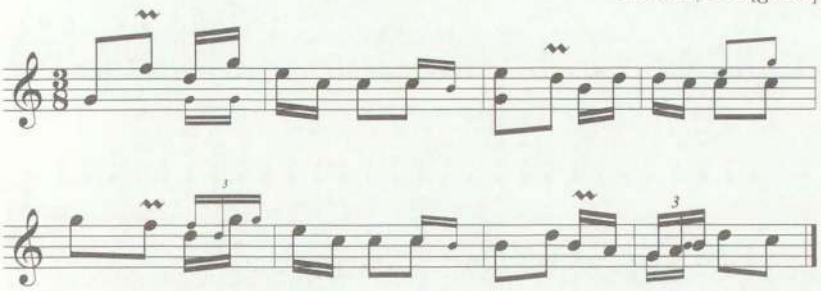

1563

[Sielnica pod Dubieckiem?]

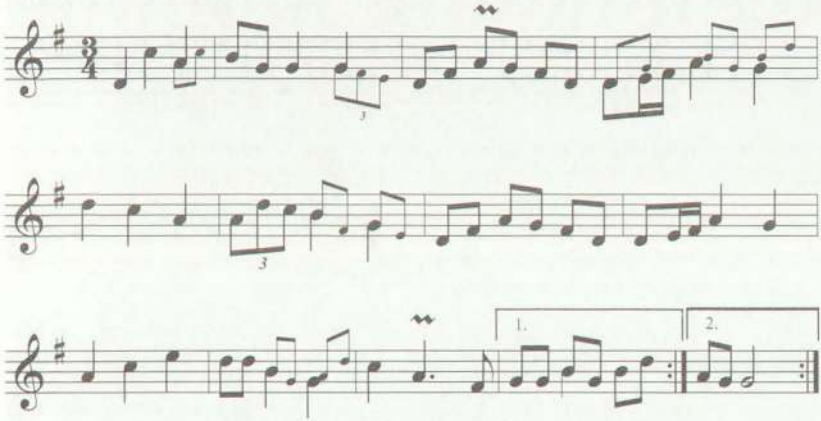

1562. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1563. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291.]

1564

[Sanoczany]

1565

[Iskań]

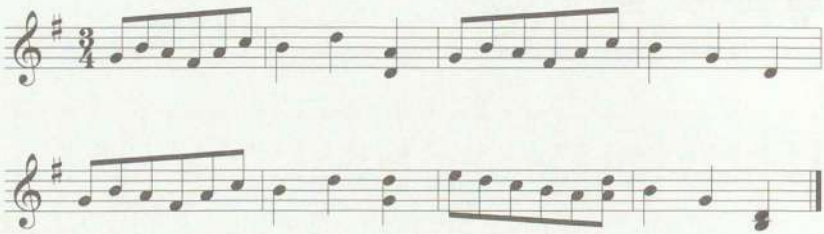

1566

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

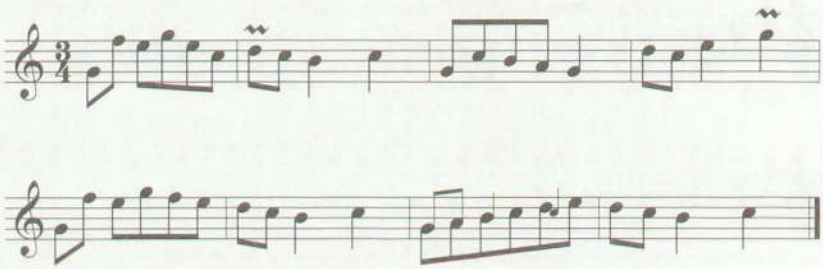

1564. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200. W rkp. notka Kolberga: „do Mazura", zapis niedokończony. Być może, jest to melodia ludowa wykorzystana później przez Kolberga w jego utworach fortepianowych lub szkic kompozytorski inspirowany ludowym motywem. Por też numer 1501. Wśród kompozycji Kolberga odnaleziono trzy mazury, w których Kolberg wykorzystał ten motyw muzyczny, zob. *Kompozycje fortepianowe* (DWOK T. 69), s. 230-237, nr 45 (Mazury I-III).]

1565. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. Zob. ilustr. 3.]

1566. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. W rkp. ta ośmiotaktowa melodia została zanotowana w 4 taktach, w których małe nuty oznaczały prawdopodobnie t. 5-8. Tu publikuje się ten taniec w zrekonstruowanej wersji ośmiotaktowej.]

1567

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

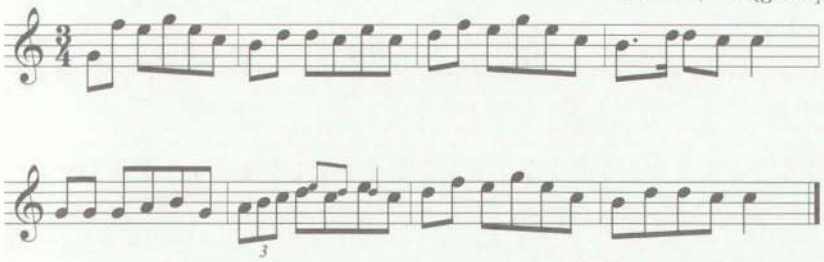

1568

[Iskań?]

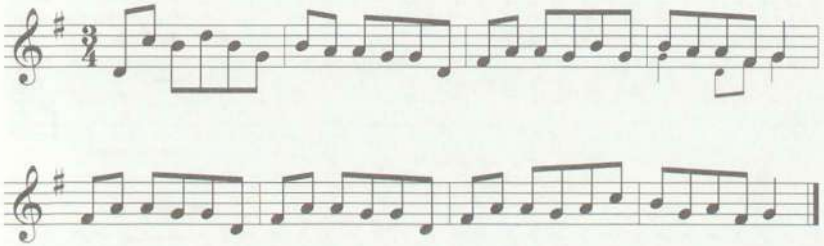

1569

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

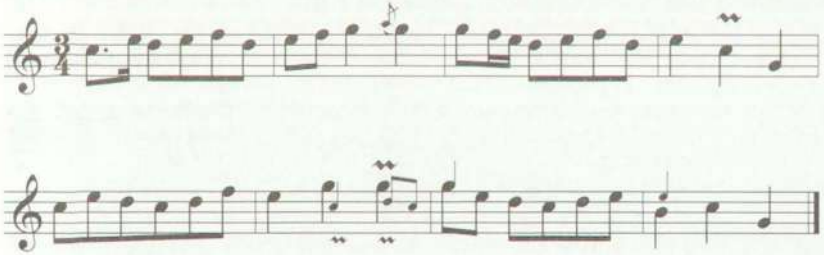

1567. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1568. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291.]
1569. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1570

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

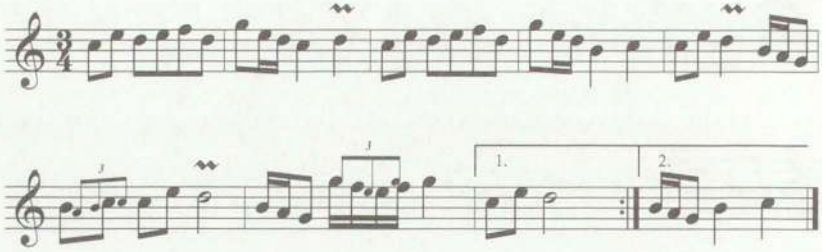

1571

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

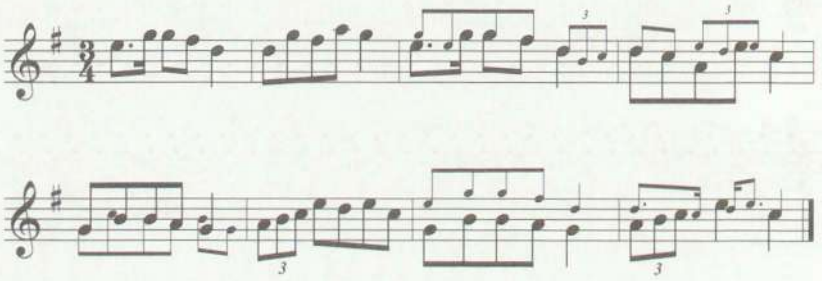

1572

[Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa]

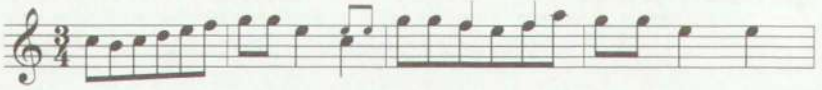

1570. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. W rkp., za melodią zanotowana jeszcze jedna wersja dla t. 8-9 z notką Kolberga „lub": 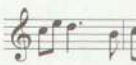 .]

1571. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]

1572. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. Niewypełnione t. 5-6 uzupełniono według t. 1-2 zgodnie z notką Kolberga.]

1573

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

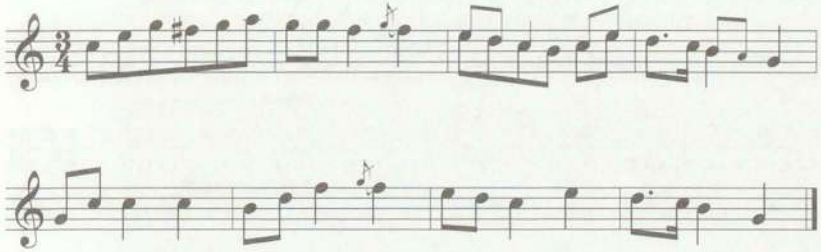

1574

[Iskań?]

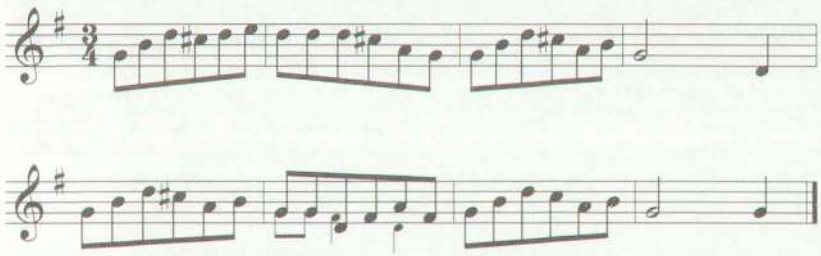

1573. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290.]
1574. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291.]

1575

[Sanoczany]

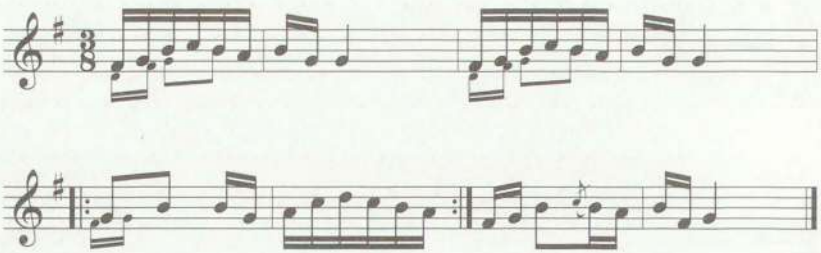

1576

[Sanoczany]

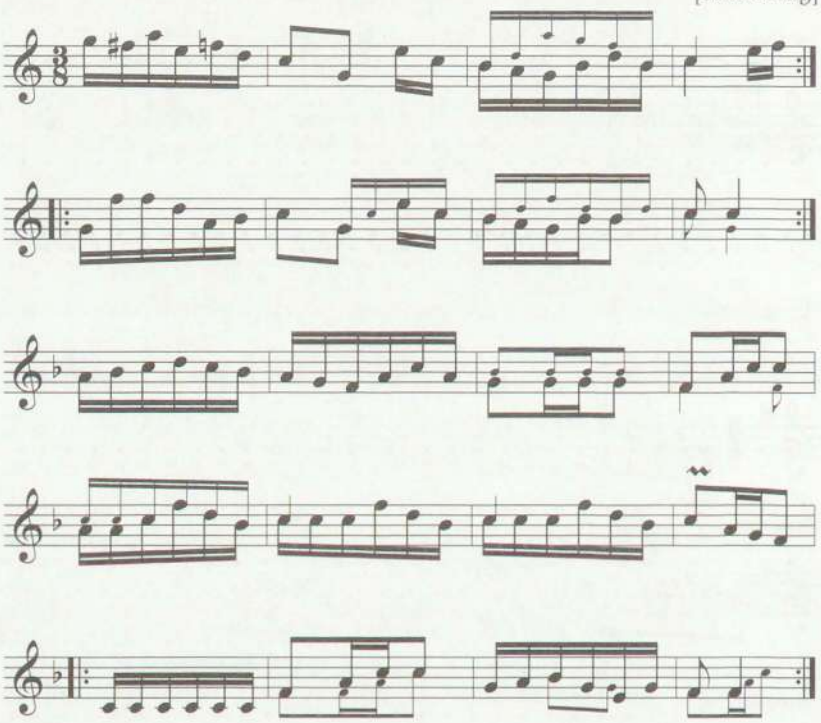

1575. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. W rkp. t. 3-4 niewypełnione; uzupełniono je według t. 1-2. Za melodią nota Kopernickiego: „niekompletna".]

1576. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 202. W rkp., za melodią nota Kopernickiego: „coś przybłędnego".]

1577

[Iskań]

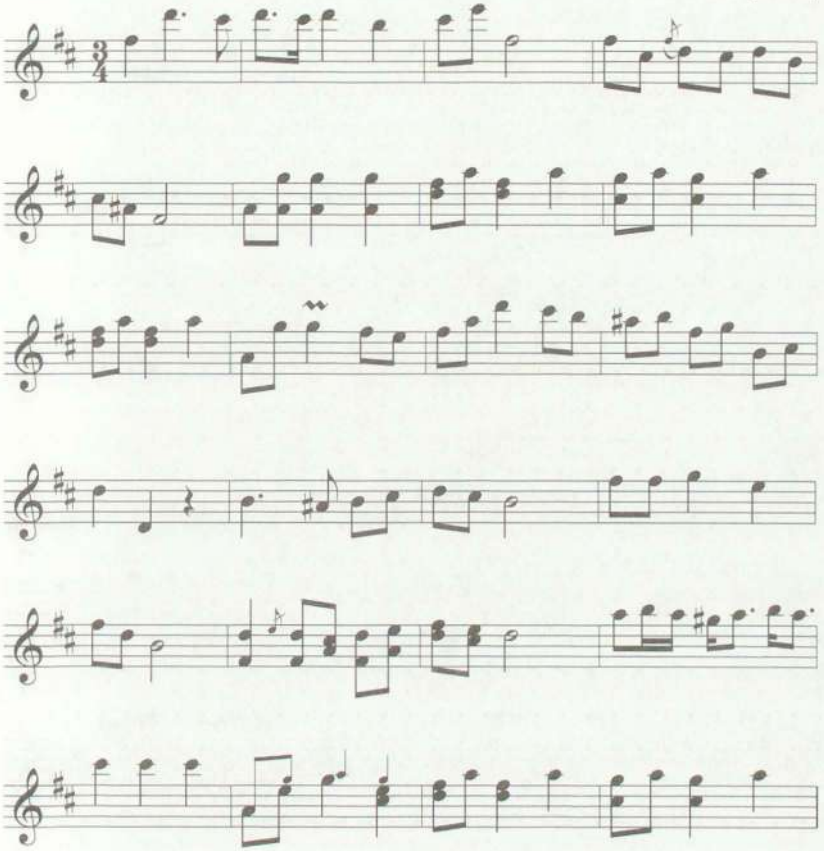

1577. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 289, zapis wśród melodii weselnych. W rkp., nad melodią Kolberg zanotował: „Hej, Mazury, hejże, ha"; nie wiadomo jaki związek ma ten fragment tekstu z publikowanym tu, wyraźnie instrumentalnym zapisem. Zachowano oryginalne cechy notacji ze słuchu.]

1578

[Rakowa, Sambor]

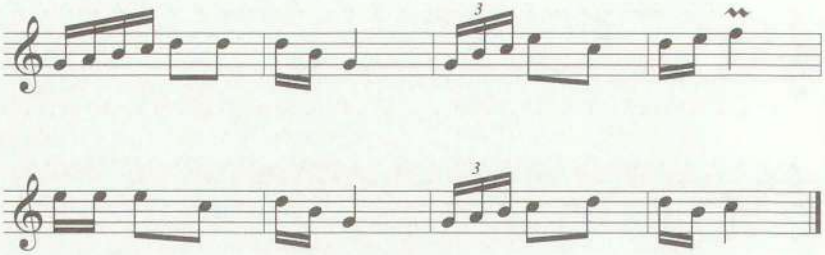

1579

[Iskań]

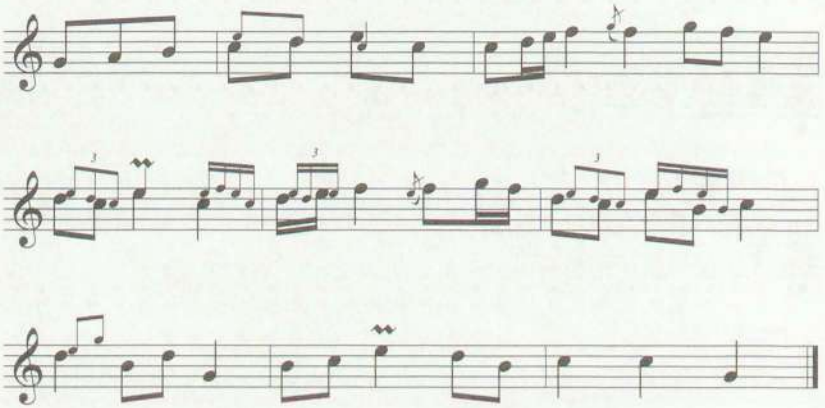

1578. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 292. Zachowano tu zmienne metrum bez oznaczeń jak w zapisie Kolberga.]

1579. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. Melodia w nieregularnym metrum; szkicowy zapis uniemożliwia wprowadzenie oznaczeń metrycznych, zachowano więc tutaj cechy zapisu ze słuchu.]

1580

Sielnica pod Dubieckiem

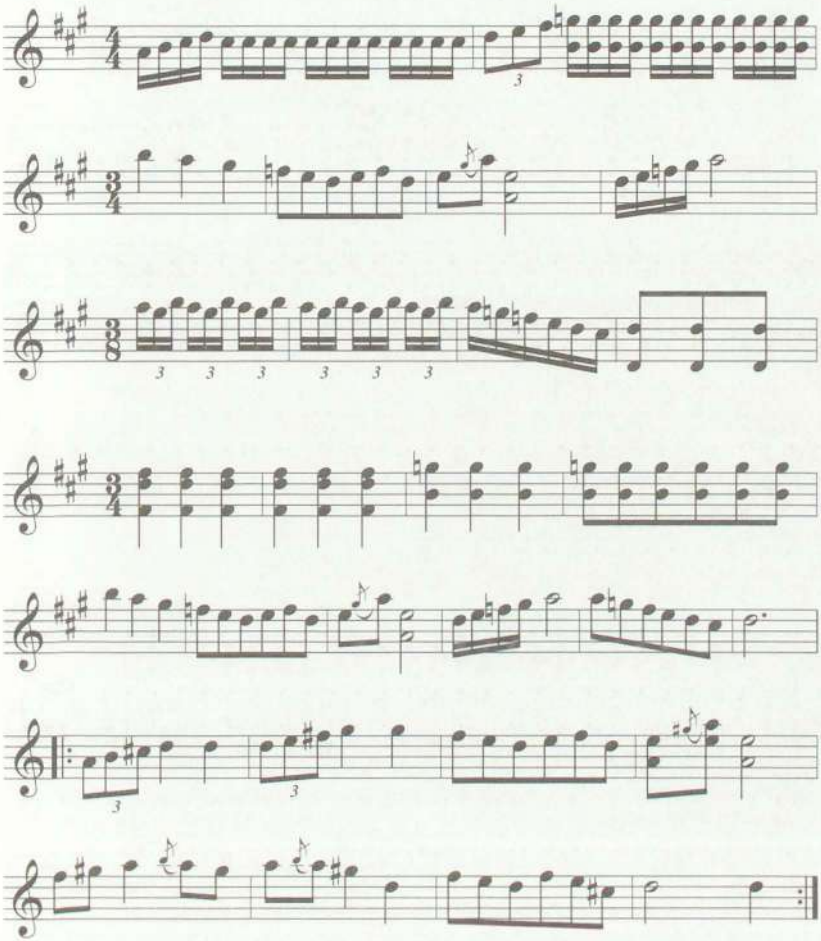

1580. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 291. Jest to prawdopodobnie utwór skrzypcowy, być może, o nieludowej proweniencji. Zachowano tu oryginalne, nieregularne podziały metrorytmiczne, dodając oznaczenia metrum, których Kolberg nie ujął w zapisie ze słuchu. Zob. ilustr. 3.]

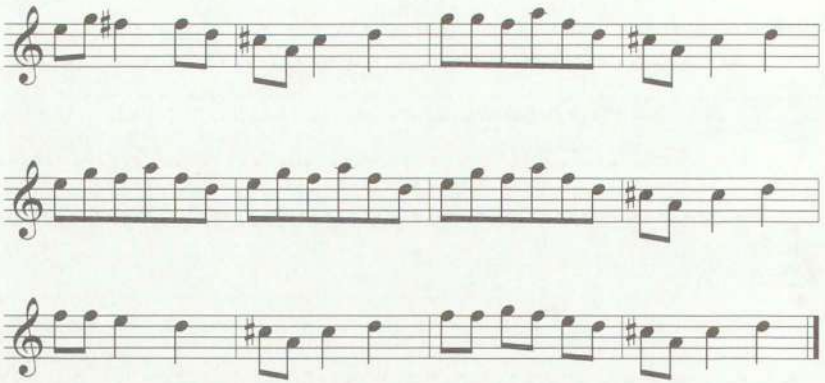

1581

[Dubiecko, Iskanie,
Sielnica, Delągowa]

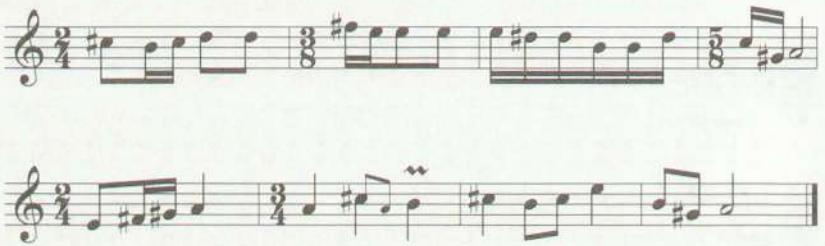

1581. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 290. Melodia w nieregularnym metrum; tu wprowadzono oznaczenia metryczne. W rkp. dla t. 3 jest alternatywna wersja: ćwierćnuta *fis*^{2} i cztery ósemki *e*^{2} *cis*^{2} *d*^{2} *g*^{1}. Dla t. 5 jest również inny zapis w metrum 3/4: ćwierćnuta *e*^{1}, dwie ósemki *fis*^{1} *gis*^{1} i ćwierćnuta *a*^{1}.]

1582

Kołomyjka [Sanoczany]

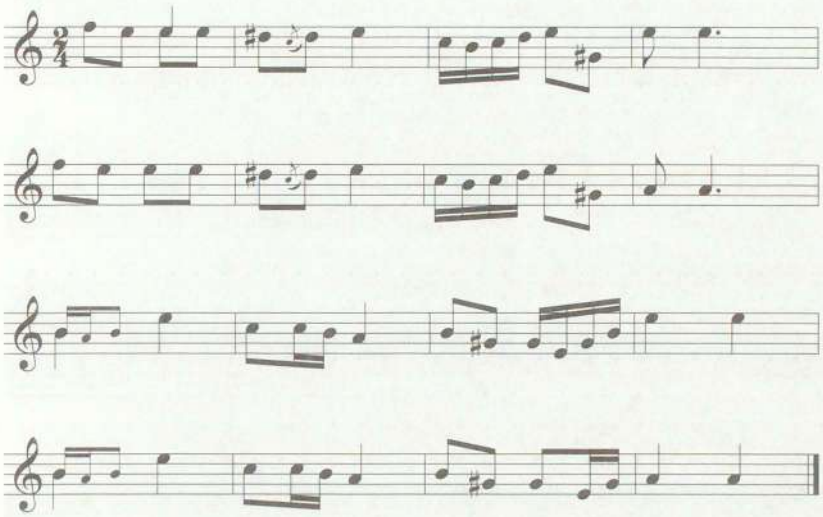

1582. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 203. Ten taniec oraz następne (tj. nr 1583-1587) opublikowano tu ponownie, w zwartym zespole jako uzupełnienie melodii bez tekstów, wydanych przez Izydora Kopernickiego w *Przemyskiem* (zob. T. 35, s. 196-198, nr 120-126). Tańce te opublikowane tam zostały z licznymi błędami w ich przebiegu melodycznym oraz w budowie formalnej i z pominięciem wielu ozdobników. Zachowały się odpisy wszystkich sześciu melodii (sygn. 465, k. 204) wykonane przez nieznanego autora, które stały się postawą druku w T. 35. Obraz poszczególnych melodii jest w nich niewłaściwy i niezgodny z terenowymi zapisami Kolberga. Zatem tańce te publikuje się tutaj ponownie na podstawie oryginalnych zapisów ze słuchu, zachowując jednak kolejność, którą Kopernicki nadał im w T. 35. Zob. też w tym tomie przypisy źródłowe do tych melodii.

Kołomyjka ta została omyłkowo wydrukowana w T. 35 dwukrotnie (na s. 196 i 198, nr 120 i 126) z licznymi błędami oraz w niewłaściwej strukturze formalnej.]

1583

Kołomyjk[a] [Sanoczany]

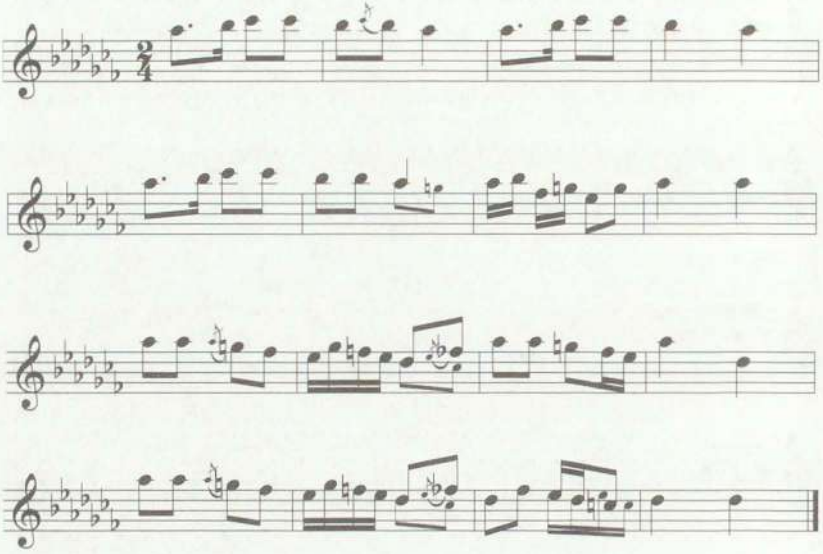

1584

Kołomyjka [Sanoczany]

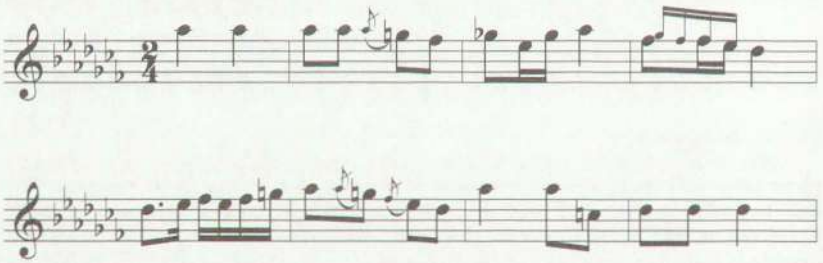

1583. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200. Zob. T. 35, s. 196, nr 121 oraz wyżej przypis do nr 1582. Dla przejrzystości zapisu znaki chromatyczne, wpisane przez Kolberga odrębnie dla każdej nuty w kolejnych taktach, wprowadzono tutaj przy kluczu.]

1584. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200. Zob. T. 35, s. 196-197, nr 122 oraz wyżej przypis do nr 1582. Dla przejrzystości zapisu znaki chromatyczne, wpisane przez Kolberga odrębnie dla każdej nuty w kolejnych taktach, wprowadzono tutaj przy kluczu. Przed t. 9 wprowadzono znak repetycji wynikający z budowy melodii.]

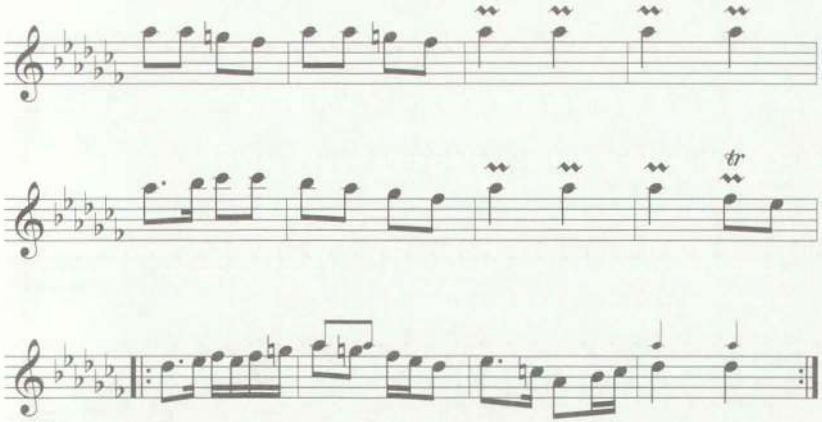

1585

[Sanoczany]

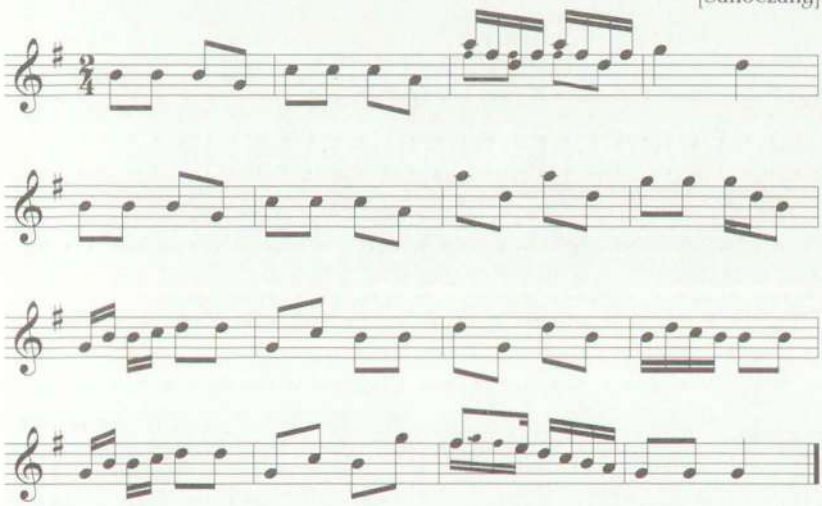

1585. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200. Zob. T. 35, s. 197, nr 123 oraz wyżej przypis do nr 1582.]

1586

Ciuryło [Sanoczany]

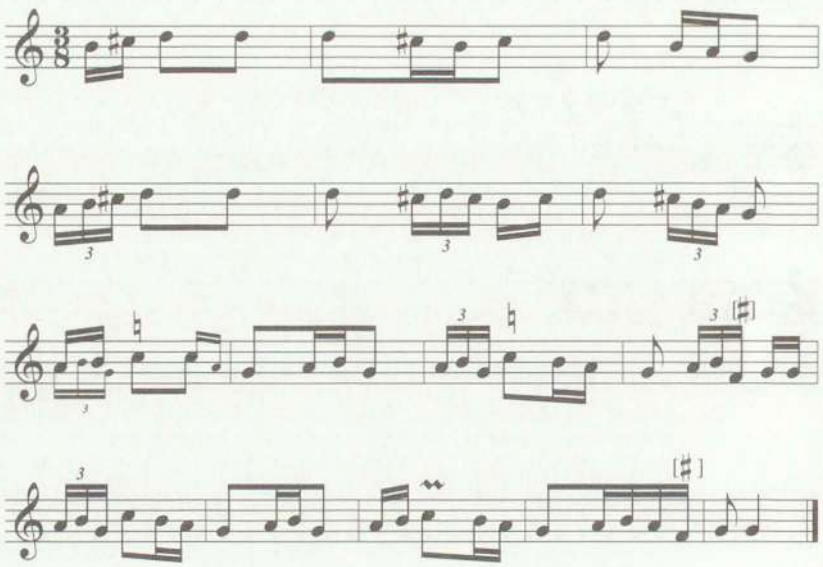

1586. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200. Zob. T. 35, s. 197, nr 124 oraz wyżej przypis do nr 1582. W rkp., za melodią zanotowana i przekreślona pierwotna wersja dla t. 9: ósemka g^1 i cztery szesnastki a^1 h^1 a^1 g^1. Tam t. 7-10 objęte łukiem z niejasnymi notkami: „tak" i „lub", a następujące dalej t. 11-15 nadpisane kolejno jedne nad drugimi z brzegu karty i ponumerowane oraz podobnie objęte łukiem z notą: „lepiej" nad t. 12. Prawdopodobnie t. 11-15 mogły być alternatywną wersją dla t. 7-10. Nota „lepiej' mogła się także odnosić do przekreślonej, wspomnianej powyżej wersji dla t. 9, sugerując, iż ten pierwotny zapis był chybiony. Wobec niejednoznaczności tych not Kolberga zachowano tu wskazaną kolejność taktów i oryginalny obraz melodii, oddający tok notacji ze słuchu.]

1587

[Sanoczany]

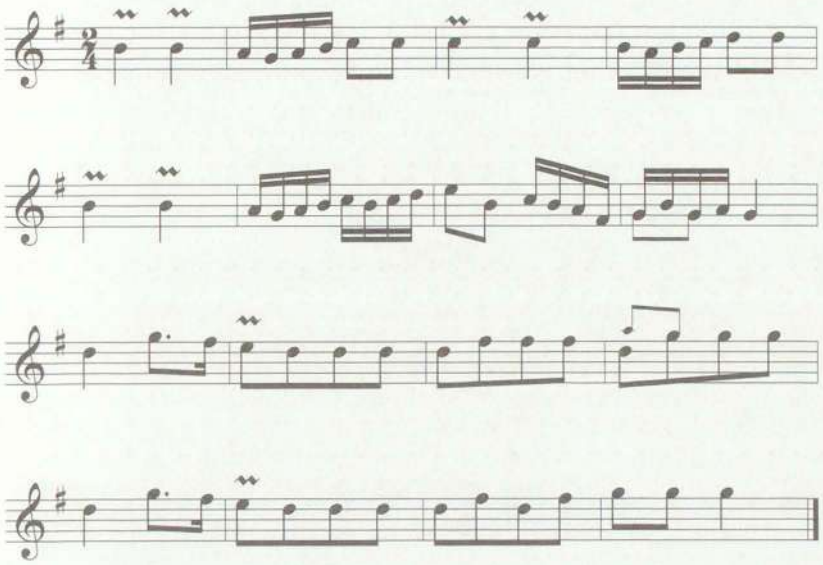

1587. [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 200. Zob. T. 35, s. 198, nr 125 oraz wyżej przypis do nr 1582. W rkp., nad melodią nota Kopernickiego: „Dobry, lecz coś nieskończony?". Tam t. 13-14 niewypełnione; uzupełniono je według t. 9-10. Wersja wydrukowana w T. 35 pozbawiona jest ozdobników, a całość ma również usterki w budowie formalnej, ponadto pominięto tam t. 15-16.]

WIERZENIA. PRZESĄDY

w Iskani

Wróżka leczy[1]. Każe brać wody przed wschodem słońca, czasem błoto z jakiejś studni petc.

Wróżka choremu powiada, jakie przyczyny są jego choroby, że np. ten pacjent zbudował dom na głowie diabła, że rozkopał lub wyciął krzak bzu itd., i za to go choroba męczy.

Wróż leczy bydło, aby mu tylko trochę sierści z chorej sztuki bydła przynieść i pokazać, wtedy trzy razy z tą sierścią obchodzi stół i zamawia: – W imię Matki Boskiej mocy i świętych do pomocy – i spluwa trzy razy.

[Wyszatyce]

Gdy kobieta[2], z próżnym naczyniem idąc, kogo spotka, to je chowa, zatrzymuje się lub wraca, by to na podróżnego nieszczęścia nie sprowadziło.

[Rakowa]

Gdy usłyszą[3] po raz pierwszy kukanie kukułki, macają się po trzykroć po kieszeniach, by mieć pieniądze przez całe lato.

---

[1] [Rkp. Kolberga, teka 35, sygn. 1315B, k. I, zapis wśród notatek na temat wierzeń i przesądów z innych okolic.]

[2] [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 333, luźna notatka między ołówkowymi szkicami kobiecego ubioru głowy z Wyszatyc.]

[3] [Rkp. Kolberga, sygn. 465, k. 226. Przesąd zanotowany przed opisem sposobu zaradzenia wichurze (zob. T. 35, s. 234, akapit 4). Tekst później skreślony.]

„Czas" krak[owski] (z r[oku] 1874) pisze[1]: „We wsi Sanoczanach, w powiecie przemyskim, Jarema Chlipecki, pożyczywszy na wiosnę kilkadziesiąt złotych od Żyda w Dobromilu i nie mogąc się uiścić mimo częstego dawania wierzycielowi odczepnego w różnych podarkach, popadł w zadumę, gdy mu zagrożono wywłaszczeniem z gruntu i domu. Z rozpaczy powiesił się d. 26 grudnia. Nazajutrz przyszedł wójt z asystencją ławników i zawyrokowano, że gdy samobójca chodzi po śmierci i straszy, trzeba z nim postąpić jak z upiorem. Odcięto mu więc głowę i nogi po kolana i wywieziono na rozstajne drogi, gdzie go pogrzebano. Wobec takiej ciemnoty i barbarzyństwa wójta i reprezentacji gromadzkiej, co tu mówić o samorządzie".

[1] [Rkp. Kolberga, teka 19, sygn. 1238, k. 20. Źródło: *Kronika miejscowa i zagraniczna*, „Czas" 1874, nr 3 (z 4 I), s. 2. Cytat Kolberga.]

OPOWIEŚCI. PRZYSŁOWIE

[Podania i legendy związane z Kalwarią Pacławską][1]

Książka pod tytułem *Obchody kalwaryjskie, czyli rozmyślania* itd. *na Kalwaryi Pacławskiej pod Przemyślem* przez ks. Innocentego N... (1882 w Sanoku, nakładem konwentu ks. Franciszkanów w Kalwaryi Pacławskiej) między innymi następujące podaje szczegóły:

Kalwaria Pacławska ma dwóch fundatorów. Pierwszy, Maksymilian Fredro, wojewoda na Podolu - jak chce mieć podanie powszechnej opinii - goniąc na łowach w lasach tutejszej okolicy za jeleniem, spostrzegł między rogami tegoż krzyż jaśniejący jako godło odkupienia, którego dziwnie widokiem wielce przerażony, powziął pobożną myśl: na wysokiej górze, ile na tym samym miejscu tego zdarzenia, wystawić kościół z klasztorem i założyć kalwarię z stosownymi kaplicami Męki Pańskiej podług wzoru i rozmiaru jerozolimskich dróg krzyżowych, poświęconych drogim okupem męki i śmierci Zbawiciela Pana.

[1] [Rkp. Kolberga, teka 3201, k. 70. Źródło: Innocenty N... [Nycz Innocenty] *Obchody kalwaryjskie, czyli rozmyślania, różne uwagi religijne i modlitwy stosowne... w czasie obchodu krzyżowych dróżek na Kalwaryi Pacławskiej pod Przemyślem, ułożone i wydane dla zbawiennego pożytku wiernych przez... w roku 1863*, Jasło 1865 (błąd druku: 1863?). Kolberg powołuje się w rkp. na wydanie późniejsze: Sanok 1882; do tej edycji nie udało się jednak dotrzeć. Pochodzący z tej książeczki tekst jest wyciągiem z części I, opisowej (o powstaniu i fundacji Kalwarii Pacławskiej, o cudownym obrazie Matki Boskiej i jego przeniesieniu, o cudach „wyjętych z akt kościelnych"), s. 3-23. Sprawdzono go z dostępnym wydaniem wcześniejszym. Ze źródła tego odpisał też Kolberg cztery pieśni maryjne zamieszczone w T. 83/I, w rodziale „Pieśni religijne", zob. nr 639-642. Por. też Lu. Dz. (Dziedzicki Ludwik) *Kalwarya Pacławska*. W: *Słownik geograficzny*... T. III, Warszawa 1882, s. 715-716.]

Fredro najprzód wzniósł krzyż pojedynczy, potem wystawił kościół i klasztor, do którego sprowadził zakon ks. Franciszkanów Minorytów w r. 1668-71. Kościół i klasztor okazalej przebudował w r. 1775 Szczepan Dwernicki i stąd za drugiego uważany jest fundatora.

Po dwóch pożarach w roku 1855 i 1862, które jednak nie dotknęły wnętrza, odbudowano je na nowo ze składek. W kościele jest cudowny obraz Matki Boskiej i drugi św. Antoniego. O nich mówi kronika:

Gdy około r. 1679 niektóre okolice, w podolskiej zwłaszcza krainie, przez napad Tatarów i Turków nawiedzone były, w tymże samym czasie nie uszedł napadu i rabunku od tej dzikiej hordy Kamieniec Podolski, mieszczący podówczas w swych murach wiele kościołów, między którymi był kościół i klasztor oo. Franciszkanów Minorytów, odznaczający się ówcześnie dwoma cudownymi obrazami: pięknym malowidłem Matki Boskiej, a drugim św. Antoniego Padewskiego obrazem. Gdy przeto od tegoż wojska nieprzyjacielskiego cały klasztor złupiony, a kościół z wszelkich kosztowności i ozdób odarty w stajnie i na skład łupiestwa zamieniony został, św. Antoni, mszcząc się niejako zniewagi świętości miejsca, wyrządzał im rozmaite psoty i szkody to w koniach, to w zbożu, które podówczas w tej świątyni dosyć znacznie w różnym gatunku było umieszczone. Czym rozgniewany dowódca wojsk tatarskich wizerunek św. Antoniego w ołtarzu porąbał, inne popalił, obraz zaś Matki Boskiej cudownej z kościoła wynieść i na wzgardę pod most blisko tamecznego młyna wyrzucić kazał.

Nie mógł atoli ten drogi skarb cudownego obrazu w tak wzgardliwym ukryciu dłużej pozostać, objawia się bowiem we śnie Matka Boża pobożnemu staruszkowi, wskazuje miejsce swego ze wzgardą porzuconego obrazu i upomina, aby go, wydobywszy stamtąd, zaniósł ze czcią na górę Kalwaryi ziemi przemyskiej i umieścił tamże w kościele oo. Franiciszkanów, niezbyt dawno podówczas wystawionym.

Wtem, ocknąwszy się ze snu, staruszek, a bez względu na straż wszędzie stojącego wojska, spieszy na miejsce we śnie sobie wskazane, wchodzi pod most, czeka poranku oświecającego słońca, wydobywa poznany obraz, a obwinąwszy go starannie w płótno, z wielkim uszanowaniem i niezwykłą radością przechodzi śmiało i bezpiecznie wpośród straży wszędzie przepełnionego tureckiego i tatarskiego wojska, nie będąc nigdzie przez tegoż wstrzymanym.

Gdy tedy uszedł ów starzec kilkadziesiąt mil drogi, przeszedł już miasto Lwów, a zbliżając się z tym drogim klejnotem ku górze Kalwaryi, przyszedł do miasta Sambora, gdzie go właśnie noc zastała. Strudzony podróżą postanowił tamże przenocować, a wszedłszy do pewnego domu, prosił gospodynią o nocleg i przechowanie tegoż obrazu, która go też owinięty w płótno niepostrzeżenie do skrzyni włożyła. A gdy już wszyscy mieszkańcy domu pokładli się na spoczynek nocny, a i syn gospodarza położył się dla spoczynku na tejże skrzyni,

wtem zaledwo gdy usnął, aliści jakby mocą niewidzialną uderzony pada ze skrzyni, rzucony na ziemię, wołając na ojca i matkę, że go jakiś przestrach zdejmuje. - Zapewneś się nie pomodlił lub pacierza, kładąc się, nie zmówił - odezwali się rodzice - przeżegnaj się i śpij spokojnie. A gdy powtórnie, ułożywszy się na skrzyni, zaczął zasypiać, po wtóry raz pada na ziemię. Czym uniesieni gniewem rodzice pytają zdziwieni, co mu się stało, czego się tłucze i rzuca, i sen im przerywa, a fukając nań, poczęli mu grozić plagami, gdyby się od tej chwili nie uspokoił zupełnie. Lecz gdy i po raz trzeci gwałtowniej niż dotąd powalony ze skrzyni pada, w niezwykłym podziwieniu i pomieszaniu pozostali wszyscy.

Nareszcie przypomina sobie matka owe zawinięcie w kształcie obrazu, które od podróżnego, na noclegu u siebie będącego staruszka, wieczorem otrzymała i w tej skrzyni przechowała. Wtem budzą podróżnego starca, pytają o znaczenie przechowanych rzeczy, otwierają skrzynię, aż tu z niemałym podziwieniem widzą wielkie światło, które wydobywając się ze skrzyni, cały dom jasnością napełniło. Na powziętą tak cudownego zdarzenia wiadomość, poczęli się zaraz zbiegać obywatele miasta Sambora i mieszkańcy okolicznych przedmieść, którzy w chęci zatrzymania u siebie tego obrazu starali się usilnie nabyć takowy od podróżnego przez kupno. Lecz gdy im starzec całą rzecz opowiedział, skąd i w jaki sposób ten obraz nabył i że ma od Królowej Nieba polecenie, aby go na górę kalawaryjską zaniósł i tamże w kościele synów św. Franciszka umieścił, odstąpili w pokorze od swego zamysłu, a zgromadziwszy się licznie, z wielką czcią i nabożeństwem, przy radośnych pieniach odprowadzili w procesji owego starca z tym drogim skarbem, dążąc na miejsce przeznaczenia swego, gdzie od zgromadzonych ojców zakonu, jako też od śp. fundatora Fredry z wielkim zadowoleniem i uprzejmą radością przyjęty i z odpowiednią czcią w ołtarzu tej samej świątyni umieszczony został, gdzie dotąd ten sam obraz niezmiennie przechowuje się.

Skąd mógł być ów podróżny starzec, jakie było jego nazwisko i co się później z nim stało, nie wiadomo, gdyż zaledwo całe zdarzenie o tym cudownym obrazie opowiedział i że w tym miejscu z woli Królowej Nieba ma pozostać, polecił, po odbytym noclegu, trzeciego dnia nie wiedząc gdzie się podział, nazwiska swego nikomu nie objawiwszy.

Dalej mówi książka ta o odpustach jako i cudach obrazu Matki Boskiej wyjętych z akt kościelnych. Wylicza ich 31; są to po większej części uzdrowienia chorych, umierających i kaleków. Lecz są i innego rodzaju cuda. I tak [opis] nr 1 mówi:

Gdy w pierwszych latach po wybudowaniu klasztoru i kościoła wypadkiem wszczęty pożar ognia obtoczył był całe zabudowanie i wielkim niebezpieczeństwem kościołowi zagrażał, przez odśpiewanie antyfony przed ołtarzem Matki Boskiej *Monstra te esse matrem* etc. i kościół

ocalał, i służący fundatora, nazwiskiem Radwański, któren z ludźmi gasił ogień na dachu kościelnym, przez nieostrożność lecąc już z wierzchu na dół po dachu, przez wezwanie Matki Boskiej na ratunek w jednej chwili, na gwoździu od gonta zaczepiony, życie uratował, co się działo za ks. Franciszka Grodzickiego, gwardiana konwentu, w r. 1685.

Cud [nr] 23 opiewa:

W roku 1777 okazało się nader trwożliwe spostrzeżenie mieniącego się w ołtarzu cudownego obrazu M[atki] Boskiej. Widziano bowiem podczas solennej wotywy, jak twarz obrazu Bogarodzicy znacznie mieniła się, z początku w kolor biały, dalej w czerwony, nareszcie przy końcu mszy świętej cały obraz stanął pod mgłą jakby jaką mgłą siatkową pokryty. Które to zdarzenie poświadczają cztery świadectwa, a między nimi i księdza Osadzkiego w słowach: „Ego infrascriptus, verbo sacerdotali etc. sub fidei juramento tester, me vidisse imaginem B. M. V. in colorem album, dein rubrum, tempore Sacrifici Missae, et quidem tribus vicibus in facie mutantem; denique circa finem Missae quasi sub umbra seu tenui velo existentem".

[Pan Jezus i święty Piotr (I)][1]

[Rakowa]

Iszoŭ Chrystos iz światym Petrom. Oże zajszły dałeko het w pola. I ne znały dorohy. I zdybały paribczaka łẽżaszczoho pid hruszou, i zwidały ho sia o dorohu. A win im ne powiw nẽycz, łysze pokazaŭ nohoŭ. I piszły dałẽy, i zdybały diwoczku, i zwidały (pytali) ij sie ó dorohu. A ona wẽła ich czwert myły i zawẽła na prawdywyj pud'. I swiatyj Petro recze do Chrẽysta: - Hospode, daj ij nahorodu! A Chrẽystos recze: - Dam ji, szczo pide za tamtoho parobka. A światyj Petro recze: - Pane, uczynysz, żeby taka diwoczka piszła za takoho łegarta (darmojada)? A Hośpod Boh recze: - Szczoż maju czynyty? Jakby toj łegart z takoŭ sie ożenyŭ jak sam, toby z hołodu umar.

[1] [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 223, tekst bez tytułu, na karcie z lokalizacją ogólną, nad nim zatarta ołówkowa notatka Kolberga: „Turowski", kierująca, być może, do którejś publikacji K. J. Turowskiego, autora prac o pieśniach ludowych polskich i ruskich. Opowieść ta również w odpisie Kopernickiego (sygn. 465, k. 207), z notatką: „Wariant nieskończony" i lokalizacją bezpośrednią: „Rakowa".]

[Pan Jezus i święty Piotr (II)][1]

[Rakowa]

Szedł Pan Jezus z św. Piotrem i św. Piotr uprzątał mu drogę, i leżało coś niepotrzebnego na drodze. I kopnął ś[w.] Piotr nogą, i rzekł: - Weg, drek! A z tego wyskoczył Niemiec i powiedział: - Ghorszamer Diner.

[Przestroga w cerkwi][2]

Tam na more, na Morawi, na moraŭskim kamene stoit cerkoŭcia. Pryszoŭ ja do toji cerkoŭci, tam Pan Jsus rozkryżowanyj stoit, w rukach kluczy derżyt i mowyt: - Światyj Petre, światyj Pawłe, woźmy kluczy małeńkii, pusty duszy dribneńkii, ino toji ne wpuskajte, szczo w piatnońku tańciowała, w sóbotu sie ne ŭmowała, w nedilu rano pośnidała.

Dwaj bracia[3]

Sanoczany

Było dwóch braci, bogaty (młodszy) i ubogi (starszy). I wybrali się razem w daleką podróż do miasta za jakimś interesem we dwa wózki, bo mieli jakiś towar przywieźć, a raczej wciągnął do niej ubogiego bogaty. I wzięli z sobą do podróży każdy po równej części obroku, chleba, okrasy, soli itp. Mówi bogaty do ubogiego, gdy przystanęli na pierwszym popasie: - Bracie, dawaj ty ze swoich zapasów teraz i na następnych popasach, a jak te wyjdą, to sięgniemy potem do moich zapasów, co wygodniej będzie, niż gdybyśmy się mieli niemi ciągle dzielić. - Ha, dobrze - mówi ubogi - niech i tak będzie. Jadą tedy i jadą, i na każdym popasie dobywa ubogi z worka swego jadło dla nich i dla

[1] [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 223, tekst bez tytułu, na karcie z lokalizacją ogólną.]

[2] [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 344, tekst bez tytułu i lokalizacji, wśród zapisów pieśni przemyskich (publikowanych z notami: „od Przemyśla" oraz: „Wyszatyce").]

[3] [Rkp. Kolberga, sygn. 465, k. 220. W tekście liczne poprawki Kolberga, równoczesne zapewne ze streszczeniem opowieści zanotowanym na końcu (ten sam czarny atrament; bajka pisana atramentem fioletowym). Całość przekreślona przez Kopernickiego niebieską kredką i opatrzona jego uwagą, wpisaną ukośnie na tekście: „Bardzo pospolita powieść, znana z lepszych i oryginalnych opowiadań. Kop." Nad tekstem notatki Kopernickiego: „Należy skrócić cz. I" oraz: „cudowna".]

koni, i płaci za wódkę w karczmie. Gdy mu już wyszły zapasy, mówi on, że teraz niech daje bogacz, bo kolej na niego przypada. Ale bogaty był skąpy i nic użyczyć nie chciał; ubogi zaś ledwo resztkami obroku żywił konie, tak że te w drodze ustawały. I mówi ubogi do bogatego na następnym popasie: - Jakże ty, bracie, chcesz, ażeby konie ciągnęły, kiedy ty im nie dajesz obroku, a i mnie także, i sobie skąpisz jadła? A bogaty na to: - Przecież my i tak zajedziemy. Ale tymczasem z podróżą coraz to idzie gorzéj. Wreszcie w następnej karczmie, gdy przyszło popaść, na utyskiwania ubogiego i żądania jego, by go przecie i koni głodem nie morzył, powiada zniecierpliwiony bogaty, który był i złośliwym także: - Dobrze, dam ci jeść i pić, i koniom obroku, i zapłacę za wódkę, jeżeli pozwolisz sobie wykłuć jedno oko. Ubogi się oburzył na takie żądanie, ale cóż miał robić; głód mu dokuczał i pozwolił. Bogaty też mu zaraz nożem oko wyjął, po czem koniom podsypał obroku i oni sami też pojedli. Na dalszym popasie znowu taż sama historya. Bogaty powiada, że nie da i nie zapłaci nic, chyba że ubogi pozwoli sobie wydłubać i drugie oko. Ubogi, mimo perswazyj i zaklęć, przyciśnięty potrzebą, widząc, że tamten postanowienia zmienić nie chce, nadstawia i drugie oko, a tamten je wykłuwa.

Oślepiwszy brata, myśli sobie bogaty, że teraz ślepiec taki na nic mu się nie przyda. Więc gdy przyjechali do miasta, dopytuje się on o miejsce, na którem stoji szubienica, i tam prowadzi swego ślepego brata, każe mu usiąść, śpiewać godzinki i poleca łasce i jałmużnie przechodniów. A sam, przyszedłszy do miasta, nakupiwszy i nabrawszy towaru, godzi drugiego furmana i powraca do domu.

Ten ubogi, oślepiony, siedząc pod szubienicą, słyszy po niejakiej chwili, jak nadlatują tam jakieś duchy i rozmawiają ze sobą. A byli to takie ancykrysty. Gdy już tak porozmawiali o różnych sprawach swoich, powiada jeden ancykryst do drugiego: - Żeby to ten ślepiec, co tu siedzi, wiedział tak jak my, co to trzeba robić, żeby znów przewidzić, toby się poczołgał na lewo, o staję stąd, do tego źrodła, co tu bije, i w niem zaczerpnął wody, toby mógł wzrok odzyskać, bo jakby sobie tą wodą przemył i przetarł po trzykroć oczy, toby pierwszego dnia wygładziła mu się źrenica, drugiego dnia widziałby już świat jak przeze mgłę, a trzeciego dnia zupełnie by przewidział.

Drugi znów ancykryst powiada: - Żeby potem poszedł do tego a tego miasta, gdzie mieszkańcy nie mają wcale wody, a nie wiem, co by za to dali, gdyby ją znaleźć mogli, i gdyby uderzył mocno młotem z góry w ten kamień, co leży naśród rynku, toby się kamień rozwalił na części i zaraz by woda wytrysnęła i to tak obficie, żeby jej ledwo nastarczyć potrafili.

A trzeci ancykryst odzywa się: - A gdyby potem poszedł do tego króla, co to mu żona ciągle chora, a doktórzy nic jej poradzić nie umieją, toby ją natychmiast mógł uzdrowić, bo ta królowa, przyjmując po spowiedzi hostię, upuściła ją na ziemię, a żaba w tej chwili porwała ją i połknęła, potem zaś polazła i schroniła się pod podłogą będącą pod łóżkiem królowej i tam siedzi. Więc gdyby tę żabę stamtąd wydobył, rozpłatał, wyjął z niej ten wijatyk, w ciepłej obmył wodzie i królowej podał do spożycia, to wtedy będzie ona zdrową.

Usłyszawszy te rozmowy, ślepiec zaraz też chciał z nich korzystać i zabrał się do dzieła. Poczołgał się do źródła, wodą z niego zaczerpniętą przemył oczy i po trzech dniach całkowicie przejrzał. Udał się następnie do owego wskazanego przez ancykrysta miasta i w sposób mu wiadomy wodę mieszkańcom odnalazł, za co hojnie przez nich został wynagrodzony. Hojniej jeszcze wynagrodził go król, gdy żonie jego utracone przywrócił zdrowie.

Wzbogacony za łaską Boską, przyjechał ów ubogi niegdyś brat z ogromnym worem złota do domu, gdzie od czasu odjazdu biedowała żona jego wraz z kilkorgiem dziatek. Ucieszyła się ona niezmiernie, gdy się dowiedziała, jak mu to Pan Bóg we wszystkim poszczęścił. - A teraz biegaj do brata bogacza - mówi on do dziewczyny - i proś o pożyczenie mi faski (ćwierci) do mierzenia, bo mi potrzebna miara. Dziewczyna pobiegła i powiada bogaczowi, że brat jego wrócił, że zdrów i prosi o pożyczenie faski do mierzenia. Bogacz, jak to usłyszał, zdziwił się, że brat jest widomy i zdrów, ale zamiast się ucieszyć z powrotu i zdrowia brata, przemyśliwał tylko nad tym, co to on tą faską będzie mierzył.

I gdy dziewczyna nazajutrz mu ją odniosła, ujrzał, iż za obręczą połyska się utkwiony w niej dukat. Zobaczywszy się następnie z bratem, dowiedział się o wszystkich jego przygodach i całym szczęściu, jakie go spotkało. I odezwało się znów w nim łakomstwo.

Mówi tedy do żony ów bogacz: - Wiesz, ty co? Trzeba by i nam spróbować i tak zrobić jak tamten, to pewnie byśmy do większych jeszcze przyszli bogactw, więc zabieraj się i jedźmy w tę samą drogę. Ty mi wyłupisz oczy i zawieziesz pod ową szubienicę, a tam nabędę świadomości, jak przyjść do tych bogactw, podobnie jak i brat, bo usłyszę, co będą ancykrysty gadać. A ona powiada: - Bój się Boga, cóż ci przyjdzie z tego, jak będziesz kaleką, a czy to mało posiadasz, że ci się więcej jeszcze zachciewa? Ale te wszystkie perswazje i uwagi nie przydały się na nic, bo ón się uwziął na to, ażeby mieć więcej niż brat i dufał w te duchy, że kaleką go nie pozostawią. Więc gdy żona wyłupić mu oczów nie chciała, on sam je sobie wyjął i zawieźć się kazał pod tę szubienicę.

Zaledwie go tam żona usadowiła i odjechała, aż tu nagle przylatują te ancykrysty i myśląc, że to ten sam ślepiec przyszedł, wrzeszczą: - A tuś nam znowu, łakomcze! Nie dość ci to Pan Bóg dał, że ty jeszcze pragniesz więcej? Poczkaj, będziesz miał!

I jak zaczęli go szarpać na wszystkie strony, tak w drobne poszarpali kawałki.

[Streszczenie]

Bogaty brat wyzyskuje ubogiego[1], oślepia go i prowadzi pod szubienicę. Tu dowiaduje się ów ślepiec od trzech ancykrystów o źródle przywracającym wzrok, o braku wody i o sposobie jej wydobycia w pewnym mieście, wreszcie o chorobie jednej królowej i sposobie jej wyleczenia. Korzysta więc z tych nauk, dopełnia, co słyszał, i wraca zdrów i bogaty do domu. W domu mierzy swe pieniądze miarką pożyczoną od bogatego brata. Ten, odkrywszy w miarce dukat, dowiaduje się znów od brata, skąd tych bogactw nabył. Więc i on ich w podobny nabyć pragnie sposób i każe się oślepić i wieźć pod szubienicę. Ale tu czyhają nań ancykrysty [i] rozrywają go w sztuki.

Trzy gadziny[2]

od Dynowa (Netrebka, Jawornik)

Jeden ojciec miał trzech synów. Dwaj synowie starsi bardzo ojca bili, a najmłodszy żałował go i płakał nawet, jak go bili. Ojciec też wkrótce umarł i nie zostawił żadnego podziału majątku. Jak go pochowali, tak w trzy dni potem ci dwaj starsi synowie wyszli na grób, wyciągnęli ojca z grobu, zaczęli go znowu bić i krzyczeć: - Podziel nas tym majątkiem! - gdy najmłodszy znów płakał. A ojciec tak się do tego najmłodszego, wzruszony jego płaczem, odezwał: - Tobie pozostawiam cały majątek, a jeśli chcesz, to go podziel i między starszych, a sobie część zostaw. Potem oni, usłyszawszy te słowa, ojca nazad do grobu schowali i poszli do domu.

Ten najmłodszy, tak jak ojciec kazał, rozdzielił majątek na trzy rów-

[1] [Tu dopisek Kopernickiego niespójny z treścią: „brata zgładzonego podstępnie".]

[2] [Rkp. Kolberga, sygn. 3194. k. 38 (bajka) i k. 21 (streszczenie). Tekst z licznymi poprawkami redakcyjnymi, streszczenie na osobnej karcie, bez powiązania z rkp. opowieści, również pełne skreśleń i uzupełnień.]

ne części. Ci dwaj bracia byli pijakami, lubili używać i prędko majątek swój przepili. a on, najmłodszy, oszczędny, zachował cały swój majątek i był tak dobry, że im znowu drugi raz ze swego dał w równej części. Oni jednak z temi pieniędzmi to samo zrobili, co i z poprzedniemi, to jest, przepili. Ten najmłodszy sprzedał tę część majątku swego, która mu się jeszcze została. I poszli wszyscy trzej w świat.

Idąc tak, natrafili na jedno miasto. Poszli tam do restauracyi, jedzą i piją. Usłyszeli, że panowie przy stole tak sobie rozmawiają, iż cesarzowi[1] w tym mieście zginęła córka, a wszyscy szukają i nie mogą jej znaleźć.

Wtedy najstarszy z tych trzech braci mówi, że pójdzie do cesarza i powié mu, iż znajdzie i wybawi jego córkę. I w istocie poszed z tą wieścią do cesarza, a ten ucieszony obiecał go wynagrodzić i dał mu na drogę dużo pieniędzy. Ale on, zamiast szukać, poszed nazad do tej samej restauracyi i wszystko, co dostał, za tydzień przejad i przepił z braćmi.

Potem idzie drugi brat, ten średni, z temże postanowieniem do cesarza, dostaje pieniędzy i tak samo jak i starszy je przepija.

Nareszcie poszed najmłodszy i powieda cesarzowi, że wybawi córkę, tylko niech mu on każe zrobić taką sztabę żelaza, coby ważyła siedem cetnarów. Jak tę sztabę ukuli, tak on ją wzięł na mały palec i podrzucił do góry, a ona mu znów na mały palec spadła, lecz się zgięła. Powiada znowu cesarzowi, że to za mało i żeby jeszcze dodali jeden cetnar do sztaby, by było ośm cetnarów. Jak dostał te 8-cetnarową sztabę, tak poszed na rynek, wziął ją na mały palec i podrzucił, a sztaba spadła mu, lecz i ta się zgięła na małym jego palcu. I znów prosi cesarza, by mu dodali jeszcze jeden cetnar. Jak dodali, poszed na rynek, poprobował rzucić, złapał i widzi, że ta już się wcale nie zgięła. Potem zażądał od cesarza jeszcze wózka i koni, i trochę pieniędzy. Siad z tą sztabą i z braćmi na wózek, pojechał do miasta, nakupił żywności i jedzie.

I przyjechał, jak się zmierzchało, do jednego lasu. Położyli się spać w krzakach. Na drugi dzień ze świtem powstawali i pod drzewem wybudowali sobie taką chałupę, po czem poszli do lasu i zaczęli go oglądać. A w tym lesie był taki stary most, przez który nikt nie chodził ani jeździł. Najmłodszy brat powiada, żeby najstarszy szed tej nocy na wartę na ten most i żeby uważał, bo mu się widzi, że ktoś będzie po moście chodził. Ale ten najstarszy zamiast pójść na most, poszed w krzaki, położył się i śpi. Rano się budzi i o niczem nie wiedząc, wraca do braci. Najmłodszy wysłał potem średniego brata na drugą noc, żeby tego mostu pilnował. Ale i ten w krzakach usnął i rano przyszed do braci z niczem.

[1] [W rkp. pierwotnie Kolberg zapisał: „królowi".]

Na trzecią noc powiada najmłodszy do braci, że sam pójdzie i wartować będzie na moście. Jak poszed, chodzi i chodzi po moście, aż wybiła dwunasta godzina. Patrzy się, a tu lizie po moście taki gad, co ma siedm głów, i pyta się go gad: - Co ty tu robisz, że chodzisz po mojim moście? Ja cię tu zabiję. A on mówi: - Na co mnie masz zabijać, pojedynkujmy się. Wziął swą sztabę żelaza i jak świsnął, tak wszystkie siedm głów mu odciął. Oderznął głowy od ciała, wyciągnął z głów języki i schował do kieszeni, a kadłub gada wyrzucił pod most. Jak przyszed do domu, powiesił głowy na ćwiokach, a języków nikomu nie pokazał.

Na czwartą noc on znowu, a nie bracia, idzie na ten most. Aż tu o północy lézie znowu gadzina, co ma ośm głów, i mówi: - Na coś mego brata zabił, ja cię zaraz tu zabiję. Ale on swoją sztabą odciął i tej gadzinie te ośm głów, przyszed do domu, powiesił na ćwiokach, a języki miał w kieszeni.

Gdy na piątą noc poszedł na most, widzi, że wyłazi znów gadzina, co ma dziewięć głów, a i ta chce go zabić. Ale on, mocując się z nią z większą siłą, pokonywa ją w końcu jak i tamte. Poodcinał głowy, przyszed do domu, powiesił na ćwioku, a języki do kieszeni schował.

Potem mówi do braci: - Wy tu siedźcie w domu, a ja pójdę dalej po tę córkę. I idzie, idzie, i zobaczył pałac śrybny. Wstępuje do tego pałacu, a tam siedzi ta córka na takim kamieniu i przywiązana do niego śrybnym łańcuchem. On wziął, odpiął tę córkę, a ona mówi: - Jeszcze tu dalij jest taki złoty pałac i w nim siedzi moja siostra. I poszed z nią do tego złotego pałacu. A tam była jej siostra przykuta do kamienia złotym łańcuchem. I odkuł ją, i wziął z sobą, a ta mówi: - Chodź, to tam będzie daléj jeszcze dyjamentowy pałac. Jak tam przyszli, a tam była trzecia siostra na dyjamentowym łańcuchu. On odpiął i tę siostrę i idą wszyscy razem. A ta, co była w dyjamentowym pałacu, dała mu takie jabłko, co jak zechciał, to by miał wszystkie te trzy pałace: srebrny, złoty i dyjamentowy. On wziął to jabłko i idą.

Zbliżyli się ku mostowi, ale tam takie było mrówcze gniazdo, a w tem gnieździe siedział ptaszek i piszczał. I ci wszyscy (on i te trzy panny) wzięli i rozpyrtali to gniazdo mrówcze, a ptaszek uwolniony powiada: - Weź to swoje jabłko, rozkrój, a zrobi się z tego jabka pałac dyjamentowy. W tym pałacu jest szafa, a w tej szafie jest laseczka; jak będziesz iść przez ten most, to tak pukaj tą laseczką, a nikt tobie nic nie zrobi.

Przychodzą na ten most, a tam takie małe diabełki krzyczą na niego: - Czekaj, my ci tu nie damy przejść przez ten most za to, żeś naszych ojców (te gadziny) pozabijał. On zaczął laską pukać i spokój mu dali.

Potem przyszed z pannami do tego swego domu i zastał tam braci. Ale ci mu dali coś tak mocnego się napić, że ten zasnął. A oni podtenczas odcięli mu ręce i nogi i z temi trzema pannami uciekli do cesarza, i powiadają mu, że to oni te panny wyswobodzili.

A do jego domku (gdzie go kaleką zostawili) nadszed taki żołnierz, co uciékł z wojska. Wziął go ten żołnierz, obudził, zabrał z sobą na plecy, idzie i mówi, że ogień, który on zapala, zawsze mu coś rozruca, więc: - żebyś pilnował. Tak ten, co bez rąk i nóg, pilnuje tego ognia, a żołnierz zaczaił się w krzakach. Przychodzi taka stara diablica i ogień ten rozruca, a ten biedak krzyczy na żołnierza. Żołnierz też zaraz przyskoczył, złapał tę diablicę za włosy i bije, a chcąc tego bez nóg (co go nosił na plecach) ratować, mówi do diablicy: - Zaraz mi tu przyprawtemu biedakowi ręce i nogi. I ta diablica poszła do takiej studni, ten kalika w tej studni się skąpał i zaraz miał ręce i nogi. Po czym poszed z żołnirzem do cesarza i powiada cesarzowi, że tamci bracia go oszukali. I na znak tego wyciąga z kieszeni i pokazuje poucinane języki.

Ten najmłodszy wsadził tych dwóch swoich złych braci do lodu do pasa. Średni wytrzymał to, ale najstarszy umarł. Wtedy brat najmłodszy tak zrobił, że z jabłka był dyjamentowy, złoty i śrybny pałac. W dyjamentowym mieszkał on sam z najmłodszą, w złotym mieszkał żołnierz z tą średnią, a w srebnym ten średni brat z najstarszą córką.

[Streszczenie]

Ojciec pozostawił Janowi, najmłodszemu i najlepszemu z trzech synów, majątek, polecając mu, by dał z niego część starszym. Ci go zmarnowali i trzej bracia poszli w świat. Zaszli do cesarza i mają szukać zgubionej jego córki (właściwie trzech córek). Dwaj starsi nie szukali jej wcale, najmłodszy (Jan) kazał ukuć 9-cetnarową sztabę i z nią (wraz z braćmi) szukać panny pojechał. Przybyli do lasu, gdzie był most. Jan kazał braciom strzec w nocy tego mostu, ci posnęli. Na trzecią, czwartą i piątą noc sam był strażnikiem i ubił trzy gadziny o siedmiu, ośmiu i dziewięciu głowach, oderżnął [im] języki i one schował. Potem poszedł w świat na poszukiwanie i znalazł trzy panny (te córki) w srebrnym, złotym i dyjamentowym pałacu. Najmłodsza dała mu jabłko, z którego te trzy pałace wynikały. Wracając, zgromił diabełków na tym moście laseczką z dyjamentowego pałacu w jabłku. Wrócił do braci, ci mu ręce i nogi obcięli i z pannami - jakoby zbawcy - uciekli do cesarza. Poratował go żołnierz, bo nakazał diablicy, co mu ogień gasiła, przyprawić te ręce i nogi za pomocą kąpieli w studni. Przybyli obaj do cesarza i prawda się wydała.

Kto się prędzej rozgniewa[1]

Niżyniec,
od Dobromila i Niżankowic

Żyła sobie na wsi baba staruszka, a miała trzech synów: Dwaj z nich byli mądrzy, a Iwaś trzeci – strach – głupi! Siedział tylko na piecu i kaszę mamuni wyjadał.

Raz dokuczyła jakoś biéda, nie było co jeść ni czém w piecu zapalić. Tak mówi baba do najstarszego syna: – Ot, idź, synu, gdzie na służbę, ta co przyrobisz i matkę starą poratujesz. Tak poszedł i stanął na służbę u popa w tej wsi. A jegomość byli – strach – dokuczliwi. Tak i mówią zaraz do niego: – Słuchaj Opanas, ja dobrze zapłacę, ale służba u mnie ciężka, przy tém ugodźmy się tak, że jeżeli ty się rozgniewasz, to ja tobie pas wyrżnę ze skóry na plecach, a jeżeli ja, to ty mnie. – Ha, dobrze, jegomość, niech ta i tak będzie.

I zaczął służyć, i robił od świtu do nocy, ale niedługo, a tak mu pop dosadził, że Opanas zapomniał o umowie i raz rozsierdził się na dobre. Toż to i biéda była dla niego, bo pop porwał za nożyk i wyrżnął mu taki pas ze skóry, co ledwie dolazł do chałupy matki. Kawęczał biedny i chorował, mamunia płakała, co żal brało słuchać, a do tego pop wciąż krzyczy i poseła, czemu roku nie idzie dosłużyć.

Mówi tedy baba do drugiego syna: – Idź ty i dosłuż za brata, bo on okaleczony na nic. Posłuchał matki i poszedł, ale jakoś wnet powrócił z wyrżniętym pasem i jął stękać gorzej jeszcze od brata. – O niedołoż ty moja – poczęła baba zawodzić – a cóż ja nieszczęsna teraz poradzę? Dorobiłam żem ci się, dorobiła! I daléj tak płakać, ta zawodzić, a bracia jojkają, co aż strach bierze.

A Iwaś słucha na piecu, a złość go pobiera na taką krzywdę i mówi do mamusi: – Mamuś, ja pójdę służyć, a czéj rozumu nauczę popa. – Ot, siedziałbyś cicho, ty piecuchu! Tacy mądrzy nic nie wskórali, a na kalectwo zeszli, a cóż dopiéro ty? Z ciebie to chyba całą skórę zdarliby. – A ja takoj pójdę, bom zły i markotno mi, że bracia tak krzyczą z bólu.

I poszedł. A pop tak i mówi mu zaraz: – Pamiętaj, Iwaś, jutro rano masz wstać do dnia, chatę zamieść, sieczki urznąć, woły nakarmić, drew narąbać, śniadanie sobie ugotować, a jak zazula zakuka, jechać orać w pole. – Dobrze – odpowiedział Iwaś i położył się spać.

Rano wstaje, w chacie zamiótł tyle miejsca, aby tylko na sieczkę czysto było, urznął sieczki i dał wołom, i już zaczyna drwa rąbać, by śniadanie ugotować, a tu już i zazula na podwórzu kuka. – A krocset

[1] [Rkp. nieznanego autora, sygn. 465, k. 221-222. Poniżej tytułu nota autora: „Bajka". Nota lokalizacyjna wpisana nad tekstem przez Kolberga – wyżej: „Niżyniec", niżej: „od Dobromila i Niżankowic". Ręką Kopernickiego dopisek: „Przemyskie", uwaga: „Zabawna" i komentarz: „Bardzo pospolita, znana z lepszego opowiadania w oryginale".]

twojej mamie! - krzyknął Iwaś, porwał za polano, wybiegł na podwórze, a tu na gruszy zazula kuka. Buch tedy do niej polanem, a ona jojkła tylko: - Oj, oj - i bęc na ziemię. Iwaś patrzy, oczy przeciéra, a pek ci było, ta to nie zazula, a panicz jegomości leży zabity na proch. A tu na dobitek i jegomość nadchodzi. - A coś ty zrobił, Iwanie? - A zazulę zabił, proszę jegomości. - Łajdaku jeden - krzyknął pop - taż to moje dziecko! Ja cię tu rozedrę, ty psi synu! - Owa, ta co jegomość mówią, może się jegomość gniewają? - odpowiedział Iwaś. - Nie, ja się nie gniewam - odpowiedział pop, wspomniawszy sobie na umowę - ale zawsześ wielkie głupstwo zrobił.

I rozeszli się, ale Iwaś już nie miał czasu śniadania ugotować, bo musiał jechać w pole. Na odjezdnym daje mu pop bochenek chleba i mówi: - Ten chléb masz na obiad, masz sobie wziąć, pogoniczowi dać i psu, co z tobą pójdzie, i cały w wieczór do domu przynieść, rozumiesz? - A dobrze, jegomość. I pojechał orać. Nadeszło południe. Iwaś wyprzągł woły i puścił na paszę, a i samemu już setnie jeść się chce. Bierze tedy chléb, wykroił dno, miękuszkę zjadł, dał pogoniczowi i psu, a w środek potém napchał ziemi i dno zabił, i chléb był cały.

Wieczorem wrócił do domu, a głodny bardzo, toż aż mu oczy się zaświeciły, gdy ujrzał, że gorące kartofle już sypią na miskę. Ale ksiądz, który głodem chciał go zmusić do gniewu, przyprowadza swego małego syna i mówi: - Wyprowadź no, Iwasiu, dziecko na dwór, niech się wypatroszy. - A, fe, jegomość, ta gdzież po nocy dziecko patroszyć - odrzekł zły już trochę Iwaś - lecz jegomość kazał, ta cóż było robić. Poszedł tedy z dzieckiem na dwór, a ksiądz kazał prędko zjeść czeladzi wieczerzę, a Iwasiowi nic nie zostawić.

Po chwili wraca Iwaś, ale sam. - A gdzież dziecko? - pyta ksiądz. - A wisi tam w sieni wypatroszone - odpowiada spokojnie Iwaś. - Jak to wypatroszone? - zaczął wołać w strachu pop i wybiegł z pośpiechem do sieni. Tu straszny widok mu się przedstawił[1]. Widzi dziecko wiszące z rozprutym brzuchem, a wnętrzności na ziemi leżące. - A, opryszku jeden, ta coś ty mi narobił? Już drugie dziecko dziś mi z tego świata sprzątnąłeś. - Ha, a na cóż jegomość kazali patroszyć? Ja mówił, że to źle - odrzekł chłodno Iwaś. - A może się jegomość o to gniewają? - No, ta ja się nie gniewam, ale ty zawsze łajdak z twoją robotą. Tak trwało jakiś czas, a trudno było Iwasia rozgniewać, bo robota - choćby jaka - zawsze się z niej gładko wywiązywał.

Razu jednego mówi pop do niego: - Iwaś, ja idę dziś na wieś na modlitwiny; pamiętaj, jak będę wieczorem wracać, aby mi sucho było pod nogami, a widno. A były wtedy wieczory bardzo ciemne i błota co niemiara, myślał więc pop, że choć teraz Iwaś nie poradzi i będzie kluczka do gniewu. Ale Iwaś znalazł radę.

[1] [Zdanie skreślone w rkp. przez Kopernickiego i w cd. jego ręką tekst poprawiony na: „Widzi dziecko wiszące", z pierwotnego: „Dziecko ujrzał wiszące".]

Miał ksiądz dużo owiec, porznął więc Iwaś co do nogi i pokładł je na drodze od saméj chaty, gdzie jegomość był na modlitwinach, aż do plebanii, a potém podpalił księże stodoły i stajnie i pobiegł wołać księdza. - A chodźcie, jegomość - zawołał, wpadając do chaty - bo się świeci! Ksiądz wybiegł na dwór, a widząc pożar, krzyknął: - Ta to się pali i to tak jakby moje budynki. - Nie, jegomość, to ja pozapalał wasze stodoły, aby się wam widać było. - A niech cię piorun trzaśnie, ty złodzieju! - zawołał pop i począł lecieć do domu. Tu dopiero na ganku zobaczył coś czarnego, schyla się i patrzy, a Iwaś począł się śmiać i powiada: - A fe, jegomość, kto widział zaglądać baranowi zabitemu pod ogon! - A cóż to za baran? - pyta ksiądz. - A także wasz - odpowiada Iwaś - bo ja wszystkie wasze barany i owce pozarzynał, aby wam sucho było. - A niechże cię licho weźmie! Ta ty mię ze wszystkim zrujnował! - A cóż, może się jegomość gniewają? - pyta spokojnie Iwaś. Pop jakby go kto zimną wodą oblał, więc chociaż trząsł się cały ze złości, na te słowa odpowiedział, jak mógł, najspokojniej, że się nie gniewa.

Ale teraz poznał, że trudno Iwasia rozgniewać i prędzej on sam, kiedy się zapomni i w gniew wpadnie, a Iwaś pewnie pasów mu na plecach nie daruje i zemści się za braci.

Postanowił więc uciekać z tej wsi, zwłaszcza że wszystko już utracił, i umówił się z żoną, że przy sposobności, i to jak najprędzej, wybiorą się gdzie w świat. Poczęli się więc pakować i postawili dwa wozy w sieni, jeden z odzieniem i rozmaitémi potrzebnémi rzeczami, a drugi z chlebem i rozmaitém inném pożywieniem. Iwaś to dostrzegł i domyślił się, o co tu chodzi. Woła zatém jednego parobka, wyciąga wszystką żywność z worka, sam włazi do niego i każe się zawiązać. Za chwilę nadchodzi ksiądz i pyta, gdzie Iwaś. - A poszedł gdzieś w pole - odpowiedziała czeladź. - A chodź, chodź prędko - zawołał wtedy na żonę - póki tego draba nié ma! I porwał worek z Iwanem na plecy, a popadia drugi i dalej w nogi.

Przez drogę nastękał się pop co niemiara, bo ciężar był wielki, ale dowlekli się pod noc z wielką biédą do jakiejś karczmy i tu mieli nocować. Pop stawia worek na ławce pod piecem, ale jakoś tak źle, że Iwan uderzył się w sam łokieć. - A krocset waszej mamie! A co mną tak roszczybacie? - krzyknął tedy z worka. - A kto to? - zawołał przestraszony pop. - To ja Iwan, nie widzicie? - A cóż ty tu robisz? - Ta ot co! Muchy mię kąsały, skryłem się do worka, a wy jegomość porwaliście mię i niesiecie, Bóg wie którędy.

Poskrobał się z rozpaczy w głowę, ale teraz bądź co bądź postanowił sprzątnąć Iwana. Zjadłszy jaką taką wieczerzę, mówi do niego: - Iwanie, tu niedaleko jest rzeka, pójdziemy tam spać, bo ja lubię bardzo spać nad wodą. - A dobrze, jegomość - i ja lubię. Poszli tedy wszyscy troje i pop kazał położyć się Iwanowi nad brzegiem, popadii w środek, a sam na kraju.

Pop i popadia, zmęczeni drogą, posnęli jakoś, a Iwan, przeczuwając, co się tu święci, wlazł wtedy w środek, a popadię posunął nad brzeg.

Niezadługo budzi się pop i pyta się cicho Iwana, myśląc, że to jego żona, czy śpi. - A śpi - odpowiedział Iwan. - To pchnij go w wodę! A Iwan pchnął popadię z brzegu do wody, aż zabulkotała. - A co, już? - pyta pop. - O już. I miejsce zastygło - odrzekł głośno Iwan. - Oj, oj, a to ty, Iwan? - zawołał przestraszony pop. - A ja! - A coś ty zrobił? - To coście kazali, pchnął jejmość do wody - taj tylko. - A niechże cię wszyscy diabli porwą, ty przeklęta duszo! - krzyknął pop i porwał Iwana za barki. - Ty mię dopiéro teraz zupełnie osierociłeś, ja cię żywego nie puszczę! - A cóż to, jegomość, wy się gniewacie? - A pewnie, jak tu się nie gniewać? A Iwan łap za nożyk, dorwał się do skóry popa i wyrznął pas tęgi, i wrócił spokojny do domu, a pop skoczył do wody z bólu i rozpaczy za żoną.

[Leniwy chłop][1]

[Rakowa]

Byw czełowik i newista. Czełowik byw legawy (leniwy), a wona ny mohła z nym nýcz zradyty. I ide ona do mista, a win z pieca powidaje: - Marysiu, a dẽ ty idesz? A ona: -Jdũ do mista. A win: - A jaż szo tu budu robyw? - A ona: - Ne budesz nycz robyty, ino prynesesz paływa i ijsty se zwarysz, ino żebyś kaczok małych z chałupy ne wypustyũ na wodu. A win: - A szoż ja tu budu jiw? A ona: - Rozmełysz se na zamyszku (zamieszka) i masło se zrobysz.

A win sobie pomysłał: - Koły newełyka robota, jszcze budu spaũ. I jak duże zhołodniw, pomysłył, szczoby pylno zrobyty, żeby borzo popoijsty (podjeść). I se piszoũ na sam pered mołoty (mleć) i se nahadaũ, że to maje masło robyty do toi zamyszki, i se prywezaũ obrusok na zadi za płeczyma, a czýpka (czopka) dobre ne zakrutyũ, a tu se twerdo zawezał na peredi obrusok, żeby mu sie tam masło robyło za płeczyma samo. I potem, że jak sie czipok wychópyũ i het wtikła smetana z maśniczki, nyż on obrusok rozwiezał. I win tudy duże sie zażuryw, i już perestaũ mołoty, i pomysław, że ny ma z czym zamýszki ijsty, bo smetana ũtikła. I wziw sókery, i ide rubat se na paływo, a kaczkie mu ũtikły. I ide ponad potik (potok) do lisa, dywit se, a kaczkie na wodi, a win sobi nahadaũ, że to jému żinka ne kazała pustyty, i wziw se sókiéru zza pojasa, i wytihnuw ji, i za kaczkami machaw neũ: - A kacz, a kacz!.

[1] [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 223. Zapis pospieszny, niedokończony, bez tytułu, na karcie z lokalizacją ogólną.]

[Krzysztof Kolumb i Czech][1]

[Rakowa]

Jak Krzysztof Kolumb wylądował w Ameryce w nadziei, że pierwszy odkrył kraj nieznany, wyskakuje z krzaka i wita go człowiek ze skrzypcami pod pachą i mówi: - Pekne witam, panie Kolumbus! Mýšme tak i tu. (Był to Czech).

[Żyd handlarz][2]

Przemyśl

Żyd mówi, a spuszcza z tonu, gdy kto odeń odchodzi i nie kupuje, wołając za nim w miarę odległości: - Wielmożny Panie, Jegomość! Słyszy to Pan? A czy to Waćpana pies, co za tobą (na cieniu) idzie? Hu, hu, widzisz go, co mi za pan!

Przysłowie[3]

Sambor

Ne dywno mů, szo kobyła zdochła, ałe chto psam daŭ znaty?

[1] [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 223, tekst bez tytułu, na karcie z lokalizacją ogólną.]

[2] [Rkp. Kolberga, teka 50, sygn. 1359, z. 2, k. 5, pojedynczy zapis na osobnej kartce.]

[3] [Rkp. Kolberga, sygn. 3201, k. 60.]

JĘZYK

Nazwiska[1]

Przemyśl: Acydański, Brzezina, Bylica, Byłeń, Cymbul, Dobrota, Gajdeczka, Goryl, Haralewicz, Haszczak, dr Haszczyc, Hryniewski, Janakowski, Janicki, Jarosz, Kiebuziński, Kostyk, Łoboza, Michalak, Paszkiewicz, Petryka, Porembalski, Szczerbaty, Tomkiewicz, Wanat (Rzecapole[2]), Zezulka, Zielonka;
Żydzi: Friedman Natan, Glanzberg Salomon, Goldblatt B., Helcer Chaja, Hulle, Kronfeld Frejda i Beila, Mojżesz Adolf, Morer Szyja, Paruta Ajzyk, Suswein.

---

[1] [Większość nazwisk pochodzi z rkp. Kolberga, teka 13, sygn. 1194/3, k. 7, 8, 10, 13, 16, 17, 26, 27, 29, 32-36, 38, 40, nieliczne z jego zapisów z innych tek: 12a, sygn. 1190/1, k. 2a i 35, sygn. 1315B, k. I. Wyjątek stanowi zespół nazwisk z Cieplic, w pow. jarosławskim, oraz jedno nazwisko z Bełzca, w pow. cieszanowskim, spisane przez M. Hemplównę (teka 50, sygn. 1359, z. 21, k. 22 oraz teka 20, sygn. 1253D, k. 15). Zbiór Kolberga to zapisy na luźnych kartkach różnego formatu, obejmujący nazwiska z całej Galicji, a także spoza niej. Materiał ten jest nieuporządkowany regionalnie, choć poszczególne nazwiska przypisane są zawsze miejscowości, często z określonym bliżej położeniem geograficznym. Są to zapewne wypisy Kolberga z różnych, niewskazanych jednak źródeł drukowanych, m.in. z czaspism, na co wskazuje np. sporadyczna notatka Kolberga na jednej z kart (k. 40): „z »Kraju« krak." (bez bliższych wskazówek bibliograficznych). Materiał przemyski wyłoniono z tych spisów na podstawie analizy proweniencji geograficznej poszczególnych miejscowości, do których przyporządkowane zostały w rkp. nazwiska. Przynależność do powiatów określano według ówczesnego podziału administracyjnego, na podstawie *Słownika geograficznego*.]

[2] [Miejscowość niezidentyfikowana.]

Przemyśl. Wyświęcono księży łac[ińskich][1]: Antosz (do Błażowej), Augustyn (do Lubczy), Biega (Zagórze), Gąsek (do Sambora), Glodt (do Hussakowa), Jaroń (do Brzozowa), Kurek (do Mościsk), Niebieszczański (do...[2]), Olkiszewski (Sambor, Przemyśl), Sapecki (do Jeżowego), Smolik (do Miechocina [=Michocina]), Stankiewicz (do Korczyny), Sczepek (do Stobierny), Szymkiewicz (z Mościsk do Łąki), Tokarz (do Harty), Wojnar (z Hussakowa do Zagórza), Wolwowicz (do Stojaniec), Wyszatycki (do Pysznicy), Wyżykowski i Miksiewicz (w Rozwadowie).

[Powiat Przemyśl:]

Babice (łac. diecez. przemys.)[3]: ks. Ladoś,
Bachów: Łużecki Eustachy,
Beniowce[4] (Przemyśl): Kasprzykowski,
Bybło (Przemyśl): Iwaś,
Dubiecko (Sanok): Matys,
Grochowce (Przemyśl): Klodnicki,
Kormanice (Przemyśl): Bachowski (z Fredr[opola]), Daćko, Fedasz, Fesnak, Głębocki (z Fredr[opola]), Gudzio (młynarz), Iskrzycki (kowal z Fr[edropola]), Kniaź, Krasucki (z Fredr[opola]), Pikolicki, Podlaszecki, Prystawka, Romanowicz, Ścieranka (z Fredropola), Tuspisz (z Fredropola), Warszawski (z Fredropola), Wojtowicz (z Darowic); Lisicki (z Fred[ropola]), Paszkowski (z Fr[edropola]) - z Żupy kormańskiej na sołtysiem[5],
Korotniki [= Korytniki?][6]: ks. Menciński,
Pozdziacz (Przemyśl): Cześniak, Oleszczuk.

Dobromil: Chadelski v. Hadelski, ks. Trusz.

---

[1] [Ze spisu wybrano tutaj te nazwiska księży wyświęconych w Przemyślu, których nazwiska nie zostały opatrzone miejscem pochodzenia (bez względu na miejsce skierowania do pracy) oraz te, których pochodzenie lub poprzednie miejsce pracy zostały określone jako przemyskie.]

[2] [W rkp. miejsce niewypełnione.]

[3] [W rkp. zanotował Kolberg obok siebie, na tej samej karcie (k. 32) jeszcze trzy miejscowości z takim samym wyznacznikiem: „łac diecez. przemys.": „Czerwona: ks. Szewc, Dyda: ks. Duta, Budyłów: ks. Zakorczmenny". Dwóch ostatnich nie udało się zidentyfikować, pierwsza to, być może, Czerwona Wola, pow. Jarosław.]

[4] [Zapis na karcie opatrzonej notatką: „Żydzi" (k. 33). Miejscowość niezidentyfikowana.]

[5] [Fredropol i Darowice to wsie sąsiadujące z Kormanicami. Stamtąd widocznie pochodziły wymienione osoby. Dwa ostatnie nazwiska Kolberg w rkp. wyodrębnił, może ze względu na zamieszkanie w Żupie (ówcześnie grupa domów w Kormanicach).]

[6] [Kolberg nie podał w rkp. bliższej lokalizacji, prawdopodobnie chodzi o Korytniki w pow. przemyskim.]

[Powiat Dobromil:]

Bircza (Przemyśl): Kipp Jakub, Rakocy, Czeluśniak,
Iskań. Chłopi: Caban, Figas, Kowalski, Król, Marczak, Mrozicha, Pawełko, Pusz, Tereszczak, Sliwiak, Szwed, Wołczko,
Jurkowa (Dobromil) [= Jureczkowa]: Kapica,
Krościenko: Cepuch,
Piątkowa (Lisko): Hajduk.

Cieszanów: Gilewicz Michał, Kawalerski, ks. Kozik, Praszyl, Szajbel, Wiernicki.

od Cieszanowa: Józ[ef] Fedunowicz, Dymitr Hul, Józ[ef] Jakimów, Józef Seja, Ign[acy] Szydłowski, Jędrz[ej] Zadworny.

[Powiat Cieszanów:]

Bełzec (koło Tomaszowa): Pachla[1],
Mokrzyce: Pluskwa Michał,
Narol (Cieszanów): Jarzyna, Żyd Federbusz Leiba i Pinkus, Tychowski Onufry,
Oleszyce (Jarosław): Czer, Krupa (nauczyciel).

Jarosław: Róg, Zaworski; Żydzi: Kurtzman Natan, Rosnier Wolf.

[Powiat Jarosław:]

Chłopice: Szczuka,
Cieplice pod Sieniawą: Antosz, Bacholny, Barabasz, Bąk, Bednarz, Bereza, Bochnak, Borowiec, Boryń, Budycz, Budzik, Buniowski, Bzdoń, Chamik, Chlebowicz, Chłopiński, Chmura, Chodań, Chybidziura, Czekierda, Czeren, Czerna, Czerwiński, Czerwonka, Czorneńki, Czubaty, Czuły, Czuper, Czyrko, Denio, Derkacz, Dublan, Dublanica, Dziamara, Dziubań, Dziuma, Fedeczko, Fedorko, Fornal, Głowa, Granat, Grądal, Gwóźdź, Harpul, Hryszko, Huczko, Hyś, Iwanycz, Janiec, Jarosz, Jaroszko, Jasse, Joniec, Jureczko, Kabała, Kaciuba, Kalin, Kargut (Karhut), Karwan, Kassyan, Kassyer, Kłubka, Kobik, Kocur, Kolinko, Kołodziej, Koman, Korchowiec, Kotowicz, Kowalczyk, Kozioł, Koziołko, Król, Krzych, Krzyżak, Kudłak, Kukiełka, Kulig, Kurko, Kusz, Kwik, Leszak, Lewkowicz, Lichowit, Liszaj, Luty,

[1] [Zapis M. Hemplówny, teka 20, sygn. 1253D, k. 15. W rkp.: „Bełżec". Maria Hemplówna z Tarnowa pod Chełmem była współpracownicą Kolberga w gromadzeniu materiału z Chełmszczyzny i znacznie przyczyniła się do zbudowania Kolbergowskiej monografii tego regionu (zob. *„Chełmskie" Oskara Kolberga*, w: *Chełmskie. Suplement do T. 33-34*, DWOK T. 82, s. XIV i nast.]

Łaba, Łoziński, Makara, Mań, Marpul, Matwij, Matwijeczko, Maziarz, Mazur, Miasko, Mich, Mielnik, Miłobóg, Miś, Młyń, Mokrzycki, Moskal, Motyl, Mozoła, Mudko, Murdza, Muszcz, Nagórny, Nakoneczny, Naleziony, Niekieruj, Niemiec, Nycz, Ochab, Ościak, Otręba, Ożga, Paranicz, Pasło, Paszkowski, Patrykowski, Peklak, Petryszak, Pich, Piecko, Pięciorak, Pilipiec, Pisieczko, Piskorz, Proń, Przeszło, Rzymański, Saleinda, Sapiłko, Sączała, Sęk, Sidorski, Siry, Siurkało, Skowronek, Skrzydło, Skweres, Słaby, Sokół, Solarz, Srogota, Stadnicki, Stecho, Stopera, Studenny, Szamryło, Szczur, Szegda, Szelewa, Szewczyk, Szpetnar, Szynal, Tara, Trusz, Turaj, Walaszko, Wawarysz, Wojdyło, Wołczasty, Wołos, Wróbel, Wróżbit, Załoga, Zemełko, Zielonka, Zimny, Ziomek, Ziółko, Zyn[1],

Korzenica: ks. Wołos,

Kramorzów (Jarosław) [= Kramarzówka?][2]: Lampartowski,

Nielipkowice (Jarosław): Kruba Olko,

Pruchnik (Jarosław[3]): Deszczółka,

Radymno: Chamula, Popkiewicz,

Rączyska (Jarosław): Drapała,

Rożniatów [?][4]: Przybyła Wincenty,

Sieniawa: Bartoszyński, Bat, Bełkowski, Benecki, Berecki, Bieniasz, Bligocki, Błotnicki, Butterweich, Byczek, Chajdukiewicz, Chiel Laufer, Ciesielski, Czerwiński, Czeszyk, Czyrny, Drop, Druziewicz, Drzymała, Engelberg, Floryan, Gajewski, Gardzielik, Gąsiorowski, Glanz, Gottlieb, Grabowski, Greffner, Grocholski, Gromadźkiewicz, Guzowski, Hajdukiewicz, ks. Hebda[5], Horn, Jabłoński, Janczalik, Jarosz, Jaroszewicz, Kaniowski, Kapuściński, Karakulski, Karpl, Kirschbaum, Koba, Kolesiński, Kuc, Kuszmiński, Kwaśniewski, Landesman, Larendowicz, dr Lasoń, Laufen, Łańcucki, Łoniewski, Majewski, Malowany Jan, Markiewicz, Michalski, Migocki, Mindowicz, Mistalski, Mołoniewicz, Mroczkowski[6], Nawratel (Nawratil), Nowak, Plintera, Plutyński, Polman, Płaza, Potykarowicz, Proboliński, Radymski, Ro-

[1] [Rkp. M. Hemplówny, teka 50, sygn. 1359, z. 21, k. 22. Zob. przypis poprzedni. Nazwiska z Cieplic pochodzą z zespołu nazw osobowych z terenów ruskich nadesłanego Kolbergowi wraz z listem z 3 lutego 1874 roku, zob. *Korespondencja Oskara Kolberga* cz. I (DWOK T. 64), s.476. Pozostałe nazwiska i imiona znalazły się w odpowiednich monografiach regionalnych.]

[2] [Miejscowości o nazwie „Kramorzów" podanej w rkp. nie zidentyfikowano, być może błąd druku i chodzi o Kramarzówkę w pow. jarosławskim.]

[3] [W rkp. pod miejscowością: „Jarosław" dopisał Kolberg: „Przemyśl".]

[4] [Nie ma pewności, czy chodzi o wieś w pow. jarosławskim, czy o miasteczko w pow. dolińskim.]

[5] [W rkp. z teki 13, sygn. 1194/3, k. 13, nad dwoma pierwszymi nazwiskami: „Ks. Hebda, Mroczkowski" Kolberg napisał: „Mieszczanie"; nie wiadomo, do których nazwisk nota ta się odnosi.]

[6] [Zob. przypis poprzedni.]

galski, Rogarowicz, Rosenblatt, Rottenberg Mordka, Ruczkowski, Ruebenbauer, Rusinek, Rysiakiewicz, Schmiedl, Sękiewicz, Sołtys, Staniszewski, Stawarski, Stelmachniewicz, Stuligłowa, Sygot, Szajna, Szarzyn, Szemera, Szeżyrba, Szkolnicki (Szkólnicki), Szostak, Szostkiewicz, Szurlewicz, Szymański, Trob, Tyrcha, Urbanowicz, Weiss, Wojtyła, Wolski, Wtej, Zajączkowski, Zaleski, Zawadzki, Zerebecki, Zieliński, Zins, Zygmunt, Zygmuntowicz, Żędnicki,
Sośnica: Krupa Michał,
Święte (Radymno): Jurko Czykura,
Wiązownica: Majewski Ant[oni],
Zaleska Wola (Jarosław): Makara Hnat.

Mościska: Korzekwa, Kulmatycki, Przybyłowicz, Siedmiograj Józef, Siedmiograj v. Semihraj, Strusiewicz.

[Powiat Mościska:]

Chakmanów[1] (Mościska): Bałabuch,
Czynki (Mościska) [= Czyszki]: Skwirko,
Dydiatycze: Procko,
Hus[s]aków: Czupaczyński Wład[ysław],
Lipniki (Mościska): Halik,
Podliski (Mościska): Dumiak,
SądowaWisznia (Mościska): Andrusiewicz, Cedziński[2], Deldelowicz v. Dychdalewicz, Horadyjczuk, Torski,
Strzelczyska (Mościska): Basza,
Trzcianiec (Mościska) [= Trzcieniec]: Chomiak,
Twierdza (Mościska): Szupin,
Zawadów (Mościska): Kornelik.

Staremiasto: Dobrzański, Perucki, Żyd Apterman Mates,
Staremiasto (Strzałki [= Strzyłki]): Pukszyn Onufry.

[Powiat Staremiasto:]

Chyrów: Bryk Jędrzej,
Starasól: Bałaban, Basarab, Biłas, Daćko, Frydlewicz, Karłyk, Kłyszcz, Kókurewicz, Łazurko, Myklasiewicz, Picyk, Popkiewicz, Surma, Susło, Sydor, Turkas, Wyszatycki, Zahuta,
Terszów: ks. Kałużniacki,
Topolnica (Staremiasto): Sywanicz.

[1] [Miejscowość niezidentyfikowana.]
[2] [Zapis tego nazwiska słabo czytelny.]

Sambor: Andryszczak, Dawidowicz, Dewink, Gajda, Głowacki, Jarama, Kołczykiewicz Jarema, Krol, Laurecki, Lewicki, Lisieniewicz, Łopuszański, Machnicki, Mochnacki, Modry, Nowotny, Ocet Maciej, Patrij, Pudło, Stefka, Szymański;
Żydzi: Hersz i Jenta Berger, Finsterbusch Oziasz, Hersz Izak, Mandelbaum Alter, Maryniak, Mondschein Leiser, Ortyński, Praeger Mojżesz, Schächter Chaim, Schrekinger Lejba, Wiklass,
Sambor. Rachlenice [?][1]: Kaim Jakub.

[Powiat Sambor:]

Olszanik (p[o]d Samborem): Sarachman,
Sąsiadowice (Sambor): Śmiałowski Wład[ysław],
Strzałkowice (pod Samborem): Lachowicz, Surówka,
Tomaszów[2] (Sambor): Malina.

Imiona[3]

Cieplice pod Sieniawą

[Męskie:]
Błaszko, Błażej, Demko, Dmytro, Hawryłło, Hnat, Jacko, Jurko, Kosman, Kość, Kuba, Łuka, Maćko, Matwij, Olech, Onyszko, Pańko, Petro, Prokop, Roman, Seńko, Sobek, Szymko, Tymko, Wawro.

Żeńskie:
Haśka, Pazia, Tańka.

Formy żeńskie[4]

[Rakowa]

Sydor (Izydor), [żona] Sydorocha,
Werhoła, [żona] Werhołycha.

[1] [Rachlenice, miejscowość niezidentyfikowana, może błąd druku w źródle i chodzi o Radłowice, wieś pod Samborem (?)]

[2] [Miejscowość niezidentyfikowana.]

[3] [Rkp. M. Hemplówny, teka 50, sygn. 1359, z. 21, k. 22. Zob. przypis 1 na s. 351]

[4] [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 223, luźna notatka na karcie z lokalizacją ogólną.]

Zawołania na zwierzęta gospodarskie[1]

[Sanoczany]

Na gęsi: „siu", „hula",
[na] kaczki: „a kacz",
[na] kury: „aś", „-tiu" (wołają),
[na] gołębie: „truś",
na woły: „ca-be" (od siebie), „sob" (do siebie),
[na] woły: „de idesz".
na owce: „hyś", odganiając: „hyś - sia".

Nazwy krów[2]

[Sanoczany]

Buczula, Czarna, Czerwona, Hnida, Kałyna, Krasa, Sywa.

Przyczynki słownikowe[3]

debry - wąwozy, wyrwy ([Sanoczany])
kalić - bielić, np. chałupę ([Sanoczany])
ne czuju - nie wiem, nie pamiętam ([Rakowa])
zimne albo ziemne serce - trufle (Wyszatyce)

siułem łajchem - dzień dobry[4]

Koło Szkła i Nymerowa howoryt sia: za [tj. zamiast]: *budesz-besz*, za: *bude-be*, za: *budem-bem*, za: *budete-bete*

[1] [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 92. Notatki na karcie z lokalizacją ogólną.]

[2] [Rkp. terenowy Kolberga, sygn. 465, k. 92. Notatka na karcie z lokalizacją ogólną.]

[3] [Pojedyncze zapiski Kolberga rozproszone w rkp. terenowych, sygn. 465: dwa pierwsze wyrazy - k. 92, trzeci - k. 223, czwarty - k. 333, żydowskie powitanie - k. 344, informacja o skracanych formach czasownika posiłkowego - k. 328.]

[4] [W rkp., nad tym zapisem notatka Kolberga: „łajchem siułem" opatrzona znakiem zapytania.]

PRZYPISY ŹRÓDŁOWE DO TOMU 35 *PRZEMYSKIE*

PRZYPISY ŹRÓDŁOWE DO TOMU 35 *PRZEMYSKIE*

Przedmowa wydawcy (s. V-XX)

s. V-XX – Szkicu biograficznego o Oskarze Kolbergu nie komentuje się w przypisach źródłowych. Opracowanie Kopernickiego stanowić będzie materiał źródłowy do przygotowywanej *Biografii Oskara Kolberga* (DWOK T. 85).

s. XX w. 13d. – O Pelagii Blizińskiej, jej współpracy z Kolbergiem nad *Przemyskiem*, a także o materiałach przygotowanych przez nią do tego tomu, tj. kopiach tekstów sporządzanych do druku na podstawie zapisów terenowych Koberga, zob. wstęp w T. 83/I oraz niżej przypisy źródłowe, w których każdorazowo wskazane są jej manuskrypty stanowiące podstawę publikacji.

w. 9d. – Materiały z Sanoczan opublikowane w T. 35 oraz w suplemencie znajdują się obecnie w tece przemyskiej (sygn. 465). O ich przeznaczeniu przez Kopernickiego do *Przemyskiego* i sposobie opracowania przez wydawcę zob. wstęp w T. 83/I.

Kraj (s. 1-10)

s. 1-3 Informacje o Przemyślu, opis miasta i wskazówki bibliograficzne zachowały się w rkp. Kolberga (teka 50, sygn. 1357, z. 2, k. 1-2), stanowiącym brulionową, nieostateczną wersję redak-

cyjną. Przypisy dotyczące tego tekstu, tj. przypis 1 na s. 1 oraz przypis 1 na s. 3, także w rkp. Kolberga jako odrębne notatki na osobnych kartach rkp. (tamże, k. 8 i k. 3), włączone później, zapewne przez Kopernickiego, w odpowiednie miejsce tekstu. Brak natomiast w rkp. przypisu 2 na s. 1. W rkp. Kolberga kilka istotniejszych różnic w stosunku do tekstu drukowanego:

s. 1 **w. 2g.** - W rkp. Kolberg zanotował: „Okolica, której właściwości etnograficzne z kilku jedynie zdobyte miejscowości podać tu zamierzamy [...]".

w. 5g. - W rkp.: „poza błoniami Sieniawy i Leżajskiem".

w. 7-9g. - W rkp.: „ukazuje w krętym swym biegu, w ścieśnionych nawet, w jakich go tu podajemy, ramach szereg widoków urozmaiconych, a zawsze dla artysty ponętnych". Przypisu do tego zdania w rkp. brak (zob. wyżej).

s. 2 **w. 14g.** - W rkp. jedynie: „O grodzie tym jako znacznym wspomina już Nestor". W ciągu dalszym brak w rkp. informacji historycznych z w. 14-19.

w. 14d. - W rkp. brak dopowiedzenia w nawiasie (z datą).

w. 11d. - W rkp. brak dopowiedzenia w nawiasie.

w. 8d. - W rkp. brak określenia: „budowlę pod względem architektonicznym wspaniałą".

w. 7d. - W rkp. Kolberg podał datę: „1412", a nie: 1410", i tak poprawnie w źródłach; może błąd druku.

s. 3 **w. 8g.** - W rkp. brak w tym miejscu odniesienia bibliograficznego; wcześniej są tam natomiast zanotowane te prace o Przemyślu, które zostały wskazane i wykorzystane w druku.

s. 1 **w. 12g. - s. 2 w. 7g.** - Cytat z artykułu Ludwika Dziedzickiego *Przemyśl* zamieszczonego w *Słowniku geograficznym...* T. IX, Warszawa 1888, s. 149 (cały tekst na s. 148-168). Zarówno w tym źródle, jak i w rkp. Kolberga brak dodatkowej informacji w w. 17g.: „murów i baszt".

s. 2 **w. 11g.** - Wymieniona w rkp. Kolberga i w druku praca Wojciecha Michny, wydana pod pseudonimem Wojciech z Zaleszan pt. *Przemyśl i jego okolice. Opisał historycznie...* (Nowy Sącz 1872), zawiera informacje, na które powołuje się Kolberg na s. 3-8.

w. 14g. - Wzmianka Nestora o Przemyślu zob. *Latopis Nestora*, w: *Pomniki dziejowe Polski*, wyd. A. Bielowski, T. 1, Lwów 1864, s. 624, zob. też w edycji fototypicznej tegoż, Warszawa 1960.

w. 17d. - Wymieniony w rkp. i w druku anonimowy artykuł pt. *Przemyśl w Galicji nad Sanem*, opublikowany w „Przyjacielu Ludu" R. 4 T. 2: 1838, nr 41, na s. 322-323 (z ryc. na s. 321), zawiera wspomniane w rkp. i w druku podanie o Zniesieniu oraz o przemyskich katedrach (wraz z wierszem na bramie katedry ruskiej). Ponadto w tekście wypisanym przez Kolberga z tego źródła (w rkp. z teki 50, sygn. 1357, z. 2, k. 2) podana jest pominięta w druku informacja: „Nad miastem wznoszą się na górze Capia zwanej ruiny zamku z X wieku z drzewa, a w XIV wieku z cegły zbudowanego, ze znacznej wielkości basztą (por. T. 35, s. 1, w. 10d.). Nota bibliograficzna podana na s. 3, w w. 8g. zamyka też informacje pochodzące u Kolberga z tego źródła, tam jednak brak informacji o katedralnych księgozbiorach.

s. 3 **przyp. 1** - Cytat z *Kroniki*, artykuliku pt. *Cud*, w „Nowej Reformie" z roku 1883, nr 158, s. 3, zanotowany przez Kolberga na osobnej kartce (teka 50, sygn. 1357, z. 2, k. 3).

w. 14-13d. - Cytowany fragment to końcowe wersy z wiersza pt. *Krystian Szykowski* Jana Kantego Podoleckiego (1800-1859), autora m.in. wierszy popularyzujących historię Polski i ballad pseudohistorycznych o walkach z Tatarami. Utwór ten opublikowany w *Album na korzyść pogorzelców*, wydanym przez Józefa Dunin-Borkowskiego (Lwów 1844), s. 206-207, potem w „Dzwonku" 1859, przedrukował następnie Leopold Hauser w broszurze pt. *Znaczenie pomnika gwardianowi OO. Reformatów, ks. Krystynowi Szykowskiemu, wzniesionego w dniu 30 sierpnia 1877 roku w Przemyślu*, wydanej w Przemyślu w 1877 roku z okazji odsłonięcia tego pomnika (na s. 13-14). Pomnik wystawiono dla uczczenia dwusetnej rocznicy zwycięstwa nad Tatarami, która przypadała 9 października 1872 roku, kiedy to założono kamień węgielny pod ten pomnik w zagłębieniu muru otaczającego przemyski klasztor Reformatów. O obronie Przemyśla w 1672 roku (w broszurze Hausera s. 8-12, roz. II) i o pomniku Szykowskiego zob. także we wspomnianym wyżej artykule o Przemyślu w *Słowniku geograficznym*.... T. IX, s. 164.

w. 9d. - Bibliografię dotyczącą Przemyśla podaje wyżej wskazany artykuł L. Dziedzickiego *Przemyśl*, w *Słowniku geograficznym*... T. IX, na s. 167. Zob. też pozycje wcześniej wymieniane w tekście. Ponadto swoje notatki Kolberg uzupełnił o później dopisaną notę (teka 50, sygn. 1357, z. 2, k. 2): „Monografię Przemyśla napisał Leopold Hauser (w rkp. błędnie: Hausner), Przemyśl, u braci Jeleniów, 1882 (błędnie, powinno być: 1883). Praca ta, pt. *Monografia miasta Przemyśla (z wi-*

dokami i starożytnym planem miasta) nie została jednak wykorzystana ani nawet wzmiankowana przez Kopernickiego przy opisie kraju, powołuje się natomiast na nią autor hasła w *Słowniku*. W monografii Hausera o obronie Przemyśla i Szykowskim mowa na s. 138-140.

s. 4 **w. 1g.** - Mowa o pracach F. S[iarczyńskiego] *Dzieje Księstwa niegdyś Przemyślskiego*, „Czasopism Księgozbioru Publicznego im. Ossolińskich" R. 1: 1828, z. 2, s. 63-78, z. 3, s. 3-23 oraz *Dzieje biskupstwa przemyślskiego greckiego i łacińskiego obrządku"*, tamże, z. 4, s. 3-21 (w z. 2 bez podania autora, w z. 3 i 4 kryptonim: Fr. S.). Zob też tegoż *Wiadomość o dawniejszym i późniejszym stanie miasta Przemyśla, o dziejach jego, o mieszkańcach niegdyś ziemi, teraz obwodu przemyślskiego*, „Czasopism Naukowy Księgozbioru Publicznego im. Ossolińskich" R. 2: 1829, z. 1, s. 3-22.

w. 16-20g. - Fragment tekstu o Sośnicy (bez ostatniego zdania) zachował się w rkp. Kolberga (teka 50, sygn. 1357, z. 2, k. 4).

w. 13d. Siarczyński pisze o Radymnie w pracy opublikowanej pod kryptonimem Fr. S pt. *Badanie o dawnej siedzibie Radymiczanów i Wiatyczanów, niegdyś nad rzeką Sanem w sąsiedztwie Lachów i Rusinów zamieszkałych*, „Czasopism Naukowy Księgozbioru Publicznego im. Ossolińskich", R. 1: 1828, z. 1, na s. 64-75.

s. 5 **w. 16g.** - W zapiskach bibliograficznych (teka 31, sygn. 1303, k. 22) Kolberg odnotował publikację poświęconą cudownemu obrazowi N. Marii Panny w dominikańskim kościele w Jarosławiu. Jest to praca księdza Donata Piątkowskiego *Najświętsza Panna Marya cudowna w Jarosławiu, w kościele polnym OO. Dominikanów..., zebrał i opisał...* Rzeszów 1864. Notę tę pozyskał Kolberg z „Biblioteki Warszawskiej", błędnie jednak zapisując w rkp.: „»Bibl. Warsz.« 1865, styczeń, luty". Anons o dziełku Piątkowskiego ukazał się w „Bibliotece Warszawskiej" 1864, w T. 3 (lipiec-wrzesień), na s. 525-526, w dziale „Wiadomości literackie" (z adnotacją: „Rzeszów").

s. 6 **w. 8g.** - Według *Słownika geograficznego...* T. IV, Warszawa 1883, s. 725 (hasło *Krukienice*, podpisane kryptonimem „Lu. Dz.", tj. Ludwik Dziedzicki) kościół drewniany św. Mateusza, apostoła i ewangelisty, konsekrowany był w r. 1752 przez Andrzeja Pruskiego, sufragana przemyskiego. W *Słowniku* (s. 726) przytoczony jest też podany w tomie epitet określający właściciela Krukienic jako pana „trzechset szewców".

s. 7 **w. 1g.** - Mowa o pracy Fr. S[iarczyńskiego] *Opisanie miasta*

Sambora i obwodu jego, dzieje dawne miasta tego i stan niniejszy, „Czasopism Naukowy Księgozbioru Publicznego im. Ossolińskich" R.2: 1829, z. 2, s. 50-73.

W zbiorach Kolberga (teka 18, sygn. 1224, k. 7a) zachowała się pominięta w druku, niedatowana notatka o Samborze, sporządzona bez podania źródła: „Sambor, na lekkim podniesieniu obszernej płaszczyzny, poza długą aleją drzew prześlicznie położony i dosyć dobrze zabudowany, ma ludność przeważnie polską (łacińskiego i ruskiego obrządku) i żydowską, dwa kościoły (jeden pojezuicki) i cerkiew. Obok pierwszego stoi figura na pamiątkę dżumy zbudowana. Obszerny rynek zdobi piękny ratusz z wieżą. W mieście tym, otoczonym niegdyś wałami, trzymali się czas jakiś konfederaci pod wodzą braci Puławskich". Mowa o Kazimierzu i Franciszku Puławskich, którzy jako konfederaci barscy przybyli do Sambora w 1769 roku.

O Samborze zob. też odnotowany przez Kolberga gdzie indziej (teka 31, sygn. 1303, k. 4 oraz teka 23, sygn. 1262, k. 1) artykuł L. K. *Sambor w Galicji*, „Przyjaciel Ludu" R. 12: 1845, nr 23, s. 177-178 (z ryc. *Ratusz w Samborze rysowany w czasie odnowienia roku 1843*). W rkp. przy tej odnotowanej przez Kolberga pozycji notatka: „mam" (na k. 4). Ponadto wiadomości o Samborze zob. też m.in. Ludwik Dziedzicki *Sambor*, w: *Słownik geograficzny*... T. X, Warszawa 1889, s. 227-246.

w. 12g. - Według *Słownika geograficznego*..., T. VII, Warszawa 1888, s. 227-228 (hasło *Nowemiasto* podpisane kryptonimem Lu. Dz., tj. Ludwik Dziedzicki*)* powinno być: „Bybło" zamiast: „Ryble".

w. 18g. - Informacja o Felsztynie zaczerpnięta została z książeczki W. Michny *Przemyśl i jego okolice*... s. 15.

s. 8 **w. 5g.** - Kolberg przywołuje tu anonimowy artykuł *Wspomnienie o Dobromilu Herburtów*" z „Pamiętnika Sandomierskiego" 1830, T. II, s. 207-213.

w. 11d. - Kolberg powołuje się tu na artykuł Ż. Paulego *Klasztor Bazylijanów w Dobromilu i gruzy zamku Herburtów* z „Przyjaciela Ludu" R. 5 T. 2: 1839, nr 29, s. 229-230, który wykorzystuje, dokonując na s. 7-8 wyciągu cytatów z Paulego. Odnotowując tę pozycję w swoich zapiskach bibliograficznych (teka 31, sygn. 1304, k. 4), dodaje notę: „Ż. Pauli, mam".

W innym zespole archiwalnym (teka 14, sygn. 1201, k. 5) zachował się rkp. Kolberga także związany z dobromilskim podaniem. Kolberg cytuje tam fragmenty artykułu N... *„Orły z Herburtów" i gminna cudowność* z „Tygodnika Literackiego" 1840, nr 5, s. 39-40 i nr 6, s. 47-48 (cytaty z s. 40 i 48).

Artykuł ten zawiera „rozbiór" powieści Aleksandra Dunin-Borkowskiego pt. *Orły z Herburtów*, opartej na tym podaniu i zamieszczonej w *Pracach literackich*, T. 1, Wiedeń 1838, s. 103-118, oraz polemikę z krótką recenzją tej powieści opublikowaną pod kryptonimem M. Gr.... w „Tygodniku Petersburskim" R. 10: 1839, nr 70. Autor tej ostatniej (M. Grabowski) odmawia powieści Borkowskiego wartości i znaczenia („ładne obrazki i poetyczne wiersze, w całości pojąć jednak [utworu] nie podobna"), natomiast tekst przytaczany przez Kolberga w rkp. z „Tygodnika Literackiego" bierze powieść w obronę i próbuje się w tej literackiej wersji doszukać symbolicznego znaczenia podania o orłach Herburtów w postaci wiary w wędrówkę dusz. Ponieważ sama powieść, a więc i jej streszczenie odbiegają od wersji podania w T. 35, warto przytoczyć tu za Kolbergiem „rozwiązanie" podane przez recenzenta „Tygodnika Literackiego" a cytowane w rkp.: „Młoda żona (ostatniego) Herburta wyszła jedną razą na przechadzkę za mury zamkowe, ów znany nam Herburt stary, a teraz orzeł dorosły, porwawszy u stóp jej jagnię, przeraził ją śmiałością i drapieżnością. Rozgniewany starościc przypomniał sobie wprawę strzelecką, zastrzelił orła, ale pani poroniła z przestrachu. Z nadzieją ojca zginął ród jego. Nie było już Herburtów na ziemi ani orłów na skale dobromilskiej [...]" (cytat z s. 48 „Tygodnika"). W rkp. Kolberg błędnie (za źródłem) podaje imię autora powieści, tj Józefa Borkowskiego (wydawcę pracy, w której ukazała się powieść) zamiast Aleksandra, jego brata, autora utworu, podpisanego pod wydanym w *Pracach literackich* tekstem.

W zbiorach Kolberga (sygn. 3201, k. 21) zachowała się też notatka o Dobromilu, sporządzona bez podania źródła: „Na wysokiej, lasem okrytej górze, pod miastem Dobromilem sterczą wspaniałe zwaliska zamku Herburtów, o których podanie mówi, że się przed zgonem w orłów zamieniali. W r. 1772 jeszcze był zamieszkały przez Krasińskich, a rząd austr[iacki] z powodu żup solnych zamienił te dobra na starostwo rohatyńskie". Zob. również L. Dz[iedzicki] *Dobromil*, w: *Słownik geograficzny*... T. II, Warszawa 1881, s. 72-75.

w. 5d. - Zob. też w tym tomie „Podania i legendy związane z Kalwarią Pacławską" (w rozdziale „Opowieści") oraz pieśni związane z tamtejszym sanktuarium, nr 639-642 w T. 83/I.

s. 9 **w. 3-5g.** - W rkp. Kolberga (teka 50, sygn. 1357, z. 2, k. 6) zachowała się podobnej treści wzmianka o Krasiczynie: „O mil kilka (od wsi Bachórz i Bachórzec, por. dalej, s. 10, w. 9g.) stoi okazały zamek Krasiczyn, gniazdo rodziny Krasickich, za-

chowany po dziś dzień". Pochodzi ona z artykułu A. G. *Dom w Dubiecku*, opublikowanego w „Przyjacielu Ludu" R. 4: 1838, nr 51 (zob. niżej w T. 35, s. 10, w. 9g).

w. 19g. - Odsyłacz do *Słownika geograficznego* kieruje do hasła Lu[dwika] Dz[iedzickiego] *Krasiczyn*, zamieszczonego w T. IV, Warszawa 1883, s. 612-614. Informacje podane przez Kolberga odpowiadają zawartym w tym źródle głównie na s. 613. Ponadto w swoich zapiskach bibliograficznych (teka 31, sygn. 1303, k. 4 i k. 8) odnotowuje Kolberg dwie inne pozycje dotyczące Krasiczyna: *Zamek książęcy w Krasiczynie. Z widoków galicyjskich*, „Przyjaciel Ludu" R. 5 T. 2: 1839, nr 50, s. 394 (z ryc. na s. 393) oraz R. *Zamek Krasiczyn*, „Kłosy" 1873, T. XVI, nr 392, s. 15 (z ryc. na s. 12 i 13).

w. 16d. - Powinno być: „Chłopic" zamiast: „Chłopia" (błąd druku).

s. 10 **w. 1-5g.** - Fragment zachowany w rkp. Kolberga (teka 50, sygn. 1357, z. 2, k. 6). Tekst pochodzi z wskazanego w rkp. oraz w tomie niżej (s. 10, w. 9g.) „Przyjaciela Ludu" R. 4 T. 2: 1838, nr 51, s. 402. Jest to artykuł podpisany kryptonimem A. G. pt. *Dom w Dubiecku* (z ryc. na s. 401 pt. *Dom, w którym się urodził Krasicki, w Dubiecku, w Galicji*).

w. 8-10g. Fragment zachowany w rkp. Kolberga (teka 50, sygn. 1357, z. 2, k. 6), źródło jw.

Lud (s. 10-13)

s. 10-13 - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 1-2) stanowiący podstawę druku tekstu opisowego.

s. 10 **w. 2d.** - Kolberg odsyła tu do cz. I *Lubelskiego* (DWOK T. 16), gdzie na s. 53 i nast. mowa o chatach i zabudowaniach wiejskich Lubelszczyzny.

s. 11 **w. 1g.** - W rkp. Kolberg wskazał tu jedynie „*Chełmskie* I", (tj. DWOK T. 33); strony tej monografii, na których podany jest opis sprzętów i naczyń gospodarskich w Chełmskiem, uzupełnił w druku Kopernicki.

nr 1 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 3), zapis osobny, poza opisem, z lokalizacją bezpośrednią jak w druku, rkp. terenowy (tamże, k. 335), bez oznaczonej proweniencji. W rkp. terenowym, w t. 3 tylko wersja dużych nut, w t. 6 i 8 tylko wersja

małych nut. W obu rkp. brak odsyłacza pod tekstem; uzupełnił go w druku Kopernicki. Por. Z. Pauli *Pieśni ludu*... T. 2, s. 67-68, nr 1 (w dziale III pt. „Gospodarskie"), gdzie wariant tego tekstu, z końcowym aluzyjnym przywołaniem do chaty chłopców. W obu rkp., w zwr. 5: „duś, duś, duś, duzioczki".

s. 12 **w. 14-15g.** - W druku błędnie: „ku Krakowie, jak: ku Jaworowu i Drohomyśli". Został tu źle odczytany rkp. Kolberga, w którym zanotował on poprawnie: „grunta rozciągające się ku miasteczku Krakowiec, jak i ku Jaworowu i Drohomyśli".

w. 13d. W rkp. brak określenia: „sznurkiem", jest jedynie: „wyszywany po brzegach zielonym, równie jak i [...].

Zwyczaje (s. 14-48)

s. 14-15. **Wilija. Drugie święto** - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 4). W tekście dopiski i poprawki redakcyjne Kolberga. Wersja zgodna z drukowaną, opatrzona jednak lokalizacją: „Iskań", której brak w tomie. Miejscowość ta wymieniona jest w rkp. dwukrotnie: obok tytułu „Zwyczaje" i poniżej tytułu „Wilija", nad opisem, co może wskazywać, że materiał do tego rozdziału, z wyjątkiem partii i pieśni inaczej zlokalizowanych, pochodzi właśnie z Iskani.

s. 14 **w. 6d.** - W rkp.: „w rogu, czyli kącie pokoju".

s. 15 **w. 8g.** - Tu w rkp. następowało zdanie przez Kolberga później skreślone i przeniesione następnie jako pierwsze do rozdziału dalszego pt. „Kolęda".

s. 15-16. **Kolęda** - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 5). W tekście poprawki i przestawiona poprzez numerację kolejność informacji, co respektowane zostało w druku. Powyżej tytułu lokalizacja: „Iskań".

s. 16 **nr 2** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 6), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 337), bez oznaczonej lokalizacji. W rkp. terenowym nieczytelne 3 ostatnie wersy końcowej zwrotki z powodu uszkodzenia dolnego marginesu karty. Tamże t. 1-4 melodii zanotowane w trzech taktach, z odmiennym kształtem metrorytmicznym: 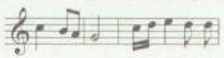 .

W obu rkp., w zwr. 2: „dże Panna Maryja", w czystopisie, w zwr. 2, 6 i 7: „Sana" zamiast: „Séna", w rkp. terenowym, w zwr. 3: „Óznajmiŭ tó janioł Boży" (pierwotne: „ho" skreślo-

ne), „ze zwizdarem i je ze źwirem", w zwr. 4 i 9: „ty cary" oraz w zwr. 9: „Sůna powiła - porodyła". Tekst por. T. 35, s. 21, nr 12 oraz w supl., T. 83/I, s. 9-12, nr 1 i 2.

s. 16-17 **nr 3** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 7), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 347), z prawdopodobną lokalizacją ogólną: „Serednica". W rkp. terenowym, w t. 3, w wersji małych nut pierwszą nutą jest g^1, tam ponadto w zwr. 1 i 3 wyjaśnienia: „utiszyů - ucieszył", „Wefłejem - Betlejem".

s. 17 **nr 4** - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 9). Odsyłacza do zbioru M. Mioduszewskiego w tym rkp. brak; uzupełnił go w druku Kopernicki. Kieruje w nim do pomnożonego wydania III (bez melodii) pt. *Pastorałki i kolędy, czyli piosnki wesołe ludu w czasie świąt Bożego Narodzenia po domach śpiewane*, cz. I-II, Kraków 1871 (pierwodruk: tamże 1843). Tekst por. w wymienionej III edycji cz. II, s. 402-403, kolęda 60. Wariant melodyczny i tekstowy por. też w edycji I *Pastorałek i kolęd* z 1843 roku, s. 78-79, nr 33, a wariant melodii por. w supl., T. 83/I, s. 16, nr 6.

s. 17-18 **nr 5** - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 7), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 346), z lokalizacją ogólną: „Iskań". Odsyłacza w rkp. Kolberga brak; uzupełnił go w druku Kopernicki. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II, s. 58-59, nr 8. W rkp. terenowym, w zwr. 3, pod słowem „kryżyjkach" wyjaśnienie: „krzyżu w pasie", w obu rkp., w zwr. 4: „wjichały - ujechali", w rkp. terenowym, na końcu zwr. 4 Kolberg dopisał: „do matki", w obu rkp., w zwr. 6 wyjaśnienia: „pójty - pójść", „widniaw - wziął", w zwr. 7: „hišťmi - gośćmi". Przypis 1 do tej pieśni podany w tomie za czystopisem, przypis 2 i 3 zgodne z wersją obu rkp. Wyjaśnienie w przypisie 2 zakwestionował J. Karłowicz w swojej recenzji *Przemyskiego*: „[...] powinno być raczej w tekście: *szowkowa kużyl*, co by znaczyło: jedwabna kądziel" („Kwartalnik Historyczny" 1892, s. 356).

s. 18-19 **nr 6** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 10), rkp terenowy Kolberga (tamże, k. 346), z lokalizacją ogólną: „Iskań". W rkp. terenowym tekst pierwszych dwu zwrotek nieczytelny z powodu uszkodzenia karty. Tam pod melodią podpisany jest tekst: „A pode Lwowem na błoniu", z uwagą: „na tęż nutę" i odniesieniem do tekstu „Oj, już to w lesie i drewo". Kopernicki wydrukował ten tekst z melodią pod nr 6, pominął natomiast balladę polską z tą melodią. Opublikowano ją w supl., T. 83/I, s. 352-353, nr 568. W zwr. 3, w rkp. terenowym: „koho ja kocham, koho ja lubiu", w czystopisie: „koho ja kocham (v. lublu)", w zwr. 7, w rkp. terenowym wyjaśnienie: „na wieki"

zamiast: „sądu ostatecznego", w czystopisie, w partii mówionej wyjaśnienie: „wýkno - okno".

s. 19 **nr 7** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 11), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 335), bez lokalizacji bezpośredniej, z prawdopodobną ogólną: „Wyszatyce". W rkp. terenowym, w t. 8, w pierwszym wykonaniu dwie ćwierćnuty d^2, przy repetycji g^1. Przypisu odsyłającego do zbioru Mioduszewskiego w rkp. brak; uzupełnił go w druku Kopernicki, kierując do wydania III *Pastorałek i kolęd* (zob. przypis do pieśni nr 4). Odesłanie to sprawdzono jednak z edycją I *Pastorałek i kolęd*, gdyż dostępny egzemplarz wydania III jest niekompletny. Tekst tej zwrotki por. M. Mioduszewski *Pastorałki i kolędy*..., Kraków 1843, s. 106, kolęda 50 i s. 218, kolęda 117.

s. 19-20 **nr 8** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 11). Odsyłacz pod tekstem pochodzi z rkp. Kolberg kieruje w nim do wariantu melodycznego w *Łęczyckiem* (DWOK T. 22), s. 24, nr 13.

s. 20 **nr 9** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 11), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 335), bez lokalizacji bezpośredniej, z prawdopodobną ogólną: „Wyszatyce". W rkp. terenowym t. 1-4 zanotowane w metrum 3/4: 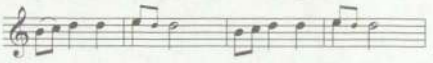 .

nr 10 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 12), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 344), bez lokalizacji. W obu rkp., w t. 1, na pierwszą miarę dwie ósemki g^1 i d^1, a w t. 2, na pierwszą miarę, w wersji małych nut nie ma nuty a^1. W zwr.1, w czystopisie: „czerłena", z wyjaśnieniem: „czerwona", w rkp. terenowym: „czerwena", z „ł" dopisanym nad „w".

nr 11 Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 12), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 344), bez lokalizacji. W rkp. terenowym t. 5-12 zanotowane w zmiennym metrum:

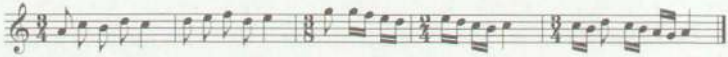

Ponadto w rkp. terenowym zapis: „syjawy", pod wyrazem „wertepi" wyjaśnienie: „szopie", w obu rkp: „Stworytel dyrżyt" (nie : „dryżyt"), z wyjaśnieniem w czystopisie: „drży".

s. 21 **nr 12** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 13), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 339), bez lokalizacji. W rkp. terenowym, w t. 3, na pierwszą miarę inna rytmizacja: dwie szesnastki c^2 d^2 i ósemka e^2. Odsyłacza podanego pod tekstem brak w rkp.; uzupełnił go w druku Kopernicki, Do wskazanego w nim zbioru A. T. *Pisni nabożnyi*, Lwów 1860, nie udało się dotrzeć. W obu

rkp., w zwr. 3 tekst brzmi: „Woznajmyv ho janhel Boży: Messyjasz Chrystos nasz i Pan nasz dla vsich nas nam narodyv sia" (powtórzenie tekstu ze zwrotki poprzedniej), zwr. 4 jak w druku, natomiast zwr. 5 ma tekst: „Woznajmyw ho janhel Boży, napered pastery, a wczoraj zwizdara(ry) [!] i zémny zwira(ry)" – w czystopisie, lecz zapis: „zwizdarȳ", „zȳmny zwira" – w rkp. terenowym). Kolejna zwr. 6 rozpoczyna się wersem: „Trej cary, de jidete?", a pierwszy wers zwr. 8 brzmi: „Tryi cary idut z dary" (w czystopisie; w rkp. terenowym zapis wiersza niejasny). W obu rkp. jest też wyjaśnienie w zwr. 2: „Fłejewi – Betlejem", w rkp. terenowym brak natomiast dopisku Kolberga w zwr. 7: „Wiśle?" oraz wyjaśnienia: „oślątkiem" w zwr. 10. Tekst por. T. 35, s. 16-17, nr 2 i 3 oraz w supl., T. 83/I, nr 1 i 2.

s. 21-22 nr 13 – Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 14), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 339), bez lokalizacji. W rkp. terenowym melodia zanotowana w metrum 4/4, w zwr.1: „w Wefłejewie" (w czystopisie: „w Wefłejemie"), a w zwr. 2: „mezy bydlatom". Odsyłaczy pod tekstem brak w rkp.; uzupełnił je w druku Kopernicki. Do wskazanego zbioru nie udało się dotrzeć, zob. wyżej przypis do pieśni 12.

s. 22 nr 14 – Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 14), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 339), bez lokalizacji. W rkp. terenowym, w t. 5 wariant melizmatu ujęty w innym metrum: .

W czystopisie, w zwr. 1: „zaśmiała (uradowała)", w rkp. terenowym, w zwr. 2: „rad chodzić", w zwr. 11: „wielgi dar darówali", w zwr. 12: „wielkie dary" zamiast: „mir z różą", w zwr. 13: „imiånował" (w czystopisie: „imiänował"), w obu rkp., w zwr. 5: „zrodziwszy go". Odsyłacza do zbioru Mioduszewskiego brak w rkp.; uzupełnił go w druku Kopernicki. Tekst por. M. Mioduszewski *Pastorałki i kolędy...* wyd. III (zob. wyżej przypis do pieśni nr 4), cz. II, s. 553-554, nr 145 i 500-501, nr 116.

s. 22-23 nr 15 – Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 15), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 340), z lokalizacją ogólną: „Rakowa". W rkp. terenowym inna rytmizacja w t. 3-5: 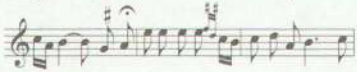 ,

brak t. 6 z powodu uszkodzenia rkp. W zwr. 1, w druku błąd (w czystopisie poprawnie: „jiczmiń", w rkp. terenowym wyraz nieczytelny z powodu uszkodzenia karty). W czystopisie, w zwr. 3 wyjaśnienie „zazuju – obuję", w obu rkp., w zwr. 5 wyjaśnienie: „zhornuju – ogarnę".

s. 23 **nr 16** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 16), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 340), z lokalizacją ogólną: „Rakowa". W rkp. terenowym t. 4-5 w swobodniejszym zapisie metrorytmicznym i z bogatszą linią melodyczną: 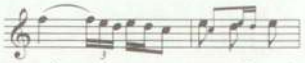 . W rkp. terenowym, w zwr. 9 brak zdania: „zajszły do chaty" oraz zapis: „zaczyły", a nie: „zacziły" (jak w czystopisie i w druku).

s. 24 **nr 17** - Rkp. nieznanego autora (sygn. 465, k. 17). Ta sama ręka zanotowała też kolędę opublikowaną w T. 35 jako nr 18. W rkp. tekst kończy „Amen". Odsyłacza pod tekstem brak w rkp.; uzupełnił go w druku Kopernicki. Tekst por. M. Mioduszewski *Pastorałki i kolędy...* wyd. III (zob. wyżej przypis do pieśni nr 4), cz. I, s. 90-91, pieśń 56.

s. 24-25 **nr 18** - Rkp. nieznanego autora (sygn. 465, k. 17). Ta sama ręka zanotowała też kolędę drukowaną w T. 35 pod nr 17. W rkp. tekst kończy się zdaniem: „niebo nagotował dla nas" (dwa ostatnie wyrazy zapisane z boku kolumny). Odsyłacza pod tekstem w rkp. brak; uzupełnił go w druku Kopernicki. Tekst por. M. Mioduszewski *Pastorałki i kolędy...* wyd. III (zob. wyżej przypis do pieśni 4), cz. I, s. 198-199, pieśń 144.

s. 25 **nr 19** - Rkp. terenowy Kolberga (teka 465, k. 18), z lokalizacją ogólną: „Sanoczany". Nad melodią notatka Kolberga (jej początek urwany z powodu uszkodzenia rkp.): „[Pod ok]nami kolęda, chłopcy dziewkom, a za to jabka, orzechy, centki". W rkp., w t. 4 i 8 ósemki zamiast rytmu punktowanego, ponadto w w. 1: „woły", nie: „woływ", w w. 5 Kolberg wyjaśnia wyraz „biej - biegnij", por. przypis 1 do tej pieśni zredagowany przez Kopernickiego. Odsyłacz uzupełnił w rkp. Kopernicki. Tekst por. Ż. Pauli *Pieśni ludu ruskiego...* T. 2, s. 33-34, nr 31 (wariant obszerniejszy).

nr 20 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 18), z lokalizacją ogólną: „Sanoczany". W rkp., w w. 5 tego tekstu wyjaśnienie Kolberga: „pokis - pokos", w w. 7 błąd druku, powinno być: „kosyty" zamiast: „kasyty" (w rkp. wers niedokończony). Odsyłacz uzupełnił w rkp. Kopernicki. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni.* .cz. II, s. 149 (nie 150)-152, nr 10.

s. 26 **nr 21** - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 19), z lokalizacją ogólną: „Sanoczany". Odsyłacz uzupełnił w rkp. Kopernicki. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II, s. 73-74, nr 4. W ostatnim wierszu tekstu pieśni w druku błąd; powinno być: „miluśki".

nr 22 – Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 19), z lokalizacją ogólną: „Sanoczany". W rkp., w t. 3 fermata nad nutą a^1, w t. 1-3 metrorytmikę można odczytać w inny sposób: 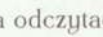 . Ponadto w rkp. Kolberg wyszczególnił kolejne osoby: „matusejka, séstreniejka", w przedostatnim wierszu tekstu, w rkp.: „oj, zwerżu, zwerżu i sama zlizu (z jabłoni)". Odsyłacz uzupełnił w rkp. Kopernicki. Tekst por. H. U. Kostomarow *Narodnyj dniewnik*, w: *Trudy... sobrannyja P. P. Czubinskim*, T. III, Petersburg 1878, s. 311-312, nr 41 (trzy pierwsze warianty).

s. 26-27 nr 23 – Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 19), z lokalizacją ogólną: „Sanoczany". W rkp. brak noty nad melodią: „kolęda".

s. 27 nr 24 – Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 20), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 340), z lokalizacją ogólną: „Rakowa" oraz z notą nad nutami: „Szczydriwka". Ta sama lokalizacja bezpośrednia dotyczy także w czystopisie poprzedzającego pieśń opisu kolędowania w wigilię Trzech Króli. W obu rkp. refrenowe zawołanie „daj, Boże" zaznaczone jest skrótowo w każdym wierszu, w w. 9, w zapisie kolumnowym: „i wsi werchowyné", w w. 13: „i ludé w dorozi", w w. 16: „ózymowyńki", z wyjaśnieniem: „oziminy", w w. 17 wyjaśnienie: „co oddycha".

s. 27-28 nr 25 – Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 20), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 340), z lokalizacją ogólną: „Rakowa". W czystopisie lokalizacja „Rakowa" wpisana nad pieśnią poprzedzającą na karcie, tj. nad nr 24 w tomie (zob. wyżej). W rkp. terenowym melodia zanotowana kwartę czystą wyżej, zapis t. 2: , w t. 3 tylko wersja małych nut, w t. 4, na pierwszą miarę ósemka c^2 i dwie szesnastki a^1 h^1. W obu rkp., w zwr. 1: „wojdy" zamiast: „wojdyty", w zwr. 2: „boża" zamiast „bożaja", w zwr 4: „majut po wyprowe" (w druku opuszczono „po"), z wyjaśnieniem w rkp. terenowym: „wieprze", w tejże zwr. 4, w obu rkp. wyjaśnienie: „ryje".

s. 28 nr 26 – Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 21), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 337). W obu rkp. lokalizacja bezpośrednia: „Iskań". W rkp. terenowym brak informacji z czystopisu: „Na Jordan", jest natomiast nota Kolberga: „Jak się woda święci (Emaus)". W czystopisie znajdują się trzy wersje redakcyjne tej melodii, różniące się znacząco przebiegiem metrorytmicznym, z których opublikowana została w T. 35 wersja trzecia, z uproszczoną i ujednoliconą pod tym względem strukturą. Pozostałe zapisy dowodzą jednak, że utrwalone przez Kolberga wykonanie miało cechy interpretacji swobodniejszej pod

względem metrorytmiki. W pierwszej z niedrukowanych wersji redakcyjnych tej melodii Kolberg zanotował cały przebieg melodyczny w metrum parzystym:

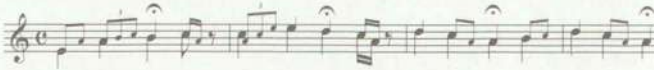

w drugiej wersji natomiast zastosował metrum 3/4:

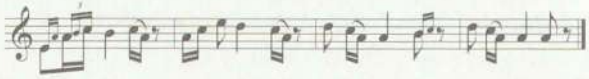

W rkp. terenowym zapis melodii nieusystematyzowany rytmicznie:

W obu rkp., w w. 3 tekstu poprawnie: „ne łeży (błąd druku: „na łeży"), w w. 4: „na stereżéj" (w czystopisie), „stereżyj" (w rkp. terenowym), w obu rkp., w wierszu przedostatnim: „krotorohowe v. krotorożyi".

nr 27 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 22), z prawdopodobną lokalizacją: „Sanoczany" (fragment oddzielony od większej całości i pozbawiony noty lokalizacyjnej, z charakterystyczną jednak dla zapisów z tej miejscowości notacją fioletowym atramentem). Nad melodią notatka Kolberga: „Szczodriwka (w wiliją Jordana)" oraz obcą ręką, ołówkiem wskazówka dla drukarza: „garmond". W ostatnim wierszu tekstu, w rkp.: „Preświtaja".

s. 29 **nr 28** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 23), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 344), bez lokalizacji. W obu rkp. nie ma noty dodanej zapewne przez Kopernickiego później: „itd. (nieskończona)".

nr 29 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 24), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 346), bez lokalizacji, z notatką nad melodią: „na Jordan". W czystopisie nad melodią: „Na Jordan szczodrówka, tu także kolędą zwana". W obu rkp., po tym tekście (zwr. 1-12) następuje bez znaku rozdzielającego tekst pieśni następnej w tomie, tj. nr 30 (jako zwr. 13-37), śpiewanego, być może, na tę samą melodię i stanowiącego z poprzednią wykonawczą całość. W czystopisie oba teksty oddzielił Kopernicki i dopisał komentarz dotyczący drugiego: „To jest inna pieśń bez melodii, drukować za poprzednią z następnym nr, bez melodii". W druku błąd; w t. 1, na pierwszą miarę, w wersji małych nut powinny być dwie ósemki zamiast szesnastek. W rkp. tere-

nowym zanotował Kolberg więcej szczegółów wykonawczych, które w czystopisie uległy uproszczeniu. Melodia zapisana ze słuchu:

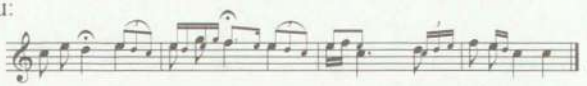

Ponadto w tym rkp. jest jeszcze jedna wersja dla t. 3-4:

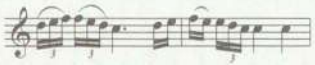

W rkp. terenowym, w zwr. 4: „wikinojka", w zwr. 5: „radość", „radość", „myłość", w zwr. 12, po pierwszym wierszu następuje jeszcze: „świty, świty, misiaczojku". W czystopisie, w zwr. 7 wyjaśnienie: „ŭołojki - wołki". W obu rkp., w zwr. 9 wyjaśnienie: „półoła - pleła".

s. 29-30 nr 30 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 24), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 346), bez lokalizacji. Tekst tej pieśni zanotowany w obu rkp. pod nr 29, bez znaku rodzielającego, być może, jako całość wykonawcza. W czystopisie Kopernicki oddzielił później oba teksty (zob. notatka cytowana wyżej), do obu też odnosi się zapewne wskazówka: „Na Jordan", zob. przypis do nr 29. W obu rkp. wyjaśnienia w zwr. 7 i 8: „nazwać", „imię szukać", w zwr. 21: „ŏzlubyła".

s. 30 **nr 31** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 26), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 340), z lokalizacją ogólną: „Rakowa". W rkp. terenowym melodia zanotowana dwukrotnie, przy czym podstawą czystopisu stała się wersja druga. W pierwszym zapisie, w t. 3 melodia ma metrum 3/4, a na pierwszą jego miarę przypada dodatkowa ósemka e^2, ponadto rysunek całej melodii jest prostszy, a dla t. 5-6 podał Kolberg alternatywną wersję rytmiczną, bliższą, być może, wykonaniu: 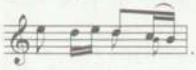 .

W drugim zapisie, służącym za podstawę czystopisu i następnie druku, dla t. 5-6 zanotował dodatkową wymienną wersję, z wariantem melodycznym dla tekstu: „daj Boże", występującego w wierszach 3-12, tj. w t. 5: dwie szesnastki $a^1\ g^1$, dwie ósemki $a^1\ h^1$, a w t. 6 ćwierćnutę c^2. Wersja ta została pominięta zarówno w czystopisie, jak i w druku.

W rkp. terenowym, w w. 2 tego tekstu wyjaśnienie: „Swityi - święci", w obu rkp., w wierszu ostatnim wyjaśnienie: „proskýrnyci - komunię".

s. 30-31 nr 32 - Czystopis Kolberga (sygn 465, k. 27), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 346), bez lokalizacji. W rkp. terenowym

są dwie alternatywne wersje dla drugiej miary t. 3: w pierwszej 4 szesnastki c^2 h^1 a^1 g^1, w drugiej 5 szesnastek a^1 h^1 c^2 a^1 g^1. W czystopisie Kolberg pominął słowa: „i usiu pasznyciu", które w zapisie terenowym następują po zdaniu: „uzyłeniu ty żéto (żyto), pszenyciu". W druku ten sam brak, nie ma też wyjaśnienia z rkp. terenowego: „żéto - żyto". W obu rkp.. w w. 4 tekstu wyjaśnienie: „zyrnyczka - zorza".

s. 31 **nr 33** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 28), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 337), bez lokalizacji. W czystopisie słabo czytelna, chwiejnie określona lokalizacja: „Hołuczków? Iskań? Serednica?" W rkp. terenowym t. 1-2 zanotowane w dwu wersjach: pierwsza - w zmiennym metrum i z różnicami w melodyce: 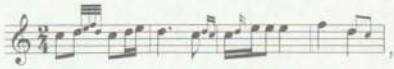 , druga - rozpisana w 4 taktach w metrum 3/8: 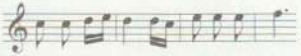 . Tam także w t. 4 alternatywnie na pierwszą miarę cztery szesnastki e^2 c^2 d^2 e^2. W rkp. terenowym i w czystopisie: „Swianta", w czystopisie, w w. 9 : „stało(y)", w w. 10-12: „stało", w rkp. terenowym wszędzie: „stało", w obu rkp., w w. 12: „mołonczyki".

nr 34 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 25), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 337), bez lokalizacji. W czystopisie słabo czytelna lokalizacja: „Iskań, Hołuczków". Zapis terenowy wskazuje, że po każdym wierszu powtarza się jak pod nutami: „Chrystos bude na Jordane" (w czystopisie Kolberg zaznaczył to jak w druku).

W rkp. terenowym inna rytmizacja w t. 1: triola ósemkowa d^1 g^1 h^1, ćwierćnuta a^1 z fermatą i triola ósemkowa h^1 a^1 g^1, w t. 2: fermata na drugą miarę, na nucie c^2, na trzecią miarę jako wersja podstawowa ćwierćnuta h^1, w wersji małych nut triola szestnastkowa h^1 a^1 g^1. Wersja t. 2 podana do druku zanotowana została w tym rkp. za melodią, z notatką: „lepiej".

W czystopisie trzykrotnie: „Sana", z wyjaśnieniem przy pierwszym wystąpieniu: „Syna", w rkp. terenowym: „Sẏna", W wierszu przedostatnim, w czystopisie: „Jozusom", w rkp. terenowym: „Jezusem". Ponadto w rkp. terenowym, między w. 9 a 10 kolumnowego tekstu pieśni wpisał Kolberg fragment: „Szczodry weczyr, dobry weczyr, w temnyim lisije cerkoũci funduje", który następnie połączył znakiem wiążącym z kolędą niepublikowaną w T. 35 „Pryszoł dneś Syn Nébes" (zob. w supl., T. 83/I, s. 11-12, nr 2). Powiązanie to nie wydaje się jednak jednoznaczne, skoro w czystopisie fragment ten zanotował Kolberg pod tekstem pieśni nr 34 (po odstępie). W druku został on

pominięty. Nie ma więc pewności, z którą pieśnią go powiązać i jak wyglądała sytuacja wykonawcza.

s. 32 **nr 35** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 29), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 339), bez lokalizacji, z częściowo nieczytelnym tekstem z powodu uszkodzenia rkp. (końcówki wierszy zwr. 1-3). Informację poprzedzającą w druku tę pieśń zanotował w czystopisie Kopernicki, w rkp. terenowym jej brak. W druku nie został rozpisany pełny tekst pierwszej zwrotki pod repetowanymi fragmentami melodii.

W rkp. terenowym, w t. 1-2 inne ukształtowanie rytmiczne, oddające prawdopodobnie cechy wykonania: na drugą miarę ósemka d^2 i cztery trzydziestki dwójki d^2 c^2 h^1 a^1, w t. 2 fermata nad nutą c^2. Tamże, w t. 3 dwie alternatywne wersje:

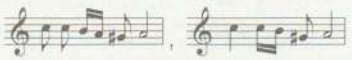

W czystopisie, w zwr. 1 wyjaśnienia: „lid - lód", „potoůk - potłukł", w zwr. 3: „horýt", „warýt". W rkp. terenowym, w zwr. 4: „distaů", w zwr. 5: „pryszło ho".

w. 14-10d. - Wspomniane tu szczodrówki ze Szkła, wypisane ze zbioru Hołowackiego zachowały się w tece przemyskiej (sygn. 465, k. 302) i są publikowane w części suplementowej, w T. 83/I, na s. 29-38, nr 17-22. Kopernicki dodał tę informację na podstawie własnej kwerendy i analizy rękopisów do *Przemyskiego.*

s. 32-33 **Trzej króle** - Rkp. tego tekstu nie zachował się.

s. 33 **Wielki Tydzień** - Odpis Kopernickiego, z tytułem i ostatnim zdaniem opisu ręką Kolberga (sygn. 465, k. 30); oryginalny rkp. Kolberga całego rozdzialiku nie zachował się.

s. 33-36 **Wielkanoc** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 31, 34), z uzupełnieniami i wstawkami Kopernickiego (na k. 33, zob. s. 34, w. 22-20d. i w. 14-10d.). Lokalizacja: „Rakowa" zanotowana poniżej tytułu, a nad opisem. W tekście liczne poprawki i dopiski samego Kolberga. Rkp. terenowy części tego materiału (tamże, k. 340), z lokalizacją bezpośrednią: „Rakowa". Obejmuje on informacje z s. 33, w. 3d. - s. 35, w. 6g. (z pieśnią nr 36, a bez dwu fragmentów dopisanych ręką Kopernickiego i wskazanych wyżej na s. 34).

W pierwszym wierszu opisu na s. 34, w rkp. terenowym: „Po sinoczym i po mszy", w wierszu następnym: „przynoszą *paskie*", niżej: „Łahiwki (Hajłki)" - na k. 31 widoczny tu dopisek Kopernickiego: „Hałahiwki". W tekście na s. 34, w w. 6d., w obu rkp.: „pierwszy z nich" zamiast: „stojący na przedzie

parobek". W tekście na s. 35, w w. 4d., w czystopisie: „mianowicie ci ku ostatkowi nie dość są pochopni", a na s. 36, po w. 2g. Kolberg zanotował w czystopisie jeszcze dwa zdania później skreślone: „Dziewczęta bawią się wtedy w Zelmana [zob. niżej w T. 35]. We wtorek bywa *Śmigus*, czyli powszechne oblewanie się wodą".

s. 34 **nr 36** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 31), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 340).

s. 36-39 **Żelman** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 31-32), z lokalizacją ogólną: „Rakowa" (podaną w rkp. wyżej, przy tytule „Wielkanoc"), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 340) - opis drukowany na s. 36-39 i pieśni nr 37-42. Natomiast informacje o zabawie w Sanoczanach i pieśń nr 43 ze s. 39 tylko w zapisie terenowym Kolberga, naklejonym na k. 32 oraz uzupełnionym i zredagowanym przez Kopernickiego.

s. 36-37 **nr 37** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 31), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 340). W obu rkp. lokalizacja ogólna: „Rakowa". W rkp. terenowym: „Żelmanowa i wszystka rodzina".

s. 37 **nr 38** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 31), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 340). W obu rkp. lokalizacja ogólna: „Rakowa". W rkp. terenowym dwa wariantowe zapisy tej melodii: pierwszy z tekstem jak w druku, drugi z tekstem „A mij myłyj wóróbełejku". W czystopisie oba warianty połączone zostały w jeden, z podpisanym pod melodią tekstem nr 38 i w takiej postaci opublikowano tę pieśń. Zob też niżej przypis do s. 38, w. 3-8g. W rkp. terenowym zamiast określenia podmiotu śpiewającego: „Na górce zebrane" Kolberg zapisał: „Inne".

nr 39 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 31), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 340). W obu rkp. lokalizacja ogólna: „Rakowa", również w obu rkp. zapis: „Siedyt kaczer". W druku prawdopodobnie błąd w t. 5: czwartą ósemką powinna być nuta g^1 jak w czystopisie, który był podstawą druku.

s. 38 **w. 3-8g.** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 31) - tekst bez melodii, rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 340) - tekst z melodią (zob. wyżej przypis do nr 38). W obu rkp. lokalizacja ogólna: „Rakowa". W obu też zapis: „wóraty".

nr 40 Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 31), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 340). W obu rkp. lokalizacja ogólna: „Rakowa". W rkp. terenowym dwukrotnie: „A mij myłyj", w końcowej części tekstu rkp. uszkodzony (wystrzępiony prawy margines karty); końcówki wierszy nieczytelne.

s. 38-39 nr 41 – Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 32), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 340). W obu rkp. lokalizacja ogólna: „Rakowa". W rkp. terenowym melodia zanotowana kwartę czystą niżej. W obu rkp., w w. 2g.: „zberasz", w w. 3g.: „chmetilejku".

s. 39 nr 42 – Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 32), rkp.terenowy Kolberga (tamże, k. 340). W obu rkp. lokalizacja ogólna: „Rakowa". W rkp. terenowym brak t. 1-2, w czystopisie jak w druku na początku melodii wpisał Kolberg t. 7-8, zapewne ze względu na ten sam tekst.

W rkp. terenowym ponadto dalszy tekst, którego brak w czystopisie i w druku: „Odp.: Nit, ne pryjdu, złeś sy, dońku, nauczyła, meni syna zwołoczyła, nit, ne pryjdu". W czystopisie, po tej pieśni Kolberg zapisał informacje później skreślone: „Potem około godziny 6. lub 7. idą do cerkwi na nieszpory, skąd wróciwszy do domu, myślą o spoczynku, nie jedząc już wcale święconego po zachodzie słońca. Łahiwki te i tym podobne zabawy odprawiają się również w drugie i trzecie także święto na tymże samym placu cerkiewnym". W rkp. terenowym informacje te są skrócone i zanotowane między pieśnią 41 a 42. Obie przepisał Kopernicki na k. 37 i opublikował na końcu gier (s. 43-44).

nr 43 – Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 32a), fragment odcięty od większej całości rkp. z Sanoczan i naklejony w odpowiednim miejscu opisu na karcie głównej 32, na której Kopernicki zanotował tekst poprzedzający tę pieśń w druku. Na k. 32a, nad melodią Kolberg pospiesznie zanotował: „kręcą się, po dwie trzymają się, z początku powoli, potem prędzej i dwa razy przytupują", a obok naszkicował drobny rysunek dwu zwróconych ku sobie kobiecych postaci z informacją: „przodem" oraz „tyłem". Ręką Kolberga zapisany jest też niepełny (ze znakami „ditto") tekst pod melodią, który niżej Kopernicki przepisał (na k. 32a), uzupełniając braki i opatrując go także odsyłaczami. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz.II, s. 193-194, nr 60 (wariant ze Złoczowskiego i Kołomyjskiego, z opisem), s. 697-698 nr 12 (wariant mieszany polsko-ukraiński), cz. III/2, s. 183-184, nr 10 (wariant z Żółkiewskiego).

s. 39-40 Ksenia – Czystopis Kolberga z poprawkami i uzupełnieniami Kopernickiego (sygn. 465, k. 35), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 343). W czystopisie lokalizacja zanotowana przez Kolberga nad pieśnią 44 została skreślona przez Kopernickiego i przeniesiona jego ręką na początek opisu. W rkp. terenowym lokalizacja ogólna: „Czerniawa (Mościska)", brak nazwy zabawy: „Ksenia", natomiast tytuł: „Hałahiŭka". Tam opis skrócony:

„Dzieci (dziewczynki 6-9 lat) jeszcze w poście, jak śnieg zginie, zbierają się w gromadkę, biorą się za ręce w rząd i machając rękami, śpiewają, a po śpiewie jedno z najmocniejszych obraca je w koło i rozrywa. Po czym zbierają się, zaczynając drugą strofą w ten sam sposób". W czystopisie opis ten został rozwinięty przez Kolberga, Kopernicki natomiast przeniósł melodię zanotowaną pierwotnie pod opisem w odpowiednie jego miejsce (jak w druku).

s. 40 **nr 44** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 35), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 343), z lokalizacją ogólną: „Czerniawa (Mościska)". W czystopisie, nad melodią pierwotnie lokalizacja: „od Mościsk (Czerniawa)", później skreślona przez Kopernickiego i przeniesiona na początek opisu zabawy (zob. s. 39 w druku). W rkp. terenowym, w t. 1 i 5 tylko wersja małych nut, w t. 1 ostatnia nuta to c^2. Tamże ponadto, w zwr. 1: „nie mogła mu żadnej dać".

Worobij - Czystopis Kolberga i Kopernickiego (sygn. 465, k. 35), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 343), z lokalizacją ogólną: „Czerniawa (Mościska)". W czystopisie Kopernicki uzupełnił na początku opisu Kolberga lokalizację: „Tamże w Czerniawie", przepisał pod nutami jego chwiejny, pierwotny tekst oraz zanotował dalszy opis następujący po pieśni. W rkp. terenowym opis szczątkowy: „biorąc się w koło za ręce, obracają się, biorąc jedną w koło", a informacji o dalszym przebiegu zabawy po prześpiewaniu pieśni brak. Przypis z wskazówką bibliograficzną zanotował w czystopisie Kolberg. Por. A. Wanke *Hałahiwki. Zabawy wielkanocne we wsi Gorczycach koło Sieniawy, w powiecie przemyskim*, „Zbiór Wadomości do Antropologii Krajowej" T. XIII: 1889, s. 41. Tam opisana ta sama zabawa dziewczęca pt. „Worobczyk", z bliskim wariantem pieśni (bez melodii) i bardzo zbliżonym opisem przebiegu.

nr 45 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 35), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 343), z lokalizacją ogólną: „Czerniawa (Mościska)". W rkp. terenowym, w t. 1, na drugą miarę, w wersji małych nut alternatywnie dis^2 lub d^2, w t. 3-4 ósemki grupowane po dwie łukami, w t. 5 tylko wersja dużych nut, w t. 8, na pierwszą miarę dwie ósemki c^2 z mordentem i h^1 oraz półnuta a^1. W tymże rkp. terenowym tekst pod melodią brzmi: „Worobiczku, ptaszku maluśki, maluśki, nie wylataj z zielonego lasku".

s. 41 **Swacha** - Rkp. terenowy Kolberga i rkp. Kopernickiego (sygn. 465, k. 36 i 36a). Na karcie głównej 36 naklejony wycięty fragment terenowego zapisu Kolberga z pieśnią 46 (k. 36a),

poprzedzony informacją o zabawie i tytułem, zapisanymi przez Kopernickiego. Nad melodią notatka Kolberga: „Pod dzwonnicą na Wielkanoc (dziewczęta) na Hałahówki (po polsku *na urodaju*)" oraz: „dziewczęta, dwa chóry, skaczą i obracają się (w Czyżkach)". Kopernicki skreślił obie informacje w rkp. Kolberga, pierwszą pominął w druku, drugą rozwinął na początku zabawy. Natomiast miejscowość podaną przez Kolberga w tej notatce wpisał w jego rkp. nad melodią jako: „Czyszki". Chodzi zapewne o Czyżki w pow. mościskim (nie: Czyszki w pow. lwowskim). Ręką Kopernickiego wpisany też został w rkp. odsyłacz pod tekstem. Zob. niżej przypis do nr 46.

nr 46 – Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 36a), zapis odcięty od większej całości i naklejony przez Kopernickiego na karcie głównej (z nr 36), z wpisaną jego ręką nad melodią lokalizacją: „Czyszki", tj. Czyżki. Por. przypis do tej zabawy wyżej. Odsyłacze uzupełnił w rkp. Kopernicki. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II, s. 698, nr 12 (wariant ukraiński z wtrętami polskimi), cz. III/2, s. 173, nr 15; A. Wanke *Hałahiwki...* s. 51 (tam brak tytułu „Swacha", pieśń z tekstem wariantowym podana jest bez melodii i rozpisana na chóry).

W druku pominięty został w zwr. 1 zapisany w rkp. wiersz: „proszu tebe do sebe", który powinien następować po pierwszym, stanowiącym wezwanie do przyjścia (por. w druku w. 7). W rkp. tekst w. 4-5 brzmi: „Ni, ne pryjdu, nycz ne pryjdu [...] dětynuś mi zwołoczyła, a nycz, ne pryjdu". W w. 10-11 Kolberg zanotował tylko: „samaś toho ne jidała, nam byś toho ne dawała". Kopernicki wpisał na początku w. 10: „Ni, ne pryjdu", ale w druku – zgodnie z rkp. Kolberga – tekst powinien brzmieć jak przytoczony wyżej dla w. 4-5.

s. 41-42 **Hala** – Rkp. terenowy Kolberga i rkp. Kopernickiego (sygn. 465, k. 36, 36b i 38c). Na karcie głównej (z nr 36) naklejone dwa odcięte fragmenty rkp. terenowego Kolberga z pieśniami nr 47 i 48 (k. 36b i 36c). Tytuł, opis poprzedzający pieśń 47, dalszy jej tekst w kolumnie, następujące po nim informacje i końcowa partia pieśni 47, wraz z odsyłaczami do tekstów wariantowych, których brak w rkp. Kolberga, zanotowane zostały przez Kopernickiego. Zob. przypis niżej.

s. 41 **nr 47** – Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 36b), fragment odcięty i naklejony na karcie głównej (z nr 36) przez Kopernickiego, z lokalizacją bezpośrednią Kolberga: „w Sanoczanach" oraz skreśloną notatką nad melodią: „biorą się za ręce dziewki". Tam pod melodią tylko pierwsza zwrotka ręką

Kolberga, ciąg dalszy tekstu wpisał Kopernicki, kopiując go zapewne z oryginału po odcięciu fragmentu karty, w trakcie montowania materiału. Uzupełnił też odsyłacze, których brak w rkp. Kolberga. Tekst por. A. Wanke *Hałahiwki...* s. 44 (tam podobny, choć bardziej rozbudowany opis przebiegu zabawy i zbliżona pieśń, podana jednak bez melodii); J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II, s. 188-189, nr 11, s. 691, nr 7, cz. III/2, s. 172-173, nr 14. Por. też wyżej przypis do tej zabawy.

s. 42 **nr 48** – Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 36c), fragment odcięty i naklejony przez Kopernickiego na kartę główną (z nr 36), z lokalizacją bezpośrednią: „Iskań". Rkp. terenowy (tamże) w dwu częściach: na k. 347, z prawdopodobną lokalizacją ogólną: „Serednica", oraz na k. 290, z lokalizacją ogólną: „Dubiecko, Iskanie, Sielnica, Delągowa". Na k. 347 zanotowana część wokalna melodii z tekstem słownym, tj. t. 1-7, na k. 290 część instrumentalna, tj. t. 8-18, w innej wersji:

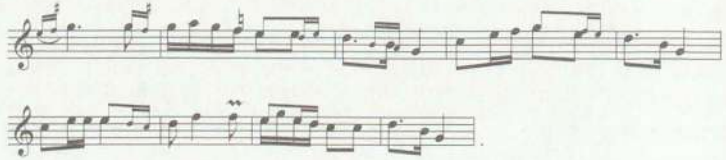

Pod tym zapisem prawdopodobnie dalsza część tej melodii pominięta w czystopisie przez Kolberga:

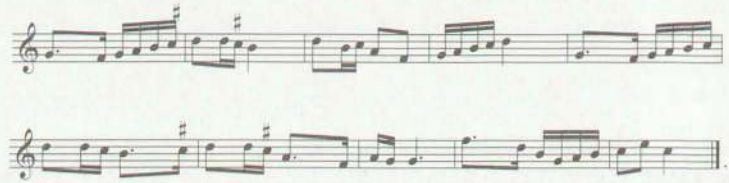

Na k. 347, w t. 4-6, na pierwszą miarę tylko ósemka c^2, na k. 290 dla t. 10 jeszcze jeden zapis: 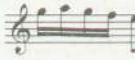 , podobnie dla t. 12 druga wersja: 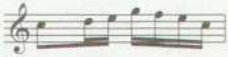 . W tym rkp., nad melodią notatka Kolberga: „Hala". Oba zapisy terenowe Kolberg połączył w czystopisie; informację: „Wariant" zanotował tam nad pieśnią Kopernicki.

Kruta ruta – Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 38) i rkp. Kopernickiego (tamże, k. 36). Zapis Kolberga (na osobnej kartce), z lokalizacją: „Sanoczany", obejmuje niepełny, a jedynie zasygnalizowany w członach powtarzających się tekst, nad którym

podana jest informacja: „Na tęż nutę". Z rkp. Kolberga porządkowanych przez Kopernickiego dziś nie wynika jednak wskazówka, o którą melodię chodzi. Na k. 36 Kopernicki uzupełnił ją („na nutę „Hali"), przepisał pieśń z pełnym, rozwiniętym tekstem i dodał nieujęte w rkp. Kolberga określenia wykonawczyń oraz zdanie wprowadzające i krótki opis. W druku zaś konkretnie odesłał do nr 47 bądź w wyniku bezpośredniej konsultacji z Kolbergiem, bądź na podstawie własnej analizy rkp.

s. 42-43 **Jaszczur** - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 37a) i rkp. Kopernickiego (tamże, k. 37). Zapis Kolberga obejmujący melodię i tekst pod nią to fragment odcięty od większej całości i naklejony na osobny arkusz główny (z nr 37). Opis zabawy, jej tytuł oraz lokalizację zanotował na karcie głównej Kopernicki, od którego pochodzą też odsyłacze pod tekstem (zob. niżej przypis do pieśni 49).

s. 42 **nr 49** - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 37a), odcięty i naklejony przez Kopernickiego na kartę główną (z nr 37) fragment rkp. terenowego Kolberga z Sanoczan. Odsyłacz do wariantu melodii i tekstu w T. 35, s. 37, nr 39 uzupełnił w druku Kopernicki, w rkp. zanotował jedynie odwołanie do zbioru Hołowackiego. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II, s. 689, nr 3 (z incipitem: „Chodyt kaczor w horochowym winku"). Por. też wyżej przypis do opisu tej zabawy.

s. 43 **Duszka-czernuszka** - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 37b, 37c) i rkp. Kopernickiego (tamże, k. 37). Zapis Kolberga to fragment rkp. terenowego, odcięty od większej całości i naklejony na kartę główną (z nr 37). Obejmuje on melodię i tekst pieśni nr 50. Tytuł, lokalizację „Sanoczany", informację wprowadzającą i końcową o zabawie, rozpisany w kolumnie tekst oraz odsyłacz pod nim zanotował Kopernicki.

nr 50 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn 465, k. 37b i 37c). Tam zapis tekstu pieśni uproszczony (powtarzające się człony nierozpisane), lecz wskazujący na bogatszą treść niż w interpretacji wydawcy, który nie uwzględnił w swoim rkp. w tekście kolumnowym i w druku wszystkich segmentów pieśni, m.in. ze względów cenzuralnych, co zasygnalizowane jest wykropkowaniem w druku. Ponadto niedokładnie przepisał tekst, który w rkp. Kolberga, w partii początkowej brzmi:

„Czerenuszkó-duszkó, myj si, czeszyj sie,
wstawaj ranuszko, krasno wbyryj sie,
ta schotiat ti lude wziaty,
schotiat te za muż daty.

Ta za koho, matinojku,
ta za koho łastiwojku?
Za księżowynu, za skurwysynu.
Ta ne pidu, matinojku,
ta ne pidu łastywojko,
tra rano wstaty,
knyżkie ładówaty".

W cd. powtarza się tekst partii chóralnej i pytanie dziewczyny, za kogo proponuje się ją wydać, a w rkp. w niejasno zaznaczonej kolejności wymienieni są kandydaci: „za firmanénu, za skurwysynu", „za żydowynu, za skurwysynu", „za paninénu, za skurwysynu", wreszcie Kolberg pisze: „dopiero - za didowénu, za skurwysynu", po czym następuje odpowiedź dziewczyny: „ta już pidu, matinojku, ta już pidu, łastywojko". Pod wierszem: „za firmanénu..." dopisał Kolberg ponadto: „batóg ładowaty" (może z poprzedzającym: „tra rano wstaty"), nie jak u Kopernickiego w rkp. i w druku: „batih bude ładowaty". Odsyłacz uzupełnił w rkp. Kopernicki; kieruje on do wariantów tekstowych. Por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. III/2, s. 168, nr 8, s. 184-186, nr 11.

w. 4d. - s. 44 w. 4g. - Rkp. Kopernickiego (sygn. 465, k. 37), czystopis Kolberga (tamże, k. 32), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 340), z lokalizacją ogólną: „Rakowa". Kopernicki, redagując ostateczną wersję do druku, skreślił ten fragment w czystopisie Kolberga (k. 32) i przepisał go na końcu opisu zabaw wielkanocnych.

s. 44 **w. 6g. - s. 45 w. 19g** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 39), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 334), z lokalizacją ogólną: „Wyszatyce".

s. 44–45 nr 51 - Jw. W rkp. terenowym, w zwr. 2 zamiast: „nywu" jest: „żnywo", w zwr. 5: „miód", w zwr. 9: „po tysiącu".

s. 45 **w. 18–19g.** - W rkp. terenowym jedynie: „Pan lub ksiądz coś daje".

w. 20g. - s. 46 w. 13g. - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 39) - opis z Rakowej i pieśni nr 52 i 53, rkp. terenowy (tamże, k. 315), bez lokalizacji - pieśń nr 52.

s. 45–46 nr 52 - Zob. wyżej. W rkp. terenowym brak dwu ostatnich wierszy zwr. 6. W czystopisie wyjaśnienie w zwr. 1: „wij się, wianku, w koło", w obu rkp., w zwr. 2 także: „huka", w zwr. 4: „i z hiry, i z podili".

s. 46 **nr 53** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 39). Tam w w. 5 tekstu dopowiedzenie Kolberga: „by odebrał go".

s. 46-47 nr 54 - Czystopis Kolberga i rkp. Kopernickiego (sygn. 465, k. 41), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 346), bez lokalizacji. W czystopisie Kolberg zanotował melodię i tekst 13 zwrotek, Kopernicki tekst wariantowy tej pieśni oraz komentarz do tego wariantu (s. 46 w. 1d.- s. 47 w.16g.). Komentarz ten zbudował na podstawie innego zapisu pełnego wariantu na k. 41a, pominął jednak melodię. Zob. w supl., T. 83/I, nr 26.
W rkp. terenowym inna wersja t. 3-4:

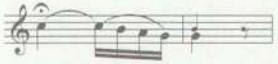 , w t. 11 pierwsza miara w dwu wersjach: w pierwszej triola szestnastkowa d^2 e^2 f^2, w drugiej dwie szestnastki e^2 d^2.

W obu rkp. Kolberg zanotował w zwr. 5: „miód" nie: „mid", w zwr. 6: „spyj jegomość", w zwr. 13: „wóżały" (k. 41), „wyżały" (k. 346).

s. 47 **nr 55** - Rkp. P. Blizińskiej (sygn. 465, k. 41a), kopia z niezachowanego oryginału Kolberga. Zdanie poprzedzające uzupełnił Kopernicki.

nr 56 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 41a), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 348), bez lokalizacji.

s. 47-48 nr 57 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 42a), rkp terenowy Kolberga (tamże, k. 347), z lokalizacją: „Sielnica pod Dubieckiem". Zapis Kolberga, obejmujący melodię i tekst pieśni, naklejony został jako fragment całości (k. 42a) na kartę główną (nr 42), na której Kopernicki zanotował komentarz poprzedzający tę pieśń w druku. W czystopisie Kolberga uzupełnił też przypis jak w T. 35 na s. 48 i lokalizację zanotowaną nad melodią: „od Dubiecka (Sielnica)", przenosząc tę wskazówkę do swojego komentarza. W rkp. terenowym, w. zwr. 3: „karbownikowi" zamiast: „karbowemu".

s. 48 **Św. Pokrowa** - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 40), odpis Kopernickiego (tamże, k. 42). W rkp. Kolberga lokalizacja: „Iskań" oraz poprawki redakcyjne. Kopernicki przepisał ten fragment, umieszczając go w odpowiednim miejscu rozdziału. Pominął jednak notę lokalizacyjną.

Obrzędy

Narodziny i chrzciny (s. 49-51)

s. 49-51 – Czystopis P. Blizińskiej, z redakcyjnymi poprawkami Kopernickiego (sygn. 465, k. 45-46), z dwoma fragmentami rkp. Kolberga (k. 45a i 45b) włączonymi bezpośrednio do rozdziału. Rkp. terenowy Kolberga (tamże), k. 77, z lokalizacją ogólną: „Rakowa", oraz k. 348, bez lokalizacji; tam zanotował Kolberg również fragmenty z notą: „Nienadowa" przepisane z tego rkp. przez Blizińską).

s. 49 **w. 7-8g.** – W rkp. terenowym (k. 77) i w czystopisie: „Chreszczaju tie rabom Bożym (Maryju czy Iwan itp)".

w. 10-12g. – Fragment rkp. terenowego Kolberga (k. 45a), do którego gwiazdką odnosi wersja Blizińskiej jako do wstawki tekstowej.

w. 10d. – W rkp. terenowym (k. 77): „Goście idą już wprost do domu" (nie: „kumowie").

s. 50 **w. 5g.** – Tamże: „daje kryżmo, tj. 4 (lub 6) kawałków płótna".

w. 15-17g. Fragment osobno zredagowany przez Kopernickiego (k. 46) na podstawie kopii Blizińskiej (k. 47), sporządzonej z rkp. terenowego Kolberga (k. 348) i opatrzonej przez nią lokalizacją: „Nienadowa" (prawdopodobnie na podstawie relacji Kolberga; w rkp. terenowym noty takiej nie podał). Informacja połączona następnie z tekstem głównym przy pomocy znaku wiążącego.

w. 12-10d. – Fragment osobno zredagowany przez Kopernickiego (k. 46) na podstawie kopii Blizińskiej (k. 47), sporządzonej z rkp. terenowego Kolberga (k. 348) i opatrzonej przez nią lokalizacją: „Nienadowa" (prawdopodobnie na podstawie relacji Kolberga; w rkp. terenowym noty takiej nie podał). Informacja połączona następnie z tekstem głównym przy pomocy znaku wiążącego. W rkp. terenowym i w kopii Blizińskiej: „Kumy, gdy się schodzą, dają położnicy szóstkę na prywitkę, nadto kaszę, krupy i chleb, po czym siądą za stół".

w. 9-4d. – W rkp. terenowym (k. 77) czytelny jedynie początek wiersza 9d.: „W tydzień lub dwie niedzieli"; dalszy ciąg nie do rekonstrukcji z powodu uszkodzenia rkp. i zatarcia się pisma na dolnym lewym marginesie.

w.3-1d. – Zdanie to pochodzi od Kopernickiego.

s. 51 **nr 58** - Czystopis P. Blizińskiej (sygn. 465, k. 46a), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 348). W rkp. terenowym dwie melodie: z tekstem dla zwr. 1-3 pieśni 58 oraz dla jej zwr. 4. Obie pominięte w druku melodie opublikowano w supl., zob. T. 83/I, nr 31 i 32. W rkp. terenowym, w zwr. 3: „niech widzę, z kim ja piję".

nr 59 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 45b), zapis naklejony i wmontowany w odpowiednie miejsce opisu na karcie głównej (z nr 45), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 340), bez lokalizacji.

Pogrzeb (s. 51-54)

s. 51-54 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 48-49), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 340), z lokalizacją ogólną: „Rakowa". W rkp. terenowym część opisu i pieśni 60, 62 (pieśń nr 61 z melodią z innego rkp. terenowego), karta uszkodzona; część jej lewego brzegu oddarta, miejscami luki w tekście opisu i tekście pieśni 60. W czystopisie kilka wskazówek i uzupełnień redakcyjnych Kopernickiego (dotyczących kolejności informacji podawanych w druku).

s. 51 - s. 52 **w. 4g.** - Fragment opisu także w rkp. terenowym Kolberga (k. 340). Tam opis ubioru zmarłych częściowo nie do rekonstrukcji z powodu uszkodzenia rkp..

s. 52 **w. 5-7g.** - Zapis Kolberga (k. 48a), potraktowany przez Kopernickiego jako uzupełnienie i powiązany z tekstem głównym (k. 48). Od Kolberga pochodzi też odsyłacz bibliograficzny, dotyczący źródła cytowanej informacji. Zob. F. K. Mroczko *Szkice etnograficzne. Pogrzeby*, „Przegląd Literacki i Artystyczny", R. II: 1883, nr 1, s. 8.

w. 8-14g. - Fragment także w rkp. terenowym Kolberga (k. 340).

w. 20-25g. - Fragment dopisany w czystopisie Kolberga ręką Kopernickiego, w rkp terenowym Kolberga go brak.

s. 52-53 **nr 60** - Czystopis Kolberga (k. 49), rkp. terenowy Kolberga (k. 340). W rkp. terenowym tekst częściowo nie do rekonstrukcji z powodu uszkodzenia rkp. W obu rkp., w w. 1: „Moja luba mamuncejku, na szczoż wy mé łeszyte".

s. 53 **nr 61** - Czystopis Kolberga (k. 49), rkp. terenowy Kolberga (sygn. 3194, k. 77).

nr 62 - Czystopis Kolberga (k. 49), rkp. terenowy (k. 340). W rkp. terenowym tekst podpisany bezpośrednio pod pieśnią 60, za kreską oddzielającą, co wskazuje, że mógł być śpiewany na melodię nr 60. W rkp. terenowym także zdanie następujące po pieśni 62.

przyp. 1 - W czystopisie Kolberga brak tego przypisu, uzupełnił go w druku Kopernicki. Por. M. Cisek *Materiały etnograficzne z miasteczka Żołyni w powiecie przemyskim*, „Zbiór Wiadomości do Antropologii Krajowej" T. XIII: 1889, s. 69. Tam mowa o innych wierzeniach i przesądach związanych ze śmiercią i pogrzebem.

Wesele I (s. 54-77)

Opis tego wesela zachował się w następujących wersjach rękopiśmiennych:

- Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 341-342), z lokalizacją ogólną zanotowaną dwukrotnie: „Iskań" - na k. 341 oraz: „Iskań, Tarnawki [tj Tarnawka] (Nienadowa polska)" - na k. 342. Zawiera on najważniejsze, choć podane skrótowo informacje dotyczące opisu obrzędu, śpiewane w jego trakcie pieśni oraz lapidarnie określone sytuacje i momenty wesela, w których poszczególne pieśni były wykonywane. Materiał, choć zgodny treściowo z wersją drukowaną, jest w tym rkp. zapisywany pospiesznie i nieuporządkowany zgodnie z przebiegiem obrzędu. Zapisał tam Kolberg 39 pieśni z melodiami (w druku pieśni z melodiami jest 20, pozostałe to same teksty). Niektóre melodie opatrzył w tym rkp. znakami graficznymi wiążącymi je z tekstami pieśni zapisanymi w innych miejscach manuskryptu (i przebiegu wesela). Oznakowanie takie miało prawdopodobnie wskazywać, że teksty te śpiewane były na identycznie oznaczoną melodię. Powiązania te nie zawsze są dzisiaj czytelne i jednoznaczne ze względu na znaczne uszkodzenia marginesów rkp., brulionowy charakter tych notatek oraz ich robocze przeznaczenie dla samego Kolberga. Np. kilkakrotnie ten sam znak można odnaleźć przy dwu niezwiązanych ze sobą melodiach, zatem nie wiadomo wówczas, z którą z nich połączyć oznaczone tak samo teksty i co Kolberg miał na myśli, wiążąc ze sobą dwie różne melodie.

- Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 72-76), nazwany tutaj czystopisem I, z lokalizacją ogólną: „od Dubiecka (Iskań, Tarnawka)". Jest to wersja wcześniejsza, sporządzona na podstawie rkp. terenowego zapewne w stosunowo niewielkim odstępie czasu od poprzedniej dokumentacji z badań terenowych (tj. od roku 1863, na który datowane jest to wesele w druku). Rkp. ten zawiera materiał już uporządkowany chronologicz-

nie, z licznymi jednak poprawkami i skreśleniami Kolberga, świadczącymi o niezamkniętym jeszcze etapie opracowania redakcyjnego. Zawiera materiał treściowo zgodny z drukowanym, opis jest rozbudowany jak w tomie, pieśni z melodiami jest 41.

- Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 50-57), nazwany tu czystopisem II, z lokalizacją ogólną: „Iskań" i datą: „1863", późniejszy, sporządzony już konkretnie z myślą o bliskiej publikacji. Czystopis ten był podstawą druku dla Kopernickiego, nosi też ślady jego wydawniczej ingerencji (numeracja pieśni i inne wskazówki dla drukarza). Zarówno opis obrzędu, zawarte w nim informacje, przebieg zdarzeń, realia i szczegóły, jak i kolejność pieśni i zasób melodii (z wyjątkiem jednej skreślonej w rkp. i pominiętej w druku, zob. nr 70 w T. 35) zgodny jest z wersją publikowaną (20 pieśni z melodiami, pozostałe pieśni to same teksty). Widoczna jest więc redukcja melodii w stosunku do rkp. poprzednich. Nad niektórymi tekstami pieśni zamieścił Kolberg niedokończoną notę kierującą do melodii innej pieśni: „Nuta nr...", co wskazuje na zamiar ograniczenia ilości zapisów nutowych w publikacji i próbę powiązania ze sobą zbliżonych wariantów melodycznych, podyktowane koniecznością obniżenia kosztów druku. Kolberg nie zdążył jednak uzupełnić w rkp. numerów pieśni w tych odsyłaczach, w związku z czym Kopernicki opublikował w tych wypadkach same teksty bez melodii, informując o tym w przypisie (zob. T. 35, s. 58).

Poza wymienionymi wyżej rękopisami, obejmującymi całość wesela zachowało się jeszcze kilka fragmentarycznych zapisów genetycznie z nim związanych:

- Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 289), w którym w obszernym zespole melodii zanotowanych ze słuchu znajdują się zapisy terenowe trzech pełnych melodii tanecznych (bez tekstu) z tego wesela (zob. w druku nr 93, 94 i 103) oraz melodii pieśni nr 76 i partii instrumentalnej nr 75, których to zapisów brak w rkp. terenowym i w czystopisie I. Potwierdza to fakt, że czystopis I był wcześniejszy, a czystopis II uwzględnił już późniejsze zapisy terenowe z k. 289 (na k. 57 tego czystopisu dołączył je Kolberg osobno do druku w wersji przez siebie zredagowanej).

- Rkp. terenowy Kolberga (teka 20, sygn. 1255B, k. 10), fragment dawnej karty 341 z opisywanego wyżej rkp. terenowego, odcięty od niej i zachowany w innym zespole archiwalnym, z kilkoma informacjami o realiach obrzędu oraz trzema pieśniami (kartka ta zawiera dwa ostatnie wersy tekstu pieśni nr 137 oraz melodie i teksty nr 109, 124 i 74).

Niedrukowane w tomie 35 melodie z tego wesela opublikowane zostały w T. 83/I, w rozdziale „Uzupełnienia do wesela I z Iskani", s. 50-68, nr 33-59, wraz z z odpowiadającym im tekstem na długość zapisu muzycznego. Za podstawę druku przyjęto tam przeważnie najobszerniejszy spośród zachowanych rękopisów, tj. czystopis I z k. 72-76.

Są to melodie do następujących tekstów pieśni z tomu 35: nr 64, 66, 70, 72-74, 77, 79, 80, 84, 87, 89, 91, 95, 96, 99, 102, 107, 110, 114, 118, 124, 126-128, 130. Niżej w przypisach do tych drukowanych w T. 35 tekstów pieśni wskazano numery odpowiadających im melodii w suplemencie. Ponieważ teksty pieśni zanotowane są we wszystkich trzech rkp. obejmujących całość wesela, w przypisach niżej informuje się jedynie o obecności lub braku melodii w tych wersjach.

W przypisach do tego wesela wskazano też karty rkp. terenowych, na których zapisy prymarne są rozproszone, nie odnotowywano natomiast kart obu czystopisów, które zachowały się w zwartych blokach źródłowych.

s. 54 **w. 20d.** - W rkp. terenowym (k. 342) zanotował Kolberg osobno, poza opisem, informację: „Na zaręczynach nie śpiewają".

s. 55 **nr 63** - Melodia w rkp. terenowym i w obu czystopisach. W rkp. terenowym (k. 342) t. 2-4 mają zapis:

w t. 9 brak przednutki. W czystopisie I, w t. 6, na pierwszą miarę alternatywnie szesnastka d^2, w t. 8, na pierwszą miarę zanotowana wariantowa wersja: dwie szesnastki d^2 c^2. W rkp. terenowym pierwszy wiersz brzmi: „Za hore swetojko swetaje".

nr 64 - Melodia w rkp. terenowym i w czystopisie I. W czystopisie II niedokończony odsyłacz: „Nuta nr..., część pierwsza", umieszczony jednak przy wskazówce o ponownym wykonaniu tej pieśni na s. 56, w w. 1g. Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 33.

nr 65 - Melodia w dwu rkp. terenowych i w obu czystopisach. W pierwszym rkp. terenowym (k. 342) jej zapis inaczej ukształtowany:

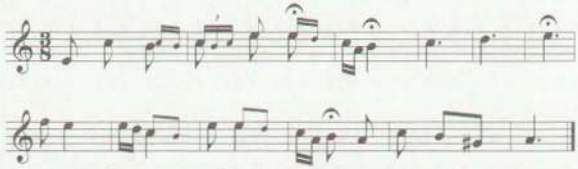

W czystopisie I t. 1-2 jak w tym zapisie terenowym, t. 9-10: , t. 14-15: 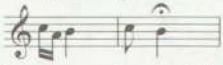 . W czystopisie II, w t. 2, w górnej wersji, na pierwszą miarę triola szesnastkowa c^2 h^1 c^2; w tomie w tym miejscu, być może, błąd drukarza. W drugim zapisie terenowym tej pieśni (k. 337), nad melodią nota Kolberga: „Rozpleciny" oraz lokalizacja bezpośrednia: „Iskań", metrum 2/4 i melodia inaczej ukształtowana rytmicznie:

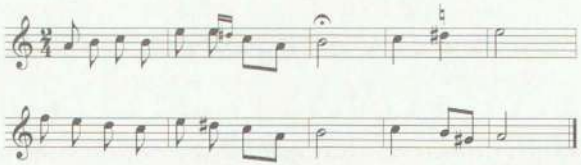

W rkp. terenowym z k. 342, w skrótowym zapisie tekstu wskazany jeszcze „brat", co oznacza, że w kolejnym wykonaniu powtarza się tekst zwr. 2 i 3 z podmianą osób ojca i matki na brata. Natomiast w wersji terenowej z k. 337, również w skrótowym zapisie tekstu wymieniona na tej samej zasadzie siostra.

s. 56 **w. 8g.** – Błąd druku; powinno być: „pełno" zamiast: „pełne". W czystopisie II poprawnie.

nr 66 – Melodia w rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I. W obu rkp., w w. 1: „Pochyłyj derewo", w w. 5: „kisojko", z wyjaśnieniem w czystopisie I: „kosą, warkoczem". W czystopisie I melodia oznaczona niejasno – nad nią: „Nuta nr 1", a obok zapisu nr 4. Ten ostatni numer wymienia Kolberg parokrotnie w dalszym opisie wesela, prawdopodobnie dla powiązania innych tekstów pieśni z tym właśnie zapisem muzycznym. Mel. zob. w supl,, T. 83/I, nr 34.

w. 32g. Powinno być: „gościna", nie: „gościńca", tak prawidłowo w obu czystopisach.

s. 56-57 **nr 67** – Melodia w rkp. terenowym i w obu czystopisach. W rkp. terenowym (k. 342), w jej zapisie więcej szczegółów w strukturze metrorytmicznej:

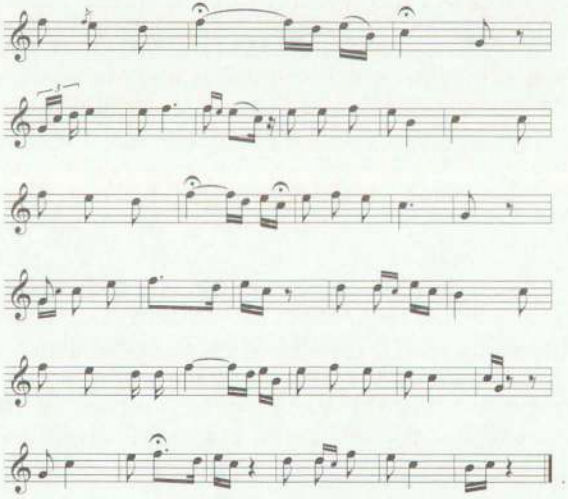

W czystopisie I t. 10 i 11 ujęte w jeden takt: ćwierćnuta c^2 z fermatą i ósemka c^2, t. 15 przy repetycji rozbity na dwa takty:

W rkp. terenowym i w czystopisie I, w ostatnim wierszu pieśni wyjaśnienie: „zyjały - zjadły". W druku, w zapisie kolumnowym nierozpisany pełny tekst; brak repetycji w w. 1 zwr. 1 oraz powtórzeń w obu zwr., po w. 4 i 7: „oj, Łado, Łado, batejko jeji", „oj, Łado, Łado, każy my lyczejko" i odpowiednio: „oj, Łado, Łado, słyzejki zalały, „oj, Łado, Łado, tużejki zyjały" (por. w druku zapis tekstu pod nutami).

s. 57 **nr 68** - Melodia w czterech wersjach rkp. W rkp. terenowym (k. 342 i k. 337) dwa zapisy wariantu melodycznego wydrukowanego w tomie małymi nutami. Na k. 342 zapis nutowy w t. 3-5 (z tekstem pod nimi) nie do rekonstrukcji z powodu plamy atramentowej, czytelny pod melodią tekst: „Oj, nasijała tre hradki [...] wi, chto pidliwaty". Na k. 337, pod melodią tekst: „Nasijała ja try̆ hriadki rutki, any ij chto pidliwaty", nad melodią notatka Kolberga: „weselna, w sobotę wieczór, przy korowaju". Oba warianty połączył Kolberg w jeden zapis w czystopisie I. Ta wersja odbiega od ostatecznie wydrukowanej, ale powiela obie, zanotowane ze słuchu (z k. 342 i 337):

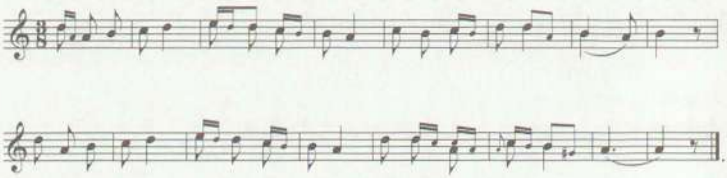

W czystopisie II Kolberg włączył do pierwszej redakcji z czystopisu I inny wariant melodyczny, oznaczony dużymi nutami, który w rkp. terenowym (k. 342) zapisany został z innym tekstem: „Medży hóramy, medży dołami" (zob. T. 35, s. 75, nr 127 oraz niżej przypis źródłowy do tej pieśni, a także melodia w supl., T. 83/I, nr 57).

W obu wersjach, w rkp. terenowym oraz w czystopisie I, inny, prawidłowy porządek tekstu: „Oj, nasijała tre hradki rutki, ne wi, chto pidliłaty, wstane batejko, wstane ranejko, z jasnemi zorejkamy̆, podlije rutu krutu, zełenu dribnemy słezojkamy", z różnicą na k. 337: „Nasijała ja try̆ hriadki rutki any ij chto pidliwaty". W czystopisie II jak w druku błędny zapis tekstu.

s. 57-58 **nr 69** - Melodia w rkp. terenowym i w obu czystopisach. W rkp. terenowym (k. 342), w t. 3, w górnej wersji ósemki, nad drugą nutą fermata, w t. 4 dwie szesnastki, brak pauzy ćwierćnutowej, przy repetycji w tym takcie ósemki jak w druku. W czystopisie I, w t. 1 i 3 brak przednutek, w t. 4, w obu wersjach dwie szesnastki i pauza ćwierćnutowa. W rkp. terenowym i w czystopisie I, w zwr. 1: „z krutoje rutẏ z serdeczok".

s. 58 **nr 70** - Melodia w rkp. terenowym i w obu czystopisach. W rkp. terenowym zapisane dwie melodie w innych miejscach (k. 341 i 342), przy czym pod pierwszym zapisem podał Kolberg słowa zwr. 1-2, pod drugim zwr. 3-4. W czystopisie I przepisał jedynie melodię z zapisu drugiego, z pełnym 4-zwrotkowym tekstem. W czystopisie II ta sama melodia została skreślona i opatrzona notą: „Nuta ob. nr..., a do druku przeznaczony został jedynie 4-zwrotkowy tekst. Obie mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 35 i 36.

W rkp. terenowym i w czystopisie I, w zwr. 1 wyjaśnienie: „obłypły - oblepiły", w zwr. 3 poprawnie: „z błyzojka" (nie jak w druku: „z blizejko"), w zwr. 4: „jód - wid, od", „cały Krakoŭ", „cału wieś" (z wyjaśnieniem: „siło" w rkp. terenowym), „nie znaszeł" (w czystopisie I), „nie znaszedłem" (w rkp. terenowym).

nr 71 - W rkp. terenowym (k. 341) tekst oznaczony znakiem graficznym odsyłającym zapewne do identycznie wyróżnionej melodii, której jednak w tym rkp. nie zidentyfikowano. W czystopisie II niedokończony odsyłacz: „Nuta nr...".

s. 59 **nr 72** - Melodia w rkp. terenowym (k. 341) i w czystopisie I. W obu rkp., w zwr. 2: „sztoż to", w trzech rkp.: „Marysojku". Odsyłacz pod tekstem pochodzi od Kolberga; uzupełniony został w czystopisie II, zob. *Chełmskie* cz. I (DWOK T. 33), s. 306-307, nr 274. Tam wariant tekstu z motywem „rozsijanej krasy". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 37.

nr 73 - Melodia w rkp. terenowym i w czystopisie I. W zwr. 1, w czystopisie I wyjaśnienie: „ŭodycy - wodzie", w czystopisie I i II: „obduwajut - obwiewają", w zwr. 2, w rkp. terenowym (k. 341) i w czystopisie I: „chołodoczku - chłodzie" oraz zapis: „witrẏ"(w zwr.1), „medoczku" (w zwr. 2). Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 38.

nr 74 - Melodia w rkp. terenowym (teka 20, sygn. 1255B, k. 10) oraz w czystopisie I. W zwr. 1, w rkp. terenowym: „rewidów[aty]" (uszkodzenie rkp.), powyżej dopisane: „zwinowaty", „da łe", powyżej: „de moji", w czystopisie I: „zwinowaty - dziwo-

wać", poniżej: „lub rewidówaty", „de moji (lub: da łe)", w czystopisie II: „zwinowaty (v. rewidowaty, dziwować"), „da łe (v. de moji)". W zwr. 2, w rkp. terenowym i w czystopisie I odpowiednio: „najstarszyji wid mene", „najstarszyji jód (od) mene" oraz w trzech rkp. wyjaśnienia: „stado - bydło", „stado - bydło, konie" (czystopis II), „pr̥ẏ̈ẑenut - gnają", „przygnają" (czystopis II), „hórodejko - ogród". W zwr. 4, w trzech rkp.: „zochce", „diŭkam - dziewkom", a w rkp. terenowym: „widcu". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 39.

s. 59-60 nr 75 - Melodia w czterech osobnych zapisach rkp. W rkp. terenowym (k. 341) zanotowane tylko t. 1-4. tj. partia wokalna (z tekstem), przy czym t. 2 przy repetycji ma postać: cztery trzydziestodwójki a^1 h^1 c^2 a^1 i ćwierćnuta h^1. W innym rkp. terenowym (k. 289) zanotował Kolberg partię instrumentalną, tj. t. 5-12 i 13-18 jako osobne melodie połączone akoladą. W czystopisie I jedynie partia wokalna z rozpisaną repetycją i odpowiadającym jej tekstem, w czystopisie II kompletny zapis jak w druku.

W zwr. 2, w trzech rkp.: „zchouzła, schouzła", z wyjaśnieniem: „poślizgnęła". Zwrotki 3-5 zanotowane w rkp. terenowym osobno i powiązane znakiem graficznym z tą pieśnią jako ciąg dalszy, w czystopisie I zapisane na marginesie, obok pieśni i kolejno ponumerowane. W trzech rkp., w zwr.3: „pyszyj", w zwr. 3 i 5: „lubyj", w zwr. 5: „ne powodyj".

s. 60 **nr 76** - W rkp. terenowym (k. 341) i w czystopisie I tekst bez melodii, oddzielony kreską od tekstu pieśni nr 75, co mogłoby sugerować wykonanie obu na tę samą melodię. W czystopisie II melodia zredagowana już do druku, z podpisanym tekstem. W rkp. terenowym dwukrotnie: „Kasia" zamiast: „Maryś".

nr 77 - W rkp. terenowym brak tej pieśni (i melodii, i tekstu). W czystopisie I także brak melodii i pełnego tekstu, jest natomiast wskazówka: „Podtenczas zbierają się goście u młodego, który z zaprosin po wsi wrócił z drużbą do swojego domu, gdzie zastaje już zajęte korowajem kobiety, czyli swachy, gdzie podobnie jak nr 4 (tj. w T. 35 nr 63) śpiewają »Pochyłyj derewo, kałyna [!]«, zmieniając tylko czwarty i piąty wiersz w sposób: »nyzko sie Iŭasio kłaniaje, cz̊ełejkom z̊ymłyciu zmitaje«".

W druku tekst tej pieśni poprzedza odsyłacz do wariantowej melodii 63 (w czystopisie I oznaczonej przez Kolberga nr 4); wariant tekstu zob. nr 66. W czystopisie II: „Pochyłyj derewo, jawür", „udyciu" oraz niepełna informacja: „gdzie podobnież jak podaje nr... śpiewano przy pochodzie". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 34.

s. 60-61 nr 78 - Melodia w rkp. terenowym i w obu czystopisach. W rkp. terenowym (k. 342) osobno zanotowane takty 9-14 oraz znak graficzny wiążący ten zapis z melodią także z tej karty rkp., odpowiadającą pieśni nr 80 w tym weselu (zob. tekst w T. 35, s. 61 oraz mel. do tego tekstu w supl., T. 83/I, nr 41). W ten sposób Kolberg wskazał, że t. 1-8 są w obu melodiach takie same. Ponadto tenże znak graficzny wiąże też ten zapis z wariantową melodią do tekstu nr 114 w tym weselu (zob. s. 72 w T. 35), zapisaną w rkp. nieco dalej, a pominiętą w druku (zob. w supl., T. 83/I, nr 52). W czystopisie I, w t. 6 i 14 zamiast szesnastek ósemki c^2 g^1, a w dolnej wersji ćwierćnuta zamiast ósemki.

W rkp. terenowym, w zwr. 2: „po mysi muki na korowaj, po kopi jaj w korowaj", w czystopisie I: „po mysi muki" z dopisanym poniżej: „na korowaj", dalej jak w druku, w czystopisie II dwukrotnie: „na korowaj".

s. 61 **nr 79** - Melodia w rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I. W obu rkp. zwrotki oddzielone kreską; tak zwykle Kolberg synalizował odrębne wątki. W rkp. terenowym, w zwr. 1 zapis: „najwyższy wid", „kraśniższy wid", w czystopisie I, w tym miejscu tak samo, lecz zamiast: „wid" jest dwukrotnie: „jód (od)", w czystopisie II: „"najwyższy jód (od)", „krasniższy jód". W rkp. terenowym ponadto wyjaśnienie na marginesie: „stogi" dotyczące wyrazu: „stohy" w zwr. 2, a w czystopisie II wyjaśnienia - w zwr. 1: „wdaŭ - udał", w zwr. 2: „zapóczała - napoczęła". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 40.

nr 80 - Melodia w rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I. W obu rkp., w zwr. 2: „łutojku w ózery", zamiast błędnego w druku: „wózery", a pod wyrazem „łutojku" zanotował Kolberg: „mołodojku", w czystopisie II podał też wyjaśnienie: „łutojku - kaczkę dz[iką]", Tam ponadto wyjaśnienia w zwr. 1: „dałek - daleko", w zwr. 2: „wydały - widzieli". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 41.

s. 61-62 nr 81 - W rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I tekst zanotowany bezpośrednio pod tekstem pieśni nr 80 i oddzielony od niego kreską, co może wskazywać, że śpiewany był na melodię nr 80 (zob. przypis wyżej). W rkp. terenowym pełny tekst kończy się na zwr. 4, a w cd. Kolberg zasygnalizował jedynie dalszą treść: „Mółode kniażatko... tysiaczok rubaczok", co wskazuje, że była to całość. W czystopisie I numeracja zwrotek od 1 do 7, w czystopisie II numerem 81 oznaczone są zwrotki 1-4, następne cztery (znowu nr 1-4) numerem 82. (Ostatecznie w druku nr 82 otrzymała pieśń „Oj, prosył starosta", a wraz z nr 83

„A w horodojku" wraca w tym rkp. niezaburzona numeracja pieśni). W trzech rkp., w zwr. 1 wyjaśnienie: „styżejka - ścieżka", w zwr. 2, 3 i 7: „hardoje", „hardaja" (w druku, w zwr.3: „hurdaja"). W rkp. terenowym i w czystopisie I, w zwr. 4: „kukała" zamiast jak w czystopisie II i w druku: „kowała".

s. 62 **nr 82** - Melodia w rkp. terenowym i w obu czystopisach. W rkp. terenowym (k. 342) inny kształt metrorytmiczny:

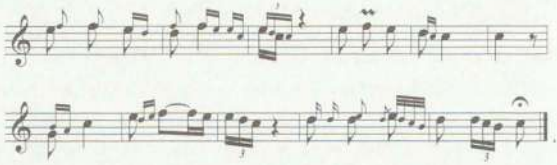

W każdym z rkp., w zwr. 1: „prosy", w zwr. 4: „na turolim rozi", z wyjaśnieniem w obu czystopisach: „na turzym rogu" i z notatką: „wołowym" w rkp. terenowym.

nr 83 Melodia w czterech wersjach rkp. W rkp. terenowym (k. 342) t. 1-6: , dla t. 2 jest jeszcze jedna wersja: dwie szesnastki d^2 e^2, ósemka f^2 z mordentem i dwie ósemki e^2 c^2. Przy melodii znak wiążący ten zapis z wariantem melodycznym zanotowanym powyżej na karcie rkp. (zob. w supl., T. 83/I, nr 43). Na innej karcie terenowej (k. 289) zapis odpowiadający wersji wydrukowanej małymi nutami, lecz w swobodniejszej postaci metrorytmicznej:

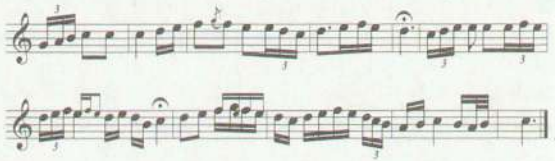

W czystopisie I zapis skopiowany z k. 342. Obie wersje terenowe Kolberg zespolił w jedną melodię w czystopisie II, gdzie zostały uproszczone i usystematyzowane.

W rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I, w zwr. 4 wyjaśnienie: „maśnyj - maślny", w czystopisie I ponadto, w zwr. 1: „hórodejku - ogrodzie", w czystopisie II, w zwr. 4: „Iwasiejko".

s. 63 **nr 84** - Melodia tylko w czystopisie I. W rkp. terenowym (k. 342) tekst tej pieśni zapisany jest bezpośrednio pod tekstem pieśni nr 83 i oddzielony od niego kreską, co wskazuje, że związany był z melodią nr 83. W czystopisie I ten tekst z melodią, która odpowiada wersji dużych nut w pieśni nr 83. W rkp

terenowym tekst poprzedza informacja Kolberga: „Staroście swachy [śpiewają]". W zwr. 4, w czystopisie I: „pióznała starostojka", w rkp. terenowym: „piznała starostojka", w czystopisie II: „piüznałaś ty starostojka". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 42.

nr 85 Melodia w rkp. terenowym i w obu czystopisach. W rkp. terenowym (k. 342), w t. 5-15 inny kształt metrorytmiczny melodii:

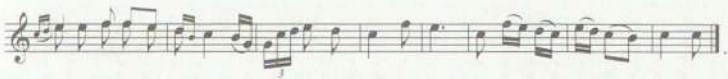

W tymże rkp., w zwr. 2: „kraśni korowaj". Odsyłacze w przypisie pochodzą od Kolberga, uzupełnił je w czystopisie II. Zob. *Chełmskie* cz. I (DWOK T. 33), s. 263, nr 175 oraz *Lubelskie* cz. I (DWOK T. 16), s. 146. Odsyłacz ten kieruje w T. 33 do tekstu pieśni z incipitem: „U naszoj Marysi terem budujut´ z bukowoho derewci", w T. 16 do wyjaśnienia Kolberga w przypisie: „Terem - wyraz mało w potocznej mowie używany. Tłumaczyli nam jedni, że oznacza on: gąszcz, zarośle, inni: szopę, budynek ciepły, inni wreszcie: kobiecą komorę" (ukr. terem - pałac).

s. 64 **w. 5g.** - W czystopisie I: „rózgę (stojaczkę)".

nr 86 - W rkp. terenowym (k. 342) i w obu czystopisach, w zwr. 1 zamiast: „wisty" jest: „listy", z wyjaśnieniami: „listy - zleźć" (w rkp. terenowym), „z ogrodu poleźć" (w czystopisie I). W czystopisie II, w zwr. 3: „majity - macie", „wołyte - wolicie" (zapis niepewny, nieczytelny: „wyołyote"?). Ponadto w trzech rkp., w zwr. 4: „perec - pieprz", w zwr. 5: „ne zbudżat".

nr 87 - Melodia w rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I. W obu czystopisach, w zwr. 1: „Kraśny susidy", w rkp. terenowym zapis niepewny, poprawiany z „kraśnij" na: „kraśny" (?). W rkp. terenowym i w czystopisie I inaczej rozpisany tekst:

„|: Kraśny susidy siły, :|
kraśny ich ubsadyły.
|: Za tym tysowym stołom, :|
za lennym obrusom.
|: A za pszenycznym chlibom, :|
za toŭ lubo dityноŭ".

Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 43.

s. 64-65 nr 88 - Melodia w rkp. terenowym i w obu czystopisach. W rkp. terenowym (k. 342), w t. 4 ósemka c^2, dwie szesnastki a^1 g^1 i pauza ósemkowa, w t. 9, na pierwszą miarę tylko a^1, od t. 17 do końca inny kształt metrorytmiczny:

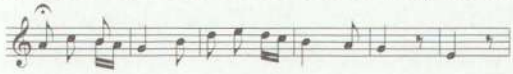

. W czystopisie I

drugi wariantowy zapis tej melodii z tekstem „Wójż, toż nam były" (tekst zob. T. 35, s. 65, nr 91, mel. zob. supl., T. 83/I, nr 45). W każdym z rkp., w zwr. 1: „wypyjemo", „wypijemo" (w czystopisie II); drugie wystąpienie tego wyrazu w zwr. 2 nie jest potwierdzone, gdyż tekst zasygnalizował Kolberg znakiem ditto.

s. 65 **nr 89 i 90** - Melodia w rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I. W obu rkp. tekst nr 89 i 90 zapisane jako całość, z jedną melodią (w rkp. terenowym w ciągu, w czystopisie I z numerami zwrotek od 1 do 5). Tak też pierwotnie zapisał Kolberg ten tekst w czystopisie II; poprawki dokonał Kopernicki, nadając pierwotnym zwrotkom 3-5 nowy nr 90 oraz zmieniając odpowiednio numery zwrotek na 1-2, 1-3. W zwr. 2 nr 90 i w rkp. terenowym, i w czystopisie I: „ni rano ja wodę piję". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 44.

nr 91 - Melodia w czystopisie I. W rkp. terenowym (k.342) zapis samego tekstu bezpośrednio pod tekstem pieśni nr 88, oddzielony od niego kreską, co może świadczyć o wykonaniu obu pieśni na tę samą melodię nr 88. W rkp. terenowym incipit brzmi: „Woj, sztoż nam były stółowy̆", w czystopisie I wyjaśnienie w zwr. 7: „cinowe - cynowe", w trzech rkp., w zwr. 1: „wéczerýju", „weczerýju", „weczeréju". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 45.

s. 66 **nr 92** - Melodia w rkp. terenowym i w obu czystopisach. W rkp. terenowym (k. 341) partia wokalna, tj. t. 16-22, zapisana jako osobna pieśń, z notatką Kolberga: „w tańcu" i w innym kształcie metrorytmicznym:

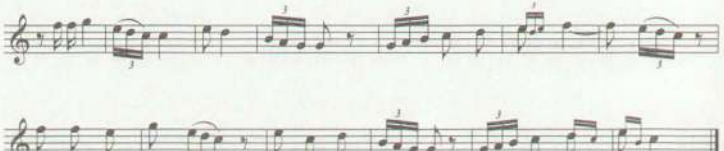

natomiast część instrumentalna, tj. t. 1-4 oraz 5-15, zanotowana jako dwa zapisy (jeden pod drugim) połączone akoladą. W tym rkp. znak graficzny wiążący t. 1-4 z mel. z tej samej karty rkp., niedrukowaną w T. 35, do tekstu nr 126, z s. 74-75 tego tomu (mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 56), a t. 5-15 powiązane innym znakiem z mel. do tekstu nr 99, z s. 67 T. 35 (mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 48). Melodie te nie są wariantami, nie wiadomo więc, czego dotyczą te powiązania. W czystopisie I tylko t. 1-15, bez

partii wokalnej, tam pod melodią notatka Kolberga: „Półnuty *f* i ostatnie *g* biorą częstokroć jak ćwierciowe tylko". W czystopisie II melodia jak w druku. Wcześniej w tym czystopisie zanotowana i skreślona (po nr 76) partia wokalna w identycznej wersji. W rkp. terenowym i czystopisie II wyjaśnienie w tekście: „wróm - grom".

nr 93 - Melodia w rkp. terenowym (k. 289) i w czystopisie II (zapis na osobnej karcie 57 ze wskazówką Kopernickiego, w które miejsce wesela go wstawić). W rkp. terenowym, w t. 1, na pierwszą miarę triola szesnastkowa, w t. 7, na trzecią miarę dwie wersje: w pierwszej ćwierćnuta c^2, w drugiej cztery szesnastki $h^1\ c^2\ h^1\ c^2$.

nr 94 Melodia w rkp. terenowym (k. 289) i w czystopisie II (zapis na osobnej karcie 57). W czystopisie II, nad tym zapisem muzycznym notatka Kolberga: „Taniec starostów". W rkp. terenowym Kolberg zapisał: „weselna, w taniec starostowie", tam ponadto w t. 1 sześć ósemek: $f^2\ e^2\ f^2\ e^2\ f^2\ g^2$, w t. 2 tylko wersja małych nut, z mordentami na pierwszą i drugą miarę, w t. 10 zamiast półnuty a^1 jest h^1.

s. 67 **w. 2g.** - W rkp. terenowym (k. 342) i w obu czystopisach: „na dworcu młodego" zamiast „na dworze u młodego".

nr 95 - Melodia w rkp. terenowym i w czystopisie I. W rkp. terenowym (k. 342) wyjaśnienie: „Nimci - Niemcy". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 46.

nr 96 - Melodia w rkp. terenowym i w czystopisie I. W zwr. 1 wyjaśnienia w rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I: „krého-wa - zmarzła", w czystopsie II: „skrzepła, zmarzła". W zwr. 2, w trzech rkp.: „hardaja" zamiast „hordaja", w zwr. 3, w obu czystopisach: „kiómnatojki - komnaty". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 47.

nr 97 i 98 - Melodia w rkp. terenowym i w obu czystopisach. W czystopisie II i w druku błędnie rozdzielona przez Kopernickiego melodia i tekst stanowiące jedną pieśń, w rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I zapis poprawny. W rkp. terenowym t. 3-4 zanotowane jako jeden takt: zamiast szesnastki g^1 trzydziestodwójka i pauza trzydziestodwójkowa, dla t. 5-7 inna wersja metrorytmiczna: .

W rkp. terenowym i w obu czystopisach inaczej uporządkowany tekst; zwrotki ułożone są w następującej kolejności: 1, 3, 4, 2, 3

(a więc z powtórzeniem 3 zwrotki). W trzech rkp. wyjaśnienia w zwr. 1: „radcem - rzędem", w zwr. 4: „poŭno - pełno". Ponadto w rkp. terenowym: „percu - pieprzu".

nr 99 - Melodia w rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I. W zwr. 2, w obu rkp. oraz w czystopisie II: „hróboczku - pagórku", w zwr. 6, w czystopisie II: „pýszlu - poślę". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 48.

s. 68 **w. 2g.** - W czystopisie II Kolberg wymienił jeszcze: „ciotuniu pýszlu".

nr 100 - W rkp. terenowym (k. 342) i w obu czystopisach, w zwr. 2: „słowo", nie: „słowa".

nr 101 - Melodia w rkp. terenowym i w obu czystopisach. W rkp. terenowym (k. 341) lokalizacja bezpośrednia, dotycząca jedynie tej pieśni: „Serednica", podobnie w czystopisie I: „Serednica pod Ustrzykami". W rkp. terenowym, w t. 2-4 inne ukształtowanie metrorytmiczne:

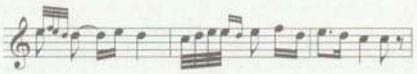

W czystopisie I inna wersja melizmatów:

w t. 2: 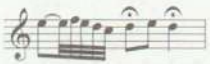 , w t. 4: 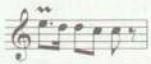 .

W czystopisie II i w druku pominięty jeden wiersz (powtarzający się czwarty w tekście pieśni), co wyznacza inny podział na zwrotki. Powinno być:

„2. Spusty mene, Bożejku,
z drybnym dożdżem na zemliu.

3. Z drybnym dożdżem na zemliu,
z jasnym soncem w okienko."

Tak poprawnie w rkp. terenowym i w czystopisie I. W trzech rkp., w zwr. 2: „sŭoncem", w zwr. 5: „najbłyższeje", „najblýższeje" (czystopis II).

nr 102 - Melodia w rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I. W obu rkp., a także w czystopisie II, w zwr. 1: „upały [z dopiskiem »h« nad »w«] Marýsynczyne poroha", z wyjaśnieniem w czystopisach: „upadły", „upadli", oraz: „już tu i czas". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 49.

s. 69 **nr 103** - Melodia w rkp. terenowym (k. 289) i w czystopisie II (zapis na osobnej karcie 57). W rkp. terenowym zapis inaczej ukształtowany formalnie (z inną kolejnością taktów):

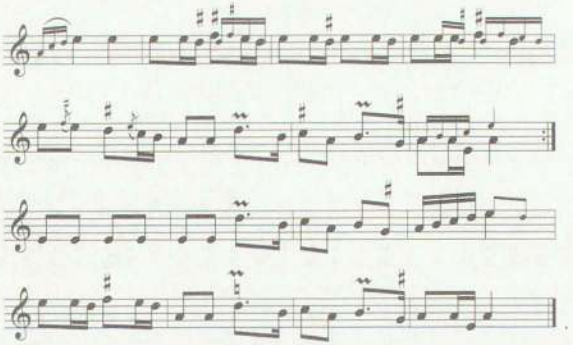

nr 104 - W rkp. terenowym (k. 342) i w obu czystopisach brak melodii, lecz zapisany tam tekst w każdej z tych wersji powiązany jest z pieśnią nr 102 w T. 35, na s. 68 (zanotowany jest w rkp. bezpośrednio pod tekstem nr 102). Zatem łączy się również z niedrukowaną w T. 35 mel. do tekstu 102, zob. w supl, T. 83/I, nr 49. W rkp. terenowym i w czystopisie I inny porządek tekstu:

„1. Do szlubojku idemo,
mółodu sẽ wẽdemo.
2. Mółodu jak jahodu,
czerwónu jak kałynu.
3. Czerwónu jak kałyna,
biłuju jak łyłyja (lilija)".

W czystopisie I tekst tej pieśni poprzedza notatka Kolberga: „W drodze do cerkwi (nuta ta sama)", co dodatkowo wiąże go z mel. pieśni 102 zanotowaną w rkp. bezpośrednio wyżej.

nr 105 - Melodia w rkp. terenowym i w obu czystopisach. W rkp. terenowym (k. 341), pod pieśnią zanotowana dodatkowo (poza notą generalną na karcie) lokalizacja: „Iskań", a melodia zapisana w zmiennym metrum. W czystopisie I kształt metrorytmiczny jak w zapisie terenowym. W rkp. terenowym i w czystopisie I, w zwr. 2: „schupyty - złapać", „schwytać" oraz: zapis: „z jawora stupyty", w zwr. 3: „obiciałyż - obiecały" W trzech rkp., w zwr. 3 i 4: „harduju" zamiast: „horduju", w zwr. 5: „i z jawora" zamiast: „iz jawora".

s. 70 **nr 106** - W rkp. terenowym (k. 341) i w czystopisie I: „pochyłyj", w czystopisie II: „pochyłyji". W czystopisie I ponadto wyjaśnienie w ostatnim wierszu: „htyraje - uciera".

nr 107 - Melodia w rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I. W obu rkp. oraz w czystopisie II, w zwr. 3 i 4: „hardaja", „hardoje", zamiast: „hordaja", „hordoje". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 50.

nr 108 - W czystopisie I, w w. 1 zapis: „sorom (v. stąd)", w tymże czystopisie i w rkp. terenowym (k. 342), w zwr. 2: „my sorom ny znajemo", nie jak w czystopisie II i w druku: „my soromu ny znajemo".

nr 109 - Melodia w rkp. terenowym (teka 20, sygn. 1255B, k. 10) oraz w obu czystopisach. W rkp. terenowym zapis w metrum swobodnym:

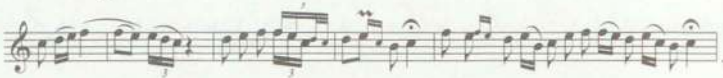

W czystopisie I inaczej ukształtowane metrorytmicznie t. 1-4:

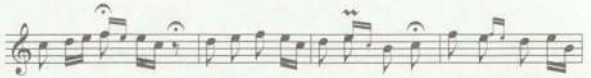

W trzech rkp. wyjaśnienie w zwr. 2: „Wéze (wyze) pytia - wiezie picie" oraz w zwr. 3 zapis: „harda", „hardy" zamiast: „hordy", „horda". W rkp. terenowym i w czystopisie I: „Hóru - górą".

s. 71 **nr 110** - Melodia w rkp. terenowym i w czystopisie I. W rkp. terenowym (k. 341) wyjaśnienie w zwr.1: „riadcem - rzędem", w czystopisie II, w zwr. 3: „pýdwyta - podwita". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 51. Por. też T. 35, s. 67, nr 97 i 98.

nr 111 - W rkp. terenowym (k. 342): „Oj, pióznawaj, batejku".

nr 112 - W rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I zaznaczył Kolberg również w zwr. 1 repetycję 3 wiersza. W obu czystopisach wprowadził w zwr. 1 wyjaśnienia: „synejko - sino", „obradżało - obrodziło". W trzech rkp. zapis: „hardaje", „hardaja" zamiast: „hordaje", „hordaja". W zwr. 6 błąd druku: powinno być: „mołoda", a nie: „mełoda"; tak poprawnie w rkp.

nr 113 - W rkp. terenowym (k. 342) i w obu czystopisach: „za sztoż" w zwr. 2 oraz wyjaśnienie: „maty - mieć" w zwr. 3.

s. 72 **nr 114** - Melodia w rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I. W czystopisie II wyjaśnienie w zwr. 1: „tý - ci". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 52.

nr 115 - W czystopisie I, w w. 1 wyjaśnienie: „diwci - dziewce", w czystopisie II: „diwci - córce", w obu tych rkp., w zwr. 2: „dutoji" (z wyjaśnieniem: „dęte").

nr 116 - W rkp. terenowym (k. 342) i w obu czystopisach w zdaniu poprzedzającym tę pieśń Kolberg zanotował: „na dworcu", z wyjaśnieniem w obu czystopisach: „podwórzu". W czystopisie II odsyłacz do melodii: „Nuta nr 4". Być może, wskazał Kolberg w ten sposób melodię zapisaną w czystopisie I i oznaczoną tam nr 4 (zob. wyżej przypis do nr 66 oraz

mel. w supl., T. 83/I, nr 34). W zwr. 1, w czystopisie II wyjaśnienie: „Hdy - gdzie", w rkp. terenowym: „zbĕrasz", w trzech rkp.: „temnoji niczejko", „swykrochu". W zwr. 2 i 3, w trzech rkp., w w. 1: „nyczowaty", w w. 3: „noczowaty" (jak w druku). W rkp. terenowym i w czystopisie I, w zwr. 2 i 3: „weczeriaty".

nr 117 - W czystopisie II odsyłacz do melodii: „Nuta nr 4". Być może, chodzi o mel. pieśni nr 66; zob. w supl, T. 83/I, nr 34 (por. też wyżej, przypis do pieśni nr 116). W rkp. terenowym (k. 342) i w obu czystopisach, w w. 1: „ne bijmy sie w noczy", w rkp. terenowym, w zwr. 3 i 4: „pid namy". Pieśń tę poprzedza w rkp. terenowym informacja umieszczona też w obu czystopisach i w druku na s. 73, przed nr 119.

nr 118 - Melodia jedynie w rkp. terenowym (k. 342). Tam w zwr. 2: „dwoje piczene chleba" oraz brak ostatniego wiersza tekstu. Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 53.

s. 73 **nr 119** - W rkp. terenowym (k. 342) i w obu czystopisach: „kraśni chodyty", w zwr. 2 wyjaśnienie: „hornec - garniec" (w czystopisie II skreślone i pominięte w druku).

nr 120 - W rkp. terenowym (k. 342) i w obu czystopisach, w w. 1 wołacz: „batejko".

nr 121 - W rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I zapis: „Dy̆mnyj", w czystopisie II: „Dymnyj (v. domnyj)". Znakiem zapytania opatrzył ten wyraz w druku Kopernicki. Prawdopodobnie powinno być: „dywnyj", por. wariant w supl., T. 83/I, nr 405 (z incipitem: „Oj, dywno Lwiw zbudowany"). W czystopisie I wyjaśnienia w zwr. 2: „makiŭka - makówka", „łastyŭka - jaskółka". W trzech rkp., w zwr. 3 i 4 odpowiednio: „starostojka", „drużbojka".

nr 122 - W czystopisie I, w zwr. 1 wyjaśnienie: „uronyi - wrone". W rkp. terenowym (k. 342) i w obu czystopisach jak w poprzednich tekstach „hardaja, -oje", zamiast: „hordaja, -oje".

s. 74 **nr 124.** - Melodia w dwu zapisach terenowych (k. 342 i teka 20, sygn. 1255B, k.10) oraz w czystopisie I. Jej zapis zob. w supl., T. 83/I, nr 54.

w. 10g. - W czystopisie II Kolberg zanotował: „płaci ona jakiś haracz (czy datek)".

nr 125 - W zwr. 1, w obu czystopisach wyjaśnienia: „ŭw wikinojka - w oknie, u okna" oraz: „połowyji - płowe", a w rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I: „myni żené - goni jej bydło, bydło dla niej pędzi". Ponadto w trzech rkp., w zwr. 2 wyjaśnienie: „ubywane - ubijane".

s. 74-75 **nr 126** - Melodia w rkp. terenowym (k. 342) i w czystopisie I. Z obu tych rkp. wynika, że w w. 3 przypadała repetycja. Poza wyjaśnieniami podanymi w druku w przypisach do tej pieśni Kolberg zanotował jeszcze w czystopisie I, w zwr.1 : „h-mene - u mnie", a we wszystkich rkp., w zwr. 3: „nie brudź" zamiast: „nie depcz" (jak w przypisie 4 w druku). W zwr. 4 błąd druku; zamiast „mołodko" powinno być: „mołod'ho" (tak w trzech rkp.). Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 56.

s. 75 **nr 127** - Melodia w rkp. terenowym i w czystopisie I. W rkp. terenowym (k. 342) i w obu czystopisach, w zwr. 2: „miód" zamiast: „mid", w zwr. 3: „ujszed - odszedł", a w obu czystopisach, w zwr. 3: „do wiku zahybaty - na wieki zapomnieć"; w druku błędnie: „do wiky". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 57.

nr 128 - Melodia w rkp. terenowym (k. 341) i w czystopisie I. Z jej zapisu w czystopisie I wynika, że powinno się powtórzyć człon: „mij mocny Boże" w zwr. 2. Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 58.

nr 129 - W rkp. terenowym (k. 341) i w obu czystopisach zapis: „czudo" (nie: „czado"), z wyjaśnieniem: „cudo" oraz: „wzdryty - zobaczyć" (w rkp. terenowym), „ujrzeć, zobaczyć" (w czystopisie I), „wzdrylý - ujrzeli" (w czystopisie II).

nr 130 - Melodia w rkp. terenowym (k. 341) i w czystopisie I. W obu zapisach w. 1 brzmi: „Prypłynuło derewejko berehowö", w w. 2 Kolberg zanotował: „kóreniczko". W czystopisie II: „Prépłynuło derewo berehowö", „kórenieczko". Mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 59.

s. 76 **nr 133** - W obu czystopisach wyjaśnienie w zwr. 1: „na zhodu - na zgodę".

s. 77 **w. 2g.** - W czystopisie brak odsyłacza do nr 113; Kolberg pozostawił puste miejsce, Kopernicki uzupełnił numer zapewne na etapie korekty.

nr 134 - W rkp terenowym (k. 341) i w obu czystopisach wyjaśnienie w zwr. 1: „czadejko - cudo". W zwr. 2: „pihnała" (w rkp. terenowym), „pióhnała" (w czystopisie I), „póhnała" (w czystopisie II).

nr 136 - W rkp. terenowym (k. 341) i w obu czystopisach, w zwr. 1 wyjaśnienie: „syw - siwego", a w zwr. 3 formy: „sywoj", „szczesływoj". W ostatnim wierszu, w obu czystopisach: „komir - komór".

nr 137 - W rkp. terenowym (k. 341) brak dwu ostatnich wierszy, odnaleziono je na odciętej z tego rkp. kartce (w tece 20, sygn. 1255B, k. 10). Zob. wyżej, uwagi wstępne z informacją o rękopisach tego wesela.

Wesele II (s. 78-88)

Opis tego wesela zachował się w dwu wersjach rękopiśmiennych Kolberga: w zapisie terenowym i czystopisie.

- Rkp. terenowy (sygn. 465, k. 343, 334 i 344) zawiera wszystkie pieśni (teksty i melodie) oraz znaczną część materiału opisowego. Zapisy są jednak rozproszone na kilku odległych od siebie archiwalnie kartach.

Na karcie 343, z lokalizacją: „Czerniawa (Mościska)", znajduje się pierwsza część wesela (opis i pieśni 138-143) uporządkowana chronologicznie jak w druku. Tam dodatkowo zapis jednej melodii, do tekstu nr 143, która pominięta została w późniejszym czystopisie i w druku (zob. w supl. T. 83/I, nr 69). Na karcie 334, bez lokalizacji, zapisane są kolejne pieśni (144-156, 159-167) wraz z opisem dalszego przebiegu obrzędu. Na karcie 344 zanotowany jest kolejny fragment wesela II. Połączył go Kolberg znakiem graficznym z zapisami na karcie 334, nie pozostawiając tym samym wątpliwości, że to ciąg dalszy. Jest to ostatnie dopełniające całość ogniwo wesela II. Fragment ten, opatrzony lokalizacją: „Wyszatyce" [!], zawiera kilka elementów opisu oraz teksty trzech pieśni (nr 157, 158, 168).

- Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 58-61), z lokalizacją: „od Mościsk (Czerniawa)", jest zwartą, uporządkowaną przez Kolberga całością, zgodną z wersją drukowaną i stanowiącą dla Kopernickiego podstawę publikacji. W rkp. widoczne jest zachwianie numeracji kolejnych pieśni wniesionej ręką Kopernickiego; poprawki w tym zakresie dokonane zostały więc pewnie na etapie korekty.

Ponieważ zapisy terenowe rozproszone są na kilku kartach i w znacznej części notowane są niechronologicznie, w przypisach niżej podaje się każdorazowo kartę rkp. terenowego, na której znajduje się przywoływany zapis.

s. 78 **w. 5g.** - W rkp. terenowym (k. 343): „chustkę białą lub kolorową", później przymiotnik „białą" skreślony.

w. 7g. - W czystopisie: „po kawale (płacie) kwadratowym".

nr 138 - W rkp. terenowym (k. 343) melodia zanotowana kwartę czystą niżej, t. 13-15 zapisane w dwu taktach: 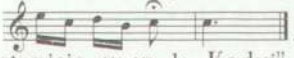 . Ponadto w rkp. terenowym i w czystopisie, w w. 1: „Kodyj".

nr 139 - W rkp. terenowym (k. 343) melodia zanotowana kwartę czystą niżej, t. 5-7 zapisane w czterech taktach, z odmienną linią melodyczną, nawiązującą do t. 1-4:

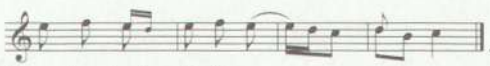

W tymże rkp.: „koni chodiat".

s. 79 **nr 140** - W rkp. terenowym (k. 343), w t. 2, na trzecią miarę zamiast trioli dwie ósemki c^2, h^1, t. 4-5 przy repetycji:

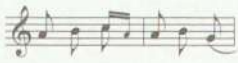

w t. 6 inne ukształtowanie rytmiczne: ósemka g^1, dwie szesnastki fis^1 e^1 i ósemka d^1, w t. 7-10 odmienna, bardziej rozwinięta linia melodyczna:

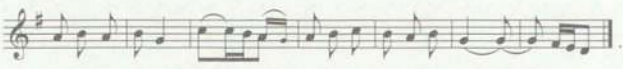

W czystopisie t. 6 jak w zapisie terenowym (zob. wyżej). W rkp. terenowym (k. 343) w. 3 zanotowany po w. 5. W obu rkp., w w. 2: „sijał tia choroszej".

nr 141 - W rkp. terenowym (k. 343) zapis obejmuje melodię nr 141 i 142 jako prawdopodobną całość wykonawczą, z podpisanym tekstem obu pieśni. Pierwsza z tych melodii charakteryzuje się zmiennym metrum, a druga, zanotowana kwartę czystą niżej, ma w t. 2-4 tylko wersję małych nut:

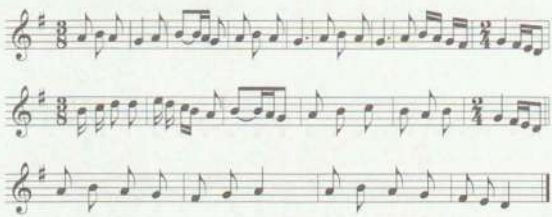

W czystopisie jak w druku obie melodie zostały rozdzielone jako odrębne pieśni. W rkp. terenowym brak zdania poprzedzającego pieśń w druku, tj. informacji o sytuacji wykonawczej. Tamże w ostatnim wierszu: „krasnyi"

s. 79-80 **nr 142** - W rkp. terenowym (k. 343) melodia zanotowana na wspólnej pięciolinii z pieśnią opublikowaną jako nr 141. Tam w t. 2-4 tylko wersja małych nut (zob. wyżej, przypis do pieśni poprzedniej). W rkp. terenowym brak zdania z informacją o sytuacji wykonawczej, poprzedzającego pieśń, jest jedynie nota: „drużba", a tekst brzmi: „Tańcowaŭ ja czuhaja, kudyj czuhaj, tudyj ja".

s. 80 **nr 143** - W rkp. terenowym (k. 343) również zapis melodii. Tam brak poprzedzającej pieśń informacji o sytuacji wykonawczej. W obu rkp.: „Kodyj". Mel. zob. w supl. T. 83/I, nr 69.

nr 144 - W rkp. terenowym (k. 334), w t. 2, 5, 7 melodia zanotowana tylko w wersji dużych nut. Tam w w. 1: „Bądźże mi

zdrowy", na końcu zwr. 1 dwukrotnie: „Oj, już nie będziesz", w zwr. 2 dwukrotnie: „ale nie sobi". W cd. zasygnalizowany tekst (pewnie dwie zwrotki) z osobami brata i siostry: „bracie... na zawadzie", „siostro... stan... ...ostro". Zwr. 3 i 4 w odwrotnej kolejności, w zwr. 4 brak członu: „zawsze kwitniący", a 2 ostatnie wiersze brzmią: „Póki ja była, zawsze cie myła".

nr 145 - W rkp. terenowym (k. 334) inna kolejność wierszy: najpierw w. 3-6, potem 1-2, w ostatnim wierszu: „Marysia", zamiast „Hanusi". W obu rkp., w w. 3: „woznyczeńka".

s. 81 **nr 146** - W rkp. terenowym (k. 334): „Kudej", dwukrotnie: „Marysiu", „roża", w obu rkp.: „maji", „prekwitaji", z wyjaśnieniem pierwszego czasownika: „zieleni" w czystopisie, gdzie ponadto: „bostremi - bystre".

nr 147 - W rkp. terenowym (k. 334), w t. 4 tylko wersja dużych nut, t. 11 z przednutką krótką a^1 zamiast rozpisanych szesnastek. W tym rkp. ponadto informacja poprzedzająca: „Gdy jadą", w w. 1: „Kudej nam łeże", z wyjaśnieniem: „którędy nam lżej", formy: „z dawnia" oraz: „do ślubojko".

w. 14-8d. - Opis orszaku weselnego w rkp. terenowym (k. 344) skrótowy.

nr 148 - W rkp. terenowym (k. 334) wskazówka poprzedzająca: „Koło cerkwi".

w. 3-1d. - Informacja zanotowana w rkp. terenowym (k. 334) osobno, bez powiązania z przebiegiem obrzędu, bez członu: „Gdy zsiądą z wozów".

s. 82 **w. 1-3g.** - W rkp. terenowym (k. 344) informacja zanotowana osobno; w obu rkp. mowa o żupanie, nie sukmanie, jak w druku.

nr 149 - W rkp. terenowym (k. 334) pieśń poprzedzona jedynie notatką: „Po ślubie". Za nią zapisał Kolberg tylko cztery pierwsze wiersze tekstu. Dwa następne (w druku za kreską) zanotowane są osobno w innym miejscu tej samej karty rkp., z notą" „Po ślubie". W rkp. terenowym: „Kudej" oraz: „Podiekuj ty księżejkowy i jeho diczejkowy".

nr 150 - W rkp. terenowym (k. 334) zapis z uwagą poprzedzającą: „Z karczmy do proga jej", w w. 1 wyjaśnienie: „lisku - wrota", w czystopisie: „lisku - laskowe wrota".

w. 15-4d. - W rkp. terenowym (k. 334) te same informacje, brak przypisu.

s. 83 **nr 151** - W rkp. terenowym (k. 334) i w czystopisie: „dochodit nas łysté (listy)".

nr 152 - W rkp. terenowym (k. 334) tekst z identyczną informacją poprzedzającą, w w. 1: „Woźty", w w. 2: „szo lipszoje".

nr 153 - W rkp. terenowym (k. 334) tekst ze wskazówką: „Przy uczcie". W czystopisie wyjaśnienie: „jambérec - imbir".

nr 154 - W rkp. terenowym (k. 334) oraz w czystopisie tekst ten zanotowany jako ciąg dalszy nr 153. W obu rkp.: „sywejko" zamiast: „synejko", zapis: „obrodżyło", „czerwynoje", w rkp. terenowym: „prekwytało", „Marysia" zamiast „Hanusi".

nr 155 - W rkp. terenowym (k. 334) bez informacji poprzedzającej pieśń. W obu rkp.: „pustity", „otwority", w rkp. terenowym: „to nas bolat nożejki".

nr 156 - W rkp. terenowym (k. 334) tekst zapowiedziany notatką: „W chałupie".

s. 84 **nr 157** - W rkp. terenowym (k. 344): „Marysia", nie: „Hanusia" (jak wyżej).

w. 8-24g. - W opisie tego momentu wesela w rkp. terenowym (k. 344) mowa (jak wyżej) o Marysi, nie Hanusi. Tamże: „trzy razy takie zwodzenie następuje", w czystopisie: „I teraz igraszka tego zwodzenia trwa do trzeciego razu". W obu rkp. brak odsyłacza do pieśni nr 153, uzupełnił go w druku Kopernicki.

nr 158 - W rkp. terenowym (k. 344) pieśń poprzedzona informacją: „Jak odchodzą, jej rodzina wyprowadzona z muzyką śpiewa". Tamże jak wyżej dwukrotnie imię Marysia, w ostatnim wierszu: „Marysiu neszczasływa", w w. 4: „druhoju".

s. 85 **nr 159** - W rkp. terenowym (k. 334) melodia zanotowana kwartę czystą niżej, w t. 11 ósemka zamiast ćwierćnuty. W tym rkp. zapis ze wskazówką: „Do oczepin", tekst zwr. 3-4 oddzielony kreską od zwr. 1-2; w czystopisie te partie tekstu potraktował Kopernicki jako całość objętą jednym numerem. W rkp. terenowym ponadto, w zwr. 1: „Hanusiejku", „mołodejkajś sie zawyła", w zwr. 3: „majiła - zielonym okryła", z dopisanym wyżej: „majdała", co w czystopisie zredagował Kolberg tak: „majiła - w zieleń stroiła v. majdała - poruszała".

nr 160 - W rkp. terenowym (k. 334) tekst z informacją wprowadzającą: „Gdy zawiną ją". W czystopisie wyjaśnienie: „byty - bijcie".

nr 161 - W rkp. terenowym (k. 334) jeszcze jedna zwrotka zapisana w niejasnym porządku, prawdopodobnie po zwr. 3: „Horyła sosna jałyci, dajte mi pokij wdowyci". Tamże zwr. 4-5 brzmią: „Ta stojała hruszojka w potoku, ta czekaj me, diwojko, do roku. Chyba by ja rozumu ne mała, żeby ja tie do roku czekała".

nr 162 - W rkp. terenowym (k. 334) i w czystopisie: „pszenicy", „wczorajś".

s. 86 **w. 1-18g.** - W rkp. terenowym (k. 334) pierwsze zdanie tego opisu brzmi: „W poniedziałek oczepczają ją u niego starościny, idzie na wywód". W cd.następuje opis zgodny treściowo z drukowanym. W w. 15g. użyta jest tam forma: „przedane", w czystopisie: „predane".

nr 163 - W rkp. terenowym (k. 334) tekst z informacją poprzedzającą: „Jak idą na predane", tam także w w. 5: „czudżaja", w czystopisie: „czudzaja".

nr 164 - W rkp. terenowym (k. 334) tekst ze wskazówką: „Jak jej rodzina przyjdzie już do niego na podwórze". Tam także: „Marysia" zamiast: „Hanusi", a w obu rkp.: „predańciw".

nr 165 - W rkp. terenowym (k. 334) jak wyżej: „Marysejku", w czystopisie po drugim wierszu dwa kolejne, skreślone i nieczytelne.

s. 87 **nr 166** - W rkp. terenowym (k. 334) tekst z informacją poprzedzającą: „W sieni jego rodzina". Tamże: „Marysi", w obu rkp.: „predańcim". Wyraz: „czarubku" opatrzył w druku znakiem zapytania Kopernicki. Znaczenie wyjaśnił J. Karłowicz w recenzji *Przemyskiego* opublikowanej w „Kwartalniku Historycznym" 1892, s. 356: „Sądziłbym, że jest to czarubka - czarka, kubek" (por. w supl., T. 83/I, nr 481).

w. 11g. - W czystopisie, w odsyłaczu niewpisany nr 151; uzupełnił go w druku Kopernicki.

nr 167 - W rkp. terenowym (k. 334) pieśń poprzedza informacja: „Gdy pokładą łyżki". Ponadto tamże: „dochodit nas wisty", „gospodareńko", „domotareńko", „weczareńkŏ", „hospodyny", a w zwr. 3: „nam na weczeru" (bez: „dajte").

w. 19-25g. - W rkp. terenowym (k. 334) informacje skrótowe.

nr 168 - W rkp. terenowym (k. 344) brak zdania poprzedzającego tę pieśń, tam ponadto formy: „dył" (nie: „dił"), „prydańcom", „ne błudyły" oraz: „Marysejku".

nr 169 - Zapis tej pieśni (mel. i tekst) odnaleziono w innym rkp. terenowym (sygn. 465, k. 348), z lokalizacją ogólną: „Iskań", poza dokumentacją wesela II. Na jakiej podstawie włączył Kolberg tę pieśń do czystopisu wesela z Mościsk i czy był to zatem jej zapis źródłowy, nie wiadomo. W tym rkp. terenowym, w t. 2, przy repetycji przednutka f^2 do pierwszej nuty, w t. 3, w obu wykonaniach cztery ósemki d^2 f^2 e^2 c^2.

Wesele III (s. 88-115)

Zachowały się dwie wersje rękopiśmienne opisu tego wesela:

- Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 349-350 oraz k. 77), z lokalizacją ogólną: „Rakowa" (zanotowaną na k. 349 i na k. 77). Materiał na tych kartach dopełnia się, składając się na całość wesela. Prawdopodobnie za czasów Kolberga karty te sąsiadowały ze sobą, później zostały oddzielone. Zapis jest w tym rkp nieuporządkowany i surowy, notacja pospieszna i skrótowa.

Na k. 349-350 zanotował Kolberg część opisu oraz 16 pieśni (11 z melodiami), zob. nr 170-173, 180, 183-193; wszystkie zostały opublikowane w T. 35.

Na k. 77 obok pozostałej partii opisu znalazły się 24 pieśni (9 z melodiami), zob. nr 174-179, 181, 182, 194-208; wszystkie, z wyjątkiem jednej pieśni (melodia i tekst: „Oj ne sam, ne sam misiczok na nebi") oraz melodii do tekstu drukowanego w T. 35, pod nr 196 (zob. w supl., T. 83/I, nr 71 i 70), także zostały opublikowane w T. 35.

Ponadto w rkp. terenowym niektóre teksty powiązał Kolberg z melodiami przy pomocy identycznych znaków graficznych, chcąc jak w innych weselach oznaczyć w ten sposób związek tekstu z zanotowaną już melodią. Połączył więc w tym rkp. teksty pieśni nr 170, 171, 174, 175, 177, 179, 191, 193, 199, 203, 207, 208 z mel. nr 184, tekst nr 181 z mel. nr 206, tekst nr 192 z mel. nr 188. Zabieg ten miał jednak zapewne charakter roboczy, gdyż nie jest zgodny z wersją publikowaną, w której odsyłacze wiążące są znacznie rzadsze, a teksty przypisane są do melodii inaczej niż w rkp. terenowym (w druku teksty nr 191, 192, 203, 207, 208 połączone są odpowiednio z mel. nr 190, 184, 197, 195, 197). Zob. niżej przypisy.

- Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 62-71), z lokalizacją ogólną: „Rakowa", stanowiący podstawę druku. Jest to wersja zgodna treściowo z publikowaną, uporządkowana chronologicznie, z pieśniami włączonymi w odpowiednie miejsce opisu wesela. Wszystkie pierwotne poprawki Kolberga były w druku respektowane, ostateczny retusz redakcyjny wprowadził jednak Kopernicki. W rkp. widoczne są ślady jego ingerencji w postaci numeracji pieśni, uwag dla drukarza (o kroju czcionek), znaków wiążących odnośnikami partie tekstu i pieśni zanotowane osobno i włączających je w odpowiednie miejsce tekstu. Nie ma jednak w tym rkp. nielicznych poprawek w samym tekście, choć w druku się znalazły; prawdopodobnie wniesione zostały przez Kopernickiego później, na etapie korekty. Kopernicki skreślił w rkp. Kolberga, dziś nieczytelnie, część podanych nad tekstami odsyłaczy (niejednokrotnie niepełnych) do melodii, które w intencji Kolberga miały wiązać oznaczone tak teksty pieśni z zapisami muzycznymi tego wesela. Skreślił także niektóre odsyłacze porównawcze nad melodiami.

W czystopisie Kolberg opatrzył też numerami kolejne pieśni, a niekiedy i osobne w nich wątki czy zwrotki (nr 1-52 dla segmentów kolejnych pieśni, których jest w tomie 39). Posługując się tymi numerami, powiązał odsyłaczami niektóre teksty pieśni bez melodii z wcześniejszymi zapisami muzycznymi z tego wesela. W przypisach niżej zamieszczona jest informacja o możliwych do rekonstrukcji numerach i odsyłaczach, a także podane są karty rkp. terenowego (poszczególne zapisy z tej wersji rkp. są rozproszone na kilku kartach).

s. 88 **w. 22d.** - W czystopisie: „mołodec lub knieź".

w. 18d. - W rkp. terenowym (k. 349) i w czystopisie wersja ukraińska: „Zaruczeny".

s. 89 **w. 13g.** - W czystopisie: „a na tydzień przed weselem jest obiór starosty, drużek i drużbów (bojarów)". W rkp. terenowym (k. 349): „Obiór swatów, swaszek, starosty na zalotach, na tydzień przed weselem drużby (drużki)". Por. też wcześniejsza informacja na ten temat w T. 35, s. 88.

w. 17g. - W czystopisie dwujęzycznie: „gościniec (hostynec).

w. 9d. - W rkp. terenowym (k. 349): „stała tuta ta dityna".

w. 8d. - W czystopisie z wyjaśnieniem: „prosyt bez (przez) mene".

w. 3d. - Tamże: „Po wyrzeczeniu tych słów" zamiast: „Po tem przemówieniu".

s. 90 **w. 15g.** - W rkp. terenowym (k. 349): „dziękuję Waszeci".

w. 16g. - W rkp. terenowym (k. 349) i w czystopisie: „Haraz".

w. 17g. - W rkp. terenowym (k. 349) bez zwrotu: „A oto".

w. 14d. - Tamże zamiast zdania potrójnie złożonego: „Tak całą wieś obchodzą".

s. 91 **w. 6g.** - W rkp. terenowym (k. 349) i w czystopisie: „do zamisu", nie: „do zamięszenia".

nr 170 - W czystopisie ten tekst z nr 1, a nad nim słabo czytelny odsyłacz: „nuta nr 20", tj. (według numeracji w druku) nr 188. W tym rkp. także wyjaśnienie w w. 6: „tre - trza".

nr 171 - W czystopisie tekst z nr 2, nad nim nieczytelny odsyłacz do melodii. W zwr. 2, w rkp. terenowym (k. 349) wyjaśnienie: „ropuchata - gruba", w obu rkp.: „łehojka - lekka".

s. 92 **nr 172** - W rkp. terenowym (k. 349), w t. 1-2 tylko wersja małych nut, w czystopisie, w t. 1 tylko wersja dużych nut. Pieśń opatrzona w czystopisie nr 3.

nr 173 - Rkp. terenowy (k. 349) częściowo uszkodzony (oddarty lewy dolny róg karty i część jej marginesu, z początko-

wym fragmentem melodii i tekstu oraz końcową partią tekstu). W czystopisie ręką Kolberga nr 4. W obu rkp. rytmika inna niż w druku w t. 4: w wersji małych nut ósemka i dwie szesnastki oraz ćwierćnuta. Także w obu rkp., w zwr. 2: „kędzierymi".

w. 12d. - W czystopisie: „na głowę (tj. na czoło)", w rkp. terenowym (k. 349): „zaraz go na jej głowie ładuje".

w. 6d. - W czystopisie: „wzywa do błogosławieństwa i do pokrzepienia sił", w rkp. terenowym (k. 349): „i do pokrzepienia się".

w. 2d. - W rkp. terenowym (k. 349) brak dopowiedzenia: „przy tych zaprosinach".

s. 93 **w. 1g.** - W rkp. terenowym (k. 350) brak określenia: „przypadkiem".

w. 10g. - W rkp. terenowym (k. 350) i w czystopisie: „tańczą w jej domu i przy jej muzyce".

w. 11g. - W rkp. terenowym (k. 350): „kozaka", nie: „kozaczka".

w. 12g. - W rkp. terenowym (k. 350) i w czystopisie: „panieńskij drużba".

w. 16g. - Tamże z wersją ukraińską: „koszulę (soroczku)".

w. 19g. - Tamże: „przyszpiluje" zamiast: „przypina".

nr 174 - W czystopisie tekst oznaczony nr 5. W rkp. terenowym (k. 77), w zwr. 5: „ne spany".

nr 175 - W czystopisie pieśń opatrzona nr 7, nad tekstem nieczytelny, skreślony odsyłacz do melodii. W rkp. terenowym (k. 77) i w czystopisie, w zwr 1: „błahosłowyt batejko".

s. 94 **nr 176** - Tekst z nr 6 w czystopisie.

nr 177 - Tamże nr 8, nad tekstem skreślony, nieczytelny odsyłacz do melodii. W rkp. terenowym (k. 77) i w czystopisie, w zwr. 1: „perszyj pisły", z wyjaśnieniem: „posły".

w. 13d. - W rkp. terenowym (k. 350) pytanie to brzmi: „Skąd ty pan jest?"

w. 12d. - Tamże: „my ze wsi, my może drogę zbłądzili".

w. 7d. - Tamże brak określenia „przesyłka".

w. 5d. - Tamże jedynie: „Przypija do oddawcy, a ten nawzajem do niego, wykrzykuje nadto".

s. 95 **nr 178** - W rkp. terenowym (k. 77), w t. 2, na drugą i trzecią miarę ósemka h^1 i dwie szesnastki a^1 g^1, w t. 3, na pierwszą miarę w wersji małych nut jest triola szesnastkowa. W rkp. terenowym tekst niepełny, urywa się na w. 2 zwr. 2, ponadto zapis nieczytelny z powodu uszkodzenia rkp. W czystopisie

pieśń ma nr 9, w zwr. 2: „jéjec", w zwr. 3 błąd druku; powinno być: „dwi fliéchy" (tak poprawnie w czystopisie).

w. 9d. - W rkp. terenowym (k. 350) polska wersja: „prosi".

w. 4d. - W rkp. terenowym (k. 77) i w czystopisie: „A będziesz ty u mnie dobrym sługą?"

w. 3d. - W rkp. terenowym (k. 77): „żebyś się dobrze obchodził, nie napijał, nie napadał", w czystopisie dalej: „na nic i na nikogo".

s. 96 **w. 1g.** - W rkp. terenowym (k. 77): „A bojarski starosta odrzeknie".

nr 179 - W czystopisie na pierwotny wpisany przez Kolberga numer pieśni, dziś nieczytelny, nałożony został ręką Kopernickiego późniejszy zapis numeru do druku, Pprawdopodobnie był to kolejny w tym weselu nr 10.

nr 180 - W rkp. terenowym (k. 350), w t. 3 druga wersja w metrum 2/4: cztery ósemki d^2 c^2 a^1 a^1, w t. 5 alternatywnie ostatnia nuta to *fis*^{2}, w t. 7 analogicznie jak w t. 3 metrum 2/4: ósemka d^2, dwie szesnastki c^2 h^1 i ósemka a^1 oraz dwie szesnastki c^2 h^1. W czystopisie pieśń z nr 11.

w. 3d. - W rkp. terenowym (k. 350) i w czystopisie: „w chałupie" zamiast: „z chaty".

s. 97 **w. 1g.** - W czystopisie: „przejedzą przekąskę", w rkp. terenowym (k. 350): „i przejedzą, i przekąszą".

w. 12g. - W rkp. terenowym (k. 350) i w czystopisie: „proszut" zamiast: „prosiat" oraz wyjaśnienie: „bez méne - przeze mnie", w czystopisie forma: „żebysty".

w. 12d. - W rkp. terenowym (k. 350) i w czystopisie: „perestoła".

w. 9d. - W czystopisie: „po grajcarze (po cencie)".

w. 8d. - W rkp. terenowym (k. 350) zapis: „pałamȧr", w czystopisie: „pałamär".

w. 2d. - W rkp. terenowym (k. 350) i w czystopisie z wyjaśnieniem: „wijsko - wojsko".

s. 98 **w. 3g.** - W czystopisie w dwu wersjach językowych: „gości (hostyt)".

nr 181 - W rkp. terenowym (k. 77) i w czystopisie dwa ostatnie wiersze odzielone od poprzednich kreską jako osobny wątek, ponadto w czystopisie odpowiednio do tego podziału oznaczył Kolberg numerem 12 cztery pierwsze wiersze, nr 13 dwa ostatnie. Pod jednym numerem połączył je Kopernicki. W rkp. terenowym, w w. 4: „rumienna".

nr 182 - W rkp. terenowym (k. 77) zapis melodii wyraźnie w swobodnym metrum:

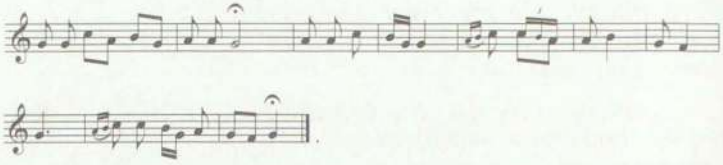

Za melodią zapis alternatywnej wersji dla t. 4-5, takiej jak w druku. W czystopisie pieśń z nr 14. W rkp. terenowym, w w. 1 dwukrotnie zapis: „wyjdyj", w obu rkp: „matińku".

w. 7d. - W czystopisie: „w tym przystroju wejdzie do izby", w rkp. terenowym (k. 77): „z tem wejdzie do izby".

s. 99 **w. 6g.** - W rkp. terenowym (k. 350) brak przymiotnika: „duża".

w. 7g. - W rkp. terenowym (k. 350) i w czystopisie podany także odpowiednik ukraiński: „borszcz".

w. 10g. - W rkp. terenowym (k. 350): „swietego".

nr 183 - W rkp. terenowym (k. 350) zapis melodii nosi cechy metrum zmiennego:

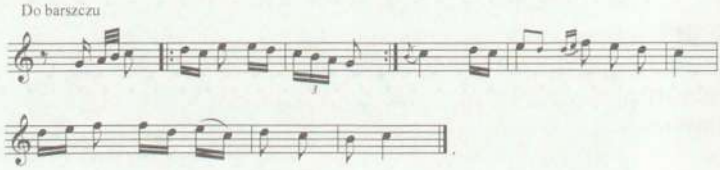

Tam dla t. 1-3 jeszcze jedna wersja:

Pieśń oznaczona przez Kolberga w czystopisie nr 15. W rkp. terenowym, w zwr. 2: „óbid" (wyżej: „hóbid"). W obu rkp., w zwr. 3-5: „warennoho", „warennoji", „perczennoho", „perczennoji", „maszczennoji".

nr 184 - W rkp. terenowym (k. 350) notatka Kolberga nad tą pieśnią: „Do swachy", melodia bogatsza w melizmaty, w zmiennym metrum i z różnicami w rysunku rytmicznym:

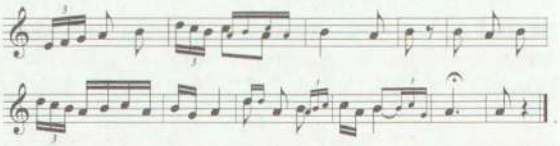

W czystopisie pieśń z nr 16.

s. 100 **nr 185** - W czystopisie tekst z nr 17. W rkp. terenowym (k. 350), w w. 3: „krasneho".

nr 186 - W rkp. terenowym (k. 350) tekst częściowo podpisany pod melodią, w t. 9, na trzecią miarę dwie szesnastki g^1 a^1, w t. 15, na drugą miarę, w obu wykonaniach c^2, w t. 19, na trzecią miarę triola szesnastkowa h^1 a^1 fis^1, w t. 20 ćwierćnuta g^1 z fermatą i ósemka g^1. Pieśń oznaczona w czystopisie nr 18. W rkp. terenowym, w zwr. 1: „A szczoż tu nam było" i dalej: „stańmo, stańmo i podiekujmo", zwr. 3 nieczytelna z powodu uszkodzenia karty.

s. 101 **w. 1g.** - W rkp. terenowym (k. 350) i w czystopisie: „badylem" zamiast: „grubym końcem".

w. 2g. - Tamże brak zdania: „zdobi cały korowaj".

w. 4g. - W rkp. terenowym (k. 350) jedynie: „Gałązki daje drużba".

w. 10g. - W rkp. terenowym (k. 350) i w czystopisie: „przyniósłszy z komory flaszkę i wyciągnąwszy z zanadrza kieliszek".

w. 16g. - Tamże brak dopowiedzenia: „a to dla zachęcenia gości"; w czystopisie: „dał tyle a tyle pieniedzy, przy czym przypomina, by każdy", w rkp. terenowym: „dał tyle a tyle i żeby każdy".

w. 24g. - Tamże: „wykrzyknąwszy", zamiast: „oznajmiwszy".

nr 187 - W rkp. terenowym (k. 350), w t. 3, na pierwszą miarę c^2 zamiast h^1. W czystopisie Kolberg dał tej pieśni nr 19, pod melodią zanotował wersy 1-2 jak w druku oraz poniżej, również pod melodią, wersy 3-4. Ponadto w czystopisie: „czubitok", z wyjaśnieniem: „trzewików" oraz: „pidkywok - podkówek". W rkp. terenowym: „mołoditom".

s. 102 **nr 188** - W czystopisie jak w druku melodia stanowi kompilację dwu bliskich wariantów melodycznych z rkp. terenowego (k. 350 i 77). W pierwszym z nich, pod melodią tekst jak w druku, tam jednak w t. 2 błąd drukarza; na trzecią miarę w wersji małych nut powinny być szesnastki, jak poprawnie w czystopisie. W drugim zapisie terenowym, pod nutami tekst: „Hrajte, muzyki, risno" (zob. T. 35, s. 108, nr 196 tekst oraz w supl., T. 83/I, nr 70 mel.) W rkp. z k. 350 melodia w swobodniejszym kształcie metrorytmicznym:

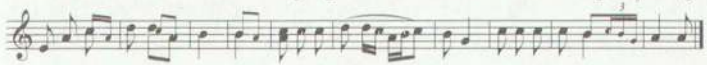

W obu rkp. dwa kolejne czterowiersze tego tekstu oddzielone od siebie kreską jako różnowątkowe, w czystopisie dodatko-

wo osobno ponumerowane jako nr 20 i 21. W obu rkp. zapis: „ludźku", w rkp. terenowym: „de si", „tam si".

nr 189 - W rkp. terenowym (k. 350), częściowo uszkodzonym (część karty wydarta; takt 8 i fragmenty tekstu niemożliwe do rekonstrukcji), w t. 4 prawdopodobna alterenatywna wersja jak w t. 9, w t. 5-7 inny rysunek rytmiczny:

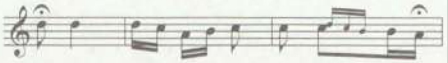

W czystopisie pieśń opatrzona nr 22. Tam w zwr. 2 z wyjaśnieniem: „z za stinki - za ścianki" oraz forma: „matiunki".

w. 4d. - W rkp. terenowym (k. 350) i w czystopisie bez czasownika: „stąpa".

s. 103 **w. 6g.** - Tamże: „inny, jak np. kowal".

w. 8g. - Tamże: „inny znów jest księdzem".

w. 9g. - W rkp. terenowym (k. 350) zdanie to kończą słowa: „itp. figle".

w. 12g. - Tamże brak członu: „z miną napuszoną"; w czystopisie: „z miną magistratualną" (!).

w. 16d. - W rkp. terenowym (k. 350) pytanie: „Kto tam?".

w. 12d. - Tamże w wypowiedzi starosty powtórzone zdanie: „Ja ciebie nie znam, na takie pismo [...]".

s. 104 **w. 18g.** - W rkp. terenowym (k. 350): „husce pszennej".

nr 190 - W rkp. terenowym (k. 350), w t. 1, nad pierwszą nutą mordent, w t. 8, przed drugą nutą przednutkowa triola szesnastkowa g^1 a^1 h^1, w t. 9, na pierwszą miarę, w wersji dużych nut dwie ósemki h^1 g^1, a w wersji małych nut trzecia szesnastka to c^2. W czystopisie Kolberg oznaczył tę pieśń nr 23.

w. 1d. - W rkp. terenowym (k. 350) i w czystopisie: „kontentujet sie".

s. 105 **w. 2g.** - Tamże:" darunek".

w. 6g. - Tamże brak członu: „ten okup", a jest: „bracia przyjąwszy to".

w. 9g. - Tamże: „do czego" zamiast: „do tego przemówienia".

nr 191 - W czystopisie kolejne dwuwiersze oddzielone od siebie odstępem i każdy opatrzony osobnym nr od 24 do 28, a nad tekstem odsyłacz do melodii nr 23 (według numeracji Kolberga w czystopisie), tj. do nr 190 w tomie, co jest identyczne z drukiem. W rkp. terenowym (k. 350) i w czystopisie, w zwr. 2: „prosiennuju - z prosa", „czudżuju", w zwr 3: „zdryhnuły - drgnęli, drgnęły".

przyp. 1 - W rkp. terenowym (k. 350) i w czystopisie Kolberg zanotował: „rzeczą skradzioną w drodze to machają, to wywijają". Brak tam zdania: „wyprawiają pocieszne widowisko". W rkp. terenowym nie ma także zdań: „to w kosę pobrzękują, to gęś niby to skubią".

s. 106 **nr 192** - W czystopisie kolejny numer Kolberga przykryty poprawkami Kopernickiego, nieczytelny też odsyłacz nad tekstem. Prawdopodobnie pieśń miała numer 29, a odsyłacz dotyczył melodii nr 16 z czystopisu; numerowi 16 odpowiada bowiem w czystopisie nr 184 w druku, do którego odesłany jest w tomie ten tekst. W rkp. terenowym (k. 350) i w czystopisie formy: „dochodit", „chotiet".

nr 193 - W czystopisie Kolberg oznaczył tekst nr 30. W rkp. terenowym (k. 350) i w czystopisie: „rodynojka", w rkp. terenowym: „ródynu".

w. 7d. - W czystopisie: „by się uwinął koło korowaja", w rkp. terenowym (k. 350): „Do starosty bojarskiego, żeby korowaj wziął".

s. 107 **nr 194** - W czystopisie tekst z nr 31. Tam i w rkp. terenowym (k. 77) wołacz: „starosta".

w. 7g. - W rkp. terenowym (k. 350) brak słów: „teraz jiszcze".

w. 8g. - Tamże: „przyniósł w kieszeni flaszkę z wódką".

w. 12g. - Tamże brak słów: „dla ciebie i innych".

w. 13g. - Tamże brak dopowiedzenia: „owym korowajem".

w. 9d. - W rkp. terenowym (k. 350) i w czystopisie : „wy, panie starosta".

s. 108 **w. 6g.** - W rkp. terenowym (k. 77) brak informacji o ławie, „którą drużba usłał ręcznikiem".

nr 195 - W rkp. terenowym (k. 77), w t. 1-2 tylko wersja małych nut, w t. 6 wersja wariantowa nieco odmienna: na drugą miarę triola szesnastkowa d^2 c^2 h^1. W czystopisie tekst z kolejnym nr 32, a nad melodią skreślony i nieczytelny odsyłacz porównawczy. W obu rkp., w w. 1: „matinku", w w. 2, w czystopisie: „łeszé-ż wam ślidojkie na dhóri", w rkp. terenowym: „łeszy już wam ślidojki na dhóri", w obu rkp. wyjaśnienie: „ślady stóp na dworcu".

nr 196 - W rkp. terenowym (k. (77) i w czystopisie segmenty pieśni odzielone kreskami, w czystopisie ponadto kolejno ponumerowane od 33 do 36. Tam także słabo czytelny odsyłacz nad mel: „Nuta por. nr 21" (według numeracji Kolberga w tym rkp.). Chodzi tu prawdopodobnie o nr 188 (w czystopisie nr 20-21,

por. wyżej przypis do tej pieśni). W rkp. terenowym zapis melodii i tekstu. Pominięta w druku melodia zob. w supl., T. 83/I, nr 70. W rkp. terenowym, w zwr. 1: „riśno - raźno", „nyśko". W obu rkp., w zwr. 1 i 3: „witsiu - ojcu", w zwr. 4: „Dajeteż nam divku" oraz wyjaśnienia: „postivku - pościel", „koc - płachtę". W rkp terenowym ponadto: „pérenu - pierzynę".

s. 109 **nr 197** - W rkp. terenowym (k. 77) t. 2 w metrum 2/4: ósemka c^2 i sześć szesnastek h^1 c^2 h^1 a^1 h^1 g^1, w t. 5, w wersji małych nut czwarta szesnastka to h^1, w t. 6 tylko wersja małych nut. W czystopisie t. 5 taki jak w rkp. terenowym, zatem prawdopodobny jest w tym miejscu błąd druku w T. 35. W czystopisie nr 37, a nad nutami skreślony i nieczytelny odsyłacz porównawczy Kolberga do innej melodii,

nr 198 - W rkp. terenowym (k. 77) dwa zapisy tej melodii, z których drugi został wykorzystany podczas redagowania czystopisu. Pierwszy z nich charakteryzuje się nieregularną strukturą metrorytmiczną i innym podziałem na takty:

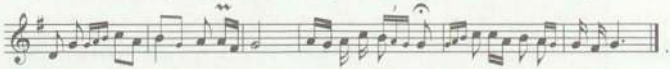

W drugim zapisie, w t. 2, w dolnej wersji druga nuta to fis^1, a zamiast ćwierćnuty jest półnuta, t. 3-4 zanotowane zostały w trzech taktach:

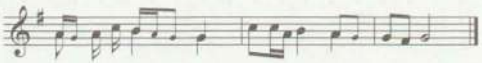

W czystopisie nr 38, nad nutami skreślony i nieczytelny odsyłacz do innej melodii. W obu rkp., w zwr. 4 wyjaśnienie: „ridóm - rzędem", a w w. 1 zwr. 8: „wyłomaw".

s. 109-110 **nr 199** - W czystopisie nr 39, nad nutami skreślony i nieczytelny odsyłacz do melodii. Tam i w rkp. terenowym (k. 77) pełniejsze wyjaśnienia w zwr. 2: „kunojka - kuna, młoda", w zwr. 3: „ływcy - łowcy, bojary".

s. 110 **nr 200** - W czystopisie nr 40, nad nutami skreślony i nieczytelny odsyłacz do melodii.

nr 201 - W czystopisie nr 41, nad nutami skreślony i nieczytelny odsyłacz do melodii.

nr 202 - W czystopisie nr 42, nad nutami skreślony i nieczytelny odsyłacz do melodii. Tam i w rkp. terenowym (k. 77) wyjaśnienie wyrazu „liski" - w rkp. terenowym: „drzwi", w czystopisie: „wrota", w obu rkp. formy: „klucznyci", „robitnyci".

w. 18d. - W czystopisie.: „schodzący się w gromadę".

w. 13d. - W rkp. terenowym (k. 77) i w czystopisie wersja polska: „Ojca".

w. 3d. - W rkp. terenowym (k. 77) brak zdania: „i odbiera je".

s. 111 **w. 9g.** - Tamże: „od którego upomina się, by mu i gościom dostawił wina, bo strudzeni i z dalekiej idą drogi". W czystopisie: „domaga się i upomina go, aby mu i gościom dostawił szybko wina".

w. 17d. - W rkp. terenowym (k. 77) i w czystopisie: „idzie kolejka do młodego i wkoło" .

w. 11d. - Tamże.: „przynosząc z sobą to po bochenku, to po dwóch chleba".

w. 2d. - Tamże: „Starościna (starsza swacha)".

s. 112 **nr 203** - W rkp. terenowym (k. 77) i w czystopisie kolejne segmenty tekstu oddzielone odstępem jak w druku, w czystopisie ponadto z kolejnymi numerami od 43 do 45. W czystopisie nad nutami słabo czytelny odsyłacz do mel. nr 37, co zgodne jest z drukiem, gdzie jest to nr 197. W obu rkp., w zwr. 1: „zradliwyj - zdradliwy", „czupeć", z wyjaśnieniem w rkp. terenowym: „czypek", w zwr. 2: „zniew", z wyjaśnieniem w rkp. terenowym: „zmiął" (!), w czystopisie: „zdjął", w zwr. 3, w obu rkp.: „spodijite lub nadijite".

w. 13g. - W czystopisie brak członu: „wchodzą do sieni", w rkp. terenowym (k. 77): „odchodzą przez próg komory do sieni, gdzie hulanka".

nr 204 - W czystopisie nr 46. W rkp. terenowym (k. 77), w w. 2: „bo ne tur".

w. 18g. - W rkp. terenowym (k. 77): „tu idą tak samo we troje w taniec".

nr 205 - W rkp. terenowym (k. 77), w t. 3 oraz 5-8 tylko wersja małych nut, w t. 4 trzecia nuta to h^1 (identycznie w czystopisie, co wskazuje na prawdopodobny błąd druku w T. 35), ponadto w tymże t. 4 jeszcze jedna wersja: ćwierćnuta e^2 i półnuta dis^2. W obu rkp. brak segmentacji tekstu, lecz w czystopisie melodia z pierwszym dwuwierszem ma nr 47, kolejny czterowiersz opatrzył Kolberg nr 48.

s. 113 **w. 1g.** - W rkp. terenowym (k. 77): „a gdy on rzuci na talerz (np. reńskiego lub parę cwancygierów itp.), starościna, dziękując, podskoczy kilkakrotnie, ciesząc się i wołając: uh, uh, uh!". W czystopisie tak samo, z uzupełnieniem: „dawniej parę cwancygierów".

w. 4g. - W rkp. terenowym (k. 77) i w czystopisie brak członu: „z przemową".

w. 10g. - W rkp. terenowym (k. 77) brak zdania: „która wykrzykiwała za każdym razem".

w. 15g. - Tamże zapis: „szcześciem".

s. 113-114 nr 206 - W rkp. terenowym (k. 77), w t. 3 brak przednutki, a alternatywnie pierwsza nuta to d^2, w t. 7 dwie ósemki g^1 zamiast ćwierćnuty. W czystopisie pieśń z nr 49.

s. 114 w. 7g. - W rkp. terenowym (k. 77) i w czystopisie: „uchwyciwszy się jego stuły".

w. 11g. - Tamże: „do księgi (ewangelii)".

nr 207 - W rkp. terenowym (k. 77) i w czystopisie oba dwuwiersze oddzielone od siebie kreską, w czystopisie ponumerowane osobno jako nr 50 i 51. W czystopisie także odsyłacz do melodii nr 32, tj. jak w druku do nr 195. W obu rkp., w zwr. 1: „newistoczki", wyjaśnienie wyrazu „tra" - „trza" (w rkp. terenowym), „trzeba" (w czystopisie).

w. 12d. - W rkp. terenowym (k. 77) brak zdania: „już dopełniły swych powinności".

w. 9d. - W rkp. terenowym (k. 77) i w czystopisie: „z kneziami" zamiast: „z kneziem".

w. 7d. - Tamże: „przyjąć i uraczyć ich winna".

w. 6d. - W rkp. terenowym (k. 77) nie ma zdania: „przy czym zwykle staroście [...] najsmaczniejsze dostają się kąski".

s. 115 nr 208 - W czystopisie nr 52. Tam także nad tekstem odsyłacz do melodii nr 37, co odpowiada nr 197 w T. 35 i zgodne jest z wersją drukowaną. W rkp. terenowym inna kolejność: „Żebyście jiły, piły i Boga chwałyły, i wesołyji były".

Wesele IV (s. 115-126)

Opis tego wesela zachował się w dwu wersjach rękopiśmiennych:

- Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 91-92), z lokalizacją ogólną: „Sanoczany". Tam na karcie 91 opis obejmujący całość obrzędu, w zasadzie uporządkowany (z 4 melodiami), na k. 92 kolejne pieśni z różnych momentów wesela (z 11 melodiami). W sumie w tym rkp. zanotował Kolberg 20 pieśni (z 15 melodiami). Trzy wybrane do druku melodie opatrzył w tym rkp. numerami Kopernicki (na k. 91 - nr 209, na k. 92 - nr 220 i 216, odpowiednio z nr 1, 2, 3). Melodie te przepisane następnie przez nieznanego autora (k. 300) znalazły się w tej zredagowanej wersji w druku. W rkp. terenowym ponadto na k. 91 recto oraz

verso drobne szkice Kolberga przedstawiające ciasto weselne: z opisem (zob. niżej, przypis do s. 116 oraz T. 83/I, ilustr. 4).

– Czystopis sporządzony przez I. Kopernickiego (tamże, k. 78-90), zgodny treściowo i redakcyjnie z wersją drukowaną i stanowiący niewątpliwie podstawę druku. Do tego rkp. dołączył wydawca trzy fragmenty oryginalnego rkp. terenowego Kolberga, które nakleił w swojej wersji, w odpowiednim miejscu opisu i oznaczył paginacją dodatkową jako karty: 83a, 86a, 90a (odpowiednio z tekstami pieśni 214, 222, 221). Fragmenty te zostały prawdopodobnie wycięte z karty 92 z zapisami z tegoż wesela, gdyż widoczne są na niej ślady tego odcięcia i braki w manuskrypcie. W tym rkp., opartym o rkp. źródłowy Kolberga, brak melodii, pominięte zostały niektóre pieśni zapisane w wersji terenowej Kolberga, a kilka tekstów opatrzonych jest odsyłaczem Kopernickiego do melodii nr 1-3 w rkp. terenowym (por. wyżej). Ponadto na k. 84, nad nr 216 notatka prawdopodobnie drukarza: „złożyć nutę ze skryptów Kolberga". Trzy melodie zamieszczone w tym weselu w T. 35 (zob. nr 209, 216, 220) opublikował Kopernicki na podstawie odpisów nieznanego autora (sygn. 465, k. 300), przy czym w tej wersji zagubiony został pierwotny, udokumentowany przez Kolberga kształt melodii. Tutaj publikuje się zatem na podstawie rkp. terenowego Kolberga nie tylko melodie pominięte w druku przez Kopernickiego, ale także ponownie trzy melodie już przez niego wydane na podstawie kopii z tego źródła (zob. w supl., T. 83/I, „Uzupełnienia do wesela IV z Sanoczan", nr 72-88; tam ponownie drukowane melodie to nr 72, 77 i 88).

s. 115 **w. 10g.** – W rkp. terenowym (k. 91) brak członu: „do chaty p. młodej".

w. 13g. – Tamże: „proszą ich, żebyste siéte" (!).

w. 16g. – Tamże zamiast: „z tego śmiech znowu" jest: „lecz i to wzbudza śmiech, dopóki nie postawi kieliszka".

w. 18-20g. – Tamże życzenia starosty i panny młodej wyrażone w mowie niezależnej: „Starosta pije do niej: – Daj, Boże, zdrowie, Marysiu! Ona: – Pyjcie zdorowi. I gdy jej poda pełny kieliszek, wychyla go: – Daj Wam, Boże, zdorowie, starosto".

w. 15d. – Tamże: „pije do młodego: – Daj, Boże, zdorowie, Iwane".

w. 9d. – Tamże: „Prysyła tato i mama".

w. 8d. – Tamże zamiast: „Gdy się ci poschodzą" jest: „Ci się zładują i idą zaraz do jej rodziców".

w. 7d. – W rkp. terenowym (k. 91) i w czystopisie: „4 duże pierogi".

w. 5d. - W rkp. terenowym (k. 91): „Po obiedzie, gdy już zjedli mięso i kaszę" zamiast: „Po skończonym ugoszczeniu".

s. 116 **w. 3g.** - Tamże: „dać reńskiego na zapowiedzi".

w. 4g. - Tamże: „czy ma ona ochotę iść za niego, słucha katechizmu".

w. 7g. - Tamże: „jedzie konno z towarzyszem".

w. 13g. - W rkp. terenowym (k. 91) i w czystopisie przytoczona jest formuła tego zaproszenia: „Prosymo Waszeci na wesile".

w. 18-25g. - W rkp. terenowym (k. 91) opis korowaja i innych ciast weselnych zanotowany na lewym i prawym marginesie karty, wraz z drobnymi szkicami Kolberga (rizki, korowaja, korowajczyków, husek i kaczek):
- „rizka na korowaj - gałązka 1/2 łokcia z laszczki, o trzech odnogach, a na wierzchu są 3 jabłka (po 1 na każdej); wtykają to w korowaj;
- korowaj duży jak przetak, z pszennej mąki, na nim rizka i kosa dokoła z ciasta;
- dwie huski, dwie kaczki;
- korowajczyki: dla młodej jak bochen chleba, dla drużki ma figle i ma 2 patyczki wierzbowe, ciastem obłożone i na tym barwinek". Zob. też w supl., T. 83/I, ilustr. 4 „Szkic korowaja i korowajczyków z Sanoczan".

w. 26g. W rkp. terenowym (k. 91): „miszą korowaj".

s. 116-117 nr 209 - W czystopisie Kopernicki zamiast zapisu melodii umieścił odsyłacz: „Nuta nr 1", kierujący do melodii tak oznaczonej w rkp. terenowym (k. 91) i skopiowanej bez tekstu słownego na osobnej karcie (k. 300) ręką nieznanego autora, także z nr 1. Ponieważ odpis ten będący podstawą druku jest częściowo błędny i zagubiono w nim szczegóły wykonawcze zanotowane przez Kolberga, publikuje się tę melodię ponownie w suplemencie według pierwotnego zapisu Kolberga (zob. T. 83/I, nr 77). Por. też przypis do nr 216 i 220. W rkp. terenowym repetycja pierwszych członów w. 1 i 2 („Jaraja pszenyczeńku" oraz: „ne w stozi tobi byty"). Ponadto obok tekstu notatka: „koski z ciasta piec do ozdoby".

s. 117 **nr 210** - W rkp terenowym tekst zanotowany w dwu częściach: na k. 91 ostatni dwuwiersz ze zdaniem poprzedzającym: „Jak wyciągają i zdobią" oraz na k. 92, w innym miejscu opisu pierwszy czterowiersz z wprowadzeniem: „Jak wyjmują korowaj z pieca (starościny)". W czystopisie oba teksty zostały połączone pod jednym numerem jak w druku, ponadto pierw-

szy wiersz w repetycji. W obu rkp. wyjaśnienie w ostatnim wierszu: „podivki - padołki = zapaski".

w. 13d. - Powinno być: „drużka jej czesze włosy"; tak prawidłowo w rkp. terenowym (k. 91) i w czystopisie.

w. 6d. - W rkp. terenowym (k. 91): „Jest częstowanie", w czystopisie: „Częstują ich".

s. 117-118 **nr 211** - W czystopisie odsyłacz Kopernickiego jak w w druku: „Nuta wyżej, nr 209". W rkp. terenowym (k. 91) Kolberg zanotował również: „Nuta jak wyżej".

s. 118 **nr 212** - Tekst zanotowany w rkp. terenowym w dwu segmentach i w innych miejscach opisu: pierwsze 9 wersów na k. 92, ostatni dwuwiersz na k. 91. Pierwsza część zapisana jest osobno, pod kreską odzielającą od pominiętego w druku tekstu „Swieta Preczysta Maty" (zob. w supl., T. 83/I, nr 75). Tam nad tekstami: „W sobotę wieczór dziewki (w Sanoczanach)". W tym rkp. terenowym, w w. 1: „kaminnoju", w czystopisie Kopernickiego: „kamiunuju". Ostatni dwuwiersz pieśni zanotowany jest natomiast w rkp. terenowym pod tekstem nr 211 i oddzielony od niego kreską jako osobny wątek. Tam dwukrotnie zapis: „ᵛosłona".

w. 20d. - W rkp. terenowym (k. 91): „na kożuchu, na ławie".

w. 6d. - Tamże: „Czego chce?"

s. 119 **w. 1g.** - Tamże: „komistryna - uproszona kucharka".

w. 4g. - Tamże: „drużba poda swą chustkę młodemu, który uchwyciwszy ją za róg, wraz z młodą i jej drużką wychodzą przed stół".

w. 7g. - Tamże: „kłaniają się rodzicom do nóg: - Waszeci proszu o błahosłoweństwo. A rodzice: - Niech ci Bóg błogosławi".

nr 213 - Tamże wskazówka: „Kobiety, starościny jego, [śpiewają]".

nr 214 - Zapis terenowy Kolberga, fragment odcięty od większej całości (prawdopodobnie z k. 92) i wklejony do czystopisu Kopernickiego jako k. 83a. Tam Kolberg poprzedził tekst pieśni informacją: „Jak się kłaniają rodzicom (jak sierota) do błogosław[ieństwa]". Kopernicki zdanie to skreślił i dopisał wyżej jak w druku: „Gdy p. młoda jest sierotą bez matki, to śpiewają". W w. 8 pieśni, w rkp. Kolberga: „czornu chmaru". Por. niżej, przypisy do nr 221 i 222.

w. 13d. - W rkp. terenowym (k. 91) Kolberg zanotował: „pije do jego starosty: - Daj Boh zdorowie Waszecy".

w. 12d. - Tamże: „ci do rodziców, do muzyki itd., i kolejka idzie w koło".

nr 215 - Tamże w w. 1: „Pokroplij", w w. 7: „sołodkije", a wyżej dopisana końcówka: „-ońkie" (sołodońkie).

w.1d. - Tamże: „niekoniecznie kropidłem".

s. 120 **w. 2g.** - Tamże: „jego muzyka".

w. 4g. - Tamże: „swaszka" (w czystopisie jak w druku: „swaszki").

nr 216 - W czystopisie Kopernicki zanotował nad tekstem: „Nuta 3", a prawdopodobnie drukarz obok: „złożyć ze skryptów Kolberga". Zgodnie z tą wskazówką w druku znalazła się melodia oznaczona w rkp. terenowym Kolberga jako nr 3 (k. 92) opublikowana jednak na podstawie kopii sporządzonej według zapisu Kolberga przez nieznaną osobę (k. 300). Ponieważ odpis ten, stanowiący podstawę druku, bez tekstu słownego, także z nr 3, jest częściowo błędny i uproszczony, w suplemencie publikuje się tę melodie ponownie według pierwotnego zapisu Kolberga (zob. T. 83/I, nr 78). Por. też przypis do nr 209 i 220.

w. 17d. - W rkp terenowym (k. 91) tu nadto dopowiedzenie: „jej pierścionek daje jemu, a jego jej".

w. 16d. - Tamże: „kładzie im na głowę dwa małe wianuszki (obwarzanki - wyraziła się opowiadaczka)"; brak tam określenia: „koron". W czystopisie ten ślad autentycznego przekazu ustnego został pominięty.

nr 217 - W rkp. terenowym (k. 91) i w czystopisie, w w. 2: „dititojko".

s. 121 **w. 4g.** - W rkp. terenowym (k. 91): „komistryną" (por. wyżej przypis do s. 119).

w. 9g. - Tamże zrozumiale: „w 3 dużych misach, np. z barszczem".

w. 10g. - Tamże: „ten i ów ma nóż, widelcy zaś nie używają".

nr 218 - W rkp. terenowym (k. 91) jako wykonawczynie tej pieśni wymienione są starościny i swaszka. W obu rkp. brak pierwszego wiersza, zapis obejmuje jedynie dwuwiersz. Nie wiadomo, z czego wynikło dodanie tego wiersza i czy podyktowane było jedynie mechaniczną analogią do innej pieśni weselnej, wskazanej w odsyłaczu w druku (zob. T. 35, s. 83, nr 151). Odsyłacz ten uzupełnił Kopernicki; w obu rkp. go brak.

w. 11-10d. - W rkp terenowym (k. 91) brak wyjaśnienia: „tj. p. młodego", a w cd.: „a drużbowie trzymają świeczki".

w. 7-4d. - Tamże brak zdania o śpiewaniu w czasie tańca kołomyjek i „śpiewek polskich", a ostatnie zdanie brzmi: „Na noc zwykle idą spać". Zanotowane w cd. w rkp. Kolberga pieśni,

związane prawdopodobnie z tym momentem wesela, a pominięte w T. 35, zob. w supl., T. 83/I, nr 80-87.

s. 122 **nr 219** - W rkp. terenowym (k. 91) pieśń poprzedza informacja: „Gdy starosta wybiera po 2 centki do korowajczyka młodej".

w. 14g. - W rkp. terenowym (k. 91) i w czystopisie: „swaszka", nie: „swaszki".

nr 220 - W czystopisie Kopernicki zanotował nad tekstem: „Nuta 2", kierując do tak oznaczonej melodii w rkp. terenowym Kolberga. W druku melodia ta została opublikowana na podstawie kopii sporządzonej z zapisu Kolberga przez nieznanego autora (k. 300). Ponieważ odpis ten, stanowiący podstawę druku, także z nr 2, bez tekstu słownego jest częściowo pozbawiony niektórych szczegółów wykonawczych zanotowanych przez Kolberga, publikuje się tę melodię ponownie w suplemencie według pierwotnego zapisu Kolberga (zob. T. 83/I, nr 88). Por. też przypis do nr 209 i 216.

s. 122-123 **nr 221** - Zapis terenowy Kolberga, fragment karty odciętej od większej całości (prawdopodobnie z k. 92) i doklejony do czystopisu Kopernickiego jako k. 86a. Nad tekstem zanotował tam Kolberg odsyłacz: „Nuta nr 1", kierując tym samym do melodii nr 209 (por. przypis do nr 209). W rkp. Kolberga podział całości wykonawczej na trzy segmenty: dwa jak w druku (śpiew na podwórzu, śpiew w sieni), trzeci od słów: „Kasuniu, Kasunejko" poprzedzony zapowiedzią: „W chałupie, izbie". Ponadto w rkp. Kolberga, w cz. II pieśni (na s. 123), w w. 1 formy: „hoście", „moście", a w ostatnim czterowierszu: „koniom", „bojarom". Por. też przypisy do nr 214 i 222.

s. 123 **w. 14g.** - W rkp. terenowym (k. 91): „nie chcą ich do chałupy puścić, jej starosta (domowyj) pyta się jego starosty: - Skąd Pan idzie?"

w. 20g. - Tamże jedynie: „Wreszcie tamten w pokorę".

w. 12d. - Tamże: „do komory (często już tu są i rodzice także jej, i młody)".

w. 10d. - Tamże: „po izbie (na chałupie)".

w. 8d. - W rkp. terenowym (k. 91) i w czystopisie: „czoło o stół opiera".

w. 1d. - W rkp. terenowym (k. 91): „bo my kupcy, kupiemy" oraz: „mam kuny".

s. 124 **w. 3g.** - Tamże: „Cygani: że dobra, że młoda jeszcze i że fajna".

w. 7g. - Tamże: „gęsi" zamiast: „husok".

w. 8g. - Tamże: „sto dukatów" zamiast: „sto czerwinciw".

w. 12g. - Tamże: „ci się bronią kijami, żerdziami itp."

w. 13g. - Tamże: „szóstkę albo 8 centów".

w. 16g. - Tamże: „idzie drużba jego [nie jak błędnie w druku: „drużka"] do komory po młodego, gdzie on poszedł i rozmawia z ojcem, starostą itd.". W czystopisie także poprawnie: „drużba".

w. 18d. - W rkp. terenowym (k. 91): „chcą czym prędzej za drzwi".

w. 11d. - Tamże: „każdy kawałek położy na stole, a drużczka rachuje i bierze je wszystkie w zapaskę, i czeka".

w. 8d. - Tamże: „do starościny, do młodych itd."

w. 6d. - Tamże: „za porządkiem" zamiast: „po kolei".

s. 125 **w. 5g.** - Tamże: „darunek" zamiast: „podarunek".

w. 6-9g. - Tamże: „Wtedy pan młody zatyka reńskiego do tego korowajczyka. Ona wybiera tego reńskiego i te centki z korowaj[czyka]. Potem drużka daje staroście chustkę na talerz". W czystopisie, w w. 9g. również: „na talerz", nie: „na talerzu".

w. 16-17g. - W rkp. terenowym (k. 91) pełny tekst przemowy starosty do drużki (jak w druku, w w. 10-12g,), ale ze zmianą osób: drużby na „pannę drużkę" oraz z odpowiedzią drużki: „dziękuje panu starostowi".

w. 5d. - Tamże: „Jak przyjdą do młodego, powitają rodziców: - Dzień dobry, jak się macie" itd.

w. 3d. Tamże: „starościna, stojąc koło niej" zamiast: „starościna podchodzi".

w. 2d. - Tamże: „czépek - czepec".

s. 126 **nr 222** - Zapis Kolberga, fragment karty odcięty od większej całości (prawdopodobnie od k. 92) i doklejony do czystopisu Kopernickiego jako k. 90a. Tam drugi segment pieśni poprzedza zapowiedź: „Jak zawiną, [śpiewają] do młodej". Por. przypisy do nr 221 i 214.

Pieśni i tańce (s. 127-198)

s. 127-128 **nr 1** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 97), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 339), bez lokalizacji. W rkp. terenowym zapisał Kolberg dwie różne melodie tej pieśni, pierwszą z tekstem, drugą bez tekstu. W czystopisie przepisał wprawdzie

obie, lecz pierwszą z nich następnie skreślił i w T. 35 znalazła się tylko druga z nich, z pełnym tekstem. Zapis pierwszej wersji melodycznej, niedrukowany w T. 35 zob. w supl. T. 83/I, nr 575. W czystopisie ponadto notatka Kopernickiego dotycząca tej sytuacji: „Powtórzenie albo waryjant już zapisany" oraz nota: „Dumy". Odsyłacz pod tekstem do *Pokucia* cz. II (DWOK. T. 30), s. 33-34, nr 38 zanotował w czystopisie Kolberg. Jest on niezrozumiały; być może, wiążąc oba teksty, miał na myśli zbieżność motywu rozbójników. Odsyłacza do Hołowackiego w czystopisie brak, uzupełnił go zapewne później Kopernicki. Tekt por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. III/1, s. 62-63, nr 3. W czystopisie brak też później uzupełnionego wyjaśnienia w zwr. 7: „biej - bihaj".

W rkp. terenowym, w zwr. 2, w. 2 brak wykrzyknika: „hej", w zwr. 3 wyjaśnienie: „tiżkuju - ciężką, brzemienną", w zwr. 4: „szczoż" zamiast „szoż", w zwr. 5 wyjaśnienie: „mich - miech, worek", w zwr. 7: „szłe - śle", w zwr.11: „nożу ij ustr´yły, a rukie zwiezały", w zwr. 12: „o, jak brata wzdriły, woba postupiły, a jak brat striłyŭ", w zwr. 13: „zyhnyty".

s. 128 **nr 2** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 98), rkp. terenowy (tamże, k. 346), z lokalizacją ogólną: „Iskań. W rkp. terenowym zapis dwu melodycznych wariantów wykonawczych. W czystopisie uwzględniony drugi z nich, z próbą połączenia z niektórymi elementami wariantu pierwszego i w takiej postaci redakcyjnej melodia ta wydrukowana została w T. 35. W czystopisie ponadto notatka Kopernickiego: „W ułamkach" oraz nota: „Dumy". W rkp. terenowym wariant drugi zapisany ze słuchu ma inny rysunek melodyczny:

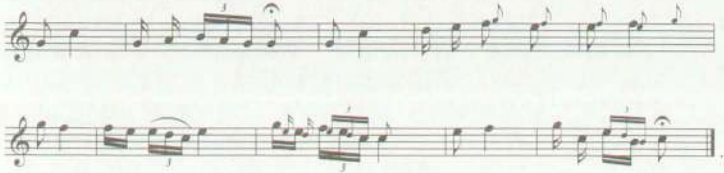

W przytoczonym wyżej zapisie dla t. 5 jest jeszcze jedna wersja: na pierwszą i drugą miarę ósemki g^2 fis^2, dla t. 8 zapisał Kolberg kolejną alternatywną wersję: dwie szesnastki fis^2 c^2, triolę szesnastkową e^2 d^2 c^2 i ósemkę c^2. Niedrukowany pierwszy zapis muzyczny z rkp. terenowego zob. w supl., T. 83/I, nr 576.

W zwr. 1 i 2, w czystopisie zapis: „ŭołéjkamy", w rkp. terenowym: „ŭołékamy", w zwr. 5, w czystopisie: „z pszenyczko", w rkp. terenowym: „z pszenyczku", w zwr. 6, w czystopisie:

„nużу - noże", w rkp. terenowym: „nożė", w zwr. 9, w obu rkp.: „ałem swoho muża".

s. 129 nr 3 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 99), z lokalizacją bezpośrednią: „Iskań' (brak w druku), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 346), z lokalizacją ogólną: „Iskań". W czystopisie jedynie odsyłacz do *Pokucia* wpisany ręką Kopernickiego, pozostałe zapewne uzupełnił wydawca w druku. Tekst por. *Pokucie* cz. II (DWOK T. 30), s. 81. nr 116; J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. I, s. 112-113, nr 24 (w druku błędnie: s. 11); cz. II, s. 594, nr 30, cz. III/1, s. 43- 44, nr 1.

W rkp. terenowym, w t. 4, na trzecią miarę druga nuta to h^1 zamiast c^2. Ponadto w tym zapisie, w zwr. 3 wyjaśnienie: „zabahała - zapragnęła, gdy zaleciał zapach", w zwr. 5 zapis: „Ja tu̍ (kozak, żołnierz), Marysiu, zila rozdobudu". W czystopisie, w zwr. 3 wyjaśnienie: „w nyduzi - niemocy".

s. 129-130 nr 4 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 100), rkp. terenowy (tamże, k. 339), bez lokalizacji. W obu rkp., obok tekstu także zapis melodii, w czystopisie skreślony ręką Kopernickiego i w efekcie niedrukowany. Melodia ta zob. w supl., T. 83/I, nr 577. W czystopisie zanotowane też zostały przez Kolberga odsyłacze podane w druku pod tekstem. Por. *Mazowsze* cz. IV (DWOK T. 27), s. 175-176, nr 56, 57, *Pokucie* cz. II (DWOK T. 30), s. 79-81, nr 114-116.

s. 130-131 nr 5 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 101b), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu tej pieśni, bez lokalizacji, z notą Kopernickiego: „Bardzo dobra i oryginal[na]". Nad zapisem Kolberga kopia melodii sporządzona przez niezidentyfikowanego autora do druku (k. 101a), z wpisaną przez Kopernickiego notą lokalizacyjną, jego uwagą: „Waryjant 2b" „oraz tekstem dwu pierwszych wierszy pod nutami. W rkp. Kolberga i w kopii, w zwr. 1 zamiast: „perewozu": „perełazu". Ponadto Kolberg zapisał w zwr. 3: „zamirśkoho (zamorskiego) zila zaprȃhała" (nie: „zabażała"), w zwr. 5: „łebedź".

s. 131-132 nr 6 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 102b), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu tej pieśni, z lokalizacją bezpośrednią ręką Kolberga: „Sanoczany", której brak w druku, a także z notami Kopernickiego: „śliczna" oraz: „duma przygodna". Nad zapisem Kolberga kopia melodii zredagowana przez niezidentyfikowanego autora do druku (k. 102a), z podpisanym przez Kopernickiego pod nutami tekstem pierwszej zwrotki. W kopii wydawca nie przepisał lokalizacji z rkp. Kolberga; w druku jej także brak.

Odsyłaczy podanych w druku brak w tym łączonym rkp.; uzupełnił je w druku Kopernicki. Tekst por. Ż. Pauli *Pieśni ludu ruskiego...* T. 2, s. 38-40, nr 35; J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. III/1, s. 69-74, nr 1-3, P. Czubinski *Trudy...* T. 5, cz. III, s. 1053-1057, nr 181 (w druku błędnie: s. 1058-1057).

W zwr. 6 Kolberg zapisał: „poschadżej sie, pozjéżdżej sie wsia rodyna jih", w zwr. 10: „Woliłaż była".

s. 132 **nr 7** - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 103b), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu, bez lokalizacji. Nad zapisem Kolberga kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 103a), z wpisaną przez Kopernickiego notą lokalizacyjną (rekonstruowaną z rkp. Kolberga po odcięciu jego fragmentu) oraz tekstem pierwszej zwrotki pod nutami. W zwr. 12 i 13, w rkp.: „nadejszło".

s. 133 **nr 8** - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 104b), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Nad zapisem Kolberga kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 104a), z wpisaną przez Kopernickiego notą lokalizacyjną oraz tekstem pierwszej zwrotki pod nutami. W rkp. Kolberga, w t. 7 dwie wersje - pierwsza dużymi nutami: dwie ósemki a^1 i ćwierćnuta e^1, druga alternatywna: ósemka a^1, dwie szesnastki a^1 fis^1 i dwie ósemki e^1 d^1. Ponadto w zwr. 3: „tycha woda", w zwr. 6 i 7: „jaworońko", w zwr. 8: „pokienu".

s. 133-134 **nr 9** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 105), rkp. terenowy (tamże, k. 335), bez lokalizacji. W czystopisie, nad melodią Kolberg zanotował: „Dumy", a Kopernicki zatartym dziś ołówkiem wpisał uwagi: „Melodia niezła. Może jednak w konieczności być opuszczona" (nad nutami) oraz: „Urywek dumy o kazirodztwie" (pod tekstem). Odsyłaczy w czystopisie brak; uzupełnił je w druku Kopernicki. Tekst por. Ż. Pauli *Pieśni ludu ruskiego...* T. 2, s. 24-25, nr 21, J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. I, s. 73, nr 28.

W rkp. terenowym, w t. 1 czwartą nutą jest alternatywnie g^1. Ponadto tamże, w zwr. 7: „korczmojci", w zwr. 11: „skurwysyn", a powyżej dopisane: „suki[syn]. W obu rkp., w zwr. 1: „do korszmojko", w zwr. 7: „klasztore". W czystopisie jak w druku w kolumnowej wersji tekstu brak powtórzenia tekstu drugiego wiersza: „hej, hej, w sztery myłe bez połe" itd. w kolejnych zwrotkach.

s. 134 **nr 10** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 105), rkp. terenowy (tamże, k. 346), z lokalizacją ogólną: „Iskań". W czystopisie,

obok tekstu notatka Kopernickiego: „dzieweczyna, dzieciobójczyni", tam brak odsyłaczy; uzupełnił je w druku Kopernicki. Tekst por. *Pokucie* cz. II (DWOK T. 30), s. 145, nr 241, J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. I, s. 54-55 nr 13, Ż. Pauli *Pieśni ludu ruskiego...* T. 2, s. 8-9, nr 6.

W rkp. terenowym, w t. 3 zamiast e^2 jest es^2, w t. 5 kasownik nad e^2, w t. 8-10 tekst: „hej, hej - rybki" podpisany pod nutami jak w druku jako wskazówka wykonawcza. W obu rkp., w zwr. 1: „szczépki" (w rkp. terenowym: „szczȩpki"), w zwr. 2 wyjaśnienie: „wijte - wójcie", w zwr. 5: „zo zadu", w zwr. 9: „majesz doma piat'", w wersji wariantowej: „majesz doma dwi".

s. 135 nr 11 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 107). Tam Kopernicki zanotował nad nutami: „Melodyja jakaś nieswojska, w potrzebie można opuścić", a pod tekstem: „Dumy", „dzieciobójczyni", „waryjant inny". W rkp., w zwr. 3: „płunej, płynej", w zwr. 6 i 7: „wsie diwojki", w zwr. 11 wyjaśnienia: „czudżyj - cudzej" oraz: „té - ci".

s. 135-136 nr 12 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 108), rkp. terenowy (tamże, k. 344a), bez lokalizacji. W rkp. terenowym melodia zanotowana w innej postaci metrorytmicznej, uwzględniającej w większym stopniu cechy wykonania:

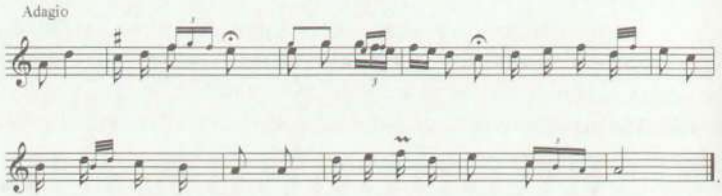

W rkp. terenowym ponadto nieczytelny tekst zwr. 8-9 z powodu częściowego uszkodzenia rkp., a w zwr. 6 zapis: „jeżeliś" zamiast: „jakeś".

W czystopisie, nad melodią notatka Kopernickiego: „śliczna". Tam ponadto w zwr. 8 wyjaśnienie: „de ty (te)", a nie jak w druku: „twe", oraz zapis: „wypłakałam w (temnéj) noczy". W obu rkp., w zwr. 2: „Maty wydawała", w zwr. 4: „poczół", „poczuł", w zwr. 5: „syneńku", w zwr. 6 powtórzenie wyrazu: „sywa" oraz forma: „chody-że ze mno".

s. 136-137 nr 13 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 109), rkp. terenowy (tamże, k. 346), bez lokalizcji. W czystopisie notatki Kopernickiego nad melodią: „piękna", pod tekstem: „dzieweczyna uwiedziona przez Kozaka". Odsyłacza pod tekstem w czystopisie brak; uzupełnił go w druku Kopernicki. Tekst por.

J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II (w druku błędnie: „H"), s. 721-722, nr 7. W rkp. terenowym dla t. 9 zanotowana jest jeszcze jedna wersja: dwie szesnastki d^2 c^2 i ósemka d^2 oraz dwie szesnastki c^2 h^1 i ósemka c^2, dla t. 10 natomiast druga wersja rozpisana została w dwu taktach, w których pierwsza nuta ma wartość półnuty z fermatą, a druga jest ćwierćnutą w kolejnym dodanym takcie.

W obu rkp., w zwr. 1: „szerokoje", „hłubokoje", w zwr. 5 wyjaśnienie: „zajav - zaczął", w zwr. 6 i 12: „czorne", w zwr. 10: „zbierajucy", w zwr. 11: „czemże", w zwr. 15: „polu", w zwr. 16: „kozaczejkiem". W czystopisie, w zwr. 4 wyjaśnienie: „obryk - obrok", w rkp. terenowym, w zwr. 5: „skrapiaty", w zwr. 8: „rozkoszejka", w zwr. 9: „pizdru - spojrzę".

s. 137 **nr 14** - Czystopis tekstu sporządzony do druku przez P. Bliziński (sygn. 465, k. 111), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 337) - tekst z melodią i lokalizacją bezpośrednią dopisaną ołówkiem: „Mościska". W czystopisie, nad tekstem przepisanym przez Blizińską z oryginału Kolberga pusta pięciolinia dla zapisu nutowego. Tam lokalizacja jak w rkp. terenowym i w druku, obok tekstu notatki Kopernickiego: „Dumka" oraz: „Uwiedziona przez Kozaka dziewczyna", a nad melodią wskazówka także jego ręką: „Waryjant". Pominięta w druku melodia publikowana jest w supl., zob. T. 83/I, nr 549. W czystopisie brak odsyłaczy; uzupełnił je w druku Kopernicki. Por. *Pokucie* cz. II (DWOK T. 30), s. 26 nr 28a, J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II, s. 721-722, nr 7.

W obu rkp., w zwr. 1: „diwcza", w zwr. 4: „począł", w zwr. 4 i 5: „łyżko", w zwr. 5: „Ny maty mnie odawała", w zwr. 9: „czorne", w zwr. 10: „niech" oraz wyjaśnienie: „winka - wianka", w zwr. 11: „wianeczek" zamiast: „winoczok". W rkp. terenowym, w zwr. 4: „pokrapiaty".

s. 137-138 **nr 15** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 112), rkp. terenowy (tamże, k. 344a), z lokalizacją ogólną: „Iskań". W czystopisie notatka Kopernickiego nad melodią: „dobra" oraz pod tekstem: „Dumka". Odsyłaczy w tym rkp. brak; uzupełnił je w druku Kopernicki. Tekst por. *Pokucie* cz. II (DWOK T. 30), s. 37-39, nr 43 i 44 (tam inne melodie); Ż. Pauli *Pieśni ludu ruskiego...* T. 2, s. 25-26, nr 22; J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. I, s. 79-80, nr 35, cz. III/1, s. 35-36, nr 23.

W obu rkp., w zwr. 1, 3 5, 6 brak wykrzyknika: „oj" (dodanego zapewne dla zgodności z melodią), w zwr. 3: „moje diti", w zwr. 4: „piszłaż" (w rkp. terenowym bez powtórzenia wyrazu, w czystopisie: „piszłaż, poszła") oraz: „moje so-

kolata", w zwr. 5: „piszołże", w zwr. 6: „Wdaryv (uderzył się) Iwasejko", „u poły rukamy - w pół, w siebie", „szto" zamiast: „szczo", w zwr. 7 (w. 1): „tato", „zymnejka". W rkp. terenowym, w zwr. 7 zapis: „wo^{u}seń - jesień".

s. 138 **nr 16** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 113), rkp. terenowy (tamże, k. 346), z prawdopodobną lokalizacją ogólną: „Iskań". W rkp. terenowym dwa zapisy tej pieśni: w pierwszym melodia z pełnym tekstem, w drugim pokrewny wariant melodyczny z incipitem tekstu i odesłaniem do wcześniejszej pełnej jego wersji (z wskazówką „itd jw."). W czystopisie Kolberga również dwa zapisy melodii odpowiadające źródłowym: pierwszy skreślony i opatrzony notatką Kopernickiego: „melodyja bałamutnie spisana", drugi (na doklejonej karcie 113a) opatrzony notą: „melodia poprawna" i ten wydrukowany w T. 35, gdzie Kopernicki opublikował też pełny tekst. Niedrukowana melodia, bogatsza w ozdobniki, zob. w supl., T. 83/I, nr 573, por. też tamże, nr 574.

W rkp. terenowym, w zwr. 1, nad słowami: „do wojska" dopisał Kolberg: „na wijnu", w zwr. 2 dwukrotnie zanotował: „ne" nad „cy" („cy ne jide"), w zwr. 5 pierwotnie zapisał: „Oj, a trutyznu na połowyznu" (tak w czystopisie), potem poprawił na: „oj, a ju z newistku nagłe na połowyznu", w zwr. 7 odwrotna kolejność wierszy: „Znajże, maty, jak pochowaty, koły znajesz (wyżej: znałaś), maty, jak zczarowaty", w zwr. 8: „swojum ditynu nahłe zhubyła", w zwr. 9: „Syna schowała pid wikińciami, a newistojku pid wyryćciami (wrotami)", w zwr. 10 i 11: „jawir", w zwr. 10: „hoło^{u} bere^{y}zci" - samą brzozę". Ponadto pod tekstem zapisany jeszcze fragment: „Oj, maty, maty, sztoż ja zrobyła, ro^{i}dnu ditynu nahle zhubyła". W obu rkp., w zwr. 6: „swoji rüdnyj matince", w zwr. 8: „sztoż", w zwr. 10: „berézci", w zwr. 11: „złypaje sie - zlepia się".

s. 139 **nr 17** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 113), rkp. terenowy (tamże, k. 346), z lokalizacją ogólną: „Iskań". W czystopisie uwaga Kopernickiego nad melodią: „Śliczna melodia", pod tekstem: „Dumy". Tam ponadto dla t. 1-2 jest jeszcze jedna wersja melodyczna zanotowana przez Kolberga, a pominięta przez Kopernickiego w druku: 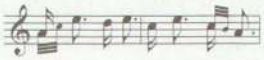 .

W tym zapisie, w t. 4 poprawnie w wersji małych nut są dwie szesnastki, natomiast w druku błędnie dwie ósemki. Odsyłacz uzupełnił Kopernicki w druku; w czystopisie go brak. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. I, s. 173-174, nr 23.

W rkp. terenowym nota Kolberga nad nutami: „lub 2/4

lepiej", a melodia zanotowana dwukrotnie; jeden z zapisów w metrum 3/8 został przepisany w czystopisie i opublikowany w T. 35, drugi jest zredagowaną przez Kolberga (prawdopodobnie jeszcze podczas notowania tej pieśni ze słuchu) wersją w metrum 2/4 i o innym rysunku melorytmicznym:

W rkp. terenowym, po zwr. 7 następuje jeszcze pominięty w czystopisie i w druku dwuwiersz: „Any ja ho w wijni stratyŭ, any ja ho w wijni [powinno być: „w hwodi"] wtopyŭ". Ponadto w tym rkp., w zwr. 3: „szczyrysť", w zwr. 7: „wodi", z dopiskiem „hu" nad „w" (huodi), w zwr. 9 wyjaśnienie: „żmeniju - garść". Natomiast w obu rkp. - w zwr. 1: „horé" (k. 113), „horў" (k. 346); w zwr. 5: „zubacze"(k. 113), „zŏbacze (k. 346); w zwr. 6: „wurónejki" (k. 113), „wŏrŏnejki" (k. 346), „mółódejki" (k. 113), mŏłŏdejki (k. 346); w zwr. 8: „szyrukoho" (k. 113), „szĕrŏkoho" (k. 346); w zwr. 8 i 9: „uoź", z wyjaśnieniem w zwr. 8: „weź".

s. 139-140 nr 18 - Czystopis Kolberga (sygn 465, k. 114), rkp. terenowy (tamże, k. 347). W czystopisie lokalizacja: „Iskań, Serednica" oraz notatka Kopernickiego pod tekstem: „waryjant innej - żonobójca". W rkp. terenowym niepewna lokalizacja ogólna: „Serednica" (zapis niejednoznaczny; uszkodzenie rkp.). Tam w t. 5, na pierwszą miarę inna rytmizacja: ósemka g^1 i dwie szesnastki a^1 i h^1. Odsyłacz pod tekstem uzupełnił w druku Kopernicki; w czystopisie go brak. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. I, s. 56, nr 15. W obu rkp., w zwr. 2: „zynku perszu", w zwr. 3, 5 i 9: „harda" zamiast „harna", w zwr. 8 wyjaśnienie: „zabyła", „zabüła - zapomniała". W rkp. terenowym, w zwr. 6: „oduryła - odurzona".

s. 140 nr 19 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 116), rkp. terenowy (tamże, k. 346), z lokalizacją ogólną: „Iskań". W czystopisie lokalizacja jak w druku oraz notatka Kopernickiego: „Bardzo podobna do nuty na kar. 6 - »Szerokiji doro[żejki]«". Wskazana pieśń to nr 13, na s. 136 w T. 35, nie jest to jednak wariant melodyczny, lecz swobodne skojarzenie Kopernickiego. W czystopisie także niejasna i ledwie czytelna uwaga wydawcy: „karta 18 wyrzucona" (lub: „wyrzucam"?), a pod tekstem nota: „Dumy".

W rkp. terenowym, w t. 7, na drugą miarę alternatywna kadencja: dwie szesnastki d^2 i h^1 oraz ósemka d^2. Ponadto w rkp. terenowym, w zwr. 3: „Powernyj", w zwr. 4: „wziaw-

że", a w cd.: „oj, i stiał Marysi hołowu z płecza", w zwr. 6 brak zaimka „swéj", w zwr. 6, 7 i 8: „barzo" zamiast „bardzo", w zwr. 7 i 8 końcówki „-o": „Marysio", „mamusio", „mamusejko", „gospodynio", „gospodżejko" W czystopisie także końcówki „-o", z wyjątkiem dwukrotnego: „Marysiu".

s. 140-141 nr 20 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 117), rkp. terenowy (tamże, k. 339), bez lokalizacji. W obu rkp. melodia; w czystopisie z ponowioną próbą zapisu (z notą: „lepiej") dwie redakcje, potem skreślone i opatrzone komentarzem Kopernickiego: „niemądra i nieskończona", z notą pod tekstem: „Dumka - rywale". Pominięta w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/I, nr 569, gdzie opublikowana jest na podstawie rkp. terenowego, w którym jednak zapis w końcowej partii tekstu (zwr. 14-17) niepełny z powodu uszkodzenia rkp.

W obu rkp., w zwr. 19: „w wodi łozojku", w zwr. 20 wyjaśnienie: „pinku - piana". W rkp. terenowym, w zwr. 5 i 6: „wywinęż", „puszczęż", w zwr. 7 i 8: „krajom, dunajom", w zwr. 9: „kotryj", w zwr. 12: „biejże", w zwr. 13: „kopytciom" (w czystopisie z wyjaśnieniem: „kopétciem - kopytem".

s. 141-142 nr 21 - Czystopis Kolberga (sygn 465, k. 118), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 347), z niepewną lokalizacją ogólną: „Serednica" (zapis niejednoznaczny; uszkodzenie rkp.). W czystopisie lokalizacja: „Iskań, Serednica", wskazówka Kolberga: „Przy weselu" oraz notatki Kopernickiego nad melodią: „bardzo piękna", obok tekstu: „dumka miłosna - rozstanie", pod tekstem tytuł rozdziału: „2. Pieśni niewieście", na marginesie uwaga dla zecera: „Można ułożyć po 2 wiersze w jeden albo we 2 kolumny, jak lepiej". W rkp. terenowym melodia z rozpisanymi repetycjami, odnotowanymi zmianami w intonacji i rytmie oraz bogatsza w oznaczenia wykonawcze:

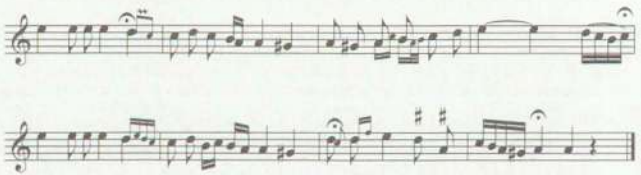

W obu rkp. tekst kończy pominięte w druku zdanie, które w rkp. terenowym zapisał Kolberg w ciągu, a w czystopisie oddzielił kreską od tekstu poprzedzającgo: „Buwajże zdorów, greczny mołodyj, bo ty ne mij, ja né twoja". Ponadto w obu rkp., w zwr. 4 wyjaśnienie: „lisci - lasce, leszczynie" oraz zapis: „człowek".

s. 142 **nr 22** – Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 119), rkp. terenowy (tamże, k. 339), bez lokalizacji. W rkp. terenowym dwa wariantowe zapisy melodii o tym samym rysunku melorytmicznym, lecz w różnych trybach: pierwszy z pełnym tekstem, drugi poniżej, z incipitem tekstu. Drugi z nich został ujęty w czystopisie i na jego podstawie opublikowany wraz z pełnym tekstem w T. 35. Pierwszy, pominięty w czystopisie, zanotowany był w rkp. terenowym w wersji:

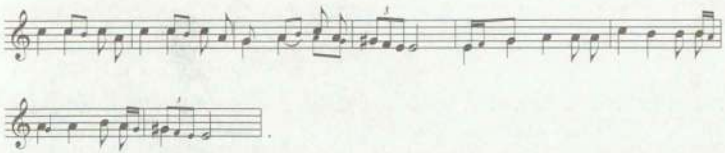

W czystopisie, nad melodią notatka Kopernickiego: „dobra – tęskna". Odsyłacz uzupełnił Kopernicki; w czystopisie go brak. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. I, s. 263, nr 42 i cz. III/1, s. 332, nr 62.

W rkp. terenowym brak drugiego wiersza zwr. 8 zapisanego w czystopisie w postaci: „szczob za mnoju mołodoju ty sie ne włóczyła", ponadto w zwr. 3: „matki" zamiast: „maty". W obu rkp., w zwr. 7: „ja se dywu poza sebe" oraz: „ja złapała dolu w rukie".

s. 142-143 **nr 23** – Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 120a), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu tej pieśni. Nad zapisem Kolberga kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 120), z wpisanym przez Kopernickiego tekstem pod nutami i jego notami nad melodią: „niczego" oraz lokalizacyjną jak w druku (zrekonstruowaną po odcięciu fragmentu karty). Wydawca poczynił też poprawki w zapisie Kolberga, dzieląc tekst na wiersze, a pierwszy wiersz na człony odpowiadające taktom. Nad melodią z zapisu Kolberga zanotował: „dobra", a obok tekstu wpisał wskazówki dla drukarza: „Nb. W pierwszym wierszu ołówkiem podzielone zgłoski do wstawienia pod melodię" oraz w nawiązaniu do odpowiedniego znaku graficznego w tekście: „*a linea*, gdyby udało się złożyć dobrze we 2 kol[umnach], w przeciwnym razie zostawić wiersze jak są i w miej[scu tego znaku] dać [myślnik]". W rkp. brak odsyłaczy; uzupełnił je w druku Kopernicki. Tekst por. Ż. Pauli *Pieśni ludu ruskiego...* T. 2, s. 92, nr 1, J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II, s. 582, nr 13.

W zapisie Kolberga, za melodią jeszcze jedna wersja dla t. 3: trzy ósemki $a^1\ a^1\ c^2$. Tam w zwr. 3 poprawnie: „O, jidże, pyjże,

bidna wdowyciu" (w druku błędnie: „wodyciu"), w zwr. ostatniej: „już takij ne bude, jak pered mała".

s. 143-144 nr 24 – Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 121), rkp. terenowy (tamże, k. 346), z lokalizacją ogólną: „Iskań". W czystopisie dwie noty lokalizacyjne ręką Kolberga – jedna w górnym rogu karty, generalna, określająca zapewne miejsce zapisu: „Iskań", oraz druga bezpośrednio nad tą melodią, oznaczająca prawdopodobnie proweniencję samej pieśni jak w druku: „Krasiczyn". Tamże notatka Kopernickiego nad melodią: „prześliczna", pod tekstem: „Waryjant podobnej dumki inny" oraz: „Dumy".

W rkp. terenowym melodia zanotowana w metrum 4/4, dla t. 5 jest jeszcze jedna wersja, w której na drugą miarę zapisał Kolberg cztery szesnastki: a^1 h^1 c^2 dis^2. W tymże rkp. terenowym tekst niekompletny: brak pierwszego wiersza zwr. 5 oraz drugiego wiersza zwr. 6, a zapis brzmi: „Diwojka wstała, sia zradowała, za hodyne, za dwi, bude w domu hišt (gość)". Brak również drugiego wiersza zwr. 9. Ponadto w zwr. 10: „żebyś tylko świta schodyła", w zwr. 11: „ja tylko świta schodyła", w zwr. 12 pierwotnie Kolberg zanotował: „matinka stała i zapłakała", potem drugi czasownik skreślił i poprawił na: „zadumała", a w cd. nad wyrazem: „óbmywała" dopisał: „zapłakała". Inaczej także zapisany ostatni wiersz tekstu: „Oj, płaczu, płaczu, córko moja, bo ja mowyła: – Ne budesz moja". W czystopisie wiersz ten brzmi: „Płaczu, córuniu (vel: bo ja mówyła): – Ne budesz moja".

W obu rkp., w zwr. 1: „synije", w zwr. 3: „prawo ruczejko", w zwr. 4: „koło neji maty chodyt", w zwr. 8: „niej-że mi sie".

s. 144 nr 25 – Czystopis Kolberga melodii i tekstu pod nią oraz tekstu w kolumnie ręką Blizińskiej (sygn. 465, k. 122), rkp terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 351), z lokalizacją ogólną: „Babice". W czystopisie notatki Kopernickiego odnoszące tę pieśń do poprzedniej, tj. nr 24 z Krasiczyna: „waryjant równie piękny" oraz: „bardzo podobna do krasiczy[ńskiej] – można opuścić", przy czym ostatnia propozycja skreślona. Kopernicki wpisał też nad melodią lokalizację oraz uwagę obok tekstu: „dumka miłosna".

W rkp. terenowym, w t. 1, na pierwszą miarę, w wersji małych nut Kolberg zanotował najpierw przednutkę e^1 i dwie ósemki a^1 gis^1, następnie, prawdopodobnie przy kolejnym wykonaniu, zmienił rytm jak w czystopisie i druku. Ponadto w zapisie ze słuchu, w t. 5 brak szesnastki e^1. W tymże rkp. Kolberga, w zwr. 1: „wirłom – orłem", w zwr. 3: „cy tam tużyt myła za mnou, cyli ni" i tak również w kopii Blizińskiej. W obu

rkp., w zwr. 4: „łyżku" oraz: „koły neji", w zwr. 6: „wstańże, czeladojko", „zaświty mi świczku samou wiskowu", w zwr. 7: „w oczy".

s. 144-145 nr 26 - Czystopis Kolberga melodii oraz Blizińskiej tekstu w kolumnie (sygn. 465, k. 123), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 351), z lokalizacją ogólną: „Iskań", W czystopisie ręką Kopernickiego lokalizacja jak w druku oraz uwagi: „dobra" - nad melodią, „nieszczęśliwe zamążpójście" - obok tekstu. W rkp. terenowym, w t. 3, w pierwszym wykonaniu pierwsza i druga nuta to e^2, w t. 1 przy repetycji pierwszą nutą jest fis^2. W obu rkp., w zwr. 1: „pid neou", w zwr. 8: „że mnie za pijaczysko dała".

s. 145 nr 27 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 124), rkp. terenowy (tamże, k. 223), z lokalizacją ogólną: „Rakowa". W rkp. terenowym melodia i oba teksty zanotowane jako całość. W czystopisie także melodia, później przez Kopernickiego skreślona i opatrzona notą: „można opuścić". Tam również zapis obu tekstów pod melodią (drugi jednak z nr zwr. 1). Obok tekstu Kopernicki zaznaczył: „małżeń[stwo]", nad nutami zanotował odsyłacz do bliskiego wariantu melodycznego w *Pokuciu*, a pod tekstem uwagę: „Prawie to samo co [nr] 243, *Pokucie*, »Kateryna«". Zob. *Pokucie* cz. II (DWOK T. 30), s. 146, nr 243. Melodia pominięta w T. 35 zob. supl., T. 83/I, nr 552. W rkp. terenowym, w zwr. 3: „ta mni toj raz podarujesz". w drugiej pieśni, w zwr. 1: „lubyŭ", w obu rkp., w zwr. 2: „łebedu".

nr 28 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 125), rkp. terenowy Kolberga (tamże k. 223), z lokalizacją ogólną: „Rakowa". Czystopis tekstu (na osobnej, odciętej kartce), z notą lokalizacyjną jak w druku, uzupełnioną przez Kopernickiego, oddzielony został od kart 148 i 149 (z pieśniami nr 53, 54 i 55, zob. niżej, przypisy do tych pieśni), z którymi pierwotnie tworzył całość. W tym czystopisie, obok tekstu notatka Kopernickiego: „Małżeńst[wo]" oraz uwaga dla zecera: „Po 2 wiersze złożyć w jeden albo w 2 kolumn[y]". Odsyłacz uzupełnił w druku Kopernicki; w czystopisie go brak. Por. P. Czubinski *Trudy*... T. V, cz. II, s. 555-556, nr 157. W rkp. terenowym, w zwr. 2: „Łeszy już ja tý, tré kołysoczkie u mni", w czystopisie: „Łesziu-ż tý, tré kołósoczkie v mni".

s. 145-146 nr 29 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 126b), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Nad zapisem Kolberga kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 126a), z tekstem pod nutami wpisanym przez Kopernickiego i uzu-

pełnioną przez niego notą lokalizacyjną, którą zapisał dwukrotnie (także w oryginale Kolberga), a która jest zgodna z wersją drukowaną. W tekście zanotowanym przez Kolberga Kopernicki zaznaczył też podział na wiersze. W rkp., w zwr. 1: „pirẏ", w zwr. 2: „piri", „pozberaji", „wyzeraji", w zwr. 3: „zó piũnoczy", w zwr. 4: „temnenkow nicz", w zwr. 5: „temneńkũ", w zwr. 7: „temno niczku wendrowaty".

s. 146-147 nr 30 - Czystopis Kolberga melodii i tekstu (sygn. 465, k. 127), rkp. terenowy melodii (tamże, k. 346), bez lokalizacji. W rkp. terenowym melodia ta z tekstem „Oj, sijała bidna wdowa", zob. pieśń następna w T. 35, tj. nr 31 (zob. niżej przypis do tej pieśni). W czystopisie, nad melodią notatka Kopernickiego: „Coś wątpliwego, czy *a, gis*?", a obok tekstu na marginesie wskazówka dla drukarza: „w 2 kolumn[ach]". Odsyłaczy w czystopisie brak; uzupełnił je w druku Kopernicki. Tekst por. Ż. Pauli *Pieśni ludu ruskiego*... T. 2, s. 145-146 (w druku błędnie: „nr 145"), nr 9; J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni*... cz. III/1, s. 141-142 (w druku błędnie: „nr 141"), nr 10; P. Czubinski *Trudy*... T. V, cz. II, s. 748-758, nr 337 (7 wariantów) i nr 338 (15 wariantów).

W rkp. terenowym, w t. 5, na pierwszą miarę tylko wersja małych nut, na drugą miarę jedynie wersja dużych nut, z przednutką f' do nuty e^2. W czystopisie, w zwr. 2: „Ona (doni) nie styrpiła", a za w. 3 tej zwrotki skreślony wers: „siadła sobie na wysokim". W zwr. 3: „Wyszéł", w. zwr. 4: „ze mno", w zwr. 5: „sztoż". Tekst por. T. 35, s.135-136, nr 12.

s. 147 nr 31 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 127), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 346). W rkp. terenowym zapis tego tekstu z melodią nr 30 (por. wyżej), bez lokalizacji. W czystopisie jak w druku sam tekst z notą: „Nuta taż sama", tzn. odnoszącą do zapisanej na tej samej karcie melodii z tekstem nr 30. Odsyłacza w czystopisie brak; uzupełnił go w druku Kopernicki. Por. P. Czubinski *Trudy*... T. V, cz. II, s. 832-833, nr 401.
W obu rkp., w zwr. 2: „zyłeno trawojo" (k. 128), „trawojũ" (k. 346), a w zwr. 3 wyjaśnienie: „wyżnesz - wyżniesz". W rkp. terenowym, w zwr. 1: „mysłejkamý", „rozmóczyła".

s. 147-148 nr 32 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 128), rkp. terenowy (tamże, k. 347), bez lokalizacji. W czystopisie notatki Kopernickiego nad melodią: „ładna", pod tekstem: „Niewierny mąż. Małżeństwo", a na marginesie uwaga dla drukarza „po 2 wiersze w jeden". W rkp. terenowym próba zanotowania tej melodii w metrum 2/4, dająca w efekcie zmienne metrum. W czystopisie zapis zreda-

gowany jak w druku, w metrum 3/4. Wersja z zapisu terenowego w postaci ametrycznej:

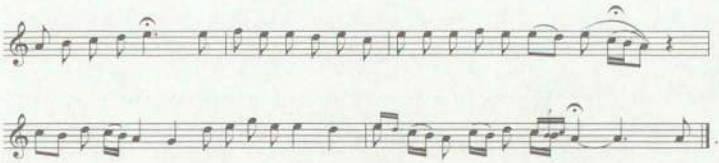

W rkp. terenowym, w zwr. 1: „jasnoj misiaczok wschodyt", „czużoji żinki", w zwr. 2: „dribne łysty", w zwr. 3: „Oj, dobrodiju, noczuje mij sȳn", w zwr. 4: „dȯ dnia", w zwr. 8 brak członu: „oj, budu, matińko". W obu rkp., w zwr. 4 wyraz „bité" wyjaśniony jest bez znaku zapytania jako: „buty", w zwr. 5 w. 1 brzmi: „Oj, tak żewi twij syn", z wyjaśnieniem w czystopisie: „żewi - żyje", w w. 2: „a to", z dodanym w czystopisie: „ty", w zwr. 6: „czarnaja chmara". W zwr. 4 i 5, w rkp. terenowym zapis: „czȕdzoji", w czystopisie: „czydżoji". W podanym w druku wyjaśnieniu wyrazu „namet" w zwr. 2 powinno być: „namiot" zamiast: „parasol" (zob. też J. Karłowicza recenzja *Przemyskiego*, „Kwartalnik Historyczny" 1892, s. 356).

s. 148 **nr 33** - Czystopis tekstu sporządzony przez P. Blizińską (sygn. 465, k. 129), rkp. terenowy Kolberga melodii i tekstu (tamże, k. 348), z lokalizacją ogólną: „Iskań". W czystopisie, nad kopią tekstu pusta pięciolinia dla zapisu nutowego oraz nota Kopernickiego: „Miłość. Kobieca. Zazdrość". Niedrukowana w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/I, nr 555. Melodyczny wariant tej pieśni w innym zapisie terenowym Kolberga (k. 337), zob. także w supl., T. 83/I, nr 556.

W obu rkp., w zwr. 4: „nehydno", w zwr. 5: „dwajicia", w zwr. 8: „ciółaja". Tekst w drugim zapisie terenowym (k. 337) wykazuje niewielkie różnice składni i pisowni, a zwr. 5 i 6 brzmi: „Deś sie, myłejk[a], kraśnijszych nabrała? Tam, miłejki, dem ti prysiahała. Żebyś ich mał dwaicia i cztery, to ja se najstarsza nad nemi".

s. 148-149 **nr 34** - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 130b), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Nad zapisem Kolberga kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 130a), z wpisanym przez Kopernickiego tekstem pod nutami, notatką: „dobra" i notą lokalizacyjną jak w druku.

W rkp. Kolberga, w t. 3 przednutka d^2 do drugiej nuty, w t. 4 mordent dla nuty pierwszej, a w tekście poprawki Kopernickiego wyznaczające układ wersyfikacyjny tekstu. Tamże,

w zwr. 3: „buła diwku", w zwr. 4: „w lesie", w zwr. 5 dwukrotnie: „w polu", w zwr. 7 dwukrotnie: „swekrochu".

s. 149 nr 35 - Czystopis tekstu bez melodii i lokalizacji sporządzony przez P. Blizińską (sygn. 465, k. 131), rkp. terenowy Kolberga melodii i tekstu (tamże, k. 351), z lokalizacją bezpośrednią: „Lipa (Biercza)". W czystopisie kopia tekstu z rkp. terenowego, dla zapisu nutowego pusta pięciolinia, a obok tekstu notatki Kopernickiego: „Dumka kobieca", „Praca". Niedrukowana w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/I, nr 563.

W obu rkp., w zwr. 1 i dalszych: „Heły, hełejko" oraz w zwr 1: „zẽhny sia", a nie: „ne hny sia" jak w druku, w zwr. 3: „czidża maty kraja", w zwr. 6 zapis: „pasu tia", a nie jak błędnie w druku: „posutia". Nie znając wersji źródłowej, recenzujący *Przemyskie* Karłowicz tak próbował objaśnić ten wyraz, opatrzony w druku przez Kopernickiego znakiem zapytania: „[...] może trzeba tu zbliżyć gwarową nazwę owcy bezrogiej: *siuta, siutana,* ukr. szutyj" („Kwartalnik Historyczny" 1892, s. 356).

s. 149-150 nr 36 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 132), rkp. terenowy (tamże, k. 223), z lokalizacją ogólną: „Rakowa". W czystopisie, nad melodią nota Kopernickiego: „ładna", a pod tekstem brak odsyłacza, który uzupełniony został przez niego w druku. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. III/1, s. 159-160, nr 34.

W rkp. terenowym t. 3-4 zanotowane jako jeden takt, z alternatywną dla nich wersją: 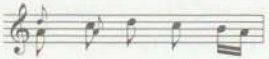 . Ponadto w zapisie terenowym, w t. 5 fermata. W obu rkp., w zwr. 8: „na nij koszulejku", w zwr. 12: „wdowojku", w zwr. 13: „tuto vczuła", w zwr. 14: „za cugieńkie - cugle, lejce" oraz: „za ruczejkie", w zwr. 15: „wiwsinnyj", w zwr. 16: „dribne(ho)". W rkp. terenowym zwr. 11 niepełna: „Jak pojichaŭ na Podili i bez wdowynu podwiry".

s. 150-151 nr 37 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 133b), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Nad zapisem Kolberga kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 133a), z wpisanym przez Kopernickiego tekstem pod nutami i notą lokalizacyjną jak w druku oraz notatką: „dobra melodyja". W zapisie Kolberga notatka Kopernickiego pod melodią: „Dobra, jakoś mało znana" oraz jego poprawki wyznaczające podział tekstu na wiersze. Odsyłacza brak w rkp.; uzupełnił go w druku Kopernicki. Tekst por. P. Czubinski *Trudy...*, T. V, cz. II, s. 518, nr 124 (teksty A, B), s. 826-827, nr 396 (teksty A, B).

W rkp. Kolberga, w t. 1-4 wahania dotyczące wysokości dźwięków cis^2-c^2, w t. 1 ostatnia nuta z fermatą. W druku błąd w t. 4; w obu rkp. w dolnej wersji poprawnie dwie szesnastki zamiast ćwierćnut. W rkp., w zwr. 2: „dwajcié", w zwr. 3: „kosit", w zwr. 6: „weczeri dobra", „dałeka je doroha", w zwr. 8: „w-iczka - oczy", w zwr. 9: „woron - konie", w zwr. 10: „żowtoju", „błyśki".

s. 151-152 nr 38 - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 134). Tam nad melodią notatka Kopernickiego: „bardzo ładna", obok tekstu jego wskazówka dla drukarza: „2 wiersze w jeden", a pod tekstem nota: „Dumka" oraz odpowiedź zecera; „Nie da się 2 wiersze w jeden złożyć". W rkp., w zwr. 2: „Stójże", „préjdy", „préwerny", w zwr. 3: „ponad" zamiast: „ta wid" oraz: „koło nioho".

s. 152 nr 39 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 135), rkp. terenowy (tamże k. 347), bez lokalizacji. W czystopisie, nad melodią notatka Kopernickiego: „Waryjant do melodii i pieśni: »Jest ta w poli sosna ładna«". Chodzi o pieśń poprzedzającą w tomie, tj. nr 38, przy czym określenie „wariant" nie dotyczy melodii, lecz tekstu. W rkp. terenowym, w t. 1-2 tylko wersja małych nut, natomiast w t. 3 jedynie duże nuty. W obu rkp., w zwr. 2: „stójże", w zwr. 3, w rkp. terenowym zapis: „nē mam z kim", w czystopisie: „nȳ ma'm ny z kim".

s. 152-153 nr 40 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 136), rkp. terenowy (tamże, k. 344), bez lokalizacji. W czystopisie notatki Kopernickiego: „Melodyja oryginalna - jakaś przybłędna" oraz tytuł rozdziału nad nutami i powtórzony pod tekstem: „3. Pieśni dziewczęce". W czystopisie brak odsyłacza; uzupełnił go w druku Kopernicki. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. I, s. 265, nr 47.

W rkp. terenowym melodia zanotowana sekundę wielką wyżej, pod t. 3, 6, 9 i 12 podpisane odpowiednie partie tekstu jako wskazówka wykonawcza. W obu rkp., w w. 7 tekstu: „komarońko", w w. 8 pierwotny zapis: „czemuż ty my" poprawiony w czystopisie na „ mni", w w. 13: „sywé v. czorne". W rkp. terenowym, w w. 9: „czełowiku", w w. 10: „widdȳrwanyj" i „swoji diwczyny", w w. 16: „do mene".

s. 153-154 nr 41 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 137), rkp. terenowy (tamże k. 343), z lokalizacją ogólną: „Czerniawa (Mościska)". W czystopisie, nad melodią notatka Kopernickiego: „Była podobna?" Prawdopodobnie skojarzenie wydawcy dotyczy nr 47 w T. 35, gdzie podobny tekst, lecz nie wariant melodyczny. Odsyłacza w czystopisie brak; uzupełnił go w druku Kopernicki. Por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. III/1, s. 295-296, nr 10.

W rkp. terenowym dwa pierwsze wiersze zwr. 2 zanotował Kolberg tak: „Mołodaja diwczynońka po sadonku chodyła, myłeńkoho za ruczeńku wodyła", w czystopisie natomiast dopuścił redukcję sylab poprzez zapis: „diwczyn(ońk)a", „sad(ońk)u". W obu rkp., w zwr 3: „czeramy", „czéramy" - czary, w zwr. 4: „(Z)po za horu", w zwr. 5: „rozéjty sia". Ponadto w rkp. terenowym, w zwr. 1: „pry łuzi", w zwr. 3: „czariw", w zwr. 4 i 5: „było".

s. 154 nr 42 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 138), rkp. terenowy (tamże, k. 333), bez lokalizacji, lecz wśrod zapisów przemyskich. W czystopisie melodia została skreślona, a nad nią Kopernicki zanotował: „nieskończona". Niedrukowana w T. 35 melodia zob. w supl, T. 83/I, nr 531. W obu rkp., w zwr. 2: „Sut takiji worożojki", w rkp. terenowym, w zwr. 2: „do ni", „ażeby ij", w zwr. 3 jedynie: „Świt wełykij, szukaj sobi", w zwr. 4: „moje serce zasmutyw si".

s. 154-155 nr 43 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 139). Tam melodia i tekst. Nad skreśloną później melodią notatka Kopernickiego: „Wcale nieszczególna - może być opuszczona". Pominięta w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/I, nr 548. Odsyłacza w rkp. brak; uzupełnił go w druku Kopernicki. Por. Ż. Pauli *Pieśni ludu ruskiego...* T. 2, s. 20-21, nr 16. W rkp., w zwr. 1: „podýbał - zdybał", w zwr. 4: „jak kiń mne zdopcze, to ja sé najdu liki", z wyjaśnieniem: „leki", w zwr. 6: „wyjdyj - wyjdź", w zwr. 7: „woszła - wyszła", w zwr. 8: „woszły", „wysznowoho".

s. 155 nr 44 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 140). Tam melodia i tekst. Nad skreśloną melodią notatka Kopernickiego:" „Coś bałamutnego w melodii - opuści się w potrzebie" i ponownie: „Opuścić". Pominięta w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/I, nr 532. Odsyłacza w rkp. brak; uzupełnił go w druku Kopernicki. Por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. III/1, s. 448-450, nr 2. W rkp., w zwr. 3: „za naszo stodoło", „wédiet - widzą", „zawédiat - zazdroszczą", w zwr. 4, w rkp. poprawnie: „ricz", w druku błędnie: „ruz?", w zwr. 6: „prélitały", „prénosyły", w zwr. 7: „słyzamy v. słzamy".

nr 45 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 141), rkp. terenowy (tamże, k. 347), z niepewną lokalizacją ogólną: „Sielnica pod Dubieckiem" (nota zapisana w rkp. niejednoznacznie) . W obu rkp. melodia i tekst, w czystopisie melodia skreślona i opatrzona komentarzem Kopernickiego: „Melodyja przybłędna - nieruska?". Niedrukowana w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/I, nr 533. W rkp. brak odsyłacza; uzupełnił go w druku Kopernicki. Por. P. Czubinski *Trudy...* T. V, cz. II, s. 464, nr 40. W rkp. terenowym, w zwr. 1: „czużyni".

s. 156 **nr 46** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 142), rkp. terenowy (tamże, k. 347), z niepewną lokalizacją ogólną: „Sielnica pod Dubieckiem" (nota zapisana w rkp. niejednoznacznie). W rkp. terenowym zapis melodii o nieco odmiennym rysunku melodycznym, posiadający także więcej cech świadczących o niemetryczności:

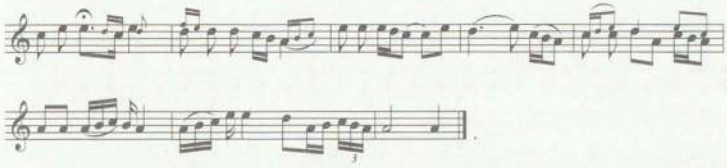

W czystopisie, pod tekstem niedokończone odsyłacze Kolberga do melodii, kierujące jedynie do tytułów: „Nuta: *Pokucie, Mazowsze, Lud*". Nad melodią notatka Kopernickiego: „bardzo dobra", pod tekstem: „tęsknota", a obok zakreślonego tekstu zwr. 4 słabo czytelna uwaga: „przyczepiona od innej" Odsyłacza w czystopisie brak; uzupełnił go w druku Kopernicki. Tekst por. P. Czubinski *Trudy...* T. V, cz. II, s. 264, nr 520. W obu rkp., w zwr. 3: „po połotach".

nr 47 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 143), rkp. terenowy (tamże, k. 344a), z lokalizacją ogólną: „Iskań". W rkp. terenowym t. 1 niepełny, brak trzeciej miary, w t. 3-6 nieregularne rozwiązania metryczne oraz inaczej ukształtowany rytm:

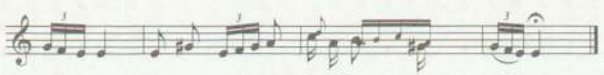

W obu rkp., w zwr. 4: „pościłce", w zwr. 5: „kraśniższych", w rkp. terenowym, w zwr. 4: „jeszcze mni witcia", z dopisanym wyżej: „mego" i wyjaśnieniem: „ojca", w zwr. 5: „néhydnoji - niegodny", w zwr. 6: „dwaijdcia", w zwr. 7: „starszczyznu".

s. 157 **nr 48** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 144), rkp. terenowy (tamże, k. 347), bez lokalizacji. W rkp. terenowym, w t. 7, w pierwszym wykonaniu, na drugą miarę dwie ćwierćnuty c^2 a^1; wersja drukowana tego taktu zanotowana za melodią z dopiskiem: „lub". W obu rkp., w zwr. 2: „z korczmu", w zwr. 4: „dobry rozum". W rkp. terenowym, w zwr. 1 wyjaśnienie: „kałamutna - mętna", w zwr 10: „mołodejku", w zwr. 6 zapis: „nyczku zbłahył" (z „w" podpisanym pod „h"), w czystopisie: „zbła(h)wył".

s. 157-158 **nr 49** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 145), rkp. terenowy (tamże, k. 347), bez lokalizacji. W czystopisie, nad melodią nota Kopernickiego: „dobra". W rkp. terenowym, w t. 3 i 8, na

pierwszą miarę fermaty. Dla t. 9-10 zanotowane tam zostały trzy wersje; dwie zostały opublikowane w T. 35, przy czym w drugiej w rkp., na pierwszą miarę, w t. 9 jest triola ósemkowa *fis*^{2} *e*^{2} *dis*^{2}. Natomiast trzecia wersja jest melorytmicznie odrębna, rozszerzona do trzech taktów i zanotowana jako pierwsza z trzech w tym rkp.: 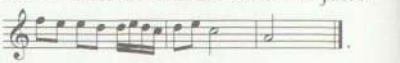 .

W rkp. terenowym wykrzyknik: „hej" zanotował Kolberg jedynie w zwr. 1 (w czystopisie także w zwr. 3), poprzedzając nim wers drugi (pierwszy jest powtarzany, zob. słowa pod nutami). W obu rkp., w zwr. 2: „dribnyji ja dity", w zwr. 3: „Zyłena dubrowo", w zwr. 4 i 5 jedynie: „ja tý zradżu", w zwr. 6: „Sztoby", „kryłła", w zwr. 7: „w mistie", „szto", w zwr. 8: „miód". W rkp. terenowym, w zwr. 3 brak czwartego wiersza (uzupełnionego w czystopisie), w zwr. 4 i 6: „oczyma", „oczy", w zwr. 8: „rozłucznyjciu".

s. 158-159 nr 50 i 51 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 146), rkp. terenowy (tamże, k. 346), bez lokalizacji. W rkp. terenowym tekst wariantowy (nr 51) nie rozpisany w całości, lecz jego zmienione w stosunku do nr 50 człony wpisane są odpowiednio nad partiami tekstu podstawowego. Zapis trudno czytelny. W czystopisie oba uporządkowane teksty zanotował Kolberg osobno. Kopernicki wpisał tam nad melodią dotyczącą obu uwagę: „ładna", obok tekstu nr 50: „Dziewcz[yna]. Skarga", przydzielił też osobne numery obu wersjom, a nad drugą dopisał jak w druku: „Waryjant". W czystopisie brak odsyłaczy pod tekstami nr 50 i 51; uzupełnił je w druku Kopernicki. Por. P. Czubinski *Trudy*... T. V, cz. II, s. 545, nr 147A oraz s. 547, nr 147D.

W rkp. terenowym t. 5-6 zanotowane w metrum 2/4 i rozbudowane do trzech taktów. Za melodią zapisał Kolberg jeszcze jedną wersję melodyczną tych taktów: 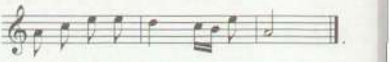 .

nr 50. - W obu rkp., w zwr. 3: „budut wy mni lude znaty", w zwr. 5: „Siodłaj". W rkp. terenowym, w zwr. 6 i 7 trzykrotnie: „śwityj", w zwr. 9: „ůryćcia - wrót", a nad w. 1 Kolberg zapisał: „I przyjechał pod worota, wyjszła myła szczerozłota", w zwr. 10: „Wyszła, wyszła, myła, złota", w zwr. 11: „ruczejku".

nr 51. - W obu rkp., w zwr. 3: „pysaty". W rkp. terenowym, w zwr. 2: „cy do neji ja maju", w zwr. 3: „budut wy mni lude znaty" (por. wyżej), w zwr. 6: „woronnoho", w zwr. 14: „czo dumajesz", w zwr. 16: „Ny mi ne żal", w zwr. 17: „pościłońki". Ponadto według zapisu terenowego zarówno w czystopisie, jak i w dru-

ku brak dwu zwrotek: po zwr. 8, w wariancie nr 51 powinna następować jeszcze zwrotka: „Ty misiaczku, pryswiszczajże, ty koniku, prystupajże" (tj. zwr. 8 z nr 50), a po zwr. 14 w nr 51 jest jeszcze zapis tekstu: „Cy tobi żal wiwsa, sina, cy tobi żal medu, wyna?" (tj. brakującej zwr. 15, por. numeracja zwr. 14, 16 w nr 51 oraz zwr. 14 z nr 50). W zwr. 12, nieprzytoczonej w tekście wariantowym, jest też w rkp. terenowym druga wersja: „Dała koniu wiwsa, sina". W druku pominięta również została ostatnia zwrotka tekstu 51, którą zanotował Kolberg zarówno w rkp. terenowym, jak i w czystopisie (z nr 19): „Jak ide sońce w koło świta, tak jdut marne moje lita".

s. 159 **nr 52** – Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 147b), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Nad zapisem Kolberga kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 147a), z tekstem pod nutami i lokalizacją jak w druku, wpisanymi przez Kopernickiego. W zapisie Kolberga Kopernicki zaznaczył podział na wiersze.

W rkp. Kolberga pominięte w kopii (i w druku) mordenty w t. 4 nad nutami e^2 c^2 i w t. 7 nad c^2. Tamże w t. 5 druga nuta to a^1, błędnie odczytana przez Kopernickiego jako g^1. W rkp. trzykrotnie w zwr. 1: „sumuji", a w zwr. 2: „czerez" zamiast: „sered".

nr 53 – Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 148), rkp. terenowy (tamże, k. 223), z lokalizacją ogólną: „Rakowa". W rkp. terenowym Kolberg zanotował bezpośrednio pod tekstem tej pieśni (bez oddzielenia) tekst nr 54. W czystopisie zapisał je identycznie, oddzielając jednak drugi kreską. Kopernicki nadał obu osobne numery oraz opatrzył notami nad melodią: „Pasterska" oraz: „Dobra". Nad melodią również lokalizacja bezpośrednia jak w druku, zapisana przez Kolberga.

W rkp. terenowym inny melizmat w t. 3:

Tam w zwr. 1 i 2: „czoh(o)", w zwr. 2: „nelubojka", w zwr. 3: „ludźkoj".

s. 160 **nr 54** – Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 148), rkp. terenowy (tamże, k. 223), z lokalizacją ogólną: „Rakowa". W rkp. terenowym tekst tej pieśni podpisany bezpośrednio pod tekstem pieśni poprzedzającej, tj. nr 53 (bez odzielenia) i związany tym samym z mel. nr 53. W czystopisie odzielił Kolberg oba teksty kreską; Kopernicki nadał im jednak osobne numery (por. wy-

żej, przypis do nr 53). W obu rkp., w zwr. 1: „wyjdy, wyjdy, tretia diwojka, do nas", w zwr. 3: „Hanusejku", w rkp. terenowym, w zwr. 4: „nóżojku".

nr 55 Czystopis Kolberga (sygn 465, k. 149), rkp. terenowy (tamże, k. 223), z lokalizacją ogólną: „Rakowa". W rkp. terenowym tekst ten zanotowany bezpośrednio pod tekstem poprzednim w tomie, tj. nr 54, i odzielony od niego kreską, zatem powiązany wykonawczo zapewne z melodią nr 53 (tak jak nr 54). W czystopisie tekst zapisany osobno (na odciętej kartce), z notą lokalizacyjną uzupełnioną przez Kopernickiego oraz jego wskazówką dla drukarza: „po 2 wiersze złożyć w jeden albo w 2 kolum[nach]. W obu rkp., w zwr. 3: „donosu".

nr 56 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 151b), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Nad zapisem Kolberga kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 151a), z podpisanym przez Kopernickiego tekstem pod nutami i uzupełnioną przez niego notą lokalizacyjną. W rkp. Kolberga Kopernicki zanotował nad melodią: „śliczna", a w tekście oznaczył podział na wiersze. Tam ponadto pominięte w kopii (i w druku) mordenty nad ostatnią nutą w t. 6 i 7.

s. 160-161 nr 57 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 152b), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Nad tym zapisem kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 152a), z tekstem pod nutami i notą lokalizacyjną, wpisanymi przez Kopernickiego. W rkp. Kolberga, nad melodią nota Kopernickiego: „oryg[inalna]", a w tekście oznaczony przez niego podział na wiersze. Tam w t. 1 druga nuta to c^2 z przednutką h^1, a przedostatnią nutą jest a^1 z przednutką c^2, w t. 5 druga nuta ma przednutkę c^2.

W rkp. Kolberga, w zwr. 1: „rożowe", w zwr. 3: „sywe", „czornemy". Ponadto bezpośrednio pod tą pieśnią zanotowany i skreślony tekst:

„Ej, ludzie moi, ludzie, już mi spokój dajcie,
ej, już to drugi roczek, jak na mnie gadacie.
Ej, gadacie, gadacie, pan Bóg was zapłaci,
moja cnota dobra, wianuszka nie straci".

s. 161 nr 58 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 153b), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Nad tym zapisem Kolberga kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 152b),

z tekstem pod nutami i notą lokalizacyjną, wpisanymi przez Kopernickiego. W zapisie Kolberga Kopernicki oznaczył również lokalizację i podział na wiersze, a nad melodią zanotował: „dobra".

W rkp. Kolberga, w t. 2, w wersji małych nut, na trzecią miarę jest g^1, w t. 3 fermata nad ćwierćnutą g^1, w t. 12 pierwsza nuta to g^1 zamiast *fis*^{1}. Tam w zwr. 4, nad wyrazem „mene" dopisane wyżej: „bo mni", w zwr. 5: „sinu". W zwr. 3, w zdaniu: „woźmit zuby" opatrzonym przez Kopernickiego w druku znakiem zapytania prawdopodobnie miało być: „woźmit na zuby" (w rkp. brak jednak przyimka: „na").

nr 59 Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 154a), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Nad tym zapisem kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 154), z tekstem wpisanym pod nutami przez Kopernickiego. W zapisie Kolberga Kopernicki zanotował lokalizację jak w druku, oznaczył powiązanie poszczególnych segmentów tekstu z odpowiadającymi im taktami melodii oraz opatrzył pieśń notą: „Dziewcz[ęca]". Informacja podana w przypisie pochodzi z notatki Kolberga nad melodią: „Jak gościa z wesela odprowadzają". Odsyłacza w rkp. brak; uzupełnił go w druku Kopernicki. Tekst por. P. Czubinski *Trudy*... T. V, cz. II, s. 578-579, nr 183. W rkp. Kolberga, w t. 6 wahanie dotyczące wysokości dźwięku *b*–*h*., w zwr. 1: „za wórota", „ne puszczaji".

s. 162 **nr 60** - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 156), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Nad tym zapisem kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 155a), z wpisanym przez Kopernickiego tekstem pod nutami i lokalizacją jak w druku, a także notami wydawcy: „doskonała" (nad melodią), „Dziewcz[ęca] - miłość" (obok tekstu). W zapisie Kolberga Kopernicki oznaczył też podział na wiersze. W rkp. brak odsyłacza; wydawca uzupełnił go w druku. Tekst por. P. Czubinski *Trudy*... T. V, cz. I, s. 131 (nie: 130), nr 280.

W rkp. Kolberga pierwotnie zanotowana za t. 4 inna wersja metryczna t. 5-6: w t. 5 ćwierćnuta h^1 z fermatą (i podpisanym pod nią „oj") i dwie ósemki a^1 a^1, w t. 6 dwie ćwierćnuty g^1 e^1 z fermatą. W cd. w tym zapisie takty 6-8 takie jak w druku, a za melodią poprawiona jak w druku wersja t. 5-6 z notą: „lepiej". W rkp., w zwr. 1: „z Wołoczyny", „rozsypała (v. poronyła) syre piry" (nie: „sywe"), w zwr. 2 także: „sére piry", w zwr. 4 i 5: „temnoju".

s. 162-163 nr 61 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 157b), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Nad tym zapisem kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 157a), z tekstem pod nutami i notą lokalizacyjną, wpisanymi przez Kopernickiego. W zapisie Kolberga, nad melodią notatka Kopernickiego: „bardzo piękna", a obok tekstu: „Dziewczęca - strata niewinnoś[ci]". W rkp. brak odsyłacza; uzupełnił go w druku Kopernicki. Tekst por. P. Czubinski *Trudy*... T. V, cz. I, s. 347, nr 677.

W rkp. Kolberga, w t. 3, na pierwszą miarę alternatywna wersja: ósemka a^1 i dwie szesnastki c^2 a^1 błędnie zanotowane w kopii i w druku. W obu rkp., w t. 4 pierwszą nutą jest e^1; w druku błędnie d^1. W rkp. Kolberga i w kopii (pod nutami), w zwr. 1: „w połe", w rkp. Kolberga, w zwr. 6: „hornec", w zwr. 14 niewpisany drugi wiersz. Wyjaśnienie wyrazu: „tribujuż" w zwr. 5, opatrzonego przez Kopernickiego w druku znakiem zapytania, podaje J. Karłowicz w swojej recenzji *Przemyskiego*: „*tribuju* znaczy spróbuję; podobnież w białoruszczyźnie *p* zmienia się na *t* w tym wyrazie: *trabawać* znaczy próbować" („Kwartalnik Historyczny" 1892, s. 356).

s. 163 nr 62 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 158), rkp. terenowy (tamże, k. 333), bez lokalizacji, lecz wśród zapisów przemyskich. W czystopisie melodia później skreślona, z komentarzem Kopernickiego: „Nb. Melodyja całkiem skażona znanej mi ukraińskiej, 2 część opuszczona", a pod tekstem wpisany przez niego tytuł rodziału w tomie: „4. Pieśni męskie". Niedrukowana w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/I, nr 559.

W obu rkp., w zwr. 1: „Sered hore steczka", w zwr. 1 i 2: „widstupuj", „widstupysz" zamiast: „pokydaj", „pokynesz", w zwr. 5 z wyjaśnieniem: „hrémy - grzmij", w zwr. 5 i 6 trzykrotnie: „czidżym", „czidżi" (rkp. terenowy), „czýdżym", „czýdżyj" (czystopis). W rkp. terenowym, w zwr. 3 i 4: „szczoż ona mene", w zwr. 4: wyjaśnienie: „szuwarom - trzciną", w zwr. 5: „witer".

s. 164 nr 63 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 159), rkp. terenowy (tamże, k. 346), bez lokalizacji. W czystopisie, nad melodią Kopernicki zanotował: „bardzo piękna" i uzupełnił też notę lokalizacyjną jak w druku (powtarzając podaną wyżej w rkp. przez Kolberga).

W rkp. terenowym Kolberga brak t. 9-10 z powodu częściowego uszkodzenia karty (urwany brzeg). Tamże, w t. 7 mordent na drugą miarę. W obu rkp., w t. 3, na drugą miarę, w wersji dużych nut poprawnie triola szesnastkowa, nie ósemkowa jak błędnie w druku. W obu rkp., w zwr. 1: „towarysza

(v. myłejkuju)", w zwr. 3: „na horodojku", w zwr. 4: „stanoł", w zwr. 5: „szto wynen", „cy ja ne kochav", w zwr. 5: „mene mołodomu". W rkp. terenowym, w zwr. 1, nad słowami: „Ino chodżu" dopisał Kolberg wyżej: „A ja", w zwr. 3: „za ruczåjku", w zwr. 4: „rozżalu sie", w zwr. 5: „szczerszoho", „że ja towarysza ne maju", „sercu". Tekst por. też T. 35, s. 192-193, nr 111 i 112.

s. 164-165 **nr 64** – Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 160b), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Nad tym zapisem kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 160a), z tekstem pod nutami, notą lokalizacyjną jak w druku oraz uwagą: „dobra", wpisanymi przez Kopernickiego. W zapisie Kolberga Kopernicki oznaczył podział na wiersze oraz człony początkowego tekstu odpowiadające taktom, a także zapisał nad melodią: „melodia nieszczególna, bardzo monotonna" i obok tekstu: „Miłość. Męska".

W rkp. Kolberga, w t. 7, na pierwszą miarę alternatywnie dwie szesnastki c^2 h^1 i ósemka c^2. Tamże, w zwr. 2: „szczestie", w zwr. 4: „Cikaj, cikaj", a nad pierwszym „c" dopisane wyżej „w" (wcikaj), „pjesi synu", w zwr. 6: „uchrestyw sie", „że takije kumy braly", „szczestie", w zwr. 7: „że z kochania już wmeraju".

s. 165 **nr 65** – Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 161b), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Nad tym zapisem kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 161a), z wpisanym przez Kopernickiego tekstem pod nutami i lokalizacją jak w druku oraz notą wydawcy nad melodią: „bardzo ładna". W zapisie Kolberga Kopernicki zaznaczył w początkowym tekście człony odpowiadające taktom oraz opatrzył melodię powtórzoną uwagą: „bardzo piękna", a tekst notą: „Męska. Miłość". W rkp. brak odsyłacza; uzupełnił go w druku Kopernicki. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. I, s. 295, nr 108.

W rkp. Kolberga, w t. 5, w wersji małych nut pierwsza ósemka to a^1 zamiast c^2. Tamże w zwr. 7: „perepadaje", w zwr. 8 dwukrotnie: „zemlu".

s. 166 **nr 66** – Czystopis Kolberga melodii i tekstu pod nią i P. Blizińskiej tekstu w wersji kolumnowej (sygn. 465, k. 162), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 351), z lokalizacją ogólną: „Iskań". W czystopisie dwa zapisy melodii. Pierwszy ręką Kolberga, z poprawkami w melodii oraz tekstem pod nutami, a także dwukrotnym zapisem za melodią t. 3-4, z próbą podłożenia

tekstu pod melodię jak w druku. Drugi, bez tekstu, sporządzony przez nieustaloną osobę jako kopia powyższego, z notatką Kopernickiego: „na czysto przepisana" oraz jego komentarzem: „Bardzo piękna i podobna do poprzedniej, prawie waryjant tylko". Nie jest to jednak wariant nr 65, nie wiadomo więc, jaką pieśń miał na myśli Kopernicki. Wpisał on też w tym czystopisie, nad pierwszym zapisem melodii notę lokalizacyjną jak w druku, a obok tekstu przepisanego przez Blizińską zanotował: „Męska. Miłostki. Zazdrość".

W rkp. terenowym mordenty pominięte w obu późniejszych zapisach i w druku: w t. 1 dla ostatniej nuty, w t. 2 dla nuty e^2, w t. 6 dla nuty g^1. W tym rkp., w t. 3 jest *fis*^{2} zamiast f^2, a na czwartą miarę: dwie ósemki d^2 c^2, w t. 4, na trzecią i czwartą miarę: trzy ósemki e^2 d^2 d^2 i dwie szesnastki c^2 h^1. W druku i w kopii Kopernickiego, w t. 2 błędnie krzyżyk na trzeciej linii. W zwr. 1, w obu rkp.: „po za ślinki", w rkp. terenowym zapis: „sẻlki", z wyjaśnieniem pod tekstem: „sidła", oraz „złapam" zamiast: „złowju".

nr 67 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 163), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Nad tym zapisem kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (bez osobnego oznaczenia na karcie głównej), z wpisanym przez Kopernickiego tekstem pod nutami i notą lokalizacyjną nad melodią. W rkp. terenowym Kolberga Kopernicki oznaczył wiersze, a także częściowo podział tekstu według taktów; nad melodią zanotował tam uwagę: „dobra". W czystopisie brak odsyłaczy; uzupełnił je w druku Kopernicki. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. I, s. 103-104, nr 15, P. Czubinski *Trudy...* T. V, cz. II, s. 376, nr 731. We wskazanej w tomie cz. III/1 i III/2 tekstu podobnego nie odnaleziono

W rkp. Kolberga, w t. 8, na pierszą miarę alternatywnie dwie ósemki d^2 c^2, a w t. 12, nad ostatnią nutą fermata. W kopii i w druku błąd w t. 10; powinny być ósemki zamiast szesnastek. Tam w zwr. 2: „h polu studna kérnyczeńka".

s. 167 **nr 68** - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 164b), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Nad tym zapisem kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 164a), z tekstem pod nutami oraz notą lokalizacyjną nad melodią, wpisanymi przez Kopernickiego. W rkp. Kolberga dwie ostatnie zwrotki uzupełnione są przez Kopernickiego, który prawdopodobnie przepisał je z oryginału przy odcinaniu fragmentu karty.

W rkp. Kolberga, w t. 3 alternatywnie w wersji małych nut dwie szesnastki d^2 c^2 i ósemka a^1. Tamże, w zwr. 1: „wydiubała", w zwr. 2: „kiedy" zamiast: „koły", w zwr. 3: „korałykow", w zwr. 4: „tuta", „koryłeńki" oraz wyjaśnienie: „hłyna - glina".

nr 69 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 165), odcięty fragment karty z zapisem tekstu, opatrzony notą lokalizacyjną wpisaną przez Kopernickiego.

s. 167-168 **nr 70** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 166), rkp. terenowy (tamże, k. 339), bez lokalizacji. W rkp. terenowym melodia i tekst podzielony kreskami (po zwr. 1 i 3) na 3 segmenty. W czystopisie melodia została skreślona, a nad nią zapisał Kopernicki komentarz: „Ta sama, z tym *g*, jest w *Pokuciu* II, nr 90". Jest to odesłanie do dalekiego wariantu melodycznego w cz. II *Pokucia* (DWOK T. 30), s. 66, nr 90; nie wiadomo, co miał na myśli Kopernicki, wskazując nutę „g". Odsyłacz ten, zgodny z wersją w druku, podał w rkp. dwukrotnie, nad i pod tekstem, sygnalizując też zbieżność początkowego tekstu. W czystopisie Kolberg oddzielił kreską oba wątki, Kopernicki zapisał notę lokalizacyjną, obok tekstu uwagę: „wojacka", a pod nim tytuł rozdziału jak w druku: „5. Pieśni wojackie i rekruckie". Niepublikowana w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/I, nr 582. W czystopisie brak odsyłaczy dotyczących tekstu; Kopernicki uzupełnił je w druku. Por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II, s. 207-208, nr 50, P. Czubinski *Trudy...* T. V, cz. II, nr 146.

W obu rkp., w zwr. 4: „terniom", „czerwonoju taj kalýnojkoŭ" (w czystopisie „taj" skreślone), w zwr. 5: „a z czerwonoji toji kalýnojki", „nawynu". W rkp. terenowym, w zwr. 1: „kudy", w zwr. 2: „to me bude rodu żal", w zwr. 3 brak w. 3, w w. 1 pierwotnie: „pryszła", z wyżej dopisanym przedrostkiem „zaj-" (zajszła), w w. 2: „aj, bodajże tóta woda terniom zarosła", w zwr. 5, w. 1 są formy: „dyrwŭ", „zyrwu" zamiast: „zyrwu", „wyrwu", a po tym wierszu następuje jeszcze zdanie: „i poroszok zmetu", w zwr. 6 brak końcowych członów tekstu, który urywa się na słowach: „do prysiehy staje".

s. 168 **nr 71** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 167). Tam pierwszy wiersz brzmi: „Stała nam sie nowyna", pod tekstem Kopernicki zanotował: „wojacka - początek", a nad tekstem: „melodyja dobra". Odsyłacz uzupełnił w druku Kopernicki; w rkp. go brak. Tekst por. Ż. Pauli *Pieśni ludu ruskiego...* T. 2, s. 61-62, nr 24; tam początek tekstu jak w T. 35. W rkp. dla t. 2 jeszcze jedna wersja: ósemka a^1, dwie szesnastki a^1 fis^1 i ćwierćnuta g^1.

nr 72 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 167a), odcięty i naklejony na kartę poprzednią (zob. wyżej) fragment z zapisem melodii i tekstu. Kopernicki opatrzył go notą lokalizacyjną jak w druku, uwagą: „Prosta - b[ardzo] piękna" oraz podpisał tekst pod nutami (Kolberg zapisał go jedynie w kolumnie). Kopia melodii nie była sporządzana. W rkp. brak odsyłaczy; uzupełnił je w druku Kopernicki. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. I, s. 101, nr 11, cz. III/1, s. 94, nr 10.

W rkp., w zwr. 1: „połe", w zwr. 2: „Zazuli sie bereza pytała" (nie jak błędnie w druku: „berezy"), w zwr. 3: „büty", „pide", w zwr. 4: „koryni", „hyli" (w. 2), „dóbüwały", w zwr. 5: „kaméni", „téj", „napówały".

s. 168-169 nr 73 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 203), z lokalizacją ogólną: „Sanoczany". Nad melodią wpisane przez Kopernickiego metrum 3/4 oraz notatka nie w całości czytelna: „melodia ładna - słowa do niej bałamutne, nie [...]". W rkp. tekst niepodpisany pod nutami, zgadza się z melodią jedynie wówczas, gdy powtarzany byłby człon pierwszy zwrotki 1 i 2, tj. „Pytała się bereza berezy" i odpowiednio: „Jak ja maju zełenaja buty". Brak jednak w rkp. wskazówki sugerującej takie wykonanie.

s. 169 nr 74 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 168), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 335), z lokalizacją ogólną: „Wyszatyce". W obu rkp. melodia i tekst, w czystopisie melodia skreślona przez Kopernickiego i opatrzona jego notatką: „Melodyja nieosobliwsza; melodyję opuścić". Pod tekstem nota Kopernickiego: „Wojacka". Pominięta w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/I, nr 583. W czystopisie brak odsyłaczy; uzupełnił je w druku Kopernicki. Por. Ż. Pauli *Pieśni ludu ruskiego...* T. 2, s. 47, nr 8, J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. I, s. 133, nr 3.

W rkp. terenowym, w zwr. 2: „mołodoji", w zwr. 3 brak pierwszego członu: „Radyby chmary nesty sia w horu", w członie drugim: „rady my si do dom powertaty", w członie ostatnim: „ta nas ne chce rozpuszczaty".

nr 75 - Czystopis Kolberga melodii i tekstu pod nutami i P. Blizińskiej tekstu w kolumnie (sygn. 465, k. 169), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 344a), bez lokalizacji. W czystopisie noty Kopernickiego: nad melodią lokalizacja jak w druku, obok tekstu przepisanego przez Blizińską uwaga: „Wojacka".

W rkp. terenowym melodia zanotowana kwartę czystą niżej, w trybie minorowym. Dla t. 2 jest notka Kolberga dotycząca pierwszej nuty: „drugi raz *h*", co oznacza, że w czystopisie

i w druku, w pierwszym wykonaniu tego taktu pierwszą nutą powinno być *es*^{2}, a przy repetycji w kolejnych zwrotkach *e*^{2}. W t. 1, 3, 5 i 7, w rkp. terenowym jest figura złożona z trzydziestodwójki i szesnastki z kropką zamiast równych szesnastek. W obu rkp., w zwr. 2: „zakłyczała", w zwr. 4: „Posijemy", w zwr. 5: „wschodyty", w rkp. terenowym, w zwr. 6 wyjątkowo: „wojaczeńko", w czystopisie wszędzie: „wojaczeńko"(zwr. 3-6).

s. 169-170 nr 76 - Czystopis Kolberga melodii i tekstu pod nią oraz P. Blizińskiej tekstu w kolumnie (sygn. 465, k. 169a), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 344a i k. 337). W rkp. terenowym dwa zapisy melodii i tekstu: pierwszy bez lokalizacji (k. 344a), w drugim brak lokalizacji bezpośredniej, lecz pieśń zanotowana jest wśród zapisów z Serednicy i Iskani (k. 337). W czystopisie Kolberga i Blizińskiej notatki Kolberga: „Pieśni" oraz: „do kolęd lub szczodriwek, lub pieśni" (ta uwaga skreślona). Kopernicki wpisał w tym rkp. lokalizację oraz noty: „Wojacka, dumka"

W pierwszym zapisie terenowym (k. 344a) melodia jak w czystopisie i w druku, w drugim (k. 337) melodia zanotowana tercję małą niżej, w metrum 2/4; tam w t. 3, na trzecią miarę alternatywna wersja: dwie ósemki *g*^{2} *fis*^{2}. W czystopisie i na k. 344a, w zwr. 1 dwukrotnie: „sidiat", w zwr. 5: „jeszcze", w zwr. 6: „pojadu"; na k. 337, w zwr. 1: „siediat", „sediat", w zwr. 4: „pówidźte", „nech", w zwr. 5: „A ja chłopec mołodec", w zwr. 6: „pidu", „zostanesz", w zwr. 7: „ty tu budesz płakaty".

s. 170 nr 77 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 170), rkp. terenowy (tamże, k. 344a i k. 337). W rkp. terenowym dwa zapisy melodii i tekstu: pierwszy (k. 344a), z lokalizacją ogólną „Iskań", drugi (k. 337), bez lokalizacji bezpośredniej, lecz wśród zapisów z Serednicy i Iskani. W czystopisie notatka Kopernickiego: „dobra - prosta". W zapisie na k. 344 oraz w czystopisie tekst bez pierwszego wiersza (puste, niewypełnione miejsce w rkp.) oraz z luką na końcu (jak w druku). Natomiast w zapisie na k. 337 wiersz początkowy zapisał Kolberg tak: „Oj, tam w lisi, pry dorozi zakwytła kałyna", a ostatnia zwrotka brzmi: „Siadłaj, chłopcze, konia woronoho pid mene mołodoho, jest tam Lachiŭ sorok tysiocz, to jiszcze nemnoho". Może więc przy opracowaniu tekstu w czystopisie nie brał Kolberg pod uwagę zapisu z k. 337. W czystopisie brak również odsyłaczy; uzupełnił je w druku Kopernicki. Tekst por. Ż. Pauli *Pieśni ludu*... T. 2, s. 55-56, nr 17; J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni*... cz. I, s. 135, nr 6, cz. III/1, s. 98, nr 16; P. Czubiński *Trudy*... T. V, cz. III, s. 968-969, nr 56, s. 995, nr 90, s. 1006, nr 107.

W pierwszym zapisie terenowym (k. 344a) możliwe inne odczytanie drugiej miary t. 2: szesnastka c^2, ósemka z kropką g^1 z przednutką h^1. Ponadto dla tejże miary w tym takcie jeszcze jedna wersja: szesnastka g^1 i ósemka z kropką g^1. W tym rkp. melodyka w t. 3-4 bardziej ozdobna: 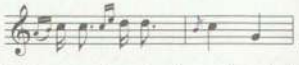 , a za melodią ponownie zanotowany t. 7 ze wskazówką: „lepiej", w którym dla drugiej miary szesnastka c^2 z mordentem i ósemka z kropką g^1, z przednutką h^1. W drugim zapisie terenowym (k. 337) kolejny wariant melodyczny, którego Kolberg prawdopodobnie nie brał pod uwagę przy sporządzaniu czystopisu do druku:

Ponadto w obu rkp. terenowych, w zwr. 1: „porodyła", w zwr. 4 i 5: „młody" ; w zwr. 2, na k. 337: „temneńkoji", „jimu"; w zwr. 3, na k. 170 i 344a dwukrotnie: „na sztoż to", a na k. 337: „na sztoś tẏ [...], kołyś ty mne". W zwr. 5: „styh - zdążył" (k. 170 i 344a), „stiŭ" (k. 337), „pójizdro - popatrzył" (k. 170), „pȯizdrȳj - popatrzył" (k. 344a), „pizdrywit - pojrzał", „połno" (k. 337), w zwr. 6: „tysiocz" (k. 337).

s. 170-171 nr 78 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 171), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Tam melodia skreślona przez Kopernickiego i opatrzona jego komentarzem: „melodyja jakaś nieswojska?", a także jego ręką uzupełniona nota lokalizacyjna jak w druku. Pominięta w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/I, nr 584. W rkp., w zwr. 1: „jak ja pidu, jak pojidu" oraz forma: „diwczynojko", w zwr. 7: „rumiennyji".

s. 171 nr 79 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 172), rkp. terenowy (tamże, k. 346), z lokalizacją ogólną: „Iskań". W czystopisie Kopernicki odnotował nad melodią: „ładna", a na marginesie podał informację: „K. J. Erben *Prostonárodní české písně a řikadla*, w Praze 1864, s. 449 nr 343 [w druku błędnie: nr 344, w rkp. poprawnie: „nr 343"] jest wariant 6 ostatnich strofek »Chceš-li, halka vědit, jakej je dům můj« - z Prachenska. Trava, postel, peřina". Odsyłacz ten kieruje do tekstu czterozwrotkowej pieśni pt. „Voják", która jest istotnie wariantem ostatnich 6 strof pieśni nr 79. Natomiast w zbiorze Erbena pierwsze cztery zwrotki pieśni poprzedniej, (tj. nr 342, na s. 449) pt. „Voják nováček" to bliski wariant pierwszych 4 zwrotek pieśni nr 79 („Vždycky jsem myslíval, že je vojna špas" - z Berounska).

W rkp. terenowym, w t. 6, w wersji dużych nut zamiast d^2 jest e^2. Tamże brak zapisu zwrotki 4; w czystopisie Kolberg dopisał ją wyraźnie później, na końcu. Ponadto w rkp. terenowym, w zwr. 1: „spass - żart", w zwr. 3: „u Polszczů" zamiast: „Turkach", w zwr. 5: „piczona", w zwr. 8 brak wykrzykników: „buch", „uch", w zwr. 9 niejasny zapis: „tam kamraty moji" zamiast: „tam nad hrobem mojim", w zwr. 10: „na szerokim polu kamraty moji z gwery strelają". W czystopisie, w zwr. 6: „stanistra - tornister", w zwr. 7 zapis: „wóstrovna", z wyjaśnieniem: „ostrzona" (w rkp. terenowym: „ustroŭna"), w obu rkp., w zwr. 2: „nedieli", w zwr. 3: „synaszkiem", w zwr. 5: „scesz - chcesz".

s. 172-173 **nr 80** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 172), rkp. terenowy Kolberga melodii i pełnego tekstu (tamże, k. 347), bez lokalizacji. W czystopisie melodia przeredagowana w ten sposób, że zatarty został jej pierwotny charakter, z pierwszą zwrotką tekstu (wyżej na karcie zapis pełnego tekstu wariantowego, zob. nr 79). Wersja prymarna z rkp. terenowego zob. w supl., T. 83/I, nr 586.

nr 81 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 173), rkp. terenowy (tamże, k. 339), bez lokalizacji. W czystopisie nota Kopernickiego nad melodią: „dobra" oraz pod tekstem tytuł rozdziału: „6. Pieśni karczemne". W rkp. terenowym, w t. 2 mordent nad nutą trzecią. W obu rkp., w zwr. 1 poprawnie: „Napywała", w zwr. 5: „bardzo", w zwr. 7: „piszkie", w zwr. 8 i 10: „sut" zamiast „je", w zwr. 9: „tam" zamiast „taj", w zwr. 10, w rkp. terenowym brak członu: „wse swoji", w czystopisie: „wse twoji" (jak w zwr. 8), w zwr. 12 wyjaśnienie: „witcie - ojca" (k. 339), „witcie - ojca, wójta" (k. 173), „wincie - ślubu" (k. 173).

s. 173 **nr 82** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 174), rkp. terenowy (tamże, k. 343), z lokalizacją ogólną: „Czerniawa (Mościska)". W rkp. terenowym melodia zanotowana w metrum 2/4, w t. 6, na dwie pierwsze miary analogicznie jak w t. 2 ósemki; w druku, w tym takcie błąd, nad t. 7 nota: „prędko", w t. 8 cztery ćwierćnuty fis^1 g^1 fis^1 e^1 i określenie wykonawcze: „a tempo". Za melodią zanotował Kolberg w tym rkp. jeszcze cztery ósemki: fis^1 e^1 fis^1 g^1, prawdopodobnie jako kolejną wersję małych nut dla pierwszej i drugiej miary t. 8.

nr 83 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 175), rkp. terenowy (tamże, k. 340), z lokalizacją ogólną: „Rakowa". W czystopisie notatki Kopernickiego: „monotonna", „pijacka", „opuścić". Pominięta w druku mel. zob. w supl., T. 83/I, nr 30. W rkp. terenowym wskazówka: „Przy chrzcinach" (jak w czystopi-

sie i w druku). W obu rkp., w zwr. 1: „zó krztyn", w zwr. 3: „a o dité ne dbajesz", w zwr. 6: „tycho chodite, ne kryczyt".

s. 173-174 nr 84 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 347). Tam zapis tekstu z melodią, bez lokalizacji. Pominięta w druku melodia zob. w supl.. T. 83/I, nr 596. Nie wiadomo, czy podany w druku odsyłacz do melodii w cz. II *Pokucia* (DWOK T. 30), s. 236, nr 438 pochodzi od Kolberga (czystopis nie zachował się), czy też uzupełnił go Kopernicki. Nie kieruje on do wariantu melodycznego, choć oba zapisy wykazują pewne podobieństwo. W rkp., w zwr. 2: „Mij lubyj synojku, z korczmy do domojku", w zwr. 5 brak dwu pierwszych powtarzających się wierszy.

s. 174 nr 85 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 176), rkp. terenowy (tamże, k. 339), bez lokalizacji. W obu rkp. tekst z melodią, w czystopisie melodia jednak później skreślona i opatrzona notatkami Kopernickiego nad nutami: „Waryjant poprz[edniej], dobra", u dołu karty: „zupełnie podobna do 438, można opuścić melodię" (por. przypis do pieśni poprzedniej). Komentarz Kopernickiego może odnosić się jedynie do czterech pierwszych taktów, tj. pierwszej frazy melodii. W czystopisie notę lokalizacyjną jak w druku zanotował Kolberg. Pominięta w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/I, nr 597. W rkp. terenowym, w zwr. 1: „korczmy", w zwr. 6: „mij lubyj synojku", w obu rkp., w zwr. 4: „mołodyje mołodyci".

nr 86 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 176), rkp. terenowy (tamże, k. 339), bez lokalizacji. W obu rkp. melodia i tekst, w czystopisie melodia jednak skreślona. Nota lokalizacyjna: „Rakowa" zapisana przez Kolberga nad pieśnią poprzednią, tj. nr 85. W czystopisie, nad tekstem odsyłacze do melodii ręką Kolberga. Por. *Pokucie* cz. II (DWOK T. 30), s. 33-34, nr 38 i s. 54, nr 63, przy czym nr 38 nie ma tam melodii, choć widocznie pierwotnie była planowana, a jedynie odsyłacz do nr 63. Jest to odesłanie do pokuckiego wariantu melodycznego z Czortowca. Ponadto w czystopisie, pod tekstem nota Kopernickiego: „już zapisana?" i niżej: „Zupełnie podobna do 438, można opuścić melodyję". Pominięta w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/I, nr 598. W rkp. terenowym, w zwr. 2: „jednoj", w zwr. 2: „ódrobyny", w zwr. 3: „pobyła" zamiast: „pokryła". W obu rkp., w zwr. 2 wyjaśnienie: „bełynki - źdźbła", w zwr. 3: „tu sołomoŭ poszyta".

s. 175 nr 87 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 177), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Kopernicki uzupełnił tam nad melodią notę lo-

kalizacyjną (jak w druku) i wpisał uwagę: „Melodyja dobra", a obok tekstu: „pijacka". Oznaczył też podział na wiersze, a w początkowym wierszu człony tekstu dla zgodności z melodią, gdyż Kolberg nie podpisał tekstu pod nutami i nie zaznaczył układu wersyfikacyjnego, co było jego najczęstszą praktyką w zapisach prymarnych. Odsyłacza w rkp. brak; uzupełnił go w druku Kopernicki. Tekst por. P. Czubiński *Trudy*... T. V, cz. III, s. 1095-1096, nr 250.

W rkp. skreślone przez Kopernickiego wyjaśnienia Kolberga w zwr. 1 i 3: „zris - wzrost", „pszona - jagieł". Ponadto w zwr. 1: „mene ne daje", w zwr. 4: „mołodaja mołodycy", w zwr. 5: „nej win ide", w zwr. 6, pod czasownikiem „idu" dopisane niżej: „z korszmy".

s. 175-176 nr 88 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 178), rkp. terenowy (tamże, k. 339), bez lokalizacji. W czystopisie, nad melodią nota lokalizacyjna jak w druku podana przez Kolberga oraz notatki Kopernickiego: „doskonała" (nad melodią), „krotofilna" oraz tytuł rozdziału: „7. Pieśni krotofilne" (pod tekstem).

W rkp. terenowym Kolberga dwie wersje dla t. 3 - pierwsza: dwie ósemki d^2, triola szesnastkowa d^2 e^2 f^2 i ósemka d^2, w drugiej: na drugą miarę triola szesnastkowa e^2 f^2 g^2 i ósemka e^2.

W tym zapisie t. 5-6: 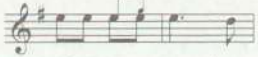 .

W obu rkp., w zwr. 1 wyjaśnienie: „znadyw - znęcił", w zwr. 4: „A cy ty tu, kote", w zwr. 5: „zastinku - zaścianku", „dumajesz", w zwr. 8: „w domu".

s. 176-177 nr 89 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 179b), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Nad zapisem Kolberga kopia melodii sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (k. 179a), z wpisanym przez Kopernickiego tekstem pod nutami. W oryginale Kolberga Kopernicki uzupełnił też notę loakalizacyjną jak w druku, nad melodią zanotował: „dobra melodyja", a pod tekstem „Karta 87 oryginalna", poświadczając charakter manuskryptu Kolberga. Poczynił też oznaczenia w tekście dla wyróżnienia wierszy i członów początkowego tekstu pod nuty.

W rkp. Kolberga, w t. 1, dla ostatniej nuty druga wersja: dwie szesnastki e^2 c^2, w t. 2, dla drugiej miary oprócz ćwierćnuty dwie ósemki zanotowane małymi nutami. W zwr. 4: „Dało my sie wo znakie czołowicze kułakie", w zwr. 5: „siediła", „jejci prodaty", w zwr 6: „kaciubu", w zwr. 9: „znjoł szlu", w zwr. 10: „Pryjichał do lisa", „żebyś wołka ne spłoszyła", w zwr. 11: „ŭdarił myłu bez czoło", w zwr. 13: „by robyły, żeby z lisa prywozyły".

s. 177 nr 90 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 180), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem melodii i tekstu. Melodia została tam skreślona przez Kopernickiego i opatrzona jego uwagą: „Melodyja na nutę »U susida chata biła«". Nie wiadomo, jaką melodię miał Kopernicki na myśli. Odnaleziona w *Wołyniu* (DWOK T. 36, s. 245, nr 388) pieśń o wskazanym tekście ma inną melodię. Inną melodię ma też pieśń przemyska (T. 35, s. 164-165, nr 64), w której pojawia się w zwr. 2 podany przez Kopernickiego w druku incipit. W rkp. Kolberga Kopernicki uzupełnił notę lokalizacyjną jak w druku, a pod tekstem zanotował: „Dzieu[czyna?]". Melodia pominięta w T. 35 zob. w supl., T. 83/I, nr 507. W rkp., w zwr. 2: „a ja wyjdu za porih, szoś ty podaruju", w zwr. 3: „zełenoju".

nr 91 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 181), rkp. terenowy (tamże, k. 335), bez lokalizacji. W czystopisie, nad melodią nota Kopernickiego: „dobra", pod tekstem jego uwaga: „na Ukrainie śpiewają nieco żywiej i odmienniej". W rkp. terenowym, w t. 3, 5 i 6, na pierwszą miarę inna rytmizacja: ósemka i dwie szesnastki. Tam ponadto zapis tekstu skrótowy, brak też komentarza wykonawcy podanego w czystopisie: „co dalej zrobił, tego się domyślajcie", a jest jedynie przysłowie na końcu. Zapis Kolberga zdaje się wskazywać na inny przebieg tekstu po w. 4, tj.: „Hoj, sojka, hoj, hoj, sojka, pohulaty, już nam sojki ne wydity, hoj, sojka, hoj".

s. 178 nr 92 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 335), z lokalizacją ogólną: „Wyszatyce". Odsyłacze pochodzą od Kopernickiego. Tekst por. Ż. Pauli *Pieśni ludu ruskiego...* T. 2, s. 98-100, nr 8; J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II, s. 505-506, nr 4 (w źródle błąd druku: s. 550); P. Czubiński *Trudy...* T. V, cz. IV, s. 1124, nr 66. W rkp., w t. 1 alternatywnie cztery ósemki c^2 g^1 e^1 g^1, w t. 3 tylko wersja dużych nut, a trzecią nutą jest d^1 zamiast e^1, w t. 10 ostatnia nuta to g^1, w t. 12 ostatnią nutą jest h^1, w t. 14 ostatnia nuta to d^2, w t. 16, na drugą miarę dwie ósemki g^2. W rkp., w zwr. 1: „szczyhoł - szczygieł", „siedity", w zwr. 2: „poctywoju", w zwr. 4: „Oreł mowyt (lub: każe)", w zwr. 5: „swoho".

s. 178-179 nr 93 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 335), z lokalizacją ogólną: „Wyszatyce". Tam zapis melodii i tekstu. Pominięta w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/I, nr 625. Odsyłacz w druku pochodzi od Kopernickiego. Por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II, s. 507-508, nr 5. W rkp., w zwr. 1: „pszenyczneho", w zwr. 2: „potom", „hosci", w zwr 3: „moraszkoŭ",

„cztery poŭki (połcie)", w zwr. 4: „kóbas", w zwr. 6: „koroštil – chruściel", w zwr. 10: „presławnyj trubaczy".

s. 179 **nr 94** – Czystopis Kolberga melodii i tekstu pod nią oraz P. Bliźnskiej tekstu w kolumnie (sygn 465, k. 182), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 351), z lokalizacją ogólną: „Iskań". W czystopisie nota lokalizacyjna jak w druku wpisana przez Kolberga i notatki Kopernickiego: „Dobra i pisana na parę dni przed śmiercią" (nad melodią), „krotofilna", „wesele szczygła", „nieskończona" (obok tekstu). Zachował się też drugi odpis tekstu (k. 191), w identycznej wersji, sporządzony przez Blizińską; tam pusta pięciolinia dla zapisu nutowego.

W rkp. terenowym melodia rozpisana w ośmiu taktach, w t. 3, w obu wykonaniach, na drugą miarę inna rytmizacja: ósemka i dwie szesnastki. W obu rkp., w zwr. 1: „szczyglik", w zwr. 2: „wzioŭ", „prebranoju", „prekrasnoju", w zwr. 3: „sprawlaty", w zwr. 4: „urobci", w zwr. 7: „J-a tam na porozi" oraz: „bóhacz" zamiast: „puhacz". W rkp. terenowym, w zwr. 4: „konaplach".

s. 179-180 **nr 95** – Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 183), rkp. terenowy (tamże, k. 335), z lokalizacją ogólną: „Wyszatyce". W czystopisie, nad melodią notatka Kopernickiego: „dobre", a obok tekstu: „krotofilna". Odsyłacza w rkp. brak; uzupełnił go w druku Kopernicki. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II, s. 503-504, nr 2, s. 564-565, nr 5.

W rkp. terenowym, w t. 5, w pierwszym wykonaniu ósemka c^2 i ćwierćnuta c^2, w t. 5-6 brak wersji małych nut, t. 4-6 przy repetycji: 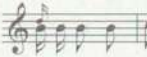 .

W obu rkp. wyjaśnienia w zwr. 1: „korenyszcze – pień", w zwr. 4: „kliszczy – robaki" (k. 335), „kliszczy – kleszcze" (k. 183), w zwr. 5: „morawłéńki – mrówki", w zwr. 7: „orisi – orzechu". Ponadto w zwr. 5: „prybyły" zamiast: „prybihły", w zwr. 6: „sobrały" zamiast „zbiraly", w zwr. 6, 10 i 11: „szoż", „szo". W rkp. terenowym, w zwr. 4 zanotował Kolberg jeszcze człon dodatkowy: „Kliszczy z duba popadały, hołowońku postyskały, komareńka ratowały".

s. 180 **nr 96** – Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 150), rkp. terenowy (tamże, k. 343), z lokalizacją: „Czerniawa (Mościska"). W czystopisie, nad melodią notatki Kolberga: „Pasterska" oraz: „Dzieci w polu przy paszeniu gęsi, kur, kaczek", a także noty Kopernickiego: „dobra", „dziecięca", „Dziwnie smutna melodyja". W czystopisie również notatka Kolberga podana w tomie, w przypisie 2. Zachowała się ponadto odbitka korektorska strony druku z tą pieśnią (sygn. 465, k. 183a), stanowiąca cieka-

we świadectwo współpracy wydawcy i drukarza. Kopernicki zredagował tam przypis 2 (na podstawie informacji Kolberga z czystopisu), poprawił przypis pierwszy, zastępując przytaczany przez Kolberga w czystopisie fragment tekstu wskazówką: „trzy pierwsze wiersze tej zwrotki". Na odbitce tej widnieją też zapiski drukarza. Nad melodią zanotował: „A w które miejsce ten wałek wyrzucony z formy 20-ej umieszczony będzie"? Na co Kopernicki odpowiedział: „W »Krotofilnych«, między nr 93 i 94" (co jednak uległo przesunięciu). Pod tekstem składacz zapisał: „Wszystkie nuty ze skryptu aż do »Tańców« są już naprzód wyskładane".

W rkp. terenowym t. 4-7 zanotował Kolberg w metrum 2/4; na tej podstawie przypis wydawcy w czystopisie i druku. Tam nad melodią notatka: „Przy pasieniu gęsi, kacząt dzieci". Ponadto w rkp. terenowym, w zwr. 1 zapis: „perun" z dopisanym niżej: „perin", w zwr. 2 dwukrotnie: „ŭsio" zamiast: „sio". W obu rkp. Kolberg podał wyjaśnienia: „perim (perin) - piorun", „zbania - dzbanek, dzbanuszek", „pómostom - podłogą", a w czystopisie uzupełnił jeszcze: „biaj - biegaj".

s. 180-181 nr 97 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 184), rkp. terenowy Kolberga (teka 39, sygn. 1343, k. 10 - melodia, k. 12 - tekst), czystopis wcześniejszy Kolberga (teka 3207, k. 117). W rkp prymarnym melodia zanotowana ze słuchu ołówkiem, tekst bez wyraźnych cech zapisu brulionowego; zapis w zbiorku opatrzonym notatką Kolberga: „Galicya. St... w Zakopanem", wskazującą zapewne miejsce przekazu i zapisu. W czystopisie wcześniejszym (z teki 3207) również melodia i tekst oraz lokalizacja jak w druku. W czystopisie późniejszym (z k. 184), stanowiącym podstawę publikacji w T. 35, melodia skreślona przez Kopernickiego, z dopiskiem nad nutami: „Przybłędny mazur" oraz uwagami obok tekstu: „krotofilna", „Miłostki". Tam ponadto pod tekstem wskazówka Kolberga: „v. »A ja lublu Petrusia«" przeniesiona następnie przez Kopernickiego pod skreśloną melodię: „Nuta: »A ja lublu Petrusia«". Pieśń z takim tekstem zapisana została przez Kolberga również na tej samej karcie 117, w tece 3207, ma tam jednak inną melodię, nie wiadomo więc, jaki zapis miał Kolberg na myśli, fomułując ten odsyłacz. Melodia pominięta w T. 35 zob. w supl., T. 83/I, nr 541.

W rkp terenowym i w czystopisie z teki 3207, w zwr. 1-3 konsekwentnie: „jedwabnyj", ponadto w pierwotnym zapisie wyjaśnienie: „czerczyk - zakonnik".

s. 181 nr 98 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 185), odcięty i naklejony na większy arkusz fragment karty z zapisem me-

lodii i tekstu. Kopernicki uzupełnił tam notę lokalizacyjną jak w druku, pod tekstem zanotował: „kobieca", zaznaczył też w zapisie Kolberga podział na wiersze i w pierwszym wierszu związek słów z melodią (Kolberg nie podpisał całego tekstu pod nutami, a jedynie fragment: „hej, pytojki ne budu" pod t. 5). Od Kopernickiego pochodzi też wyjaśnienie w przypisie dodane później, gdyż w rkp. go brak.

W rkp., w zwr. 1 wyjaśnienie: „pytojki - pić", w zwr. 2: „zołoudek", z dopiskiem „-ą-" nad środkowymi samogłoskami, w zwr. 3: „na biłu zakwyła - na biało zakwitła", w zwr. 4: „kwyła", w zwr. 8: „chwostie", „mostie".

s. 181-183 **nr 99** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 186), rkp. terenowy (tamże, k. 344), bez lokalizacji. W czystopisie, nad melodią nota Kopernickiego: „doskonała żydowska melodia", brak natomiast w tym rkp. informacji podanej w druku: „bałagulska" (tj. furmańska).

W rkp. terenowym, w t. 3, w wersji małych nut triole ósemkowe na obie miary taktu, w t. 6 i 14 nuta f^2 ma wartość ćwierćnuty, a g^2 ósemki, w t. 7-10 inna rytmizacja i nieregularny podział metryczny:

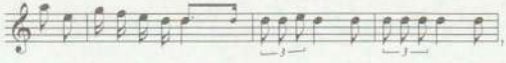

w t. 11, na drugą miarę fermata nad nutą d^2, w t. 15, na drugą miarę cztery szesnastki g^2 f^2 e^2 d^2. T. 17-18 w tym zapisie:

W obu rkp., w zwr. 3, w. 1: „arous", w. 2: „boudełe", w zwr. 5, w. 4 i 5: „dor-mit", w zwr. 7, w. 2: „Puryć". W rkp. terenowym brak części wyjaśnień (później wprowadzonych przez Kolberga w czystopisie), w zwr. 1: „Fahr ich mir", „beschlagen", „mir", „choroba myszki", „zu mir", w zwr. 5 „fängt", „gehen", w zwr. 7: „mal". W zwr. 7, w. 7 brak też wykrzykników: „hoj, ja". Ponadto w rkp. terenowym, w zwr. 1, w. 6 zapis: „zykorziss", w zwr. 3, w. 5: „die Aksen cy brennen", w w. 7: „in Herz aran (herein)", w zwr. 5, w. 2: „bissł besser", w w. 4: „zy furen", w w. 6 z wyjaśnieniem: „af - auf", w w. 7: „datsch", w w. 9: „Batsch (Peitsch)", w zwr. 7, w. 1: „Zy mir", w w. 3: „Boude", w w. 8: „Siock".

s. 183 **nr 100** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 186), rkp. terenowy (tamże, k. 344), bez lokalizacji, częściowo uszkodzony, tekst niekompletny. W czystopisie nota Kopernickiego nad melodią: „wyśmienita". W rkp. terenowym Kolberg zanotował umownie *parlando*, które ma cechy ametryczne, podpisując przy tym

fragmenty tekstu w odpowiednich miejscach melodii. W tym rkp. dla t. 1 jest pierwsza wersja niewykorzystana w czystopisie i w druku: cztery szesnastki c^2, dwie ósemki h^1 a^1, t. 15 jest tam rozszerzony metrycznie: w wersji małych nut, na drugą miarę są szesnastki zamiast trzydziestodwójek, w t. 19-20 zapisana jest tylko wersja dużych nut.

W obu rkp., w zwr. 1 i 2: „freg" zamiast: „frag", w czystopisie, w zwr. 2: „hoben (v. frajn)". W rkp. terenowym, w obu zwr. jedynie: „Mame, mame, ło mech...", w zwr. 2 zapis niejasny z powodu uszkodzenia narożnika karty i niepełnego tekstu (oznaczenie „ditto"). Dający się rekonstruować fragment różni się od wersji czystopisu i druku: „sie will sie a Husyn (narzeczonego) hoben. M[ame, mame] ło mech gain, di kanst mich schoin zy git versteihn".

s. 184-185 nr 101 – Czystopis Kolberga melodii i tekstu pod nią oraz P. Blizińskiej tekstu w kolumnie (sygn. 465, k. 187), rkp. terenowy Kolberga melodii i tekstu (tamże, k. 352), z lokalizacją ogólną: „Babice". W czystopisie pusta pięciolinia dla zapisu nutowego, nota lokalizacyjna wpisana przez Blizińską, a tekst przez nią przepisany opatrzony notatką Kopernickiego: „Dziadowska, o św. Ołeksie" oraz tytułem rozdziału „8. Pieśni dziadowskie". Pominięta w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/I, nr 644. Odsyłacz do pokuckich tekstów o św. Aleksym uzupełnił Kopernicki w druku; w rkp. go brak. Por. *Pokucie* cz. II (DWOK T. 30), s. 274-276, nr 501 i 502.

W obu rkp., w zwr. 3: „tryjdsie", w zwr. 4, 5 i 9: „ojca", „ojcu", „ojcze", w zwr. 5 i 11: „matku", „matka", w zwr. 7 i dalszych: „Ołeksaju", „Ołeksaj", „Ołeksaja", w zwr. 10, 12 i 15: „i nad tojo karto z żalu umhliwaje", w zwr. 18: „nożejki".

s. 185 nr 102 – Czystopis Kolberga melodii i tekstu pod nią oraz P. Blizińskiej tekstu w kolumnie (sygn. 465, k. 188), rkp. terenowy Kolberga melodii i tekstu (tamże, k. 352), z lokalizacją ogólną: „Babice". W czystopisie zapis melodii i słów pod nią sporządzony przez Kolberga ołówkiem, chwiejny, a nota lokalizacyjna wpisana tam przez Kopernickiego.

W rkp. terenowym, w t. 2, 6, 7 tylko wersja małych nut, w t. 2 i 8, nad półnutą fermata, t. 3-4: 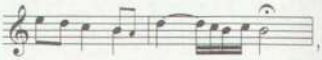 , w t. 5 jeszcze jedna wersja pierwszej miary: dwie ósemki d^2. W obu rkp., w zwr. 1: „świétie", w zwr. 2: „zacz człowiek" zamiast: „jak czołowik", w zwr. 3: „brat, sestra widstupyt", w zwr. 5: „kamene", w zwr. 6 i 8: „matku", w zwr. 7: „Byh", w zwr. 9: „byty", w zwr. 11: „chrześcijański", w zwr. 12: „byw".

s. 185-186 nr 103 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 190), bez lokalizacji. Melodię zanotował Kolberg osobno, na prawym marginesie, bez podpisanych pod nutami słów. Na oryginalnej karcie Kolberga naklejona wpoprzek między kolumnami tekstu kopia melodii do druku (również bez tekstu pod nią) wykonana przez niezidentyfikowanego autora. W rkp. brak odsyłacza; Kopernicki uzupełnił go w druku. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. III/1, s. 285-286, nr 9.

W zapisie Kolberga melodia w zmiennym metrum, z odpowiednimi oznaczeniami jego zmian: t. 1, 3, 5 w metrum 2/4, t. 2, 4, 6 w metrum 3/4. Oznaczenia te w kopii i w druku pominięte. W t. 3, w rkp. Kolberga cztery ósemki h^1 h^1 a^1 a^1. W zwr. 1: „skrusie swita", w zwr. 4: „rozpałenna", „rozdrażenna", w zwr. 5: „puť skoro pobudżajet", w zwr. 6: „prybrannu", „wielut ity itnakowo", w zwr. 13: „Moja to złaja dola", „lita drahaja", w zwr. 16: „Ny muszu", w zwr. 17: „Wik mołodyj imieliem", z dopiskiem na marginesie opatrzonym znakiem zapytania Kolberga: „? imył-em (miałem)", „siłom, zdrowiu", w zwr. 19: „spryjajem", „znajem", w zwr. 20: „ludom", w zwr. 25: „dusza projide", w zwr. 26: „stróżu", w zwr. 27: „zwizda - gwiazda", w zwr. 30: „Zapysanno", w zwr. 34: „wo wik wika".

s. 186-187 nr 104 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn, 465, k. 190), bez lokalizacji. Melodia zanotowana tam pod tekstem i opatrzona komentarzem Kopernickiego: „Nieosobliwa, można opuścić". Pominięta w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/I, nr 651. W rkp., w zwr. 3: „kożdomu", w. w. 2 zapis niejasny: „bnajmezyrnyj tomu" (?), w zwr. 5 wahania w zapisie wyrazu: „serisznom" (pierwotnie: seritnom?, z nieczytelnym dopiskiem powyżej) i brak wyjaśnienia: „tegoroczny", w zwr. 6: „pryjatel", w zwr. 7: „mładejcy", „spjudijte"(zapis niepewny), w zwr. 8: „de ja budu snoczy waszy aż do dnia sudnoho", w zwr. 9: „robatstwu", w zwr. 10: „z wama", w zwr. 11: „prymyli", w zwr. 12: „mistce".

s. 187-188 nr 105 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 190). Melodia zanotowana tam pod tekstem i opatrzona komentarzem Kopernickiego: „Nieszczególna, ale dla słów zostawić trzeba", a nad zapisem nutowym jego ręką oznaczenie metrum: 2/4. W rkp. brak odsyłacza; Kopernicki uzupełnił go w druku. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni..* cz. III/1, s. 286-288, nr 10.
W rkp., w t. 5, w wersji małych nut ostatnią nutą jest a^1 zamiast h^1; w druku błąd. Ponadto w zwr. 1: „choszczu", „skolko żywsze", w zwr. 2: „z soboju", w zwr. 3: „tam moho ne treba", „spasenija zyhda" (u Hołowackiego jak w T. 35: „z neba"), w zwr. 6: „hłubokija", w zwr. 7: „pojdet", w zwr. 8: „czełowicze", „kto",

w zwr. 9: „hotowa si", w zwr. 10, nad słowem: „widy" dopisane wyżej: „sli-" (slidy).

s. 188-189 nr 106 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 189). Tam nota Kopernickiego: „Przemyskie", melodia zanotowana pod tekstem i opatrzona uwagami wydawcy: „ładna melodyja" oraz: „Choć brak dwu taktów, warta druku" (w T. 35 opublikowana została z pustym t. 3 i 4 jak w rkp.). Por. zapis melodii innej pieśni dziadowskiej, „Duszo, duszo, śliczny kwiecie" (w supl., T. 83/I, nr 647). Obie melodie są wariantami znanej pieśni „Przez czyśccowe upalenia". W rkp. brak odsyłacza; Kopernicki uzupełnił go w druku. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. III/1, s. 286-281, nr 6.

W rkp. t. 3-4 niewypełnione, prawdopodobnie należy powtórzyć t. 1-2. W druku błędy i nieścisłości w zapisie melodii, której wersja źródłowa wygląda tak:

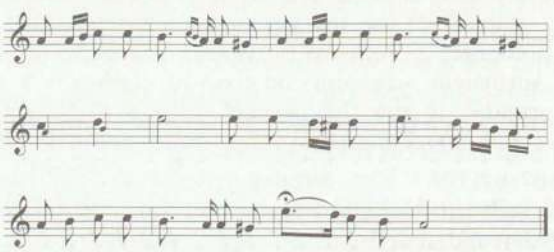

Z budowy melodii i relacji słowno-muzycznej wynika, że zwrotkę tworzą cztery wersy. W rkp., w zwr. 6: „wo w sebi wzywajet", w zwr. 7: „zatom", w zwr. 15: „neznanne", z powyżej dopisanym: „-ostne" (neznostne), w zwr. 17: „zieło - zło", „na sebi", w zwr. 18: „ostużeny", w zwr. 24: „raba" zamiast: „ryba", z powtórzoną na marginesie wątpliwością: „raba?", w zwr. 26: „zryny ja".

s. 189-190 nr 107 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 189). Tam melodia zanotowana pod tekstem i opatrzona notą Kopernickiego: „doskonała". Z budowy melodii i relacji słowno-muzycznej wynika, że zwrotkę tworzą cztery wersy. W rkp. mordenty: w t. 1 i 3, nad nutą a^1, w t. 4, nad ostatnią nutą, w t. 9, nad e^2. W t. 10, na pierwszą miarę zamiast dwudźwięków są nuty c^2 i h^1, co wskazuje, że nuty te powinny być wydrukowane mniejszą czcionką jako wersja alternatywna. W tym takcie również błędnie wydrukowana wersja małych nut; w rkp. jest to tylko przypomnienie wersji alternatywnej. Dla t. 11 jeszcze jeden zapis: cztery szesnastki c^2 d^2 d^2 e^2 i ósemka c^2.

W rkp., w zwr. 1: „i duszu", w zwr. 4: „budut oczy zakrywaty,

studa, stracha by ne znaty", w zwr. 5: „czytiry", w zwr. 7: „budet klekota", „oskwernuju", w zwr. 9: „o desnycy", w zwr. 10: „w Atskuju (Ad, Hades)", w zwr. 11: „ktoż", w zwr. 12: „ubo chrestijane" (bez „więc"), w zwr. 13: „błahych", „swojem".

s. 190-191 nr 108 - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 189). Tam melodia zapisana pod tekstem i opatrzona uwagami Kopernickiego: „doskonała" oraz: „Forszlagu w pisowni nie poprawiać" (nota dotyczy przedtaktu). W rkp., w t. 1, na trzecią miarę dwie ósemki g^1 a^1 zamiast trioli, tamże t. 4 i następująca po nim szesnastka zanotowane identycznie jak w druku, w t. 8 zamiast ćwierćnuty b^1 jest półnuta z mordentem; tu w druku błąd. W rkp., w zwr. 1 wyjaśnienie Kolberga: „Tłyń - tłum", w zwr. 2: „zranu żynyceju (źrenica)", „nebosy", „ktoż", w zwr. 3: „hrisznyk ny czaje" (zapis niepewny), z dopiskiem obok: „ne kaje sie".

s. 191-192 nr 109 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 193), rkp. terenowy (tamże, k. 344a), z lokalizacją ogólną: „Iskań". W czystopisie brak lokalizacji, notatka Kopernickiego: „Ładna melodyja w stylu ludowym", pod tekstem tytuł rozdziału: „9. Pieśni dworskie".

W rkp. terenowym, w t. 1, dla drugiej ćwierćnuty jest alternatywnie gis^1. Ten zapis bogatszy jest w znaki chromatyczne: w t. 2, 5 i 8 krzyżyki w trioli dla nut d^2, f^2, w t. 6 dla drugiej nuty. T. 7 w tym rkp: 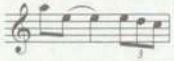 .

W rkp. terenowym, w zwr. 2: „spytaju", w zwr. 3, za słowem: „czemże" dopisał Kolberg w nawiasie: „dawniej", w w. 3 brak zwrotu: „diwcze", na końcu zwrotki nieujęty w czystopisie i w druku fragment: „jak ja skażu, szczo chodi, ne na moji szkodi". W obu rkp., w zwr. 1: „do mene" zamiast: „do mne".

s. 192 nr 110 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 194), z lokalizacją bezpośrednią: „Iskań", rkp. terenowy (tamże, k. 344a), z prawdopodobną lokalizacją ogólną: „Iskań". W obu rkp. tekst z melodią, w czystopisie Kopernicki melodię skreślił i opatrzył komentarzem: „Przekręcenie bardzo znanej pieśni". Pominięta w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/II, nr 658. W obu rkp., w zwr. 4: „świtem", w zwr. 5: „budut". W rkp. terenowym, w zwr. 1 zapis niejasny: „zaruczenia", w w. 4: „dołe, dołe, dołe", w zwr. 3: „zaruczyłam sie".

nr 111 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 195,) z lokalizacją: „Iskań", rkp. terenowy (tamże, k. 344a), z prawdopodobną lokalizacją ogólną: „Iskań". W obu rkp. tekst z melodią, którą jednak w czystopisie Kopernicki skreślił i opatrzył komenta-

rzem: „Głupia równie jak i treść wszystkich dworskich" (pod tekstem ponownie: „dworska"). Pominięta w T. 35 melodia zob. w supl., T. 83/II, nr 659. W rkp. terenowym, w zwr. 1: „o, już weczeryje", w zwr. 2: „Konyka osidłaju", w zwr. 3: „sztoż", „szto" zamiast: „szczoż", „szczo".

s. 193 **nr 112** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 196), z lokalizacją: „Iskań", niżej: „Serednica", rkp. terenowy (tamże, k. 347), z niepewną lokalizacją ogólną: „Serednica" (nota zapisana niejednoznacznie; uszkodzenie rkp.). W obu rkp. tekst z melodią, którą jednak w czystopisie Kopernicki skreślił, dopisując pod tekstem uwagę: „Waryjant już zapisany" oraz: „Dworska". Melodia pominięta w T. 35 zob. w supl., T. 83/II, nr 660.

W rkp. terenowym, w zwr. 1: „z żalu ne wychodyt", „serciu", w zwr. 2: „wstanu ja ranejko", „pytajet". W obu rkp., w zwr. 1: „sobo", „świecie", w zwr. 3: „stópejciu", „mołodejciu", „osiodłaju". Ponadto w obu rkp. zapisany dalszy tekst (w druku odniesiony do nr 111). Tam w zwr. 2 jedynie drobne różnice: „myłuju hladaty", „wojdu na horojku", natomiast zwr. 3 brzmi (cyt. według czystopisu; w rkp. terenowym różnice pisowni):

„A ja stanu, pokłoniu sie,
pered nymy rozżalu sie,
sztoż ty uczynyła,
chorosza diwczyna?
Cy tý maty zakazała,
cyś sie w inszym zakochała,
cy majesz mýszloho,
wýd mene samoho,
cy ja tobi szczo je wynen,
cym ne kochav jak powynen?
Żal to serciu momu,
méni mołodomu".

nr 113 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 197), z lokalizacją bezpośrednią jak w druku, rkp. terenowy (tamże, k. 335), z lokalizacją ogólną: „Wyszatyce". W czystopisie, nad melodią notatka Kopernickiego: „Doskonała", pod tekstem tytuł rozdziału: „10. Tańce". Odsyłacza w czystopisie brak; uzupełnił go w druku Kopernicki. Tekst por. J. F. Hołowacki *Narodnyja piesni...* cz. II, s. 716, nr 18. W rkp. terenowym, w t. 4 druga nuta w pierwszym wykonaniu to a^1 zamiast g^1; w czystopisie jak w druku. W zwr. 2, w czystopisie: „ne wédajesz - widzisz", w zwr. 3, w rkp. terenowym: „piatnycia i nedila", w czystopisie: „piatnycia jak i nedila".

s. 194 **nr 114** - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 198), rkp. terenowy Kolberga (teka 39, sygn. 1343, k. 10) melodii z incipitem tekstu

i tekstu pióra nieznanej osoby (tamże, k. 9); zapis w zbiorku opatrzonym notatką Kolberga: „Galicya. St... w Zakopanem". W rkp. terenowym melodia zapisana przez Kolberga ze słuchu, ołówkiem, przy czym brak w niej dwu taktów oznaczonych w druku: „1-mo". W tekście niezidentyfikowanego autora, w zwr. 1: „tiu lubyła", w zwr. 2: „wsiudy, tudy". W czystopisie, nad melodią notatka Kopernickiego: „Śliczna" oraz przypomnienie dla drukarza: „nr 111 i 112 bez melodii, wyrzucone".

nr 115 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 198), rkp. terenowy Kolberga (teka 39, sygn. 1343, k. 10 - melodia, k. 11 - tekst); zapis w zbiorku opatrzonym jego notatką: „Galicya. St... w Zakopanem". W rkp. terenowym melodia niepowiązana z żadnym tekstem, brak w niej taktu czwartego, ośmiotakt zanotowany jest w 4 taktach, bez repetycji. Tam tekst nr 115 zanotował Kolberg w zespole pt. „Kołomyjki", obejmującym kolejno przyśpiewki: „Oj, piszov ja do diwczyny" (w druku zwr. 1 nr 116, tj. następnego w T. 35), „Oj diwczata, diwczatońka (w druku zwr. 2 nr 116) oraz „Maty moja worożbyta" (zwr. 1 nr 115), „A ja tuju matusynu" (zwr. 2 nr 115).

W czystopisie Kolberg połączył melodię zanotowaną bez incipitu tekstu z dwoma ostatnimi kołomyjkami (jako nr 115), pomijając przy tym zaznaczony w rkp. terenowym przy każdym z tekstów refren: „Oj, tak, moja myła, kochanaja czarnobrywa (bis)", rozpisany jednak w całości jedynie po pierwszym z nich (zob. nr 116). W tym czystopisie, nad melodią notatka Kopernickiego: „Dobra, przypomina: »Jedna hora wysokaja«". Pieśni z takim incipitem opublikowane zostały m. in. w cz. II *Pokucia* (DWOK T. 30), s. 119, nr 189a (z melodią) i 189b (bez melodii, lecz z odsyłaczem do innych zapisów muzycznych w *Pokuciu*). Melodie pokuckie nie są jednak wariantami melodycznymi powyższej przemyskiej, nie wiadomo więc, jakiej pieśni dotyczyła uwaga Kopernickiego.

nr 116 - Czystopis Kolberga (sygn. 465, k. 198), rkp. terenowy Kolberga (teka 39, sygn. 1343, k. 10 - melodia z incipitem tekstu, k. 11 - tekst); zapis w zbiorku opatrzonym notatką Koberga: „Galicya. St... w Zakopanem". W czystopisie, nad melodią notatka Kopernickiego: „bardzo piękna".

W rkp. terenowym, w t. 1 drugą nutą jest c^2 zamiast h^1, w rysunku rytmicznym są tam równe ósemki zamiast rytmu punktowanego w t. 1-3, 5-7. Tam, w zwr. 1 bez wyjaśnienia: „dmie" oraz forma: „hołowu". W druku błąd w zwr. 2; powinno być: „czarnobrywa". Ponadto w tym zapisie, po zwr. 1 następuje jeszcze pominięty w czystopisie i w druku tekst,

nie wiadomo jednak, czy również związany z melodią nr 116: „Oj, misiace, miesiaczońku, ne swity nikomu, ino momu myłeńkomu, jak ide do domu. Oj, tak, moja myła, [kochanaja czarnobrywa]".

s. 195 **nr 117** - Rkp. terenowy Kolberga (sygn. 465, k. 301), bez lokalizacji. Tam zapis melodii z incipitem tego tekstu i notą Kopernickiego: „Dobra" oraz dalszy rozbudowany tekst, w którym poszczególne czterowiersze oddzielone są od siebie kreskami, co prawdopodobnie wskazuje, że zapisane zostały jako całość wykonawcza, związana z tą melodią, choć mogą też funkcjonować jako osobne przyśpiewki. W T. 35 opublikowana została melodia jedynie z pierwszą zwrotką, cały tekst związany z melodią nr 117 zob. w supl., T. 83/I, nr 499. Być może, z tą melodią łączył się też inny tekst pieśni zanotowany na tej samej karcie rkp., zob. w supl., T. 83/I, nr 554. W rkp. dla t. 7 jest jeszcze jedna wersja oznaczona notą: „vel": dwie szesnastki c^2 h^2 i trzy ósemki a^1 c^2 a^1.

nr 118 - Czystopis tekstu sporządzony przez Kopernickiego i melodii przez niezidentyfikowanego autora, może też przez Kopernickiego (sygn. 465, k. 199), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 203), z lokalizacją ogólną: „Sanoczany". W rkp. terenowym, nad melodią notatka ołówkowa Kopernickiego: „Dobra". W czystopisie kopia zredagowana przez Kopernickiego, z wpisanym przez niego tekstem pod nutami i w kolumnie, bez lokalizacji jak w druku. W obu rkp. jest jeszcze czterwierszowy tekst kolejnej oddzielonej kreską kołomyjki o incipicie „Było ne rubaty zełenoho duba", którą jednak w czystopisie Kopernicki skreślił, eliminując ją tym samym z druku (zob. w supl., T. 83/I, nr 525).

W rkp. terenowym t. 5: 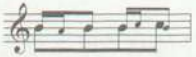 oraz t. 7: 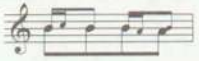 , przy czym opublikowana wersja t. 7 zapisana jest w tym rkp. za melodią, z odsyłaczem do tego taktu. W kopii, w t. 5 i 7 uwzględnione zostały wersje małych nut jak w rkp. Kolberga; w druku t. 5 błędny w stosunku do rkp. Kolberga i kopii (zob. wyżej cytowany takt).

nr 119 - Czystopis tekstu sporządzony przez Kopernickiego i melodii przez niezidentyfikowanego autora, może też przez Kopernickiego (sygn. 465, k. 199), rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 203), W rkp. terenowym lokalizacja ogólna: „Sanoczany" oraz nota ołówkowa Kopernickiego: „Dobra dla melodyi oryginalnej". W czystopisie kopia zredagowana przez Kopernickie-

go, z wpisanym przez niego tekstem pod nutami i w kolumnie, bez lokalizacji jak w druku.

W rkp. terenowym t. 1-2 zanotował Kolberg za melodią jeszcze raz z rozszerzeniem do 3 taktów i z podpisanym tekstem:

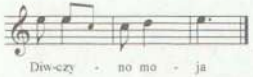

. Tam w zwr. 3: „kirnyczejky".

s. 196 **nr 120** - Kopia z rkp. terenowego Kolberga, sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (sygn. 465, k. 204), bez lokalizacji, rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 203), z lokalizacją ogólną: „Sanoczany" oraz notą Kopernickiego: „Dobra do tańca". W kopii, nad melodią wpisana przez Kopernickiego nazwa tańca i kolejny nr 119 (nie 120 jak w druku). Na tejże karcie 204 melodia ta została zapewne omyłkowo przepisana jeszcze raz z rkp. terenowego ręką tego samego kopisty i opatrzona kolejnym numerem 125, a następnie ponownie opublikowana w T. 35 pod nr 126. W kopii i w druku błędy w stosunku do zapisu pierwotnego, dotyczące budowy formalnej. Prawidłowy zapis melodii z rkp. terenowego zob. w supl., T. 83/II, nr 1582.

nr 121 - Kopia z rkp. terenowego Kolberga, sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (sygn. 465, k. 204), bez lokalizacji, rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 200), z lokalizacją ogólną: „Sanoczany" oraz notą Kopernickiego: „Dobra bardzo". W kopii, nad melodią wpisana przez Kopernickiego nazwa tańca. Tam melodia mylnie odczytana i w efekcie wydrukowana z błędami, dotyczącymi głównie umiejscowienia znaków chromatycznych, ozdobników oraz repetycji i wolt. Prawidłowy zapis melodii z rkp. terenowego zob. w supl., T. 83/II, nr 1583.

s. 196 -127 **nr 122** - Kopia z rkp. terenowego Kolberga, sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (sygn. 465, k. 204), bez lokalizacji, rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 200), z lokalizacją ogólną: „Sanoczany" oraz notą Kopernickiego: „Dobra". W kopii, nad melodią wpisana przez Kopernickiego nazwa tańca. Tam melodia niewłaściwie odczytana i na tej podstawie wydrukowana z błędami dotyczącymi umiejscowienia bemoli, notacji przednutek i z pominięciem wielu ozdobników istotnych dla jej charakterystycznego rysunku. Prawidłowy zapis melodii na podstawie rkp. terenowego Kolberga zob. w supl,, T. 83/II, nr 1584.

s. 197 **nr 123** - Kopia z rkp. terenowego Kolberga, sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (sygn. 465, k. 204), bez lokalizacji, rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 200), z lokali-

zacją ogólną: „Sanoczany" oraz ołówkową notą Kopernickiego: „Dobra". W kopii melodia błędnie odczytana i według tej wersji wydrukowana. Prawidłowy zapis melodii na podstawie rkp. terenowego zob. w supl., T. 83/II, nr 1585.

s. 197-198 nr 124 - Kopia z rkp. terenowego Kolberga, sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (sygn. 465, k. 204), bez lokalizacji, rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 200), z lokalizacją ogólną: „Sanoczany" oraz opisem tańca. W ostatnim zdaniu tego opisu Kolberg zanotował: „po czym idzie do nr 1, gdy do nr 2 nadszedł nr 5 i tak dalej". W kopii, nad melodią wpisana przez Kopernickiego nazwa tańca, a także uwaga pod melodią: „Tu wydrukować objaśnienie tańca, podane na odwrotnej stronie" (notatka ta istotnie na stronie 204 verso, w brzmieniu identycznym jak w druku). W kopii i w druku wiele błędów. Prawidłowy zapis na podstawie rkp. terenowego Kolberga zob. w supl., T. 83/II, nr 1586.

s. 198 nr 125 - Kopia z rkp. terenowego Kolberga, sporządzona do druku przez niezidentyfikowanego autora (sygn. 465, k. 204), bez lokalizacji, rkp. terenowy Kolberga (tamże, k. 200), z lokalizacją ogólną: „Sanoczany" oraz ołówkową notą Kopernickiego: „dobry, lecz coś nieskończonego?". W kopii i w druku błędy i nieścisłości w stosunku do rkp. Kolberga. Prawidłowy zapis na podstawie rkp. terenowego Kolberga zob. w supl., T. 83/II, nr 1587.

nr 126 - Melodia powtórnie wydrukowana, por. T. 35, s. 196, nr 120. Zob też wyżej, przypis do nr 120.

Bajki (s. 199-231)

s. 199-201 nr 1 - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 205). Tam tytuł, nota gatunkowa i lokalizacja bezpośrednia ręką Kolberga, a także jego poprawki i dopiski zgodne z wersją przyjętą w druku. W rkp. streszczenie bajki pominięte w tomie: „Dwaj bracia, dzieląc się bydłem po ojcu pozostałym, oszukali trzeciego, najmłodszego, oddając mu jednego tylko byka. Najmłodszy bart wiedzie go na jarmark, ale w drodze przywiązuje go do lipy, której go sprzedaje, i wraca do domu. W niedzielę idzie do lipy po pieniądze, które się też sypią obficie, gdy w nią kilka razy kijem uderzył. Nazbierał ich kupę i część rozdał braciom, u których jednak (że okłamali oni pana Boga) zamieniły się one w trzaski i węgle".

s. 199 **w. 6d.** - W rkp.: „Wzioł".

s. 200 **w. 5g.** - W rkp.: „ona" zamiast: „owa"

s. 201-202 **nr 2** - Rkp. P. Blizińskiej (sygn. 465, k. 206), kopia sporządzona z rkp. terenowego Kolberga (tamże, k. 223), bez noty lokalizacyjnej. W rkp. Blizińskiej tytuł i przypis na s. 201 wpisane ręką Kopernickiego. Wspomniana w tym przypisie „inna bajka" to wariant na sąsiedniej karcie rkp., zanotowany również ręką Blizińskiej (k. 207), z notatką Kopernickiego: „Waryjant nieskończony" oraz skreślonym tekstem, który przepisany został także z rkp. terenowego Kolberga (k. 223). Pominięty w tomie 35 tekst zob. w tym tomie „Pan Jezus i święty Piotr (I)", s. 336.

s. 201 **w. 13g.** - Tu i niżej w obu rkp.: „szo", „szoby" zamiast: „szczo, „szczoby".

s. 202 **w. 4g.** - W obu rkp.: „do arendy chodimo na nicz".

w. 10g. - W obu rkp.: „posunoŭ".

w. 13g. - W obu rkp.: „mistce".

w. 15g. - W obu rkp.: „A wse jidnoho Paŭła wybyły".

s. 202-203 **nr 3** - Rkp. P. Blizińskiej (sygn. 465, k. 208), kopia z rkp. terenowego Kolberga (tamże, k. 223), z lokalizacją: „Rakowa". W czystopisie ręką autorki nota gatunkowa: „Legenda" oraz lokalizacja bezpośrednia jak w druku. W rkp. terenowym, obok tytułu notatka Kolberga: „szewc z Dukli opowiedział". W obu rkp., w tekście formy: „zapyta", „odpowie", „powie" poprawione w druku przez Kopernickiego na: „zapytuje", „pyta", „odpowiada", „powiada".

s. 203 **przyp.** - Wyjaśnienia tego brak w obu rkp.; wprowadził je w druku Kopernicki.

s. 203-205 **nr 4** - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 209). Tam w tytule i w tekście forma: „wychowanek", nie: „chowanek", poniżej tytułu: „Duch opiekuńczy domowy", nad tekstem nota Kopernickiego: „Podan[ie]".

s. 204 **w. 12g.** - W rkp.: „mówi" zamiast: „woła".

w. 16g. - W rkp.: „wylaz" i niżej: „poszed".

s. 205 **w. 4g.** - W rkp.: „przez ogona", niżej: „przez dziecka".

nr 5 - Rkp. P. Blizińskiej (sygn. 465, k. 210), kopia z rkp. terenowego Kolberga (tamże, k. 223), z lokalizacją: „Rakowa". Notatkę gatunkową: „Podanie" wpisał w rkp. Blizińskiej Kopernicki.

w. 12g. - W obu rkp: „wernut sie".

w. 13d. - W obu rkp.: „dosłuhowaty".

s. 205-209 nr 6 - Rkp. nieznanego autora (sygn. 465, k. 211-212). Lokalizację wpisał w tym rkp. Kolberg, ręką Kopernickiego wprowadzony został w tekście podział na akapity oraz poprawki redakcyjne, m.in. często powtarzany w rkp. czasownik „gada" zastąpił Kopernicki wyrazami: „powiada", „mówi". Nie wszystkie poprawki wydawcy respektowane w wersji drukowanej widnieją jednak w tym rkp., część wprowadzona została przez Kopernickiego w druku.

s. 205 w. 1d. - W rkp.: „Na, tobie strzelbę i trzy psy - i rzekł do niego: - tego maluśkiego [...]".

s. 206 w. 12g. - W rkp.: „miała ich".

w. 18g. - W rkp.: „wtenczas" zamiast „potem".

w. 15d. - W rkp.: „ten se śpi".

w. 11d. - W rkp. brak podmiotu: „gospodarz".

w. 7d. - W rkp.: „la siebie".

s. 207 w. 7g. - W rkp. zamiast: „Myśliwy odpowiada" jest: „Ten gada", tu w tekście Kopernicki poprawił najpierw na: „Ten powiada".

w. 9g. - W rkp. poprawka Kopernickiego z: „ten gada", na: „A gospodarz mówi". Dalej w tym wierszu, w rkp.: „przedaj" zamiast: „sprzedaj".

w. 12g. - W rkp. dwukrotnie: „przedał", jw.

w. 17g. - W rkp. pierwotnie: „potem gada do niego", poprawkę na: „Wtedy odzywa się do niego gospodarz" wprowdził w rkp. Kopernicki.

w. 14d. - W rkp.: „diabeł w lesie pali".

s. 208 w. 8g. - W rkp. tu forma mianownika: „szwiec" powtórzona jeszcze dwukrotnie niżej (w. 19d. i 2d.), w dopełniaczu autor zapisuje: „szewca".

s. 209 w. 1g. - W rkp.: „poszedł raz w las".

w. 7g. - W rkp. pierwotnie: „potem drugi i trzeci dostali skrzydeł i do nieba polecieli"; poprawkę wprowdził w rkp. Kopernicki.

s. 209-212 nr 7 - Rkp Kolberga (sygn. 465, k. 213). W tekście widoczne jego nieliczne poprawki redakcjne oraz późniejsze, drobne Kopernickiego, który zaznaczył też podział na akapity oraz poprawił tytuł jak w druku, z pierwotnego zapisu Kolberga: „Zdobycz trzeciego piętra". Pod tekstem opowieści Kolberg zanotował jej streszczenie: „Ojciec odumiera trzech synów. Najmłodszy wartuje przez trzy nocy na jego grobie, za co (na każde zawołanie) ma do posługi wspaniałego konia i bogaty

rynsztunek. To mu w ciągu trzech dni ułatwia zdobycie królewny, na trzecim piętrze pałacu siedzącej, o której rękę ubiegają się także i dwaj jego bracia. Ale królewna, nim mu swą rękę oddała, zażądała od króla, ojca swego, ażeby kawaler ten przez trzy dni pasł 100 zajęcy i wszystkie wieczorem przygnał do zajęczej stajni. Mimo że tego dopełnił, nie dostał królewny, a dopiero król mu ją dał, gdy w czasie opowieści swych zdarzeń wspomnieć chciał o oszukaństwie króla". (Podkreślenia w tekście pochodzą od Kolberga.) Zachowała się również inna, bardzo zbliżona, choć niedokończona wersja streszczenia tej opowieści zapisana przez Kolberga (k. 205). Nieliczne poprawki wprowadził Kopernicki w druku, brak ich w rkp. (np. na s. 211, w w. 17d.: w rkp. nie ma czasownika: „odpowiada").

s. 210 **w. 4g.** - Poprawka Kolberga, pierwotnie było: „i pędzi za braćmi".

w. 11g. - Poprawka Kolberga z pierwotnego: „że i tego dokazać nie będą mogli".

w. 13g. - W rkp.: „musztrować".

w. 4-3d. - Pierwotnie Kolberg zanotował: „tak dzielnego człowieka znaleźć i córce swej los co najrychlej zapewnić", potem sam poprawił czasownik „znaleźć" na: „odszukać", Kopernicki natomiast zredagował inaczej dalszy ciąg zdania.

w. 3d. - Tu i niżej w rkp.: „urzędnikom", „urzędnicy"; poprawkę na: „dworzanom", „dworzanie" wprowadził Kopernicki.

w. 2d. - Najpierw Kolberg zanotował w rkp. jedynie: „rozpytywać się o takiego a takiego", potem rozbudował zdanie.

s. 211 **w. 12g.** - Kopernicki poprawił Kolbergowskie: „Przychodzą urzędnicy" na: „Wracają tedy dworzanie".

w. 16d. - Poprawka Kolberga na: „robotę" z pierwotnego: „czynność".

s. 212-218 **nr 8** - Rkp. tej opowieści nie zachował się, prawdopodobnie nie wrócił z drukarni. Lokalizacja w druku, identyczna jak przy opowieści nr 6, pozwala przypuszczać, że i ta bajka zanotowana została przez tego samego nieznanego autora (zob. wyżej przypis do nr 6).

s. 218-221 **nr 9** - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 214). Lokalizacja wpisana w rkp. ręką Kolberga, tytuł opowieści przez Kopernickiego. W tekście nieliczne poprawki Kolberga, część z nich wprowadzona została przez Kopernickiego w druku; brak ich w rkp.

s. 218 **w. 8g.** - W rkp. tu i niżej w całej opowieści: „poszed", nie: „poszedł".

w. 18d. - W rkp.: „niesie dla niego szperki".

w. 12d. - W rkp.: „wisi nad jego (diabła) głową".

w. 11d. - W rkp.: „wielgi", niżej też: „wielgie".

w. 7d. - W rkp.: „jakby wiatry wiali".

w. 5d. - W rkp.: „oztwiéraj".

w. 3d. - W rkp.: „przyszed'em".

s. 219 w. 15g. - W rkp. zamiast: „odpowiada" jest: „odpowie".

s. 220 w. 18g. - Powinno być: „może mi daj obrus", tak poprawnie w rkp.

w. 20g. - W rkp.: „Oni lwy mówią".

s. 221 w. 15g - W rkp. pierwotnie: „i nie każe wołać".

w. 17g. - W rkp.: wielgi".

w. 7d. - W rkp.: „wzioł".

s. 222-226 nr 10 - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 215), wersja bruliono-wa z licznymi poprawkami Kolberga, bez śladów ingerencji redakcyjnej Kopernickiego. Ręką Kolberga wpisana też lokalizacja. Nad tekstem noty Kopernickiego: „Przemyskie" oraz: „Waryjant tejże do skrócenia". Chodzi o wariantowy tekst poprzedni, tj. nr 9 (zob. wyżej). Ostatecznie w druku opowieść ta nie została skrócona. Pod tekstem bajki Kolberg zanotował jej streszczenie: „Dwaj bracia: bogaty i ubogi. Ubogi dany sobie od brata kawałek słoniny zanosi diabłu do piekła. Otrzymuje za to kokosz niosącą złote jaja, obrus dający strawę i puszkę, z której na żądanie wychodzi wojsko. Wojsko to dopomaga mu do odebrania kokoszy i obrusa skradzionych najpierw przez ciotkę, a potem zabranych przez króla. Brat bogaty, zadrosny, spodziewa się większe jeszcze skarby uzyskać od diabła i zawozi mu do piekła całą furę słoniny. Ale się przerachował, bo diabeł, widząc na jak wysoką zanosi się zapłatę, łeb mu urwał".

s. 222 w. 1d. - Błąd druku; winno być: „więc".

s. 223 w. 14d. - W rkp.: „oddaj im kurę".

w. 10d. - W rkp.: „chce mieć na powrót".

w. 3d. - W rkp.: „staną na nim do użycia".

s. 224 w. 17g. - W rkp. tu i w następnym wierszu: „tabakierę"

w. 13d. - W rkp.: „7 żołnierzy".

w. 12d. - W rkp.: „gotowych na skinienie swego pana do akcji".

s. 225 w. 15g. - W rkp.: „pożyczenie mu go".

w. 13d. - W rkp.: „na skórę wsypać każe".

w. 8d. - W rkp.: „zobaczemy".

s. 226 w. 7g. - W rkp.: „wcale nie zbrakło".

w. 20g. - W rkp.: „urwali".

s. 226-227 nr 11 - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 216), wersja brulionowa z licznymi poprawkami Kolberga, z nieznaczną redakcyjną ingerencją Kopernickiego, który w rkp. wyznaczył jedynie akapity, nad tekstem zanotował: „Zabawna" oraz wprowadził kilka poprawek.

s. 226 w. 1d. - W rkp.: przedziurawił".

s. 227 w. 7g. - W rkp.: „na skargę".

w. 2d. - W rkp.: „Więc wygrał zakład".

s. 228-229 nr 12 - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 217). Tam nad tekstem noty Kopernickiego: „Przemyskie" oraz: „Zabawna", „Zwierzęca", „Bajki". W tekście poprawki Kolberga, brak ingerencji Kopernickiego, który jedynie wyznaczył akapity.

s. 228 w. 9g. - W rkp.: „ja ci go dostawię".

w. 11g. - W rkp.: „zdusił", „spytawszy".

w. 7d. - W rkp.: „zmył sobie buty zupełnie", a powyżej dopisek Kolberga: „na czysto".

s. 229 w. 3g. - W rkp.: „wliziesz".

s. 230 nr 13 - Rkp. P. Blizińskiej (sygn. 465, k. 218), kopia z rkp. terenowego Kolberga (tamże, k. 223), z lokalizacją: „Rakowa". W rkp. Blizińskiej, nad tekstem noty Kopernickiego: „O zwierzętach", „Zabawna".

w. 6g. - W obu rkp. jedynie: „Na to pies".

w. 7g. - W obu rkp.: „Wilk mu mówi".

w. 12g. - W obu rkp.: „szerść".

w. 13d. - W rkp. terenowym, po słowach: „i pyta się go" następuje „etc." dla uniknięcia powtarzania identycznego dialogu (do zdania: „Zakręcił".). W rkp. Blizińskiej fragment ten został rozpisany.

w. 11d. - W rkp. Blizińskiej tylko: „Na to kot".

w. 5d. - Tamże: „szerść".

w. 4d. - W rkp. terenowym dwukrotnie: „skoczyć".

w. 2d. - W rkp. terenowym, pierwotnie: „częstował kopytami w pysk", potem określenie „w pysk" Kolberg skreślił.

s. 231 nr 14 - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 219). Tam tytuł, nota ga-

tunkowa i uwaga: „Aneks" (planowany dodatek?) wpisane ręką Kopernickiego, lokalizację i przypis zanotował Kolberg. W przypisie odsyła on do zbieżnych motywów uwięzienia w miechu i torbie w bajkach kujawskich, w cz. I *Kujaw* (DWOK T. 3), s. 118 oraz s. 191 (w druku błędnie: s. 119), a także w bajce krakowskiej, w cz. IV *Krakowskiego* (DWOK T. 8), s. 194-195.

w. 9d. - W rkp.: „umiem".

Wierzenia. Zabobony. Gusła. Czary i leki. (s. 232-240)

s. 232 **nr 1** - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 224), fragment wmontowany w to miejsce rozdziału przez Kopernickiego, który dopisał też lokalizację na końcu (po odłączeniu tej partii rkp. od większej zlokalizowanej przez Kolberga całości). ,

nr 2 w. 6-8d. - Rkp. Kolberga (tamże), fragment wmontowany przez Kopernickiego w to miejsce rozdziału z dopisaną przez wydawcę lokalizacją na końcu oraz tytułem „Boginki". W tym fragmencie Kolberg oznaczył lokalizację na początku.

w. 5-1d. - Rkp. Kopernickiego (tamże). Odsyłacze kierują do tekstów o bogienkach w cz. III *Krakowskiego* (DWOK T. 7), s. 41 i 45 oraz do artykułu M. Cioska *Materiały etnograficzne z miasteczka Żołyni w powiecie przemyskim*, „Zbiór Wiadomości do Antropologiii Krajowej" T. XIII: 1889, s. 78, gdzie zły duch zwodzący kobiety przed wywodem określony jest jako „mamuna".

s. 233 **nr 3** - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 225). Kopernicki dopisał tam jedynie nr podrozdziału przy tytule Kolberga „Topielnik" oraz lokalizcję „Iskań" na końcu opisu. Podany przez Kolberga odsyłacz kieruje do s. 78 artykułu M. Cioska (por. wyżej), gdzie ów zły duch wodny nazwany jest „toplec" i ma „postać człowieka w ubraniu wiejskim, [którego] poznać po czarnej twarzy i dużych świecących oczach [i. który] ma zawsze prawą wąsgę (połę) płóciennicy mokrą".

w. 13-6d. - Rkp. Kopernickiego (tamże), tekst uzupełniony przez wydawcę i wmonotowany w to miejsce rozdziału.

w. 5-1d. - Rkp. Kolberga (tamże), fragment włączony tu przez Kopernickiego, którego ręką dopisana też na początku lokalizacja (po oddzieleniu tego fragmentu od większej zlokalizowanej przez Kolberga całości).

s. 234 **w. 1-16g.** - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 226), tekst wklejony w to miejsce rozdziału i poprzedzony wprowadzeniem Kopernickiego (pierwsze zdanie). Tekst Kolberga (od słów: „Usłyszawszy pierwszy grzmot") opatrzony był lokalizacją: „Iskań", którą Kopernicki przesunął do swojego wprowadzenia. Uzupełnił też przypis odsyłający do przywoływanego wyżej artykułu M. Ciska, s. 71, gdzie również mowa o tarzaniu się po ziemi po usłyszeniu pierwszego grzmotu, co zapobiegać ma bólom brzucha (w Żołyni).

Nota lokalizacyjna na końcu tego fragmentu wpisana została przez Kolberga. W tym rkp., przed opisem sposobu zaradzenia wichurze zapisał Kolberg przesąd, później skreślony, związany z kukaniem kukułki (zob. w tym tomie s. 331). Ponadto fragment dotyczący przeciwdziałania gradowi zachował się także w rkp. terenowym Kolberga (sygn. 465, k. 339), z lokalizacją bezpośrednią: „Sambor [...]"(cd. noty niemożliwy do rekonstrukcji z powodu uszkodzenia marginesu karty rkp.).

w. 17g - s. 235 w. 8g. - Rkp. Kopernickiego (sygn. 465, k. 229). Informacje o ziołach zredagowane zostały przez wydawcę na podstawie dwu rkp. prymarnych: M. Hemplówny (k. 227) oraz Kolberga (k. 228). W pierwszym ręką Marii Hemplówny z Tarnowa pod Chełmem zanotowane zostały lokalne i ogólnopolskie nazwy kilku roślin z Cieplic pod Sieniawą: („drapaki", „wilcze łapy", „włosy Panny Maryi', „chmieliny", z ich łacińskimi odpowiednikami i sposobem użycia jedynie dla przedostatniej). W drugim Kolberg zanotował lokalne nazwy czterech roślin leczniczych w Jaworowie: przywrotnika, pięciornika, przestępu i tojeści, z ich łacińskimi odpowiednikami. W tym rkp. Kolberga także nota odsyłająca do „Przyrodnika" z roku 1872, gdzie w anonimowym artykuliku *Podania i przesądy ludowe w dziedzinie przyrodnictwa*, w dziale „Rozmaitości", w nr 6, na s. 195 identyczne informacje o nazwach tych czterech roślin w Jaworowie i ich zastosowaniu leczniczym.

s. 235 **w. 9g.-9d.** - Rkp. Kopernickiego (sygn. 465, k. 230). Lokalizacja: „Iskań", wpisana ręką Kopernickiego na końcu tego fragmentu, uzupełniona została zapewne na podstawie niezachowanego zapisu prymarnego Kolberga. Zdanie wprowadzające w w. 18-14d. pochodzi prawdopodobnie od Kopernickiego.

w. 8-4d. - Rkp. Kolberga (tamże), fragment wklejony w to miejsce tekstu przez Kopernickiego, który uzupełnił w rkp. informację: „koło Jaworowa". Kolberg podał w rkp. odsyłacz do „Przyrodnika" z roku 1872, gdzie w tekście *Podania i przesądy ludowe w dziedzinie przyrodnictwa* zamieszczonym

w dziale „Rozmaitości" w nr 1, na s. 34 i 35 opublikowane są oba przesądy o żabie i o turkuciu. W źródle tym ponadto informacja, że nazwa turkucia „niedźwiadek" używana jest nie tylko w Bruchnalu, ale i „w całej Galicji".

w. 3d - s. 236 w. 5g. - Rkp. Kolberga (tamże), fragment wklejony w to miejsce tekstu przez Kopernickiego. Lokalizacja oraz nota: „Zwierzęta" wpisane dwukrotnie jego ręką.

s. 236 **w. 6g.-10d.** - Rkp. Kolberga (tamże), fragment wmontowany przez Kopernickiego w to miejsce tekstu.

w. 9-7d. Rkp. Kopernickiego (sygn. 465, k. 231), wprowadzenie wydawcy, prawdopodobnie przez niego samego zredagowane.

w. 6d. - s. 237 w. 7d. - Rkp. Kolberga (tamże), fragmenty rkp. odpowiadające kolejnym akapitom tekstu drukowanego, pocięte w osobne paski i naklejone przez wydawcę na kartę główną, oznaczone odpowiednio literami od a do g.

s. 237 **w. 6d. - s. 238 w. 12g.** - Rkp. Kopernickiego (sygn. 465, k. 231-232), z oznaczoną przez niego lokalizacją na końcu. Fragment tekstu na s. 238 od słów: „Na kurdziel..." zachował się ponadto w rkp. terenowym Kolberga (sygn. 3194, k. 10).

s. 238 **w. 13g. - s. 239 w. 3g.** - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 232), dwa fragmenty odpowiadające akapitom w druku, odcięte i wklejone przez wydawcę na arkusz główny. Kopernicki zapisał też zdanie wprowdzające („Gdy krowa zachoruje na kurdziel [...] mieszka daleko"), które zapewne przy montażu rkp. powtórzył za oryginalnym tekstem Kolberga.

s. 239 **w. 4-14g.** - Rkp. Kolberga (tamże), fragment z opisem zdarzenia ze znachorką poprzedzony zdaniem wprowadzającym ręką Kopernickiego („Na ostatek udają się ludzie [...] między Radymnem a Jarosławiem").

w. 15g. - s. 240 w. 10g. - Rkp. Kolberga (sygn. 465, k. 233), fragmenty wmontowane przez Kopernickiego w to miejsce tekstu, z wpisanym przez niego zdaniem początkowym oraz notą lokalizacyjną jak w druku. W rkp. Kolberga lokalizacja: „Iskań" wpisana na końcu fragmentu w w. 15d. na s. 239, po słowach: „słodką jabłoń", potem skreślona, prawdopodobnie przez Kopernickiego i wpisana jego ręką po akapicie następnym jak w druku, tj. po słowach: „ma być pewne". Fragment z tekstem zamawiania z Wyszatyc, od słów: „Baby lekarki", do słów: „itd. jak wyżej", zachował się także w rkp. terenowym Kolberga (sygn. 465, k. 343). Zapis ten, bez lokalizacji, rozpoczyna tam zdanie: „Przemowa, czyli zaklęcie baby leczącej ziołami chorobę".

w. 3d. - Tu i niżej w rkp. (k. 233): „so protywnyczéw (z przeciwników)", w rkp. terenowym (k. 343): „so protywnycze", z takim samym wyjaśnieniem.

w. 1d. - W obu rkp.: „kreszczennoho, porodżennoho".

s. 240 **w. 7g.** - W rkp. terenowym: „niżli" zamiast: „nyż".

w. 8g. - W rkp. (k. 233) z wyjaśnieniem: „żyłé possysaty (żyły ściągać), w ciągu dalszym Kolberg w obu rkp. zanotował: „z talciv" (z wyjaśnieniem na k. 233: „stawów") zamiast: „z sustawciw".

w. 8-1d. - Rkp. Kopernickiego i Kolberga (sygn. 465, k. 233). Wydawca przepisał przy montażu tekst do słów: „kryć za góry", ciąg dalszy stanowi oryginalny zapis Kolberga na odciętym i wklejonym pasku papieru.

BIBLIOGRAFIA
INDEKSY

BIBLIOGRAFIA

PRACE CYTOWANE I ODNOTOWANE PRZEZ KOLBERGA I KOPERNICKIEGO

A. G. *Dom w Dubiecku.* „Przyjaciel Ludu" R. 4 T. 2: 1838 nr 51 s. 402 (z ryc. na s. 401 pt. „Dom, w którym urodził się Krasicki, w Dubiecku, w Galicji).

A. T. *Pisni nabožnyi.* Lvov 1860.

Baliński M., Lipiński T. *Starożytna Polska pod względem historycznym, jeograficznym i statystycznym opisana.* T. 2 Warszawa 1844.

Barącz S. *Archiwum WW. OO. Dominikanów w Jarosławiu.* Lwów 1884.

— *Rys dziejów zakonu kaznodziejskiego w Polsce.* T. I-II Lwów 1861.

Beauplan Le Vasseur de W. *Ciekawe opisanie Ukrainy.* W: J. U. Niemcewicz *Zbiór pamiętników historycznych w dawnej Polszcze...* T. 3 Warszawa 1822 s. 336-406. Toż wyd. kryt.: *Opisanie Ukrainy, którą tworzą liczne dzielnice Królestwa Polskiego, począwszy od kresów Moskwy, po granice Transylwanii wraz z ich obyczajami, sposobem życia tudzież prowadzenia wojen przez...* W: *Eryka Lasoty i Wilhelma Beauplana opisy Ukrainy...* Przekład S. Mellera (na podstawie wyd. franc. z 1660 roku), pod red., ze wstępem i komentarzami Z. Wójcika, Warszawa 1972. Pierwodruk prawdopodobnie w 1651 roku.

Borkowski A. D. *Orły z Herburtów. Powieść fantastyczna.* W: *Prace literackie.* T 1 Wiedeń 1838 s. 103-118. Rec.: M. Gr... [M. Grabowski] *Kronika. „Prace literackie", Wiedeń 1838.* „Ty-

godnik Petersburski" R. 10: 1839 nr 70 s. 402-404, nr 71 s. 409-410 (o powieści Borkowskiego w nr 70, s. 402); N... *Krytyka. „Orły z Herburtów" i gminna cudowność.* „Tygodnik Literacki" 1840 nr 5 s. 39-40, nr 6 s. 47-48.

Chodakowski Z. D. [A. Czarnocki] *O Sławiańszczyźnie przed chrześcijaństwem.* „Pamiętnik Lwowski" 1819 T. I nr 1 s. 17-48 (przedruk popr. z pierwodruku w „Ćwiczeniach Naukowych" 1818 T. II nr 5 s. 3-27). Zob. wyd. kryt. tegoż w: *„O Sławiańszczyźnie przed chrześcijaństwem" oraz inne pisma i listy.* Opracował i wstępem opatrzył J. Maślanka. Warszawa 1967.

Cisek M. *Materiały etnograficzne z miasteczka Żołyni w powiecie przemyskim zebrał...* „Zbiór Wiadomości do Antropologii Krajowej" T. XIII: 1889 s. 54-83.

Čubinskij P. P. *Trudy etnografičesko-statističeskoj ekspedicii w Zapadno-russkij kraj, snarjažennoj Imperatorskim Russkim Geografičeskim Obščestwom, Jugozapadnyj Otděl.* Materialy i isledowanija sobrannyja... T. V Peterburg 1872.

[Dziedzicki L.] Lu. Dz. *Krasiczyn.* W: *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich.* T. IV Warszawa 1883 s. 612-614.

Dziedzicki L. *Przemyśl.* W: *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich.* T. IX Warszawa 1888 s. 148-168.

— *Sambor.* W: *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich.* T. X Warszawa 1889 s. 227-246.

Erben K. J. *Prostonárodní české písně a řikadla.* V Praze 1864.

Golovackij I. B. zob. *Věnok Rusinam na obžinki.*

Golovackij J. F. *Narodnyja pěsni Galickoj i Ugorskoj Rusi, sobrannyja...* Č. I-III Moskva 1878. Pierwodruk: „Čtenija" 1863-1867 i 1870.

[Golovackij J. F., Šaškevič M. R., Vagilevič J. D] *Pěsně narodni.* W: *Rusalka Dněstrovaja.* U Budimě 1837 [recte 1836], s. VII-XX i 1-58.

Gołębiowski *Lud polski, jego zwyczaje, zabobony.* Warszawa 1830. Przedruk fotoofsettowy: Warszawa 1983.

[Grabowski M.] M. Gr... zob. Borkowski A. D.

Hauser L. *Monografia miasta Przemyśla (z widokami i starożytnym planem miasta).* Przemyśl 1883.

— *Znaczenie pomnika gwardianowi OO. Reformatów, ks. Krystynowi Szykowskiemu, wzniesionego w dniu 30 sierpnia 1877 r. Przemyślu.* Przemyśl 1877.

Hołowacki J. F. zob. Gołowackij J. F.

Innocenty N... zob. [Nycz (Nicz) I.]

Kolberg O. *Chełmskie. Obraz etnograficzny.* Cz. I-II Kraków 1890-1891. Toż: DWOK T. 33-34 Wrocław-Poznań 1964.

— *Krakowskie.* Cz. I-IV. Kraków 1871-1875. Toż: DWOK T. 5-8 Wrocław-Poznań 1962.

— *Kujawy.* Cz. I-II Warszawa 1867-1869. Toż: DWOK T. 3-4 Wrocław-Poznań 1962.

— *Lubelskie.* Cz. I-II. Kraków 1883-1884. Toż: DWOK T. 16-17 Wrocław-Poznań 1962.

— *Łęczyckie.* Kraków 1889. Toż: DWOK T. 22 Wrocław-Poznań 1964.

— *Mazowsze. Obraz etnograficzny.* Cz. I-V Kraków 1885-1890. Toż: DWOK T. 24-28 Wrocław-Poznań 1963-1964.

— *Pokucie. Obraz etnograficzny.* Cz. I-IV. Kraków 1882-1889. Wrocław-Poznań 1962-1963.

Korespondencja „Tygodnika Ilustrowanego" ze Lwowa, we wrześniu. „Tygodnik Ilustrowany" 1882 nr 354.

Korzeniowski J. *Okrężne. Komedya w dwóch aktach ze śpiewami.* W: tegoż *Dramata i komedie mniejsze.* T. 1 Wilno 1851. Toż zob. wyd. 3 J. Cybulskiego, Poznań 1898, *Naród Sobie* 70.

Kostomarow H. U. *Narodnyj dněvnik.* W: P. P. Čubinskij *Trudy etnografičesko-statističeskoj ekspedicii v Zapadno-russkij kraj...* Cz. III. Peterburg 1872.

Kraiński E. *W sprawie geografii krajowej.* „Przewodnik Naukowy i Literacki" 1880 s. 568-576.

Kronika. Cud. „Nowa Reforma" 1883 nr 158 s. 3.

Kronika miejscowa i zagraniczna. „We wsi Sanoczanach...". Czas" 1874 nr 3.

L. K. *Sambor w Galicji.* „Przyjaciel Ludu" R. 12: 1845 nr 23 s. 177-178 (z ryc. na s. 177 pt. „Ratusz w Samborze rysowany w czasie odnowienia roku 1843").

Latopis Nestora. W: *Pomniki dziejowe Polski.* Wyd. A Bielowski, T. 1 Lwów 1864 s. 521-862. Zob. też edycja fototypiczna tegoż, Warszawa 1960.

Lipiński K. *Muzyka do „Pieśni polskich i ruskich ludu galicyjskiego" zebranych i wydanych przez Wacława z Oleska.* Do śpiewu i na fortepan ułożył... Lwów 1833.

Łoziński J. *Ruskoje wesile opysanoje czerez...* W Peremyszły 1835.

[Michna W.] Ksiądz Wojciech z Zaleszan *Przemyśl i jego okolice. Opisał historycznie...* Nowy Sącz 1872.

[Mioduszewski M. M.] X. M. M. M. *Pastorałki i kolędy z melodyjami, czyli piosnki wesołe ludu w czasie Świąt Bożego Narodzenia po domach śpiewane, a przez... zebrane.* Kraków 1843. Toż wyd. III pomnożone, Kraków 1871 (bez melodii).

—— X. M. M. M. *Dodatek do „Pastorałek i kolęd z melodyjami".* Lipsk 1853.

Mroczko F. K. *Szkice etnograficzne. Pogrzeby.* „Przegląd Literacki i Artystyczny", Kraków, R. II: 1883 nr 1 s. 7-8, nr 2 s. 4-5, nr 3, s. 7-8.

N... zob. Borkowski A. D.

Nestor zob. *Latopis Nestora*

[Nycz (Nicz) I.] Innocenty N... *Obchody kalwaryjskie, czyli rozmyślania, różne uwagi religijne i modlitwy stosowne do pobożnego rozpamiętywania Bolesnej Męki Pana i Zbawiciela naszego, Jezusa Chrystusa, oraz do rozważania tajemnic żałobnych stacyj Matki Boskiej Bolesnej jako też zaśnięcia i tryumfalnego Wniebowzięcia tejże Najświętszej Bogarodzicy Maryi Panny w czasie obchodu krzyżowych dróżek na Kalwaryi Pacławskiej pod Przemyślem, ułożone i wydane dla zbawiennego pożytku wiernych przez... w roku 1863.* Jasło 1863 [recte 1865].

O rękopismie Piotra Żupnika z Soli. „Pamiętnik Sandomierski" T. II: 1830 s. 618-622.

Padura T. *Ukrainky z nutoju.* Warszawa 1844.

Pauli Ż. *Klasztor Bazylijanów w Dobromilu i gruzy zamku Herburtów.* „Przyjaciel Ludu" R. 5 T. 2: 1839 nr 29 s. 229-230 (z ryc. na s. 229 pt. „Klasztor Bazylijanów w Dobromilu").

— *Pieśni ludu ruskiego w Galicji zebrał...* T. 1-2 Lwów 1839-1840.

Piątkowski D. *Najświętsza Panna Marya cudowna w Jarosławiu, w kościele polnym OO. Dominikanów. Jej cuda i łaski, jako też koronacyą jej cudownej statuy, z dokumentów autetentycznych zebrał i opisał...* Rzeszów 1864. (Anons w: *Wiadomości literackie.* „Biblioteka Warszawska" 1864 T. 3 s. 525-526)

Podania, przesądy i nazwy ludowe w dziedzinie przyrodnictwa. W Bruchnalu koło Jaworowa. „Przyrodnik" 1872 nr 1 s. 34-35.

Podania, przesądy i nazwy ludowe w dziedzinie przyrodnictwa. W Jaworowie. „Przyrodnik" 1872 nr 6 s. 194-195

Podolecki P. *Krystyn Szykowski.* W: *Album na korzyść pogorzelców wydane przez J. D. Borkowskiego.* Lwów 1844 s. 206-207 oraz w: L. Hauser *Znaczenie pomnika... Krystynowi Szykowskiemu... wzniesionego...* Przemyśl 1877 s. 13-14.

Przemyśl w Galicyi nad Sanem. „Przyjaciel Ludu" R. 4 T. 2: 1838 nr 41 s. 322-323 (z ryc. na s. 321).

R. *Zamek Krasiczyn.* „Kłosy" 1873 T. XVI nr 392 s. 15 (z ryc. pt. „Krasiczyn: zamek" na s. 12 i „Oddrzwia zamku w Krasiczynie" na s. 13).

Rusalka Dněstrovaja. Almanach. U Budimě 1837 [recte 1836]. Zob. też [Golovackij J. F., Šaškevič M. R., Vagilevič J. D.]

Salamon Š. *Kolomyjki i šumki sobral z ust naroda... s nutami 4 arij narodnych.* Lvov 1863. Przedruk w: J. F. Golovackij *Narodnyja pěsni Galickoj i Ugorskoj Rusi...* Moskva 1878, č. II, s. 739-841, pt. *Kolomyjki i šumki sobrannyja najboljeje v Podgorě Sčastnym Salamonom i izdannyja v Lvově 186[3] goda* [w przedruku w tytule rok 1864 i bez zapisów nutowych].

Šaškevič M. R. zob. [Golovackij J. F., Šaškevič M. R., Vagilevič J. D.]

[Siarczyński F.] Fr. S. *Badanie o dawnej siedzibie Radymiczanów i Wiatyczanów, niegdyś nad rzeką Sanem, w sąsiedztwie Lachów i Rusinów zamieszkałych.* „Czasopism Naukowy Księgozbioru Publicznego imienia Ossolińskich" R. 1: 1828 z. 1 s. 64-75.

— Fr. S. *Dzieje biskupstwa przemyślskiego greckiego i łacińskiego obrządku.* „Czasopism Ksiegozbioru Publicznego imienia Ossolińskich" R. 1: 1828 z. 4 s. 3-21.

— Fr. S. *Dzieje Księstwa niegdyś Przemyślskiego.* „Czasopism Księgozbioru Publicznego imienia Ossolińskich" R. 1: 1828 z. 2 s. 63-77, z. 3 s. 3-23.

— Fr. S. *Opisanie miasta Sambora i obwodu jego, dzieje dawne miasta tego i stan niniejszy.* „Czasopism Naukowy Ksiegozbioru Publicznego imienia Ossolińskich" R. 2: 1829 z. 2 s. 50-73.

— Fr. S. *Wiadomość o dawniejszym i późniejszym stanie miasta Przemyśla, o dziejach jego, o mieszkańcach niegdyś ziemi, teraz obwodu przemyślskiego.* „Czasopism Naukowy Księgozbioru Publicznego im. Ossolińskich" R. 2: 1829 z. 1 s. 3-22.

Święcki T. *Historyczne pamiątki znamienitych rodzin i osób dawnej Polski.* Przejrzał w rękopiśmie, objaśnił i uzupełnił przypisami Julian Bartoszewicz. T. I-II Warszawa 1858-1859.

Tomaszewska M. *Obrzędy weselne ludu ruskiego we wsi Cetuli w powiecie jarosławskim.* „Zbiór Wiadomości do Antropologii Krajowej" T. X: 1886 s. 55-74.

Vagilevič J. D. zob. [Golovackij J. F., Šaškevič M. R., Vagilevič J. D.]

Věnok Rusinam na obžinky, uplév... [Wyd.] I. B. Golovackij. Cz. I-II. Vo Vidni 1846-1847.

Wacław z Oleska zob. Zaleski W.

Wanke A. *Hałahiwki. Zabawy wielkanocne ludu ruskiego we wsi Gorczycach koło Sieniawy, w powiecie przemyskim.* „Zbiór Wiadomości do Antropologii Krajowej" T. XIII: 1889 s. 38-53.

Wspomnienie o Dobromilu Herburtów. Malowanie dobromilskie w domu Herburtów. „Pamiętnik Sandomierski" T. II: 1830 s. 207-213.

X. M. M. M. zob. [Mioduszewski M.]

[Zaleski W.] Wacław z Oleska *Pieśni polskie i ruskie ludu galicyjskiego.* Z muzyką instrumentowaną przez Karola Lipińskiego. Lwów 1833.

Zamek książęcy w Krasiczynie. Z widoków galicyjskich. „Przyjaciel Ludu" R. 5 T. 2: 1839 nr 50 s. 394 (z ryc. na s. 393).

INDEKS NAZW GEOGRAFICZNYCH[1]

Albigowa, pow. Łańcut **35** — 4
Ameryka **83/II** — 348
Augustowskie **35** — IX, X
Austria **83/I** — XI
Austro-Węgry **83/I** — LXXII

Babice, pow. Przemyśl **35** — 144, 184, **83/I** — XXV-XXVII, LIX, LXV, 420, 422, 423, 424, 426, 428, 430, 431, **83/II** — 8, 350, 434, 460
Babina, pow. Sambor **35** — 13, **83/I** — XXVIII
Babinie, pole **35** — 2
Babiniec, kopiec **35** — 2
bachorzeckie pole, pole **35** — 48
Bachórz, Bachorz, pow. Brzozów **35** -10, **83/II** — 364
Bachórzec, Bachorzec, pow. Przemyśl **35** — 10, 48, **83/I** — XXV, XXVI, XXVII, 6, 284, 285, 302, 321, 322, 387, 398, 401, **83/II** — 364
Bachów, pow. Przemyśl **83/II** — 350
Bardiów, Bardyów, Słowacja **83/I** — XV
Barysz, pow. Buczacz **83/I** — XXII
Belgrad, Serbia **83/I** — XXXVIII
Bełz, pow. Sokal **83/I** — VIII
Bełzec, Bełżec, pow. Cieszanów **83/II** — 349, 351

[1] Indeks obejmuje tomy 35 oraz 83/I i 83/II, czyli całość materiału przemyskiego. Pisownię nazw oraz przynależność administracyjną miejscowości ustalono według *Słownika geograficznego Królestwa Polskiego...* T. I-XV, Warszawa 1880-1902. Nazwy niezidentyfikowane opatrzone są znakiem zapytania.

bełzkie województwo **83/I** — XI
Bełżec zob. Bełzec
Beniowce? **83/II** — 350
Berehy Dolne, pow. Lesko **83/I** — XIX
Bereska, pow. Lesko **83/I** — 6
Berlin, Niemcy **35** — VII, VIII
Berounsko **83/II** — 452
Beskidy, Beskid, góry **35** — X, 2
Betlejem, Betleem, Betlehem, Fleiem, Flejew, Flejew, Flyje, Flyjem, Oflejem, Weflejem, Wefłejem, Wefłejew, Wetłejem, starożytna Judea **35** — 17, 21, 22, 24, **83/I** — 10, 12-14, 19, **83/II** — 367, 369
Białoboki, pow. Łańcut **35** — 4
Białoruś **83/I** — LXII, LXXIII, 161, 163, 165, 237
Biercza zob. Bircza
biłgorajski powiat **83/I** — XII
Bircza, Biercza (dawniej Nowobród), pow. Dobromil **35** — 8, 9, 16, **83/I** — XXV, XXVII, XXVIII, 6, 122, 129, 345, **83/II** — 351, 438
Blich, dzielnica Sambora **35** — 6
Błażowa, pow. Rzeszów **83/I** — LIX, 288, 291, **83/II** — 350
Bochnia **83/I** — XVII, **83/II** — 244
Bolestraszyce, pow. Przemyśl **35** — 3
Boratyn, pow. Jarosław **35** — 9
Borszów, pow. Przemyślany **83/I** — XV
Borynia, pow. Turka **83/I** — ilustr. 2, LXII, 4, 5
Bóbrka, pow. Lesko **83/I** — XVII-XXI, XXIX
Brelików, pow. Lesko **83/I** — 6
Bruchnal, pow. Jaworów **35** — 235, **83/II** — 476, 485
Brzeżany **83/I** — VIII
brzeżański obwód **83/I** — LXXIV, 134
Brzeżańskie **83/I** — VIII
brzozowski powiat **83/I** — XII, XXVI, XXVIII
Brzozów **83/I** — 417, **83/II** — 350
Brzuska, pow. Dobromil **83/I** — XXV, XXVII, XXVIII, LXII, 129
Buchta, potok, dopływ Wiaru **35** — 6
Buczacz **83/I** — XXII
Buda, Węgry **83/I** — 161, zob. też Peszt
Budapeszt zob. Buda i Peszt
Budyłów? **83/II** — 350
Bug, rzeka **83/I** — 296

Bukareszt, Rumunia **83/I** — XXXVIII
Bukowina, Bukowyna **83/I** — XI, **83/II** — 197
Bybło, pow. Przemyśl **83/II** — 350
Bybło zob. Nowemiasto

Capia zob. Zamkowa Góra
Cetula, pow. Jarosław **83/I** — 109, **83/II** — 486
Chakmanów? **83/II** — 353
Chełm **83/II** — 351, 475
chełmska ziemia **83/I** — XI
Chełmskie **35** — X, XIII, XVI, 11, 59, 63, **83/I** — X, XII, XIII, XXXII, XXXVI, XXXVII, XXXIX, LXII, LXXIII, 161, 163, 165, 168, 169, 175, 180-183, 187, 190, 207-210, 214, 221, 225- -230, 233, 234, 236, 239, 246, 250, 252, 258, 259, 261, **83/II** — 351, 365, 391, 395, 483
Chełmszczyzna **35** — XVII, **83/II** — 351
Chirów zob. Chyrów
Chłopice, błędnie: Chłopie, pow. Jarosław **35** — 9, **83/II** — 351, 365
Chocim **83/I** — 403
Chorwacja **35** — IX, X
Chyrów, Chirów, pow. Staremiasto **35** — 7, **83/I** — XIV, XXI, XXVIII, LXXXI, 404, 405, **83/II** — 353
Cieplice, pow. Jarosław **35** — 234, **83/I** — XXIX, XXXII, L, LVII, XCVII, 131, 278, 354, **83/II** — 349, 351, 352, 354, 475
cieszanowski powiat **83/I** — XII, XIV, XXIX, LXXV, 23, 26, **83/II** — 349, 351
Cieszanów **83/I** — XII, XIV, XXIX, 42, **83/II** — 351
Cyków, pow. Przemyśl **83/I** — 286
Czarna, pow. Lesko **83/I** — 6
Czaszyn, pow. Sanok **83/I** — XX
Czechy **83/I** — LXVII
Czerniawa, pow. Mościska **35** — 39, 40, 78, 153, 163, 173, 177, 180, **83/I** — XXII-XXIV, XXVIII, XLII, LVIII, LX, LXXXII, LXXXV, 75, 286, 295, 309, 342, **83/II** — 377, 378, 403, 439, 453, 457
Czersk, pow. Grójec **35** — X
Czerwona = Czerwona Wola?, pow. Jarosław **83/II** — 350
Częstochowa **35** — IX
Czornohora, Czornahora, góry, **83/II** — 126
Czortków **83/I** — LIX
Czortowiec, pow. Horodenka **83/II** — 454
Czyszki, potok **35** — 7

Czyszki, błędnie: Czynki, Czyżki, pow. Mościska **35** -7, **83/II** — 353, 379
Czyżki, pow. Lwów **83/II** — 379

Darowice, pow. Przemyśl **83/II** — 350
Dąbrówka, potok, dopływ Strwiąża **35** — 6
Delągowa zob. Dylągowa
Denów zob. Dynów
Dębica, pow. Ropczyce **83/I** — XVII
Dniestr, rzeka **35** — 6, **83/I** — XI, XIII, XXVIII, 8
Dobromil **35** — 7, 8, 154, 205, 212, 218, 222, **83/I** — XXI, XXVIII, XXXII, XLI, XLIV, LXXXI, 3, 321, 332, 394, **83/II** — 275, 276, 332, 344, 350, 351, 363, 364, 484, 486
dobromilska felwalteria **83/I** — 6
dobromilski powiat **83/I** — XII, XIV, XXVIII, **83/II** — 351
Doliniany, pow. Gródek **35** — 130, 133, 145, 148, 159-161, 166, 167, **83/I** — XIII, XIV, XXII, XXVIII, XLIV, XLV, XLVII, LI, LIII, LXXXIII, LXXXVI, XCIII, 129
Doliniany, pow. Rohatyń **83/I** — XIV, 129
doliński powiat **83/II** — 352
Dolnia (dawniej Niżne), przemieście Sambora **35** — 6
drohobycki powiat **83/I** — XI, XII
Drohobycz **83/I** — XI, LXIII, 382, 392
Drohomyśl, pow. Jaworów **35** — 12, **83/II** — 366
dubieckie państwo **83/I** — 6
Dubiecko, pow. Przemyśl **35** — 1, 9, 10, 47, **83/I** — ilustr. 1, XIV, XVI, XXI, XXII, XXV-XXVIII, XLI, LIX-LXII, LXIV, LXVI, LXXXV--LXXXVII, 4, 18, 50, 94, 130, 282, 284, 288, 291, 295, 314, 317, 324, 347, 349, 363, 400, 416, **83/II** — 5, 226- -229, 238-241, 244-247, 249, 255, 256, 259-261, 263-266, 268, 270, 277, 286-288, 290-294, 296, 298, 299, 301-306, 308, 310, 312-319, 323, 324, 350, 365, 380, 383, 386, 440, 441, 481
Dukla, pow. Krosno **83/I** — XXVI, LVIII, **83/II** — 469
Dyda? **83/II** — 350
Dydiatycze, pow. Mościska **83/II** — 353
Dylągowa, Dylongowa, Delągowa, pow. Brzozów **35** — 236, **83/I** — XXVII, LIX, LXXXVI, LXXXVII, 284, 295, 400, **83/II** — 226- -229, 238-241, 244-247, 249, 255, 256, 259-261, 263-266, 268, 270, 277, 286-288, 290-294, 296, 298, 299, 301-304, 306, 308, 310, 312-319, 324, 380
Dynów, błędnie: Denów, pow. Brzozów **83/I** — XXVII, LIX, 4, **83/II** — 340

Egipt, Jehypt **83/I** — 15
Elba? **83/II** — 51, 52
Europa **35** — XVIII, **83/I** — XXXIX

Felsztyn, Fulsztyn, Fallenstein, pow. Staremiasto **35** — 7, **83/II** — 363
Fleiem, Flejew, Fłejew, Fłyje, Fłýjem zob. Betlejem
Fredropol, pow. Przemyśl **83/II** — 350
Fulsztyn zob. Felsztyn

Gabińska Góra, góra **35** — 9
Galicja **35** — VII, 1, **83/I** — V, XII, XV, XVI, XXI, XXIII, XXV, XXXIII, XXXIV, XXXVIII, LXI, LXIII, LXVII, LXVIII, LXIX--LXXII, LXXIV, 7, 8, 294, 308, 323, 382, 392, 409, 411, 412, **83/II** — 75, 76, 349, 361, 363, 365, 458, 465, 476, 481, 483, 485
Galicja Wschodnia **35** — IX, X, **83/I** — VIII, X, XII, XV-XVII, XXX, XXXI, XXXVIII, LI, LXII, LXVII, LXXII, LXXX, 7, 413
Galicja Zachodnia **83/I** — LXII, 7
Galickaja Ruś zob. Ruś Halicka
Gdańsk **35** — 83, **83/I** — 170
Gleichenberg, Styria **83/I** — XXXVII
Gorczyce = Gorzyce, pow. Łańcut? **35** — 40, **83/II** — 378, 486
Góra Nienadowa zob. Nienadowa, góra
Góra od Świniek, góra **35** — 9
góry karpackie zob. Karpaty
Grochowce, pow. Przemyśl **83/II** — 350
Grodno **83/I** — LXII
grodzieńska gubernia **83/I** — XXXIII
gródecki powiat **83/I** — XII, XIV, 129
Gródek **83/I** — XIII-XV, XVII, XXII, XXVIII, XLV

halicka ziemia **83/I** — XI
Harta, pow. Brzozów **83/II** — 350
Hoczew, pow. Lesko **83/I** — 6
Holancia? **83/II** — 22
Hołuczków, pow. Sanok **83/I** — 11, **83/II** — 374
Horodenka **83/II** — 90
Horodysko, góra **35** — 10
Hoszowszczyzna **83/I** — 6
Hoszów, pow. Lesko **83/I** — 6

Hruszatyce, pow. Przemyśl **35** — 7
Hussaków, Husaków, pow. Mościska **35** — 4, 6, **83/I** — LXXIII, 161, 241, 374, **83/II** — 350, 353
Huta Komorowska, pow. Kolbuszowa **83/I** — XXIV

Inflanty polskie **35** — X
Iskań, Iskaneja, Iskanie, pow. Dobromil **35** — 9, 12, 13, 16-18, 28, 29, 42, 46, 49, 52, 54, tab. po s. 56, 70, tab. po s. 76, 128, 134-137, 139-141, 144, 146-148, 151, 152, 154-158, 164, 166, 170, 171,173, 179, 193, 233-239, **83/I** — ilustr. 3 i 8, XV-XXII, XXV- -XXVIII, XLI, XLII, XLIV, LVII-LX, LXII, LXV, LXVI, LXXXII, LXXXV-LXXXVIII, XCVII, 11, 19, 41, 43, 50, 69-74, 277, 282, 284, 295, 308, 313, 319, 332, 334, 339, 352, 358, 359, 362, 371, 377, 383, 384, 388, 390, 391, 393, 400, 406, 433, **83/II** — ilustr. 3, 11-13, 226-229, 235-242, 244-249, 255, 256, 259-266, 268, 270, 271, 277, 282, 284, 286-288, 290-294, 296-306, 308-310, 312-319, 321, 322, 324, 331, 351, 366, 367, 371, 374, 380, 383, 386-388, 399, 407, 425-427, 429-432, 434, 435, 437, 441, 447, 451, 452, 457, 463, 464, 474-476
Iskańska góra, góra **35** — 9
Iskański potok, potok **35** — 9

Jarosław (dawniej Jarosławiec) **35** — 1, 5, 239, **83/I** — XI, XXIX, 4, 5, 8, 42, 296, 350, 417, **83/II** — 351-353, 362, 476, 481, 485
jarosławski powiat **83/I** — XII, XIV, XXXII, 109, 278, 354, **83/II** — 349-352, 486
Jarosławskie **83/I** — 109
jasielski cyrkuł **83/I** — 165
Jasło **83/I** — VIII, XV, XVI, XLIX, LIX, LXII,
Jawornik = Jawornik Ruski, pow. Dobromil **83/II** — 340
jaworowski powiat **83/I** — XII, LXXV, 29
Jaworów **35** — 12, 234, 235, **83/I** — LXVII, 29, 296, **83/II** — 366, 475, 485
Jehypt zob. Egipt
Jeżowe, pow. Nisko **83/II** — 350
Józefówka, część Rakowej **35** — 7
Jureczkowa, błędnie: Jurkowa, pow. Dobromil **83/I** — 6, **83/II** — 351

Kaliskie **35** — XIII, XVI, **83/I** — XXXVII, XXXVIII
Kalnica, pow. Lesko **83/I** — 6
Kalwaria Pacławska, Kalwaria, Pacławska góra, pow. Dobromil **35** — 8, **83/I** — LXII, 417-420, **83/II** — 333, 334, 364, 484

Kamieniec, potok, dopływ Sanu **35** — 9
Kamieniec Podolski, Kamineć **83/I** — 170, 331, 378, 417, **83/II** — 334
Kana Galilejska, Kana Hałyłejska, starożytna Palestyna **83/I** — 17, 200
Kańczuga, pow. Łańcut **35** — 237
Karpaty, góry karpackie, góry **83/I** — XI
Kieleckie **35** — IX, XIII, XVI, **83/I** — 340
kijowska gubernia **83/I** — XXXIII
Kijów, Ukraina **35** — 3, **83/I** — XXXVIII
Kolbuszowa **83/I** — XXIV
Kołomyja **83/I** — 84
Kołomyjskie **83/I** — LXXIII, 161, 168, 181, 189, 211, 221, 223, 234, 236, 250, 255, 256, 261, **83/II** — 377
Komańcza, pow. Sanok **83/I** — XXI
Komarniki, Komarnyki, błędnie: Komarynki, pow. Turka **83/II** — 99
Korczyna, pow. Krosno **83/II** — 350
Kormanice, pow. Przemyśl **35** — 3, **83/II** — 350
Kornałowice, pow. Sambor **35** — 13, **83/I** — XXVIII
Korniaków = Korniaktów, pow. Łańcut **35** — 4
Korona Polska zob. Polska
Korytniki, błędnie: Korotniki, pow. Przemyśl **35** — 9, **83/II** — 350
Korzenica, pow. Jarosław **83/II** — 352
Koszna = Kosina, pow. Łańcut **35** — 4
Krakowiec, Krakoweć, błędnie: Kraków, pow. Jaworów **35** — 12, **83/I** — 170?, **83/II** — 366
Krakowskie **35** — IX, XIII, XV, 12, 232, **83/I** — 7, 8, 364, **83/II** — 18, 27, 474, 483
Kraków, Krakow **35** — III, IX-XI, XIII, XVIII-XX, **83/I** — V-VII, IX, XII, XV- XIX, XXII, XXVII, XXIX, XXXV, XXXVII, XLVIII, LXII, LXXIV, 6, 83, 170?, 195, 347, 348, zob. też Krakowiec
Kramorzów = Kramarzówka?, pow. Jarosław **83/II** — 352
Krasice, Krasyczi, pow. Przemyśl **35** — 9
Krasiczyn, pow. Przemyśl **35** — 1, 9, 143, **83/I** — XXV, **83/II** — 364, 365, 434, 482, 485, 486
Krasne, pow. Jampol **83/I** — 405
Krasnopol zob. Niżankowice
Kremenyn?, młyn? **83/I** — 335
Krempna, pow. Jasło **83/I** — 165
Krosno **83/I** — 417
Krościenko, pow. Dobromil **83/I** — XXI, **83/II** — 351

Krośnieńskie **83/I** — X-XII, XVIII, XX, XXXI, LI, LIX, LXIV, LXXV, LXXVI, LXXX, XCI, 3, 5, 11, 12, 277, 295, 310, 317, 352, 359, 403-406, **83/II** — 38, 282
Królestwo Polskie **35** — IX, **83/I** — XI, XII, 165, **83/II** — 481, 482
Krukienice, Krukenyczi, pow. Mościska **35** — 6, **83/II** — 362
Kryłów, pow. Czehryń **83/I** — 403
Krynica, pow. Nowy Sącz **83/I** — XV, XVI
Krzywce = Krzywcza, pow. Przemyśl **35** — 1
Kujawy **35** — IX, X, XIII, XV, **83/I** — L, **83/II** — 474, 483
Kurpiów kraina **35** — IX
Kuźmina, pow. Dobromil **83/I** — 6

Lacka Wola, pow. Mościska **35** — 5
leski powiat **83/I** — XII
Lesko, Lisko **83/I** — XVII, XVIII, XXVI, XXVII, LXVII, 3, 165, 284, 285, 302, 321, 322, 387, 398, 401, **83/II** — 351
Leszczawa Dolna albo Leszczawa Górna, pow. Dobromil **83/I** — XXV, XXVII, XXVIII, LX, LXIV, LXXXV, 6, 122
Leszczowate, pow. Lesko **83/I** — XV, XVII-XX, XXVI, XXVII, LXII, 3, 6, 318
Leżajsk, pow. Łańcut **35** — 1, **83/I** — XI, XII, **83/II** — 360
Lipa, pow. Dobromil **83/I** — XXV, XXVIII, 345, **83/II** — 438
Lipniki, pow. Mościska **83/II** — 353
Lipowice, pow. Przemyśl **35** — 1, 4
liski klucz **83/I** — 6
Lisko zob. Lesko
Liszczyzna **83/I** — 6
Litwa **35** — X, **83/I** — IX, **83/II** — 48
Lizbona, Portugalia **35** — XIX
Lubaczów, pow. Cieszanów **83/I** — 302
lubartowski powiat **83/I** — XII
Lubcza, pow. Pilzno lub pow. Tanów? **83/II** — 350
lubelska gubernia **83/I** — XXXIII
Lubelskie **35** — IX, XIII, XVI, **83/I** — XII, 278, 421, **83/II** — 162, 365, 395, 483
Lubelszczyzna **83/II** — 365
Lublin **83/I** — 363, **83/II** — 162
Lubsza, pow. Żydaczów lub pow. Rohatyń **83/II** — 6
Lutowiska, pow. Lesko **83/I** — 407

Lwiw, Lwow zob. Lwów
lwowska ziemia **83/I** — XI
lwowski obwód **83/I**- LXXIV, 134
lwowski powiat **83/II** — 379
Lwowskie **83/I** — VIII
Lwów, Lwiw, Lwow, Ukraina **35** — III, VIII, 4, 5, 28, 45, 46, 73, **83/I** — V, VIII, X, XIII-XVII, XIX, XX, XXII, XXIII, XXV, XXXIV, XXXVII, XXXVIII, LXX, 6, 7, 32, 33, 147, 153, 162, 195, 206, 230, 236, 242, 244, 308, 311, 352, 409, 413, 417, **83/II** — 6, 69, 90, 190, 334, 367, 401, 483

Łanowiec = Łanowice, pow. Sambor **35** — 13, **83/I** — XXVIII
łańcucki powiat **83/I** — XII
Łańcut **83/I** — XI, XVII, LIX, 326
Łapszyn, część Holeszowa, pow. Żydaczów **83/I** — LIX
Łąka, pow. Rzeszów **83/II** — 350
Łęczyckie **35** — IX, X, XIII, XVI, **83/I** — L, **83/II** — 368, 483
Łobozew, pow. Lesko **83/I** — 5
Łomna, pow. Dobromil **83/I** — ilustr. 2, LXII, 4, 5
Łopuszka Mała, pow. Łańcut **35** — 237
Łukawica, pow. Lesko **83/I** — 6
Łupkowska Przełęcz **83/I** — XXI
Łupków, pow. Lesko **83/I** — XXI
Łużek Górny, pow. Staremiasto **35** — 52, **83/I** — XXVIII
Łużyce **35** — VI

Mahora? **83/II** — 146
Malawa, pow. Dobromil **83/I** — XXV, XXVII, XXVIII, LX, LXIV, LXXXV, 122
Małoruś, Mała Ruś **83/I** — 136
Marienbad, Mariánské Lázně, Czechy **83/I** — XXXVIII
Mazowsze **35** — XIII, XVI, 130, **83/I** — XVII, XXXV, XXXVII, L, 295, 377, **83/II** — 48, 426, 441, 483
Mazowsze Leśne **35** — XVI
Mazowsze Polne **35** — XVI
Mazowsze Stare **35** — XVI
Medyka, pow. Przemyśl **35** — 4, **83/I** — LXVII
Miechocin = Michocin, pow. Tarnobrzeg **83/II** — 350
Miejsce, pow. Krosno **83/I** — XVI

mińska gubernia **83/I** — XXXIII, 163, 165
Miżyniec, Niżyniec, pow. Przemyśl **35** — 9, 228, **83/I** — XLV, **83/II** — 344
Młynówka, rzeka, odnoga Strwiąża **35** — 6
Modlnica, pow. Kraków **35** — IX, XI, **83/I** — XV-XVII, XIX, XX, XXII, XXXIX
Mogilany, pow. Wieliczka **35** — IX, **83/I** — XVII
Mokrzyce, pow. Cieszanów **83/II** — 351
Mołdawa = Mołdawia **83/II** — 186
Monasterzec, pow. Lesko **83/I** — 6
Morawa, Mórawa? **83/I** — 72, **83/II** — 337
Moskwa, Rosja **35** — XVIII, **83/I** — LXXV
Moskwa zob. Rosja
Mościska (dawniej Mostycze) **35** — 5, 39, 78, 133, 138, 153-155, 163, 173, 177, 180, **83/I** — XVII, XXII-XXIV, XXVIII, XLI, XLII, XLIV, LVIII, LX, LXXIII, LXXXI, LXXXII, LXXXV, LXXXVI, 11, 75, 118-120, 309, 313, 314, 333, 335, 339, 342, 387, 409, **83/II** — 5, 276, 350, 353, 377, 378, 403, 407, 429, 439, 453, 457
mościski powiat **83/I** — XII, XIV, XXVIII, 161, **83/II** — 353, 379

Na Garbach, góra **35** — 7
Nadyby, pow. Sambor **35** — 7, 13, **83/I** — XXVIII
Narol, pow. Cieszanów **83/I** — 42, **83/II** — 351
Netrebka, część Jawornika Ruskiego albo część Wojtkowej, pow. Dobromil **83/II** — 340
Nielipkowice, pow. Jarosław **83/II** — 352
Niemen, rzeka **83/I** — XLVIII
Niemirów, pow. Bracław **83/I** — 406
Nienadowa, Nienadowa Polska, Nenadowa, pow. Przemyśl **35** — 9, 17. 50, 51, **83/I** — XVI, XXII, XXV-XXVIII, XLI, XLII, LIX-LXI, LXIV, LXVI, LXXXV, LXXXVI, 48-50, 94, 130, 276, 288, 317, 324, 347, 349, **83/II** — 384, 386
Nienadowa, góra **35** — 9
Niżankowice (dawniej Krasnopol), pow. Przemyśl **35** — 8, 222, 228, **83/I** — XLIV, XLV, **83/II** — 344
Niżne zob. Dolnia
Niżyniec zob. Miżyniec
Nowemiasto, Nowemiasto-Bybło, błędnie: Ryble, pow. Dobromil **35** — 7, **83/II** — 363
Nowobród zob. Bircza
Nowy Sambor zob. Sambor
Nymerów = Niemirów, pow. Rawa Ruska **83/II** — 355

Oflejem zob. Betlejem
Ojców, pow. Olkusz **35** — IX
Olesko, pow. Złoczów **83/I** — XV, XVI
Oleszyce, pow. Cieszanów **83/II** — 351
Olszanik, pow. Sambor **83/II** — 354
Ołomuniec, Czechy **83/I** — XXXVIII
Ostrów, pow. Przemyśl **35** — 236, 240

Pacław, pow. Dobromil **35** — 8
Pacławska góra zob. Kalwaria Pacławska **83/I** — 419?
Paryż, Francja **83/I** — XXXVIII
Peszt, Węgry **83/I** — LXX, zob. też Buda
Peremyszl zob. Przemyśl
Petersburg, Rosja **35** — XVIII
Piątkowa, pow. Dobromil **83/I** — XXV, XXVII, XXVIII, LXII, 129, **83/II** — 351
Pilawce, pow. Lityń **83/I** — 404
Płaskowyż Sańsko-Dniestrzański **83/I** — XXVIII
Płockie **35** — IX, X
Podgórze **83/I** — XVI, 418
Podgórze Beskidowe **35** — IX
Podgórze Karpackie **83/I** — 7, **83/II** — 90
Podhale **35** — IX
Podhorie, Podgorie **83/I** — XXXIV, LXXV, **83/II** — 485
Podile zob. Podole
Podkarpacie polskie **83/I** — LXII
Podkarpacie ukraińskie **83/I** — LXII
Podlasie **83/I** — 163, 165, 168, 169, 175, 180-182, 187, 207, 208, 213, 230, 246, 250, 257, 259, 261
Podliski, pow. Mościska **83/II** — 353
Podole, Podile **35** — X, 26, 150, **83/I** — XI, LXXIII, 161, 168, 171, 182, 183, 185, 205, 206, 209, 211-213, 216, 217, 239, 240, 251, 258, 266, 308, 331, 358, 378, 417, **83/II** — 102, 128, 333, 438
Podole galicyjskie **35** — XI, **83/I** — VIII
podolska gubernia **83/I** — XXXIII
Pogórze Dynowskie **83/I** — XXVIII
Pogórze Przemyskie **83/I** — XXV, XXVIII
Pohonicz zob. Sambor

Pokucie **35** — XI, XIII, XV, XVII, XIX, 128-130, 134, 137, 138, 145, 168, 173, 174, 185, **83/I** — IX, X, XXX-XXXIII, XXXV, LIV, LXI, LXXIII, LXXV-LXXVII, LXXX, 157, 161, 168, 181, 189, 211, 221, 223, 234, 236, 250, 255, 256, 260, 261, 306, 336, 367, 385, 386, 406, **83/II** — 75, 90, 122, 220, 425, 426, 428, 429, 435, 441, 449, 454, 460, 465, 483

Polesie **83/I** — LXXIII, 161, 163, 165, 237

Polska, Polszcza, Korona Polska, Rzeczpospolita **35** — V, 2, **83/I** — XI, XVI, XXV, XXVII, XXX, XXXVIII, L, LI, LXV, LXVII, XCIV, 5, 403, 406, 407, 409, 422, **83/II** — 360, 361, 481, 484, 486

Postołowa Wola, Postołowska Wola, pow. Lesko **83/I** — 6

Postołów, pow. Lesko **83/I** — 6

Powodowa, przedmieście Sambora **35** — 6

Powtórnia, przedmieście Sambora **35** — 6

Pozdziacz, pow. Przemysl **83/II** — 350

Poznań **83/II** — 162

Poznańskie **35** — X, XI, XIII, XVI, **83/I** — L

Poznańskie Wielkie Księstwo **83/I** — LXXXIV, 340, **83/II** — 28, 47

Prachensko, Prácheňsko **83/I** — 371, **83/II** — 452

Premyszl zob. Przemyśl

Procisne, pow. Lesko **83/I** — XVII, XX

Pruchnik, pow. Jarosław **35** — 9, **83/I** — XIV, **83/II** — 352

Prusy **35** — X

Prusy wschodnie **35** — XI

Prusy zachodnie **35** — XI

Prypeć, rzeka **83/I** — XI

przemyska diecezja **83/I** — XXI, **83/II** — 350

przemyska (przemyślska) ziemia **35** — 2, **83/I** — XI, XXVII, 4, **83/II** — 334, 486

przemyski obwód **83/I** — LXI, LXXIV, 134, 135, **83/II** — 486

przemyski okręg **83/I** — XXI, XXVII

przemyski powiat **35** — 32, 232, **83/I** — XI, XII, XIV, XVII, XXI, XXVI, XXVIII, LXXV, 29, **83/II** — 332, 350, 378, 386, 474, 482, 486

Przemyskie **35** — III, IV, XI, XVII, XX, **83/I** — V-VIII, X-XXII, XXVI--XXIX, XXXI-XXXV, XXXVII-XLI, XLV-LIII, LVI-LIX, LXII, LXIV--LXVI, LXXV, LXXX-LXXXIX, XCIII, XCVI, XCVIII, 14, 15, 21, 29, 134, 157, 272, **83/II** — 76, 325, 344, 359, 367, 375, 407, 437, 438, 446, 462, 472, 473

przemyskie (przemyślskie) biskupstwo **35** — 4, 6, **83/II** — 362, 485

Przemyskie (Przemyślskie) Księstwo **35** — 4, **83/II** — 362, 485

Przemyśl, Peremyszl, Premyszl **35** — 1-5, 7, 8, 10, 12, 156, 180, 181, 183, 233, 240, **83/I** — V, VIII, XI, XIV, XV, XVII, XX-XXIII, XXV--XXVIII, XXXIV, XXXV, XLI, XLVII, XLIX, L, LXI-LXIII, LXV, LXVII, LXXII, LXXIII, LXXV, LXXXVI, 7, 39, 40, 42, 128, 134, 161, 244, 279, 286, 294, 295, 311, 323, 345, 346, 356, 380, 394, 409, 416, 417, **83/II** — 5-7, 14, 22, 82-84, 86-89, 254, 284, 285, 299, 307, 333, 337, 348-352, 359-363, 482-486

Przeworsk, pow. Łańcut **35** — 4, 237, **83/I** — XI, XVII, XXVII, 296, 363,

przeworski powiat **83/I** — XI

Przysucha, pow. Opoczno **35** — V, **83/I** — XXXVII

Puławy **35** — 5

Pysznica, pow. Nisko **83/II** — 350

Rabka, pow. Myślenice **83/I** — XXXVIII

Rachlenice = Radłowice?, pow. Sambor **83/II** — 354

Rada, strumień **35** — 4

Radecznica, pow. Zamość **83/I** — 421

Radochońce, Radochóńcie, Radochóńskije, Radochóńskoje, pow. Mościska **83/I** — LXVII, LXXIII, 163, 224

Radomskie **35** — IX, XIII, XVI, **83/I** — XXXV, 340, 400

Radymno, pow. Jarosław **35** — 1, 4. 239, **83/I** — XVII, **83/II** — 352, 353, 362, 476

Rakowa, pow. Sambor **35** — tab. przed s. 1, 7, 12, 21-23, 27, 32, 34, 45, 49, 51, 88, 110, 127, 129, 142, 145, 149, 159, 160, 167, 168, 172-175, 193, 201, 202, 205, 230, 232, 234, **83/I** — XXII, XXIV, XXV, XXVIII, XLI, XLII, XLIV, LVII-LX, LXVI, LXXXI, LXXXII, LXXXV, LXXXVI, 46, 48, 76, 77, 125-127, 287, 291, 292, 297, 305, 336, 367, 385, 393, 396, 397, 399, 400, **83/II** — 230, 231, 237, 238, 240, 250-255, 257, 262, 266-269, 278, 286, 298, 304, 310, 311, 322, 331, 336, 337, 347, 348, 354, 355, 369-371, 373, 375-377, 382, 384, 385, 408, 435, 438, 443, 444, 453, 454, 469, 473

rawski powiat **83/I** — XII

Rączyska, pow. Jarosław **83/II** — 352

Remenów zob. Rymanów

rohatyński powiat **83/I** — XIV, 129,

rohatyńskie starostwo **83/II** — 364

Ropczyce **83/I** — XVII

Rosja, Russyja, Moskwa **35** — 171, **83/I** — LXXIV, 165, 372?, 403, 413, **II** — 481

Rozwadów, pow. Tarnobrzeg **83/II** — 350

Rożniatów, pow. Jarosław lub pow. Dolina **83/II** — 352

rudecki powiat **83/I** — XII

Rudki **35** — 35
Rudna = Rudny, potok, dopływ Strwiąża i Dąbrówki **35** — 6
Rumunia **83/I** — 7
Ruska Wieś, pow. Brzozów **35** — 10
ruskie województwo **83/I** — XI
Russyja zob. Rosja
Ruś **35** — 88, **83/I** — IX, X, XX, XXVII, XXX, LXX, LXXIV, 5, 6, 134, 140, 162, 164, 204, 256, 275, 408
Ruś Czerwona, Chrobacja Czerwona **35** — 2, **83/I** — V, VII, VIII, X- -XV, XXVIII, XXXI, XXXII, XLI, XLIX, L, LI, LIX, LXI, LXII, LXXIII, LXXV, LXXX, XC, C, 5, 129, 161, 168, 170-172, 174, 176-178, 180-182, 185, 186, 189, 190, 193, 194, 201, 203, 204, 206, 207, 214, 217, 218, 220-222, 226, 231-234, 236, 237, 239, 242-245, 248-250, 253, 255, 256, 258, 262-266, 268, 273-275, 303, 308, 409, **83/II** — 21, 58
Ruś Halicka, Galickaja **35** — 32, **83/I** — X, XXXIII, 20-23, 26, 29, 31, 32, 34, 35, 37, **83/II** — 482, 485
Ruś Karpacka **83/I** — XXXI, LXXX, 14, 275
Ruś Litewska **83/I** — XLVIII
Ruś Węgierska, Ugorskaja **35** — 32, **83/I** — XXXIII, 20-23, 26, 29, 31, 32, 34, 35, 37, **83/II** — 482, 485
Ryble zob. Nowemiasto
Rybotycze, pow. Dobromil **35** — 8
Rym zob. Rzym
Rymanów, błędnie: Remenów, pow. Sanok **83/I** — ilustr. 1, XVII, XX, LXII, 8
Rzecapole? **83/II** — 349
Rzeczpospolita zob. Polska
rzeszowski powiat **83/I** — XII,
Rzeszowskie **83/I** — XII, LIX, 19, 277, 326
Rzeszów **83/I** — XI, XVII, LIX, LXII, 18, 288, 296, 324, 347, 349, 363, **83/II** — 362
Rzym, Rym, Włochy **83/I** — 147

Sambor, Samborz, Sambir, Nowy Sambor, Pohonicz **35** — tab. przed s. 1, 6, 7, 13, 24, 181, 194, 231, **83/I** — VIII, XI, XIII-XVI, XX, XXII, XXIV, XXV, XXVIII, XXXII, XXXIV, XLI, XLII, XLV, XLIX, L, LIX, LXII, LXIII, LXVI, LXXV, LXXXI, LXXXV, LXXXVI, 19, 22, 46, 48, 125-127, 294, 297, 308, 315, 346, 376, 382, 392, 393, 411, 414, 417, **83/II** — 75, 76, 82-86, 90, 184-186, 226, 230, 231, 237, 238, 240, 244, 250, 252-255, 257, 262, 266-269, 278, 286, 298, 304, 310, 311, 322, 334, 335, 348, 350, 354, 363, 475, 482, 483, 486

samborski cyrkuł **35** — 35
samborski obwód **35** — 7, 52, **83/I** — 4, **83/II** — 363, 486
samborski powiat **83/I** — XI, XII, XIV, XXVIII, **83/II** — 354
Samborskie **35** — 169, **83/I** — VIII, XXV, LXXV, 20, 375, 407
samborskie biskupstwo **35** — 6
San, rzeka **35** — 1-5, 9, 10, 47, 48, 233, **83/I** — XI, XII, XXI, XXII, XXV, XXVI, XXVIII, L, 6, 8, **83/II** — 361, 362, 485
Sandomierskie **35** — IX, XIII, XV, XVIII, **83/II** — 27
sanocka ziemia **83/I** — XI, XVIII, XXI, XXVI, XXVII, LXIII, LXIV, 3
sanocki obwód **35** — 7
sanocki powiat **83/I** — XII, 8
Sanockie **35** — X, XI, **83/I** — X-XIII, XV, XVI, XVIII-XX, XXVI, XXVII, XXIX, XXXI, L, LI, LIX, LXII-LXIV, LXXV, LXXVI, LXXX, XCI, 3, 5, 11, 12, 122, 277, 295, 310, 317, 352, 359, 403- -407, **83/II** — 38, 282
Sanoczany, pow. Przemyśl **35** — XX, 7, 26, 39, 42, 43, 115, 132, 142, 150, 161, 162, 164, 165, 168, 170, 175-177, 181, 199, 203, 209, 226, **83/I** — ilustr. 4, XVII, XVIII, XX, XXI, XXVIII, XL-XLII, XLIV, XLV, XLVII, LI, LIII, LV, LVII, LVIII, LX, LXII, LXIII, LXV, LXVI, LXXXI- -LXXXIII, LXXXV-LXXXVIII, XCIII, XCVI, XCVII, 6, 45, 46, 78, 80, 90-93, 281, 292, 307, 310, 312, 331, 340, 343, 344, 369, 378, 391, 397, 399, 402, **83/II** — ilustr. 2, 25, 223-225, 228, 229, 231-236, 242, 243, 246-248, 251, 253, 258, 263, 272-274, 278-281, 283, 285, 288, 289, 295-297, 307, 309, 311, 312, 316, 320, 325-329, 332, 337, 355, 359, 370-372, 376, 377, 379-381, 418-421, 426, 450, 466-468, 483
Sanok **35** — 231, **83/I** — VIII, XV, XLV, XLIX, LXII, 129, 165, 352, 416, 417, **83/II** — 333, 350
Sądowa Wisznia, pow. Mościska **83/I** — XIV, XVII, XXVIII, LXXXI, 129, **83/II** — 353
Sąsiadowice, pow. Sambor **83/II** — 354
Serednica, pow. Lesko **83/I** — LIX, 6, 11, **83/II** — 13, 282, 367, 374, 380, 398, 431, 432, 451, 464
Serednie, pow. Lesko **83/I** — 6
Sędziszów, pow. Ropczyce **83/I** — XVII
Sianki, pow. Turka **83/I** — 407
Siecza, potok, dopływ Siekanicy **35** — 6
siedlecka gubernia **83/I** — XXXIII
Sielnica, pow. Brzozów **35** — 47, **83/I** — XXV, XXVII, XXVIII, LIX, LXXXVI, LXXXVII, 282, 284, 291, 295, 314, 400, 416, **83/II** — ilustr. 3, 5, 226-229, 238-241, 244-247, 249, 255, 256, 259-261, 263-266, 268, 270, 277, 286-288, 290-294, 296, 298, 299, 301- -304, 306, 308, 310, 312-319, 323, 324, 380, 383, 440, 441

Sieniawa, pow. Jarosław **35** — 1, 5, 40, 234, **83/I** — XII, XIV, XXVIII, XXIX, XXXII, LVII, **83/II** — 351, 352, 354, 360, 378, 475, 486
sieniawski obwód **83/I** — 131, 278, 354
Skalmierz, Szkalmierz, pow. Pińczów **83/II** — 311
Słowacja **83/I** — LXVII
Słowiańszczyzna, Sławińszczyzna **83/I** — 141, **83/II** — 482
Sokal **83/I** — XIII, LIX
Sokołowa Wola, pow. Lesko **83/I** — 6
Solina, pow. Lesko **83/I** — 5
Sośnica, pow. Jarosław **35** — 1, 4, **83/II** — 353, 362
Sól zob. Starasól
Spas, pow. Staremiasto **35** — 36, **83/I** — XXVIII
Sredna Wieś = Srednia Wieś, pow. Lesko **83/I** — 5
stanisławowski obwód **83/I** — 138
Stanisławowskie **83/I** — LXXIII, 161, 168, 176, 180-182, 201, 206, 207, 217, 231-234, 236, 237, 239, 245, 249, 250, 253, 255, 256, 258, 262, 263, 268, 274
Stanisławów **83/I** — LIX
Stara Bircza, Stara Biercza, pow. Dobromil **35** — 9
Starasól, Sól, pow. Staremiasto **83/I** — XXVIII, LVIII, LIX, LXXV, 303, 414, **83/II** — 85, 86, 353, 484
Staremiasto, Stary Sambor **35** — 6, 36, **83/I** — XIV, XXVIII, LXXXI, **83/II** — 353
staromiejski powiat **83/I** — XII, XXVIII, **83/II** — 353
Stary Sambor zob. Staremiasto
Stefkowa, pow. Lesko **83/I** — 6
Stepaszki, pow. Hajsyn **83/I** — 406
Stobierna, pow. Rzeszów **83/II** — 350
Stojańce, pow. Mościska **83/I** — XXVIII, 129, **83/II** — 350
Strwiąż, rzeka, dopływ Dniestru **35** — 6
Stryj **83/I** — VIII, XI, LIX, LXIII, LXXV, 294, **83/II** — 76, 90, 186, 244
stryjski obwód **83/I** — LXXIV, 134, 160
stryjski powiat **83/I** — XI
Stryjskie **35** — VIII, **83/I** — 315
Strzałki = Strzyłki, pow. Staremiasto **83/II** — 353
Strzałkowice, pow. Sambor **83/II** — 354
Strzelczyska, pow. Mościska **83/II** — 353
Stubienko, pow. Przemyśl **35** — 4
Stubno, pow. Przemyśl **35** — 4

Styria **83/I** — XXXVII
Sudomir = Sandomierz **83/I** — 21
Syjon, góra w Jerozolimie **83/I** — 418
Synaj, góra w Egipcie **83/I** — 418
Szczawnica, pow. Nowy Targ **83/I** — XVI
Szkalmierz zob. Skalmierz
Szkło, pow. Jaworów **35** — 32, **83/I** — LXXV, 29, 31, 32, 34, 35, 37, **83/II** — 355, 375

Śląsk, Szląsk **35** — IX, X, 7, **83/I** — XX
Średnia (dawniej Wyżnie), przedmieście Sambora **35** — 6
Święte, pow. Jarosław **83/II** — 353

Tarnawa, pow. Dobromil **35** — 7
Tarnawka, błędnie: Tarnawki, pow. Dobromil **83/I** — XXV, XXVII, XXVIII, 50, 347, 349, **83/II** — 386
Tarnopolskie **83/I** — LXXIII, 161, 168, 171, 182, 183, 185, 205, 206, 209, 211-213, 216, 239, 240, 251, 258, 266
Tarnowskie **83/I** — XII, L, LIX, 277, 326
Tarnów **83/I** — XVII, LXII, 18, 288, 296, 324, 347, 349, 363
Tarnów, pow. Chełm **83/II** — 351, 475
Tatry, góry **35** — X, **83/I** — XV, XVI, LXIII
Teleśnica Oszwarowa a. Telesznica Oszwarowa, pow. Lesko **83/I** — 5, 6
Teleśnica Sanna a. Telesznica Sanna, pow. Lesko **83/I** — 6
Terszów, pow. Staremiasto **83/II** — 353
tomaszowski powiat **83/I** — XII
Tomaszów **83/II** — 351
Tomaszów, pow. Sambor **83/II** — 354
Topolnica, pow. Staremiasto **83/II** — 353
Toruń **83/I** — 101
Transylwania **83/I** — 165, **83/II** — 481
Triest, Włochy **83/I** — IX
Trójca, pow. Dobromil **35** — 8, 205, 212, **83/I** — XXVIII
Trzcianiec = Trzcieniec, pow. Mościska **83/II** — 353
turczański powiat **83/I** — XII
Turka **83/I** — XIII
Turki = Turcja **35** — 171, **83/I** — 372
Twierdza, pow. Mościska **83/II** — 353
Tyczyn, pow. Rzeszów **83/I** — LIX, 326

Ugorskaja Ruś zob. Ruś Węgierska
Uherce, pow. Lesko **83/I** — 6
uherskaja, uhorska zemla zob. Węgry
Uhry zob. Węgry
Ukraina, Ukraine, Ukrainka, Ukrajina, Wkraina **35** — X, 29, 30, 151, 152, **83/I** — XVII, XXXVIII, LIV, LXII, LXXXI, 165, 167, 207, 220, 392, **83/II** — 93, 103, 104, 111, 136, 202, 456, 481
Ułazów, pow. Cieszanów **83/I** — XXIX, LXXV, 23, 26
Ustrzyki Dolne, pow. Lesko **83/I** — XIX-XXII, 3, **83/II** — 398
uszycki powiat **35** — 26

Wańkowa, pow. Lesko **83/I** — 6
Warszawa **35** — VII-IX, XI-XIII, XVIII-XX, 171, **83/I** — VII, X, XII, XVI, XLVII, XLVIII, 162
Weflejem, Wefłejem, Wefłejew zob. Betlejem
Wenecja, Włochy **35** — IX
Weremień, pow. Lesko **83/I** — 6
Wetłejem zob. Betlejem
Węgry, Uhry, uherskaja, uhorska zemla **35** — IX, X, 1, 9, **83/I** — IX, XVI, XXI, 20, 245, 407, 417, **83/II** — 30
Wiar, Wier, rzeka, dopływ Sanu **35** — 4, 8
Wiązownica, pow. Jarosław **83/II** — 353
Wiedeń, Wideń, Windobona, Austria **35** — IX, **83/I** — LXXI, LXXIV, 94, 413
Wielkie Księstwo Poznańskie zob. Poznańskie Wielkie Księstwo
Wier zob. Wiar
Wilanów, pow. Warszawa **35** — VIII
Windobona zob. Wiedeń
Wisła, rzeka **35** — XVIII, 5, **83/I** — 8, 10, 422, **83/II** — 43, 369
Wisłok, rzeka, dopływ Sanu **35** — 4
Wiszenka, potok **35** — 4
Wkraina zob. Ukraina
Włochy **35** — 9
Wojutycze, pow. Sambor **35** — 7
Wola, część Rakowej **35** — 7
Wola Zaleska, pow. Jarosław **83/II** — 353
Wołoczyna zob. Wołoszyna
Wołoszczyzna **83/I** — XI, zob. też Wołoszyna
Wołoszyna, Wołoczyna = Wołoszczyzna? **35** — 162, **83/II** — 445

Wołyń **35** — IX, **83/I** — XI, LXII, 285, 294, 337, 375, 403, 405, 406, 409, **83/II** — 53, 73, 89, 456
wołyńska gubernia **83/I** — XXXIII
Wrocław **83/I** — VII, XLVIII
Wysocko, pow. Jarosław **35** — 4
Wyszatyce, pow. Przemyśl **35** — 4, 11, 13, 19, 20, 29, 44, 64, tabl. po s. 126, 169, 178, 179, 232, 233, 240, **83/I** — ilustr. 5 i 6, XXII- -XXV, XXVIII, XLI, XLII, XLV, LVII, LVIII, LX, LXIV, LXVI, LXXXV, LXXXVI, 39, 40, 46, 75, 109, 295, 299, 306, 307, 330, 368, 373, 387, 401, ilustr. 5 i 6, **83/II** — 14-16, 18, 19, 21, 22, 331, 337, 355, 368, 382, 403, 450, 456, 457, 464, 476
Wyżnie zob. Średnia
Wzdów, pow. Brzozów **83/I** — XVII, XX

zadniestrzańska okolica **83/I** — 165, 172, 204
Zadwórze, pow. Przemyślany **83/I** — XV, XIX, XXII, 345
Zagórze, pow. Łańcut **83/II** — 350
Zakopane, pow. Nowy Targ **83/I** — LXIII, 8, 294, 308, 323, 382, 392, 411, **83/II** — 458, 465
Zaleska Wola zob. Wola Zaleska
Zamiejska, przedmieście Sambora **35** — 6
Zamkowa Góra, Capia, góra **35** — 1, 2, **83/II** — 361
zamojski powiat **83/I** — 421
Zasanie, przedmieście Przemyśla **35** — 2
Zawadów, pow. Mościska **83/II** — 353
Zawidówka, przedmieście Sambora **35** — 6
Zbaraż **83/I** — 404
złoczowski obwód **83/I** — LXXIV, 134
Złoczowskie **83/I** — VIII, **83/II** — 377
Złoczów **83/I** — VIII
Zniesienie, wzgórze **35** — 1, 2, **83/II** — 361
Zołynia zob. Żołynia

Żołynia, błędnie: Zołynia, pow. Łańcut **35** — 53, 232-234, **83/II** — 386, 474, 475, 482
Żółkiew **82/I** — VIII, LIX
Żółkiewskie **83/I** — VIII, LXXIII, 161, 168, 170, 174, 177, 178, 180, 181, 185, 186, 189, 190, 193, 194, 201, 203, 204. 206, 214, 217, 218, 221, 222, 226, 242, 243, 245, 248-250, 256, 258, 263-266, 302, **83/II** — 377
Żupa Kormańska, część Kormanic, pow. Przemyśl **83/II** — 350
Żurawica, pow. Przemyśl **35** — 4, **83/I** — XXIII, 295

Żurawno, pow. Żydaczów **83/I** — LIX
żydaczowski powiat **83/I** — XI
Żytomierz **35** — IX

INDEKS INCIPITÓW PIEŚNI

	tom	nr	str.
A darmo ty sie, Jasiu, da, na tę rolę sadzisz	83/I	609	393
A de-ż ty sia tak zabawyw, małyj, newełyczkij	83/II	743	83
A dobry dzień, a dobry dzień	35	180	96
A dzień dobry, a dzień dobry	83/I	136	123
A gdzie to ten kusy Jan	83/I	622	400
A hde taja kernyczeńka, szczo hołubka pyła	83/II	848	109
A ja idu i dumaju	35	27	145
A ja idu i dumaju	83/I	552	336
A ja iszła i idu	35	89	176
A ja mam złość na tę mać	83/I	518	301
A ja pas'em sztyry woły	83/I	539	321
A ja sobi myślał, że to wojna szpas	83/I	587	373
A ja wczoraj pana Boga prosiła	83/I	95	93
A jadę ja, jadę, sam nie wiem do kogo	83/I	76	81
A jakij ty hydkij, brydkij, a jaka ja pyszna	83/II	1337	215
A już Marysia zza stołu wychodzi	83/I	101	99
A już moje sino do zemli prysiło	35	58	161
A kałyna biło cwiła, czerwono rodyła	83/II	971	140
A kobyś ty dobryj buv	35	114	194
A mij bat'ko strilaw hładko	83/II	773	89
A mij czołowik newelykij zris	35	87	175
A mij myłyj czornobrywyj, a mij myłyj ładnyj	83/II	1268	206
A moja luba ditynojko. dež ty mni sie wyberasz	35	61	53
A na stawi, na stawoczku, złapav łebid' łastywoczku.	35	27	145
A ne spijte, ne drymajte	83/I	528	309
A ne wij, witre, w łozy	83/I	316	209

	tom	nr	str.
A ona mu, mołodeńka, znała itpowisty	83/II	1334	215
A pode Lwowem na błoniu, na błoniu	83/I	568	352
A sio, kania bura, ne rusz toho kura	35	96	180
A szczoż nam było tych stołyv	35	186	100
A szo-ż my to uczynyły, że-śmo Hanusiu prepyły	35	158	84
A święta Maryja z tego się zaśmiała	35	14	22
A tam w lesie na dębie siedzieli tam gołębie	83/I	536	317
A teper ja wże wyrosła, na stanoczku stała	83/II	1259	204
A ty stary za wołamy, tebe woły znajut	83/II	738	81
A w horodejku bil zabiliła	35	24	27
A w horodejku zilä, a w tym domejku wesilä	35	83	62
A w horodejku zile, a w tym domojku wesile	83/I	217	169
A w horodejku zostil, hotuj, matinko, postil	83/I	423	250
A w horodi wynohrad, czerwonyi jabka	83/II	726	79
A w horodi wynohrad, czerwonyi jabka	83/II	844	108
A w naszoi Ołeny wse pacerki zełeny	83/II	774	89
A w nediłejku rano more sia rozihrało	83/I	264	189
A w noszoho panońka wse połe riwnejke	83/II	718	77
A w sobotojku pered weczerom hodyna	35	178	95
A w sóbotojku pered weczerem hódyna	35	78	60
A wczora z weczera, szcze kury ne piły	83/II	721	78
A wże sońce sia spustyło	83/II	1294	209
A wże-ż ja sia ne dywuju	83/II	803	97
A wże-ż myni na zawadi	83/II	1209	197
A z bidnoji diwczynońki	83/II	1203	196
Abo mene jakij ubje, albo ja jakoho	83/II	1213	198
Abo nas pustite, abo nam otworite	35	155	83
Abo nas wpustit, abo nam otworit	83/I	363	227
Ach, pora prychodyt, treba umeraty	35	107	189
Ach, smert okrutna, a nelytostywa	35	104	186
Ach, smert´ okrutna, a nelytostywa	83/I	651	432
Ach, ujszły-ż moji lita	35	103	186
Ałeś my mowył, kłynowyj łystojku	83/I	336	217
Ałeśte swatu znały	83/I	475	270
Anheł wopyjasze błahodatni	83/I	24	40
Any jisty, any pyty	83/II	1335	215
As, as, as, dobre nam tu w was	83/II	664	18
Babko, hołubko nasza, dobra kapusta wasza	83/I	188	150
Bądź zdrów i nie przychodź do mnie	83/II	706	69
Bez lisy temneńkii, bez ryki wełykii	83/I	160	140
Bez myłoho doli ne ma	83/II	944	133
Biłem soniajko schodyt	83/I	168	143
Biżut lita, biżut lita	83/II	890	120
Błahosłowy, batejku, a swoje ditiatojko	35	100	68
Błahosławy batejko a swoje ditietojko	83/I	33	50

	tom	nr	str.
Błahosłowy batejko a swoje ditietojko	35	64	55
Błahosłowy, Bożejku, wesile zaczynaty	35	175	93
Bo ja sobi diwkow fajnow	83/II	1274	206
Bodaj sia kohut znudyw	83/I	492	279
Bodaj tebe, bodaj mene, bodaj nas oboje	83/II	977	142
Bodaj tobi, mij myłeńkij, sońce ne swityło	83/II	999	147
Bodaj że tia Hospod skaraw	83/II	989	145
Bodaj-że wy ne wydiły	83/II	1114	176
Bogarodzico, Przeczysta Panno	83/I	638	416
Boh prediwiczny nam narodyv sia	35	2	16
Boh prediwczny narodyv sie	35	12	21
Boh prediwcznyj narodyv sia	35	3	16
Boh prediwcznyj narodyv sia	83/I	1	9
Bohacz woryt, bohacz sije	83/I	607	391
Bołyt mene hołowojka, bołyt	35	33	148
Bołyt mene hołowojka, bołyt	83/I	555	339
Bołyt mene hołowojka, bołyt	83/I	556	339
Bołyt mene hołowońka, bołyt mene duże	83/II	1320	213
Bołyt mene hołowońka, ja chusteczkow zwiażu	83/II	928	129
Bołyt mene hołowońka, ja j ne powidaju	83/II	914	126
Bołyt mene hołowońka, ta-j meże płeczyma	83/II	1318	213
Boże Narodzenie Syna jedynego	35	4	17
Boże Narodzenie Syna jedynego	83/I	6	16
Brała Marysia lon, lon	83/I	396	240
Brat koszułejku nese, aż sia zemłejka trese	83/I	281	196
Brat sestru rozpłytaje, rozumu je nauczaje	83/I	149	133
Brat sestryczku za stił wede	83/I	249	182
Bud´ zdorowa, pani matko	35	114	72
Bud´ zdorowa, pani matko	83/I	52	62
Buwaj mu zdorowa, ty diučzyno moja	83/I	581	365
Była mene mamcia śpałenym kijem	83/I	540	322
Było ne rubaty zełenoho duba	83/I	525	307
Byty kota z połyci, żeby né urik mołodyci	35	160	85
Bywaj mi zdrowy, panie ojcze	35	144	80
Chciała pani piwo pić [...]	83/I	557	340
Chodyła Hanuneńka sim lit po lisi	83/I	155	137
Chodyła Marysejka sim lit po lisi	83/I	261	188
Chodyt Hanusia popid sadojk[u]	83/I	116	110
Chodyt Marczaj, pospiwuje	83/I	631	407
Chodyt Marysejka popid sadojko	83/I	265	189
Chodyt misiaczok pomedże zwizdy	83/I	14	22
Chodyt pawojka po wyszniowym sadojku	83/I	266	190
Chodżu, nudżu na tym switi	83/II	872	115
Chot´ ja teper nyczy ne maju	83/II	1204	196
Chot´ ja ti nycz ne kazała	83/II	1005	149

	tom	nr	str.
Chot´ mi lude otmawlajut	83/II	882	118
Chot´ raneńko sońce schodyt	83/II	972	140
Chot´ zełena liszczynońka, zełena, zełena	83/II	1367	220
Chot´by pryjszło pohybaty po samyi oczy	83/II	1216	198
Chot´by pryjszło pohybaty po samyi ucha	83/II	1215	198
Chowała maty kwita bez dorohyji lita	35	163	86
Chtiłby ja sia żenytojki	83/II	723	78
Chtoż tu nam hóbid daje	35	183	99
Chwalmy Boga, imnie Jego	83/I	643	420
Chwalmy razem, szto mamo	83/I	25	41
Chwałyła sia kniahynia	83/I	451	261
Chylajte sia worotejka	83/I	173	146
Co będziemy robić, nadobna dziewczyno	83/I	504	291
Co ty będziesz robić, nadobna dziewczyno	83/I	503	288
Cwiła w łuzi kałynońka	83/II	1077	167
Cwiły łozy pry dorozi	83/II	829	104
Cy ja neszczesływyj na toj świt rodyŭ sia	83/I	521	303
Cy ne budesz, divczynońko, za mnoju tużyty	35	78	170
Cy ne budesz, diwczynojko, za mnoju tużyty	83/I	584	369
Cy rada-ś, matinojko, cudżomu détitojku	35	201	10
Cy spysz, cy czujesz, pan hospodariu	83/I	13	21
Czarnym borem nad wieczorem leciał czarny kruk	83/II	681	39
Czego płaczesz, moja miła	83/II	676	34
Czej, czyje to wesileńko	83/II	1177	192
Czełowicze bisnowatyj, na szczo żinku prodawaty	83/II	775	89
Czém ty, sołowiju, rano ne śpiwajesz	35	49	157
Czemu nie tańcujesz, Halu	35	48	42
Czerez horu wysokuju czerwona mereżka	83/II	791	94
Czerez riczku, czerez staw, lubyw mene Stanisław	83/II	766	88
Czerez seło Radochóńskije jidut kupci	83/I	354	224
Czernuszko-duszko, myj si, czeszy si	35	50	43
Czerwoni kwity, kłaniajut wam sia dity	83/I	172	146
Czoh' ty, diwojko, rozmarowo zilé	35	53	159
Czom swachi ne śpiwajut	83/I	184	149
Czom ty, myłyj sołowiju, w haju ne spiéwajesz	83/II	778	91
Czomu, Halu, ne tańcujesz	35	47	41
Czomu myła izmarniła	83/II	927	129
Czomu-ś mene tohdy ne braw	83/II	1349	217
Czy czujesz, koniu, syłu	83/I	175	147
Czy ja taka neszczasływa	83/II	1133	181
Czy ja tobi ne kazała	83/II	1004	148
Czy ja tobi ne kazała	83/II	1362	219
Czy je, czy ny ma pan spodar doma	35	28	29
Czy na tebe, czy na mene nesławońka upała	83/II	1018	152
Czy to w switi, czy to w switi tylko ja jednaja	83/II	1126	180
Czy zli lude tak chotiły	83/II	886	119

	tom	nr	str.
Czyi my tu bojary na poły szołom stojały	83/I	356	225
Czyj to nam sokołońko chodyt po stołońku	83/I	483	273
Czyja chata w seredyni	83/II	1285	208
Czym seło prekwitaje	83/I	147	132
Czym toto seło pachne	83/I	323	212
Czyż ja w lisi ne buwała	83/I	203	155
Daj, maty, diwci postil	35	115	72
Daj mi rączkę w mojej dłoni	83/II	703	64
Daj nam teże, daj nam steżejka	83/I	150	133
Daj no, Boże, doczekaty	83/II	1281	207
Dajte jazyk na pidoszwy	83/II	1221	199
Dajteż nam divku, dajteż nam i postivku	35	196	108
Dajut myni, moja mamciu, dohanu, dohanu	83/II	1305	211
Dajut nam z zamku znaty, a z horodejka wisty	35	86	64
Dajut nam z zamku znaty, a z horodejka wisty	83/I	290	199
Dajże, Boże, dobrýj czas	83/II	665	19
Dałyste nam sokiłku, dajte nam i sokoła	35	–	84
Dała mene moja maty	83/II	1363	219
Dała mene moja maty	83/II	731	80
Dałaś mene, moja mamciu	83/II	1079	167
Dałeśte nam sokołku, dajte i sokoła	83/I	484	273
Dałyśte nam buławy, szośte sterały ławy	83/I	215	160
Dana, dana, da, da, dana, teraz będe czekać pana	35	172	92
Dana moja, dana, ne pidu za pana	35	118	195
Dana moja, dana, ta dana, mnie uwodzi	83/I	542	324
Dawaj, drużba, sukiry	83/I	231	174
De budu, tam budu, w Sambori ne budu	35	98	181
De si, brati, zbérajete	35	174	93
De sie czułojki rojat	35	188	102
De ty kałyno rosła, że-ś ty takaja krasna	35	73	59
De ty kałyno rosła, żeś ty takaja krasna	83/I	38	54
Deś, Hanuniu, oczy diła	83/I	152	135
Deś nasza Hanunejka na czużij storonojci	83/I	158	139
Deś nasza Hanuneńka na horońku wybihaje	83/I	165	142
Deś nasza nawydżena, nam kasza ne maszczena	83/I	189	150
Diakujem' ti, matinojku, za twoje wychowanejko	83/I	201	154
Diakujemo ksienżun[i]owy, naszomu bateńkowy	83/I	321	211
Diakujemy popojkowy i jeho djaczejkowi	83/I	180	148
Diakujemy wam, lude	83/I	432	253
Diwczyno moja, napij my konia	35	119	195
Diwojki, panienojki ne dajte nam uhanojki	83/I	372	231
Diwońko, pereborońko, toż pereberajesz	83/II	1214	198
Dneś pora i toj czas, szczasływyj deń dla nas	83/II	666	21
Do koni, bojaré, i do swoji zbroji	35	145	80
Do nas, bojary, do nas, sidajte se koło nas	35	179	96

	tom	nr	str.
Do nas, Hanusi, do nas, lipszy ty budў u nas	83/I	130	120
Do nas, Marysiu, do nas, dobre ty bude u nas	35	119	73
Do szlubojku idemo, mołodu sy wédemo	35	104	69
Dobre było kałynojci, taj pry dołynojci	83/II	715	76
Dobre było kałynońci, ta pry dołynońci	83/II	1074	166
Dobre my żeńce byli, pszenicę my wyżęli	35	57	47
Dochodiat nas wisty, budut dawaty jisty	35	167	87
Dochodiat nas wisty, chotiat nam daty jisty	35	192	106
Dokąd płyniesz, rzeczko mała	83/II	654	6
Dołom, dołom, dołynoju	83/II	1032	155
Dołom, dołom, dunajcem	35	110	71
Dołom, dołom, dunajcem	35	97	67
Dołom, dołom, dunajcem	35	98	67
Dołom, dołom, dunajcem	83/I	51	62
Doniu moja, doniu moja	83/II	1035	156
Drużba zasadyw kniazia	83/I	381	235
Drużejka osuch kraje	83/I	252	184
Dywna Twoja Tajna czystaja jawў sia	83/I	637	414
Dўwnaja nowyna - neni Pani Syna porodyła	83/I	3	12
Dywnaja nowyna neni, Panna Syna porodyła	35	13	21
Duszo, duszo, śliczny kwiecie	83/I	647	426
Dwa hołubojki hnizdo wjut	83/I	294	200
Dwa hołubojki hnizdo wjut	83/I	468	268
Dwa hołubojki hnizdo wjut	83/I	485	273
Dwa nas, dwa nas, towaryszejki	35	54	160
Dymnyj Lwiw budowav	35	121	73
Dywowały sia łuhy czerwonoj kałynojci	83/I	330	215
Dziewczyno moja, napój mi konia	83/I	106	102
Dzisiaj biegałam po łące	83/II	677	35
Ej, kopana kernyczońka, kopana	35	56	160
Fuhr ech mijer araus	35	99	181
Gąseńki idą, gąseńki krzyczą	83/I	110	105
Gdy cię raz pierwszy w życiu ujrzałem	83/II	705	66
Gdy dziewicę piękną zoczę	83/II	675	33
Gdy raz chciałem pocałować anioła dziewczynę	83/II	709	71
Gdybym się zmienił w tę wstęgę złocistą	83/II	686	45
Gdybyś ty moją była, aniele	83/II	673	31
Gorzalina dobry trunek, piją ludzie na frasunek	83/I	592	380
Gospodare, spodarojku, wojdyty sobi na oborojku	35	25	27
Hadaj, maty, hadaj, maty	83/II	1063	163
Hadajte, bojary, hadajte	35	187	101
Hadaw jem sia ożenyty	83/II	1239	201

	tom	nr	str.
Hanuseńka myła wyńcia sie napyła	83/I	593	380
Hde Marysejka sidyt, tam stinojka śwityt	83/I	391	238
Hde sia kisojka diła, czy w pole połetiła	83/I	448	260
Hde sia my dił, hde sia my dił Marysin bateńko	83/I	258	186
Hdé sie zbyrajesz, Marysejko	35	116	72
Hde sokoły hnizdeńko wyły	83/I	295	201
Hde toty kucharońki, szczo waryły istońki	83/I	296	201
Hde ty, myła czornobrywa	83/II	847	109
Hdeś, Marysiu, oczy diła	83/I	388	237
Hdeś tota perepełojka, szczo s namy iła i pyła	83/I	462	266
Hej, bida nad bidami	83/II	765	88
Hej, haj, na hori malowały malari	83/I	500	286
Hej, jak myłyj zahoworyt	83/II	931	130
Hej, Kozacze, w imie Boha	83/I	635	411
Hej, lilija po sadu chodyła	35	22	26
Hej, mij myłyj czornobrywyj	83/II	1008	149
Hej, mij myłyj czornobrywyj	83/II	967	139
Hej, ni mi to przysłowie, ta ni mi to przymiérze	83/I	495	282
Hej, ore bohacz, ore szterma wołojkamy	83/I	575	361
Hej, ore bohacz, ore sztérma wołojkamy	35	1	127
Hej, pijdu ja sy do lisa	83/II	1202	196
Hej, płynu ja po dunaju	83/II	776	90
Hej, pojichaw mij myłeńkij	83/II	955	136
Hej, siw, zażuryw sia	83/II	1369	220
Hej, tam za lisom, za temnejkim	35	36	149
Hej, ty dube zeleneńkij	83/II	907	124
Hej, umerła moja maty	83/II	1122	179
Hej, w Sambori, w krajnóm domi	83/II	1149	186
Hej, zacwiła pszenyczeńka	83/II	930	130
Hej, założyw worobec na prypiczku żnywa	83/I	625	401
Hej, założyv worobec na prypiczku żnywa	35	93	178
Hej, zażuryv sia szczyhoł	35	92	178
Hej, zjichały sie żołniré z óbozu	35	3	129
Héle, héłejko, kałynka wodoju	35	35	149
Heły, hełejko, kałynka wodoju	83/I	563	345
Henryk waleczny w rycerskim stroju	83/II	685	43
Hledaj, drużbo, sokiéry, budemo pec rubaty	35	210	117
Hledaj, maty, zawoja, już Hanusi ne twoja	35	196	108
Hledaj, maty, zawoja, już Kasuni ne twoja	83/I	139	126
Hładka kapusta, hładka	35	184	99
Hoc, koniu, do pszenycy	35	162	85
Hodij, rodojku, hodij, już husojki na wodi	83/I	417	247
Hoja, matinojku, hoja, juże ja teper ne twoja	83/I	181	148
Hołosoczku mij toneńki, daleko tia czuty	83/II	728	79
Hołosoczku mij toneńkij, dałeko tia czuty	83/II	943	133
Hołowyno moja bidna, szczo diłaty maju	83/II	821	102

	tom	nr	str.
Hop, czuk, babko, szo sia dije	83/II	767	88
Hop, czuk, baranczuk, prodaw konia za kanczuch	83/II	768	88
Horiła sosna, horiła	35	161	85
Horu, sełom Iskaneju	35	109	70
Horỷ metene, medówene riki	83/I	652	433
Hory mytené, stoły stylené	35	32	30
Hospody mij myłoserdnyj	83/II	1106	174
Hośti sobrannyji, na nas łaskawyji	83/II	663	16
Hotuj, maty, zawoji, już ditiatko ne twoje	83/I	424	250
Hrajte, muzyki, risno, kłaniaj się, Hanusiu, nysko	35	196	108
Hrajte, muzyki, riśno, kłaniaj sie, Hanusiu, nysko	83/I	70	76
Hrajte, muzyki, ryzko, kłaniaj sia, Iwasiu, nyzko	83/I	236	176
Hrajte, muzyki, ryzko, kłaniaj sia, Marysiu, nyzko	83/I	247	181
Hrajte, muzyki, ryzko, kłaniajte sia, mołodiata, nyzko	83/I	312	208
Hrije sońce, hrije sońce	83/II	1310	212
Hrymnuła szczuka rybojka na mori	83/I	275	194
Hyla, hyla, biły husy	35	169	87
I szczo z toho, szczo tia lublu	83/II	864	113
I szumyt, i hudyt, drobnyj doszczyk ide	83/I	594	382
Ide kozak dorohoju, podkiwkami kresze	83/I	534	315
Idy, drużba, po sołomu postełyty mołodomu	83/I	195	153
Idzie woda, idzie, nie nocuje nigdzie	83/I	109	104
Idźcie, pijcie, panowie goście	83/I	140	127
Ivasiów batejko syv konia napawaje	35	136	77
Iwasiu korałejku, wyjdy sy pid świtłojku	83/I	345	221
Ja choczu takoho muża	83/II	1357	218
Ja dla swego kuma zabiję kapłona	83/I	32	49
Ja hadała mołodeńka	83/II	904	123
Ja kochaje Petrusia, a skazaty boju sia	83/I	510	294
Ja myłoho utratyła	83/II	969	140
Ja ne choczu, ta-j ne budu dwa brody brodyty	83/II	1317	213
Ja neroba, j ty neroba	83/II	1199	196
Ja newistci ne rada	83/I	437	255
Ja róża w maju urosła	83/II	671	29
Ja sobi raz zaspiwaju	83/II	1102	173
Ja spiwaju i hulaju	83/II	900	122
Ja spiwaju, ja spiwaju	83/II	885	118
Ja syrota błukaju sia	83/II	1134	182
Ja szczygłyk małeńki po świti litaju	35	94	179
J'a ta w polu sino bardzo nysko siło	83/I	535	316
Ja takoho muża maju	83/II	1355	218
Ja u twoij mamuneńci jedyna, jedyna	83/II	1015	151
Ja uzojke pereskoczu, szeroke obyjdu	83/II	1230	200
Ja wesełyj, diwczynońko, z wesołohom domu	83/II	1178	193

	tom	nr	str.
Jak by ne tý kołomyjki	83/II	784	93
Jak czerczyka ne kochaty	35	97	180
Jak czerczyka ne kochaty	83/I	541	323
Jak iszow jem do myłoi	83/II	860	112
Jak ja jechał cztery mile lasu	83/I	530	312
Jak ja sobi zahadaju ta za myłeńkoho	83/II	954	136
Jak ja sobi zdohadaju dawnyi litejka	83/II	1109	175
Jak ja sobi zdohadaju, jak my sia lubyły	83/II	842	107
Jak ja stanu pered Bohom	83/II	1014	151
Jak ja tyi kołomyjki zaczuju, zaczuju	83/II	782	92
Jak mnia budesz pokydaty	83/II	1003	148
Jak okrutne przeznaczenie	83/II	708	70
Jak sia pczołońki rojat	83/I	159	139
Jak sonce zapade i weczer zamhlije	83/II	694	54
Jak sonce zapade i weczer zamhlije...	83/II	695	55
Jak wyszeńka, czereszeńka ze spodu hładojka	83/II	719	77
Jakem buła małenkaja, ne znałam niczoho	83/I	502	287
Jakem jechał [do dziewczyny]	83/I	512	295
Jaki toty kwitki krasnỳ	83/II	1121	178
Jakiż teper świt obłudny	83/II	697	57
Jak-jem była korowajnyczkow	83/I	224	171
Jakoś misiać dneś ne schodyt	83/II	936	131
Jam śmierci w oczy patrzył z bliska	83/II	690	49
Jaraja pszenyczejko, ne w stozi tobi byty	83/I	218	170
Jaraja pszenyczejko, né w stozi-ż tobi byty	35	170	91
Jaraja pszenyczeńku, né w stozi tobi bèty	83/I	72	78
Jaraja pszenyszeńko, ne w stozi tobi byty	35	209	117
Jasio od wody, Kasia do wody	83/I	544	326
Je szumyt, je hrumyt	83/I	595	383
Je w lisi dorożejka, nad neju kałynojka	83/I	329	214
Je w łuzi kałyna, biłem cwitem zacwyła	83/I	162	140
Je w poły sosna, try lita rosła	83/I	340	219
Jeden krasnyj, druhyj krasnyj	83/II	1269	206
Jeden rik my sia lubyły	83/II	841	107
Jedno mi sia płecze, mecze	83/II	1302	210
Jedzie, jedzie Szelma	35	43	39
Jedzie, jedzie Żelman	35	37	36
Je(st) korowaj, je, już na stoli leżyt	35	173	92
Jest ta w poli sosna, sosna zyłenaja	35	38	151
Jeszcze riczka newełyczka	83/II	1057	162
Jeszczem w peczy ne nakłała	83/II	1251	203
Jeszczem w peczy ne nakłała	83/II	1252	203
Jezus dziecię w Betlehemie gdy się rodziło	35	17	24
Już den mynaje, już sonce zachodyt	35	109	191
Już misiaczejko na bołoniejku	83/I	419	248
Już róża prokwitaj[e]	83/I	156	138

	tom	nr	str.
Już sia Marysia napered zberaje	83/I	422	249
Już sie na polu mroczy	35	54	46
Już słońce zaszło, psy się uśpiły	83/II	683	42
Już sońce nad horamy, zberaj sia, Marysiu, s namy	83/I	420	249
Już sońce nad horamy, zberaj sia, Marysiu, s namy	83/I	421	249
Kaczki żyto istłumyły	83/II	1189	194
Kałamutna woda w ryci	35	48	157
Kałynojko, matynojko, czomuś ne zrodyła	83/II	714	76
Kamiennaja horojko, czém' ty sie né roztoczysz	35	71	58
Kaminnaja horojko, czom ty sia ne łupajesz	83/I	268	190
Kasunia sie kłaniaje, słozeńkamy sie umywaje	35	213	119
Kazała maty kurok wołaty	35	1	11
Każut lude, szczo sud bude	83/II	876	116
Każut lude, że ja umru	35	105	187
Każut ludy, szczom szczasływa	83/II	693	53
Każut myni dobry lude	83/II	815	100
Każut myni lude dobri	83/II	894	121
Kiedy smutno roję, kiedy cierpię wiele	83/II	668	25
Kiedym była swaszką, piłam wódkę flaszką	83/I	100	98
Kĺłkam zrosła mołodeńka	83/II	1130	181
Kłyczyt mene weczeraty	83/II	1327	214
Kob' ja buła rybojkoju, ja bym popłynuła	83/II	952	135
Koby borzo weczeriło, koby misiać switył	83/II	917	127
Koby ja tak konia maw, jak kulbaku maju	83/II	1173	192
Koby Marysia znała, kodyj batejko pijide	83/I	469	269
Koby myni ne czypeć, ne czerwona chustka	83/II	1350	217
Koby riczka newełyczka, ja bym perebriła	83/II	906	124
Koby riczka szyrůczka, ja bym ne brodyła	83/II	908	124
Koby witry ne wijały i tuczy ne buły	83/II	973	141
Koby-ś ne pyw, mnia ne byw	83/II	763	87
Kochać, ach, kochać będę cię na wieki	83/II	701	61
Kodyj nam łeżyt z dawna steżenka	83/I	69	75
Kohut na kuchny pałyt, a kapłun isty warit	83/I	292	199
Koło młyna biła hłyna, szerokaja fosa	83/I	507	292
Koło młyna biła hłyna, szérokaja fosa	35	90	177
Koło młyna jaworyna, koło młyna kładka	83/II	1296	210
Koło młyna, koło brodu, diktom, diktom, diktom	35	40	152
Koło młyna, koło młyna, koło witrowoho	83/II	937	132
Koło moho horodeńka zacwiła rożeńka	83/II	1293	209
Kołomyja, kołomyja, upav ja w pomyjé	35	118	195
Koły mene, lubciu, lubysz, luby-ż mia jednuju	83/II	758	86
Koły mene, lubko, lubysz, ne każy nykomu	83/II	1257	204
Koły moja myłeńkaja po sadoczku chodyt	83/II	799	96
Koły my sia ne pobrały, to pokumajmo sia	83/II	742	82
Koły my sia ne pobrały z ludskoji namowy	83/II	1229	200

	tom	nr	str.
Koły-ś mene, moja maty, na toj swit rodyła	83/II	1083	168
Komu sino, komu sino, zełena otawa	83/II	1223	199
Komuż ty się, Kasununiu, kłaniajesz	83/I	73	79
Konec zahona, konec, budemo wyły winec	35	51	44
Korohid łoboda, czyja żinka mołoda	83/I	210	158
Korolu, hołubońku, wstań rano do ślubońku	83/I	166	143
Korolu, korołeńku, prynesły my ty daruneńko	83/I	284	196
Korowajewo tisto łetiło czerez misto	83/I	230	173
Korowajowe tisto toczyło sie bez misto	83/I	125	117
Korowaju, korowaju, to ja tia preberaju	83/I	197	153
Korowaju raju, ja tebe pryberaju	83/I	343	220
Koso moja żowteńkaja, koso-ż moja, koso	83/II	1091	170
Kosy moje, kosy, da, pokręcone włosy	83/I	553	337
Kotra diwka na peredi stoit duże wbrana	83/II	1176	192
Kotra stoit na peredi ta-j sia zapyszyła	83/II	1175	192
Kotyłosia s witrom łystia it pola do pola	83/II	1046	159
Kotyły sia snihy z hory, na dołyni stały	83/II	1308	211
Kowaj, kowaj, zazułeńko, ót rana do noczy	83/II	938	132
Kowanyi wozy ponawertały	83/I	204	155
Kozak konia napówaje, diwcza wodu naliwaje	83/I	549	333
Kozak konia napówaje, diwcze wodu naliwaje	35	14	137
Kramaru, kramarojku, prypływaj do bereżejku	35	153	83
Kramaru, kramarojku, pryprawlaj weczarojku	83/I	291	199
Krasnaja diwojko, cy po hory chodysz	35	41	38
Krasno susidy siły, krasno ich óbsadyły	35	87	64
Krasno'śmy pryjichały i krasno posidały	35	191	105
Kraśny susidy siły, kraśny ich óbsadyły	83/I	43	57
Kropy nas, matinojko, świczenoju wodoju	83/I	313	208
Kropy nas, matinojku, świczenoju wodoju	83/I	303	204
Kropy nas, matinojku, świczonoju wodojkou	83/I	134	121
Kropy nas, matynojku, swieczenu wodojku	83/I	174	146
Kropyt doszczyk dorżżejku	83/II	1307	211
Księżycu, co się po ścianie snujesz	83/II	674	32
Księżycu, co się po ścianie snujesz	83/II	669	27
Kuda idu, tuda idu, korczmy ne mynaju	83/II	746	83
Kudej nam łżżé zdaŭnia stżżejka	83/I	124	116
Kudy nam łeżyt zdavna steżejka	35	218	121
Kudy-j my pojidemo, jak Hanusiu woźmemo	35	146	81
Kudy-j nam łeże z davna steżejka	35	147	81
Kudy-j nam łeże zdavna steżejka	35	149	82
Kudy-j nam łeże zdavna steżejka	35	151	83
Kudy-j nam łeżyt z davna steżeńka	35	138	78
Kudy-j nam łeżyt zdavna steżeńka	35	143	80
Kuje zazułeńka koło korinejka	83/I	463	266
Kulig w lesie jajka niesie	83/I	564	346
Kumusiu, lubusiu, ne bav mene	83/I	28	46

	tom	nr	str.
Kwit kałynojku łomyt	83/I	271	192
Kwocze kwoczejka, kwocze	83/I	216	160
Letiła pawa, pered worot'my upała	83/II	727	79
Letiw oreł ponad more	83/II	1152	186
Lipsze polom, lipsze polom, niźli oranyciow	83/II	1273	206
Lita moji mołodeńki, bud'te koroteńki	83/II	1138	183
Lita moji mołodeńki, lita moji bujnŷ	83/II	1330	214
Lita moji mołodeńki, toż mi żal za wami	83/II	1107	174
Lita moji mołodyi, lita mołodostŷ	83/II	1105	174
Litat zazułejka ponad wysznewyj sad	83/I	383	235
Litat zazułejka popid sadojko	83/I	267	190
Litat zazułeńka po wyszniowym sadu	83/I	255	185
Litat zazułeńka ponad sadojko	83/I	461	265
Lita-ż moji mołodyi, toż mi żal za wami	83/II	1108	175
Litość miej, błagam cię	83/II	704	65
Lubyła ja myłeńkoho, lubyłam ho dosyt'	83/II	1322	213
Lubyłyśmo sia, myłeńkij, it Pokrîw do Jura	83/II	993	146
Lubyw mene myłyj duże	83/II	981	143
Ludski dity dolu majut	83/II	1048	159
Łapav tato sojku, łapała mama sojku	35	91	177
Łasa drużejka, łasa, fatyła kusen miasa	83/I	186	150
Łedom, Marysiu, łedom, twoja hubońka s medom	83/I	385	236
Łety, łety, sywyj koniu	83/II	892	120
Łety, witre, do myłoho	83/II	962	138
Łetyt pawa, łetyt pawa	83/II	757	86
Łetyt woron z czużych storon	83/II	1075	166
Łomite rożejku, stelity dorożejku	83/I	177	147
Łycha dołe, łycha dołe, pijdy, utopy sia	83/II	1047	159
Malowana, fajnyj chłopcze, ałe ne dla tebe	83/II	1277	207
Mał Iwaseńko worona konia	83/I	17	29
Małŷ swaniejki pracŏ	83/I	123	116
Mamciu moja neridnaja, ja tobi kazała	83/II	1139	183
Mamciu moja zołoteńka, mamciu moja myła	83/II	1306	211
Maryja Diwa nam porodyła	35	9	20
Marysejczyn batejko pred myłym Bohom stojit	35	101	68
Marysejko duszejko, podajże nam ruczejku	83/I	384	236
Marysin batejko syv konia napawaje	35	137	77
Marysiu, Marysejko, hdesz ty nas wysyłajesz	83/I	277	194
Marysiu, Marysejko, hdeś diła swij winojko	83/I	446	259
Marysiu, panienojko, daj koniom stajenojku	83/I	360	226
Marysyna maty po ułycy chodyt	83/I	223	171
Marysynych try braty po stajenojci chodiat	83/I	276	194
Maryś moja, Maryś, komu rybki warzysz	83/I	115	108

	tom	nr	str.
Maté séna hodowała, balciv se nadijała	35	196	108
Maty moja myłeńkaja, maty-ż moja luba	83/II	1041	158
Maty moja stareńkaja hanczara lubyła	83/II	737	81
Maty moja stareńkaja, szczo ty sy hadajesz	83/II	1024	153
Maty moja worożbyta meni worożyła	35	115	194
Maty syna hodowała, balci sia nadiwała	83/I	431	253
Maty-ż moja myłeńkaja, ty syweńkij ptaszku	83/II	1119	178
Medży horamy, medży dołamy	35	127	75
Medży hóramy, medży dółamy	83/I	57	66
Mene maty hodowała, w papir obwywała	83/II	1087	169
Mene maty hodowała, w papyr zawywała	83/II	729	80
Mene maty jednu mała, jednu, jedynyciu	83/II	1089	170
Mene maty porodyła, temneńkoji noczy	83/II	1045	159
Mene maty powywała w tonki pełenoczki	83/II	1082	168
Meni ludi powidajut, że ja ne żuru sie	83/I	612	396
Messyjasz przyszed na świat prawdziwy	83/I	7	17
Meży dwoma berehy stoit konij try r´ady	83/I	349	222
Meży dwoma pit´ma pit´my	83/I	402	242
Miała baba byka i jedne krasule	83/I	623	401
Mij myłyj buw takij krasnyj	83/II	978	142
Mizeryja na tym świti meni mołodomu	83/II	696	56
Moja Hanuś, gdzieżeś była	83/I	29	46
Moja luba détynojko, na szczoż ty mene tu łeszyła	35	62	53
Moja luba mamůncuniu, ne daj mi, ne daj mi	83/I	522	305
Moja luba mamunesejku, na szczoż wy mé łeszyły	35	60	52
Moja luba matinoczka po polu chodyła	83/II	1044	158
Moji luby kołomyjki, hde ja was podiju	83/II	1100	173
Moji luby spiwanoczki, de ja was podiju	83/I	613	397
Moji myły spiwanoczki składany, składany	83/II	1099	172
Moji myłyji hosti, proszu-ż ja was	35	208	115
Mołoda Marysejka wsi dworojki schodyła	83/I	253	184
Mołodaja diwczynońka na mene dywytsia	83/II	1205	196
Mołodaja Hanusejka na horojku wyzyrała	83/I	129	119
Mołodaja Marysia uw wikinojka stojała	35	125	74
Mołodyi orłeniata, pozyczte mi krylat	83/II	751	84
Mowlat lude, szczo ja krasna	83/II	1025	154
Mowlat lude, szczo sud bude	83/II	733	80
Mowlat myni dobrý lude, szczo ja schorowała	83/II	958	137
Mowyła bereza dubrowi	83/I	328	214
My do ślubu idemo, dwoje dity wedemo	83/I	176	147
My ju ne na to dały, szczoby wy new zarablały	83/I	482	272
My rodu ne didiowskoho, my rodu starościńskoho	83/I	373	231
My se chłopcy jacy tacy	83/I	603	388
My sia ino polubyły, maty sia dýznała	83/II	910	125
My sia ino polubyły na wełyki żali	83/II	837	106
My w korałenka były	83/I	489	274

	tom	nr	str.
My wsi lude, hryszny̨ji lude	83/II	662	15
My̨j sia, Hanuń, czeszy̨ sia	83/I	171	145
My̨ło bu̇ło zaspiwaty̨	83/II	1059	162
My̨nuły̨ mnia spiwanoczki	83/II	895	121
My̨nuły̨ sia miasny̨czeńki	83/II	1278	207
My̨słyłaś ty̨, my̨ła, że to wójna spass	83/I	586	371
My̨ślałaś, my̨ła, że to wojna szpas	35	80	172
Na bołonejku hyle, a w horodejku zile	83/I	306	205
Na dobranicz, na dobranicz, ałe ne każdomu	83/I	456	263
Na dobranicz stiny̨, ławy̨ i stoły̨ malowany̨	83/I	426	251
Na dobranoc, [na dobranoc], ale nie każdemu	83/I	67	73
Na dunaju zymna woda, stała sia s namy̨ shoda	83/I	379	234
Na dwory̨ zymna rosa, nasza Maryśia bosa	83/I	298	202
Na Hanusiny̨j miedzy̨ dwa hołubojki siedzi	83/I	121	114
Na hori cerkovcia świety̨ Spas	35	148	81
Na hori ternénojka, schody̨ sie, ródy̨nojko	35	193	106
Na hori witer wije, naszou kapustou chwije	35	185	100
Na horodejku lelija, na [...] szelija	83/I	141	127
Na hory̨, na hory̨ zełeny̨j barwinok	83/I	408	244
Na hory̨ pszeny̨czejka, a na dołyni proso	83/I	443	258
Na Kalwaryi cudami słyną̨ca Maryja	3/I	640	418
Na Kalwaryi Maryja cudowna	83/I	642	420
Na kniaże dwory̨ kréhowa woda rozlała	35	96	67
Na kniaże dwory̨ krehowa woda rozlała	83/I	47	59
Na krakowskiej ulicy̨ pyją piwko	83/I	545	328
Na krakowskim polu, tam wojacy̨ stoją	83/I	546	330
Na podwirejku jawyr, a hylejkom na dił	35	168	87
Na popowy̨ wułyczejci kosary̨ kosy̨ły̨	83/I	501	287
Na starosti (drużbi, Iwasiu) odinie	83/I	412	246
Na szczo mene zawywajete	83/I	445	259
Na szczo meni żeny̨ty̨ sia	83/II	744	83
Na szczo my̨ni żeny̨ty̨ sia	83/II	1144	184
Na szczo-ś braw, koły̨-ś znaw	83/II	1359	219
Na szczo-ś braw, koły̨-ś znaw	83/II	1360	219
Na szczoż meni na podwiru sobaku try̨maty̨	83/I	621	400
Na szczoż meni żeny̨ty̨ sia	83/II	724	78
Na szczo-ż my̨ni ruku dajesz	83/II	1009	150
Na szerokim poli biły̨ oreł zbyty̨	83/I	632	409
Na szerokim polu biły̨ oreł wbyty̨	83/I	634	410
Na szerokim polu biły̨ oreł wzbyty̨	83/I	633	409
Na szerokim polu żytko się złociło	83/II	707	69
Na Wkrainu ne pojidu i doma ne budu	83/II	1242	202
Nad Elby̨ falą, goniąc spojrzeniem	83/II	691	51
Nad Elby̨ falą, goniąc spojrzeniem...	83/II	692	52
Nad rzeczką, co bystro płynie	83/II	689	48

	tom	nr	str.
Nadjichały kozaki z óbozu	35	5	130
Nadłetiła sywa pawa ponad berehy	83/I	561	344
Nadłetiła sywa pawa z Ukrainy	35	29	145
Nadłetiła sywa pawa z Wołoszyny	35	60	162
Najszłyśmo se newistoczku w ksiendzowym horodoczku	35	207	114
Naléwaj miodu z pełnego antałka	83/II	661	14
Namowyw bym bystru riku	83/II	861	112
Napywałaś matinojka na medu	35	81	172
Narodyv sia Jézus Chrystos	35	7	19
Nasijałam krutoj ruty medże berehami	83/II	756	85
Nasz Iwaseńko, nasz korałeńko	83/I	351	223
Nasz starostojka jak pan	83/I	394	239
Nasza Marysejka, nasza mołodejka	83/I	390	238
Nasza Marysia, nasza złapała sobi ptasza	83/I	389	237
Nasza pani nepészna, do żeńczyków se wészła	83/I	26	43
Nasza skrynia repynia, nasza Hanuń hospodynia	83/I	211	158
Ne bijmo sia noczy, jest nam Bih do pomoczy	83/I	433	254
Ne boronit, worożeńki, bym na switi żyła	83/II	975	141
Ne bude mnia myłyj byty	83/II	1353	218
Ne budu ja wody pyty	83/II	732	80
Ne budu ja żyta żaw	83/II	722	78
Ne była w domu na swoich zaruczynach	83/I	259	187
Né chod', Marysiu, spaty	35	123	73
Ne chody wże koło wody	83/II	865	113
Ne daj, Boże, szczob myłoho stylko raz kołoło	83/II	1288	208
Ne daj sia, brate, zwesty	83/I	376	233
Ne daj-że sia, diwczynońko, nykomu zwodyty	83/II	1181	193
Ne deń tu sia kuryt, nasz sia Iwasio żuryt	83/I	344	221
Ne déwujte-ż sie, lude, to ne tur i ne turyci	35	204	112
Ne dla toho ja spiwaju, szczo harazd sia maju	83/II	893	120
Ne hulaju, ta-j ne znaju, z jakoj pryczynońki	83/II	824	103
Ne je mojéj matuneńki, ta ne je jéj, ne je	83/II	1124	179
Ne kupujte, bojary, na żeni stroi	83/I	352	223
Ne ma cwitku na wsim switku	83/II	1123	179
Né ma Hanusi doma, piszła praty chusty	35	166	87
Ne ma jej w doma, pijszła zarobyty	83/I	481	272
Ne ma moho myłeńkoho, rożowoho cwita	83/II	942	133
Ne ma moho myłeńkoho, uże ne prychodyt	83/II	960	137
Ne ma mojéj myłeńkoi, ne ma zakochania	83/II	846	108
Ne ma tanciu na wsim switi	83/II	781	92
Ne ma toho wo Lwowi	83/I	403	242
Ne maju ja itcia, mamy	83/II	1131	181
Ne ma-ż moho myłeńkoho, sercia moho pana	83/II	945	134
Ne płacz, matinojko myła	83/I	488	274
Ne płacz, maty, ne płacz, myła	83/II	1154	187
Ne płacz, maty, za mnoju, ne beru wsio z soboju	83/I	206	156

	tom	nr	str.
Ne płacz, myła, ne płacz myła	83/II	1232	200
Ne protyw sia, mij myłeńkij	83/II	1300	210
Ne protyw sia myni, didu	83/II	1343	216
Ne pyj, Hanuneńko mołodeńkaja	83/I	182	149
Ne rano, dijcze, ne rano	83/I	145	132
Ne spała ja ciłu nyczku	83/II	998	147
Ne spała ja toji noczy	83/II	997	147
Ne spuskaj sia, diwczynońko	83/II	1036	156
Ne stij, drużba, za płeczyma	83/I	378	234
Ne stoj, werbo, rozwywaj sia	83/I	317	209
Ne strachaj sia, swatu, oj nas tu ne bohato	83/I	471	269
Ne strachaj sia, szwagre, ne żowmiry to idut	83/I	282	196
Ne strilajte z wostry, ne rohaniajte hostij	83/I	365	228
Ne syła-śmo pyły, Marysiu-śmo propyły	83/I	486	274
Ne wstupujte, sylnyi bojary	83/I	359	226
Ne znajesz ty, moja maty	83/II	915	126
Ne żiłuj, matinko, za mnoju	35	195	108
Ne żury sia, mij myłeńkij	83/II	1301	210
Nedałeko wandrował, tylko bez dołynku	83/I	538	321
Neraz Rusyn byůże w zradie	83/I	636	412
Nesczasływe zakochanie, jak sia kocho wlipyt	83/II	1206	197
Nesczastływi koni moi, treba itjizdżaty	83/II	838	106
Nie mam ojca, nie mam matki	83/II	688	47
Nie pójdę, nie pójdę bez ogrody do dom	83/I	508	293
Nie przebieraj, mościa panno	35	205	112
Nie widzę świata, nie widzę ludzi	83/II	687	46
Niebieskie oczy twe wiążą serce me	83/II	699	59
Nieszczęśliwa głowiczejko na świecie	35	65	55
No mi toho ne wedite	83/II	1319	213
Nowaja radist stała, jaka ne bywała	83/I	5	15
Nowaja radist switu sia jawyła	83/I	4	14
Ny ja pjana, ny ja pjana	83/II	1298	210
Ny ma popojka w doma	83/I	178	147
Nychto myni ne wynen, sama ja, sama ja	83/I	523	306
Nychto ne wynen, sama ja, sama ja	83/I	524	307
O Boże mij, Boże, na szto ja rŏdyů sia	83/I	585	369
O dzień dobry, o dzień dobry	83/I	135	122
O luby walcu mój, łączniku czystych dusz	83/II	700	60
O, jak deń welyki, tak ja w żalu chodżu	35	63	164
O, jak deń welyki, tak ja w żalu chodżu	35	112	193
O, jak deń welyki, tak ja w żalu chodżu	83/II	660	13
O, już ja się ożenił, już na wieki amen	83/I	550	334
O, ne chody koło wody	83/II	1364	219
O, nudno mi na serdeńku	83/II	950	135
O, proszeż ja was posłuchać o straszliwym sądzie	83/I	649	430

	tom	nr	str.
O, sumneńko zakowała zozułeńka sywa	83/II	1103	173
Oba jednu polubyły, czyja-ż ona bude	83/II	834	105
Obmawlajte, worożeńki, ne perestawajte	83/II	1220	199
Oczka moji syweńkyi, toż to wy błudyte	83/II	961	138
Oczka moji sywý, sywý a twoi rudiatsia	83/II	992	145
Oczy moji bidneńkji, bida meni z wamy	83/II	717	77
Oczy moji czorneńkii, bida myni s wamý	83/II	1279	207
Oczy moji sywý, sywý, to-śte zamysływý	83/II	1172	192
Od Podola wiater wieje, Podolanka rutkę sieje	83/I	572	358
Ogromny to głos, smutna nuta jego	83/I	646	424
Oj, a czud wełyki, a dywnaja syła	35	101	184
Oj, a czud wełyki, a dywnaja syła	83/I	644	422
Oj, a gdzie nam się pan starostinka zabawił	83/I	97	96
Oj, a nyni nediłeńka, a zaŭtra budnyj deń	83/II	749	84
Oj, a wczora iz weczera szcze kury ne piły	35	18	139
Oj, aby nas tam wpuście abo nam otworzcie	83/I	53	63
Oj, aby nas tam wpuśćcie abo nam otwórzcie	35	118	72
Oj, bidaż to nad bidoju, szczo hołubka za wodoju	83/II	698	58
Oj, blida ja, moja mamko, oj, blida ja, blida	83/II	1081	168
Oj, bołyt mnia hołowońka ót maku dribnoho	83/II	891	120
Oj, Boże-ż, Boże, szczoż maju dijaty	35	110	192
Oj, Bożeż, Boże, szczoż maju dijaty	83/II	658	11
Oj, Boże-ż mij myłoserdnyj, daj-że meni radu	83/II	760	86
Oj, Boże-ż mij myłoserdnyj, szczom ti zawynyła	83/II	985	144
Oj, Boże-ż mij myłostywyj, jaka ja neszczasna	83/II	1011	150
Oj, budeż nam tam, bude, zabawyły nas lude	83/I	300	202
Oj, była mnia moja maty	83/II	911	125
Oj, chodź, koniu, do pszenyci	83/I	143	129
Oj, chora ja, moja maty	83/II	1111	175
Oj, chot' hudy, chot' ne hudy	83/II	868	114
Oj, chotiła stara baba mołodoju buty	83/II	1365	219
Oj, cieszcie sie, panienki	83/I	83	86
Oj, cisaru, cisarońku, na szczo nas werbujesz	83/II	1168	190
Oj, cy je, cy ny ma pan gospodar doma	35	27	28
Oj, cym to póle pęka	83/I	509	293
Oj, czas by wże żyto żaty	83/II	1023	153
Oj, czas, maty, dońku daty	35	30	146
Oj, czas sia wże, moja maty	83/II	878	116
Oj, czémżeś mni, moja maty, w rosi né myła	83/I	560	343
Oj, czerwona kałynoczka it sońca pałyt sia	83/II	1069	165
Oj, czoho ty poskrypujesz, smerehowa chato	83/II	1201	196
Oj, czom w tebe, diwczynońko, hubki sołodejki	83/II	1194	195
Oj, czomu sia tak ne stane	83/II	863	113
Oj, czyj to sokił po stoli tańcuje	35	124	74
Oj, czyj to sokił po stoli tańcuje	83/I	55	64
Oj, czyj to sokił pó stoli tancuje	83/I	54	64

	tom	nr	str.
Oj, czyjaż to kruta ruta u horodejku	35	–	42
Oj, dana-że, moja dana ne pidu za Jwana	83/II	752	85
Oj, de-ż ty idesz z sywémi wołojkamy	35	28	145
Oj, diwczata, diwczatońka, na Boha zhadajte	83/II	1208	197
Oj, diwczyno, diwczynońko, ja w tobi kochaw sia	83/II	866	113
Oj, diwczyno, diwczynońko, ne boisz sia Boha	83/II	862	112
Oj, diwczyno, diwczynońko, ne zadawaj tuhy	83/II	818	101
Oj, diwczyno, diwczynońko, taka-ś mi myłeńka	83/II	795	95
Oj, diwczyno sołodeńka, czom ty taka biła	83/II	1196	195
Oj, do huty dorożeńka, do huty	83/II	822	102
Oj, do łuha dorǔżeńka, do łuha	83/II	991	145
Oj, do Stryja dorǔżeńka, do Stryja	83/II	1151	186
Oj, dobra nǐcz usim na nicz	83/II	1297	210
Oj, dolina, dolina, taj między dolinami	83/I	84	86
Oj, domiju, mij myłejki, domiju	83/I	505	291
Oj, dribneńka kołomyjka, dribneńka	83/II	1210	197
Oj, drǔbojka jaczmenyna, drǔbojka	83/II	1235	201
Oj, du du du, oj, du du du, ja tu wże ne budu	83/II	1231	200
Oj, dube mij zełeneńkij, oj, dube mij	83/II	1145	185
Oj, dudare, dudarczyku, jak ty krasno hrajesz	83/II	1238	201
Oj, dumaw ja mołodeńkij try dni i try noczy	83/II	1227	200
Oj, dumije, mij myłeńkij, dumije	83/II	986	144
Oj, dymno sia w Czornyj-hori, dymno sia	83/II	916	126
Oj, dywno Lwiw zbudowany	83/I	405	243
Oj, dywnoż nam, dywno, szczo drużbojki ne wydno	83/I	273	192
Oj, dywnoż nam, dywno, szczo swata ne wydno	83/I	478	271
Oj, dywno-ż nam, dywno, że nam Hanusi né wydno	35	157	84
Oj, hadaw ja, myłyj brate	83/II	796	96
Oj, haju, haju, ja w tobi ne buwaju	83/I	520	302
Oj, haju mij zełeneńkij, ta haju mij, haju	83/II	1049	160
Oj, haju mij zełeneńkij, ta haju, mij haju	83/II	1073	166
Oj, hajuż myj, haju, zełenyj rozmaju	83/I	629	405
Oj, hde-ż nam sie toto czadejko podiło	35	134	77
Oj, hdeż wy tam dwa pisłańczyki bywały	83/I	368	229
Oj, hirkaja wże hirczycia	83/II	1140	183
Oj, hirkoż to, hirko na tym świti żyty żyty	35	102	185
Oj, hodij, hodij, pszenyci	83/I	219	170
Oj, hojże, hojże, mij myłyj Boże	83/I	214	160
Oj, horosze, horosze, sijav tia chorosze	35	140	79
Oj, Hospody myłoserdnyj, ja tia szczyre molu	83/II	1039	157
Oj, Hospody myłoserdnyj, za szczo mia karajesz	83/II	748	84
Oj, huk, maty, huk, kuda żoǔnirǔ jdut	83/I	582	367
Oj, huk maty, huk, kuda żovnire jdut	35	70	167
Oj, hulajte, fajny chłopci	83/II	1167	190
Oj, i szczo komu do toho	83/II	1291	209
Oj, i z duba kora hruba	83/II	1358	218

	tom	nr	str.
Oj, idzie deszcz, idzie deszcz	83/I	515	297
Oj, iszoł dżumak sim lit po dołach	35	6	131
Oj, iszoł ja w Kołomyji	83/I	81	84
Oj, iszoł misiać czerez nebojko	83/I	20	34
Oj, iszoł-że ja bez lis temnejki	35	65	165
Oj, iszow ja hori sełom	83/II	874	115
Oj, iszow ja w połonynu	83/II	852	110
Oj, ja budu spiwatońki, a ty konotuj sy	83/II	1182	193
Oj, ja by sia utopyła	83/II	1260	204
Oj, ja swemu panu, jemu dobrze życzę	83/I	605	391
Oj, ja tuju zymu borzo, ne perezymuju	83/II	980	142
Oj, jak budesz w połonyni	83/II	918	127
Oj, jak deń wełyki, tak ja w żalu chodżu	35	63	164
Oj, jak ja sia ta-j ożeniu	83/II	747	84
Oj, jak tiażko na bezwodi	83/II	974	141
Oj, jakże ja pojadę, jak ja powędruje	83/I	87	88
Oj, jeden mak na horodi	83/II	1290	209
Oj, jichała Kateryna szist'ma kińmi iz Wołynia	83/II	771	89
Oj, już deń wełyki, a ja w żalu chodżu	35	111	192
Oj, już deń wełyki, a ja w żalu chodżu	83/II	659	12
Oj, już to w lesie i drewo, i drewo	35	6	18
Oj, kałyna biło cwiła, czerwono rodyła	83/II	1051	160
Oj, kałyna biło cwite, a czerwono rodyt	83/II	789	94
Oj, kałyna howoryła, liszczyna spiwała	83/II	970	140
Oj, kałyno, kałynoczko, czoho w łuzi stoisz	83/II	1070	165
Oj, kob' bułaś, maty, znała taku moju dolu	83/II	1090	170
Oj, koby ja buła znała, szczo myni tak bude	83/II	1076	167
Oj, koby ja buła znała, szczo s nelubom łycho	83/II	1078	167
Oj, koby ja matir' mała, ja bym nycz ne dbała	83/II	1137	182
Oj, koby ja muża mała, toby ja ho szanowała	83/II	769	88
Oj, koby-śte, lude, znały, jaka meni bida	83/II	1050	160
Oj, koho ja wirne lublu, za toho mnia dajte	83/II	948	134
Oj, koło moho domu roste komóneczka	83/I	497	284
Oj, koły-ś mene ne lubyw, było mnia ne braty	83/II	1093	171
Oj, koniuż mij, koniu, wyweźże mja z toho dworu	83/I	427	251
Oj, kowała zazułeńka hdeś tam na ostrozi	83/II	929	130
Oj, kowała zazułeńka, kowała, kowała	83/II	849	109
Oj, kowała zazułeńka ta na zarinoczku	83/II	814	100
Oj, kowała zazułeńka u dubowym lisi	83/II	805	98
Oj, kowała zozułeńka na zełenyj hati	83/II	1312	212
Oj, kowała zozułeńka nad wyrom, nad wyrom	83/II	1159	188
Oj, kowała zozułeńka, teper ne czuwaty	83/II	1094	171
Oj, kowała zozułeńka, teper ne czuwaty	83/II	1169	191
Oj, kowała zozułeńka w chati na zahati	83/II	1098	172
Oj, ksienże, ksienże, bat'ku nasz	83/I	454	262
Oj, kudy ja pochożała małow diwczynoju	83/II	940	132

	tom	nr	str.
Oj, kum piszou dołynoju, a kuma horoju	83/II	750	84
Oj, kumojku, hołubojku, bud' na mene łaskaw	83/II	736	81
Oj, kumojku, hołubojku, pryjatilu błyśki	83/II	735	81
Oj, kumů mam, kume mam, cóż im dam	83/I	31	49
Oj, kumy mam, kumy mam, cóż im dam	35	58	51
Oj, lubim sia, mij myłeńkij	83/II	1295	209
Oj, lublu tia, fajna rybko	83/II	1244	202
Oj, lublu tia, moja myła	83/II	870	114
Oj, lubyw ja diwczat sorok	83/II	1373	221
Oj, łystoczku jaworowyj, wyny sia kruhłeńko	83/II	965	139
Oj, maju ja take zilie, co zowe sia: toja	83/II	1282	208
Oj, mała ja dobryj rozum, ta pustyłam w wodu	83/II	1016	151
Oj, mała ja myłeńkoho, jak cuker sołodkij	83/II	1113	176
Oj, Marysiu kochana, o, z tysiąca wybrana	83/I	114	108
Oj, maty syna hodowała	83/I	573	359
Oj, maty syna, oj, hodowała	35	16	138
Oj, maty syna, oj, wychowała	83/I	574	360
Oj, misiaciu krużowanciu, oj, misiaciu Marta	83/II	1211	197
Oj, misiaciu, misiaczeńku zajdy uże za horu	83/II	794	95
Oj, moja Marysiu, teraz mi sie napatrz	83/I	496	284
Oj, moje spiwanojki, de ja was podiju	83/I	614	397
Oj, Moroze, Morożynie, presławnyj panoczku	83/I	628	404
Oj, mowyw-eś my, kłenyj łystojku	83/I	154	137
Oj, moż' znaty i zpiznaty	83/II	1262	205
Oj, na hůri sadok stoit	83/II	1080	168
Oj, na hori, na wysokij	83/II	1283	208
Oj, na hori oheń horyt	83/II	1241	202
Oj, na hori poorano	83/II	1054	161
Oj, na hori roste sosna	83/II	1095	171
Oj, na hori stoi sadok	83/II	716	77
Oj, na hory tak żency żnut	83/I	627	403
Oj, na hrebły szumiat werby	83/II	1275	207
Oj, na ruti żowtyj cwitok, sama zełeneńka	83/II	995	146
Oj, na stawi, na stawońku, tam husy pływajut	83/II	899	122
Oj, na stawi, na stawońku, woda skołoczena	83/II	1346	217
Oj, na szczo nam, moja mamciu, sobaki trymaty	83/II	753	85
Oj, na wyru wodu beru	83/II	1356	218
Oj, nadészła czorna chmara	35	57	160
Oj, nasijała tré hradki rutki	35	68	57
Oj, ne chody, bohaczyku, horoju za mnoju	83/II	1028	154
Oj, ne chody, hde ja chodżu diwczynu lubyty	83/II	833	105
Oj, ne chody, żurawleńku, do ozera pyty	83/II	761	86
Oj, ne czupkaj, mij myłeńkij, ne czupkaj, ne czupkaj	83/II	1271	206
Oj, ne czupkaj, mij myłeńkij, ne czupkaj nohoju	83/II	1272	206
Oj, ne dumaj, mij myłeńkij, ne dumaj	83/II	912	125
Oj, ne ma doma hospodareńka	83/I	12	21

	tom	nr	str.
Oj, ne ma drużby u doma	83/I	382	235
Oj, ne ma, [ne ma] bateńka u doma	83/I	309	206
Oj, ne ma to, oj, ne ma to jak na Bukowyni	83/II	1212	197
Oj, ne rubaj kałynoczku, niaj horiszki rodyt	83/II	880	117
Oj, ne sam, ne sam misiczok na nebi	83/I	71	77
Oj, ne siczy, oj, ne rubaj zełenoho duba	83/II	1092	171
Oj, ne stůj pid wiknom, ne machaj rukawom	83/II	770	88
Oj, ne treba, diwczynońko, żownira lubyty	83/II	1162	189
Oj, ne znaju ja bidneńka, hde mij myłyj diw sia	83/II	996	146
Oj, nejedna maty płacze, zůłůstno hołosyt	83/II	1161	189
Oj, niesą, niesą korowaj z pieca	83/I	98	97
Oj, nudno mi na serdeńku	83/II	994	146
Oj, ottworyy, maty, chatu	83/II	745	83
Oj, perestań, mij myłeńkij	83/II	979	142
Oj, pid horoju, pid zełenoju	83/I	511	294
Oj, pidu, pidu popid haj zélenejki	35	43	154
Oj, pidu, pidu popid haj zyłenejki	83/I	548	332
Oj, pijdu ja iz Komarnyk	83/II	809	99
Oj, pijdu ja, syrotońka	83/II	1143	184
Oj, pijdu ja w połonynu	83/II	853	110
Oj, pijszła bym raz na taneć	83/II	1351	217
Oj, piszły-że rybaczejki	35	10	134
Oj, piszov ja do diwczyny	35	116	194
Oj, pływało biłe husia	83/II	835	105
Oj, poduj, witre, poduj zawsze po dorozi	83/I	618	398
Oj, pojdu ja meże hory	83/II	779	91
Oj, pojichav Ivasejko na połe oraty	35	15	137
Oj, pojichav Iwasejko samtréj na wijnu	35	19	140
Oj, pojichaw mij myłeńkij, myni za nym tuha	83/II	966	139
Oj, pojichaw mij myłeńkij, pojichaw, pojichaw	83/II	1325	214
Oj, poki ja mołodeńka pry mamunci była	83/II	1071	165
Oj, polom, polom, bółoniom	83/I	88	89
Oj, połem, połem, bołoniom	35	220	122
Oj, połetiła sywa hołubojka	35	21	141
Oj, popid haj zeleneńkij	83/II	1340	216
Oj, powij, witrze, powij, da, po wysokiej skale	83/I	617	398
Oj, powijaw bujnyj witer, powijaw, powijaw	83/II	855	111
Oj, prosyt starosta swoji swanejki	35	82	62
Oj, pryletiło dwa hołubojki	83/I	238	176
Oj, pryletiły dwa j-anhełewy wid Boha	35	102	68
Oj, pryletiv sokił z temnoho lisojka	35	105	69
Oj, pryłůtiły dwa janhełewy wid Boha	83/I	49	61
Oj, puszczu ja łychu dolu, ta doliw wodoju	83/II	873	115
Oj, rajskoje dérewo, że nad rajem stojało	35	112	71
Oj, rajuż ty mij, raju, pszenyczny korowaju	83/I	196	153
Oj, rane, ranejko, oj, ta ne piznejko	83/I	558	340

	tom	nr	str.
Oj, rano, rano kurojkie piły	35	31	30
Oj, roblu ja, tiażko roblu	83/II	1136	182
Oj, roztoczeno linnyj obrus po stołu	83/I	239	177
Oj, roztoczeno linnyj obrus po stołu	83/I	251	183
Oj, siad´ sobi koło mene, howory do mene	83/II	797	96
Oj, sijała bidna udowa mysłeńkamy połe	35	31	147
Oj, sijała diwczynońka rosadu, rosadu	35	75	169
Oj, siw ja sy pry diwczyni, jena sia itsuwaje	83/II	1225	199
Oj, skoczyw zajac czerez cztyry łany na kameń	83/I	404	242
Oj, skrypoczki iz lipoczki, a struny z barwinku	83/II	787	93
Oj, sławnaja kołomyjka po hori chodyła	83/II	1368	220
Oj, sławnyj, sławnyj kniazietskij posah	83/I	242	178
Oj, służyw ja u żownirach, zasłużyw jem łasku	83/II	1166	190
Oj, sokole, sokołońko, kuda ty litajesz	83/II	851	110
Oj, sołodka, fajna rybko, dorohyj krystalu	83/II	871	115
Oj, sołodka, fajna rybko, tebe lubiat lude	83/II	808	99
Oj, sołodka-ś, krasna-ś, rybko, ruczki do niczoho	83/II	1195	195
Oj, spiwała na byłynci jakaś ptaszka sywa	83/II	1006	149
Oj, staw Kozak nad mohyłow, taj dumku dumaje	83/II	825	103
Oj, stojit łypka, stojit zełenaja, na dunaj sie pochyłyła	35	39	152
Oj, sudyły sudyuwnycý kaminia s wodoju	83/II	976	141
Oj, sumuje mij myłeńkij, sumuje	35	52	159
Oj, syroty, syritońki, wam harazd ne bude	83/II	1127	180
Oj, sywaja zozułeńko szczo rano litajesz	83/II	951	135
Oj, szałenyj rozumojku, ta na tia banuju	83/II	1332	215
Oj, szcze sia s niow ne ożenyw	83/II	1341	216
Oj, szczo-ż to mi za ziłeńko	83/II	1179	193
Oj, szczoż to my za diło	83/I	386	236
Oj, szepka my marmazynka	83/II	713	76
Oj, szumiła liszczynońka jak sia rozwywała	83/II	1060	162
Oj, ślub dano, istynno zwinczano	83/I	320	211
Oj, ta né ranejko, oj, ta né piznejko	35	32	147
Oj, tam mało zaswitało	83/II	1309	211
Oj, tam na hori dwa hołubojki jiczmiń żnut	35	15	22
Oj, tam na hori malowały malari	83/II	764	87
Oj, tam na hori sadoczok	83/I	516	298
Oj, tam na hory fiałojki zakwyły	83/I	263	188
Oj, tam na wodi brodi, na tycheśejki wodi	35	122	73
Oj, tam w bori dwa jawory, ta-j dub zeleneńkij	83/II	1248	203
Oj, tam w horodcy pered wikieńcem	35	10	20
Oj, tam w lesie na dębie, tam siedziały gołębie	83/I	537	319
Oj, tam w lisi dwa duby	35	76	169
Oj, tam w poli bujnyj witer wije	35	61	162
Oj, tam w poli konopelki werhom zeleneńki	83/II	968	139
Oj, tam w sadi zełenaja trawa po kolina	83/II	1033	156
Oj, tam za lisom, tam za temnenkim	83/I	562	345

	tom	nr	str.
Oj, tatu mij lubeseńkij, tatu nebohaczu	83/II	1031	155
Oj, tatuniu mij myłeńkij, tatuniu sokołe	83/II	1030	155
Oj, tebe ja polubyła, ty lubysz inszuju	83/II	988	144
Oj, teper ja zaspiwaju, no ne znaju komu	83/II	1324	214
Oj, tisz sie, matinojko, wzieło ślub dititajko	35	217	120
Oj, toho ja chłopcia lublu w żowtyj krysanyni	83/II	1287	208
Oj, toho ja chłopcia lublu w żowtym kapelusi	83/II	1286	208
Oj, toj myni spodobaw sia w sukmani korotkij	83/II	1289	209
Oj, trudno to ta, nełetko piznaty, whadaty	83/II	1037	157
Oj, ty didu stareneńkij, myni ne protyw sia	83/II	1342	216
Oj, ty Dżuryłło pane, de twoje wojsko stane	83/I	209	158
Oj, ty paróbok, a ja diwojka krasna	35	55	160
Oj, ty rodu wełykoho, a ja ne małoho	83/II	1254	204
Oj, ty-ś znaw, na szczo-ś braw	83/II	1361	219
Oj, u horach snihy wpały	83/II	887	119
Oj, u lisi pid jaworom wybrały kernyciu	83/II	1022	153
Oj, u lisi, pry dorozi, tam wyrosły huby	83/II	1217	198
Oj, u lisi w dubyni soroka skrehocze	83/II	1303	211
Oj, u łuzi, pry dorozi zacwyła kałyna	35	77	170
Oj, u łuzi zełeneńkim zacwiła kałyna	83/II	1155	187
Oj, u moho myłeńkoho syw'ý oczka duże	83/II	1261	205
Oj, u moim horodoczku zileńko wysz' mene	83/II	987	144
Oj, u mojim horodczyku roste łelitoczka	83/II	1118	178
Oj, u mojim horodoczku zmarniła kałynka	83/II	889	119
Oj, u poli dwi dorohy, jedna popereczna	83/II	1328	214
Oj, u poli kernyczeńka dylom dylowana	83/II	1276	207
Oj, u poli kyrnyczeńka odna	83/I	589	375
Oj, u poli riczka, czerez riczku kładka	83/II	762	86
Oj, u sadu, tam na zadu płoty horożeny	83/II	1311	212
Oj, u sadu, u sadoczku łystoczok sia stełyt	83/II	1010	150
Oj, u tebe oczy czorny, w mene murianysty	83/II	1243	202
Oj, u wyru wodu beru	83/II	1354	218
Oj, upała zwizda z neba	83/II	1084	169
Oj, upaw ja z konia w wodu	83/II	1247	202
Oj, upju sia, powalu sia	83/II	740	82
Oj, uże sia nasudyły naszy worożeńki	83/II	1219	198
Oj, w sobotojku pered weczerom hodyna	35	178	95
Oj, w subotojku peréd weczarew hodyna	83/I	240	177
Oj, w subotu pered weczerom	83/I	241	178
Oj, w zełenym horodoczku dwa jawory hnut sia	83/II	1316	212
Oj, widziszże, dziewczyno, oj, tego topola	83/I	494	282
Oj, wolu ja, mołodeńka, w komírci sydity	83/II	1056	161
Oj, worłe, worłe, sywyj sokołe	35	24	143
Oj, worohy, worożenki, ta ne worohujte	83/II	877	116
Oj, worohy, worożeńki, ta ne worohujte	83/II	1000	147
Oj, wpaw sniżok na obłýżok	83/II	1055	161

	tom	nr	str.
Oj, upaw sniżok na obłyżok	83/II	1246	202
Oj, wüd horojki, da, do horojki wróm potoczyv sie	35	92	66
Oj, wydytsia, szczo chamrytsia	83/II	836	106
Oj, wyjdu ja na horboczok	83/II	826	103
Oj, wyjdu ja rano w pole	83/II	1117	177
Oj, wyno, wyno barzo zełene	83/I	187	150
Oj, wysoko, ta ne nyzko horich na liszczyni	83/II	956	136
Oj, wyszed pan na ganek	83/I	606	391
Oj, wże weczer weczerije	83/II	933	131
Oj, z tepłoji połonyny witer sia witer sia namaha't	83/II	1228	200
Oj, z terema do terema nese Marysia wodu	35	133	76
Oj, zabrynilý kowanéji wozy na dwori	83/I	127	118
Oj, zacwiła kałynońka, cwiła nad skałoju	83/II	983	143
Oj, zaćwiły fijałojki, zaćwiły.	35	212	118
Oj, zadudniły kowanyi wozy na dwory	83/I	357	225
Oj, zagraj mi, muzyka, trzy razy dokoła	83/I	82	85
Oj, zahrano, zabubneno na kniaże dwori rano	35	95	67
Oj, zahrano, zabubneno na kniaże dworý rano	83/I	46	59
Oj, zahrano, zabubneno ranejko	83/I	347	222
Oj, zahudiw sywyj hołub w zełenyj liszczyni	83/II	828	104
Oj, zakukała sywa zazułejka w tym temnejkim haju	35	74	169
Oj, zakukała sywa zazułejka w tym temnejkim haju	83/I	583	368
Oj, zakwyła czeremszyna, z neji kwit upał	83/I	529	310
Oj, zakwyła kałynońka u łuzi	35	41	153
Oj, zakwyła kałynojka w płoti	35	47	156
Oj, zakwytły fijałojki, zakwytły	83/I	35	52
Oj, zakwytły fijałojki, zakwytły	83/I	36	53
Oj, zakwytły h-fijałojki, zakwytły	35	70	58
Oj, zapłaczesz, moja matko, drybnymi słezami	83/II	1146	185
Oj, zapłaczesz, moja maty, z nediłeńki toji	83/II	1147	185
Oj, zaswity, misiaczeńku, ta j ty, zore jasna	83/II	1013	151
Oj, zaswity, myła, swiczku	83/II	1372	221
Oj, zawysły syni chmary ponad Komarniki	83/II	811	99
Oj, zazulu, deś kowała, żeś tak dołho ne buwała	83/I	626	402
Oj, zgoriła styrta sina na biłym pisoczku	83/II	741	82
Oj, znadyv sie koték na czudżoje sało	35	88	175
Oj, znajuż ja, znaju, szczo w tym korowaju	83/I	220	170
Oj, zozułe syweńkaja, szczo-ż teper ne kujesz	83/II	1129	180
Oj, zyhny sia, ne złomy sia, ty wysokij wersze	83/II	888	119
Oj, zyjdy, jasna zyrnyczko, bo jakoś temneńko	83/II	830	104
Oj, zyjszła wże zoria jasna, a sońce ne schodyt	83/II	964	138
Oj, żal ne pomału, ta slubył ja diwcza	83/I	297	202
Oj, żebyż to ja znała, de mij myłyj ore	83/I	506	292
Oj, żeniłbym sie, natura ni skaże	83/II	657	9
Oj, żeń się, Jasiu, żeń sie	83/I	514	297
Ore bohacz, ore szérokoje pole	35	2	128

	tom	nr	str.
Ore bohacz, ore sztérma wołojkamy	35	1	127
Ore bóhacz, ore szerokoje pole	83/I	576	362
Ot koły tia, mij myłeńkij, ja uże ne wydżu	83/II	957	137
Otdała mnia moja maty za jakujuś bidu	83/II	1086	169
Otobrały myłeńkoho ta na żownirejka	83/II	1153	187
Otwory, maty, chatu, wedemo ty pełechatu	83/I	438	255
Otwory, maty, lisku, wédemo ty newistku	35	150	82
Otwory, maty, nowyj dwir, wedemo ty ditia	83/I	436	254
Otwory-ż, maty, lisku, wédemo ti newistku	35	202	110
Ozenił sie popadzia, ze mną jegomość	83/I	611	394
Ożeny sia, fajnyj chłopcze, ożeny, neboże	83/II	1345	217
Ótty hora, itty druha w seredyni rowíń	83/II	1128	180
Pamiatajte chrystijanie	35	106	188
Pan Chomuneńko pereberyczeńko	83/I	22	37
Pane brate, towaryszu, hde sia hrywa diła	83/II	1148	185
Pane brate, towaryszu, jednu hadku majme	83/II	1236	201
Pane brate, towaryszu, zrada nado mnoju	83/II	1187	194
Panie młody, umyj nogi	83/I	105	101
Pasła Kasuni czetwero woływ	35	19	25
Pastuszkowie mili...	83/I	9	18
Pasut ítcẏ w połonynci, hde sia zełenije	83/II	1190	194
Peremyskij wojewoda wołaje	83/I	207	156
Peremyskij wojewoda wołaje	83/I	406	243
Perepiłojko moja, de sie budesz chowała	35	55	47
Pereskoczu potoczynu, ta-j ne dotulu sia	83/II	1245	202
Persze-ś mene hołubyła, persze-ś mnia lubyła	83/II	867	114
Perszy pisły pryszły, né vmiły howorytу	35	177	94
Perszyi pisły pryjszły, ne wmiły howorytу	83/I	366	228
Perszyji pisły pryszlý, né whmilý haworety	83/I	132	121
Pid dubýnoju, pid zełenoju	83/II	680	38
Pid jaworom zełeneńkim diwczyna płakała	83/II	1066	164
Pidbócznyi baby, byjte kota w łaby	83/I	373	232
Pijszow Iwaseńko do stajenoczki...	83/I	302	204
Pióznawajże batejko, kotro twoje ditiatojko	35	111	71
Pípid horu wysokuju ziłeńkom sadyła	83/II	1064	164
Pisłała Kasunia zazulu w krajinu	35	214	119
Pisłała Marysejka do swojeho batejka	83/I	464	267
Pisłańci, kochańci, czoż wy pryjichały	83/I	287	198
Pisłańci, kochanci, wyberajte sia sporo	83/I	278	195
Pisłańci, pisłańczyki, ne bawte-że sia dowho	83/I	279	195
Piszoł Jasunio z rana kosyty	35	20	25
Piszoŭ didu na hryby	83/I	551	335
Piszow by ja, moja maty, z kosoju kosty	83/II	734	80
Piznawajże, batejku, kotroż twoje ditiatejko	35	120	73

	tom	nr	str.
Płakały stoły, ławy, mysojki malowani	83/I	205	155
Płotyju usnuw jako mertw	83/I	23	39
Płyła Femunia krajem, dunajem	83/I	18	31
Płyne czowen wody powen	83/II	858	111
Płyne czowen wody powen	83/II	869	114
Płyne kaczor, płyne kaczor po tychym dunaju	83/II	725	79
Płyne łebid´ koło młyna, koło moho domu	83/II	759	86
Płyne woda iz horoda, ide w perewerty	83/II	1255	204
Po sadojku pochadżaju i sam sobi rozważaju	35	51	158
Po sadojku pochodżaju i sam sobi rozważaju	35	50	158
Pobůogosław nas, Boże, na matusinym dworze	83/I	102	99
Pochyłe derewo, jawür, nyzko sie na dunaj pochylyv	35	77	60
Pochyłeje derewo, kalyna, nyzko sie na dunaj schylyła	35	106	70
Pochyłyj dẽrewo, kałyna, nyzko sie na dunaj schyłyła	83/I	34	51
Pochyłyje derewo, kalyna, nyzko sie na dunaj schylyła	35	66	56
Pod Krakowem czarna rola, nie siejana, nie orana	83/I	565	347
Pod Podolem, pod Kamieńcem stoi Turek z swoim wojskiem	83/I	591	378
Podiakuj, Marysejko, a swomu batejkowy	35	113	71
Podiakuj, Marysejko, oj, swojemu batejku	83/I	425	251
Podywlu sia na jawora, a jawor zełenyj	83/II	1331	215
Podywlu sia u dołynu, a tuju rozdołynu	83/II	1191	194
Podywlu sia u ikońce, czy wysoko sońce	83/II	845	108
Podywy sia, matko, jak po świtłojci hładko	83/I	429	252
Podywy sie, Hanusiu, kwatérojkoju.	83/I	128	119
Pojadę ja, pojadę ja z rana do lasa	83/I	569	354
Pojadę ja, pojadę ja z rana do lasa	35	20	140
Pojadę se, pojadę se z rana do lasa	83/I	570	354
Pojechał pan wielmożny w pole na zające	83/I	543	324
Pojichał Iwaseńko w hory po diwojku	83/I	15	23
Pokażyt nam sokoła, szczośte ho wziały wczora	83/I	480	272
Pokażyt nam sokoła, szczośte nam wziały wczora	83/I	479	271
Poki ja buła u mamki, ta owieczki pasła	83/II	712	75
Pokim buła mołodeńka, ne znałam nyczoho	83/II	1258	204
Pokim buła pry mamunci, dzweniw hołosoczok	83/II	1072	166
Pokirnoje ditiatojko, Iwasejko	83/I	237	176
Pokirnoje ditiatojko, Marysejka	83/I	248	182
Pokropy-j nas, matinojko, w szczesływu dorożejku	35	215	119
Polom soniejko hrije, sełom kniaziatko jide	83/I	342	220
Polóm, polóm, bołoniórn, oj, myłyj Boże	35	198	109
Połowyna sadu rodyt, połowyna wiane	83/II	1007	149
Południowyj witer wije, wsiu kapustyciu rozwije	83/I	415	246
Pomaga-bóg, Ksenia, miała córa wienia	35	44	40
Pomahajbih, sosidońki, my do was	83/I	473	270
Ponad horu wysokuju hołuby litajut	83/II	1104	174
Ponad horu wysokuju żurawel sia krutyt.	83/II	1207	197
Ponad horu wysokuju żurawki sia krutiat	83/II	854	110

	tom	nr	str.
Ponad hory wysokiji hołubci litajut	35	22	142
Ponad riczku steżejka, idu zo krstyn pjanejka	35	83	173
Ponad riczku steżejka, idu zó krztyn pjanejka	83/I	30	48
Ponechaw mnia mij myłeńkij	83/II	1326	214
Popid dubrowu, popid zełenu	83/I	243	178
Popid haj zełenejki prypav śniżok	35	199	109
Popid horu wysokuju roste brazyłyja	83/II	813	100
Popid lis bytaja dorożejka, kuda jichaw starostońka	83/I	411	245
Popid lis dorożejka, ponad nio kałynojka	83/I	117	111
Popid sadoczok, popid wysznewyj, barwinoczok zełeny	35	128	75
Popid sadoczok, popid wysznewyj, barwinoczok zełeny	83/I	58	67
Popid sadoczok, popid wysznewyj, zymna rosojka	35	72	59
Popid sadoczok, popid wysznewyj, zymna rosojka	83/I	37	53
Popid sadojko, popid wysznewyj, barwinojko zełenyj	83/I	325	213
Popid temnyj lis zdauná stéżejka łéżała	35	81	61
Popid totỳ synỳ hory, popid totỳ terna	83/II	1264	205
Popływ czowen wody powen	83/II	934	131
Porad' myni, moja myła, ta jak ridna maty	83/II	839	107
Porodyła mene maty temneńkoi noczy	83/II	905	124
Porodyła mene maty temneńkoji noczy	83/II	1156	187
Posijałam rutu krutu meże berehami	83/II	1101	173
Posijaw ja pszenyczeńku ridojko, ridojko	83/II	804	98
Posiju ja horoszok na szerokij nyvci	35	69	167
Postoj, postoj, kołomyjcze, deś u kata bawyv sia	35	113	193
Powéły sia kuczeryki, powyły, powyły	83/II	1200	196
Powidała nam soroka: Tecze horiwka z potoka	83/I	293	199
Powidały nam lude, oj, szczo to tur bude	83/I	212	159
Powidały nam lude, że drużka isty ne bude	83/I	183	149
Powidały nam ludy, oj, szczo to tur bude	83/I	449	260
Powidz nam, Hanuneńko, kotrij to twij bateńko	83/I	200	154
Powiedz, lubé dziewcze moje	83/II	684	42
Powij, witre bujneseńkij, ítki ja tia proszu	83/II	935	131
Powij, witre bujneseńkij, to z hory, to z dołu	83/II	1038	157
Powij, witre, powij, witre, zo wschodu soneczka	83/II	963	138
Powybywaj, maty, kłynci, hde wiszała Marysia kłynci	83/I	442	258
Powyny, witrojku, popid nowu świtłojku	83/I	227	173
Powyny, witrojku, popid nowu świtłojku	83/I	285	197
Poza mistejko ohni hor'at	83/I	246	180
Poza wiknami, poza szklannemi	83/I	144	131
Pozierajcie pacholęta na dynowski dwór	83/I	490	277
Pożryj, Marysiu, pożryj, duszejko	83/I	111	106
Pówidała nam sóroka, tycze horyvka z pótoka	35	88	64
Prała Kasuni biłyi chusty na ledu	35	21	26
Preczysta Diwo Maty, wójdy do nas do chaty	83/I	228	173
Preczystaja Diwa Séna porodyła	35	34	31
Preczystaja Diwa Séna póródyła	35	30	29

	tom	nr	str.
Predańskii swachy, czośte tu pryjichały	83/I	474	270
Predwicznyj ja z neba spustyv sie	35	35	32
Prépłynuło derewo g-berehowi	35	130	75
Prészła Marysia z seła, siła se konec stoła	35	74	59
Propyła maty doczku ...	83/I	487	274
Prosyła Hanunejka swoich pisłanczejkiw	83/I	163	141
Prosyła Marysejka, oj, swojeho batejka	83/I	334	216
Prosyła sia kałynojka z łużejka do dubrowy	83/I	335	217
Prosyv kum kumońki, kumońki	35	82	173
Prowadźże nas, Boże, w szczesływu hódynojku	35	197	109
Pryjd', swachu, pryjd', pryjd', duszko, pryjd'	35	46	41
Pryjd', swaszku, pryjd', jeden wił uwarenyj	35	42	39
Pryjichały żoumiré z óbozu	35	4	129
Pryjichały bojarowe z dałeka	83/I	358	226
Pryjichały hosti po kałynowym mości	35	—	123
Pryjichały hości do Marysejki uprosty	83/I	361	226
Pryjichały Naływajki bez konia, bez nahajki	83/I	288	198
Pryjichały panyczy, wziały kosu pid meczy	83/I	447	260
Pryjichały swaty do naszoji chaty	35	12	135
Pryjichały żoŭmire z obozu	83/I	577	362
Pryjid', myłyj, utiszu sia	83/II	1375	221
Pryjid', pryjid', mij myłeńkij	83/II	946	134
Pryjszła karta od cisara	83/II	1234	201
Pryjszła Marysia z seła, siła sy w konec stoła	83/I	254	184
Pryłetiła zazuleńka iz poli do domu	35	68	167
Pryłetiła zozułeńka, ta-j skazała: ku-ku	83/II	1171	191
Pryłetiło saranczatko ta popid dubrowu	83/II	827	103
Prynesły my sy hylu, a na hyły koszulu	83/I	283	196
Pr̊ypłynuło derewejko berehoẘ	83/I	59	68
Prysiahaju pered Bohom	83/II	1068	165
Prysiahał Iwaseńko try razy, razy	83/I	322	211
Prysiahała Hanuneńka za korola Iwaseńka	83/I	179	148
Prysnyw mi sia son dywneńkij	83/II	1371	221
Prysnyw mi sia son dywneńkij	83/II	859	112
Prysyław raz bohaczyk do bidnoj syr̊ŭki	83/II	1333	215
Pryszły prédańci, pryszły, ny zjisty, ny wypyty	35	129	75
Pryszła Hanusi z seła, siła se konec stoła	83/I	119	113
Pryszła Kasiunia z seła, smutnaja, ne weseła	35	211	117
Pryszła Marysia z seła, siła se konec stoła	35	67	56
Pr̊yszła Marysia z seła, siła se konec stoła	83/I	39	55
Pryszoł dneś Syn Nébes	83/I	2	11
Prywezeno zile, oj, z hir taj w podyle	83/I	441	256
Przy onej górze zielonej pasła pasterka baranka	83/II	678	36
Przyszed ja do pani, daj, pani, piwa	83/I	602	387
Pusty, maty, pohulaty, ja ne zabawlu sia	83/II	1265	205
Pustyż mene, moja maty, na Łahiwki	35	38	37

	tom	nr	str.
Pytała sia bereza berezy, czom bereza sucha	35	73	169
Pytałam sia toho witru, szczo z tych storon wije	83/II	959	137
Rada szynkarka, rada, jedzie do nij biesiada	83/I	104	100
Raduj si, Hrénunejku, nesemo ti koszułejku	35	176	94
Raduj sia, korałejku, nesemo ty koszułejku	83/I	286	197
Raduj sia, matinojko, wziało ślub ditiatojko	83/I	326	213
Raduj się, matusieńku, już Marysia ślub wzięna	83/I	103	100
Rajskoje derewcy nad rajejkom stojało	35	154	83
Raz ją widziałem z kotkiem na ręce	83/II	682	40
Rebe, rebe gaj, freg die Tochter ef sie will	35	100	183
Rodynońko, rodynońko, czy żal tobi bude	83/II	1170	191
Rosty, chmelu, nad wodoju	83/II	920	127
Rosty, dube, kraj dorohy	83/II	925	129
Rozleciały mi sie siwe gołąbeńki	83/I	590	377
Rozlihaj sie, hołosojku, po szerokim podwirejku	35	164	86
Rozpychaj, swatu, chatu, bo nas tu ide bohato	35	156	83
Rozpychaj, swatu, chatu, ide nas tam bohato	83/I	472	269
Rozsypała sia rutoczka ze złocistoho kuboczka	83/I	332	215
Rozwywaj sia, suchyj dube, ta j ty, krychyj wersze	83/II	1058	162
Rozwywaj sia, suchyj dube, zawtra moroz bude	83/II	875	116
Ruska nasza kołomyjka, choć ona dribojka	83/II	780	91
Ruto-ż moja, ruto-ż moja, ruto zełeneńka	83/II	1366	220
Rybko moja sołodeńka, rybko moja srybna	83/II	1256	204
S Bohom, bojary, s Bohom i s anheły Bożemy	83/I	314	208
S hyłow idemo, s hyłow, na tij hyły koszułejka	83/I	280	195
Sama ja sy, mołodeńka, łycha narobyła	83/II	1321	213
Sama ja sy zapriahaju, ta-j sama pojidu	83/II	1347	217
Sama ty sy, diwczynońko, toto narobyła	83/II	1163	189
Samam trawu stołoczyła, sama ju i skoszu	83/II	1280	207
Schodżajte sie, bojary, schodżajte	35	219	122
Sedyt kaczor, sedyt kaczor w horochowym winku	35	39	37
Sered hore steczka, sered riczki kładka	83/I	559	342
Seréd hory steżka, seréd riczki kładka	35	62	163
Shoda, bratejki, shoda, mid, wyno popyjte	83/I	380	234
Siadła mucha na konopie, a zwaliła kwiat	83/I	80	83
Sidiła na kołodci, morhała na mołodci	83/I	493	281
Sidyt jaszczur, sidyt jaszczur w horochowym winku	35	49	42
Sidyt kit na pałucy w czerwonij rukawycy	83/I	440	256
Siedzi tam zając pod miedzą	35	90	65
Siém dnej mołotyła, czech, czech zarobyła	83/I	499	285
Sijała Hanusi dolu, a stojaczy nad wodoju	83/I	120	114
Sijała Marysia dolu, stojaczy nad wodoju	83/I	256	185
Sikaj, bratejku, sikaj, swojej sestrojki ne daj	83/I	377	233
Siłom my sy jedemy, kraśne sobi łatkajemy	83/I	148	133

	tom	nr	str.
Sim dnej mołotyła, czech, czech, zarobyła	35	117	195
Skażu ja sy na mohyli ty słowa wyryty	83/II	1233	200
Skąd ty, Jasiu? Zza dunaju	83/I	588	374
Składajte sia, bojary, mołodomu po czerwonomu	83/I	245	179
Słała zorojka do misiaczejka z weczera	83/I	244	179
Sława nasza kozacka niej ne zahybaje	83/II	667	22
Sły by ne ty, diwczynońko, i ne twoi oczy	83/II	793	95
Smutne czasy i wspomnienia	83/II	655	7
Snihy wpały, ledy stały, potoki sia zdały	83/II	1150	186
Sokołe ptaszejku, wyłety na świtłojku	83/I	341	219
Sokoły sobi litajut, sumneńko hukajut	83/II	1001	148
Sołodeńkij, myłyneńkij, łysz by tia lubyty	83/II	1263	205
Sołomianyi ściny, jałowyi dwery	83/I	229	173
Sołowieju małeńki, majesz hołos toneńki	83/I	533	314
Sołowiju małeńki, majesz hołos toneńki	35	45	155
Sołowiju nasz myłeńkij, kuda ty litajesz	83/II	777	91
Sonce nyzko, weczer błyzko czej do mýłoj zajdu	83/II	820	102
Sońce hrije, witer wije	83/II	1374	221
Sorom, bojare, sorom, czas nam jichaty do dom	35	108	70
Sorom, drużbońki, sorom, sidiat drużki za stołom	83/I	192	151
Sorom, swatkowie, sorom, wybierajcie się do dom	83/I	107	103
Sosidojki, hołubojki, schodit sia do kupojki	83/I	235	175
Spieszmy się, bracia, wszyscy po społu	35	23	26
Stała sie nam nowyna, kłyczut wijta do dwora	83/I	580	365
Starosta diwoczy, pokaży nam czorny oczy	83/I	270	191
Starosta korowaj kraje, złocisty nożyk maje	83/I	392	238
Starostońka domowyj, czoż ty takij wołowyj	83/I	222	171
Stawył Iwasejko komoru z zełenoho jaworu	83/I	338	218
Stenuły sy stiny, krasno bojary siły	83/I	397	240
Stoit jawir na dworojku hałuziajkom' do dołojku	83/I	193	152
Stoit jawir nad wodoju, chytaje soboju	83/II	812	100
Stoit jawor nad wodoju, w wodu pochyływsia	83/II	816	101
Stoit lipa nad wodoju: Lipkoż moja, lipko	83/II	823	102
Stoit werba nad wodoju, maju ju na hadci	83/II	1026	154
Stoit werba nad wodoju, rozpustyła hylia	83/II	1061	163
Stoit werba nad wodoju, schyłyłasia w toniu	83/II	896	121
Stojat werby ponad hrebli, szczom ich nasadyła	83/II	941	133
Stojat worota z samoho zołota	83/I	198	153
Stojat worota z szczyroho zołota	83/I	348	222
Stojit sosnojka na toku	83/I	202	155
Stratyła ja swij wik marne	83/II	947	134
Stupaj, koniu, pido mnoju czerez krwawỳ riki	83/II	1157	188
Stupy, Bożońku, z neba, teper że tia nam treba	83/I	151	135
Susid ore, susid sije, w susida sie ziełenije	35	64	164
Susid so susidom ne po prawdie żyje	83/I	650	431
Suside, susidojku, bud' na mene łaskaw	83/I	620	399

	tom	nr	str.
Susidońki moji błyzki, łukawi wy lude	83/II	1021	153
Swacha korowaj misyt, świata Preczysta śwityt	35	79	61
Swacha kórowaj misyt, świata Preczysta śwityt	83/I	40	55
Swachy barana ukrały, pid połu ho schowały	83/I	373	231
Swachy korowaj misyły, ta sia pokołotyły	83/I	221	170
Swaryt na mnia rodynońka	83/II	801	97
Swatońku, sokołońku, dajże nam spokojejku	83/I	164	142
Swiata Kataryna jisty waryła	35	33	31
Swieta Preczysta Maty, wesile zaczynaty	83/I	75	80
Swity, misiacu, z raju naszomu korowaju	83/I	153	136
Swity, zore, na wse pole	83/II	922	128
Switył misiać, switył misiać	83/II	1002	148
Swoja mama postełyła, spaty położyła	83/II	1096	172
Sydyt kot na połyci w czerwony rukawyci.	35	—	126
Sywaja zazuleńko, hdeś lito litowała	83/I	337	218
Sywy hułubojkó skłonyw hołowojku	83/I	597	385
Sywyj hołubojko skłonyů hołowojků	83/I	596	384
Sywyj hołubojko skłonyv hołowojku	35	84	173
Sywyj hołubojko skłonyv hołowojku	35	85	174
Szczasływa Marysia u Boha	83/I	311	207
Szczo chotiły, to zrobyły	83/I	450	260
Szczo ty myni, diwczynońko, takoho zrobyła	83/II	819	101
Szczo za radost' na switi powstała	35	8	19
Szczoby Marysia dbała, czerwyczki by mała	83/I	299	202
Szczoby nas tu ne prosyły, my by tu ne chodyły	83/I	289	198
Szczodry weczyr, dobry weczyr	35	26	28
Szczodryj weczyr, dobryj weczyr	83/I	10	19
Szczośte nam za dar dały, jeno połtora huski	83/I	367	229
Szczo-ż ja tobi, moja mamciu, takoho zrobyła	83/II	1120	178
Szczuki, diwojki, szczuki, ne breszytże jak suki	83/I	373	232
Szeroka woda na błoniu jedzie Jasiejko na koniu	83/I	566	349
Szeroka woda na błoniu, jedzie mój Jasio na koniu	83/I	567	350
Szerokiji dorożejki, hłybokoji kyrnyczejki	35	13	136
Szkoda trawki i murawki tomu obłohowi	83/II	1040	157
Szkoda trawy szowkowyi tomu obłohowy	83/II	730	80
Szkoda trawy zełenoji, szczo popołowiła	83/II	1142	184
Szośmo chtiły, to zrobiły	83/I	213	159
Szumyt myni jak u młyni	83/II	1097	172
Szurgnuło, huknuło w lisi	35	95	179
Szyła Marysia koszułejku	83/I	274	193
Szyroki potoczek, nie mogę preskoczyć	83/I	86	87
Ślidom, batejku, ślidom, horoju, dołynoju	83/I	470	269
Świeci miesiąc w okno moje, gdzie odjeżdżasz	83/I	547	331
Świeci miesiąc w okno, na muzykę pójdę	83/I	604	390
Świecie ty mój, świecie, świecie mój obłudny	83/I	519	302

	tom	nr	str.
Święty ojcze, Mikołaju, pasterzem dobytku	83/I	645	423
Świty, misiaciu, z raju do naszoho korowaju	83/I	226	172
Ta bo naszy worożeńki sosidy błyzeńki	83/II	1115	176
Ta bo udowec ne mołodeć, żartoczku ne znaje	83/II	1338	216
Ta bodaj was Hospod' pobyw	83/II	1116	177
Ta bo-j twoja fujaroczka żałysneńko hraje	83/II	783	92
Ta bratia sia pożenyły j sestra sia itdała	83/II	1125	179
Ta chot' buwaw ja u switi	83/II	832	105
Ta chot' ja sy newełyczka, rumianoho łyczka	83/II	1284	208
Ta chot' moja bilawyna na nyżejku chramle	83/II	1197	195
Ta chot' szczo deń sońce swityt	83/II	939	132
Ta chotia-j ja syritońka, uctywa diwczyna	83/II	1336	215
Ta czerwona kałynoczka weś lis prykrasyła	83/II	843	108
Ta czy ide, czy ne ide, wże ho sia ne boju	83/II	1352	218
Ta daj mene, moja mamciu, za koho ja skażu	83/II	1042	158
Ta daj mi sia, diwczynońko, wodycy napyty	83/II	806	98
Ta hde-ż taja kernyczeńka, szczo ja w nei kupaw sia	83/II	850	109
Ta ja myślyw mołodeńkij, szczo ona mnia lubyt	83/II	1226	199
Ta ja rano wygnała, ta ja se zaspiwała	83/I	615	398
Ta ja sobi zaspiwaju: Oj, du du du, dajna	83/II	1180	193
Ta ja sobi zaspiwaju: Oj, du du, du du du	83/II	1348	217
Ta ja tebe pociłuju iz prawoho boku	83/II	1292	209
Ta ja żyta ne sijała, samo żyto schodyt	83/II	909	125
Ta jak idesz, rybko, domiw, zahraj-że w sopiwku	83/II	921	128
Ta jak ja sy nahadaju dawnuju dawnynu	83/II	1110	175
Ta jak tota woda czysta tam na hori hraje	83/II	1267	205
Ta jak ty sia, diwczynońko, ta jakże sia majesz	83/II	817	101
Ta już koguci pieją, ta po chałupach mielą	83/I	624	401
Ta koby-ś ty, mamciu, znała, jakij ja żal maju	83/II	953	136
Ta naj in mnia pokydaje, koły inszu maje	83/II	1304	211
Ta naj naszy worożeńki propadut do łycha	83/II	1222	199
Ta ne treba, mij myłeńkij, doli narikaty	83/II	913	126
Ta niaj wże ju zarywaje, no niaj ne ciłuje	83/II	1192	195
Ta nie przepije roli, ta nie przepiję młyna	83/I	599	386
Ta pijdu ja na Wkrainu, a tam ja zahynu	83/II	857	111
Ta sy mysłysz, durnyj chłopcze, szczo ja tebe lublu	83/II	1313	212
Ta szczo buło serciu myło, popłyło s wodoju	83/II	949	135
Ta szczo nam były stołowe, a wse nam były tysowe	83/I	269	191
Ta ty myłyj czornobrywyj, takij-ś mi myłeńkij	83/II	924	128
Ta ty wmijesz, diwczynońko, hołowku zawyty	83/II	1198	195
Ta ty wmijesz, Kozaczeńku, hołubcia kresaty	83/II	1270	206
Ta u poli sama stoit nesczasna byłyna	83/II	1027	154
Ta uże sia worożeńki dost' nahoworyły	83/II	1218	198
Ta-j i stareć ne mołodeć, żartoczku ne znaje	83/II	1339	216
Tak huczno, wesoło mazura tańczyli	83/II	702	62

	tom	nr	str.
Tam dej, tam dej Kasununi chodyła	83/I	74	79
Tam hłuboko more hraje, wodu rozływaje	83/II	884	118
Tam koło dworа studenna woda wozbrała	83/I	400	241
Tam na dwori stojit bereza	83/I	27	45
Tam na horach, na kameny sidiło dwa anheły	83/I	418	248
Tam na hori, na wysokij, oreł hnizdo wyne	83/II	840	107
Tam na hori, na wysokij, śniżok powalyv sie	35	17	139
Tam na hori woły w jarmi, a konyki w sidli	83/II	879	117
Tam na hori żurawli, na dołyni huśky	83/II	720	77
Tam na hori żyto, na dołyni proso	35	222	126
Tam na horojci stoit cerkowcia Swjatyj Spas	83/I	318	210
Tam na hory świtłojka stojała	83/I	339	219
Tam na wodi, na szumi kupało sia dwi kumy	83/I	346	221
Tam nad lisom, nad temneńkim	83/I	16	26
Tam pid hajem, tam pid hajem zeleneńkim	35	8	133
Tam pid wyszniema, pid czereszniema	35	67	166
Tam pido Lwowom na bołonojko	83/I	19	32
Tam ponad morem, ponad dunajem	35	25	144
Tam u lisi, pid dubynoju, tam sydit hołub z hołubynoju	35	23	142
Tam w dolinie, pod cienistym borem	83/II	710	72
Tam w horodejku stoit wyszeńka krjaczasta	83/I	466	267
Tam w kałynowym lisi, pid kałynowym korczom	83/I	410	245
Tam w lisi berezojka, po pid niou dorożejka	35	200	110
Tam w lisi, w dubyni, pry zeleniój dołyni	83/I	399	241
Tam w ogródejku lilija, pod ogrodejkiem szołwija	83/I	78	82
Tam w zełenym lisku, na biłejkim pisku	83/I	401	241
Tam za dunajom koni, ktoż to my pijde po nych	83/I	407	243
Tam za horodom proso, schowaj sia, żowta koso	83/I	444	259
Tam za stinoju, za kamienoju, tam Marysejka różu sadyła	35	16	23
Tam za stinoju, za kaminnoju, tam Iwasejko kartaje	83/I	465	267
Tam za woroty dunaj hłuboki, koło dołu cembrowanyj	83/I	257	186
Tamtudy łeżyt davna steżejka, do szlubu idemo	35	216	120
Tamtudy łeżyt, tam na steżejku	83/I	138	126
Tamtudy łeżyt z davna steżejka, na wywid idemo	35	206	113
Tamtudy łeżyt z dawna steżejka, do szlubu idemo	83/I	77	82
Tamtudy łeżyt z dawna steżojka, do ślubu idemo	83/I	304	204
Tamtudy łeżyt z dawna steżojka, do ślubu idemo	83/I	305	205
Tamtudy łeżyt z dawna steżojka, do ślubu idemo	83/I	315	209
Tamtudy łeżyt zdavna steżejka, wyd ślubu idemo	35	181	98
Tamtudyj łeżyt dawnia steżojka, na wowid idemo	83/I	452	262
Tamtudyj łeżyt dawnia steżojka, wid ślubu idemo	83/I	319	211
Tamtudyj łeżyt z dawna steżojka, dobryi my myśliwci	83/I	434	254
Tamtudyj łeżyt z dawna steżojka, drużka swaszku pobyła	83/I	375	232
Tamtudyj łeżyt z dawna steżojka, krasnyi diwki były	83/I	371	230
Tamtudyj łeżyt z dawna steżojka, krasnyi swachy były	83/I	371	230
Tamtudyj łeżyt z dawna steżojka, oj, Bih nam daw	83/I	232	174

	tom	nr	str.
Tamtudyj łeżyt z dawna steżojka, pokażyt nam	83/I	374	232
Tamtudyj łeżyt z dawna steżojka, Radochończane zaspały	83/I	435	254
Tamtudyj łeżyt z dawna steżojka, ziat' sia do teszczy stełyt	83/I	355	224
Tamtudyj łeżyt z dawnia steżojka, wid wowidu idemo	83/I	455	262
Tancujże mi, tancuj, a moja Marysiu	83/I	601	387
Tańcowav ja czuhaja, kudyj czuhaj, tudyj ja	35	142	79
Tato dobryj, tato dobryj, maty ne łychaja	83/II	1266	205
Tecze riczka newełyczka, bez niu pereskoczu	83/II	1043	158
Tecze riczka po kaminiu, hodi ju speretу	83/II	788	94
Tecze woda iz horoda, ta-j kryżoczka lodu	83/II	1193	195
Tecze woda iz horoda, tecze mała riczka	83/II	903	123
Tecze woda z pid horoda, ta-j kałamutyt sia	83/II	1323	213
Tecze woda z pid horoda, tecze woda zymna	83/II	1253	203
Tecze woda z pid horoda, z wiszniowoho sadu	83/II	1029	155
Teper ja sy zaspiwaju, teper maju wolu	83/II	1249	203
Teper ja sy zaspiwaju, teper mi sia chocze	83/II	1250	203
Teper ja sy zaspiwaju, teper moja wola	83/II	898	122
Teper ja sy zaspiwaju, teper mołodeńka	83/II	901	123
Teraźniejsze świata rządze, mieć pieniądze	83/II	670	28
Terły diwczata simja, ciłowały makohin	83/I	373	232
Teszczejka pry dorozi, tam ny budem noczowaty	83/I	161	140
Tiażko bołyt, jak ukusyt luta hadynońka	83/II	800	97
Tłyń bojaźń, serce, myslu i truchliju	35	108	190
To buw ja raz na wesilu, tam myła spiwała	83/II	831	104
To Kostiuszka, to Moskal, swaryły sia z ryskal	83/II	772	89
To nam sia krasny udaw, pidoszwa jemu żelizna	83/I	233	174
Toczy mi sie, toczy wianek po ulicy	83/I	85	87
Toczy sia, korowaju, czerez siny do świtłojki	83/I	370	230
Toji noczy o piwnoczy, jak misiać minyw sia	83/II	1344	216
Toś mi, luba diwczynońko, toś mi do spodoby	83/II	881	117
Toto mene z swita żene, toto mene hubyt	83/II	1224	199
Tre sia, mne sia taj ptycia koło derewcia jaływcia	83/I	308	206
Treba kosu rozplitaty, treba winec zakładaty	83/I	157	138
Tuda łozy chyłyły sia, kuda im pochyło	83/II	802	97
Tuha myni, moja maty, tuha-ż myni, tuha	83/II	990	145
Tuha myni w tych storonach, tuha nie małeńka	83/II	856	111
Ty chcesz ode mnie tę piękną wstążkę	83/II	679	37
Ty diwczyno czornooka, ne chody ty do potoka	83/II	1370	220
Ty diwczyno iz Podola, w twoich rukach moja dola	83/I	526	308
Ty, durnyj, darunki dawaw	83/II	1314	212
Ty hadajesz, diwczynońko, szczo do tebe ja-jdu	83/II	1174	192
Ty hadajesz, durnyj chłopcze, szczo ja za tia pijdu	83/II	1315	212
Ty sia żenysz, towaryszu, a ja ne hadaju	83/II	1240	201
Ty sokolu mój, gdzie jest polot twój	83/II	653	5
Ty, soneńko, swity za dnia	83/II	923	128

	tom	nr	str.
U czudżoho batejka śnidanejka ne bude	83/I	459	264
U Jasunejka gęsty sad, nie zaleci tam żaden ptak	83/I	79	83
U naszego pana ojca przed sienią	83/I	66	72
U naszego pana zielony póduworzec	35	56	47
U naszej swaniejki dwa brogi pszeniczeńki	83/I	96	95
U naszoho swata kałynowaja chata	83/I	398	240
U naszoho swata karmazynowa chata	83/I	476	270
U naszoho swata petruszczena chata	83/I	477	271
Udarowana Marysejka hrywnamy złotymy	83/I	301	203
Upaw doszczyk is rosoju na biłu berezu	83/II	1299	210
Usi łuhy zaszumiły, zabryniły riki	83/II	1132	181
Użéłyśmo wsiu nywu, i jaru, i wozymu	35	53	46
Vóświté, soniejko, tótu novu świtłojku	35	171	91
W czużym kraju, w czużym kraju marno propadaju	83/II	1135	182
W czystejkim poły bołoniczejka, leluja	35	5	17
W czystym poli, w czystym poli, bereza stojała	35	72	168
W dołynu, panienki, w dołynu po czerwonu kałynu	83/I	310	207
W gajiku zielonym dziewcze rwie jagody	83/II	711	73
W horodejku łełyja, wyższy horodejka szalwija	83/I	333	216
W horodejku w batejka czerwonaja kałynojka	83/I	262	188
W kalinowym lasku ptaszkowie śpiewają	83/I	578	363
W kalinowym lesie ptaszkowie śpiewają	83/I	579	364
W łaski bogata, cudami wsławiona	83/I	641	419
W łużejku kałynowym dwa zwony małeseńki	83/I	413	246
W nas pszenyczejka resna	83/I	387	237
W naszoho ksiendza hospodarejka	83/I	11	20
W naszoho kuma świtłojka na pomosti	35	59	51
W nowym misti, w starym séli stała-ś nowyna	35	11	135
W polu mi się groch urodził	35	76	60
W polu, w polu zakwitła róża	83/I	527	308
W sadu, sadojku czyresznynojka tryjczasta	35	126	74
W sadu, sadojku czȳresznynojka tryjczasta	83/I	56	65
W sobotejku pered weczérojkom hodyna	83/I	122	115
W stodole świta, w brogu dzień	35	89	65
W stodole świta, w brogu dzień	83/I	44	57
W tebe oczka czorneńkii ja terń na hałuzi	83/II	798	96
W tuzi, misiaczejko, w tuzi, stańte, bojary, w kruzi	83/I	369	229
Wandruwało pachole sztery myłe bez pole	35	9	133
Wczoraj buła sobotońka, a dzisiaj niedila	35	34	148
Wczoraj buła sóbotojka, a dneśka nedila	35	75	59
Wedy nas, starosto, spaty, bo nam tra rano wstaty	83/I	272	192
Werbowaja wiázia, my mamy swoho kniazia	83/I	194	152
Wes syjawyj nad sonce wo wertepi neni	35	11	20
Wezmę ja se Rózineczkę w siódmym roku za żoneczkę	83/I	571	356

	tom	nr	str.
Widkij soniejko wschodyt, tamdyj Iwasio chodyt	83/I	234	175
Wij, witre, dorohoju na naszoju mołodoju	83/I	453	262
Wij, witre, dorohoju za mnoju mołodoju	83/I	208	157
Wije witer horoju, powionyj dołynoju	83/I	146	132
Witaj, na górze Kalwaryi Pani	83/I	639	417
Witaj, niebo Stworzyciela, witaj, ziemio Zbawiciela	35	18	24
Witajcież, swaneńki, z dałekoi dorożeńki	83/I	371	230
Witer wije, szełewije, taj porochom sije	83/II	926	129
Witer wije, witer wije, witrec powiwaje	83/II	984	143
Włosy mi się kręcą, na księdza sie świadczy	83/I	498	285
Wo Lwowi zahrano, do Peremyszla słyszno	83/I	409	244
Woj, rano, rano kurojki pijut	83/I	610	393
Woliłam sia namaity tow rutow zełenow	83/II	1062	163
Woliłam sy postojaty w hustym malinnyczku	83/II	1329	214
Wołkiż moje, wołki, ranom was wygnała	83/I	517	299
Woły moji stareńkyi, ne oraty wami	83/II	897	121
Worobczyku, ptaszku małeńki, małeńki	35	45	40
Woskres Chrystos iz hroba, jakoj nam proréczyv	35	36	34
Wotec syna wyradżaje, wyradżaje, nakazuje	83/I	350	223
Wozmit sy szczo hyrszoje, dajte nam szczo lipszoje	83/I	414	246
Wozy kowané, konie siodłane, siedaj, Iwasio, z namy	83/I	126	118
Woźte se szczo hirszoje, dajte nam szczo lipszoje	35	152	83
Wój, a wczera iz weczera szcze kury né piły	35	18	139
W-ój, dałek'-że-ste dwa sywejkii litały	35	80	61
Wój, dałek'-żeste dwa sywejkii litały	83/I	41	56
Wój, maty syna, wój, hodówała	35	16	138
Wój, najichały hosti do Marysejki prosto	35	99	67
Wój, najichały hośti do Marysejki prosto	83/I	48	60
W-ój, ne bijmo sie noczy, jest nam Bih do pomoczy	35	117	72
Wój, tak i tak wóraly na mak	35	40	38
Wój, tam pid laskiem, laskiem, na bielusienkim piasku	83/I	42	56
Wój, tam piud laskiem, laskiem, na bialusieńkim piasku	35	84	63
Wój, z terema do terema chwalyła sie swanejka	35	85	63
W-ój, z terema do terema présiähała Marysejka	35	107	70
Wój, z terema do terema, prysiéhała Marysejka	83/I	50	61
W-ój-ż, toż nam były stołowé	35	91	65
Wójż, toż nam były stółowy	83/I	45	58
Wpustit nas, wpustit abo nam otworit	83/I	362	227
Wpustit nas, wpustit abo nam otworit	83/I	364	228
Wstańte, bojaré, wstańte, podiekujte	35	141	79
Wstańte, bojary, wstańte, cześt', fału Bohu dajte	83/I	191	151
Wstawszy pasterz bardzo rano	83/I	8	18
Wszak i we mnie krew nie lodem	83/II	672	30
Wy bojary, żywit' sia, wy na nas ne dywit' sia	83/I	190	151
Wy sobi myślite, że to wojna szpas	35	79	171
Wyberała-ś pany rano do cerkowcy	83/I	21	35

	tom	nr	str.
Wybieraj sie, swaneńko, już to w noc daleczeńko	83/I	99	97
Wybywaj, maty, kłyńci, budemo wiszyty wińci	83/I	142	128
Wyj sia, korowaju, jeszcze wyższyj wid haju	83/I	225	172
Wyj sie, winojku, wkoło jako młyńskoje koło	35	52	45
Wyjdu ja na dołynu, stanu ja na byłynu	83/I	416	247
Wyjdu-że ja, wyjdu na wysoku horu	35	44	155
Wyjdu-że ja, wyjdu na wysoku horu	83/I	532	313
Wyjdy, batejku, pytaj swoho ditiatka	83/I	327	213
Wyjdy do nas, Hanusejku, pryjwytaj se rodynojku	35	165	86
Wyjdy do nas, matinońko, pryjichało ditiatońko	83/I	439	255
Wyjdy, Hanuneńko mołodeńkaja, podywy sia wsiudeneńko	83/I	169	144
Wyjdy, Hanuneńko, wyjdy, cy ne majesz ty krywdy	83/I	170	145
Wyjdy, Iwasiu, do nas, wykup sy Marysiu wid nas	83/I	457	263
Wyjdy, wyjdy, matinko, oj, myłyj Boże	35	182	98
Wyjszła matinojka na oborojku	83/I	430	252
Wyjszła rybka na horońku	83/II	1158	188
Wyjszow myłyj na horboczok	83/II	919	127
Wylazę ja, wylazę ja na wysoki mur	83/I	491	278
Wyła Marysia winoczok z krutoji ruty	35	69	57
Wyletiło potia z lisa, ta siło na młaku	83/II	1053	161
Wynesy, maty, szubu, wyradżaj nas do ślubu	83/I	307	206
Wynnaja hałózojko, hde-ż nam sie wydwynuła	35	135	77
Wynnaja hałuzejko, jużeś sia widczmychnuła	83/I	458	264
Wyprawyła maty syna na wijnu raneńko	83/II	1160	188
Wysoko tý, hołubońku, z duba wodu pyty	83/II	792	95
Wyszła na łukié, zahnuła rukié	35	86	174
Wyszła na łukie, zahnuła rukie	83/I	598	385
Wziały mene u żowniry, ja szcze ne żuriu sia	83/II	1165	190
Wże itcwiła kałynoczka koło perełazu	83/II	807	98
Wżem tia, lubko, nalubyw sia	83/II	1188	194
Z chaty, diwojki, z chaty, do siny tańciowaty	35	190	104
Z chaty, diwońki, z chaty, perestańte brechaty	83/I	185	149
Z pid jawora zełenoho wodycia ciopocze	83/II	1186	194
Z pid jawora zełenoho wodycia sia lije	83/II	1185	194
Z tamtej strony Buga na mie chłopiec mruga	83/I	513	296
Z tamtej strony jeziora stoi lipka zielona	83/I	619	399
Z toho boku na tamtoj bik dałeko chodyty	83/II	1237	201
Z toho boku na tamtoj bik ne zajdu, ne zajdu	83/II	1017	152
Z tycha, bojary, jid'te, jawora ne łomite	35	221	122
Z tycha, bojary, jid'te, jawora ne łomite	83/I	353	224
Z tycha, bratia, préstupajmo do toho domu	35	29	29
Z tycha, pomałeńku radbym o tym znaty	35	66	166
Z Ukrainy tut prychodżu, żałosty rewneńka	83/I	608	392
Z wysokich Parnasów	83/II	656	8
Z za hory świtojko świtaje	35	63	55

	tom	nr	str.
Za dunajom konyki chodiat	35	139	78
Za hory wysokii hołosojko zachodyt	83/I	460	265
Za mojimi worotami otesana łata	83/II	754	85
Za mojimi worotami zełenaja hrusza	83/II	755	85
Za wodoju, za bystroju, spiznav'em sie z diwczynoju	35	42	154
Za wodoju, za bystroju, zpiznawem sie z diwczynoju	83/I	531	313
Za worotamy trawa, murawa zołotom pidływana	83/I	260	187
Za worotamy trawa, murawa zołotom polywana	83/I	118	112
Za woroty dudka hraje, mene maty ne puszczaje	35	59	161
Zabawyu sia Kozak Sawa w pana na obidi	83/I	630	406
Zabunczała pczyłojka w jawory	35	132	76
Zaczynam lament, głos wołający	83/I	648	428
Zagrajże mi skiecaja, kudyj skiécaj, tudyj ja	83/I	600	387
Zagrajże mi, zagraj, ja sobie zaśpiewam	83/I	108	103
Zahorodżu ja dwa horodejki précz w polu	83/I	331	215
Zahraj meni, muzyczeńku, w jaworowy skrypki	83/II	902	123
Zahraj-że mi, muzyczeńku, biłymi palciami	83/II	785	93
Zahraj-że mi, muzyczeńku, jaku rozumijesz	83/II	786	93
Zakowała zozułeńka u lisi, na dubi	83/II	1067	164
Zakukała zezuleńka na lesie	83/I	113	107
Zaplitaj mnia, moja maty, poki ja szcze diwka	83/II	1065	164
Zasadyv drużba kniezié, a sam chodaki wieze	83/I	131	120
Zaspiwaw-jem spiwanoczku, ta ne umiju daty	83/II	739	81
Zaszumiły łuhy, zahremiły riki	35	7	132
Zaśwityło sonce z ranejka	35	189	102
Zawziały sia worożeńki, szczobym wse tużyła	83/II	1112	176
Zazyrały swachy wikonciom do chaty	83/I	373	231
Zażuryła sie, zażuryła sie mołodeńka wdowa	35	37	150
Zdaje mi sia, ne żuriu sia, w tuhu ne wdaju sia	83/II	932	130
Zdribna, starosto, zdribna, bo tu rodina hidna	35	194	107
Zełena rutojka, żowtyj kwit	83/I	467	268
Zełena sosna horéła, pid neu diwojka siediéła	35	26	144
Zełena werbynäjko, zełenoj-ś sie rozwyła	35	159	85
Zełenaja czeremszyna, jahidki dribneńki	83/II	1034	156
Zełenaja czeremszyno, szczo nad wodow stoisz	83/II	1052	160
Zełenaja kałynońko, łystia ti zywiało	83/II	1085	169
Zełenaja liszczynońka łysz sia prypałyła	83/II	1184	193
Zełenaja liszczynońka ne horyt, aj, kuryt	83/II	1183	193
Zełenaja werbenojko, bud' zdorowyj, mij batejku	83/I	428	252
Zélenaja wérbyna zéleno sie rozwyła	35	131	76
Zhadaj, myłyj, zahadoczku, ta j ty dawny słowa	83/II	982	143
Z-itti hora, z-itti hora, posered dołyna	83/II	790	94
Znaj, starostojka, sorom, czas bojaram do dom	83/I	324	212
Znaty, Hanuneńko, znaty, kotroj' ona chaty	83/I	199	154
Znaty Marysejku, znaty syrotojku	83/I	250	183
Zo Lwowa, z dorożeńki, zbloliły nas nożeńki	83/I	371	230

	tom	nr	str.
Zrada, Hanusiu, zrada, zwiazała tie stara baba	83/I	133	121
Zradliwyj ponediłku, zradyv'eś nam divku	35	203	112
Zradyw jeś mnia, mij myłeńkij	83/II	1012	150
Zriwna starosta, zriwna, kraj korowaj zdribna	83/I	393	239
Zyjszov misiać i zora, kłyczut wijta do dwora	35	71	168
Zystawlaju, moje rybcza, na Boha switatoho	83/II	810	99
Żal my, batejku, na tebe	83/I	167	143
Żal nam, Marysiu, na tebe	83/I	395	239
Żali moje, żali, toście mi nasłali	83/I	616	398
Żeby tak tobi jak teper méni pryszło zahybaty	35	46	156
Żenyła mnia moja maty, żenyła, żenyła	83/II	883	118
Żinko moja, żinko, szczos ty uczynyła	83/I	554	337
Żownirskyi karabyny bodaj pohoriły	83/II	1164	189
Żuryła sia maty mnoju jak ryba wodoju	83/II	1088	170
Żuryły sia worożeńki, szczo ja tako j chodżu	83/II	1020	152
Żuryły sia worożeńki, żuryły sia lude	83/II	1019	152
Żuryły sia worożeńki, żuryły sia lude	83/II	1141	183

SPIS ILUSTRACJI

1. Rkp. terenowy Kolberga, fragment z zapisami pieśni „Nalewaj miodu z pełnego antałka", „Kazała maty kurok wołaty" i „Łapaw tato sojku" (sygn. 465, k. 335), zob. w tym tomie nr 661 oraz T. 35, s. 11, nr 1 i s. 177, nr 91. Na karcie widoczne uszkodzenie rkp.; dolny fragment oderwany, zapis melodii zanotowanej najniżej nieczytelny.

2. Rkp. terenowy Kolberga melodii bez tekstu z Sanoczan, z notatkami Kopernickiego, fragment karty (sygn. 465, k. 202), zob. w tym tomie nr 1548, 1379, 1402, 1500, 1543, 1425.

3. Rkp. terenowy melodii bez tekstu z Sielnicy i z Iskani, fragment karty (sygn. 465, k. 291), zob. w tym tomie nr 1580, 1565, 1414, 1467, 1497, 1539, 1531, 1558, 1559, 1528.

4. Rkp. terenowy Kolberga bajki o św. Mikołaju i wilku, fragment karty (sygn. 465, k. 223), zob. T. 35, s. 202-203, nr 3.

SPIS TREŚCI

Pieśni szlacheckie i mieszczańskie 5

Pieśni z repertuaru Józefy Wunsch z Sanoczan 25

Kołomyjki, szumki, czabaraszki zaczerpnięte przez Kolberga ze źródeł drukowanych 75

Kołomyjki ze zbioru Wacława z Oleska 75

Kołomyjki ze zbioru Ż. Paulego 76

Kołomyjki, szumki, czabaraszki ze zbioru J. F. Hołowackiego 82

Kołomyjki 82

Szumki. Czabaraszki 87

Kołomyjki i szumki ze zbioru S. Sałamona 90

Kołomyjki miłosne 90

Męskie (Mołodeckii). 90

Żeńskie (Diwockii) 122

Kołomyjki sierocińskie 177

Kołomyjki wojackie 184

Kołomyjki żartobliwe 192

Męskie (Mołodeckii) 192

Żeńskie (Diwockii) 203

Szumki 220

Tańce i melodie bez tekstu 223

Wierzenia. Przesądy 331

Opowieści. Przysłowie 333
[Podania i legendy związane z Kalwarią Pacławską] . . . 333
[Pan Jezus i święty Piotr (I)] 336
[Pan Jezus i święty Piotr (II)]. 337
[Przestroga w cerkwi] 337
Dwaj bracia. 337
Trzy gadziny 340
Kto się prędzej rozgniewa 344
[Leniwy chłop] 347
[Krzysztof Kolumb i Czech] 348
[Żyd handlarz] 348
Przysłowie 348

Język 349
Nazwiska 349
Imiona 354
Formy żeńskie 354
Zawołania na zwierzęta gospodarskie 355
Nazwy krów 355
Przyczynki słownikowe 355

Przypisy źródłowe do tomu 35 *Przemyskie*

Przedmowa wydawcy (s. V-XX) 359
Kraj (s. 1-10) 359
Lud (s. 10-13) 365
Zwyczaje (s. 14-48) 366
Obrzędy 384
Narodziny i chrzciny (s. 49-51) 384
Pogrzeb (s. 51-54) 385
Wesele I (s. 54-77) 386
Wesele II (s. 78-88) 403
Wesele III (s. 88-115) 408
Wesele IV (s. 115-126) 418

Pieśni i tańce (127-198) 424
Bajki (199-231) 468
Wierzenia. Zabobony. Gusła. Czary i leki (232-240) . . . 474

* * *

Bibliografia. Prace cytowane i odnotowane przez Kolberga i Kopernickiego 481
Indeks nazw geograficznych 487
Indeks incipitów pieśni 507
Spis ilustracji 547

Okładka i obwoluta
Andrzej Darowski

Redakcja techniczna
Jan M. Pałka

Skład
Łukasz Smoluch

Grafika nutowa
Maciej Prochaska

PRINTED IN POLAND

Instytut im. Oskara Kolberga, Poznań 2011
ul. Kantaka 4, 61-812 Poznań, tel. (61) 852 45 10
instytut@oskarkolberg.pl

„Bonami"
ul. Warszawska 25, 61-113 Poznań

BIBLIOTEKA

BIBLIOTEKA NARODOWA
720950
T. 83/II

Biblioteka Narodowa
Warszawa
30001015712736

OSKAR KOLBERG
Dzieła wszystkie

Tomy 37-85 I indeksy

EDYCJA SPUŚCIZNY RĘKOPIŚMIENNEJ
Pomorze
Mazury Pruskie
Mazowsze cz. VI-VII
Śląsk
Góry i Podgórze cz. I-II
Kaliskie I Sieradzkie
Podole
Tarnowskie-Rzeszowskie
Sanockie-Krośnieńskie cz. I-III
Białoruś-Polesie
Litwa
Ruś Karpacka cz. I-II
Ruś Czerwona cz. I-II
Materiały do etnografii Słowian
cz. I - Łużyce
cz. II - Czechy. Słowacja
cz. III Słowiańszczyzna południowa
Przysłowia
Pisma muzyczne cz. I-II
Studia, rozprawy, artykuły
Korespondencja cz. I-III
Pieśni melodie ludowe w opracowaniu
fortepianowym cz. I-II
Kompozycje wokalno-instrumentalne
Kompozycje fortepianowe
Suplementy do tomów 1-36
Miscellanea cz. I-II
Biografia
Indeksy

ISBN 978-83-62298-26-6

PRZEMYSKIE. SUPLEMENT DO T. 35

83

II